

X 12497
4

შელოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია
ა. კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ინსტიტუტი

ქ ა რ თ უ ლ ხელნაწერთა აღწერილობა

IV

გამომცემლობა „მეცნიერება“
თბილისი
1965

АКАДЕМИЯ НАУК ГРУЗИНСКОЙ ССР

ИНСТИТУТ РУКОПИСЕЙ им. К. С. КЕКЕЛИДZE

ОПИСАНИЕ ГРУЗИНСКИХ РУКОПИСЕЙ

КОЛЛЕКЦИИ (S)—БЫВШЕГО ОБЩЕСТВА РАСПРОСТРАНЕНИЯ
ГРАМОТНОСТИ СРЕДИ ГРУЗИНСКОГО НАСЕЛЕНИЯ

ТОМ IV

Составили и подготовили к печати:

*Т. М. Брегадзе, М. Н. Кавтария, Л. Р. Каджая,
Л. А. Кикнадзе, М. А. Шанидзе, Хр. Г. Шарашидзе,
Ц. А. Чанкиева*

Под редакцией
Е. П. Метрели

ИЗДАТЕЛЬСТВО «МЕЦНИЕРЕБА»

ТБИЛИСИ—1965

ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა

ყოფილი ქართველთა უორის წირა-ქითხვის გამავრცელებელი
საზოგადოების (S) კოლექცია

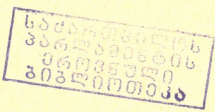
12497

ტომი IV

შედგენილია და დასაბეჭდად დამზადებულია

თ. ბრეგაძის, ლ. კიკნაძის, მ. ქავთარიას, ლ. ქაჯაიას, მ. შანიძის,
ქრ. შარაშიძის და ც. ჭანკიევის მიერ

ე. მეტრეველის
რედაქციით

4 Γ + 902. 9 (c 41)
091 (47. 922)+069 (47. 922): 091
კ 279

ამ ტომის მასალა აღწერეს:

მ. ქვეთარიამ	№№ 2514—2526, 2744—2912
მ. შანიძემ	№№ 2527—2590
პრ. შარაშიძემ	№№ 2591—2645
თ. ბრეგაძემ	№№ 2646—2734
ლ. ჭავჭავაძემ	№№ 2913—3011
ც. ტანკიევმა	№№ 3014—3065
ლ. კიკნაძემ	№№ 3066—3226

(1051)

2514

ჩოლოყაშვილი ქაიხოსრო, ომანიანი. XIX

61 ფ; 22×18; ქაღალდი, დაფურცლული; დაზიანებული, განსაკუთრებით უკანასკნელი ფურცლები; თაე-ბოლონაკლული; აკლია შიგადაშიგად; მხედრული; [XIX ს.].

[ომანიანი] „აქა ომანიანისაგან სალიმ სპარსალარის მოყვანა და კაცის გაგზავნა. ესე სალიმ სპარსალერი (!) თვით ღიდის ინდოეთის ხემწიფის ბიძათა ძე იყო...“ 1r—61v.

შენიშვნები: 1. „ომანიანი“ გამოსცა გ. ჯაკობიამ 1937 წელს. ეს ნუსხა გამოცემას მისდევს 27-ე გვერდიდან, ვიდრე 111-ე გვერდამდე.

2. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექვ. თაყაიშვილს (იხ. Описание: ტ. I, გვ. 573).

(1052)

2515

აღწერა რომელთამე შეხლომილთა საქმეთა. XIX

4 ფ; 33×22,5; ქაღალდი (მომწვანო); უყდო; მხედრული; შავი მელანი; კვირნიშანი 1813 წ. (ფ. 1); [XIX ს.]; ფ. 4 დალაქავებულია.

„აღწერა რომელთამე შეხლომილთა საქმეთა ქრისტეს აქეთით და ქართული ქორონიკონით და თვის რიცხვით

ქრეს ქორონი-
აქეთ კონი

ჩქნშ, ტმვ. ქ. როსტომ მეფე მიიცუალა გიორგობის ი. 1658

ჩქნთ, ტმზ. ქ. შაჰნავაზ გამეფდა იანვარსა ა. 1659

ჩქაბ, ტნ. ქ. ხოჯა მელიქ ბებუდა გარდაიცუალა მკათათვის ზ. 1662

ჩქპდ, ტობ. ქ. ღიდი ხიზნობა იქმნა მარიამობის ვ. 1684

ჩქუშ, ტპვ. ქ. ხოჯა ზადა გარდაიცუალა მარტის ვ. 1698

ჩღიბ, უ. ქ. ვახტანგ მეფე ტფილისიდან ისპაანს წაბძანდა მისის ა. 1712

ჩღიდ, უბ. ქ. ალი ყული ხანს ხანობა მისცეს ტფილისისა და მოვიდა ღვინობისთვის ლა. 1714

ჩღიშ, უვ. ქ. შაჰნავაზ გამეფებული იმერეთიდან მობრძანდა ტფილისს ქალაქს.

1718

- ჩლიშ, უვ. ქ: სურსაკმა ბოლნისეები წაახდინა, მოქალაქენი მრავალნი მოსწყვდ-
 ნა მკათათუს იე, დღესა სამშაბათსა. 1718.
- ჩლიშ, უვ. ქ: პატრების საყდარი დააქციეს და ოქევარტერი ტფილისის ქალაქს
 ჰბრძანდებოდა ღვინობის თვეში. 1718.
- ჩღკა, უთ. ქ: თავრიზის რომელიმე ადგილი ჩაძვრა საშინელის ძრვისაგან აბ-
 რილის ივ. 1721.
- ჩღკა, უთ. ქ: მირვეზის შული მაჰმუდ მოვიდა, ისპაანი დაიჭირა აბრილის ივ
 1721.
- ჩღკა, უთ. ქ: შამახია სურხავმა ლეკის ჯარით დაჰაჯი დაუთმა, დაიჭირეს მარი-
 ამობის თ. 1721.
- ჩღკბ, უი. ქ: ტფილისის ქალაქიდან მეფე ვახტანგ ლაშქრით განჯას წაბძანდა
 ენკენისთვის იე.
- ჩღკბ, უი. ქ: მეფე ვახტანგ განჯიდან ქალაქ ტფილისს შემობძანდა გიორგობის ი.
- ჩღკბ, უია. ქ: მაჰმად ყულიხან, რომელ არს კოსტანტინე, ქალაქს ტფილისს მო-
 ადგა და ციხის კარები დაკლიტეს იანვარს კთ.
- ჩღკბ, უია. ქ: მაჰმად ყული ხან სეიდაბათიდან გააქციეს აბრილის იბ.
- ჩღკდ, უიბ. ქ: მეფე ვახტანგ და მისი შული ბაქარ და დედოფალი რუსუდან
 ტფილისიდან წარიდენ მოსკოვს რუსეთის კელმწიფესთან თი-
 ბათვის კ.
- ჩღკბ, უია. ქ: ურუმის ჯარი ტფილისს ქალაქს შემოვიდა თიბათვის ი.
- ჩღკდ, უკბ. ქ: რუსეთის კელმწიფე პეტრე ალექსის ძე მიიტყალა და მისი მე-
 ულლე ეკატერინა გაკელმწიფდა ფებერვლის ივ.
- ჩღკდ, უკბ. ქ: თამაზ ხან მოვიდა, შამახია დაიჭირა, ჯარიმა გამოართო, წავიდა
 ყუმუხს, სურხავის ქუეყანა მოარბივა, გამობრუნდა და განჯას
 გარმოადგა ღვინობისთვის ი.
- ჩღკდ, უკბ. ქ: ტფილისის მელიქი აშხარ ბეგ ისაყ ფაშამ ჩამოარჩო ენკენის-
 თვის ი.
- ჩღკზ, უკე. ქ: ქალაქიდან ოსმალი გავიდა და ხანჯალ ხანი შემოვიდა მარიამო-
 ბის თვეს.
- ჩღკზ, უკე. ქ: თამაზ ხან მოვიდა ტფილისს ქალაქს, კ დღე დადგა, წაბძანდა
 ჭარზედ, შემდგომად შამახიას და დალისტანს ღვინობის თვეს.
- ჩღკვ, უკდ. ქ: თამაზ ხან წაბძანდა მულამში და იქ იქმნა ერანის კელმწიფედ,
 დაიდგა თავსა გვრგვნი და დაირჭო საკელმწიფო ჯილა მარტის იბ.
- ჩღკვ, უკდ. ქ: შამახია აჰყარის ახსუს ციხეში ჩამოასხეს ქალაქის ქოჩი მარტის ე.
- ჩღკშ, უკე. ქ: სპასალარი იბრეიმ ხან, ნადირშას ძმა, წავიდა ჭარზედ ჰადრი ბე-
 ყანის ლაშქრით და დამარცხდა ზემო სანგარში. იყო ღვინობის-
 თვის იშ.
- ჩღკთ, უკზ. ქ: შაჰნადირის შულმან შაჰთამაზის შული და მისი გუარი და ნა-
 თესავნი სრულიად ამოსწყვტა მათსა ა.
- ჩღკთ, უკზ. ქ: შაჰნადირმა ყანდაარი დაიჭირა ციხითურთ.
- ჩღკთ, უკზ. ქ: შაჰნადირ წაბძანდა მინდოეთზედ, იქმნა დიდი ბრძოლა, და
 მძლეველმან კლმითა შაიჯანაბათი დაიპყრა.
- ჩღლ, უკშ. ქ: შაჰნადირ წაბძანდა ბუხარაზედ, ჰსძლო ძლიერად და ლანგთემუ-
 რის საფლავის ქვა ლაჯუარდი წამოიღო მკათათვის ა.

- ჩილ, უკმ. ქ: სურხავის შული აღსუს ციხეზედ მოვიდა და მოასარა უყო, გამოვიდნენ აგალაჯში ყიზილბაშნი, იქმნა ბძოლა და ყიზილბაშთ ლეკის ჯარი სრულად მოსრეს ლვინობისთვის ო.
- ჩილა, უკთ. ქ: შაჰნადირმან ბუხარა დაიპყრა და სამარყანდამდის ჯარი გაუსია და ლანგთემურის საფლავის ქუა მანმად ხან ახალი ხან საარდარს გამოატანა და თურქმანის ლაშქარიც ოცი ათასი თან აახლო ამ რაიში.
- ჩილა, უკთ. ქ: შაჰნადირ წაბძანდა ლეკზედ, მივიდა კუმუხს, დაჯდა და აკარს ჯარი გაუსივა და ლეკის დიდი ქოჩი წამოსხა მარიამობისთვის ივ.
- ჩილბ, ულ. ქ: იმამ ყული ხან ქალაქსა ტფილისს ხანად დაჯდა. მელიქ ზურაბა და მისი შვილი ავთანდილ უდანაშაულოდ ჯოხის ცემით ორნივე ტფილისში დაქოცა.
- ჩილბ, ულ. ქ: იქმნა ძრვა საშინელი, ერთსა შინა დღესა ექვს გზის და კახეთის სამეფოსა შინა პირუელი სამღუდელმთავრო ალავერდის ეკლესია დაიქცა და დიდოს სოფელიც დაიღუპა მთვარის ოთხს, მკათათვის კდ, ვართევურის შაბათს დღეს.
- ჩილგ, ულა. ქ: შაჰნადირ დაღისტინიამ გამობრუნდა და წარვდა, ქალათის ციხე დაიჭირა, მიადგა მუსულს, რომელ არს ნინევი, ციხე შემოსაფრა, მრავალი ფეშქაში გამოართო, გამობრუნდა, იმამ ჰუსეინს ზიარათი ჰქმნა.
- ჩილვ, ულდ. ქ: შამახიაში მყოფნი ლაშქარნი შაჰნადირისანი უკუ უდგნენ შაჰნადირს. ცხვრმოჭრილი ყაენის შვილი გამოიყუანეს, დასვეს და შამახია დაიპყრეს. ამასუჭ წელსა იქმნა ბრძოლა, მრავალი მოლაშქრე მოისრა. ნასრულა მირზა, შაჰნადირის შვილი, ხორასნიდამ მოვიდა, ისევ შამახია დაიჭირა.
- ჩილზ, ულდ. ქ: ოსმალადამ უსუფ ფაშამ ხაზინა მოიტანა დაღისტანში გასაგზავნად, არაგვის პირს ირაკლი მეფემან შეუკრა გზა, დააყრევინეს და უკანვე გაბრუნდნენ ოსმალნი ახალციხეს თიბათვის ო.
- ჩილზ, ულდ. ქ: თამარ დედოფალი, მეფის ირაკლის მეორის დედა მიიცუალა აპრილის ივ.
- ჩილზ, ულდ. ქ: ტფილისის ქალაქიდან არბაბის შემოგდებით აყრა მოხდა და წარსულა ანანურს ფებერვლის ო.
- ჩილზ, ულდ. ქ: მეფე თეიმურაზ წაბძანდა მაშათს შაჰნადირის კარზედ.
- ჩილზ, ულდ. ქ: შაჰნადირს მაშათის ქოჩში თავისი ლამის მცუელნი ჰამაშა კეშიეები დაესხნენ და ლამით ხმლით დაკაფეს და შაჰნადირის მკედრობა განიფანტა თიბათვის კ.
- ჩილზ, ულდ. ქ: ადილშაჰ დაჯდა კელმწიფედ, შაჰნადირის ძმისწული, რომელსა პირუელ ეწოდა ალი ყული ხან, ხოლო შაჰნადირის შვილი რიზა ყული მირზამ დაიპყრა ხორასანს ქალათი და დაჯდა ყაენად, და მეფე თეიმურაზ იმის დროს წაბრძანდა მაშათისაკენ და ცოცხალი ვერ ნახა. ადილშამ, რაცა შაჰნადირის შვილები იყო, ყოველივე დაჰქოცა და თვით იქმნა ყაენად სრულიად ერანისა.
- ჩილშ, ულდ. ქ: ალი ხანმან ჯარი შეჰყარა განჯიდან ტფილისის ქალაქის დასაპყრობლად. ტფილისიდან ჯარი გავიდა საომრად. ოქროყანის თავზედ იქმნა ბრძოლა. ალი ხანის ჯარი დამარცხდა, მრავალთ თავი

მოკუჭტეს და ტფილისსა შინა მრავალი შეპყრობილი მოასხეს.

ჩლოვ, უღვ. ქ: აბდულა ბეგ წავიდა განჯას. ბარდის თავში ემირ ასლან ხან სარდრიდამ ხუთი ათასი კაცი წარმოახა(!) ყიზილბაშის ჯარი და მოადგა ქალაქსა ტფილისს. ტფილისიდან ქუჭვითი ჯარი გავიდა გორხანის თავზედ. ხუთი დიდი თიფი ყიზილბაშის დაამარცხეს. ტფილისს ჯარმან გაიმარჯუა, ტფილისელი კაცი ორი მოკუდა, ერთი დაიჭრა, იმათის ჯარიდამ ათასშვიდასი კაცი დაიხოცა, ზოგი მოკუდა, ზოგი ცოცხალი დაიჭირეს; და მეფემან ირაკლიმ დაქვრილთა მურახასი უყო და თავიანთ ქუჭყანაში გაუშუა. ბზობის პარასკევი დღე იყო, აპრილის ა.

ჩღმა, უღო. ქ: მეფე თეიმურაზ და მეფე ერეკლე ჭარზედ წავიდნენ საბრძოლედ. ჭარიდამ ჰაჯი ჩალაბზედ. ჰაჯი ჩალაბმან მეფენი დაამარცხა ამის მიზეზით, რომ მეფეთ ჯარი დიდი იყო და დიდს ჯარს თავი ვერ დაუჭირეს. ქართველნი და კახნი ოთხი ათასი დააკლდა, ზოგი მოკუდა. ზოგი ალაზანმა მოაშთო, ზოგი ცოცხალი დაიჭირეს, ყველიერის ოთხშაბათი დღე იყო, ფებერვლის ია.

ჩღმა, უღო. ქ: მეფე ირაკლი ერევანს წაბძანდა. ავღანი აზატ ხან თავრიზიდან ერევანს მოვიდა. იქმნა ომი ძლიერი, აზატ ხან დამარცხდა. აზატ ხან ნახჩევნისაკენ გაიქცა მკათათვის კმ.

ჩღმბ, უმ. ქ: მეფე თეიმურაზ და მეფე ერეკლე ტფილისიდან ლაშქრით განჯას წაბძანდნენ. განჯის ხანი შავერდი ხან ციხიდან მრავლის ფეშქაშით მიეგება და მეფენი ნახა. ეგრეთუჭ ყარაღალის ბრმაქაშუმ ხან და შუშის ხანი... მეფეები ნახეს. ამ ხანებს უნდოდათ მეფეთათვის ჰაჯი ჩალაბი შეერიგებინათ. მეფეებს ეგონათ, ამ ხანებს პირობა და შეერთება ჰაჯი ჩალაბთან აქუსო. ამისთვის ეს ხანები სულ დაიჭირეს და კელხუნდით შებორკილეს და გაძარცვეს, მარტის კა.

ჩღმბ, უმ. ქ: ფანახანის შვილი ჰაჯი ჩალაბთან წავიდა, განჯას ჯარი მოიყუანა. შეიქნა ომი. მეფეთ ნუხიდან მოყუანილი ჯარი არად ჩააგდეს და ურიგოდ შეებნენ და დამარცხდნენ მეფენი. მეფეთ ლაშქარი მეფეებით ტფილისს წამოვიდნენ და დატუსაღებული ხანებიც განჯას ჰაჯი ჩალაბთან წავიდნენ. აღდგომის შაბათი დღე იყო. ტფილისელნი მოქალაქენი სავაჭროდ განჯას იყუნენ და ჰაჯი ჩალაბის კაცთ აიკლეს, მარტის კმ.

ჩღმბ, უმ. ქ: მეფე ირაკლი ჩერქეზში წაბძანდა ჩერქეზის ჯარის გარდმოსაყუანად, მკათათვის ი.

ჩღმბ, უმ. ქ: ჰაჯი ჩალაბის შვილი აღაქიში რომ ლაშქრით ბაიდარს მოვიდა მკათათვის ი.

ჩღმბ, უმ. ქ: მეფე ერეკლე რომ ჩერქეზიდან მობძანდა ჯარით ტფილისს, ჰაჯი ჩალაბის შვილი დაამარცხა ენკენისთვის გ.

უმგ. ქ: მეფე ირაკლიმ პატრების ეკლესია ქართუჭლთ მღუდელ მისცა. პატრნი ტფილისიდ გაყარეს და ფრანგთ ბევრი ჯარიმა წაართუჭს. ეს საქმე ამისთვის მოხდა, რომ ანტონი კათალიკოსი მოაცთუნეს და გააფრანგეს, კათალიკოსი მღუდელმთავრობიდან დაამხვეს და რუსეთს განაძეს, გიორგობის ია.

1760, უმც. ქ: მეფე თეიმურაზ ტფილისიდან რუსეთს წაბძანდა, რათა მუნიდამ ჯარი გარდმოიყუანოს და ლეკის აოხრებისაგან ქართლი და კახეთი გამოიხსნას, აპრილის ა.

უმთ. ქ: მეფე თეიმურაზ მიიცუალა მოსკოვს ქრისტეშობის თ.

უნვ. ქ: ალა მელიქი მიიცუალა ენკენისთვის იჭ.

უოთ. ქ: მაჰმად ასან ხანის შული აღამამად ხან მოვიდა მუშქაბარს. ჰადრი ბეჟანის ხანები მიეგებნენ ფეშქაშით ენკენისთვის კე.

უოთ. ქ: ფანახანის შვილი იბრეიმ ხან და ომარ ხან ლეკის ჯარით ნახჩევანზედ მოვიდნენ და დამარცხდენ გიორგობის კა“ 1r—4v.

შენიშვნა: ტექსტი ქვეყნდება მთლიანად, დაწერილია დავით რექტორის ხელით.

(1053)

2516

ბართაშვილი ნ., ლექსების კრებული. 1843

88 გვ.: 15,5×11,5; ქაღალდი; მაგარ მუყაოს ყდაში; მხედრული, შავი მკლანი; ავტოგრაფი; 1843 წ.; დაუწერელია გვ. 55—88.

1. „ბ უ ლ ბ უ ლ ი ვ ა რ დ ზ ე დ. —
ბულბული, ვარდზედ მჯდარი, ეტყოდა მას მსტვინავი...“ გვ. 1—2.
2. „ქ ე თ ე ვ ა ნ. —
ზვირთები მოდუღუნებენ...“ გვ. 3—5.
3. „შ ე მ ო ლ ა მ ე ბ ა მ თ ა წ მ ი დ ა ზ ე დ. —
ში მთაწმიდავ, მთაო წმიდავ, ადგილნი შენნი...“ გვ. 6—8.
4. „კ მ ა ი ღ უ მ ა ლ ი. —
ვისი კმა არის ეს საკვირველი...“ გვ. 9—10.
5. „ფ ი ქ რ ნ ი მ ტ კ ვ რ ი ს პ ი რ ა ს. —
წარვედ წყალის პირს სევდიანი ფიქრთ გასართეულად...“ გვ. 11—13.
6. „ჩ ო ნ გ უ რ ს. —
შენნი მოთქმანი, კაეშნის ხმანი ..“ გვ. 14.
7. „თ ა ვ ა დ ი ს ჭ ძ ი ს ა ს უ ლ ს ე კ ნ ა ს. —
კმით მშვენეირით,
ტბილის სიმღერით...“ გვ. 15—16.
8. „ჩ ე მ ს ვ ა რ ს კ ვ ლ ა ვ ს. —
რად მრისხანებ, ჩემის ბედის ვარსკვლავო?...“ გვ. 17—18.
9. „ნ ა პ ო ლ ე ო ნ. —
ნაპოლეონმა გარდმოავლო თვალი ფრანციას...“ გვ. 19—20.
10. „ს ა ყ უ რ ე. —
ვითა პეპელა
არხვეს ნელნელა...“ გვ. 21—22.
11. „ჩ ჩ ვ ი ლ ი. —
მიყვარს, მიყვარს, მე ტიკტიკი ჩვილის ყრმის...“ გვ. 23—24.
12. „ს უ ლ ი ო ბ ო ლ ი. —
ნუ ვინ იტყვის ობლობისა ვაებას...“ გვ. 25—26.

13. [ს ა ტ რ ფ ო ვ, მ ა ხ ს ო ვ ს]. —
 „სატრფოვ, მახსოვს თვალნი შენნი...“ გვ. 27—28.
14. „ჩ ე მ ი ლ ო ც ვ ა. —
 ღმერთო მამაო, მომიხილე ძე შეცთომილი...“ გვ. 29—30.
15. „ჩ ე მ ო მ ე გ ო ბ ა რ ო. —
 ჭაბუქნო, ვიდრე ცხოვრების დღეთ დილა გინათებთ...“ გვ. 31—32.
16. [ა ღ მ ო ჰ ხ დ ა მ ნ ა თ ი]. —
 „აღმოჰხდა მნათი აღმოსავალს, მზეებერ ცხოველი...“ გვ. 33—34.
17. [ს რ უ კ ი ე ი ნ ო ს ა ტ რ ფ ო ო]. —
 „არ უკიეინო სატრფოო, შენსა მგოსანსა გულისთქმა...“ გვ. 35—36.
18. [ვ ჰ ჰ ო ვ ე ტ ა ძ ა რ ი]. —
 „ვჰხოვე ტაძარი, შესაფარი, უდაბნოდ მდგარი...“ გვ. 37—38.
19. [მ ი ყ ვ ა რ ს თ ვ ა ლ ე ბ ი]. —
 „მიყვარს თვალები, მიბნედილები...“ გვ. 39.
20. „ს უ მ ბ უ ლ ი და მ წ ი რ ი. —
 მ წ ი რ ი.
 სუმბულო, სად არს ფეროვნება შენი საამო...“ გვ. 40—43.
21. [შ ე ნ ნ ი და ლ ა ლ ნ ი]. —
 „შენნი დალალნი ყრილობენ გველად...“ გვ. 44.
22. [რ ა დ ჰ ყ ვ ე დ რ ი კ ა ც ს ა]. —
 „რად ჰყვედრი კაცსა, ბანოვანო, პირუმტკიცობას...“ გვ. 45—46.
23. [მ ე რ ა ნ ი]. —
 „მირბის, მიმადრენს, უგზო-უკვლოდ, ჩემი მერანი...“ გვ. 47—49.
24. „ს ა ფ ლ ა ვ ი მ ე ფ ი ს ი რ ა კ ლ ი ს ა. —
 (კნიაზს მ... პ... ძეს ბარატაევს)
 მოვიდრეკ მუხლთა შენს საფლავს წინ, გმირო მსცოვანო...“ გვ. 50—51.
25. „კ ნ ი ა ზ ბ ა რ ა თ ა ე ვ ი ს ა ზ ა რ ფ ე შ ა ზ ე დ. —
 ამაესებ ღვინით...“ გვ. 52.
26. [ს უ ლ ო ბ ო რ ო ტ ო]. —
 „სულო ბოროტო, ვინ მოვიხმო ჩემად წინამძღვარად...“ გვ. 53—54.

შენიშვნები: 1. თავფურცელზე აქვს მინაწერები: ა. „ლექსნი თქმულნი თავადის ნიკოლოზ ბარათოვისაგან. 1843“.

ბ. „ვივიდე 1887 წელს პეტერბურგში ბუკინისტ პ. ი. ვორონინისაგან, ნების პროსპექტზე № 54. ექ. თაყაიშვილი“.

2. ყველა ლექსს აქვს თარიღი. უკანასკნელი ლექსი 1843 წლითაა დათარიღებული.

3. კრებული, გამოყენებული ნიკ. ბარათაშვილის აკადემიური გამოცემისათვის, აღნიშნულია A ლიტერით. კრებულის აღწერილობა მოცემულია იქვე (იხ. ნიკოლოზ ბარათაშვილი, თხზულებანი, 1945 წ., გვ. 120).

„ბედი ქართლისა. კარი პირველი. —
 მწყემსო კეთილო, შენს წმიდას სამწყსოს
 შემოვავედრებ ჩემსა სამეფოს!...“ გვ. 3—32.

შენიშვნები: 1. ტექსტს წინ უძღვის „კახთა მიმართ“ — სამსტროფიანი მიძღვნა.

2. ტექსტი გამოცემულია მრავალგზის. 1945 წლის საიუბილეო გამოცემა დაყარებულია ამ ნუსხაზე, რომელიც გამოცემაში B ლიტერით არის აღნიშნული (იხ. მისი აღწერილობა, იქვე, გვ. 120).

მინაწერი: „ვიციღე 1887 წელს პეტერბურგში ბუკინისტ პ. ი. ვორონინისაგან, ნევის პროსპექტზე, № 45. ე. თაყაიშვილი“ (11რ).

(1055)

2518

ანტონ I, საქართველოს ისტორია. XVIII

44 გვ.: 15×10; ქალღლი; ტყავადაკრული ყდა; ზემო ყდა დაზიანებულია; ნუსხური; შავი მელანი; სათაური სინგურით; [XVIII ს.]; დაუწერელია გვ. 44.

„მისსა მალალ მსუღლოლობასა ღენარალ მეორს ივან ლევოვიჩს, ყიზლარის კამენტარს როუნდოძს მე უღირსი ანტონი კათალიკოსი სრულიად საქართუშლოსა მოვასხენებ მათგან ბრძანებულისამებრ თხოვისა, რომელიცა დაღათუ მრავალ განსაცდელ შემთხუშვისაგან დავიწყებით სახელნი მეფეთა საქართუშლოსათანი თვითო-თვითოდ არღარა მახსოვან, მაგრა სახელოვანთა მეფეთა სახელნი, ანუ გარდაცულებანი მეფეთა გუარათანი, და ანუ განყოფანი ნათესავთანი სამ სამეფოდ ესენი არიან, რომელნიცა ძუშლთა შინა მატიანეთა საქართუშლოსათა წარმიკითხავნ.“

სიტყუა პირუშლი. —

პირუშლად ვიდრემე მამა ქართლისა და ყოველთა მათ ქართუშლთა, ესე იგი ქართუშლთა, იმერთა, კახთა და ჯავახთა, რომელთაცა ყოველთა მათ ეწოდების ქართუშლი, იყო ქართლოს...“ გვ. 1—43.

შენიშვნა: ტექსტი დაყოფილია სიტყვებად. სულ არის 16 სიტყვა.

მინაწერი: „გადავეცი წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნთსაცავს მე ექვთიმე თაყაიშვილმა“ (პირველი საცავი ფურცელი).

(1056)

2519

კრებული. 1877

77 გვ.: 33×21; ქალღლი; მუყაოს ყდა; მხედრული, შავი მელანი, სათაურები და სტროფების დასაწყისი სიტყვები სინგურით; გადაშვრი ივანგულ ივანგულოვი; 1877 წ. (ყდაზე); დაუწერელია: გვ. 36რ—39ვ; 73ვ—75ვ.

1. [ლექსი]. — „ახ ივანგულ, ივანგულ, რა კარგი რამა ხარ, საცა მღერი შენა, სულ ხმით თუ ლექსით, კარგი ხარ...“ 1რ—3რ.

2. „თუ მანის შვილი ეგნატი ძის გიორგისაგან თქმულე თახმისი. —

ვარდო ამაცო, დამწვარვარ მე სურვილითა სრულითა,
 ბულბულებრ დაგყევ ცრემლითა, სიცოცხლე განწირულითა...“ 3v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, კრებული პირველი, 1962 წ., გვ. 51—52).

3. „დავით თუმანოვისაგან თქმული მუხანბაზი. —
 ჰე, უწყალო მარეხო, განმკვეთ ვერ ვთქვა ქებანი,
 შენვე ჰკურნე წყლულუება და მივს ცეცხლთა ღებანი...“ 4r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. ლიტერატურული ძიებანი, ტ. XIV, 1963; გვ. 182).

4. „დავით თუმანოვისაგან თქმული მუხანბაზი. —
 ბულბული ნახეთ ვარდისათვის მკვდრათ,
 ვარდი ამავი ჯერ გაუმცდარად...“ 4v—5r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახლებული გამოცემა, გვ. 181).

5. „გიორგი თუმანოვისაგან თქმული მუსტაზადი. —
 ჭოი, ვითარად მწველად კმარად ცეცხლნი მგზებნიან,
 დეირის აღნი, დაუმცხარნი, განახლებიან(!)...“ 5r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, 1962 წ., გვ. 48—49).

6. „ბებუთოვის ღვთისწყალობასაგან თქმული. —
 მოვედ, ვარსკვლავთა მთვარო-მთვარეო,
 რათა განათლდეს სიბნელის არე...“ 5v—6r.

7. „ბარამ გერმანოზიშვილის თქმული. —
 ნუ მწვამ, მიჯნურო, არ გებრალეები?
 ნუ მაიკიდე ცეცხლის ალები...“ 6r—v.

8. „ალექსანდრე ჰავჭავაძისაგან თქმული. —
 შენგან არს, გული მნათობო, ვიყო სად გინა,
 გინა ვის ვსკვრეტდე, მნათობო, შენ მიდგ თვალწინა...“ 6v—7r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. (იხ. ალ. ჰავჭავაძე, თხზულებანი, ი. გრიშაშვილის რედაქციით, 1950 წ., გვ. 23).

9. „იოსებ მელიქოვისაგან თქმული თ[ა]ხმისი. —
 მოვედ, სიკვდილო, შენ გპოვე მკურნალად ჩემის სენისა,
 მიმიღე სული ბედ კრულსა, კარნი დამიხშენ ღბინისა...“ 7r—v

10. „იოსებ მელიქოვისაგან თქმული. —
 გამიხმარა სიხარულის წალკოტი,
 მუნიდგან სიცოცხლე დამემწარადა...“ 7v—8r.

11. „მ უ ხ რ ა ნ ბ ა ტ ო ნ ი ს შ ვ ი ლ ი გ რ ი გ ო ლ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 ბედმან მამცა შვება მცირესა ჟამსა ოფ(!),
 მუნით არა მაქვს თმენა არცა ერთსა წამსა...“ 8r—v
12. „თ უ მ ა ნ ი ს შ ვ ი ლ ი დ ი მ ი ტ რ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 მზე მემთხვია, დისკო გარე მოველო,
 სხივნი მისნი მზედ საციფროდ დარევედა...“ 8v.
13. „დ ა ვ ი თ თ უ მ ა ნ ო ვ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 ტრფილთა ქველო, ხილვით მწველო, საქებოდ მარად,
 აღნავო ნაძვათ, მთვარ საბაძვათ, სინაზით წყნარათ...“ 8v—9r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 180).

14. „ი ო ს ე ბ მ ე ლ ი ქ ო ვ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 მომველინა საყვარლისაგან კიდება,
 ჩალად მჩანს ყოვლისა სოფლის დიდება...“ 9r—10r.
15. „დ ი მ ი ტ რ ი დ ი ვ ე ნ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 პირ-ზანზახი, ღაწვი ვარდი სად არი,
 სახე საესე, მთვარის მგზავსი სად არი...“ 10v.
16. „ე ლ ი ზ ბ ა რ ე რ ი ს თ ა ვ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 ვაი, ესე დრონი, საყვედრონი მომწემს(!) წყენასა,
 ვინ უძლოს ჰირთა ჩემთა, თქმანი, ანუ სმენასა...“ 10v—11r.
17. „ე ლ ი ზ ბ ა რ ე რ ი ს თ ა ვ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 ვემონე მასა, ვბედავ თქმასა, პირად მზიანსა,
 ზნეობით სრულსა, ნაზ[ა]დ მკულსა ადამიანსა...“ 11r—v.
18. „ვ ა ხ ტ ა ნ გ ბ ა ტ ო ნ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 შეყრილან ერთათ მკრთოლვარენი, უზადოდ მნათნი,
 ვარდნი ზანბაკთა(!) ნამკნაზავნი და ვიშრის სათნი...“ 11v—12r.
19. ბ ე ს ა რ ი ო ნ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი თ ე ჯ ლ ი ს ი. —
 ხმა სირინოზ, თმა ღულანაზარ წინამო,
 დამჭროლო ნიაო, არვედ ებრე(!)...“ 12r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. ბესიკი, თხზულებათა სრული კრე-
 ბული, აღ. ბარამიძისა და ვ. თოფურიას რედაქციით, 1932 წ., გვ. 20).

20. „ბ ე ს ა რ ი ო ნ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 შავნი შაშვნი შავს ვალიას შემსხდარნი,
 სუფთათ ხმობნი, ხმა ყარიბათ მსტვინავნი...“ 12v.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. ბესიკი, დასახ. გამოც., გვ. 21).

21. „ბ ე ს ა რ ი ო ნ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 რა გული დავავე შენად სარებლად,
 მუნითგან ვარდს ვიფელო(!) მითა მარებით...“ 13r.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. ბესიკი, დასახ. გამოც., გვ. 18).

22. „გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ი ს შ ვ ი ლ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
 უღმობელო დიანავ, არ გაქვს შეწყალებანი,
 მკვეთელთ ისართ მქონებო, მახსოვს გულწყალულებანი...“ 13r—14v

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 52—53).

23. „გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ი ს შ ვ ი ლ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი ა. —
ბულბულს მხვდა გულსა ლხენანი,
ვიცან წალკოტსა კარნი ღიანი...“ 14v—15r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 54—55.

სლ. კ ა ვ კ ა ვ ა ძ ე. —

24. „ჭ ზ ბ გ ე რ ს გ ლ ა ხ გ უ ლ ი, საყვარელო, მლოდე შენი უწყლავს თმენა.
სცემს სურვილის წამთა ხშირად, მარამ აგრძნობს ვისა სმენის...“

15r—v

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. ალ. კ ა ვ კ ა ვ ა ძ ე, დასახ. გამოცემა, გვ. 24).

25. „გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ო ვ ი. —

სრალს უტხო საშვებელი სამოთხისა სადარია,
გარს წალკოტი ყვავილ მრავალ სუნს აფრქვევდა სადარია...“

15v—16r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახ. გამოცემა, გვ. 56—57).

26. „თ ე ი მ უ რ ა ზ მ უ ხ რ ა ნ ც კ ი ს ა. —

საწუთოს ეტლის ბრუნვავ მიმეც ხშირსა ჭირებსა,
გულით შვების ჩვეული მასწარ დღეთ სატირებსა...“ 16r—v.

27. „ღ ვ თ ი ს წ ყ ა ლ ო ბ ა ს ნ ა თ ქ ე ვ ა მ ი. —

გული ყოველთვის მიმღერის, მაგრამ ეამი არ შვრება,
ენა რას შეიძინებ, არა სთქვას შენი ქება...“ 16v—17r.

28. „გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ო ვ ი ს ა გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —

ეშყისა ზღვასა რა მიველ ნაპირად, ვაი, ვაი,
უცილოდ შვებასა ჩემსა ვგონებდი...“ 17r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 60—61).

29. „გ ი ო რ გ ი ს ა გ ა ნ [თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი] თ ქ მ უ ლ ი. —

ჭოი, ჟამნო, ჟამნო, ყოფილნო ტკბილად,
ესრეთ სად წარხდით, ჰსჩანთ აღარც ჩრდილად...“ 17v—18r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 59—60).

30. „გ ი ო რ გ ი ს ა გ ა ნ [თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი] თ ქ მ უ ლ ი. —

ჭე, საყვარელო, ნუ დამწვამ მე მძაფრისა ალითა...
გლახ დაწვთა ზედა ვიშ შავ ლალის მკრთოლოვარებასა...“ 18r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 55—56).

31. „გ ი ო რ გ ი ს ა გ ა ნ [თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი] თ ქ მ უ ლ ი. —

დაკვარგე ფერთა მდიდრათ შემკული, ვსტირ მიმეფარა,
ერექოს მტილსა აღყვავებულ, ვსტირ მიმეფარა...“ 18v—19r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 57—58).

32. „გ ი ო რ გ ი ს ა გ ა ნ [თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი] თ ქ მ უ ლ ი. —
ვფუტავ, კრონოსი დიდა
კრთოლვით პირ გმონებიადა...“ 19r—20r.
შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 58—59).
33. „გ ი ო რ გ ი ს ა გ ა ნ [თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი] თ ქ მ უ ლ ი. —
დახე მაისს, ბულბულო, ვინ(!) დღენი ნათლდებიან,
ზურმუხტის ველათ(!) ველნი (?) ნაზად აპყვავდებიან...“ 20r—v.
შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 62—63).
34. „გ ი ო რ გ ი ს ა გ ა ნ [თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი] თ ქ მ უ ლ ი თ ე გ ლ ს ი. —
ვით შეამკო ველნი მაისს დახედა,
ვარდი შლილობს ნაზად ჰსჭვირს სადა ლაღნი...“ 20v—21r.
შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 63—64).
35. „გ ი ო რ გ ი ს ა გ ა ნ [თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი]. —
ვარდი არა (!) გაიადღეს, ვინ ჰყოფს მისსა ქებას (!),
ბულბული მაღლათ იწყებს სამართლად ძაგებასა...“ 21v.
შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 64—65).
36. „მ უ ხ რ ა ნ ის დ ა ვ ი თ ის ა გ ა ნ. —
ბედმან ჩემმან მომცა ეზდენ ჰირები,
სიხარულის ნაცვლად სევდა ხშირები...“ 22r.
37. „ა კ ი მ ო ვ ი ო ვ ა ნ ე ს თ ე ს . —
ჩემთვის მზეთა — მზე ქვეყნათ მოსულა,
ბულბულთათვის ვარდი აწ ამოსულა...“ 22r—v.
38. „ა კ ი მ ო ო ვ ა ნ ე ს გ ა ნ თ ქ მ უ ლ ი. —
ჰოი სასტიკო საყვარელო, მომკალ თუ ქსურს და ხარობ,
მაინც ღმერთ დაგსახამ, თუმცა ჩემთვის უარობ...“ 22v.
[ს ო მ ხ უ რ ი ლ ე ქ ს ი]. —
39. ამენ მეკ მტიკტალოვ ტარარ ხილქუ ქამალს
ვი ნაზანინ რაჰმ არა დუნ მი დარნა აჯალს...“ 22v.
40. [ლ ე ქ ს ი]. — „რაბამც განვიდე, სოფელო,
სადა გეშიშვოდ მე კვლავ...“ 23r—24r.
41. [ლ ე ქ ს ი] — „ნარნარო, როს გნახამ აკოკ(რ)ებულსა,
გაფუჩგინილს, ფერით ქებულსა...“ 24r.
42. [ლ ე ქ ს ი] — „მნათობო, ესებრ შენზედ მსახავი,
რათ გიკვირს, შორით ვსტირდე, მნახავი...“ 24v.
43. [ლ ე ქ ს ი] — „მაშინ ვიგრძენ მეყსეულად,
სისხლი ცერცლებრ (!) აგზნებულად...“ 25r.
44. [გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი]. —
„იღობელო (!) დიანავ, არა გავს (!) შეწყალებანი,
კვეფლიისა მქონებო, გახსომს გოწყრულებანი...“ 25v—26r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 52—53).

45. [ლ ე ქ ს ი] — „მიჯნურთაგან რა გსურს, წუთოსოფელო,
ყოველთა მოლექსით დამღუმებელო...“ 26r.

±6. [გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი]. —

„ეშისა ზღვას გიველ (!) ნაპირას, ვუი, ვუი,
უცილოდ შვებასა ჩემსა ვკონებდი...“ 26v—27r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 60—61).

47. [ს ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ჭ ა ვ ჭ ა ვ ა ძ ე]. —

„მშვენიერთა ხელმწიფარე (!), მკლავ სიშორით შენითა,
კენესის გული საკვდავთ მასწრაფლს ჯავრის ენითა...“ 27r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. ალექსანდრე ჭავჭავაძე, დასახელებული გამოცემა, გვ. 102).

* 48. [ლ ე ქ ს ი] — „მეტრფოდა მარად სულუდა (!)
გულს გასახარადა...“ 27v—28r.

49. [ლ ე ქ ს ი] — „მხოლოთ საწუტე (!) ვერ მაძკლა მე,
ჩვენ ყოვსითა აღვისენით, მომკალ მე...“ 28r—29r.

50. [ლ ე ქ ს ი] — „ჟამნი რბიან, შენსა (!) მელტვი,
ჰოი სულგრძელო საყვარელო...“ 29r—v.

51. [ქ ო ბ უ ლ ო ვ ი თ ა მ ა ზ]. —

„გონება შმაკოს (!) ხელად, ვარდო შლილო,
გიაჯის (!) მოვედ მშველელად, ნაზათ მრხევეო...“ 29v—30r.

შენიშვნა: ავტორი აღგენილია S—1512:186-ის მიხედვით. S—2385:40 ავტორად ასახელებს ოთარ ქობულავს.

52. [ს ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ჭ ა ვ ჭ ა ვ ა ძ ე]. —

„ჭი, გაბადრულო მთვარევე,
ბნელსა ვზი, მომეხმარე...“ 30r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. ალ. ჭავჭავაძე, დასახელებული გამოცემა, გვ. 101).

53. [ს ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ჭ ა ვ ჭ ა ვ ა ძ ე]. —

„მაისის ვარდმან ფუჩენილმან,
ბეზიკმან მწვანეთ მკობილმან...“ 30v—31r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. ალ. ჭავჭავაძე, დასახელებული გამოცემა, გვ. 12).

54. «თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი გ ი ო რ გ ი». —

„ეკობ(!) სიყვარულოდ(!) გული შევსწირე,
ფარვანებ ნათლა (!) მარად შემწირე...“ 31r—v.

შენიშვნები: 1. ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 68—69).

2. მიწერილი აქვს: „დუგაის მუხალობედ თქმული ლექსი. კნიაზ გიორგის თუ მანოვი“.

55. **ლექსი** — „წალკოტი ვერა გჯობს ნარგიზოვანნი,
სამართლად შეგამკობ ფერ-შაგოვანი, ვარდო...“ 31v.

56. **გიორგი თუ მანიშვილი**. —
„ფუცავს კრონისის დიდად,
კრთოლვით პირ მონებადა...“ 31v.

შენიშვნები: 1. სულ არის ერთი სტროფი; ამავე დროს, გადახაზულია.
2. ეს ლექსი ამავე კრებულში არის 32-ე დასახელებად.
3. გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 58—59).

57. **დავით რექტორი**. —
„ჰე, მოყვარეო, ზილფ-ნარეო, ნარდიონ სქეველო (!),
გულ ბროლ-სადაფო, ნადიფ წრაფო, ლერწამო წელო...“ 32r.

შენიშვნა: ავტორი აღდგენილია S—1512:343 და S—2385:184-ის მიხედვით.

58. **ლექსი** — „დავკარგე ფერითა დიდრათ შემკული, ვარდო გაშლილო,
იერიქოს მდილსა აყვავებული...“ 32v.

59. **ლექსი**. — „ხედავთ ვით ჟამსა სოფელმან,
მყო სასტიკებით დასჯილი...“ 32v—33r.

60. **ქობულოვი ოთარ**. —
„გული ოხრავს, გეტრფის, შენ, შენ, ჰოი, ჰოი,
ვიშივიშ სულლოლო...“ 33r.

შენიშვნა: ავტორი აღდგენილია S—1512:343 და S—2385:184-ის მიხედვით.

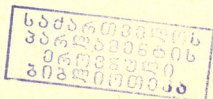
61. **იოსებ მელიქოვი, ნაცვალ**. —
„ბუნდოვანს გულს შენ აღმიჩნდი დარადა,
რათ არ უწყვი, რათ განმწირვე დარადა...“ 33v.

შენიშვნა: ავტორი აღდგენილია S—1512:200 მიხედვით.

62. **თუ მანიშვილი გიორგი**. —
„დილით თვალთა ამხილველი, აფროდიტს ვკვრეტ ნამკრთოლვარე,
ღვაწთა ზედა ამყობით ვარდს საყვარლად ნამფუჩენარებს...“
33v—34r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. დასახელებული გამოც., გვ. 53—54).

63. **თუ მანიშვილი გიორგი**. —
„მუხთალმან ამან სოფელმან, ესე შემქმნა მოტირალი,
ამათ ესტირი დღეთა ჩემთა, რომელ ვარდმან დამსდვა ბრალი...“ 34r.

K 12497
4

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ.

54).

64. [ლ ე ქ ს ი] — „ამჟამათ შენ ქშვენის ქება შენ გამოდი ვეველად(!),
მეკლემივით თავ-სიშველინი მხილველნ რზიან ხელად...“
34r—v.

66. [ლ ე ქ ს ი] — „ყვაილად ხელმწიფავ აღმოჩენილო,
შშვენიერს წალკოტს გარდაფენილო...“ 34v.

67. [გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ი შ ე ი ლ ი.] —

„ეპა, მნათობო, ცთომილთ მჯობ, (!) გეტრფი სულითა,
კრონოსის ცისა, გიქებ სვლასა, სხივებრ სრულითა...“ 34v—35r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ.
50—51).

68. [ა ლ ე ქ ს ა ნ დ რ ე ქ ა ვ ქ ა ვ ა ძ ე.] —

„მიველ წალკოტს სანუგეშოთ, გლახ ჩემს გულს სევდა ესეა,
ენახე სატრფო ფერმიხვდილი, მითხრეს: შენია ესეა...“ 35r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. (იხ. ალ. ქავქავაძე, დასახ. გამოც.
გვ. 106).

69. [ლ ე ქ ს ი.] — „ვარდო, რათ ხარ თავდახრილი, —

რათ მიჩვენებ პირსა მშვენსა...“ 35v.

შენიშვნა: S—2531:37 მიხედვით ლექსის ავტორია ალ. ქავქავაძე. ი. გრი-
შაშვილის გამოცემაში ლექსი შეტანილი არ არის.

[ს თ რ ქ ე ლ ი ლ ე ქ ს ე ბ ი.] —

70. „ალარე ქისლიმიშ ბადასლ ხორიად
სანა ქიმა ხოილადი უზ ბანოვმანი...“ 40r.

71. „აი გოზუ ხაბი ყოვლატან ნაიათარსან სიან მაჯუნ,
ოლუფსან დარდა მუშთალა ეი ბინავა ჯავან მაჯუნ...“ 40r—v.

72. „ნაზდუ იარუმ სანდან ოთურ იან მასუნ ნეილასუნ გოვილუმ,
ხაზანა დონდი ბაპარუმ იანმას, ნეილასუნ ქოვილუმ...“ 40v.

73. „ტოლანიმ ბაშნა რაყი ტოლდურ ფემანადან იაზში,
აშულდარ მეპრუბან ოლურას ათადან ანადან იაზში...“ 40v—41r.

74. „გორიკთ შეხი სანო-აშულ ოლუვ ზაროლასად,
ბან ქიმ ბირ ნეჯავუნ მაიალი რუხსაროლოსან...“ 41r—v.

75. „იქი იარ ბაღდა გეზალარ სანა ყურბან,
ბირ ბუიანდან ბირ ოიანდან იქი ანდან...“ 41v.

76. „ბაღმანი ბაღდან გოშურმიშ,
ზილვთ ტან გარდან იაშლმიშ...“ 41v.

77. „ყალბტი ქომი ეილადი ქოვულ ქარვანი,
უშყანან იანსამ იანანმაზ შაღა დიღბარალ მადათ...“ 41v—42r.

78. „ვამი ქიმი დადი დაში ლელი დეინ დოლალ მაჯუნ,
ბირილ ბუ ჩეშმა ბაშნდან მანსქან სალუვ ყადნ მაჯუნ...“ 42r.

79. „მუსულმარალ იარ ირისი, დილარ იამან ოლურ მიშ,
სევეგისინგან აირი დუშარ ოლსან ბეიშან ოლურ მიშ...“ 42r.

80. „იარუმ ბეგუნ ბილ სანა მეჭმან გელა ჯავდურ,
რუხსარი გუნაშლარ ბაღახშან გელაჯავდურ...“ 42r—v.

81. „ეი რაშქი ჯაჰან, მაჰსი ვალაქ მეჭრი მუჯალლა ეი ნურიტა ჯალლა,
 სან სან გენაბუ და აპრიდან ჩუნ იუსუვა ჰამთა ეი მისრი ზოუდეისა...“
 42v—43r.
82. „ეი დილბარ ბილმამ აჯავ მანდან ბეზარ ოლმად ნიჩუნ,
 აჰდი ფეიმიან გოზათსან ილაქარ ოლმად ნიჩუნ...“ 43r.
83. „ნამა იაზიმ იარ იანნა გონდარიმ,
 ეი ყარდაშლარ იამან ჰალუმ ვარმანუმ...“ 43r—v.
84. „ვალაგ აირდი ბანი ჯოვრილა ჯანანუმდან,
 ჰაზარეთ მაზმი აჯავ ნალეიუ აყანაუმდან...“ 43v—44r
85. „მეჰსა თუმედან მანუმ ოლმასთ ხაბარდარ ოლმასნ
 ოზი ოზ დამანა სეიად გირივთარ ოლმას...“ 44r—v.
86. „ეი დილბი გუნოლ სარვი სურამან თალაჯაგეთურ დურ ეილათავაზი,
 ხურშიდი მუნა ვარ მაჰუთბან გაიაჯაგეთურ ჰარ ზარასი ლამი...“ 44v—45r.
87. „ბირ შიშაქი ოლსა ფარა ფარა ფევენდნა შეჩოლურმი ჩარა,
 ბირ ხალუნ მანუმ იაშუმით ოქთი, ბირ ხალუნ ბანუმ ყადუმი ბუქთი...“
 45r—v
88. „იარ აგვი იარუნდში ილლარ აგვი ვარდდში
 მომინჰლი ჰაჰყი ჰარდამ ტუტულუნ ილნდუმში...“ 45v—46r.
89. „მანუმ იარუმ აფარმალა ვალმიშლარ,
 ბას მანუმ ქოვლუმი ქიმლარ ოვლარჭეი...“ 46v—46r.
90. „ახ ჩაქარამ გოზთიქარამ იოლარა
 ვადა ხლავ ოლდი გოლმას ვალმასუნ...“ 46v—47r.
91. „ავალაშუმ თხთუნ უსთუნდ სანასანქი ხანოლუმდურ
 ბაზაქ ვერვ ჯაბალუა ბირ მაჰთა ბანოლუმბურ...“ 47r.
92. „ბაშუმა ვათურდუნ დურალი მუსიბათ,
 ჯანუმდან ოსანდუმ სანუმ უყუნდან...“ 47v.
93. „ბირ-ჯამი იეთრ საყი ბუდოვრან ბელა ყალმას,
 ჰამ ბირგუნ ოლურსაქი იექრან ბელა ყალმას...“ 47v—48r.
94. „შუქურ უზუნ გორდმ აღდმ თასალი
 ყალბადი მაშარა დივანუმ ასლი...“ 48r—v.
95. „გეთმა დაღლარ სანდან ხაბარ ალაიმ
 ჰანი ელარ მანუმ სევდი გუმ...“ 49r.
96. „მაჰარ ოლდი იოვსი ქაქლიგ ჩოხდაღლარუნ სინა, სინა,
 ყავლ ოლმა თულაქ თარლან სანი აღურ სინა, სინა...“ 49v.
97. „ქაბა დეიმ ტოლანუიმ ბაშნა
 მეჰრადეიმ სუყდა ულიმ ყაშნა...“ 49v.
98. „დიდურამ სოვდიგუმ ნიშუნ დინმასან,
 ლალ ოლსუნ ბირ ზამან დინ სანაყურბან...“ 49v—50r.
99. „ამანათ, ამანათ უიანსუნ იადა,
 ოზუნი ვერმასუნ ყამა ვპრეადა...“ 50r.
100. „დილბარა ჰუსნუ მაასი ამბარ დეგულდურ ბასნადურ,
 ყამანუნ საერეუ, საასი არ არ დიდგულდურ ბასნადურ...“ 50r—v

102. „ასხამი ზილვათ დილი შეიდა შიქასთ
 შიშეიმან დარ შაბი იელდა შიქასთ...“ 50v—51r.
103. „ხაბარ ვალდი ასლი ქოჩუბ იურდუნდან
 ჩადრ ოთახნა ყურბან ოლდედუმ...“ 51r.
104. „აჰუ ზარ, ჩაქმაქტან ყანაღლა მახტან,
 ტულბტ ბაღრუმი, ყანარასინა...“ 51r—v.
105. „ბუგუნ გოზალარუნ სურბასინ გორდუმ,
 გეინმი ყურშანმიშ ალ ხარა ლალ მიშ...“ 51v—52r.
106. „ეი ალაღარ ფარვან ბარამ გაზარამ,
 დუნიაუნ ვარისი იაზარამ ინდი...“ 52r—v.
107. „ყაზიღარ დოსთ მასთან ჯან დიღაროლსა
 ნამარდაშ გარდესამ აიღა მოღმას...“ 52v—53r.
108. „ბაღლარ ბზი საჰრათ ყურდი, დიღარ,
 მიზ თანირახ დოსთ დუშმანი, ავანდუმ...“ 53r—v.
109. „ბაღლარ ბიზა საჰრათ ყურდის
 ყუზი ყაფიმაღ იშღარუმზ...“ 53v.
110. „სანუნ თაქი სიაჰ თელი გულუზლუ
 ზუჯუმლა ჯაჰანდა მან გორმამიშამ...“ 53v—54r.
111. „სახდა მანა იარ ოღმას,
 თარგიუ ულსამ პროღმას...“ 54r.
112. „დედიღარ ეილა ქი ჯანან ვალდი,
 გუია ჯსმიმა ბირ ჯან ვალდი...“ 54v.
113. „სია ზილენ ბირ სოღარუნ უჯუნდან,
 ბაღა გათდი დინი მანნარ ავანდუმ...“ 54v—55r.
114. „იქი დარია არასნდა გეზან ვარ
 ჩახართ მადი ბირ ქანარა იელბანი...“ 55r—v.
115. „გორ ვალაგნ იშღარი იარ სთამ ქასოღებ
 ქიმ უნუდუბტურ ბანი ოზგალარა იაროღებ...“ 55v—56r.
116. „ბირ აჰუ ბაზიშლმ ეიავი მარალი,
 საღენ ეშყოღნა დრუსთა ბანი...“ 56v—57r.
117. ქაჰრა მეილა უზუნდონდარ ბანა იარ,
 დიღბარ სანუნ გორმიღლი ყაჩგუნდარ...“ 56v—57r.
118. „ბულბულ ნაიათუბსან გულენ ბიზაბარ,
 დურ ფარვაზ ეთმადნ, ზამანი ვალდი...“ 57r.

119. „ბირ შუღ ჯაეა ფიშა ბალა ბახთი ყაითდი,
 ზუნნარ ბანუმ გარდანუმა, თახთი ყაითდი...“ 57r—v.
120. „ტო იმამიშ იარ ვისალნდან,
 არელუხ ნაიამან ოლდი...“ 57v—58r.
121. „ნაზლუ იარდან ხაბარ გალმიშ მანონა ვაი მამდ.
 აღლეუბ იანუ მაგალსა გოზიაში სილმან დემიშ...“ 58v.
122. „ყალდრ უზუნდახ ნიყაბნ გოზლიგნ ბოიოლსან.
 აჩლსუნ მაპთაბანუნ გორანარ შადი მანოლსუნ...“ 58v.
123. „თარიღი ეშყდა იანდმ ნედიმ ნჩარამ ყლიმ,
 ჯრაცი შაპრინი იზპარ ედიმ ნაჩარ აყლიმ...“ 58v—59r.
124. „ქუჯ ბმულქი მჰბად ბდიდ ჩოთუშაჰი,
 ქიშუდ მუსახარი ვეი აალამ ბანიმ ნიგაასი...“ 59r.
125. „მუქდეი დელქი მასია ნავაზი მია იაეთ
 ქიზან ფასი ხოშაშ ბუი ქასი მია აეთ...“ 59v.
126. „დარდმა ბირ დარდმან ეილა ეი თაბიბ
 ჯანმ აზრაილა იახლანანმიშ...“ 59v—60r.
127. „დარდუ დილუი ჯანუმა ილარ ყოიდუმ,
 ილამდა ჯსანა ვიირდი დილარ ყოიდუმ...“ 60r—v.
128. „ეი დილბარი სინავასი ოთარსაჰი
 ხახმქი ბადახდი მან თუბი თარსი...“ 60v—61r.
129. „მუხალ სალ ბარუხრი თადარი,
 გულ სუმბულ ბაჰ ამითადარი...“ 61r—v.
130. „გენა ფიქრეილადმ ქეჩან თუნარი,
 იადა დუშტი ნა დოვრანა რაღლარა...“ 61v—62r.
131. „მეილი გულჩიდან ნადრამ ბაღმათ დარამა ბანდ,
 მუნიშინაშ მუშეი გულსა თამაშა მიქუნამ...“ 62r.
132. „გულ ბირუხილ ხოშნა ბაშად,
 შიბადა ბაჰრ ხოშნა ბახთ...“ 62r.
133. „გელდი ჰეჩ ბახმადი ოხბიმარდანა,
 ჰეივათაქ რაგიმთ სულდურდი გეთტი...“ 62v.
134. „გალბარ ლაბი ხოშქიმან ლაბი თარსაი,
 იარი თალი დილიმი ხარ ბილუბ ტურ ბილურამ...“ 63r.

135. „აირთ დუშტიმ მან იარ მუნ ქუჰუნდა,
 გეჯა გუნდუზ მან ყან აღდრამ...“ 63r—v.
136. „ნახლუ იარდან ხაბარ გალდი მანონა ვარმამ დემიშ,
 აღლეუმ იანუმა გალსა გოხიაში სიომამ დემიშ...“ 63v—64r.

შენიშვნა: ეს ლექსი ამავე კრებულში 121-ე დასახელებადაცაა შეტანილი.

137. „ჯან ვერამა ყამუ ეშხაქი. ეშყაფდ ჯანდურ
 ეშყაფთ ჯან ოლდუმა შური ჯჰანდურ...“ 64r.
138. „ყუჯ დუმ იარნ ბელარნი ალაგოვა
 დოსთ ბაღნ გულარნი მან ყურბან დარსამ ნაზილან...“ 64v.

შენიშვნა: ლექსს მიწერილი აქვს: „აკლდა დავთარშია“.

139. „გეჯა ჰასრათ გუნდუზ იშუმ აღლამა
 მუსურ მალარ ბილურ ჰალუმ იამან დურ...“ 64v—65r.
140. „ყალდურ უხუნ დანი დაბნ გუზალიგნ ბაიან ოლსნო
 ყაჩლსნ მა ჰუნაბანუნ გორათარ შად გუნბან ოლსნ ოლსნ...“ 65r—v.
141. „მან სანი ქოვარამ მაძუმეი დარონი დილდარ
 სან მანი სოვმასან მაძუმეი ჯანი გოვეულან...“ 65v—66r.
142. „ეიბაფასხ სანთაქი დილდარა გალურ სახლმ
 მანნ იხუნ იანდიგუმ ოდლარა გალურ იახლმ...“ 66r.
143. „გიული ალუჯა აზიზმ ქუჩა ბაქუჩა იარ
 ბირ თარსა ბეჩა აზიმ გეთმა ბირ ზამან იარ...“ 66r—v.
144. „დედილარ ეილარქი ჯანან გალდი,
 გუიბირ ჯის მიბაბირ ჯან გალდი...“ 66v.
145. „იარაბ ბალთი ეშყნ აყლნ ააშნა ბანი
 ბირდან ბალაი ეშყდან ეთმ ჯუდა ბანი...“ 66v—67r.
146. „გორ ფალაგნ იშლარნ იარისტამ ქაროლუფ
 ქიმ უნუდბ ტურმანი ოზგალარი იაროლუბ...“ 67v.
147. „ეი ბი ბაფა იარსანი ნეჯა სანიმ იადამან
 ყოიბადმ ბირ შად ოლამ ბუფანადუ ნიადამან...“ 67r.
148. „ნეჯა დონსუნ ბუდართლარა მანუმ ბუბი ჩარა ყნუმ,
 ვათანინდან იარიანნდა ოლუფტურ ავასი ჯანუმ...“ 68v.

149. „ყადმ სამალუბ ქამან დონდი სანსს
 რანგიიმ გული ზავრანა დონდი...“ 68v.
150. „ჰარ თაპნაქი ეილა სან რავადურ
 სანდან ხჯალამ იუსუნ ყარდრ...“ 68v—69r.
151. „ბახ ჰავი იექ ჩამანამ არიხუსთ,
 საყი იხიმ ბადამთნ არხუსთ...“ 68r—v.
152. „ნაიათმისან თიან ხაბი ყაფლადა
 იარნ გეთტი ოზგალარა იარა ოლდი...“ 69v.
153. „შაპნამ დუშუბტუ სუბულა
 შედა ბულბულ გალ ირდილა...“ 69v.
154. „ბულ ბულბულ ნაითუბსან გულდან ბი ხაბარ,
 დურ ფარფარს ეთმან ზამანი გალდი...“ 70r.
155. „ჰალა უმუდ ეარამ იოლნ გოზლარამ,
 უნუთ მანამ ხიკლუმდან იარ სანი...“ 70r—v.
156. „ილაღარ ნაში ბულბულ ნელიასნ,
 ჩოხსან არშა ნალავიდან ეილასნ...“ 70v.
157. „რა ვაყთე მან ხარიჩ ჩეში მან აშიანეი თთესთ,
 ქარამ ნმაუ პურუ დაქი ხანა ხან ეი თუსთ...“ 71r.
158. „ეი, ვაიბან მან გენა ოლარ ტანიშმას
 გუია ონა ბირს ოზდემიშ ალიარ ტანიშმას...“ 71r—v.
159. „ბოინ სურაიდრ ბადანუნ ბულურ,
 ჩაქლიმიშ გარდანთ მინდან ფარი...“ 71v—72r.
160. „გალაჰა ალა გოზლუ დიღბარ,
 ვახტნ ქეჩარ დემადუმი...“ 72r—v.
161. „ბაღდათ ტან გალან ბეშდურნა,
 იოლლა ყურბან ოლაიდუმ...“ 72v—73r.

შენიშვნა: ხელნაწერი ძალზე უწიგნურადაა ნაწერი.

ანდერძები: 1. „ჩყაზ-სა წელსა მაისის ა-სა რიცხესა დავსწერეთ (!) ესე ქართული და თათრული ლექსები და ეყუთნი(!) იავანგულ იავანგულ ოვსა. დმერთმან მშვიდობაში მოგახმაროს, გვისმინე უფალო, ამინ“ (ზედა საცავი ფურცლის r).

2. „აპრილის 21, ჩყაზ იავანგულ იავანგულ ოვისა“ (ზედა ყდაზე).

2520

კრებული. 1859

88 ფ.; 36×22; ქაღალდი; უყდო; დაშლილი; ფურცლები დაზიანებული, და-
 ლაქაებული; მხედრული; შავი მელანი; 1859 წ. (79v); დაუწერელია 87v.

1. [ლ ე ქ ს ი]. — „სად უნდა გპოვო გაზაფხულის ყვავილო,
 ათას ფერად აჰყვავდები მთა-ველო...“ 1r

შენიშვნა: ლექსი უნდა ეკუთვნოდეს გაბრიელ ტატიშვილს, რაუ-
 განაც ლექსის დასაწყისში ორგან არის „გაბრიელ ტატიშვილი“.

2. „ისტორია გულადს ვაქცაჯზედ ფრაცილ ვენციანზედ და
 შშენიერს ხელმწიფის ქალ რენცივენაზედ. — გიშპანის სახელმწიფოში
 იყო ხემწიფე სახელად ბრანბუესი, ქებული ყოველს სახემწიფოში...“ 2r—79v.

შენიშვნა: მოთხრობის დასასრულს ერთვის: ა. „დასრულდა ისტორია ესე
 ფრანცილ ვენციანისა გადმოთარგმნული რუსულით ქართულსა ენასა ზედა ქა-
 ლითა და შეწვენიოა ღვთისათა. და თქვენც წარმოთხველნო ამა წიგნის ქალ-
 ყრმათა ღმერთმა ყოველს ასრე მოვიხდინოსთ. ნომბრის შ დღესა, ჩუნთ წელ-
 სა, სიმაგრე ქართულ დინსა“ 79v.

- ბ. „მე წიგნის ამის ქართულათ რუსულით ვიქმენ წერილი,
 წამოთხველნო, ნუ გამკიცხავთ, შეტომით ნახოთ წერილი,
 თარგმანსთან არ ვარ მეგობრათ, ქართულათ მიმძის (!) წერილი,
 და ამა ჩემს პირველს ნაღვაწზედ, არ დამიწუნოთ წერილი.
 არ მცოდნელს კარგის ქართულის, რუსულიც გაუძნელდება,
 არ მჭდომსა (!) ნავსა ან გემში, ზღვას შესვლა გაუძნელდება,
 შემოვლა ცისა კიდისა კაცთაგანს გაუძნელდება,
 და იაროს უზგო-უკვლოთა, მას გზანი გაუგარძელდება“ 80r.

3. [ბ ა რ ა თ ო ვ ი ზ ა ა ლ]. —

„ბულბული მწუხარებო, ვარდი შემომწყრალია,
 ნარგიზს ჰგზავნის წამლისთვას, თუმცაღა მკურნალია...“ 80r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია, იხ. ანთოლოგია, ტ. II, 1928 წ.,
 გვ. 290.

4. [ლ ე ქ ს ი]. — „ზაფხულის დილა გრილის ჰაერით ვარდსა უმატებს
 ფეროვნებასა,
 ესე არსიყი მისი ბულბული ყეფით შეიტკობს
 გემოვნებასა...“ 80v.

5. „ს ა ყ ვ ა რ ლ ი ს ტ ი რ ი ლ ი. — ოჰ, უსაყვარლესო ჩემო სოფიკო! რო-
 გორისა მასიევდინებლის დაკვრით დამკარი(?) მე შენ...“ 81r—82v.

შენიშვნა: მოთხრობა თარგმნილი უნდა იყოს რუსულიდან.

6. „ფ რ ი ნ ვ ე ლ ი. — თუ რომ ნება ჰქონდს კაცს, რომელიცა არ იქმნას
 კმაყოფილი თავისის ცხოვრებითა და მიცემული ჰქონდეს...“ 83r—v.

შენიშვნა: მოთხრობა თარგმნილი უნდა იყოს რუსულიდან.

7. „ლოთი. — ჩვეულება ლოთობისა იყო მრავალს ხალხში პატივცემული, რომელიცა წარმოადგენს თურმე გულის...“84r—87r.

შენიშვნა: მოთხრობა თარგმნილი უნდა იყოს რუსულიდან.

8. „ცხოვრება პეტერბურლისა ღარიბის ჩინოვნიკისათვის. — როგორი ცხოვრება არის ზაფხულით პეტერბურლში, რა ცხოვრება არის, ისა განა შეიძლება კაცმა უწოდოს ცხოვრება...“88r.

წყდება: „...არ გაძღვევს სადილის დროს, კითხვას, წერას, დილის ძილს მომატებულად ყველასი ბორნო ბუზი, რომელიც...“88r.

შენიშვნა: ხელნაწერი გადაწერილი უნდა იყოს გაბრიელ ტატიშვილის მიერ. თარგმანებიც მისივე შესრულებული უნდა იყოს.

2521

ისტორია აბელარდ და ელოაზისა, XIX

91 ფ.; 22,5×18; ქაღალდი; უყდო; დაშლილი, დაზიანებული; მხედრული; შავი მელანი; [XIX ს.]; დაუწერელია 65v.

„ისტორია აბელარდ და ელოაზისა, თარგმნილი როსისულითგან. ნაწილი პირველი. — ძვირად არის ვინმე ევროპაში არ მცოდნე აბელარდისა და ელოაზის უბედურება...“1r—91v.

შენიშვნა: ტექსტი ტოვებს შავის შთაბეჭდილებას. ხშირად შეტანილია შესწორებები. ალაგ-ალაგ ახლავს განმარტებები სქოლიოში.

2522

ორბელიანი სულხან-საბა, სიბრძნე სიცრუისა. 1815

126 ფ.; 20,5×16; ქაღალდი; მუყაოს კოლენკორ გადაკრული ყდა; რესტავრირებული; მხედრული; შავი მელანი; სათაურები სინგურით; 1815 წ. (124r); გადამწერი: პეტრე იალღუძის ძე (124r); დაუწერელია 124v—126v.

[სულხან-საბა ორბელიანი], „წიგნი სიბრძნე სიცრუისა ნათქვამი. იყო ხემწიფე ერთი, რომლისა საქმენი არვისგან მოიგონებინ, რომლისა სიკეთისა და სიქველისაგან...“1r—123v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი გამოცემულია. იხ. სულხან-საბა ორბელიანი, თხზულებანი, ტ. I. ხელნაწერი მიყვება გამოცემას.

2. ხელნაწერი აღწერილი აქვს სოლ. ყუბანეიშვილს. იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 265.

ანდერძი: „აღიწერა ესე სიბრძნე სიცრუის წიგნი ხელითა პეტრე იალღუძის მისათა, მაისს იშ წელსა ჩუიე“. 124r და 124v.

(1064)

2527

კრებული. XIX

54 ფ.; 22×18; უყლო; მოსქო ქალაღი; მხედრული; [XIX]; გაღამწერი
 დავით დეკანოზის ძე ანდრია მესხიშვილი (52v); დაუწერელია 53r—54v.

1. „სიბრძნე ბალავარისა. თქმული მამისა ისაკისი, ძისა
 სოფრონ პალესტინელისა მიერ. — მივედ ოდესმე ქუეყანასა
 იოპოს და მუნ ვპოვე მე წიგნი ესე...“ 1r—45r.

შენიშვნა: „ბალავარიანის“ ტექსტი მოკლე რედაქციისაა (იხ. ბალავარიანის
 ქართული რედაქციები, გამოცემა ი. აბულაძისა, 1957).

2. „საგალობელი ხარებისა, იამბიკოდ წყობილი უღირსისა და
 ყოვლად კნინის იერომონაზის ნიკოლოზის მიერ ქმნილი. — გა-
 ლობა ა, სძლისპირი: აღაღე პირი 1. ცემა ქნარისა შენთვის არს დავითისასა...“
 45v—50v.

3. [იამბიკო]. — „რომლისა კიდურ-წერილობა არს აკროსტიხურად ეს-
 რეთ: უღირსი შენი ბერი, ძისა შენისა მონა ნიკოლოზი. — უ. უზეშთაე-
 სად ბუნებთა წმიდაო...“ 50v—51v.

4. [აკროსტიხული ლექსი]. „უ. უძღვნი ძღვენსა სასოს ჩემსა...“
 51v—52v.

შენიშვნა: ამ ლექსს წინ უძღვის გაღამწერის ხელით: „გარდავწერე წიგნი
 ესე ბალავარიანი მშენიერის ნაწერისაგან, რომელიც იყო დაწერილი
 უღირსის ბერის ნიკოლოზის, და მას თუჯი სახელი იამბიკო ლექსით
 გამოეყვანა და შეცა მიბაძეთა მისითა თუმცაღა უძღვე, გარნა მას თანა არ ჯერ-
 არს გამოჩენა მისი; გარნა რაცა ასაკსა ჩემსა ეკუთვნოღა, ისე არს ამისა ყოველი,
 რომელსაცა ამისა ქვემოვრე წარიკითხავთ“ (51v). აკროსტიხი იკითხება ასე: „უჩე-
 ნიკის ანდრია მესხიევისაგან“.

ანდრძი: „ეკუთვნის ესა დავით დეკანოზის შეილსა,
 სახელად ანდრია პირველ წოდებულსა,
 აზნაურთაგან გვარად მესხის შვილსა,
 ღმერთო, შენ მიანიჭე სწავლა ბრძნისა
 და გარდაწერილ ვარ თვთ ჴელთაგან მისისა“ (52v).

(1065)

2528

ცხოვრება ევსტათისი. XIX

12 ფ.; (24 გვ.); 22×18; ქალაღი; უყლო; დაშლილი; მხედრული; გაღამწერი ანდრია მეს-
 ხიშვილი (გვ. 21); [XIX]; დაუწერელია 22—24 გვ.

„ცხოვრება წმიდისა ღიდის მოწამისა ევსტათისა და სახლეულ-
 თა მისთა. გუაჟურთხენ, მამაო! — წელსა მესამესა მარკიანე მეფის მეფობისა-
 სა, იყო სპასუქტი ერთი ფრიად მხნე, რომელი მძლე იყო მარადის ყოველთა
 მებრძოლთა...“ გვ. 1—21.

შენიშვნა: „ცხოვრება“ კიმნური რედაქციისა (იხ. კ. კეკელიძე, ეტიმოლოგია..., V, გვ. 125).

ანდრძი: „მიიღე, კეთილმოღვაწეო დიღო მთავარმოწამეო ევსტათო, მცირე ესე ნაშრომი ჩემი, დიდებისა შენისა მატანე, და მოხე წინაშე მისსა, რომლისათჳსცა თავი შენი და სახლელთა შენთა შეწირულ ჰყავ, რაათა მეცა უმდაბლესსა მონსა, დით, ძმით, სიძეებით და დისწულებით წარდგომად ღირს გვეყენს დღესა მას განსჯისასა და სმენად ხმისა მის: „მოვედით, კურთხეულნიო მამისა ჩემისანო და დაიმკვდრეთ სასუფეველი განმზადებული თქმუნთჳს“. მონა მლუთისა ანდრია დავითის ძე მესხიევი“ (გვ. 21).

(1066)

2529

გაბრიელ მცირე, სამოთხის ყვავილი (ფრაგმენტი). XIX

14 ფ.; 22×18; ქალაღი; უყდო; დაშლილი; მხედრული; [XIX]; გადაწერი ანდრია მესხიშვილი (13v, 14r); დაუწერელია 14v.

[გ ა ბ რ ი ე ლ მ ც ი რ ე], «სამოთხის ყვავილი. თხრობა სულიერი ჟო, სასუფეველისა სიყვარულისათჳს შევნიერისა». „...უცხო ვიყო, შემიწყნარე, სნეულ ვიყო, მომხედვ, საპყრობილესა ვიყო, მოვედ ჩემდა...“ 1r—7r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი ბოლო ფრაგმენტია კრებულით; როგორც გადამწერის პავინაციიდან ჩანს, შემორჩენილია ხელნაწერის 313—339 გვერდები.

2. ტექსტს ერთგვის: ა) „ლოცვა. უფალო იესო ქრისტე, ძეო ღმრთისაო...“ (7r—v); ბ) „ბეჭედი. ღმრთივე სულიერსა ამას წერილსა ეწოდების სამოთხის ყვავილი...“ (8r—v); გ) „თავმდგომელობა ამის წიგნის...“ (8v—9r); დ) „ზანღუცი თხრობათა“ (9r—11v); ე) თხრობათა სარჩევი კვირიაკეთა მიხედვით: „უკუეთუ ვისმე ენებოს ამით მიერ დიდება ღვთისა და მდაბალთა ერთა მითხრობად ესე-გვართა სარჩევითა, კეთილ არს და შეენიერ: კვირიაკესა მეზუჭრისა და ფარსიველისასა — თხრობა ა.“ (12r—13v).

3. „სამოთხის ყვავილი“ გამოქვეყნებულია ვ. კარბელაშვილის მიერ 1895 წ. (იხ. ქართული წიგნი, I, გვ. 212).

4. თხზულების ავტორი არის გაბრიელ მცირე (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 373—374).

ანდრძები: 1. „სრულ იქმნა ხელითა ანდრია მესტიევისითა(!)“ (ჩართული დამწერლობით, 13v).

2. „ეკუთვნის ვისა! დავით დეკანოზისშვილსა, სახელად ანდრია პირველ წოდებულსა, აზნაურთაგან გვარად მესხიშვილსა, ღმერთო, შენ მიანიჭე სწავლა ბრძნისა და გარდამოწერილი ვარ თვით ჯელთაგან მისსა“ (14r).

(1067)

2530

იესე სულხანოვი, სიტყვა მოციქულთა სწორის ნინოს მიძინებაზე. 1850

6 ფ.; 22×18; უყდო; მოსქო ქალაღი; მხედრული; [გადამწერი ანდრია მესხიშვილი]; 1850 (6r); დაუწერელია 6v.

«იესე სულხანოვი». „სიტყვა დღესა მიძინებისა წმიდისა მოციქულთა სწორისა ნინასი (!). მე მიგავლინო შენ აღხილვად თუალთა მათთა და მიქ-

ცევად ბნელისაგან ნათლად და ჭკლმწიფეებისაგან ეშმაკისა მღუთისა მიმართ, მიღებად მათდა მიტეგება ცოდუათა და ნაწილი განწმედლითა შორის სარწმუნოებითა ჩემდა მომართ. (საქმე [მოციქულთა] კვ, იმ). — მოიწია შენთვისცა, სანატრელო, ჟამი, კურთხეულო საქართველო?...“ 1r—6r.

შენიშვნები: 1. 6r-ზე, სიტყვის ბოლოს, თარიღი: „1850 წლისა, იანვრის 14“. იქვე ტექსტის ხელით: „ეს პროპოვედი იესე იოსოფიჩის(!) სულხანოვისა მიერ არს“.

2. ხელის მიხედვით, გადამწერი უნდა იყოს ანდრია მესხიშვილი, (იხ. S—2527, 2528, 2529).

(1068)

2531

ლექსების კრებული. 1871

43 ფ. (86 გვ.); 21×17,5; ქაღალდი, ქაღალდისავე ყდა, მხედრული; 1871 (გვ. 81); გადამწერი გ. კირვალიძე (გვ. 57, 81); გადაწერის ადგილი სოფ. გრემი (გვ. 81).

„ლექსნი სხტა და სხტა ხმაზედ სათქმელნი. 1. [ილია ჭავჭავაძე]. ქართველ სტუდენტების სიმღერა.

დედამ რომ შვილი გაზარდოს, ემაგრე შენისთანაო...“ გვ. 1—3.

შენიშვნა: წარმოადგენს ვარიანტს ამ ლექსისა; იხ. ი. ჭავჭავაძე, თხზულებათა სრული კრებული, I, 1951, გვ. 293—294.

2. [ი. ჭავჭავაძე. ს. ჩ...სას.]

„სატრფოვ, ხშირად ლალი ფიქრი
 გაგიტაცებს სუბუქ ფრთითა...“ გვ. 4.

შენიშვნა: იხ. დასახ. გამ., გვ. 59.

3. [ი. ჭავჭავაძე, ჩ. ... ს...სას.]

„უცხოს თემის ყარიბ მთქმელსა
 რად აღმიგზენ სიყვარული...“ გვ. 5—6.

შენიშვნა: იხ. დასახ. გამ., გვ. 60.

4. [ი. ჭავჭავაძე]. ჩემო მკვლელო! ვიცი, ვიცი...“ გვ. 6.

შენიშვნა: იხ. დასახ. გამ., გვ. 65.

5. [ი. ჭავჭავაძე]. „მძინარე ქალი.

მე შენ დაგყურებ მშვიდ მძინარესა...“ გვ. 7—8.

შენიშვნა: იხ. დასახ. გამ., გვ. 52.

6. [ლექსი]. „განშორდა იგი მზე, ვარ დაშენილი...“ გვ. 8.

7. [გრიგოლ რჩეულიშვილი]. „ახ მთვარე, მთვარე, დამწვართ იმედო...“ გვ. 9—10.

შენიშვნა: ავტორისათვის იხ. ი. გრიშაშვილი, ლიტერატურული ნარკვევები, 1957, გვ. 401.

8. [ლექსი]. „სულო მაცდურო, რათ მომეკლინე...“ გვ. 10—11.

9. [დავით ბაგრატიონი]. „გამიფრინდა სიხარულის ფრინველი...“

გვ. 12.

შენიშვნა: იხ. ქართული სიტყვა-კაზმული მწერლობის ანთოლოგია, II, 1928, გვ. 281.

10. „იოსებ ნაცვალოვის აგან თქმული.

ბუნდოვანს გულს შენ აღმიჩნდი დარადა...“ გვ. 13—14.

შენიშვნა: შდრ. S—1512:200, სადაც ავტორად დასახელებულია იოსებ ნაცვალი მელიქოვი.

11. „გიორგი თუმანიშვილის აგან თქმული.

ბროლის მკერდმან შუქით აავსო ის არე...“ გვ. 14—15.

12. [ალექსანდრე ქავჭავაძე]. „თავსა უფლად ნუვინ ჰგონებთ...“

გვ. 15—16.

შენიშვნა: იხ. ა. ქავჭავაძე, თხზულებანი, 1940, გვ. 91.

13. [გიორგი თუმანიშვილი]. „ახალ აღნაგოს სულისა ხმაზედ.

ვფუცავ, კრონოსის დიადა...“ გვ. 17—19.

შენიშვნა: იხ. გ. მიქაძე, გიორგი თუმანიშვილი. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, 1962, გვ. 58.

14. „თ. ალექსანდრე ქსევევაძე. „შენთა(!) არს გული, მნათობო...“ გვ. 19—20.

შენიშვნა: იხ. ა. ქავჭავაძე, თხზულებანი, გვ. 23.

15. „თ. ალექსანდრე ქსევევაძე. „ყამნი რბიან, შენცა მელტვი...“

გვ. 21—22.

შენიშვნა: იხ. დასახ. გამ., გვ. 21.

16. [ლექსი]. „განვკრთი, როს ვნახე წალკოტ მსხლომარე...“ გვ. 23—24.

შენიშვნა: ლექსი შესაძლოა დავით რექტორის ეკუთვნოდეს. შდრ: H—390:29.

17. [გიორგი თუმანიშვილი]. „ჟე ყამნო, ყამნო, ყოფილნო ტბილად...“ გვ. 24—25.

შენიშვნა: იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, გვ. 59.

18. [ალ. ქავჭავაძე]. „როს არშიყი საყვარლისასა ხილვასა ეშურებოდეს...“ გვ. 26.

შენიშვნა: იხ. ა. ქავჭავაძე, თხზულებანი, გვ. 109.

19. [გ ი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ი შ ვ ი ლ ი]. „მუხთალმან ამა სოფელმან...“ გვ. 27.

შენიშვნა: იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, გვ. 54.

20. [დ ა ვ ი თ ბ ა გ რ ა ტ ი ო ნ ი]. „რა შევიქენ სოფლისაგან ესრედ მცირედ განწირული...“ გვ. 27.

შენიშვნა: ავტორისათვის იხ. S—1512:95.

21. „გ რ ი გ ო ლ თ უ მ ა ნ ო ვ ი ს ა გ ა ნ დ უ ბ ე ი თ ი.
 დილით თვალთა აღმზილველი
 აფროდიტს ვსჭვრეტ ნამკრთოლვარებს...“ გვ. 28.

შენიშვნა: ლექსის ავტორია გიორგი თუმანიშვილი. იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, გვ. 53.

22. [ლ ე ქ ს ი]. „ნეტარ მის ბედსა, ვინც შენ არეს...“ გვ. 28.

23. „მ უ ხ ა მ ბ ა ზ ი. შეყრილან ერთათ მკრთოლვარენი...“ გვ. 29—30.

24. [ბ ე ს ი კ ი]. „მე შენი მგონე, ჰირს შემკონე...“ გვ. 30—32.

შენიშვნა: იხ. ბესიკი, თხზულებათა სრული კრებული, 1962, გვ. 44.

25. „თურქის გაფი, გი ო რ გ ი თ უ მ ა ნ ო ვ ი ს ა გ ა ნ.
 ეშხის ზღუასა მოველ ნაპირს...“ გვ. 32—33.

შენიშვნა: იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, გვ. 60.

26. „ს ო ლ ო მ ო ნ ო ნ ი კ ო ვ ი ს ა გ ა ნ თქმული.
 თალხად მოსილსა, შემოსილსა ვეტროფოდი მარად...“ გვ. 34—35.

27. [დ ვ თ ი ს წ ყ ა ლ ო ბ ა ბ ე ბ უ თ ო ვ ი]. „მ უ ხ ა მ ბ ა ზ ი.
 გული ყოველთვის მიძგერს,
 მაგრამ ნებას არ შვრება...“ გვ. 35—37.

28. [დ ა ვ ი თ რ ე ქ ტ ო რ ი]. „მ უ ხ ა მ ბ ა ზ ი.
 ჭე მოყვარეო, ზილფ ნარეო, ნარინჯო ველო...“ გვ. 38—39.

შენიშვნა: ავტორისათვის იხ. S—1512:343, აგრეთვე ქართული სიტყვა-კაზმული მწერლობის ანთოლოგია, II, 1928, გვ. 288.

29. [ნ . ბ ა რ ა თ ა შ ვ ი ლ ი]. „რად მრისხანებ, ჩემო ბედის ვარსკვლავო...“ გვ. 39.

შენიშვნა: გადაწერილია მხოლოდ ერთი სტროფი ამ ლექსისა.

30. „ბ ა ი ა თ ი. ეშხით მე ვარ, ის არა...“ გვ. 40.

31. [ლ ე ქ ს ი]. „შ ი მუხთალო სოფელო,
 ცეცხლი მიგზნე ფარული...“ გვ. 41—42.

32. „ი ო ს ე ბ ნ ა ც ვ ა ლ ო ვ ი ს ა გ ა ნ თქმული.
 კაეშანს მოუცავს ჩემი გონება...“ გვ. 43—44.

შენიშვნა: შდრ. S—1512:198; იქ ავტორად მიჩნეულია იოსებ მელიქოვი. იხ. აგრეთვე აქვე, № 10.

33. „თეჯლიში ბესიკისაგან თქმული“.

შენიშვნა: იხ. ბესიკი, დასახ. გამოც., გვ. 53.

34. „გარიელის ხმა გიორგი თუმანოვისაგან თქმული.
ბულბულს მხვდა გულსა ლხენაში...“ გვ. 46—48.

შენიშვნა: იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, გვ. 54.

35. [გიორგი თუმანიშვილი]. „წალკოტს ყვაველნი შვებასა...“
გვ. 49—51.

შენიშვნა: იხ. დასახ. კრებული, გვ. 65.

36. [ალ. კავკავაძე]. „მიველ წალკოტს სანუგეშოთ...“ გვ. 52.

შენიშვნა: იხ. ა. კავკავაძე, თხზულებანი, 1940, გვ. 106.

37. [ალ. კავკავაძე, ვარდი და ბულბული].
„ვარდო, რათ ხარ თავდახრილი...“ გვ. 53.

შენიშვნა: იხ. დასახ. გამ., გვ. 151.

38. [ლექსი]. „მე არა ვარ თავმოხრილი...“ გვ. 53—54.

39. „მუშტარის გაფი გიორგი თუმანოვისაგან.
გბჭობ სიყვარულით გულის შეწირვას...“ გვ. 54—56.

შენიშვნა: იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, გვ. 68.

40. [ლექსი]. „ჰე სოფელო, შე მაცდურო...“ გვ. 57.

41. [იოლი-ოლღანი, ლექსი]. „ახ, წვიმავ, წვიმავ, არ დამასველო...“
გვ. 58.

შენიშვნა: ავტორისათვის იხ. ი. გრიშაშვილი, ლიტერატურული ნარკვევები, 1957, გვ. 401.

42. <გრიგოლ ორბელიანი>. „ლოთური მუხამბაზი.
გინდ მეძინოს, მაინც სულში მიზიხარ...“ გვ. 59—61.

შენიშვნა: იხ. გ. ორბელიანი, თხზულებათა სრული კრებული, 1952, გვ. 65. ხელნაწერში ლექსის ავტორი აღნიშნულია ბოლოში: „თ. გ. ორბელიანი“ (გვ. 61).

43. [ლექსი]. „მე მონათ შევქმნილვარ ერთისა მზისა...“ გვ. 61—62.

შენიშვნა: ამ ლექსის ვარიანტი იხ. S—2532:10.

44. [ლექსი]. „განვშორდი საყვარელს, პირბადრ მთვარესა, ვეიმე...“
გვ. 62—64.

45. „გიორგი თუმანოვისაგან თქმული შუშტარი.
ეჰა, ყოვლად სატრფოვ, ცეცხლსა ეზი საწვავად...“ გვ. 64—65.

შენიშვნა: იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, გვ. 67.

3. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

46. „თქმული ფერშანგოვისაგან ჰუმის გუშა.
კეკლუტო ხლება მიჭირს, ლეილიმ...“ გვ. 66—67.
47. <ალ. ჭავჭავაძე>. „ვხედავ, მარად ჩემსა სურვილს...“ გვ. 68—69.
 შენიშვნა: ლექსს ბოლოში უწერია: „თ.[ავადი] ა[ლექსანდრე] ჭ.[ავჭავაძე]“. ლექსის ტექსტი განსხვავდება გამოქვეყნებულისაგან; იხ. ა. ჭავჭავაძე, თხზულებანი, 1940, გვ. 127—128.
48. „მუშტაზადის ხმათ. ა. ჭავჭავაძისა.
უგვანთა ტრფობა, უგრძნოთა ტკბობა...“ გვ. 70—71.
 შენიშვნა: იხ. დასახ. გამოც., გვ. 103.
49. „თ. ალ. ჭავჭავაძე. „ჰსიკერს გლახ გული, საყვარელო...“
გვ. 71—72.
 შენიშვნა: იხ. დასახ. გამოც., გვ. 24.
50. [ალ. ჭავჭავაძე]. „მშვენიერთა ხელმწიფავ, მკლავს სიშორე შე-
ნია...“ გვ. 72—73.
 შენიშვნა: იხ. დასახ. გამოც., გვ. 102. ხელნაწერში ეს ლექსი მიეწერება გრიგოლ ორბელიანს, ბოლოში სწერია: „თ. გ. ორბელიანი“ (გვ. 73).
51. [ლექსი]. „ოხვრით, ჭმუნვით განვატარე დღენი მე...“ გვ. 73—74.
52. <გ. კირვალიძე>. „ცრემლით მტირალი ბულბული...“ გვ. 75—76.
 შენიშვნა: ავტორი ნახსენებია ლექსის ბოლოს: „ესე საბარლო გლოვანი თქმული არს კირვალიძისა“ (გვ. 76).
53. [ლექსი]. „გაბოვე ჩემად სასურველად...“ გვ. 76—77.
54. [ნ. ბარათაშვილი]. „სულო ბოროტო, ვინ მოგიხმო...“ გვ. 77—78.
 შენიშვნა: იხ. ნ. ბარათაშვილი, თხზულებანი, 1954, გვ. 40.
55. [ილია ჭავჭავაძე]. „გახსოვს ტურფავ, ჩვენ დიდ ბაღში...“
გვ. 79—80.
 შენიშვნა: იხ. ი. ჭავჭავაძე, დასახ. გამ., გვ. 67.
56. [ლექსი]. „კეკლუც(!) ხელმწიფა ვიხილე...“ გვ. 80—81.
57. [ზაალ გოსტაშაზის შვილი ბარათოვი].
„შენდა ნახვამდის ვით გასძლეხს გული...“ გვ. 82—83.
 შენიშვნა: ლექსის ბოლოს ინიციალები: ზ. ბ. შდრ. S—1512:192.
58. [ლექსი]. „ასპიროზო, მოვე, მარგე, გარდიხდიდე შენსა ლალებს...“
გვ. 84—85.
59. [რაფიელ ერისთავი]. ერთხელ ველტოდი და ვეტროდი არ-
შისა ქალსა...“ გვ. 80.

შენიშვნები: 1. იხ. რ. ერისთავი, თხზულებანი, I, 1935, გვ. 1.

2. ხელნაწერის გვ. 82—86 ნაწერია თანქრით.

3. ყდაზე გადამწერის ხელით:

„ხელმან ისურვა ამ ლექსა(!) წერა,
 ამა რვეულში ვისი მკლავს ცქერა,
 შორით და ახლოს მიჯნურის მზერა,
 ესწავლობ, მიხარის, მე მიყვარს მღერა.
 გიორგი კირვალიძე“.

4. ყდაზე რუსულად: „Принадлежить Георг. Кирваидзе“.

5. გვ. 81-ზე: „23-ს თიბათვეს 1871 წელსა, ს. გრემი, გ. კირვალიძე“.

ანდერძი ლექსად:

„მე, გიორგიმან სახელით, კირვალიძემან გვარად,
 ლექსი ესე გარდავეწერე, თვით არ უწყოდი თუ რათა.
 არ ვეწყობოდი მიჯნურებს, არც მქონდა მათი სურვილი,
 მაგრამ სოფელმან ამათ მყო შე მათდამი ზრუნვილი“ (გვ. 57).

(1069)

2532

ლექსების კრებული. XIX

6 ფ; 35×21; ქალაღი; უყდო; თაენაკლული; მხედრული; [XIX].

1. [ლექსი]. „...ვინ სკერეტამს მის შავ თვალებსა,
 დაიწვის ცეცხლის აღებსა...“ 1რ.
2. [ორბელიანი დავით, სარდალი, პირზედ გაქვს ხალი].
 „კოკობო ვარდო, არ დამაგდო, ვარ მონა შენი,
 პირზედ გაქვს ხალი, შევ-შავი თვალი, ნახვა მსურს შენი...“ 1რ—v.

შენიშვნა: ეს ლექსი გამოქვეყნებულია ქართული სიტყვა-კაზმული მწერ-
 ლობის ანთოლოგიაში (II, 1928, გვ. 267), ოღონდ იქ სტროფების თანმიმდევ-
 რობა სხვაგვარია.

3. [ლექსი]. „პოი, სატრფოო, ხსოვნა შენი ღირსი არს მარად ჟამისა,
 ახსოვნარ გონებასა, გეტრფი ჟამსა და წამსა...“ 1v—2რ.
4. [ლექსი]. „მართლად ბაფა არა აქვთ ამ დროთ მეგობრობასა...“ 2რ—v.
5. [თუჩქული ლექსი]. „ბირ ტაშმა ჩაია დუშტი მინიხი სანი ემამ
 ემამ...“ 2v—3რ.
6. [ლექსი]. „ახ მარალო, მარალო, რაც შენ ჩემგან წახველი...“ 3რ—v.
შენიშვნა: ლექსის ავტორად S—3192 ბ ასახელებს გარსევიან ყორღა-
 ნოვს (3v).
7. [ლექსი]. „სჯობს სიყვარულით გული შემწირვას(!)“ 4რ—v.
8. [ლექსი]. „ბადრი საჩენი მივეცემი ნეტარებასა...“ 5რ.
9. [ლექსი]. „არ შობილა შენებრივ ცისა ოთხსა კიდესა...“ 5v.
10. [ლექსი]. „რა ვქნა, ტყვე შეგქნილვარ მე ერთის მზისა...“ 6რ.

შენიშვნები: 1. ამ ლექსის ვარიანტი იხ. S—2531:43.

2. ყოველი ლექსის ბოლოს სწერია: „გათავდა“.

3. 6v-ზე ქართულად და რუსულად: „ბეჯან დიენიშვილი“.

(1070)

2533

ლექსების კრებული. XIX

17 ფ; 22X17; ქაღალდი; უყდო; დაშლილი, ნაკლული; მხედრული; ჰვირნიშანი 1829 (ფ. 7); 1832 (ფ. 12); [XIX].

1. [ლექსი]. — „...უშენობა მასურნეს, დაჩნდება წამსა და...“ 1რ.

2. [ლექსი]. — „ში სატრფოო, სსოვნა შენი ღირსი არს მარად ჟამსა...“

1რ—v.

3. [ორბელიანი დავით, სარდალი]. —

„მუხამბაზი სპირზედ გაქვს ხალი.

კოკობო ვარდო, არ დამავდო, ვარ მონა შენი...“ 1v—2v.

შენიშვნა: ეს ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. ქართ. სიტყვა-კაზმული მწერლობის ანთოლოგია, ტ. II, გვ. 267), ოღონდ ნაბეჭდ ტექსტში სტროფების სხვა თანმიმდევრობაა.

4. [ლექსი]. — „ახალო აღნაგოს ხმაზედ სათქმელი — ვიხილეთ წალკოტ(!) ვარდია...“ 2v.

წყდება: „...სიცოცხლე სულ დამემწარა...“.

5. [ლექსი]. — „...სადა არს ერთგულება და კაცთა სიყვარული...“ 3რ.

6. [თურქული ლექსი]. — „...ბირ ტაშმა ჩაი დუშტი მანიხო სანი ემამ ემამ...“ 3რ—v.

7. [ღვთისწყალობა ბებუთოვი]. „მუხამბაზი. —

გული შენსკენ მოფრინამს,

მაგრამ ჟამი არ შერება...“ 3v—4v.

შენიშვნა: ავტორისათვის იხ. S—1512:240.

8. „მუხამბაზი. „რა სოფელში გაიზარდე, ბრძენო, უცხო, ჰკვიანო...“ 4v—5v.

9. [ლექსი]. — „აწ მოვსთქვამ შენსა ქებასა...“ 5v—6რ.

10. [ლექსი]. — „სჯობს სიყვარულით გული შევწიროთ...“ 6რ—7რ.

11. „მუხამბაზი. ბადრი საჩინო მივეცემი ნეტარებასა...“ 7v.

წყდება: „...ბროლის ყელზედა და ველზედა არ ხვდე მცნებასა...“.

12. [ლექსი]. — „...შენსკენ ვრბი ჰკუთით, ცნობითა,

არ ვიმჩნევ საღმობასა...“ 8რ—v.

13. [ალ. ჰავჭავაძე]. „შენთან არს გული, მნათობო, ვიყო სად გინა...“ 8v—9რ.

შენიშვნა: იხ. ალ. ჰავჭავაძე, თხზულებანი, 1940, გვ. 23.

14. „მუხამბაზი, თქმული ღ. ლ. სენ. თავადი გიორგი ერისთავისაგან.

ახ, ივერნო, ისმინეთ ჩემ მოხუცის თხრობანი.

გულისხმა-ჰყავთ, განსაჯეთ ლექსთა მკობა-წყობანი...“ 9რ—v.

წყდება: „...გრგვინავს, ქუხს, მეხსა ისერის, გწყლავთ ნათლით შემოსილს...“.

შენიშვნა: გ. ერისთავის შესახებ იხ. ი. შერელოძე, წარწერები და სხვა სიძველეები იკორთაში, საზ. მეცნ. განყ. შობაზე, 3, 1963, გვ. 174—175.

15. [ლექსი]. — „...ოხვრით კეკლუცის ხსოვნა...“ 10r.
16. „ოსმალის ილაის ხმაზედ.
ამ უამად შენ გშვენის ქება, შენ აღმიჩნდი კეკელად...“ 10r—v.
17. „მუხამბაზი. — ვაი შენ ტფილის ქალაქო,
მშვენიერო და კარგო,
გაწია რისხტა მლუთისა,
ვითლა შეგამყო, გაქო,
განგიმრავლდა ცოდუანი,
ფრიად დასახსოვანი...“ 10v.
18. [ლექსი]. — „...ვიხილე ქარტა, ვისაგან ვისაგან...“ 11r—v.
19. „მუხამბაზი. — ცოცხალ(!) მომისწარ, მოხველ ფრენითა,
მამიალერსე ტკბილის ენითა...“ 11v—12v.

შენიშვნა: შდრ. H:935:2.

20. „მუხამბაზი. — „სინაზით შენით, ღვაწო(!) მოფენით იხარით გული...“ 12v—13v.
21. „დივანი. — შეჩვენდა დღენი მავნენი, აწ შენ რას ლამი, მზეო...“ 13v.
22. „მუხამბაზი. — რისხვა დაშალე, მწველო, ნუ გაქვს ჩემად მკვლეღადა...“ 14r—v.
23. „მუხამბაზი. — მზემან ნარნარი სხვიით კამარა გაანათლა ბნელით...“ 14r—15r.
24. „მუხამბაზი. — ნარგიზ(!) ვეახელ, ვარდთან ხლებული,
მისგან ადრევე მქონდა ტყვე გული...“ 15r—16v.
- წყდება: „...შენსა დამწველსა და დამდაგველსა...“.
25. [ლექსი]. — „...მხილველი მისი ნატრობს მარად მასთან ხლებასა...“ 17r.
26. [ლექსი]. — „მას ბაღს მიემართე გულსევიდანი,
მას აქვს საშვებლად კარნი ღიანი...“ 17r—v.
- წყდება: „...დიაკოსტა(!) ჰსჯობს სხვად მეომარად...“.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერს აქვს გადამწერის პაგინაცია. მის მიხედვით შემორჩენილია 3—6, 9—18, 41—44, 55—56, 63—74, 89—90 ფურცლები.

2. ყოველი ლექსის შემდეგ სწერია: „დასრულდა“.

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. Описание, გვ. 465—466).

მინაწერი: „მამაჯანა გულიოვ“ (16r).

(1071)

2534

დავით გურამიშვილი, სიტყვა ესე ღვთისა. XIX

5 ფ; 17×22; უყდო; ლურჯი ქაღალდი; მხედრული; კვირნიშანი 1825 წ. (ფ. 3); [XIX];
 გაღამწერი იაკოფ ხუნავოვი (5r).

[დავით გურამიშვილი, სიტყვა ესე ღვთისა]. —

„ჰეო, მეო, აქეთ მამხედეო,

რაც მოგიტხრობ, სიყვარულსა, ყური მამიგდეო...“

შენიშვნები: 1. სათური აღდგენილია გამოცემის მიხედვით (იხ. დავით
 გურამიშვილი, პოეტის ბიბლიოთეკა, 1948, გვ. 227).

2. ხელნაწერის ტექსტი თავდება სიტყვებით:

„ტერ იაკოფ ხუნავოვი, ესე ვისმენდო,

მაცხონო და არ წამწყმინდო, ცოდვილი ვარ მეო“ (5r).

3. 1r-ზე — ნაწყვეტი „ბეჟანანიდან“, რომელიც გადახაზულია.

4. ხელნაწერი აღწერილია ე. თაყაიშვილის მიერ (იხ. **Описание, II**,
 გვ. 477).

(1072)

2535

ვახტანგ ორბელიანი, იმედი. XIX—XX

6 ფ; 22×18; ქაღალდი, უყდო; 1 ფ. ამოვარდნილია; მხედრული [XIX—XX]; დაუწერგ-
 ლია 4v—6v.

[ვახტანგ ორბელიანი], „იმედი. — ვინა ხარ შენა, მოხვედი სადა,
 ხარ ამ ქვეყნისა, თუ ციური მოფრინდი ცითა...“ 1r—4r.

შენიშვნა: ტექსტი დაბეჭდილია (იხ. ლექსები ვახტანგ ორბელიანი-
 სა, სრული გამოცემა. 1894. გვ. 156—165).

(1073)

2536—ა

ლექსები. XIX

3 ფ; 22×18; ქაღალდი; დაშლილი; ნაკლული; მხედრული; [XIX]

1. [ანბანთქება]. — „...ჯდომა ჩიქურად, ჯართადმი ჯავრად ჯეროვნო-
 ბანი...“ 1r.

2. [ანბანთქება]. — „მისგანვე ნათქვამი.

აფრთღიტად ბადრებს გავსითა დისკოთ ეღვარებს ვარდი ზე
 ტერმეულად...“ 1r.

3. [დიმიტრი თუმანიშვილი, ანბანთქება]. —

„ან, ასპიროზს ასფადელობს, ნიადაგ ყმდების, ყვავილდების...“ 1r—2r.

შენიშვნა: იხ. დ. თუმანიშვილი, ლექსები, 1938, გვ. 69—71.

4. [ლექსი]. „მას მნათობსა შვენებითა ვერვინ სადა მას უღარე...“ 2r—3v.
 წყდება: „...მისგან ტვრთი წუხილისა, ეშყად მაწევს განა კიდა...“.

2536—ბ

დავით გურამიშვილი, სიტყვა ესე ღვთისა. XIX

1 ფ; 22X18; ქალაღი; [XIX].

[დავით გურამიშვილი, სიტყვა ესე ღვთისა]. —

„...ეს როგორ არ მეწყინება. წახდე, გაცუდდეო...“ 1r—v.

წყდება: „...რომელიც ჩნდეს უფრო მკვდრად, მას ებლაუჭეო...“.

შენიშვნები: 1. ნასწორებია სხვა ხელით.

2. სათაური აღდგენილია გამოცემის მიხედვით (იხ. დ. გურამიშვილი, პოეტის ბიბლიოთეკა, 1948, გვ. 227).

2536—გ

ლექსები. XIX

2 ფ; 22X18; ქალაღი; ნაკული; მხედრული; [XIX].

1. [ლექსი]. — „...ჩვეულებრივად უსტვენს და უსტვენს...“ 1r—2r.

2. [ლექსი]. — „სევდისა ნისლი მედება გარე...“ 2r.

წყდება: „...ღამის მღერალი მხოლოდ ბულბული...“.

2536—დ

იოსებ ტფილელი, დიდმოურავიანი (ფრაგმენტები). XIX

2 ფ; 22X18; გაყვითლებული ქალაღი; ფურცლები წალმა-უჯულმა ნაწერი; [XIX]

[იოსებ ტფილელი, დიდმოურავიანი]. —

„სრულ ქართველთა კარგად იცით,

ქვეყნისათვის რა მიქნია...“.

შენიშვნა: ფურცლებზე ამოწერილია, თანმიმდევრობის გარეშე, ცალკეული ტაეები და სტროფები. დიდმოურავიანის გამოცემის მიხედვით (გ. ლეონიძის რედაქციით, 1939), ხელნაწერში არის სტრ. 329, 376, 285 (ფ. 1) 470, 478, 479, 481 (ფ. 2) და სხვ. 1v-ზე: „შეველით იწროსაგან ბჭისა, რამეთუ ვრცელ არს ბჭე და ფართო არს გზა, რომელსა მიყავს წარსაწყმედელად. ვითარ-იგი იწრო არს ბჭე და საჭირველ გზა, რომელი მიიყვანებს ცხოვრებასა და მცირედნი არიან, რომელნი ჰპოებენ მას“ (მ. 7, 13—14).

(1074)

2541

რუსულდანიანი. XIX

250 ფ. (500 გვ.); 35×21; ქალღი; ლედერინის ახალ ყდაში; მხედრული; სათაურები და დასაწყისი ტექსტისა სინგურით; [XIX]; დაუწერელია გვ. 500.

[რუსულდანიანი]. „იყო ქვეყანასა ზმირინისასა დიდებული და სახელგანთქმული კაცი, რომელსა სახელად ერქვა აფთვიმიანი...“ გვ. 1—429.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია ე. თაყაიშვილის მიერ (იხ. Описание, 1, გვ. 400—406).

2. ხელნაწერი წარმოადგენს გამოცემისათვის გამოყენებულ ერთ-ერთ ნუსხას (იხ. რუსულდანიანი, ილ. აბულაძისა და ივ. გიგინეიშვილის რედაქციით, 1957. ხელნაწერი გამოცემაში აღნიშნულია D ლიტერით).

(1075)

2542

იოანე ოქროპირი, „მამაო ჩვენოს“ თარგმანება. XIX

25 ფ; 15×10; უყდო; მოცისფრო ქალღი; ფ. 15 ამოვარდნილია; მხედრული; სათაურა და სათარგმანებელი ტექსტი — წითელი მელნით; [XIX].

„თქმული წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე ოქროპირისა კონსტანტინოპოლელ მთავარეპისკოპოსისა სიტყუაჲ ესე. — მამაო ჩუენო, რომელი ხარ ცათა შინა. თარგმანი: იხილეა, ვითარ მეყუთუელად განაღუდა გონებაჲ სიწმიდით...“ 1r—21r.

წყდებდა: „...ლის ვიქმნე პატივსა და დიდებასა სასუფევლისა შვენეირებისასა...“.

შენიშვნები: 1. ფ. 22r—25v-ზე მოთავსებულია სხვა თარგმანება „მამაო ჩვენოსი“, თავ-ბოლო ნაკლული. იგი სხვა ხელითაა ნაწერი.

2. ხელნაწერი ჩადებულია ქალღიში, რომელსაც მელნით აწერია უკან: „სოფიო სოლომონის ასული კაფაჯოვის მეთღლი, ქალი სულხანოვისა“.

3. ტექსტი წარმოადგენს ექსცერპტს მათეს თავის სახარების თარგმანებიდან, რომელიც თარგმნილია ექვთიმე ათონელის მიერ. შტრ. S—153, 120v. მთარგმნელისათვის იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები..., v, გვ. 68.

(1076)

2543

აღსარების წიგნი. XIX

16 ფ; 17,5×11; ქალღი; უყდო; მხედრული; კვირნიშანი — 1822 წ. (ფ. 14); [XIX]; დაუწერელია: 1r—v, 16v.

[აღსარების წიგნი]. „აღიარე, სულიერო შვილო, პირველისა მცნებისა, რომ ბრძანებს: მე ვარ უფალი ღმერთი, ამინ...“ 2r—16r.

(1077)

2544

კრებული. XIX

15 ფ; 71,5×11; ქალაღი; უყდო; დაშლილი; ნაკულლი; მხედრული; სათაურები სინგურით; კვირნიშანი [18]08 (ფ. 7); [XIX]; დაუწერელი 15v.

1. „დავითის მიერ დავითიან-ბაგრატიონისა, საქართულოს მეფის ირაკლი მეორისა პირმშოს ძის გიორგის პირმშოს ძისა კელოვნება. სიმეოლი(I) — ლექსი ესე ზემოკსენებული, რომელ ასიმვოლა, არა არს ჩუენისა ენისა ლექსი, არამედ ბერძული...“ 2r—7v.

წყდება: „...და ურთიერთარს მეტი და კნინი არა რამე აქუსთ...“.

შენიშვნა: წინ მიუძღვის „წინასიტყვაობა. ვინაძთჳან ჳერ-იყო ჩუენდა კეთილმსახურთა ერთათჳს, რომელნიცა აღბუკდულ ვართ ბუკდითა წმიდის ნათლისღებისათა, რა ვიცოდეთმცა აღსარებდა წმიდის აღმოსავლეთისა ეკლესიისა. ამის კმანსა მიზეზისა ძლით ვჳყავ შრომაჲ, და აღვჳწერე განმარტებდა სულთა განმანათლებელისა ამის სიმოვლოჲსა (I), რომელიცა არს აღსარება წმიდისა აღმოსავლეთისა ეკლესიისა. ვინაძთჳან ჳოგთა ვიეთთამე არა უწყიან განმარტებით აღსარება ესე გამოუცდებლობის ძლით წერილთასა, რომლის მეცადინეობაჲ მართლმადიდებელთა ქრისტეანეთაჳს ფრიად არს საჳირო და თჳნიერ ამისსა სათნო-ყოფაჲ დმრთისა ვერ შესაძლებელ არს, ვითარცა იტყჳს მოციქული: „თჳნიერ სარწმუნოებისა ვერ შესაძლებელ არს სათნო-ყოფაჲ“ (II ებრ. II). და არცა განმართლება, ვითარცა კდ ჳსწამებს თუთვე მოციქული და იტყჳს: „რარა განმართლებების კაცი საქმეთაჳნ ჳსჯულისათა, გარნა სარწმუნოებითა ქრისტესითა“ (II გალატ. 2,16).

ამისთჳს მეცა საჳიროდ აღმიჩნდა შემეცნებად ამისა ერთა ჩვენთა და აღვჳსწერე განმარტება აღსარებისა ამის, რაოდენ ძალ-ვღუთა უძლურებასა ჩვენსა და უკეთუ ჳოვოთ რამე ცთომამ. ვითხოვ მოტყუებასა, ვინაძთჳან ჳერეთ ასაკითა სწავლისათა ვარ გამოუცდელ და არა თუ მხოლოდ ამით, არამედ ქამითაცა“ (1r—v).

2. [კატეხიზმო]. „მოკლე ჳზრი ყოველთა სწავლათათჳს, სახმარად ყრმთა საქართულოსთა. შესავალი. კითხვა: რაჲ თანა-აცს ცნობად? მიგება: სამი ნივით...“ 8r—15r.

შენიშვნა: ხელნაწერი ჩადებულია ქალაღში, რომელსაც აწერია: „დავით ბატონიშვილის „სიმვოლო“ ანუ „აღსარება სარწმუნოებისა“ (ათანასიე აღექსანდრიელის სიმვოლის განმარტება). აკლია“.

(1078)

2545

ზატიკი. XVIII ს. I ნახეარი (1742 წლამდე)

224 ფ; 21×17; ქალაღი; ტვიფრულ ტყავგადაკრული ხის ყდა; კიანაჳჳამი; თავ-ბოლო-ნაკულლი, აკლია შიგნითაც; დაშლილი; ნუსხური; სათაურები სინგურით; [XVIII ს. I ნახეარი, 1742 წლამდე, შდრ. შინ. 1].

〈ზატიკი. 1. წმიდასა დიდსა კჳრიაკესა აღდგომისასა〉. „...თა მოჳკალ ...ღლი და ჳოჯოხეთი. რაჲჲჲჲ ჳურიათა კრებულმან სამსჳკვალითა შეგ-მსჳკვალეს...“ 1r—27r.

2. „დასდებელნი აღდგომისანი ახალკვირისა. ორი ღი, რომელი ბჭეთა ზმულთა...“ 27r—50v.

3. „აღვსებისა კვირისა მენელსაცხებლეთა დედათა და იოსებ მართლისა. ოლოდცი კმაჲ ბ. — პირველ საუკუნეთა მამისაგან შობილსა...“ 51r—76v.

4. „მეთხესა კვირისა განრღუჴული სისა. უფალო ღაღატყავსა, დასდებელნი აღდგომისანი. — ჟუართა შენითა, ქრისტე მაცხოვრო, დაჰკნდა ძალი სიკუდილისა...“ 76v—110v.

5. „მეხუთესა კვირისა სამართელისა. უფალო ღაღატყავსა, დასდებელნი აღდგომისანი, კმაჲ დ. ცხოველმოფელსა ჟუარსა შენსა დაუცხრომლად თაყუანის-ვეცემთ...“ 111r—134v.

6. „მექუთესა კვირისა შობითგან ბრმისა. დასდებელნი აღდგომისანი, უფალო ღაღატყავ. კმაჲ გ. — პატიოსნისა ჟუარისა შენისა მიერ. ქრისტე, ეშმაკი სირცხველულ ჰყავ...“ 134v—168r.

7. „კვირისა მეშვიდესა წმიდათა მამათა სამასათურამეტანი იკიელთა. უქვევთ ათთა მუხლთა ზედა: ოთხთა აღდგომისათა, სამთა ამადღებისათა და სამთა მამათასა. კმაჲ გ. — ძლევა გაქუნდა, ქრისტე, ქუესკნელს ჯოჯოხეთისა...“ 168r—207r.

8. „კვირისა მერვესა, მწუხრი, უფალო ღაღატყავსა დასდებელნი, სამნი ღღესასწაულისანი და სამნი ესე მოგიცემიეს. — ღღეს დანერგვა სულისა ყოვლად წმიდისა ზეგარდამო...“ 207r—224v.

წყდება: „...სულო ღმერთთავარო ერთო, კელმწიფებითა მამისა და ძისათა, ღმერთო სრულო, მოსლვასა ამას შენსა...“.

შენიშვნა: ხელნაწერს აკლია დასაწყისში 4 ფ., 39—40 ფფ. შუა — 2 ფურცელი. ი და იღ რვეულებში 7—7 ფურცელია, მაგრამ ტექსტს არ აკლია.

მინაწერები: 1. (დასაწყისი აკლია). „და ნაცვალ მაგე მადლი შენი ღღესა მას ღღესა განკითხვისასა. დაიწერა წიგნი ესე კელითა ჩემ ცოდვილისათა. აწუ ვინც გამოწიროს ეს ჩემი შეწირულობა და ან ეს ჩემი შეწირულობა (ორი რუსული სტამბის მარხვანი, ერთი რუსული სტამბის ზადიკი, ერთი რუსული ვეიხლის ჯვარის(!), სასანთლე წყვილი, ორი ფარჩის ომფორი, ერთი ყვითელი დარაბბთი, სტიხარი, ერთი მძიმე ომფორი მარგალიტილთ საყდარსა იყო, სხვა...), უფალი შერისდეს(!) და თვითწა(!) წინ შემასმენელ და დამსჯელ ექმნეს ღღესა მას ღღესა განკითხვისასა. ჯკსა ულ, თვესა აპრილსა ით, ახლისა პასექისა ორშაბათსა. (ხელმოწერა ხვეულად) ონოფრე ბოდბელი“ (ქვედა ყდის საცავი ფ.).

2. „ქ. ესე ზადიკი წმინდის ნინოსი არის. ვინც გაიბაროს, ღმერთი გაუწყრეს“ (76v).

(1079)

2546

ხაზარება ოთხთავი. XVIII

220 ფ; 8×5,5; ქალაღი; ტვიფრულ ტყავგაღაკრული ხის ყდა; ზედა ყდაზე ამოტვიფრულია ჯვარცმა, ქვედაზე — ლვთისმშობელი ყრბით; მოვარაყებული რელიეფური ჩამონაჭერი; ყდა შესაკრავებიანი (შერჩენილია ცალი); ნუსხური, სათაურები სინგურით; თავების წინ მახარებელთა სურათები (3v, 54v, 87v, 143v) და თავსამკაულეები (4r, 55r, 88r, 144r; [XVIII]); დაუწერელი 1r—3r, 54r, 143r, 192v, 218r—220v.

⟨სახარება მათესი⟩ „წიგნი შობისა იესუ ქრისტესი, ძისა დავითისი, ძისა აბრაამისი...“ 4r—192r.

შენიშვნები: 1. ოთხთავს ერთვის საძიებლები: ა) „საძიებელი წმიდისა სახარებისა, წადა ღმრთივ ბრწყინვალესა კურიაკესა აღვსებისასა წირვისა სახარება...“ (193r—217r). ბ) „სახარებანი წმიდათა მამათა ჩნთა ქართველთა მნათობთა ათორმეტთა ასურელთ დამრ მოვლინებულთანი. მისა(!) ზ. წმიდისა მამისა ჩნისა დიდებულისა იოანე ზედაძნელისა, ცისკრად ლუკა ვ. იზ... ხუთშაბათსა მეშუდისა შემდგომად აღვსებისა წმიდისა მამისა ჩნისა დავით გარეჯელისა. ცისკრად სახარება ლუკასი მისის მოძღურის იოანე ზედაძნელის წარუთხო[ვ]. ყველიერისა ხუთშაბათსა წმიდისა მამისა ჩნისა შიო მღვიმელისა საკრველისა...“ (217r—v, მოხსენებულია მხოლოდ სამი სირიელი მამა).

2. ოთხთავის ტექსტი გიორგი მთაწმიდლის ეული რედაქციისაა.

(1080)

2548

50-ე ფსალმუნის განმარტება. XVIII—XIX

153 ფ; 28×19; ქაღალდი; ტყავდაკრული ხის ყდა; ზედა ყდის საცავი ფურცელი ყდაზეა მიკრული; ფ. 153 დაკრულია ქვედა ყდის საცავ ფ-ზე; მხედრული; კვირინონიანი ქაღალდი; [XVIII—XIX].

«50-ე ფსალმუნის („მიწყალეს“) განმარტება». „...დავით თვის ცოდვების მეცნეობითა ითხოვს ღთისაგან შენდობასა ცოდვათა თვსთა. თავი 1. იწყობს დავით ფსალმუნსა ამას, რათა შეევედროს ღმერთსა, რა ინებოს მოქმედებად წყალობად დიდი თვისი თავსა თვისსა ზედა და იტყვს: „მიწყალე მე, ღმერთო, დიდითა წყალობითა შენითა...“ 6r—153r.

შენიშვნა: ტექსტს წინ ერთვის წინასიტყვაობა: „წინასიტყვა ამ წიგნის დედანისა, რომელსა შინა მოითხრობა ცხოვრება დავით წინასწარმეტყველისა, ცოდვასა შინა შთააბრუნა და სინანული, მერმეცა პაზრი, გინა გონება ამ წიგნის დედანისა“ (1r—5v).

მინაწერი: ზედა ყდის საცავ ფ-ზე: „პავლე მღვდელს ლახარეკს ეკუთვნის ეს წიგნი“.

(1081)

2552

ზატიკი. 1761

475 ფ; 16×11,5; ქაღალდი; ტვიფრულ ტყავდაკრულ ხის ყდაში; ყდა ახლად რესტავრირებული; თავნაკული; ნუსხური; სათაურები სინგურით; 1761 (475r); გადამწერი ნიკოლოზ ჩაჩიკაშვილი (475r).

⟨ზატიკი. 1. წმიდასა დიდსა კურიაკესა პასექისასა⟩. „...ლობელნი შენნი, ალღ იგ... მგლბ. ცნობად ქვეყანასა ზედა გზა შენი და ყოველთა თესლებსა შორის მაცხოვრება შენი...“ 1r—27r.

2. „კურიაკესა აღვსებისასა, რომელ არს დიდებულისა და ყოვლად ქებულისა თომამოციქულისა გუერდის განცილვა. შეენის უწყება, რამეთუ ამას მეორესა აღვსებისა კურიაკესა არარა ითქმის აღდგომისა, არამედ ყოველივე დღესასწაულისა აღდგურლების. შაბათსა მწუხრსა ზედა განვალს კანდელაკი და დარეკს და მმანი შემოკრებებიან შტოსა ეკლესიისასა... უფალო

ლაღატყავზე მუჭლი დ, კმა ა. — ზეცისა განწესებულთა. ქრისტე კაცთ-
 მოყუარო, რომელმაც დაითმინე გვერდისა განხილვა...“ 27r—83r.

3. „კვრიაკესა გ შემდგომად პასექისა, წმიდათა მე ნ ე ლ ს ა ც ხ ე ბ-
 ლ ე თ ა. ცისკრად ღ რ ო ა ზედა, ოხითა კმა ბ. რაჟამს შთაჰედ საფლავად
 ცხოვრება ეგე უკუდავი...“ 83r—139r.

4. „კვრიაკესა მე ო თ ხ ე ს ა შემდგომად პასექისა, რომელ არს გა ნ-
 რ დ ვ ე უ ლ ი ს ა, შაბათსა მწუხრად მცირეს ლოცვაზე, უფალო ღალატყავსა
 დასდებელნი აღდგომისანი დ, კმა გ. ჯვართა შენითა, ქრისტე, განათა ყო-
 ველივ... ესე ყოველივ იძიე დიდს მწუხრში. აღ-ა(?) კმა გ. ჭდიდებულო
 საკრველი, რამეთუ ქალწულმან შვა... კვრიაკესა მეოთხესა შემდგომად პასე-
 ქისა ცისკრად ღ რ ო ა ზედა ოხითა აღდგომისა ბ გზის ღ ბ ა აღა, შემდგო-
 მად ა ფსალმუნისა წარდგომაჲ კმა გ. ქრისტე აღდგა მკვდრეთით...“ 139r—
 202v.

5. „კვრიაკესა მე ხ თ ე ს ა შემდგომად პასექისა, სამარიტე-
 ლ ი ს ა. შაბათსა მწუხრი მცირეს ლოცვაზე უფალო ღალატყავ, დასდებელნი
 აღდგომისა, დ, კმა დ. ცხოველყოფისა ძალისა მის... კმა დ. უთესლოდ მუც-
 ლად იღე და შევ... კვირიაკესა ცისკრად ღ რ ო ი ოხითა აღდგომისა ბ კმა
 დ. ბრწყინვალე იგი...“ 202v—254v.

6. „კვრიაკესა მე ე ქ ვ ს ე ს ა შემდგომად პასექისასა, შ ო ბ ი თ გა ნ
 ბ რ მ ი ს ა. შაბათსა მწუხრად მცირეს ლოცვასა ზედა უფალო ღალატყავზე
 დასდებელი აღდგომისაჲ. კმა ე. პატიოსნისა ჟუარისა შენისა მიერ... კვრია-
 კესა ცისკრად შუადამის ლოცვაზე გალობანი სამეზიანისანი(!). პარაკლიტონის
 კმისაჲ და ესრეთ ღირსა არსი და შემდგომი ჩვეულებისაებრ. შემდგომად აღ-
 დგომის კანონისა წარდგომაჲ აღდგომისაჲ, კმა ე. ჯვარსა უფლისასა შევასხ-
 მიდეთ და საფლავსა წმიდასა პატივს-ვემდეთ...“ 254v—325r.

7. „კვრიაკესა მე შ ვ ი დ ე ს ა სამას ათრვამეტთა წმიდათა მამათა
 ნ ი კ ი ე ლ თ ა. შაბათსა მწუხრად მცირეს ლოცვაზე უფალო ღალატყავს აღ-
 ვიღებთ დ მუჭლთა და ითქმის დასდებელნი აღდგომისანი კმა ვ. მალევა გაქ-
 ვნდა დღეს ქრისტემან... კვრიაკესა ცისკრად ღ რ ი უ. ო ა ზედა ოხითა აღდგო-
 მისაჲ კმა ვ. ანგელოზთა ძალნი დიდებულსა საფლავსა შესა ზედა იხილ-
 ნეს...“ 325v—387v.

8. „კვრიაკესა წმინდასა მ ა რ ტ ვ ი ლ ი ს ა ს ა, შაბათსა მცირეს
 მწუხრსა ზედა უფალო ღალატყავსი. დასდებელნი დღესასწაულისაჲ მუჭლი
 დ, კმა ა... დიდს მწუხრზე ჩვეულებისაებრ ვფსალმუნებთ... კვრიაკესა ცის-
 კრად — ღ რ ო ა ზედა ოხითა დღესასწაულისაჲ სამ გზის. შემდგომად ა-ის
 ფსალმუნებისაჲ წარდგომაჲ კმა დ. უკანასკნელსა ამას და დიდსა დღესასწა-
 ულსა ბრწყინვალედ ვდღესასწაულებდეთ, ერნო...“ 387v—434v.

9. „კვრიაკესა ყ ო ვ ე ლ თ ა წ მ ი დ ა თ ა ცისკრად ღ რ ო ა ზედა
 ოხითა აღდგომისა კმა მ. მალლით გარდამოკედ მაცხოვარო ჩუენო...“
 434v—453r.

შენიშვნები: 1. ბოლოში სინგურით: „განსრულდა. დიდებაჲ ღმერთსა“ (453r).

2. ტექსტს ერთვის: „ტიბიკონთა განგებაჲ, თუ ვითარ იგალობების“ (453r--
 475r). შიგ შედის „ტიბიკონი ხარებისაჲ“ (453r). „განგებაჲ დიდისა მოწამისა

გიორგისა“ (457v), „ტიბიკონი და განგებად... მოციქულისა და მახარებლისა იოანე ღვთისმეტყველისა“ (462v).

3. ტექსტი სინგურით შეტანილია მრავალი ტიპიკონური შენიშვნა.

4. ხელნაწერს აკლია, გადამწერის პაგინაციის მიხედვით, გვ. 1—34. გადამწერის პაგინაცია სწორი არ არის: 675-დან გადადის 686-ზე. ორჯერაა განმეორებული 604—605.

ანდერძი: „განსრულდა წმიდაა ესე ზატიკი ჩემ ცოდვილის ჩაჩიკას-შვილნიკოლოზ მღვდლისათა. ძმანო და მამანო, რაც შეეთმოთ იყოს ან ნაკლულევანი, ნუ მწყევთ, ღმრთის სიყუარულისა(!) ვინც კელთ მიიღებდეთ, ჩემს ცოდვილსა სულს მოიკნებდეთ. აღიწერა თვისა მის ზ, ქეს უმთ“ (475r).

მიწაწერი: „ამის ქვეით წაკითხულია“ (სინგურით, გადამწერის ხელით 87r).

(1082)

2560

სულხან-საბა ორბელიანი, ლექსიკონი. 1819

165 ფ; 33×21; ცისფერი ქაღალდი; ტვიფრულ ტყავადაკრულ ჩის ყდაში; ყდას აქვს შესაკრავები; მხედრული; სათაურები და სიტყვების პირველი ასოები შთაურულით, სინგურით; 1819 (163r); გადამწერი მღვდელი იოანეს ძე მიხეილი (163r), დაუწერელია 7rv, 165v.

⟨სულხან-საბა ორბელიანი⟩. „სიტყვის კონაქართული, რომელ არს ლექსიკონი. ანი არს პირველი ასო და კმოვანი და ართრონი მრავალგვარად...“ 5r—159r.

შენიშვნები: 1. ლექსიკონს მიუძღვის: ა) საქვეყნი ზეთთა კმოვანთა ასოთანი და სწავლა სხუთა ასოთა და თვებოლოთანი...“ (3r—v); ბ) „ანდერძნამავი ამის მუშაისა, ფრიალ დამაშურალისა მოსწავლეთათვის...“ (3v—4v).

2. ლექსიკონს ერთვის: ა) საბას curriculum vitae (159r); ბ) „მოკლეწი, რომელნი არიან ქართულნი და რომელთამე არლარა უწყოდენ...“ (159v—160r); გ) „განჯაფისა და მისის თამაშობის სახელები“ (160v); დ) რიცხვ ჩინელთა ათორმეტთა წელიწადთა...“ (161r); ე) „ჩესოს ქრისტეს ღმრთისა ჩუჭნისა სამეოცლა ათორმეტთა მოწაფეთა სახელები...“ (161v—162r); ე) ლექსები საბას შესახებ: ვახტანგ მეფისა, დიმიტრი ორბელიანისა, თვით საბა ორბელიანისა (162v—163r); ვ) chronologica „დასაბამითან ქრეს მოსულადმდე ქართლის რიცხვით გარდაქლა წელიწადი 5198...“ (163r); ზ) კვიმტ დღეთა ნუსხა „მარტს ა... ფებერვალს იშ, ამ რიცხვებით არაფერი არა ვარგა რა, არა მუშაობა, არა შენობა...“ (163r); თ) „უჩინებულესნი პოვნილებანი რომლინსამე ეამიდან ევროპასა შინა ქმნილინი“ (164r—165r).

3. ხელნაწერი AB რედაქციისა (იხ. ლ. ქუთათელაძე, სულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონის რედაქციები, გვ. 279).

ანდერძი: „სრულ იქმნა სიტყვის კონა ესე წიგნი, რომელ არს ლექსიკონი, ქრისტეს აქეთ ჩუით წელსა, 1819, ნოემბრის ბ, 2, კელითა წმინს გიორგის ეკლესიის მღვდლის იოანეს ძის მიხაილისათა“ (163r). „დიდითარე სურვილითა ვიძილებოდი აღრითვე გარდაწერად ამა წიგნისა სიტყვას კონისა, რომელ არს ლექსიკონისა, რამეთუ მაქუნდა სამართლად ქონებად ამისი საქირობითისა შერაცხვასა შინა, ხოლო დავეყენებოდი ამი მიზეზთაგან ოდესმე არა შოვნითა დედნისათა და ოდესმე, დალა თუ ვიშოვნდიცა, ვარნა არა ევრეთსა, რომელიცა ემსაყოფილად სინდებოდა ვონებასა ჩემსა, რამეთუ ხილვანი არა სრულებითთა ნიშანთანი ვარე აქცევდენ მწებელობასა ჩემსა, ხოლო შემდგომად მიზეზითა რომლითამე დავეყვეთე ესრეთსა ხვედრსა, რომელ ვიხილე ლექსიკონი მათისა უგანათლებულესობისა ყოვლისა საქართველოსა მეფის სძლის წერეთლის ასულის ქეთევანისა, რომე-

ლიცა სინდა გონებასა ჩემსა, და მასმიოდაცა არა სადა ყოფიდა ს აქ ა რ თ ვ ე ლ ო -
 ს ა შინა უმჯობესისა და უსრულესისა ლექსიკონისა. და მუნთ გარდმოფ-
 სწერე ლექსიკონი ესე ფრიად სიმათლისა მეცადინობითა, რავდენცა
 აქუნდა თავისუფლება ამის ქამისა უცალელობისა და სხტად და სხტად მიზე-
 ზითთა მიზეზთა გამო უძლურებასა გონებისა ჩემისასა, რომელიცა ვითხოვ ყო-
 ველთა გულსკმეირ მკითხთავან შრომისათს სიყვარულითა და ლოცვითა მოჭ-
 სენებასა და ცთომითათს სიყვარულითვე შენდობასა, რათა კეთილეთარე-
 ბულნი საღმრთოასა ტრაპეზისასა, ხოლო მათისა უგანათლებულესობისადმი ჩემ
 მიერ ესრეთისა კანდიერებისა მიზეზისათს არა მიმნდობელი საყუთრად თავიან
 ჩემისა, მოუწოდ შემწედ ყოველთა განამარბნობელსა უღ წმიდასა სულსა ღთ
 მთავრებრვისა, რათა მან კეთილ წარმართებისადმი მოსცეს სისრულეა. ღა
 ჰუჭუნის და სათნო არს მისისა სახიერებისადმი, რომელსა შტმნის დიდება
 უი უკამინ“ (163v).

მინაწერები: 1. „ჩუღ წელსა, ოკდომბრის ზ დღესა, პარასკევსა ოთხ სა-
 ათზე შუადღიამ ველმწიფე იმპერატორი რუსეთისა ნიკოლაოზ პაე-
 ლესძე შემობანდა ტფილისის ქალაქსა, მართებლობასა ბარონ გრი-
 გოლი ვლადიმირისძის როზენისასა და ექსარხოსობასა არხიეპის-
 კოპოზისა ევგენიონისა და დაჰყო რა 4 დღე, წაბანდა იმავე თვის ია
 დღესა, სამშაბათსა, ექვს საათზე დილით.

ჩუნ წელსა, სექტემბრის 29 დღესა, ორშაბათსა ხუთს საათზე შუადღიამ
 მემკვდრე ველმწიფისა ალექსანდრე ნიკოლოზისძე შემობრბანდა
 ტფილისის ქალაქში მართებლობასა ნამესტნიკის კნიაზ ვორონცოვი-
 სასა და ექსარხოსობასა არხიეპისკოპოზის ისიდორესა და დაჰყო რა სამი
 დღე, წაბანდა იმავე თვის 13 დღესა. ცხრა საათზე პარასკევს.

ჩუნა წელსა, ივლისის ივ დღესა, ორშაბათს ექვს საათზე შუადღიამ მთლად
 დაბნელდა მზე, რომელიც დაიწყო ექვსი დამ და ცოტ-ცოტა შედიოდა სინელე
 და სამს ჩეთურთზე(!) სრულიად დაბნელდა, რომელიც გაგრძელდა სამს მი-
 ნუტსა.

ჩუნა წელსა, ივლისის ლა დღესა, სამშაბათსა, ტფილისის წმიდის გიორ-
 გის კალობნის ეკლესიის საძირკველი, რომელიც იყო აშენებული წინაპართა
 ჩვენთავან, და იყო პატარა, ჩაყარეს ღროსა მოვარმართებლობისასა საქართვე-
 ლოში ნამესტნიკის კნიაზ ვორონცოვისა და ექსარხოსობასა ისიდორე
 არხიეპისკოპოზისასა და კეთილმსახურთა კეთილნებითთა შესწევებითა ხალხ-
 თავან შეკრებით“ (165r).

2. „ჩემი ძმა იოანე ვარდაიცივლა ჩუღბ-ს ოკდომბრის 13“ (ზედა
 ყდის შიდა მხარეს).

3. სომხური მინაწერები (2r და 165; მინაწერებში აღნიშნულია ხელნაწერის
 ავტორი, სათაური და ის, რომ ხელნაწერი წარმოადგენს ავეტიქ ენფიან-
 ჯიანცის საკუთრებას. თარიღი — 1855 წ.).

(1083)

2561

დიონისე არეოპაგელი, თხზულებათა კრებული. XVIII

241 ფ; 32×21; ქალაღი; ტვიფრულ ტყავგადაკრული ხის ყდა; მელნისავან დამწვარი,
 აქა-იქ გაშული; ნუსხური; სათაურები სინგურით; [XVIII]; დაუწერელია: 1r, 2v, 10v,
 237r—338v, 240r—241r.

1. „დიონისოს არეოპაგელისა ათინელთ ეპისკოპოსისა ტიმო-
 თეს მიმართ ეფესელთა ეპისკოპოსისა საღმრთოთა სახელთათსს.
 თავი ა. რაჲ არს პირი სიტყუსაჲ და რაჲ არს მოცემულ საღმრთოთა სახელ-
 თათსს. თანა-მღდელსა ტიმოთეს დიონისიოს მღდელი. — ხოლო აწ,

სანატრელო, შემდგომად ღრთის მეტყუალებითა სახის შემოღებათა, საღრთოთა სახელთა თარგმანებასა მოუტდე...“ 11r—104r.

2. „თანა-მღელსა ტიმოთეს დიონოსიოს მღელელი ზეცათა მღელეთმთავრობისათჳს. თავი ა, ვითარმედ ყოველივე საღრთოთა გამობრწყინებება სახიერებისათჳს წინამოგონებულთა მიმართ წინა განმავალი მარტივად ჰგის და არა ხოლო ესე, არამედ ერთ ჰყოფსცა გამობრწყინებულთა მათ გუაჟურთხენ, მამო! — ყოველი მოცემაჲ კეთილი და ყოველი ნიჭი სრული ზეგარდამო არს...“ 105v—156v.

3. „დიონოსიარიოპაგელი საათინელთა ეპისკოპოსისაჲ ტიმოთეს მიმართ ეფესელთა ეპისკოპოსისა საეკლესიო მასა მღელეთმთავრობისათჳს. თავი ა, რაჲ არს საეკლესიო მღელეთმთავრობისა მოცემაჲ და რაჲ არს პირი მისი. — ვითარმედ ჩუენი ესე მღელეთმთავრობაჲ, სამღელეთა შჳლთა უსამღელეთსო ღრთისა მიერ...“ 157r—210r.

4. „დიონუსიოსარიოპაგელი საათინელთა ეპისკოპოსისაჲ ტიმოთეს მიმართ ეფესელთა ეპისკოპოსისა საედუმლოდ(!) ღრთის მეტყუალებისათჳს. თანა-მღელსა ტიმოთეს დიონუსი მღელი. თავი ა, ვითარმედ რაჲ არს საღრთოჲ კმაჲ. — სამებაო ზეშთა არსებისაჲ და ზეშთა ღმერთთაო და ზეშთა სახიერებისაო რომელი-ეგე ხარ...“ 210v—215r.

5. „დიონუსიარიოპაგელი საათინელთა ეპისკოპოსისა ებისტოლენი თითო სახენი. ებისტოლე ა, გაიო მს მიმართ მოწესისა. — ბნელი უჩინო იქმნების ნათლითა და უფრო მსითა ფრიადითა ნათლითა...“ 216r—219v.

შენიშვნები: 1. „ეპისტოლე“ სულ ათია: გაიო მს მიმართ ოთხი, დორთეს, სოსიპატროს, პოლიკარპოს, დიმოფილოს, ტიტეს და იოანე ღვთისმეტყველის მიმართ (მღრ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები..., V, გვ. 40).

2. ტექსტს წინ მიუძღვის „წინაბჳე სიტყჳსაჲ, თხრობა დიდისა დიონუსისთჳს და წიგნთა მათთჳს მის მიერ აღწერილთა“ (3r—10r).

3. კრებულში შემავალ ცალკეულ თხზულებებს უშუალოდ დასაწყისის წინ თავ-თავისი სარჩევი მიუძღვის, გარდა პირველისა, რომლის დაწერილებითი სარჩევი „წინაბჳეშია“ მოთავსებული.

4. დიონისე არეოპაგელის თხზულებები თარგმნილია ეფრემ მცირის მიერ (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 240).

5. ხელნაწერში შემავალი ყველა თხზულება გამოცემულია (იხ. პეტრი იბერიელი (ფსევდო-დიონისე არეოპაგელი), შრომები, გამოცემა ს. ენუქაშვილისა, თბილისი, 1961).

შინაწერები: 1. „წმიდა დიონოსიარიოპაგელის წიგნი. ეს წიგნი ეკუთვნის ბიბლიოტიკასა ავეტიკენფიანჯიანციას“ (2r; იქვე იმავე შინაარსის შინაწერი სომხურად).

2. „მღითე კურთხეული მეფე იმერთა სოლომონ დავითიანი მიცვალა ქრისტეს აჳთ ჩაბჳე, თოჳსა აპრილსა ოცდასამსა, დღესასწაულსა დღესა წმიდისა გიორგისა; და ამასვე თეგსა აპრილსა მეთასმეტესა მეფედ იმერთისად დაიდგინა ზენათა აღრჩევითა ბიძის ძე მეფისა სოლომონისა დავით დავითიანი, ძე გიორგი მეფის ძისა, ქუთათისს სამეფოსა პალატა შინა“ (241v).

(1084)

2562

კრებული. XIII—XIV

354 ფ; 23,5×15,5; ქალაღი; ტვიფრულ ტყავაღაღრული ხის ყღა (ღვიანღელი); თავ-ბოლო ნაკლული, აკლია შიღნითავი; 1—7 ფ. ღვიანღელი ზართულია; 1—8 ფ. შიღმღმულია; ნუსხური; სათავრები სინღური; აქა-იქ ღაცხოღვეღებული; ნახაზები და სქემები: 13v, 41r, 147v, 163v, 165r, 228r; [XIII—XIV]; დაღწერიღლია (ღვიანღელ მინაწირებს ღარდა) 1r—7v.

1. [იოანე დამასკელი, თავნი საფილოსოფონი ანუ დი-ალექტიკა]. „მიყოფისათვის არსებისა და შიღმთხუჭვიითისათვის. თავი ა. — მიყოფი ზოღადი სახელი არს ყოველთა მიყოფთაღ...“ 8v—70v.

შიღნიშენები: 1. ეს ნაწარმოები ორჯერაა თარღმნიღი: ეფრემ მცირი სა-და არსენი ყღალთოელი ს მიერ (ე. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერი-ლობის ისტორია, I, 1951, ღვ. 261). ნუსხაში წარმოღღენიღლია არსენის თარ-ღმანი.

2. თავების თანმიღღვერობა ყვეღა ნუსხაში ერთიანი არ არის. ასე, მიღავ-ლითაღ, ამ ხელნაწერიში უკანასკნელი (49-ის მომღღენო) თავი „ათთა ნათესაღ-თა ნათესაღთანთა თვისი ღანწინებღა“ XIII საუღუნის მეორე ხელნაწერიში (S—2574) მიცხრამეტეღ (იხ. S—2574, ღვ. 31).

3. ფ. 69 და 70-ს შუა აკლია ფურციელი (ფურცილები?), 69v-ზე შუაზე ღაწ-ყვეტილი წინაღღებღა შიღესებულია იქვე, XVIII ს. ნუსხურით, შავი მელნიით.

4. „ღღიღექტიკის“ წინ მოთავსებულია ასკეტიკური თხზუღების ბოლო ფრღა-მენტი (8r—v).

2. „უფროსაღ ბრძნისა ამ მონიოს ერმისისა ამოსაკსენე-ბელი ხუთთა კმათაღმი ჰორფირი ფილოსოფოსისათა. — რო-მელმან მიღუღებელთათვის დაწყებღსა ფილოსოფოსისა სიტყვისასა საჰირო არს-სწავღღად, თუ რაღ ვიღღრემ არს ფილოსოფოსობაღ...“ 70v—229v.

წყღებღა: „...შიღურყენელ საღმე წინაღღღღღმნი და წინაუღკუმონი(!) ღან-ყოფიღებანი(!)...“.

3. „ამ მონიო ერმისისა მოსაკსენებელი ათთა კატიღლორი-ათაღმი არისტოტელისთა. — ვითარცა არისტოტელისსა შინაღან ქმნაღ ღუნებღეს ძიღლოსოფოსობასა, მოვეღ ამისღა მიმართ, თანა-მოქმიღღნი რაღმე ზუნენნი ვიღინეთ...“ 230r—354v.

წყღებღა: „...არამეღ ვინებითთა ვითარებათა მიღღუნეღელთა სიმრთელი-სათა, რამეთუ კურვეღიანნი ვიღღრემე აღრძნობენ ბუნების ღარღისა მიღუ...“.

შიღნიშენა: ამონიოს ერმისის თხზუღებანი „მოსაკსენებელი ხუთთა-კმათაღმი“ და მოსაკსენებელი ათთა კათიღლორიათაღმი“, თარღმნიღლია იოანე ტარიკიძის მიერ (ე. კეკელიძე, ძე. ქართ. მწ. ისტ., I, 1951, ღვ. 288).

მინაწირები: 1. XV ს. მიღღრული ხელით მინაწირები 74r, 75v, 77v, 79v, 96r, 284v—285r. აშიების ზამოჰრის ღამო მინაწირები კარღად არ იღიითხებღ.

2. XVII—XVIII სს. მიღღრულით: „აქ ფურციელი აკლია“ (69v), „აქ ფურ-ციელი აკლია ერთი“ (230v).

XVIII ს. მიღღრულით მინაწირები (294r, 298r; შიღნიშენებღა ტექსტის ში-სახებღ).

4. „ღღერთო, შიღწყალე ცოღვიღი ნიკოლოზ, ძმის ძე ზახარია ყოღ-ღღად ღღრისსა მოღღღღრისა ღაბაღონე-ღღობიანისა“ (1r).

5. „ქ. მე, ზახარია ღაბაღონი მიოყვეღი კითხეღდ იღღლის კ, ქკს უზა“ (3r).

6. „ქ. მე, ზახარია ს ღაბაღონის ძის ძემ ზაქარიამ მიოყვეღი კით-ხეღდ იღღლის ე. ქკს უზა“ (3r).

7. „დაბაევე ოსე ზახარიას-ძე“ (6r).
8. „ნიკოლოს დაბაევე მოვეყე კთხვად ჩუე წელსა“ (ზედა ყდის ქვედა მხარე).
9. „კნიაზი დაბაევე მინა ნიკოლოსის ძე“ (6r).
10. „ქ. მე, ნიკოლოსის ძემ მოვეყე მინამ კთხვად მარტის ზ. ჩუე წელსა“ (3r).
11. „ქ. მე ნიკოლოსის ძემ მოვეყე იოსებმან კთხვად ივლისის კდ. 1815 წელთა ძალითა ღთისათა“ (3r).
12. სომხური მინაწერი (8r; მინაწერში აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ავეტიქ ენფიანჯიანცის ბიბლიოთეკიდანაა. თარიღი — 1855 წ.).
13. „აქ ფურცელი აკლია“ (91r); „აქაც აკლია ორი ფურცელი“ (229v; XX ს. ხელი).

(1085)

2563

დავით უძღველი, არისტოტელეს „პერი არმენიას“ განმარტება. 1764

118 ფ.; 21×15; ქალაღი; ტვიფრულ ტყავადაკრულ ხის ყდში; მხედრული; სათატრები სინგურით; კვირნიშნიანი ქალაღი; 1764 (116r); გაღმწერი ანჩისხატის მღვდელი გიორგი (116r); გაღმწერის ადგილი ტფილისი (116r); დაუწერღლია: 1r—3v, 117r—118r.

„დასაბამი და წინა-დაღებაჲ წიგნთა, რომელი ითქმის ელინთამებრ პერი არმენიას. ხოლო ქართველთამებრ განმარტებისათვის, წარმოდებული უფროსად ბრძნისა არისტოტელისა მიერ, თარგმანებული და განმარტებული დავითის მიერ არმანთა ფილასოფოსისა. — პრაქსისი პირველი. პირველად ღირს არს დაღებად, რაჲ არს სახელი და რაჲ ზმნა, მერმე რაჲ არს უკუთქმა და წართქმა და აღმოჩინება და სიტყვა. — ითქვა ოდესმე, ვითარმედ არს ყოვლისა სიტყვიერებისა მოფარღულობისა ამის მოლოღინება...“ 4r—115v.

შენიშვნა: ხვეულად „პერი არმენია“ (116r).

ანღტრძი: „მადლითა წმიღისა სამებისათა აღიწერა პერი არმენია ესე ქალაქსა ტფილისს, კელითა დეკანოზის ალექსის ძის ანჩისხატის დეკანოზის მღვდლის გიორგისათა. მხიველთა შენღობის მოქნე, თთვესა მისისა, კჷ. ვანჯორციეღებთიღან სიტყვისა ჩღად“ (116r).

მინაწერები: 1. „მადლითა ყოვლად უსაზღრომსა ღთისათა ვისწავე წერა და ბღარჯვა ამისთანა, იენისის 20 წელთა 1815. იობიანთ ნათესავი, ძე დეკანოღისა(ღ) იოსებ გაბაევი“ (116v).

2. „ეს დღიღლიტკია(ღ) მამაჩემ(ღ) მომბარა მე, იოსებს“ (118v).

3. „იოსანე პეტრიწი ნიკიფორეს ცხოვრებაში სწერს: დამსწავე-ღელითობისთა ოთხელ მოქცივეღობისათვის, რომელმან ვანწიღაქულთა შემცველთა და განსაღვრებულთაღან მიღღონ შემტყიეებაჲ, რანუ იძრვი, და ყოფს ვარსკვლავთმრიცხვეღობასა, ანუ უძრობს და ყოფს ქვეყნის მზოღე-ღობასა, ანუ კულად მოწღღობისა შორის არს, და მოქმედებს მუსიკეღობასა, ანუ უმოწღღო არს, და ყოფს მრიცხვეღობისთასა“ (118v).

4. „ეღღუქიას სამეღაოში მოგებული საქონელი: ვეცღის ჭურჭელი სხვა და სხვა რიგი ღიტრა რგასი, ოქროს ზოღისა ღიტრა სამასი, საყურეებისა, მანიაკისა და მღღღღრს რაც სამყაული მოუნღება, მურასა ღიტრი ორასი; ორი ათასი ღიტრა ღრკანი; თვალთა და მარგალიტთა დღღ-ღითა(ღ) და სპეტაკ ფე-ღროანთა სიმღიმე მიოთხრობელი; ფერად-ფერადთა ტანის შესამოსთა სეღისა, კიწნუღრისა და მიმიღღ ოქროქსოვიღისა კიღობნები აღღრცივეღი; მუშეისა და საამო საცხებელისა ინღღრისა ურციხვი კროკები; კალასკა ოქროსი დღღ-ღრონის თვალ-მარგალიტთი მურასად შემკობიღი, ფასი მოაქწნდა ხუთასი ღიტრა“

4. ხელნაწერთა აღწერიღობა. ტ. IV

ოქრო. ამათ გარდა, სახლის ჭურჭელი და საქმარებელი ფრიად მრავალი, აქვდა სოფელნიცა ფრიად კეთილი, რომ ყოველ წელიწადს შემოუფიქროდა სამიათასი დრაკინა“ (ქვედა ყდის შიდა მხარეს).

5. სომხური მინაწერი (4r-ზე; მინაწერში აღნიშნულია, რომ ხელნაწერა ეკუთვნის ავეტტიქ ენდიანჯიანცს. თარიღი 1855 წ.).

(1086)

2564

დავით უძღვეელი, წიგნი საზღვართა. XVIII—XIX

106 ფ; 19,5×14,5; ქალაღი: ტვიფრულ ტყავადაკრულ ხის ყდაში; მხედრული; სათაურები სინგურით; [XVIII—XIX]; დაუწერელია: 1r—2v, 105r—106v.

„წიგნი საზღვართა დავითისი უძღვეელ ფილოსოფოსისა. — რომელი ერთგვის ეტრფიან სიტყვათა სიბრძნისათა, და მხოლოდ მწვერვალისათა თითისათა შეემთხვევიან გემებად...“ 3r—102v.

შენიშვნა: თხზულებას ერთის ერთი მთარგმნელის, დოსითეოს ჩერქეზიშვილის ანდერძი (103r—104v). ანდერძი გამოქვეყნებულია (იხ. საქ. მუზ. ხელნ. აღწერილობა, II 1, გვ. 54—55). ანდერძში აღნიშნულია, რომ „საზღვართა წიგნი“ მთარგმნელია სომხურიდან ფილიპე [ყაითმაზაშვილისა] და დოსითეოს [ჩერქეზიშვილისა] მიერ (იხ. აგრეთვე კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 341).

მინაწერი: სომხური (3r; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტტიქ ენდიანჯიანცს. თარიღი 1855 წ.).

(1087)

2565

ვახტანგ VI, სამართლის წიგნთა კრებული. XIX

238 ფ; 34×21; ქალაღი: ტვიფრულ ტყავადაკრულ ხის ყდაში; ბოლონაკლული; მხედრული; სათაურები სინგურით; ჳვირინშანი 1815 წ. (ფ. 57); [XIX]; დაუწერელია: 1rv, 4v, 26rv, 51r—72r, 106v, 143v—144r, 155v, 157v, 217v, 220rv, 226v.

1. <სამართალი მეფისა ვახტანგისა>. „შესავალი პირველი ბატონისშვილის ვახტანგისა. — მყოფისა, უმყოფისა, არსისისა(!) და უარსისა მქებნი, არა თუ ღირსად და შეძლებისა ჩემისაებრ მქებელი და მმონებელი, უღებდად მქონე მპოვნელ ვიქმნენ, ვითარცა მეფენი. დღითი-დღე მრეველნი კელთა მარგალიტთა შინა...“ 73r—106r.

შენიშვნა: თხზულების ტექსტი გამოცემულია. იხ. ვახტანგ VI, სამართლის წიგნი, გამ. თ. ენუქიძისა. 1955. ხელნაწერის ტექსტი III რედაქციისა (იხ. დასახ. გამოც. გვ. 29).

2. <სამართალი მოსესი>. „კარი პირველი, დასაწყისი წიგნისა სამართლისა, რომელი მისცა ღმერთმან მოსეს, რომელი დაწერა მან მოსე წიგნსა მეორე სჯულისასა და გამოსლუათა. მცნება ღმრთისაგან სამართალი მოსესი. მცნება ღმრთისაგან: თავ-უყავ მამასა შენსა და დედასა შენსა, ვითარცა გამცნო შენ უფალმან ღმერთმან შენმან...“ 108r—114v.

3. <სამართალი ბერძული>. „ღევან ბრძენისა და კოსტანტინესი და სხუათა კელმწიფეთა მიერ თქმული და განწესება, სჯულის კა-

ნონი მეფეთა და სიმაართლისა მოსამართლეთათჳს. რათა რაოდენიცა ეწეროს წიგნსა ამას შინა, მცირედიცა არა განვაგდოთ, არამედ ყოველივე ვისმინოთ და ვპოვოდა(!). — რომ მოხდეს და დადგეს კაცი ვინმე მსაჯულად სასამართლოდ კაცსა ზედა...“ 115r—155r.

4. <სამართალი სომხური>. „დასაწყისი სომხურის სიმაართლისა. — ესე წიგნი არს დიდისა სომხეთისა წიგნთა ზედა გადმოთარგმნებული...“ 156r—217r.

5. <სამართალი კათალიკოზისა>. „მე ქრისტეს მიერ კურობეულმან აფხაზეთის კათალიკოზმან, მამათმთავარმან ევდემონ, დავსხედით და შევპყრიბენით ყოველნი ეპისკოპოზნი აფხაზეთისანი...“ 218r—219v.

6. <სამართალი მეფის გიორგისა>. „მეფეთ-მეფემან გიორგი. ძემან ყოველთა შორის წარჩინებულისა მეფეთ-მეფისა დიმიტრისამან, დავდევით ძეგლი განაჩენი ესე მას ჟამსა, ოდეს შევედით მთიულთა შიგან...“ 221r—226r.

7. <სამართალი აღბუღასი>. „წინა პატრონისა პაპისა ჩვენის მან-დატურთ უხუცესის ბექას განაჩენი და იგი აგრევე სრულებით დაუყოვნებლად დავსწერეთ. და რაჲა ჟამითა სხვათა სხუანი უწესონი საქმენი შემოსულ იყუნენ, მათი სამართალიც ზედ დაურთეთ...“ 227r—238v.

წყდება: „რმგ. კაცმან კაცს უყვილოს. ეს კაცი შენს ცოლს ასე უზამსო, ან ჰფიცოს, ან მართლა...“.

შენიშვნები: 1. ტექსტს წინ მიუძღვის: ა) კატეგორიათა ტაბულა (2r); ბ) სამყაროსა და ჯოჯოხეთის წრეები (3rv); გ) საძიებლები — ანბანური (5r—25v) და დარგობრივი (27r—41v). უკანასკნელი საძიებელი დამთავრებული არაა: 42r—50r-ზე დასაზღულია ცარიელი, შემდგომში შესავსები გრაფები.

2. 107r—108r-ზე მოთავსებულია სამართლის წიგნების კრებულის შესავალი: „დასაბამითგანვე დამბადებულმან საფუძველთა ქუჭყანისამან...“ შესავალი გამოცემულია (იხ. ვახტანგ VI, სამართლის წიგნი, 1955, გვ. 8—9). შესავლის ავტორად გამოცემაში მიჩნეულია გივი ზურაბის-ძე თუმანიშვილი.

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. Описание, II, გვ. 618).

4. კრებულში შემავალი ყველა ტექსტი გამოცემულია. იხ. ქართული სამართლის ძეგლები, ტ. I. ვახტანგ VI-ის სამართლის წიგნთა კრებული. გამოსცა ი. დოლიძემ, 1963.

მინაწერები: სომხური (4r, 72v; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ მკრტიჩის-ძე ენფინჯიანს).

(1088)

2566

კრებული. XVIII

320 ფ. (640 გვ.); ქალაღი; ტეფრულ ტყავადაკრულ მუყაოს ყდაში; ამოკარდნილია გვ. 15—16; ნუსხური; სათაურები სინგურით; [XVIII]; გადამწერი დიკონი შიტროფანე (გვ. 315); დაუწერელია: 316—318, 342—344, 550—552 გვ.

1. <ლავსაიკონი>. „ეპისტოლე წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა პალადიოს ეპისკოპოსისა კაპადოკელისაჲ, მიწერილი ლავსაჲს მიმართ პრეპოსიტისა. — ვჰნატრი გულსმოდგინებასა და კეთილსა ნებასა შენსა, რამეთუ ჯერ არს ნეტარებისაგან დაწყებაჲ ეპისტოლისაჲ...“ გვ. 1—251.

შენიშვნა: თხზულება თარგმნილია ეფრემ მცირის მიერ (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 241).

2. „წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა კასიანე ჰრომისაჲ თხრობაჲ წესსა და განგებასა ეგიპტისა(!) და აღმოსავლეთისა მონასტერთა საკრებულოთასა. — ვინათგან უუფე გებრძანა ჩემდა, სანატრელო ძმაო კასტორ, უწყებად შენდა კანონსა და წესსა საკრებულოთასა...“ გვ. 251—283.

3. „მისივე წმიდისა მამისა ჩუენისა კასიანე ჰრომისაჲ მიწერილი ლეონტი ს მიმართ მოქალაქობისათჳს წმიდათა მამათა სკიტისათა. — თანა-ნადები იგი, რომელ აღმეთქუა, გარდაჯდად ნეტარისა პაპაჲსა კასტორისდა, მითხრობისათჳს მისდა ცხორებასა წმიდათა მამათასა...“ გვ. 283—315.

შენიშვნა: კასიანე ჰრომელის ზემოხსენებული ორი თხზულება თარგმნილია ეფრემ მცირის მიერ (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 241).

4. „ცხორებაჲ და მოქალაქობაჲ წმიდისა და ღმერთშემოსილისა მამისა ჩუენისა ტიმოთე საკრველთ მოქმედისა. გ. მ. — დიდისა და განთქმულისა საკრველებათა შინა ტიმოთეს მამული იყო...“ გვ. 319—483.

შენიშვნა: თხზულება გამოქვეყნებულია კ. კეკელიძის მიერ (იხ. „ენიმუკის მოამბე“, VII, 1940, გვ. 9—150).

5. „ცხორებაჲ და მოქალაქობაჲ წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოდორესი, რომელი პირველად მოღვაწეობითა განბრწყინდა დიდსა შინა ლავრასა წმიდისა საბაჲსსა და მერმე მთავარეპისკოპოს იქმნა ქალაქსა მას ედესელთასა, აღწერილი ბასილის მიერ დისწულისა მისისა და ემესელ ეპისკოპოსისა. მ. გ. — კურთხეულ არს ღმერთი, მამაჲ ყოვლისაჲ, მპყრობელი. შემოქმედი ცათა და ქუეყანისაჲ...“ გვ. 484—640.

შენიშვნები: 1. თხზულება თარგმნილია ეფრემ მცირის მიერ (იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები..., V, გვ. 17).

2. ბოლოში, ტექსტის ხელით სინგურით მიწერილია „ზაქარია მოძღვარი(!)“ (გვ. 640). სავარაუდებელია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნოდა ზაქარიას გაბაშვილს.

ანდერძი: „აქა სრულ იქმნა ლავსკონი. ღმერთო, შეიწყალე მწერალი სამღდლო დიაკონი მიტროფანე. ამინ“ (გვ. 315).

მინაწერი: სომხური (გვ. 640; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანჯიანცს. თარიღი 1855 წ.).

(1089)

2567

ვახტანგ ბაგრატიონი, საქართველოს ისტორია. XIX

67 ფ. (134 გვ.); 21,5×17; ქაღალდი; მუყაოს ყდაში; მხედრული; ჰვირნიშანი 1811 წ. (გვ. 41); [XIX]; დაუწერელია გვ. 134.

[ისტორიებრი აღწერა ღირსთა ხსომისა შემთხვეულებათა საქართველოსა შინა, აღწერითა ზნეობათა და ჩვეულებათა მსახლობელთათა მის ქვეყნისა, თხზული საქართველოს მეფის ირაკლის ძის ვახტანგის მიერ]. „პირველად უკვე იყო მამად ქართველთა ანუ მფლობელად და ანუ შეკრებილებათა უმთავრეს გვამად ქართლოს...“ გვ. 1—133.

შენიშვნები: 1. სათაური აღდგენილია ხელნაწერ S—3667-ის მიხედვით.
2. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. Описание..., II, გვ. 690).

3. თხზულება გამოცემულია 1914 წ. სარგის კაკაბაძის მიერ.

მინაწერები: 1. ა. „თქვენო ბრწყინვალეზე, მაკრინა! ნუ განმირისხდები ამ კადნიერებისათვის, რომელი მოგახსენეთ მე, თქვენმან დედამთილად ხმობილმან, ვითარცა მხეველმან თქვენმან, მოსურნემან სიამოვნებისა თქვენისამან, მარიამ კენიამ ფაველენოვისამან“ (ქვედა ყდის შიდა მხარეზე).

ბ. „ვის ძალუძს ღირსად შესხმადი ჩინებულთ ამილახვართა, თუმც იქნეს მტკვარი მელნად და ტირიფონა ქალაღდათა, თუმცა გამოჩნდეს სოლომონ ბრძენი უბრძენის ბრძენითა, ვის ძალუძს სიბრძნით ნეტარსა შესხმა სთქვას ამილახვართა“ (იქვე).

2. „სულო ჩემო უბადრუკო, განიკრძალე და ძრწოდე, ამისთვის, რამეთუ დიდებულთა მეფეთა დიდების ქებისა არა ღირს არს ბავე შენი თხოვრად, მეტად არა ღირს ვარ ცოდვილი მარიამ“ (ზედა ყდის შიგნითა მხარეს).

3. „ღმერთმან აეურთხოს იოათამ, რომელმან ერთგულებით დადვა სული თვისი და მწარე ლახვრით განიგმირა დიდ [გიორგი] მეფის ნაცვლად და ძისა თვისისათვის ფრიად კეთილ იქმნა სიკვდილი მისი“ (ზედა ყდის ქვედა მხარეს, იმავე ხელით, რომლითაც მინ. 1 და 2).

4. სომხური მინაწერი (ზედა ყდის საცავ ფურცელზე; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ავეტიქმკრტიჩის-მე ენფიანჯიანცის ეკუთვნის. თარიღი 1855 წ.).

(1090)

2568

კრებული. XVIII

78 ფ; 16×10,5; ქალაღი; ტვიფრულ ტყავგადაკრული მუყაოს ყდა; ნუსხური; სათაურები სინგური; [XVIII]; დაწერილია: 1r—3v, 35v, 75v—78v.

1. „იოანესაგან სინელისა სამათნი გვარნი კიბისა აღსავალთაებრ თქმულნი. ვინცა აღსრულ ხარ, სისრულედ მიწვევულ ხარ. ესენი თითო თავისაგან ათ მუკლად მე, იოანე, დავლექსენ პირის-პირად. გნებავს გამოხუალ, თუ ოდესცა ამას ჰყოფ...“ 4r—36v.

შენიშვნა: თხზულება წარმოადგენს იოანე სინელის „კლემქისის“ ლექსით თარგმანს, რომელიც შესრულებულია იოანე პეტრიჭის მიერ (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 268). ტექსტის ბოლო იამბიკოს კიდურწერილობაში იკითხება: „მეოზ მექმენ, მამაო იოვანე, მე, იოვანეს, მოსავსა შენსა“ (36r). იამბიკოს ტექსტისათვის იხ. ხელნაწერთა აღწერილობა, S ფონდის I ტ., გვ. 403. რამდენიმე აკროსტიხი „კლემქისიდან“ (მათ შორის პირველი და უკანასკნელი) გამოქვეყნებულია აგრეთვე ს. ყუბანეიშვილის ძველი ქართული ლიტერატურის კრესტომათიაში, I, 1946, გვ. 379).

2. <შვიდთა ვნებათათვის>.

შვდთა ვნებათა	თვთ აღმრაცხავ ჰპოებ
უფროსლა დიდთა	სულისა ამათ სენთა
დაფარულადცა	ვინა გონების მაბრძობთ
თუ არ ვანადრთხოვ	ნებსით მასვე შენ მთხრებლსა
აჲა შთაქრილხარ,	ესე დიდი ვნებაჲ არს...“ 36r—37v.

შენიშვნა: დასაწყისში კიდურწერილობით იკითხება: „შუდთათჳ ვნებათა- არს“. ტექსტი წარმოადგენს ლექსით შესავალს ნიკოლოზ ორბელიანის თხზულების: „შვიდნი მომაკვდინებელნი ცოდვანი“; ეს შესავალი ზოგიერთ სხვა ხელნაწერშიც წინ მიუძღვის ზემოთდასახელებულ ნაწარმოებს. იხ. S—348:25 (ხელნაწერთა აღწერილობა, S ფონდის I ტ., გვ. 404).

3. „გრიგოლის შრომა ვარ, ოთხმუტლისა დამცველი, სიბრძნის საც- სენოდ, სწავლათა სულეერთა. გრიგოლის შრომა ვარ, ხოლო ოთხმუტ- ლობით დავიცავ სწავლათა შინა სრულთა მოსაკვანებელსა სიბრძნისასა. საქმეს პატივ-ეც პირველ ვიდრე ხედვასა...“ 38r—49r.

შენიშვნა: გრიგოლ ღვთისმეტყველის ამ იამბიკოს დართული აქვს ნიკიტა პაფლაღონელის თარგმანება (შდრ. კ. კეკელიძე, ეტი- უდები..., V, გვ. 38). ტექსტის ბოლოს წერია: „მწუფენითა ღმრთისადათა დასას- რული ოთხ მუტლთა ღმრთისმეტყველისათაჲ; ხოლო არს ფრიად სარგებლიანი თარგმანებაჲ სწავლიანთა ოთხმუტლთა ღმრთისმეტყველისათა ნიკიტა პაფ- ლაღონელისაჲ“ (49r).

4. „სხუანი ორმუტლენი იამბიკონნი კეთილსიტყუანი თქმულ- ნი გრიგოლი ღვთისმეტყველისანი.

ა. საწყის კეთილის კეთილსაცა ბოლოსა...“ 49r—52r.

შენიშვნა: თარგმნილია პეტრე გელათელის მიერ. იხ. კ. კეკელი- ძე, ეტიუდები..., V, გვ. 39. ამავე ავტორის ვარაუდით, შესაძლოა, ამ კრებულ- ში მოთავსებული იამბიკოები გრიგოლ ღვთისმეტყველისა ყველა პეტრე გელათელის თარგმნილი იყოს (იხ. მისი ძველი ქართული მწერ- ლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 313).

5. გრიგოლ ღვთისმეტყველი. „ესენი ითქუნეს მაშინ. რაჲამს- უკუანასკნელთა ფშვნვიდა.

ანგელოზს მნათნო, უწდომოსა მომრგუალებასა...“ 52r.

6. გრიგოლ ღვთისმეტყველი. „ფილოსოფოსთათჳს. — უკუეთუ ეშუმან მხედველმან ბოროტ ყოფისამან უწყის. თქულა ვინმე ესე ოქროს მოყუარეთამან... 52v—53r.

7. გრიგოლ ღვთისმეტყველი. „ბოროტისა მიმართ. — მოხუედ, ბოროტო, არამედ დაეყენ...“ 53r—54v.

8. გრიგოლ ღვთისმეტყველი. — „თავისა მიმართ თვისისა და მოშურნეთაცა მიმართ. აქუს რადმე ლალი, ჩუენდა აწ განცხრომასა...“ 54v—56r.

9. გრიგოლ ღვთისმეტყველი. — „ლოცვაჲ ცისკრისაჲ. ლოცვათა მიგცემ ღმერთსა ჩემსა მარჯუეთა...“ 56r—v.

შენიშვნა: ზემოთმოყვანილი (№ № 5—9) იამბიკოების ავტორია გრიგოლ ღვთისმეტყველი (შდრ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები..., V, გვ. 38—39).

10. „ესოდენ საკვრველთაგანი ილია თეზბიტელიისანი. ყორანთა მიერ პირველ გამოიზარდა...“ 56v—57r.

11. <პაერისათჳს, ცეცხლისა, მიწისა და წყალისა>. — „გადინდგედღეს რაჲ, წყლად იქმნების ქუეყანაჲ...“ 57v.

შენიშვნა: კიდრეუ სწერია: „ცეცხლი, აირ, წყალი, ქუეყანაჲ“. სათაფრო აღდგენილია S—379:34-ის მიხედვით.

12. „წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა გრიგოლი ღვთისმეტყველისა საზღვარნი ზრქელკერძობითნი იამბიკონნი. ღმერთი არს არსება პირველ კეთილი...“ 58r—63v.
13. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. — „სწავლანი. მაგინებელ არს სიმაძღრე. ჰ რჩეულო...“ 63v—65v.

შენიშვნა: ავტორისათვის იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები..., V, გვ. 38.

14. „იამბიკონი წმიდათა მოციქულთა აღსრულებისაჲ, თქმული იოვანიკ მონაზონისაჲ. ჟუარს ატუამს პეტრეს თავდამოღმართ ჰრომს ნერონ...“ 66r—v.

შენიშვნა: ამ იამბიკოს, ტექსტი, რომელიც კ. კეკელიძის „ეტიუდები-შია“ მითითებული, უფრო მოკლეა (ხ. თხზ., V, გვ. 83; S—379:33, გვ. 193—194); ვრცელი ტექსტი, გარდა ამ ხელნაწერისა, იხ. აგრეთვე S—348:10-ში. შტრ. აგრეთვე S—269, სადაც ვრცელ ტექსტს ცალ-ცალკე სათაურები აქვს: 33. იამბიკონნი... იოვანიკ მონაზონისნი..., 34. სხუჲ იამბიკონები წმიდათა მოციქულთა...; 35. სხუჲ იამბიკონები მოციქულთაჲ... (S ფ. I ტ., გვ. 285).

15. „თარგმანებაჲ წმიდათა მოციქულთა სახელთაჲ. — პეტრე განმქსნელად, ანუ მცნობელად, ანუ მსმენელად...“ 66v—67r.

16. (ათორმეტნი პატრიარქნი). — „ხოლო ათორმეტნი პატრიარქნი დიდისა მამისა იაკობისაგან რუვიმ და სვიმეონ და ლევი, ამით თანა იულა...“ 67r.

17. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. — „მრავალმეტყველებისა და დუმილისათვის; აა.

ღუმისის მეყუარი მიეახლების ღმერთსა...“ 67r—v.

18. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. — „ტყულისათვის(!) იბ.

არ უწყის ჩჩვლმან ტყული(!), არცა სულმან...“ 67v.

19. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. „ყოლად განთქმულისათვის და დედოფლისა ბოროტისა მუტლისა.

ნაყოვანება არს ნოაგობათ(!) შემოქმედ...“ 67v—68r.

20. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. „უხრწნელისათვის განხრწნადათა შორის შრომათაგან და ოფლთა სიწმიდისათვის და მრავალცნობობისა. იე. ვიეთმე ჰნატრეს ბუნებით საჭურისთა...“ 68r—v.

21. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. „ცუდ დიდებისათვის. ნუ შეიწყნარებ მომაგონებელსა მას...“ 69r—v.

22. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. „ენებათ წარმწყმედელისა მალისა მდაბალ მზრახვალობისათვის უხილავითა გრძნობითა.

ღელე არს სული დამდაბლებული შორის...“ 70r—v.

23. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. „განსჯისათვის გულის სიტყუათა და ვენებათა და სათნოებათასაჲ(!). თავი კვ.

ზესთ სახიერი მუუფე და უფალი...“ 70v.

24. [გრიგოლ ღვთისმეტყველი]. „ქუეყანის ზედასათვის წმიდისა ღვთის მსგავსისა უენებლობისა და სისრულისა და აღდგომისათვის სულისა პირველ ზოგადისა აღდგომისა. კთ.

არ შემტკიცნების დიადიმაჲ სამეფოჲ...“ 71r.

25. გრიგოლ დვთისმეტყველი. „თან შემკრველისათვის სათნო-
 ებიანისა სამობისა სათნობათა შინა. ლ.
 მებებელმან(!) თქუმად ლთის სიყუარულისათვის...“ 71r—v.
26. „მისივე მწყემსისა მიმართ.
 მკურნალთა შორის ნეტარ ანავსია და...“ 71v—72v.
27. გრიგოლ დვთისმეტყველი. „ზეშთ მჩენობისათვის.
 უკუეთუ სხვა ვნების რაჲსმე თვნიერ...“ 73r.
28. გრიგოლ დვთისმეტყველი. „სიმშვიდისათვის და
 სიმართივისა და უმანკოებისა და სიბოროტისა. კდ.
 ისწავეთ ჩემგან, იტყუს, მშვიდ ვარ...“ 73v.

შენიშვნა: ზემოთმოყვანილი (№ № 17—28) იამბიკოების ავტორია გრ. გოლ დვთისმეტყველი (შდრ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები... V, გვ. 38—39).

29. პეტრე გელათელი. —

„აჲა შენთაცა, დიდო, იქართლეს კუალად...“ 74r.

შენიშვნა: ტექსტი გამოქვეყნებულია (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 313—314).

30. <იეზეკიელი>. „იდლუნენ საცემნი ორფევის კმათ დამკსნელნი...“ 74r.

შენიშვნა: კიდევ მიწერილია: „იეზეკიელისაგან უბადრუკისა“. კლდურწერილობაში იკითხება: „შენნი იოხენ მამო იოანე“.

31. იეზეკიელი. „ბუნებითა მათ აღძრვათათ ესე...“ 75v—75r.

შენიშვნა: კლდურწერილობაში იკითხება: „ანთებ თეათა ჩემთა ეონად მუნთა აღისდ უჩინო ყოფად“.

32. იეზეკიელი. „ნათელთა შორის უღამოსა მბრწყინავმან...“ 75r.

შენიშვნა: იეზეკიელის სამი ზემოთმოყვანილი იამბიკო (№ № 30—32) გამოქვეყნებულია. (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 286—287).

მინაწერი: სომხური (4r; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის აბტი ენდიანჯიანცს (№ 9). თარიღი — 1855 წ.).

(1091)

2569

სვინაქსარი. 1756

270 ფ. (544 გვ, ამოხეულია გვ. 171—172); 21×16; ქალაღი; ტვიფრულ ტყავაგადაკრულ ხის ყდაში; ნუსხური; სათატრები სინგური; 1756 (გვ. 524, 544); გადამწერი ნიკოლოზ ჩაჩიკაშვილი (გვ. 544), 1756 წ.

«სვინაქსარი» 1. „თვესა სეკდენბერსა აქვს დღე ლ, დღეთა აქვს ყამი იბ, და ლამეთა ყამი იბ. თვესა სეკდენბერსა ა, გვრგვინი წელიწდისა(!) და დაწყებად ინდიკტიონისა, და კსენებად წმიდისა ღთის მშობელისა მიასინეს შინა და წამებად წმიდათა ორმეოცთა დდათა(!) მოწესეთა და მოწამეთა, რომელნი იყვენს ერთსა მონასტერსა შინა და იწამნეს. და მათ თანაცა იწამა ამონაცა დიაკონი... და კსენებად წმიდისა მამისა ჩუენისა

სკმეონ მესვეტისა... ამასვე დღეს აღსრულება ისონავე...
 ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა აღათოკლია, კალისტოს, ევოდო
 და ერმოგინესი“. გვ. 1.

2. „თვესა სეკდენბერსა ბ, წმიდისა მოწამისა მამასი... ამასვე დღესა
 კსენება წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე კოსტანტილელოელ(!) მთავარ-
 ეპისკოპოსისა, რომელსა ეწოდა მმარხველ... ამასვე დღესა წმიდათა მო-
 წამეთა აითალა, იოანე და ფილიპე და თეოდოტისი... და კსე-
 ნება ვლიაზარ და ფინეზ მღვდელთა და წმიდისა მამისა ჩუენისა
 პავლე კოსტანტინე(!) ახლისა...“ გვ. 1—2.

3. „თვესა სეკდენბერსა გ, წმიდისა მღვდელმოწამისა ანთიმოს ნიკო-
 მიდიელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა ქალწულისა ბასილიასი...
 წმიდისა თეოქთისტესი, მოყვისა დიდისა ეფთვმესი, და წმიდისა სტე-
 დანე ტრილვლისა და ლთის მსახურისა ნეტარისა კოსტანტინე მე-
 ფისა ახლისა...“ გვ. 2—3.

4. „თვესა სეკდენბერსა დ, წმიდისა ბაბილასი ანტიოქელ მამათ მთავ-
 რისა და მის თანა ჩვლთა, რომელნი იწამნეს ნომერიენეს მეფისა ზე... ამასვე
 დღესა წმიდათა მოწამეთა ოკიანე, თეოდორე, ამიანე და ივლია-
 ნესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ერმიონისი... პეტრონისი,
 ხარიტონისი და ევტუქისი და კსენება მოსე წინაწარმეტ-
 ყუელისა...“ გვ. 3—4.

5. „თვესა სეკდენბერსა ე, წმიდისა ზაქარია წინაწარმეტყუელისა, მა-
 მისა წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა... ამასვე დღესა ზაქარია წინაწარ-
 მეტყუელისავე, რომელი იყო იერუსალიმით, ძე იოდაე მღვდელისა... მღვდელ-
 მოწამისა ავდოასი, რომელი იყო სპარსეთით... მოწამეთა თუთაე, ზა-
 რივილ და ვევილია, დისა მისისა, და სავეასი...“ გვ. 4.

6. „თვესა სეკდენბერსა ვ, წმიდათა მოამეთა(!) ევდუქსიოს, რომ-
 ლოს, პრეპოსიტე, ზენონ და მაკარისი... ამასვე დღესა წმიდათა
 მოწამეთა ფავსტო ხუციასა, აბიზოს დიაკონისა და მონაზონისა, დიო-
 ნოსი წიგნის მკითხველისა(!), ანდრონიკე მკედრისა, თეოქთისტე
 მენავთ მოძღვრისა, მაკარი მოქალაქისა, ანდრია კურითორისა(!),
 სარაპამეო(!) განმზრახვისა(!) და კვირიაკოზ ერისკაცისა და პელა-
 გია და თეკლა ქალწულთა და დათა და კლეოდოასი, რომელი იყო
 მეუღლე კვირიაკოასი... ამასვე დღესა კსენება სასწაულისა, რომელი იქმნა
 ხონას დიდებულისა მიქაელ მთავარანგელოზისა მიერ...“ გვ. 4—5.

7. „თვესა სეკდენბერსა ზ, წმიდისა სოზონ მოწამისა... ამასვე დღესა
 წმიდისა მოწამისა ევსუქისი და სევირიანესი(!) და ხარიტინე-
 სი...“ გვ. 5—6.

8. „თვესა სეკდენბერსა მ... შობა წმიდისა ლთისმშობელისა მარი-
 ამისი...“ გვ. 6.

9. „თვესა სეკდენბერსა თ, კსენება წმიდათა და მართალთა იოვაკიქ
 და ანნასი და წამება წმიდისა მოწამისა სევერიანესი... წმიდათა მა-
 მათა, რომელნი შეკრბეს ეფესოს და უსჯულო ნისტორ დაამკვეს, და წმიდი-
 სა მოწამისა ხარიტონისი...“ გვ. 6.

10. „თვესა სეკდენბერსა ი, თაყვანის-ცემად პატიონისსა ჯუარ-
 სა და წამება წმიდისა ვარიფსავასი... ამასვე დღესა წმიდათა ქალ-
 წულთა მინადორა, მიტრადორა და ნიმფოდორასი...“ გვ. 6—7.

11. „თვესა სეკდენბერსა ია, თაყვანის-ცემა პატიოსნისა ჟუარისა და წამება წმიდათა მოწამეთა დიდორესი და დიდმოსი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა იასი... წმიდისა თეოდორასი... და წმიდისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა პეტრე ნიკელ მთავარეპისკოპოსისა და წმიდისა მღვდელმოწამისა დიმიტრისი და მუჟლისა მისისა ევანთიასი და ძისა მათისა დიმიტრიანესი...“ გვ. 7—8.
12. „თვესა სეკდენბერსა იბ, თაყვანის-ცემა პატიოსნისა ჯვარისა, და წმიდისა მღვდელმოწამისა აფტომონო იტალიელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა კორნოტელისი... თეოდორე ალექსანდრიელისა...“ გვ. 8—9.
13. „თვესა სეკდენბერსა იგ, თაყვანის-ცემა პატიოსნისა ჟუარისა და წამება წმიდათა მოწამეთა მაკროვიო, გორდიანე, ილი, ზოტიკე, ლუკიანე და ვალერიანესი... ამასვე დღესა სატფურება იერუსალიმისა, და წმიდისა ივლიანე ხუცისა და ოლუმპიადორა მოწამისა...“ გვ. 9.
14. „თვესა სეკდენბერსა იდ, ამალღება პატიოსნისა და ცხოველს-მყოფელისა ჟუარისა და დაძინება წმიდისა იოანე ოქროპირისა, რამეთუ ამას დღესა აღესრულა იგი, ზოლო ვინათჳან დღესასწაული ესე საუფლო იყო და დიდი, და არა ეგებოდა მისისა დღესასწაულისა აქა გარდაჲდა, ამისთვის დააწესეს მამათა ნოენბერსა ცამეტსა, რაჲამს ექსორია იქმნა, რამათა მუნ აღესრულებოდის კსენება მისი. ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პაპიასი...“ გვ. 10.
15. „თვესა სეკდენბერსა იე, წმიდისა მოწამისა ნიკიტასი... ამასვე დღესა პოვნა ნაწილთა წმიდისა პირველმოწამისა სტეფანესთა და კსენება წმიდათა მამათა, რომელნი შეკრბეს წმიდასა და სოფლიოსა კრებასა... სამეფოსა ქალაქსა კეთილად მოკსენებულისა... კოსტანტინე მეფისა ზეობასა, და წმიდისა მამისა ჩუენისა აკაკი მელიტინელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა მოწამისა აკაკისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მაქსიმე, თეოდოტე და ასკლიპიდოსი...“ გვ. 10—11.
16. „თვესა სეკდენბერსა ივ, წმიდისა და ყოვლად ქებულისა მოწამისა ევფემიასი... ამასვე დღესა წმიდისა და ნეტარისა მარტიანე რომთა პაპისა... ამასვე დღესა... სევასტიანესი... მელიტინესი...“ გვ. 11—13.
17. „თვესა სეკდენბერსა იზ, წმიდათა მოწამეთა ხარალამპისი(!) პატოლეონისი(!) და მათ თანათა, და წმიდისა ალათოკლიასი... მასვე დღესა წმიდისა ლუკია ქერვისა და წმიდისა მოწამისა გემნიანე სულვირისა ძმისა მისისა... ამასვე დღესა წმიდათა მღვდელმოწამეთა მირონისა და ერაკლისი, ტამასუ(!) კვიპრისი(!) ეპისკოპოსთასა, და წმინდათა დედათა სოფია და ირინისი(!)...“ გვ. 13—15.
18. „თვესა სეკდენბერსა იძ, წმიდისა ევმენი საკრველთმოქმედისა. გორტანელ(!) ეფისკოპოზისა და წმიდისა მოწამისა არიადნისი, რომელსა ეწოდა მარიაჲ... და წმიდათა მოწამეთა კასტორ და თეოდორასი...“ გვ. 15—16.
19. „თვესა სეკდემბერსა ით, წმიდათა მოწამეთა ტროფიმე და ორმენდონ(!) და სავატისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა იანვარისა ვენვენდოასა ეპისკოპოსისა და მის თანათა, სოსე და პროკლე დია-

კონთა... და ევტუქი და აკუსტიონ დიკონთა და ფავესტო და დისიდერი კლირიკოსა(!) მისთა... ამასვე დღესა წმიდათა ასორმეოცდაათთა მოწამეთა, რომელთა თაენი იყვნეს აპკლეონ და ნილო და პატერმოლოს(!) და ელია...“ გვ. 16—18.

20. „თვესა სეკდენბერსა კ, წმიდისა და დიდებულისა მოწამისა ევესტათისა და ძეთა მისთა ალაპისი და თეოპისტესი(!) და თეოპისტია ცოლისა მისისა, რომელნი იყვნეს პრომს... უწინარეს სარწმუნოებად მოსლვისა ეწოდებოდა ევესტათის პლაკიდა... და ცოლსა მისსა ტატიანა... ამასვე დღესა წმიდისა თალელესი და არტემიდორესი“. გვ. 18—19.

21. „თვესა სეკდენბერსა კა, წმიდისა მოწამისა თეოდორესი, რომელი იყო პერგით პამფულისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა და მღვდელთ მოძღვრისა კოდრატოსი, რომელი იყო მადნისიას და წმიდისა მღვდელმოწამისა ისაკ კვიარელ(!) ეპისკოპოსისა“. გვ. 19.

22. „თვესა სეკდენბერსა კბ, წმიდისა მოწამისა ფოკასი, ესე იყო ძე პამფილისი და მარიამისი სინოპს... მასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა იონასი... ამასვე დღესა წმიდისა იოვანე ხუცისა საბაწმინდელისა, რომელი იყო მოძღვარი, თეოდორესი და თეოფანესი აღმსარებელთა და გამომეტყუელთა...“ გვ. 19—21.

23. „თვესა სეკდენბერსა კგ, დაღუმებაჲ ზაქარიასი და მუცლადღება ნათლისმცემელისა; მასვე დღესა წმიდისა ირადი(!) ქალწულისა... ამასვე დღესა წმიდათა დედათა ქსანთიპესი და პოლიქსენი დისა მისისა, ესენი იყვნეს სპანით(!)...“ გვ. 21—23.

24. „თვესა სეკდენბერსა კდ, წმიდათა დედათა შორის პირველმოწამისა თეკლასი... მასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პერსისი...“ გვ. 23—24.

25. „თვესა სეკდენბერსა კე, ღირსისა დედისა ჩუენისა ევფროსინენსი, რომელმან უწოდა თავსა თუსსა სამარაგდე და წმიდისა პაფნოტი მონაზონისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა საბიანე, პავლე და ტატიისი... და წმიდისა თეოფილე ეფესელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა მოწამისა არიადნისი... წმიდისა მოწამისა იიასი(!); ესე იყო ქალაქთ ვიზატი...“ გვ. 24—25.

26. „თვესა სეკდენბერსა კვ, მიცვალებად... იოვანე მახარებელისა და ღვთისმეტყუელისა“. გვ. 25.

27. „თვესა სეკდენბერსა კზ, წმიდათა მოწამეთა ეპირახო(!), გაიანე და მათ თანათა. ხოლო ეწამა წმიდა ეპიმახო(!) პრომს... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა კალისტრატესი და მის თანა ორმეოცდა ცხრათა მკედართა...“ გვ. 25—26.

28. „თვესა სეკდენბერსა კძ, წმიდათა მოწამეთა ალფესი, და ალექსანდრესი, ზოსიმესი, ნიკონისი, ნეონილო(!), დიოდორე(!) და მარკოზისი, რომელნი იყვნეს დეოკლიტიანეს ზეობასა... ალფიოს. ალექსანდრე და ზოსიმე... აღესრულნეს... სეკდენბერს კძ, ხოლო წმიდაჲ მარკოზ კლავდიოპოლის სეკდენბერს კა, ხოლო ნიკონ და ნეონ და ილიდორე ქალწულთა თანა და ჩჩულთა ფილომილს ივლის ი. ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ჩუენისა ხარიტონ აღმსარებელისა, რომელი იყო... ქალაქთ იკონით... მასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ევესტათისი, რომანოზისი და მოყვასთა მისთა თანა“. გვ. 26—29.

29. „თვესა სეკდნებერსა კთ, ღირსისა კვიროზი(!) ვანშორებულისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ტვირიფონ, ტროფიმე, დორიმენდონ და სავატისი და წამებამა წმიდათა ნეტარმოწამეთა პალესტინელთა და წმიდისა ანასტასია მოწესისა და პეტრონია მოწამისა“. გვ. 29.

30. „თვესა სეკდნებერსა ლ, წმიდისა მღვდელმოწამისა გრიგოლ სომხითის ეპისკოპოსისა და გაიანესი და რიფსიმესი და მათ თანათა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მირდონისი, მილდონისი, გორგონისი, თეოდორესი და ინდისი, სტრატონიკოსი და მათ თანათა და წმიდათა ლთ ქალწულთა მოწამეთა...“ გვ. 30—33.

31. „თვესა ოკდონებერსა აქვს დღე ლა, დღეთა ყამი ია და ღამეთა ყამი იგ. თვესა ოკდონებერსა ა, წმიდისა მოციქულისა ანანიასი, დამასკელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა რომანოზ მგალობელისა... ამასვე დღესა წმიდისა აბრჰამ(!) მოღვაწისა და წამებამა წმიდისა მიქაელ მამასახლისისა ზოვის, და მის თანა მონაზონთა...“ გვ. 33—35.

32. „თვესა ოკდონებერსა ბ, წმიდისა მღვდელმოწამისა კვირიანესი და იუსტინასი...“ გვ. 35—36.

33. „თვესა ოკდონებერსა გ, წმიდისა მღვდელმოწამისა დიონოსი არიოპაგელისა და ათინელთა ეპისკოპოსისა... იპოზიან ჩუენ თანაცა წიგნთა მისთავანნი ათნი ხოლო მარტოდ“. გვ. 36—37.

34. „თვესა ოკდონებერსა დ, წმიდისა მამისა ჩუენისა იეროთესი ათინელთა მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ადავქტოვასი და ასულისა მისისა კალისტენისი, რომელი იყო ეფესოთ... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა პეტრე კაპეტოლელისა და წმიდათა აკეფსიმა და ლეონ და ისიდორესი, და წმიდათა მოწამეთა ნეოფიტე და გაიოს და გაიანესი და წმიდისა მღვდელმოწამისა თეოტეკნა და დიოგენი და დომენტისი. აღჯ“. გვ. 37—39.

35. „თვესა ოკდონებერსა ე, წმიდისა დედისა ხარიტონისი(!) და მალფეტასი, რომელნი იყვნეს სპარსეთს, და წმიდისა მოწამისა მამელხათესი, რომელი იყო სპარსეთსავე... ამასვე დღესა წამებამა წმიდისა ეფისკოპოსისა(!) საბიანე მცირისა და იერაიდოსი, რომელნი იყვნეს ქალაქით მემფათ, და ჯსენებამა წმიდისა თეოდორე ეფესოს მთავარეფისკოპოსისა“. გვ. 39.

36. „თვესა ოქტონებერსა ვ, წმიდისა მოციქულისა თომასი...“ გვ. 41.

37. „თვესა ოკდონებერსა ზ, წმიდათა მოწამეთა სერგის და ვაკხოასი...“ გვ. 40—41.

38. „თვესა ოკდონებერსა მ, ღირსისა დედისა ჩუენისა პელაგია ანტიოქელისა... ამასვე დღესა სხვსაცა პელაგია მოწამისა, რომელი იყო... ტარსოს... და წმიდისა არტემონ ხუციისა და აღმსარებელისა, მასვე დღესა წმიდისა ტასია მეგვიპტელისა და წმიდათა მოწამეთა ანა და ელისაბედისი და მათ თანათა. აღილუეია“. გვ. 41—42.

39. „თვესა ოკდონებერსა თ, წმიდისა მოციქულისა იაკობ აღფესი, და წმიდათა მოწამეთა იოვენტიანესი და მაქსიმესი, რომელნი იწამნეს ივლიანეს ზეობასა განდგომილისა... ამასვე დღესა... დორეთი(!) ტვირელ(!) მთავარეპისკოპოსისა და ჯსენებამა აბრჰამ(!) მამათმთავრისა და

ლოთ მძისწულისა მისისა და წმიდისა იასონ დამასკელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა პაპლია დედათ დიაკონისა...“ გვ. 42—45.

40. „თვესა ოკლონბერსა ი, წმიდათა მოწამეთა ველამპი და ველამპიასი დისა მისისა.. ამასვე დღესა წამებაა წმიდისა მოწამისა აკედსი-მასი და წმიდისა მამისა ჩუენისა ვასიანე მონაზონისა“. გვ. 45—46.

41. „თვესა ოკლონბერსა ია, კსენება წმიდათა მამათა, რომელნი შეკრბეს ნიკიას... ამასვე დღესა კსენება წმიდისა ფილიპე მოციქულისა შუღთავანისა... ამასვე დღესა წმიდათა მამათა ჩუენთა კოსტანტინელოლელ(!) ეპისკოპოზისათა(!) ნექტარისა, არსაკისი, ატიკტიკოსი და სინისი და წმიდისა ზინაიდოსი და ფილონიმასი, დისა მისისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოფანესი ნიკიელ მთავარეპისკოპოზისა... რომელი იყო საბა წმიდით...“ გვ. 46—49.

42. „თვესა ოკლონბერსა იბ, წმიდათა მოწამეთა ტარხო, პროვო და ანდრონიკესი... ამასვე დღესა წმიდისა ანასტასია ქალწულისა... წმიდისა მოწამისა დომინიასი... და წმიდათა მოწამეთა დიოდორე და ანდრომახოსი“. გვ. 49—50.

43. „თვესა ოკლონბერსა იგ, წმიდათა მოწამეთა კარპო და პაპილასი და მათ თანათა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფლორენტიისი და ადათოდორესი. ალ^ა“. გვ. 50—51.

44. „თვესა ოკლონბერსა იდ, წმიდათა მოწამეთა ნაზარისი, გერგვასისი, პროტასისი და კელასისი...“ გვ. 51—52.

45. „თვესა ოკლონბერსა იე, წმიდისა მოწამისა ლუკიანე ხუცისა... ამასვე დღესა კსენება წმიდისა საბიანე ეპისკოპოსისა. ალ^ა“. გვ. 52—53.

46. „თვესა ოკლონბერსა ივ, წმიდისა მოწამისა ლონგინოზ ასისთავისა და მის თანათა აღსრულებულთა მკედართა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ლეონტისი, ტერენტიისი, დომინიესი, და მათ თანათა, და წმიდისა საკრველმოქმედისა მალოასი და წმიდისა თეოფანესი და წმიდისა ანტილონო მოწამისა. ლ^ატნა“. გვ. 53—55.

47. „თვესა ოკლონბერსა იზ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ოსიასი... ამასვე დღესა კრება გაბრიელ ძალთა მთავრისა და წმიდათა მოწამეთა ხურისანთო და დარიასი... ამასვე დღესა წმიდისა კალინიკესი. ალ^ა“. გვ. 55—57.

48. „თვესა ოკლონბერსა იმ, დაძინება... მახარებელისა ლუკასი... გვ. 57—58.

49. „თვესა ოკლონბერსა ით, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა იოელიისი... მასვე დღესა კსენება წმიდისა მამისა ჩუენისა ამფილოქე იკონიელიისა, ხოლო დღესასწაული ამისი გარდაიჭდების ნოენბერს კვ... ამასვე დღესა წმიდისა ანდრია კრიტელისი და წმიდისა მღვდელმოწამისა სადუთ ეპისკოპოზისა და მის თანა აღსრულებულთა ასორმეოცდაათთა წმიდათა სპარსეთს..., სხვათა(!) ასოცდაათთა და წმიდისა მღვდელმოწამისა მონაზონ(!) კვიარელ(!) ეპისკოპოზისა და წმიდისა მოდისტოს იერუსალიმელ ეფისკოპოზისა. ალ^ა“. გვ. 58—60.

50. „თვესა ოკლონბერსა კ, წმიდისა დიდმოწამისა არტემისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კორნილიოს ასისთავისა... მასვე დღესა წმიდათა ახლად გამოჩინებულთა მოწამეთა: ანდრია, სტეფანე, პეტრე და პავლესი და მათთა თანა“. გვ. 60—63.

51. „თვესა ოკლონბერსა კა, ქსენებაჲ ღირსისა მამისა ჩუენისა ილარიონისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა დასისი, გაიოასი(!) და ზოტიკესი...“ გვ. 63—65.

52. „თვესა ოკლონბერსა კბ, წმიდისა მამისა ჩუენისა და მოციქულთა სწორისა ამბერკისი ეპისკოპოსისა ერაპოლელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ალექსანდრელ(!) ეპისკოპოსისა და ჰრაკლელ(!) მოწამისა და წმიდათა ანა. თეოდოტე. ელისაბედ და დლიკერისა. ამასვე დღესა წმიდათა შვდთა ყრმათა ეფესელთა, რომელთა სახელები ესე არს: მაქსიმილიანე... იამბლიქე, მარტინიანოს, დიოდოსი(!) იოვანე, კოსტანტინე, ანტონინე...“ გვ. 65—67.

53. „თვესა ოკლონბერსა კვ, ქსენებაჲ იაკობ, უფლისა ძმისა... ამასვე დღესა წმიდისა ზაქარია მღვდელმოძღვრისა და სკმეონ მართლისა და სოკრატი მღვდლისა და თეოდოტი მოწამისა... ამასვე დღესა წმიდისა ეგნატი კოსტანტინეპოლელ(!) პატრიარქისა“. გვ. 67—68.

54. „თვესა ოკლონბერსა კდ, წმიდათა მოწამეთა არეთასი და მისთანათა ექვსას ორმეოცადათცამეტა წმიდათა ნელრა ქალაქთა ეთიოპისთა, რომლისა თავი იყო წმიდაჲ არეთა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მარკოზ, სოტირიხოს. და უკლანტინესი(!)... წმიდისა დვლიკერიასი და წმიდისა პროკოლე(!) კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისა“. გვ. 68—69.

55. „თვესა ოკლონბერსა კე, წმიდათა მოწამეთა და მწიგნობართა მარკიანე და მარტვირისი(!) აღმსარებელთა... ამასვე დღეს წმიდისა მოწამისა ვაროზისი და მის თანა შვდთა წმიდათა... ამასვე დღესა წმიდისა ნესტორ მოწამისა... და წმიდათა მოწამეთა ოალერიანე და ხურიისა ფოასი და წმიდისა ტაბითასი“. გვ. 69—71.

56. თვესა ოკლონბერსა კვ, წმიდისა დიდისა მოწამისა დიმიტრისი... ამასვე დღესა ქსენებაჲ დიდისა მის ძრვისა, რომლისაგან გარეშე სასოებისა გვქსნა ღმერთმან... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ბასილისი, არტემიდორესი და ღვლიკერისი“. გვ. 71—72.

57. „თვესა ოკლონბერსა კზ, წმიდისა მოწამისა ნესტორისი და წმიდათა მოწამეთა კაპეტონესი(!) და ეროდიტესი, მკვეალისა მისისა... ამასვე დღესა ყოველი განგებაჲ და დღესასწაული და საგალობელი წმიდისა დიმიტრისავე იქმნას ოხითა“. გვ. 72—73.

58. „თვესა ოკლონბერსა კც, წმიდისა მოწამისა დომინე თესლონიკელისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანე საბაწმიდელისა... და წმიდისა იოანე ქოზიბელისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა რომანოზისი და წმიდისა მოწამისა დიომიდისი ლევკოპოლისი და წმიდისა ფირიმიალიანე(!) კესარია-კაპადუკელ მთავარეპისკოპოზისა და მელქონ(!) ფილასოფოსისა და ხუცისა ანტიოქელისა... და წმიდათა მოწამეთა ტერენტი და ნეოლინასი(!) და შვილთა მათთა ნიტა, მარვილი(!), თეოდოლე, იერაკოს, ვილი, ფოტი და ევნიკისი. აღჲ“. გვ. 73—74.

59. „თვესა ოკლონბერსა კთ, წმიდისა მოწამისა ანასტასია რომისა და წმიდისა აბრამ მონაზონისა... ამასვე დღესა წმიდისა პავლე თებელიისა... და წმიდისა მოციქულისა კლეოპასი და წმიდათა მოწამეთა ტროფიმე, დორიმენდონ, კოზმა, დამიანე და წმიდისა ვასისი

და მათ თანათა, და წმიდისა მოწამისა საბა სტრატელატისა და წმიდათა მოწამეთა მინა და მინეოასი“. გვ. 74—75.

60. „თვესა ოკდონბერსა ლ, წმიდათა მოწამეთა ზინობ და ზინობიასი, დისა მისისა... ამასვე დღე(!) წმიდათა მოწამეთა კლავდიოს, ასტერი, ნეონ და თეონილასა... და წმიდისა კვირიაკოსი, კოსტანტილელპოლელ(!) მთავარეპისკოპოსისა და წმიდისა მარკიანე მთავარეპისკოპოსისა, რომელ არს სიკილიას. აღ“ჲ“. გვ. 75—77.

61. „თვესა ოკდონბერსა ლა, წმიდათა მოციქულთა სტაქოს, ამპლიოს და მათ თანათა, და წმიდისა მოწამისა ეპიმახოსი, და პრაკლესი(!)... და წმიდისა ლეონტი ფილასოფოსისა...“ გვ. 77.

62. „თვესა ნოენბერსა აქვს დღე ლ, დღეთა აქვს ეამი ი და ღამეთა აქვს ეამი იღ. თვესა ნოენბერსა ა, წმიდათა უვეცხოთა კოზმან და დამიანესი... მასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კვირიენისა... ამასვე დღესა იოვანე ეპისკოპოსისა და იაკობ ხუცისა, რომელსა ეწოდა მოშურნე... წმიდათა მოწამეთა კესარიონ და დასისი და საბა, საბიანე, აღრიპა, ანდრიანე, თომა ჩივილისა(!) და მათ თანათა... და წმიდათა მოწამეთა დუმინა(!) და კვირიაკია(!) მოწამეთა“. გვ. 77—78.

შენიშვნა: ნოემბრის თვის დასაწყისში სათაურის ვასწვრივ კიდევ გადამწერის ხელით სწერია: „შეისწავე, რამეთუ ამას თვესა კამღე სოფიოწმიდა შეიმოსებთან შავითა. ნი“ კზ“ (გვ. 77).

63. „თვესა ნოენბერსა ბ, წმიდათა მოწამეთა აკუნდინესი, პიდასისი, აფთონისი, ელპიდოფორესი და ნემპოდისტესი(!) და მათ თანათა წამებულთა შვიდათას ოცდარვათა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ატიკტიკო, ევდუქსია, აღაპი, მარინო, უკიანო, ევსტრატო, კარტიერი, ნიკოპოლი, სტვრაპი, ტოვია და მოყვასთა მისთა...“ გვ. 78—80.

64. „თვესა ნოენბერსა გ, წმიდათა ღვდელთმოწამეთა აკეფსიმა ეპისკოპოსისა, იოსებ ხუცისა, და აითალა დიაკონისა... და შემდგომად ქებულთა მოწამეთა დასაფლავებაჲ წმიდისა მთავარმოწამისა გიორგისი ლუღიასა“. გვ. 80—81.

65. „თვესა ნოენბერსა დ, წმიდისა მამისა ჩუენისა იოვანიკი ულუმბელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ნიკანდორო, ეპისკოპოსისა მირონ ქალაქისა, და ერმეონ ხუცისა, და წმიდისა პორფირი მოწამისა... ამასვე დღესა თეოდორე აღმსარებელისათა(!). ანკურელ ეპისკოპოსისა, და დასიონ, სევირონ, ანდრონა და თეოდოტე და თეოდოტისა“. გვ. 81—84.

66. „თვესა ნოენბერსა ე, წმიდათა მოწამეთა დალაკტიონ და ებისტიმესი და წმიდისა დომინესი, რომელი იწამა კესარიას... და წმიდისა აღათანგელოზისა და წმიდისა კასტრო(!) ეპისკოპოსისა. აღ“ჲ“. გვ. 84.

67. „თვესა ნოენბერსა ვ, კსენებაჲ წმიდისა პავლე აღმსარებელისა... წმიდაჲ პავლე ექსორია იქმნა კუკუს სომხითისასა... ამასვე დღესა კსენებაჲ... სამხილებელად ჩუენდა გარდამოსრულისა მის მტვერისა... დაიდვა სიზრქითა, ვითარ ოთხ თით ოდენ...“ გვ. 84—85.

68. „თვესა ნოენბერსა ზ, წმიდათა ლგ მოწამეთა, რომელი იწამნენ ლიტინის და წმიდისა ანტონი მოწამისა და მშობელთა მისთა მელასიპე და კასინისი... ამასვე დღესა წმიდისა ათინოდორესი, ძმისა წმიდისა გრიგოლი საკვირველთმოქმედისა(!) და ათთა მოწამეთა, ავკტო და ტავ-რიანესი და თესალონიკელისი(!) აღმ“. გვ. 85—87.

69. „თვესა ნოენბერსა მ, აღესრულების კრება წმიდისა მთავარანგელოზისა მიქაელისი, მოწამისა მატრონასი... ამასვე დღესა წმიდათა დედათა მარონასი და ბერინასი და კარტერისიოასი და მავრასი და არტემონისი“. გვ. 87—89.

70. „თვესა ნოენბერსა თ, წმიდათა მოწამეთა ონისიფორესი და პორფირისი, ქრისტეფორე, მავრა და ტიმოთესი და არტემონ და ნარსისი, და ღირსისა დედისა მატრონასი და ნეტარისა თეოქთისტესი ლეზველისა და წმიდისა ევსტოლიასი და წმიდისა თეოსტირიკტე ხუცეს-მონაზონისა და წმიდისა მოწამისა ალექსანდრესი... აღმ“. გვ. 89.

71. „თვესა ნოენბერსა ი, წმიდისა მთავარმოწამისა გიორგისი, რაჟამს იგი დააკრეს ურმის თვალსა, და წმიდისა მოწამისი ანტონისი, რომელი იყო მეორისა ასურეთისა სამთავროათ(!)... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ნირეონ და კალიოპი და ორესტისი და კსენება დიდისა მედისა თევდოსისი და წმიდათა მოციქულთა ერასტო, ულიმპო და მათ თანათა. სათანადო არს უწყებად, რამეთუ ესე დღე მოციქულთათჳს განწესებულ არს, ხოლო ჩუენ ცხრასა ამის თჳსასა ვდღესასწაულობთ“. გვ. 89—90.

72. „თვესა ნოენბერსა ია, წმიდათა მოწამეთა მინასი, ბიკტორისი, ბიკენტისი და წმიდისა სტეფანიდასი... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა თეოდორე სტუდიელ წინამძღვრისა“. გვ. 90—91.

73. „თვესა ნოენბერსა იბ, წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე მოწყალისა, მთავარეპისკოპოზისა ალექსანდრიელისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ნილო დაყუდებულისა... და წმიდისა მამისა მარტინე ფარანელისა ეპისკოპოზისა... წმიდათა მამათა ჩუენთა კოსტანტინეპოლელ(!) მთავარეპისკოპოზისა ფლაზიანე და ლეონტისი და წმიდისა მოწამისა არსაკისი. ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა დიდებულისა კოსტანტიკურთხეულისა, რომელი იყო ნათესავით ქართველი და იწამა სარკინოზთა მიერ სპარსეთს“. გვ. 92—94.

74. „თვესა ნოენბერსა იგ, აღესრულების კსენება წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე ოქროპირისა... ხოლო ესე დღესასწაული აღესრულების ნაცვლად მიცვალების მისისა, რამეთუ მიცვალება მისი იქმნა სეკდენბერსა იდ, დღესასწაულსა ჯუართ აპყრობისასა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მილი ეპისკოპოზისა და მოწაფეთა მისთა: ევორი, პაპა და სენოა დიაკონისა... წმიდათა მოწამეთა ანტონინე, ნიკიფორე, ზევინა, გერმანოს და მანათასი...“ გვ. 94—99.

75. „თვესა ნოენბერსა იდ, წმიდისა და ყოვლად ქებულისა ფილიპე მოციქულისა... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელ მოწამისა ვიპატისი(!)... და

კსენება წმიდისა თომასი პატრიარქისა და იუსტინიანე და თეოდორა მორწმუნეთა მეფეთა“. გვ. 99—100.

76. „თვესა ნოებერსა(!) იე, წმიდათა მოწამეთა და აღმსარებელთა გურია, აბიზო და სამონასი... მასვე დღესა წმიდისა მოწამისა დიმიტრისა და პოპლიოსი... და წმიდისა მოწამისა აზისი, და ღირსისა ბარუქისი და წმიდისა იაკობ მოციქულისა, ძისა ზებუდესი“. გვ. 100—101.

77. „თვესა ნოენბერსა ივ, წმიდისა მოციქულისა და მახარებელისა მათესი... მასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ბარალამესი...“ გვ. 101—102.

78. „თვესა ნოენბერსა იზ, წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლი საკრველთმოქმედისა...“ გვ. 102—104.

79. „თვესა ნოენბერსა იძ, წმიდისა მოწამისა პლატონისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა რომანოზისი... წმიდათა მოწამეთა ზაქარიასი, ალფესი და ზაქესი და წმიდისა მოწამისა გობრონისი, რომელი იყო ნათესავით ქართველი და იწამა სარკინოზთა(!) ყველს. აღმ“. გვ. 104—105.

80. „თვესა ნოენბერსა ით, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა აბდიასი და წმიდისა და საკრველთმოქმედისა აზისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ანთიმე, თალელე, ქრისტეფორე, ევფემია და შვილთა მისთათა და წმიდათა მოწამეთა ნეოფიტე, დასოს, არქიპო და ფილიმონისი. აღმ“. გვ. 105—106.

81. „თვესა ნოენბერსა კ, წინა დღე ტაძრად მიყვანებისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა პროკოლე(!) კონსტანტინელოლე(!) პატრიარქისა და ღირსისა გრიგოლი დეკაოლელისა; ამასვე დღესა წმიდისა დიდებულისა მოწამისა დასისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა სპარსეთს აღსრულებულთა ნირსა ეპისკოპოზისა და იოსებ მოწაფისა მისისა და მათ თანათა... და კსენება წმიდათა მამათა ჩუენთა კონსტანტინელოლ მთავარეპისკოპოზისათა(!) მაქსიმესი, ალექსანდრესი, გენადისი და ანატოლისი“. გვ. 106—107.

82. „თვესა ნოენბერსა კა, სრულ იქმნების ტაძრად მიყვანება წმიდისა ღთისმშობელისა“. გვ. 107.

შენიშვნა: ტექსტის გასწვრივ კიდევუა გადამწერის ხელით: „შეისწავეთ, რამეთუ ამას დღესა სოროს შემოსებთან თეთრითა, ხოლო სოფია წმინდას შავითა“.

83. „თვესა ნოენბერსა კბ, წმიდისა მოციქულისა ფილიმონისი და მის თანათა წმიდისა პავლეს მოციქულისა მოწაფეთა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მარკოზისი და სტეფანესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ალაპისი...“ გვ. 107—108.

84. „თვესა ნოენბერსა კგ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ამფილოქეიკონელისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლი აკრაკანტელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა სისინისი და მენილნოასი და წმიდისა მოწამისა პროკოპისი... და წმიდისა მიროპისი და კსენება წმიდისა ელინე ტარსუსელ ეპისკოპოზისა“. გვ. 108—109.

85. „თვესა ნოენბერსა კდ, წმიდისა დიდისა მოწამისა ეკატორინესი... ამასვე დღესა წმიდისა დიდისა მოწამისა მერკვრისი... წმიდისა მოწამისა კიკლია და ვალერიანე და ტივორტისი... წმიდათა მოწამეთა ევგენისი, ქრისტეფორესი, და ერმოგენისი“. გვ. 109—112.

5. ზელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

86. „თვესა ნოენბერსა კე, წმიდათა მამათა ჩუენთა კლე მენტოს რომთა პაპისა... და წმიდისა მღვდელმონაშამისა პეტრე ალექსანდრელ მთავარეპისკოპოზისა...“. გვ. 112—113.

87. „თვესა ნოენბერსა კვ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ავლიპი მესვეტისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა კოზმასი და დამიანესი, რომელნი იყვნეს არაბით და მათ თანა ლეონტი, ანთიმო და ევრეპისი... წმიდისა აკაკიმორჩილისა, რომლისათჳს წერილ არს კლემექსსა შინა, და წმიდისა შილაკორინთელთ ეპისკოპოზისა, რომელი იყო მოწაფე წმიდისა პავლე მოციქულისა“. გვ. 113—115.

88. „თვესა ნოენბერსა კჳ, წმიდისა იაკობ სპარსისა...“

89. „თვესა ნოენბერსა კჴ, წმიდისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა სტეფანე ახლისა და წმიდისა ანდრიასი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ირინარხოასი... ქსენუზა მორწმუნეთა მეფეთა კოსტანტინესი და მავრიკისი და შვილთა მათთა და თეოდორე ეპისკოპოზისა“. გვ. 115—117.

90. „თვესა ნოენბერსა კთ, წმიდისა მოწამისა პარამონისი და წმიდისა ფილიმონისი... ამასვე დღესა წმიდისა იოანე დამასკელისა... ხოლო ეწოდებოდა მას მანსური მამის მამულად წოდებულისაგან სახელისა. ამასვე დღესა წმიდათა მღვდელმონაშამეთა იოანე სპარსისა და ორბანოს ეპისკოპოზისა... და დიონისი ეპისკოპოზისა კორინთისა. აღ““. გვ. 117—119.

91. „თვესა ნოენბერსა ლ, ქსენუზა წმიდისა მოციქულისა ანდრიასი, ძმისა წმიდისა პეტრე მოციქულთა თავისა...“ გვ. 119.

92. „თვესა დეკენბერსა აქვს დღე ლა, დღეთა აქვს უამი თ, და ღამეთა უამი იე. თვესა დეკენბერსა ა, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ნაომისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ანანიასი... წმიდათა მამათა ონისიმე და სოლომონისი ეფესელთ მთავარეპისკოპოზისათა და წმიდისა მოწამისა თევდორესი. აღ““. გვ. 119—120.

93. „თვესა დეკენბერსა ბ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ამბაკომისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აბიბოასი, რომელი იყო დიაკონი... წმიდათა მოწამეთა მამათა მეგვიბტელთა მეუღაბნოეთა იოანე, ანდრია, ირაკლამონ, და თეოფილესი და წმიდისა მოსე აღმსარებელისა. აღ““. გვ. 120—122.

94. „თვესა დეკენბერსა გ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა სოფრონიანი(!)... ამასვე დღესა წმიდისა თეოდორე აღმსარებელისა... წმიდისა მახისა ჩუენისა თეოდოლე კვირის(!)... წმიდათა მოწამეთა ინდისი, დომნასი, სელევკო, ადაპი, მამა და დელიკერისა და კრებულისა მათისა და წმიდათა და საკურველმოქმედთა კოზმან და დამიანესი(!) და წმიდათა ორმოცთა სოფიანს(!). აღ““. 122—123.

95. „თვესა დეკენბერსა დ, წმიდისა მოწამისა ბარბარესი... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე დამასკელისა და წმიდათა მოწამისა(!) ხრისტოდულე, მიროპი და წმიდისა გრიგოლი ეპისკოპოზისა და ხრისტოდულე(!) მოწამისა“. გვ. 123—124.

96. „თვესა დეკენბერსა ე, ღირსისა მამისა ჩუენისა საბასი...“ გვ. 124—125.

97. „თვესა დეკენბერსა ვ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკოლოზ მთავარ-
 ეფისკოპოზისა მირონ ქალაქისა...“ გვ. 125—127.

98. „თვესა დეკენბერსა ზ, წმიდისა ამბროსი მედიოლანელ ეპისკო-
 პოზისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პრისკო, მარტინე და ნი-
 კოლასი და წმიდისა ათინოდორესი...“ გვ. 127—128.

99. „თვესა დეკენბერსა ზ, ღირსისა მამისა ჩუენისა პატაპისი... ამას-
 ვე დღესა წმიდისა იოანე შენებულისა(!)... ამასვე დღესა წმიდისა სოფ-
 რონ ეპისკოპოზისა კოსტანტინი კვპრიისა. აღ“ გვ. 128—131.

100. „თვესა დეკენბერსა თ, მუცლად-ღებამ წმიდისა ანანასი, რაჟამს-
 იგი მუცლად-იღო წმიდამ ღრთისმშობელი მარიამ, და ქსენებად წმიდათა უქ-
 რთამოთა კოზმან და დამიანესი და წამებად წმიდათა მოწამეთა სო-
 სითეო, ნარესი და ისაკისი“. გვ. 131.

101. „თვესა დეკენბერსა ი, წმიდათა მოწამეთა მინა, ერმოგინე და
 ევლრაფოსი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევგენისი და წმიდისა
 მოწამისა მარინოასი... და წმიდისა მოწამისა თუთაელისი და დისა
 მისისა ვევასი“. გვ. 131—133.

102. „თვესა დეკენბერსა ია, წმიდისა მამისა ჩუენისა დანიელ მესე-
 ტისა... ამასვე დღესა ქსენებად ნიკიფორე მორწმუნისა მეფისა და წმიდა-
 თა მოწამეთა აითალა და აკეფსიმესი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწა-
 მეთა ტერენტი, ვიკენტი და ემლიანესი(!) და წმიდისა პეტრე
 მოღვაწისა და აკეფსიმა სპარსეთს წამებულთა. აღ“ გვ. 133—135.

103. „თვესა დეკენბერსა იბ, ღირსისა მამისა ჩუენისა საკვრველმოქმედი-
 სა სფირიდონისა...“ გვ. 135—137.

104. „თვესა დეკენბერსა ივ, წმიდათა დიდებულთა მოწამეთა ევსტრატ-
 ისი, ავქსენტისი, ევგენისი, მარდარისი და ორენტისი...
 ამასვე დღესა წმიდისა ლუკია ქალწულისა... წმიდისა მოწამისა კვინინი-
 სი(!)“. გვ. 137—141.

105. „თვესა დეკენბერსა იდ, წმიდათა მოწამეთა თვრსო, ლეკვი(!)
 და კალინიკე(!)... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფილიმონისი.
 აპოლონისი, იპატისი და მათ თანათა... ამასვე დღესა ქსენებად დიდი-
 სა მის ძრვისა. აღ“ გვ. 141—145.

106. „თვესა დეკენბერსა იე, წმიდისა მღვდელმოწამისა ელეკთერი-
 სა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა სოსანასი...“ გვ. 145—148.

107. „თვესა დეკენბერსა ივ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ანგიასი...
 ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მარინოასი... მასვე დღესა წმიდისა მო-
 წამისა ბაქოსისა... რომელსა ეწოდებოდა ვაკახოს, რომელი ბერძულად
 ითარგმანების გელასი... წმიდათა მოწამეთა პროვოასი, ილარიონისი
 და მათ თანათა, და ქსენებად წმიდათა მამათა ჩუენთა მემნონ... და მო-
 დისტოს... და ქსენებად წმიდისა პასილიასი და წმიდისა თეოფანე
 საკვრველთმოქმედისა. აღ“ გვ. 148—151.

108. „თვესა დეკენბერსა იზ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა დანიელი-
 სი და წმიდათა სამთა ყრმათა ანანია, აზარია და მისაელი... ამას-
 ვე დღესა პატერემოთისი და კობრისი და ალექსანდრეთ(!),
 რომელნი იწამნეს ივლიანეს ზეობასა განდგომილისა“. გვ. 151—152.

109. „თვესა დეკენბერსა იჭ, წმიდისა სევასტიანესი და მისთა თა-
 ნათა და წმიდისა ფლოროასი ამასელ ეპისკოპოზისა... ამასვე დღესა წმი-

დისა ონიფანტესი და წმიდისა მოწამისა ფოკასი და ერმილთასი და სატფურება და წმიდისა ლთისმშობლისა ღალკპატრას(!). აღმ. გვ. 152—153.

110. „თვესა დეკენბერსა ით, წმიდისა მოწამისა ონიფანტესი და წმიდათა მოწამეთა პროასი და არეოასი და ელიასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ტიმოთე დიკონისა და პოლიევქტოსი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ევქუქისი და თესალონიკესი და მათ თანათა ორასთა მამათა და სამეოცდაათთა დედათა... და წმიდისა ერმოლასი. აღმ. გვ. 153—154.

111. „თვესა დეკენბერსა კ, წმიდისა მღვდელმოწამისა ეგნატი ღმერთმეპოსილისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ევგენისი და მაკარიისი... წმიდისა მამისა ჩუენისა მიქაელ საკურველთ(!) აღმსარებელისა(!)“. გვ. 154—155.

112. „თვესა დეკენბერსა კა, წმიდისა დიდისა მოწამისა ივლიანესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა თემიოკლეოასი(!)... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ივვატისი და პალიევქტო(!) მკურნალისა“. გვ. 155—157.

113. „თვესა დეკენბერსა კბ, წმიდისა დიდისა მოწამისა ანასტასია მწამვლელობათ დამკსნელისა... ამასვე დღესა წმიდისა კაპიტონ ქერსოვნელისა ეპისკოპოზისა...“ გვ. 157—159.

114. „თვესა დეკენბერსა კგ, წმიდათა ათთა მოწამეთა, რომელნი იწამნეს კრიტს... რომელნი არიან ესე: თეოდულე, სატრონინე, ევპოროს, გელასი და ევნიკიანე... ზოტიკე... პონტოს... ალათოპოს... ვასილიდი და... ევარესტოს... ამასვე დღესა სატფურება და დისა ეკლესიისა სოფია წმიდისა“. გვ. 159—160.

115. „თვესა დეკენბერსა კდ, აღესრულებსა წინა დღესასწაული ქრისტეს შობისა, და წმიდისა მოწამისა ევგენიასი... და წმიდათა მოწამეთა აქაიკასი, სქინისა“. გვ. 160.

116. „თვესა დეკენბერსა კე, კორციელად შობა და უფლისა ღმრთისა ჩუენისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესო ქრისტესი, უქმი სამ დღე“. გვ. 160.

117. „თვესა დეკენბერსა კვ, კრება და წმიდისა ლთის მშობელისა და კსენება წმიდათა და მართალთა იოსებ მიმთხვევისა(!) და დავით მეფისა და იაკობ ძმისა უფლისა“. გვ. 160.

118. „თვესა დეკენბერსა კზ, წმიდისა პირველმოწამისა სტეფანესი და წმიდისა თეოდორესი საბაწმინდელისა ხუცისა... მასვე დღესა წმიდათა მამათა, რომელნი რაითას მოისრნეს აგარიანთა მიერ, რიცხვთ(!) შ“. გვ. 160—161.

119. „თვესა დეკენბერსა კძ, წმიდათა ორთა ბევრთა ნიკომიდიას მომწყდართა, და წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოდორე კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოზისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანე საკურველთ-მოქმედისა და წმიდისა მამისა მარკიანესი“. გვ. 161.

120. „თვესა დეკენბერსა კთ, წმიდათა ჩხლთა ყრმათა, რომელნი მოსრნა ჰეროდე... და წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკელესი, დაუძინებელთა მონასტრისა მამასახლისისა... ამასვე დღესა ყოველთა ქრისტეანეთა მამათა და. მათა ჩუენთა სიყმილითა და წყურვილითა, მახვლითა და ყინელითა აღსრულებულთა. უფალო, განუსვენე“. გვ. 161—162.

121. „თვესა დეკენბერსა ლ, წმიდისა მოწამისა ანუ სიასი... ამასვე დღესა წმიდისა ზოტიკე ხუცისა... წმიდისა წინაწარმეტყუელისა აბდიასი... წმიდისა ლეონტი რომისა არქიმანდრიტისა“. გვ. 162—163.

122. „თვესა დეკენბერსა ლა, წმიდისა მელანიასი და წმიდათა მოწამეთა ინდისი და დომნასი და სიმრავლისა მის, რომელი ნიკომიდიას დაიწვა... რომელთა რიცხვი აღვიდა ორ ბევრად, ხოლო მთავართაგან მანათა... ესევეთართა აღსასრული(!) მიიღეს წამებისა გვირგვინი, რამეთუ ზინონს სტრატოტსა ქვითა დაღწნეს ლაწვნი... და ორეთს პრეპოსიტსა მახვლითა წარკვეთეს თავი, მარდონიოს ცეცხლითა დაიწვა, მილდონიოს მოხრებლსა შთაიგდო... და ინდით და პეტრეს ქვანი დამოკიდნეს და სიღრმესა შთათხინეს, თეოფილე დიაკონი ენა-დაკვეთილ იქმნა... ხოლო წმიდა ანთიმოს... ივეუმა... შანფურითა...“ გვ. 163—166.

123. „თვესა იანვარსა აქეს დღე ლა, დღეთა ყამი ი და ლამეთა ყამი იდ. თვესა იანვარსა ა, წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა ბასილისი კესარია-კაზადუეელ მთავარეპისკოპოსისა...“ გვ. 166—167.

124. „თვესა იანვარსა ბ, წინა დღესასწაული ნათლის-ღებისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა სილიბისტრო რომთა პაპისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ბასილისი...“ გვ. 168—169.

125. „თვესა იანვარსა გ, წინა დღესასწაულობა და წმიდისა წინაწარმეტყუელისა მალაქიასი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა გორდისი... ამასვე დღესა წმიდისა თომადოასი(!) და წმიდისა თეოგენოს ეპისკოპოსისა...“ გვ. 169—170.

126. „თვესა იანვარსა დ, წმიდისა მამისა თეოქთისტე საკრველთ-მოქმედისა და წმიდისა დედისა სჯნკლიტიკესი...“ გვ. 170.

წყდება: „...ბოროტთა სნებათა... შთავარდა, რომელთა თანა ყოველი-ვე პირი მისი...“.

127. თვესა იანვარსა შ, „...იდგინნეს და რამეთუ მტყიცედ იდგნეს... ამასვე დღესა წმიდისა ზოტიკე ხუცისა... და წმიდისა ევგენისი და წმიდისა ტატიანესი...“ გვ. 173.

128. „თვესა იანვარსა თ, წმიდისა მოწამისა პოლიევქტოსი... ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა აქაიასი...“ გვ. 173—174.

129. „თვესა იანვარსა ი, წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლ ნოსელისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა დომენტიანოს მელენტინელ მთავარეპისკოპოსისა... წმიდისა მარკიანე ხუცისა და იკონომოსისა დიდისა ეკლესიისა სოფია წმიდისა... წმიდისა დომენიკასი...“ გვ. 174—176.

130. „თვესა იანვარსა ია, წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა თეოდორისი... ამასვე დღესა წმიდისა პეტრე მოწამისა, რომელსა ეწოდა აბესალომ... კსენება იოანე მორწმუნისა მეფისა“. გვ. 176—178.

131. „თვესა იანვარსა იბ, წმიდისა დედისა ტატიანე მოწამისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მეორტისი... ამავე დღესა წმიდისა მოციქულისა მარკოზისი, რომელსა ეწოდა იოანე“. გვ. 178—179.

132. „თვესა იანვარსა ივ, წმიდათა მოწამეთა ერმკლე და სტრატონიკესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევგენიასი და მისთა თანათა... ამასვე დღესა აღვასრულებთ განგებასა წმიდათა მამათა სინელ-რაითელთასა, ვინაითგან ხვალე წარგვზავნით დღესასწაულსა. განგებად დღესასწაულისა და წმიდათა...“ გვ. 179—182.

133. „თვესა იანვარსა იდ, წმიდათა და ღმერთშემოსილთა მამათა ჩუენთა სინას და რაითს მოწყვედილთა(!)... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანესი... ამასვე დღესა წმიდისა დედისა ნინო ქართველთა მოციქულისა; განგებად ყოველი მწუხრსა და ცისკრად და სამკრად დღესასწაულისა აღესრულოს“. გვ. 182—183.

134. „თვესა იანვარსა იე, ღირსისა მამისა ჩუენისა ამა პავლესი თეზიდელისა... ამასვე დღესა წმიდისა იოანე გლახაკისა... წმიდისა ხარიტონისა... წმიდისა ელპიდი მღვდელმოწამისა და მის თანათა და კსენებად ლეონ დიდისა მეფისა“. გვ. 183—186.

135. „თვესა იანვარსა ივ, თაყვანის-ცემა პატრონისა ჯაჭვსა წმიდისა მოციქულისა პეტრესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პანსოფისი... წმიდისა მოწამისა დანაკტო წიგნის მკითხველისა...“ გვ. 186—187.

136. „თვესა იანვარსა იზ, წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა ანტონისი... ამასვე დღესა წმიდათა სამთა ყრმათა მოწამეთა სპევსიპო, ელასიპო და მელასიპოასი და მამისა და(!) დედისა მათისა ნეონილასი“. გვ. 187—189.

137. „თვესა იანვარსა იმ, აღმოსვლა ექსორობით წმიდისა ათანასისი და წმიდისა კვპრეელ(!) ეპისკოპოსისა ალექსანდრიელისა...“ გვ. 189—190.

138. „თვესა იანვარსა ით, ღირსისა მამისა ჩუენისა მაკაოი მეგვიბტელისა და წმიდისა მღვდელმოწამისა თეოდოტე კვრინელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ევფრასიასი... წმიდათა მოწამეთა ლუკიანესი, პავლესი და მათ თანათა ჩჩულთა კლავდისი, ვპატისი, პავლესი და დიონოსოსი“. გვ. 190—191.

139. „თვესა იანვარსა კ, წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა ეფთვიმისი(!)... ამასვე დღესა წმიდისა და დიდებულისა მოწამისა ევგენი ტრაპეზუნტელისა და მის თანა უვალერიანე, კანდიდოასი, და აკვლასი... ბანოს, ევსევვი, ევტუქი და ვასილიდოასი... წმიდათა მოწამეთა ინნა, რიმმა და პინნასი...“ გვ. 191—195.

140. „თვესა იანვარსა კა, წმიდისა მამისა ჩუენისა მაქსიშე აღმსარებელისა და წმიდისა მოწამისა ნეოფიტესი... ამასვე დღესა წმიდისა ზოსიმე სვირაკსელ ეპისკოპოსისა... წმიდისა მოწამისა აღნისი, რომელი იწამა პრომს შინა“. გვ. 195—196.

141. „თვესა იანვარსა კბ, წმიდისა მოწამისა ტიმოთესი... ამასვე დღესა წმიდისა ანასტასი სპარსისა... წმიდისა ვიკენტი დიაკონისა...“ გვ. 196—200.

142. „თვესა იანვარსა კვ, წმიდისა მღვდელმოწამისა კლიმი ანკვრელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა ალათიანგელოზ(!) მოწამისა...“ გვ. 200—201.

143. „თვესა იანვარსა კდ, ღირსისა დედისა ჩუენისა ქსენისი(!)... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პავლე, პავსირი და თევდოტესი... წმიდისა მოწამისა თეოდულისი... ერმოგინე და ფილიმონ კარბათელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა მოწამისა ხურისოპალოგისი“. გვ. 201—204.

144. „თვესა იანვარსა კე, კსენებად წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლი დვთისმეტყველისა...“ გვ. 205.

შენიშვნა: თარღის გასწვრივ კიდევ ვაღამწერის ხელით: „შეისწავეთ, რამეთუ მოციქულთა ეკლესიასა პატრიარქი სწირავს თეთრითა, ხოლო სოფია წმიდასა შავითა“.

145. „თვესა იანვარსა კვ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ქსენიფონისი და სახლელულთა მისთა... ამასვე დღესა აღმოყვანება ნაწილთა წმიდათა მამათა ჩუენთა თეოდორე სტუდელისა(!) და იოსებ მთავარეპისკოპოზისა თესალონიკელისა... და წმიდათა მამათა ჩუენთა დომენტირისი და პაფნოტისი და ქსენება დიდისა მისძრვისასა, რომელი იქმნა დასასრულსა მცირისა თევდოსის მეფობისასა...“ გვ. 205—207.

146. „თვესა იანვარსა კვ, აღმოყვანება ნაწილთა წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე ოქროპირისა თაკომანათ სომხითისათ... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ანანია ხუცისა და პეტრე მეჭურჭლისა და სხუთა შვდთა შვედართა, რომელნი იტანჯნეს ფინიკეს... ჳსენება ღთის მოყვარისა დედოფლისა მარკიანესი“.. გვ. 207—208.

შენიშვნა: თარღის გასწვრივ კიდევ ვაღამწერის ხელით: „შეისწავეთ, რამეთუ ამას დღესა მოციქულთა ეკლესიასა პატრიარქი სწირავს თეთრითა, ხოლო სოფია წმიდასა შავითა“.

147. „თვესა იანვარსა კვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ეფრემ ასურისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა იაკობ დაყუდებულისა...“ გვ. 208.

148. „თვესა იანვარსა კთ, აღმოყვანება ნაწილთა წმიდისა ეგნატო დმერთ შემოსილისა და წამება წმიდათა მოწამეთა ზარბილისი და დისა მისისა ვევისი(!)...“ გვ. 208—209.

149. „თვესა იანვარსა ლ, წმიდისა მღვდელმოწამისა იპპოლიტე პროთა პაპისა და მის თანა ათექვსმეტთა მოწამეთა და წმიდისა ვარსიმე ედესელ ეპისკოპოზისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა თეოფილე ახლისა...“ გვ. 209—210.

150. „თვესა იანვარსა ლა, წმიდათა და საკვრველმოქმედთა კვიროზ(!) და იოანესი და წმიდათა სამთა ქალწულთა თეოდოტი, თეოქთისტი და ევდუქსიასი და დედისა მათისა ათანასიასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ოიკტორინო, უიკტოროს, ნიკიფორე, კლაუდიოს, დიოდორე, სერაპიონ, აპიონ და პაპიანესი კორინთეს წამებულთა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ტვრიფენისი(!)...“ გვ. 210—213.

151. „თვესა ფებერვალსა აქვს დღე კვ, დღეთა აქვს ეამი ია და ლამეთა ეამი იგ. თვესა ფებერვალსა ა, ვდღესასწაულობთ წინა დღესა მიგებებისასა [ღა] წმიდისა მოწამისა ტვრიფონისსა... ამასვე დღესა წმიდისა ბენდიმიანესი...“ გვ. 213—214.

152. „თვესა ფებერვალსა ზ, მიგებება უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი; ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პერპეტოასი და მის თანათა სატყრო(!), რეკვატი, სატორნილო, სეკუნდი და ფილიკიტატი...“ გვ. 214—215.

153. „თვესა ფებერვალსა გ, წმიდისა ღთის მიქმელისა მართლისა სვიმეონისი(!) და წმიდისა ანნა წინაწარმეტყველისა და წმიდისა მოწამისა ანდრიანესი, რომელი იწამა კესრიას(!)“. გვ. 215.

154. „თვესა ფებერვალსა დ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ისიდორე პლო-სელისა და წმიდათა მოწამეთა პავლე(!) დიდორე და კლავდისი... მახვლითა წარკვეთნა თვენი მათნი თეოქტიისტეს თანა და ეგნატის“. გვ. 215.

155. „თვესა ფებერვალსა ე, წმიდისა მოწამისა აღათისი... ამასვე დღე-სა წმიდისა მოწამისა აბრამ სპარსისა... ამასვე დღესა აზარია წინაწარ-მეტყუელისა...“ გვ. 215—216.

156. „თვესა ფებერვალსა ვ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ვოკოლესი და წმიდისა ივლიანე მეწელისა(!)... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფავს-ტასი, ევილასიოქსი და მაქსიმიანესი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფავსტო და ბასილისი და სილოანესი და წმიდისა მა-მისა ჩუენისა ბარსანოფისი და წმიდისა ფოტისი...“ გვ. 216—218.

157. „თვესა ფებერვალსა ზ, წმიდისა პართენი ლამფაკელ ეფისკო-პოზისა... ამასვე დღესა წმიდათა ათასთა მოწამეთა, რომელნი ნიკომიდიას იწამნეს... წმიდისა მამისა ჩუენისა აპრიონოს... და წმიდისა მოწამისა თე-ოპემპტოასი და მისთა თანათა“. გვ. 218—220.

158. „თვესა ფებერვალსა მ, წმიდისა დიდისა მოწამისა თეოდორე სტრატელატისა [და წმიდათა მოწამეთა მართასი და მარიამისა და ლუკარიონ მონაზონისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ფილა-დელფო და პოლიკარპოასი და წმიდისა მაკარი პაფოვისა ეპისკო-პოზისა კვბრეს და წმიდისა თეოდოსიასი“. გვ. 220.

159. „თვესა ფებერვალსა თ, წმიდისა მოწამისა ნიკიფორესი... ამასვე დღესა წმიდისა მარკელესი და ფილარე კვბრიელ ეპისკოპოზისა. ამას დღესა წარიგზავნის“. გვ. 220—221.

160. „თვესა თებერვალსა ი, წმიდათა მოწამეთა ხარალამპისი, პორ-ფირი და ვაკტო, თეოქტიისტეს, და წმინდათა სამთა დედათა და წმიდისა ანასტასი სპარსისა და კსენება ანასტასი პატრიქისა. აღ“ გვ. 221.

161. „თვესა ფებერვალსა ია, წმიდისა მღვდელმოწამისა ვლასი სე-ბასტიელ ეფისკოპოზისა და მის თანა წამებულთა დედათა... ამასვე დღესა პოვნა პატროსანთა თავთა(!) ზაქარია, ნათლისმცემელისა მამისათა. უკუე-თუ მარხვა(!) იყოს, აღ“ გვ. 221—222.

162. „თვესა ფებერვალსა იბ, წმიდისა მამისა ჩუენისა მელეტიანტიო-ქელ ეფისკოპოზისა და წმიდათა მოწამეთა პლოტინესი და სატრონი-ნესი(!) და კსენება ნეტარისა მარიამისი, რომელმაც უწოდა თავსა თვსსა მარინოს... ამასვე დღესა წმიდისა ანტონი კოსტანტინეპოლელ პატ-რიქისა“. გვ. 222—223.

163. „თვესა ფებერვალსა იგ, ღირსისა მამისა ჩუენისა მარტინიანე-სი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა აკვილასი და პპრისკილიასი. რომელთა მოიკსენებს წმიდა მოციქული პავლე და წმიდისა ევლოგი ალექსანდრელ ეფისკოპოზისა“. გვ. 223—225.

164. „თვესა ფებერვალსა იდ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ავქსენტო საკრველთმოქმედისა... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა ფილიმონ ღაზანელ ეფისკოპოზისა“. გვ. 225—226.

165. „თვესა ფებერვალსა იე, წმიდისა მოციქულისა ონისიმესი... ამასვე დღესა ნეტარისა ევფროსინესი და მამისა მისისა პაფნოტიოსი“. გვ. 226.

166. „თვესა ფებერვალსა ივ, წმიდათა მოწამეთა პამფილე, უალენტი, პავლე, პორფირი, სელევკო, თევოდოლე, ივლიანე და სუთთა მეგვპტელთა: ელია, იერემია, ესაია, სამოელ, და დანიელისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა, რომელნი არიან მარტუროპოლის, და წმიდისა მარტუთასი... აღ““. გვ. 226—228.

167. თვესა ფებერვალსა იზ, წმიდისა დიდისა მოწამისა თეოდორეტიონისა... ამასვე დღესა წმიდისა ავისისივი(!) კვპრელ ეპისკოპოსისა და ღირსისა თეოკტირიკტოსი და წმიდისა მარიამისი, დისა წმიდისა ფილიპე მოციქულისა და ლეონტი რომისა(!) და მოწამეთა მეფეთა მარკიანე და პოლშერიასი“. გვ. 228.

168. „თვესა ფებერვალსა იფ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ლეონტი პრომთა პაპისა და წმიდისა ალაპიტოქსი... და წმიდათა მამათა კოსტანტინელ-პოლელ(!) ეპისკოპოსისა იოანე მმარხველისა და თომასი“. გვ. 228—229.

169. „თვესა ფებერვალსა ით, წმიდისა მოციქულისა არქიპოქსი... და წმიდათა მოწამეთა მაქსიმესი, თეოდოტესი, ევსუქისი და ასკელიპოდასი და ქსენუბა წმიდისა სოფრონ ეპისკოპოსისა და ტიმოთე კესარიელისა. აღ““. გვ. 229.

170. „თვესა ფებერვალსა კ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ლეონტი კატანელ ეფისკოპოსისა და კენდოს ეპისკოპოსისა და ევტროპისი და ანთასი(!) და წმიდისა ალაპონ(!) პრომთა პაპისა და წმიდისა სადუკ მღვდელმოწამისა...“ გვ. 229.

171. „თვესა ფებერვალსა კა, წმიდისა მამისა ჩუენისა ევსტათი ანტიოქელ ეპისკოპოსისა და იოანესი და ტიმოთესი და ზაქარია იერუსალემისა(!) და წმიდისა მოწამისა ანთოსი და ორთა მონათა მისთა“. გვ. 229.

172. „თვესა ფებერვალსა კბ, პოვნა წმიდათა მოწამეთა რომელნი იბოვნეს ევგენიას და წმიდისა მამისა ჩუენისა ანასტასი და ათანასი აღმსარებელისა [და] წმიდისა მღვდელმოწამისა ტელესფორელ(!) პრომთა პაპისა და წმიდისა სვინეტო(!) მოწამისა და ვასილი(!) ეპისკოპოსისა და თომა კოსტანტინე(!) ეპისკოპოსისა და წმიდათა მოწამეთა ცხრათა ყრმათა, რომელნი იწამნეს კოლას კრიაკონთა წარმართთა მიერ. აღ““. გვ. 229—230.

173. „თვესა ფებერვალსა კგ, წმიდისა მღვდელმოწამისა პოლიკარპო მშობირნელ(!) ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა დავით და ვინელიისა, რომელი იყო ნათესავით სარკინოზი და იქმნა ქრისტიანე და იწამა სარკინოზთა მიერ. აღ““. გვ. 230.

174. „თვესა ფებერვალსა კდ, პოვნა პატონისისა თავისა წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა...“ გვ. 230—232.

175. „თვესა ფებერვალსა კე, წმიდისა მამისა ჩუენისა ტარასი კოსტანტინენოლელ(!) მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ალექსანდრესი... წმიდისა მღვდელმოწამისა მარკელე კვპრელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოდორე სალოსისა“. გვ. 232.

176. „თვესა ფებერვალსა კვ, წმიდისა მამისა ჩუენისა პორფირი ლაზანელ(!) ეპისკოპოსისა და წმიდისა სტეფანესი... და წმიდისა მოწამისა თეოდორესი. აღ“ჲ“. გვ. 232.

177. „თვესა ფებერვალსა კვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა პროკოპი დეკაპოლელისა და წმიდისა და ღმერთშემოსილისა მარკიანესი. აღ“ჲ“. გვ. 233.

178. „თვესა ფებერვალსა კვ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ბასილი აღმსარებელისა და წმიდისა მოწამისა ნესტორ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აბერკისა და წმიდათა მოციქულთა ევლოს და ამიმფასი(!). აღ“ჲ“. გვ. 233.

179. „თვესა ფებერვალსა კთ, ღირსისა მამისა ჩუენისა კასიანესი...“ გვ. 233.

180. „თვესა მარტსა აქვს დღე ლა, დღეთა აქვს ყამი იბ, და ღამეთა ყამი იბ. თვესა მარტსა ა, წმიდისა მოწამისა ევდუკლისი(!). ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ნესტორ, ტრვიმი(!), მარკელლე, ანტონი, სილიზისტრო, სოფრონოს და ანტონინესი და წმიდისა მარკოზ მონაზნისა. აღ“ჲ“. გვ. 233—234.

181. „თვესა მარტსა ბ, წმიდისა მღვდელმოწამისა თეოდოტისი... და წმიდისა პორფირი ლაზელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ტროადისი და მისთა თანა, რომელნი იწამნეს... და წმიდისა მოწამისა ევთალიასი და ლარსისი(!) ანდრონიკესი და ათანასიასი და წმიდისა მოციქულისა პარმენასი(!)... აღ“ჲ“. გვ. 234—236.

182. „თვესა მარტსა გ, წმიდათა მოწამეთა ევტროპი, კლეონიკე და ვასილისკოსი...“ გვ. 236—237.

183. „თვესა-მარტსა დ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ჯერასიმესი და წმიდისა მოწამისა ირაიდოასი და წმიდათა მოწამეთა ჭრქელაოზ, კვირილე(!) და ფოტინთასა(!). აღ“ჲ“. გვ. 236—237.

184. „თვესა მარტსა ე, წმიდისა მოწამისა კონონისი და წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკოზ მონაზონისა... ამასვე დღესა წმიდისა დიადოხოასი ეპისკოპოს საფატიკელისა... და წმიდისა მოწამისა ევლოგი პალესტინელისა და წმიდისა გრიგოლი ეპისკოპოსისა კოსტანტი კვირიისა(!) აღ“ჲ“. გვ. 237—239.

185. „თვესა მარტსა ვ, წმიდათა ორმოცდაროთა მოწამეთა, რომელნი შეიპყრნეს სარკინოზთა... ხოლო იყვნეს თავნი მათნი თეოდორე, პატრიკია და კოსტანტინე და კალისტოს და თეოფილე და ბასოს... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კონონ მეზოსტნისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კონონისიკე, რომელი იწამა ისავორიას... ამასვე დღესა პოვნა პატიონისა ძელისა ცხოვრებისა“. გვ. 239—243.

186. „თვესა მარტსა ზ, წმიდათა მღვდელმოწამეთა, რომელნი იწამნეს ქერსოვნეთს: ვასილი, ევგენი, ალათოდორე, ელპიდი, ევმენი, ეთერი და ეფრემ... ამასვე დღესა წმიდათა მამათა ჩუენთა ტრვიმფენტელ ეპისკოპოსთა არკადისი და ნესტორისი და წმიდათა მოწამეთა ევეოლესი და ივლიანე მკურნალისა და წმიდისა მამისა დომეტისი(!). აღ“ჲ“. გვ. 243—247.

187. „თვესა მარტსა **მ**, წმიდისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა თე-
ოფილაქტესი... და წმიდისა მოწამისა დიონოსისი და წმიდისა ერ-
მე მოციქულისა... აღ^ა“. გვ. 247.

188. „თვესა მარტსა **თ**, წმიდათა ორმოცთა მოწამ(!) სევასტიელთა...“
გვ. 247—248.

189. „თვესა მარტსა **ი**, წმიდისა მამისა ჩუენისა პავლე თებელისა... და
წმიდათა მოწამეთა კოდრატოს, კვიპრიანე, ანექტოპოლე(!) და
კრისკენტიისი... ამასვე დღესა წმიდისა სოფრონ იერუსალიმელისა პატ-
რისა(!) და წმიდისა მოწამისა პოპლიოსი. აღ^ა“. გვ. 248.

190. „თვესა მარტსა **ია**, წმიდისა მამისა ჩუენისა სოფრონ იერუსალი-
მელისა და წმიდისა მოწამისა პიონისი...“ გვ. 248—249.

191. „თვესა მარტსა **იბ**, წმიდისა მამისა ჩუენისა გრიგოლი რომთა პა-
პისა, რომელსა ეწოდების დილოდონი... ამასვე დღესა წმიდისა და საკურველ-
მოქმედისა მამისა ჩუენისა თეოფინე სიღრიანისა მამასახლისისა და წმი-
დისა ისაკისი“. გვ. 249—252.

192. „თვესა მარტსა **იგ**, აღმოყვანებამ ნაწილთა წმიდისა მამისა ჩუენისა
ნიკიფორე კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა და წმიდისა მოწამისა საბიან-
ესი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა აფრიკანოს, პოპლიოს,
ტერენტოს და საბიანოასი. აღ^ა“. გვ. 252—253.

193. „თვესა მარტსა **იდ**, წმიდისა მამისა ჩუენისა ვენეტიკტესი... ამასვე
დღესა წმიდათა მოწამეთა სატვირო(!) სატრონინე, რაფკტი(!) პერ-
პეტე და ფილიტისი... და წმიდისა ქრისტინა სპარსისა“. გვ.
253—254.

194. „თვესა მარტსა **იე**, წმიდათა მოწამეთა აღაპი, ალექსანდრე,
დიონოსი, ტიმოლაოს, რომილოს, და პილისიოს... ამასვე
დღესა წმიდისა მოწამისა ნიკანდორასი და კსენებამ წმიდისა მოციქუ-
ლისა არისტოკლოსა ძმისა და წმიდისა მოციქულისა ბარნაბასი.
აღ^ა“. გვ. 254—255.

195. „თვესა მარტსა **ივ**, წმიდისა მოწამისა საბინესი და წმიდისა მო-
წამისა ივლიანესი... ამასვე დღესა წმიდისა ალექსანდრე რომთა პა-
პისა და რომანოზ და მენილონ მოწამეთა... აღ^ა“. გვ. 254—255.

196. „თვესა მარტსა **იზ**, წმიდისა მოწამისა მარინოსი და ალექსი-
კაცისა ღმრთისა ძისა ევფიმიანესი... და კსენებამ დიდისა ძვირისა.
აღ^ა“. გვ. 255.

197. „თვესა მარტსა **იძ**, წმიდისა მამისა ჩუენისა კვირილე(!) იერუსა-
ლიმელ პატრიარქისა. აღ^ა“. გვ. 255.

198. „თვესა მარტსა **ით**, წმიდათა მოწამეთა კურისანთო და დარო-
ასი. აღ^ა“. გვ. 256.

199. „თვესა მარტსა **კ**, წმიდათა მამათა ჩუენთა, რომელნი მოისრნეს-
შავთა მიერ ლავრასა... საბასსა და წმიდათა დედათა მოწამეთა ალექსან-
დრია, კლავდია, ევფრასია, მატრონა, ივლიანა, ევფემია
და თევდოსიასი. აღ^ა“. გვ. 256.

200. „თვესა მარტსა **კა**, წმიდისა იაკობ აღმსარებელისა... და
წმიდისა მოწამისა ფილიმონ და დომინესი... აღ^ა“. გვ. 256.

201. „თვესა მარტსა **კბ**, წმიდისა ბასილი ხუცისა... და წმიდისა მოწა-

მისა კვირილე კატანელ ეპისკოპოსისა და წმიდისა თომა კონსტანტინოპოლისელ პატრიარქისა. აღმ“. გვ. 256.

202. „თვესა მარტსა კგ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკონისი და ორასთა მოწაფეთა მისთა, და წმიდისა მოწამისა ნიკანდორასი და წმიდისა მამისა ჩუენისა ქვსუნიასი(!). აღმ“. გვ. 256.

203. „თვესა მარტსა კდ, წინა დღე ზესთა წმიდისა ღთისმშობელს კარებისა(!) და წმიდათა... მოწამეთა, რომელნი იწამნეს კესარიას... და წმიდისა დომენტისი და აკვილა(!) ეპარხოზისა და წმიდათა დედათა პელეგია(!) და თეოდოსისი“. გვ. 256.

204. „თვესა მარტსა კე, ხარება... მარიამისა...“ გვ. 256.

205. „თვესა მარტსა კვ, კრებაჲ გაბრიელ მთავარანგელოზისა და წმიდათა მოწამეთა, რომელნი გუთეთს იწამნეს... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მანოელ, საბინე, კოდრატე, და თევდოსისი და ქსენებასტეფანე ქსვლინელისა“. გვ. 256—257.

206. „თვესა მარტსა კზ, წმიდისა მოწამისა მატრონა თესლონიკელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა იოანე და ბარუქოს სპარსისა. აღმ“. გვ. 257—258.

207. „თვესა მარტსა კც, წმიდისა მამისა ჩუენისა სტეფანე საკვრველმოქმედისა და წმიდისა მოციქულისა ეროდიანესი და წმიდისა ევტვიქი კვირიელ ეპისკოპოსისა. აღმ“. გვ. 258.

208. „თვესა მარტსა კთ, წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკოზ არეთესიელ ეპისკოპოსისა და წმიდათა მოწამეთა იოვანესი და ბარაქიოქოსი... ამასვე დღესა ქსენებაჲ წმიდისა იოანე იერუსალემ(!) პატრიარქისა. აღმ“. გვ. 258—260.

209. „თვესა მარტსა ლ, ღირსისა მამისა ჩუენისა იოანე სინელ მამასხლისისა, — რომელმან აღწერა სულთა განმანათლებელი იგი წიგნი, რომელსა კლემავსი ეწოდებენ... და წმიდისა მღვდელმოწამისა... აკაკი ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მარკოზ არეთესიელ ეპისკოპოსისა და კვირილე(!) დიაკონისა... წმიდისა კვირიაკოს(!) ეპისკოპოზისა. აღმ“. გვ. 260—264.

210. „თვესა მარტსა ლა, ღირსისა მამისა ჩუენისა საკვრველმოქმედისა იპატრისი და წმიდათა მოწამეთა ავდა ეფესკოპოსისა და ბენიამენ დიაკონისა... ამასვე დღესა ოცდათორმეტთა მოწამეთა და წმიდისა მოწამისა მენანდროასი და წმინდათა მამათა, რომელნი საბაწმინდას დაიწუნეს... და წმიდისა თეოფილე მოწამისა...“ გვ. 264—266.

211. „თვესა აპრილსა აქვს დღე ლ, დღეთა აქვს ყამი იგ, და ლამეთა ყამი ია. თვესა აპრილსა ა, ღირსისა დედისა ჩუენისა მარიამ მეგვტელისა...“ გვ. 266—267.

212. „თვესა აპრილსა ბ, ღირსისა მამისა ჩუენისა და საკვრველმოქმედისა ტიმოთესი და წმიდათა მოწამეთა ამფიანე და ედესიოქოსი, ძმისა მისისა... ამასვე დღესა წმიდისა პოლიკარპო მოწამისა და მისთა თანათა. აღმ“. გვ. 268.

213. „თვესა აპრილსა გ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ნიკიფორესნი(!)... და წმიდათა მოწამეთა აღაპისი, ირინისი და ქიონისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა თევდოსია ქალწულისა... წმიდათა მოწამეთა დალკო, ვითუნო, დიმო და ღირსისა ილარიონისა(!). აღმ“. გვ. 269.

214. „თვესა აბრილსა დ, წმიდისა გიორგი მალეოტელისა და ღირსისა მამისა იოსებ გამომეტყუელისა, და წმიდათა მოწამეთა თეოდულე წიგნისმკითხველისა და ალათოპოდოს დიაკონისა... ამასვე დღესა წმიდისა იპატი მკურნალისა. აღმ“. გვ. 269—270.

215. „თვესა აბრილსა ე, წმიდათა მოწამეთა თეოდოლო, და ალათოპოდოსი და წმიდათა მოწამეთა ტერენტი, პომპიანე, მაქსიმე და ზენონისი და წმიდისა მოწამისა თერმოის და დისა მისისა და მკველისა მისისა. ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ფერმოასი ქალწულისა და დისა მისისა და მკველისა მისისა...“ გვ. 270—271.

216. „თვესა აბრილსა ვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ევტუქი(!) კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა... ამასვე დღესა წმიდათა ასოცთა მოწამეთა, რომელნი სპარსეთს იწამნეს. აღმ“. გვ. 271—274.

217. „თვესა აბრილსა ზ, წმიდისა მოწამისა კალიოპისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა როფინე დიაკონისა და წმიდისა აკკლინესი და მის თანა წამებულთა ორასთა მოწამეთა. აღმ“. გვ. 274—276.

218. „თვესა აბრილსა ჟ, წმიდისა მოწამისა პავსოლიპისი... ამასვე დღესა წმიდისა კელისტინე პრომთა პაპისა...“ გვ. 276.

219. „თვესა აბრილსა თ, წმიდისა მოწამისა ევტუქისა. და წმიდისა მოწამისა ვადიმი არქიმანდრიტისა... ამასვე დღესა ქსენება მათი, რომელნი ტყუეობასა შინა აღესრულნეს ორმეოცდაათხუთმეტესა წელსა საბურ მეფისასა...“ გვ. 276—278.

220. „თვესა აბრილსა ი, წმიდათა მოწამეთა ტერენტი, აფრიკანო, მაქსიმე და პამფიოქსი და სხუათა ლვ-თა და თეოდორე, ზენონ, ალექსანდრე და მაკარისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა და წინაწარმეტყუელისა, ავაფოასი...“ გვ. 278—280.

221. „თვესა აბრილსა ია, წმიდისა მღვდელმოწამისა ანტიპასი, ებისკოპოსისა პერლამოხასა...“ გვ. 280—281.

222. „თვესა აბრილსა იბ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ბასილი მთავარეპისკოპოსისა პაროვლისა და წმიდისა არტემონ ხუცისა...“ გვ. 281—283.

223. „თვესა აბრილსა იგ, წმიდისა მოწამისა კრისკენტოსი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ელევთერი სპარსისა და ზოილე პრომისა და თევდორისი და გერონტი და ვასილისი“. გვ. 283—284.

224. „თვესა აბრილსა იდ, წმიდისა მღვდელმოწამისა სუმეონ მთავარეპისკოპოსისა სპარსეთისა და მის თანა ავდელი მღვდლისა და გულაზატ და ფოსიკისი და სხუათა რიცხვთ ასორმეოცდაათთა... ამასვე დღესა წმიდათა ათასთა მოწამეთა, რომელნი იწამნეს შემდგომად ასორმეოცდაათთა... ამასვე დღესა წმიდისა იაკობ ხუცისა და აზა დიაკონისა... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა კვირიაკოზისი(!)...“ გვ. 284—287.

225. „თვესა აბრილსა იე, წმიდისა მოწამისა კრისკენტისი და წმიდისა მოწამისა სავატი გუთისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა თეოდორე და პავსილიპოდოსი და ქსენება წმიდათა დედათა მოწესეთა ბასილიასი და ანასტასიასი. აღმ“. გვ. 287—288.

226. „თვესა აბრილსა ივ, წმიდათა მოწამეთა და ქალწულთა ირინისი, აღაპი და ქიონისი და წმიდათა მოწამეთა ლეონიდო, ხარისი, ნუხიქია, ბასილია, ნიკი, დალინიკალ(!), კალაიდო და თეოდორასი...“ გვ. 288—289.

227. „თვესა აპრილსა იზ, ღირსისა მამისა ჩუენისა სჯიმეონ(!) სპარსისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა აკაკი მელეტინელისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა არდალიონ მიმოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა აღაპიტო რომთა პაპისა...“ გვ. 289—290.

228. „თვესა აპრილსა იზ, ღირსისა მამისა ჩუენისა იოანესი რომელი იყო მოწაფე წმიდისა გრიგოლი დეკაპოლელისა. და წმიდათა მოწამეთა ბიკტორისა, ზოტიკესი, აკუნდინესი და სევერიანესი და წმიდისა გიორგი ანტიოქელ პატრიარქისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა ტვირფონ კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა. აღ“ გვ. 291.

229. „თვესა აპრილსა ით, ღირსისა მამისა ჩუენისა იოანე, რომელი იყო ხუცესი ძველისა ლავრასი და წმიდათა მოწამეთა ქრისტეფორე, თეონა და ანტონინოასი და წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე მონაზონისა და მემღვმისა. გვ. 291.

230. „თვესა აპრილსა კ, ღირსისა მამისა ჩუენისა თეოდორე ტრიქინასი და წმიდისა მამისა ჩუენისა ანასტასი სინელისა და წმიდისა პაფნოტი მონაზონისა და წმიდისა მღვდელმოწამისა ანასტასი ანტიოქელ მთეარეპისკოპოსისა. აღ“ გვ. 291.

231. „თვესა აპრილსა კა, წმიდისა მამისა ჩუენისა იანვარასი და წმიდისა მოწამისა თეოდორესი, რომელი იყო პერგით პამფვილისათ. და წმიდისა მაქსიმე პატრიარქისა კოსტანტინეპოლელისა და წმიდისა ზაქე მოციქულისა და წმიდათა მოწამეთა აპოლო, ისაკ და კოდრატოასი და წმიდისა მოწამისა ალექსანდრია დედოფლისა. აღ“ გვ. 291.

232. „თვესა აპრილსა კბ, ღირსისა მამისა ჩუენისა თეოდორესი კიოტელისა, ანასტასიპოლელ ეპისკოპოსისა(!)... ამასვე დღესა წმიდისა ნათანელ(!) მოციქულისა...“ გვ. 291—293.

233. „თვესა აპრილსა კვ, კსენება დიდისა მოწამისა მკედართმთავრისა წმიდისა გიორგისი...“ გვ. 293—296.

234. „თვესა აპრილსა კდ, წმიდათა მოწამეთა პასიკრატიოს და ვალენტინისი... ამასვე დღესა წმიდისა სჯიმეონ(!) და იოსი, ძმათა უფლისათა, ძეთა იოსებისთა და წმიდათა მოწამეთა ევსევო, ნეონ, ლეონტი, ლონგინოზ, ქრისტეფორე, დიმიტრი და ნაფერნე. ნესტავ და მათ თანათა და კსენება წმიდისა ელისაზედისი. აღ“ გვ. 296—297.

235. „თვესა აპრილსა კე, წმიდისა მოციქულისა და მახარებელისა მარკოზისი... ამასვე დღესა საბა სტრატიატისა...“ გვ. 297—300.

236. „თვესა აპრილსა კვ, წმიდისა მღვდელმოწამისა ბასილეოასი ამასელ ეპისკოპოსისა...“ გვ. 300—301.

237. „თვესა აპრილსა კზ, წმიდისა იასონ მოციქულისა და წმიდისა მოწამისა პოპლიოასი და წმიდისა ევლოგი უცხოთ შემწყნარებელისა. აღ“ გვ. 301.

238. „თვესა აპრილსა კს, წმიდისა იასონ და სოსიპატროსი და ღირსისა მემნონ საკრველთმოქმედისა და წმიდათა მოწამეთა მაქსიმოს, დადასი და კუნტილიანესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა სიმონ კანანელისა და პოვნა გვამისა წმიდისა ბასილეოასი... და ღვაწლი წმიდათა მოწამეთა ვიტალი, ევსევო, ზენონ, ნეონ და ნე-

ოსტაოხსი და წმიდისა კლიმი გამომეტყველისა“. გვ. 301—302.

239. „თვესა აბრილსა კთ, წმიდათა მოწამეთა დიოდორე და როდოპიანე დიაკონთა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კონტიანესი და ატიკტიკოასი, და კვიზიკოს წამებულთა წმიდათა ცხრათა მოწამეთა“. გვ. 302—303.

240. „თვესა აბრილსა ლ, წმიდისა მოციქულისა იაკობ, ძმისა წმიდისა იოანე მახარებელისა... ამასვე დღესა წმიდისა იაკობ ძმისა უფლისა; ესე წმიდაჲ ძე იყო იოსებ მართლისა... ხოლო დღესასწაული წმიდისა იაკობ ძმისა ოკდონბერს კვ გარდაიკვდების...“ გვ. 303—304.

241. „თვესა მაისსა აქვს დღე ლა, დღეთა აქვს ყამი იდ, და ღამეთა ყამი ი. თვესა მაისსა ა, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა იერემიასი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ვატასი... ამასვე დღესა წმიდისა ფილიპე მოციქულისა, ერთისა მის შვდთაგანისა...“ გვ. 304—308.

242. „თვესა მაისსა ბ, დაძინებაჲ წმიდისა და დიდისა ათანასი აღექსანდრელისა... ხოლო განწესებული განგებაჲ მისი იმ იანვარსა პოვო. ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ესპერეს და ცოლისა მისისა ზოისი და შვლთა მათთა კვრიაკოს და თეოდოლესი...“ გვ. 308—310.

243. „თვესა მაისსა გ, წმიდისა ტიმოთესი და მავრასი...“ გვ. 310—312.

244. „თვესა მაისსა დ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ანდრიანე(!) კრიტელისა და წმიდისა პელაგიასი და წმიდისა მღვდელმოწამისა სილოვანესი, ეპისკოპოსისა ქალაქისა ლაზისაჲ... ამასვე დღესა წმიდისა ულვიანე ეპისკოპოსისა და მოწაფეთა მისთა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკიფორესი მიდიკისა წინამძღვრისა, და წმიდათა მოწამეთა აფროდისი, მილდა, მაკროვი. უვალერიანე, გორდიანე, ლეონტი და ანტონისი და სამეოცთა მოწამეთა, რომელნი სკვთოპოლის იწამნეს... ამასვე დღეთა აღმოყვანებაჲ პატიოსანთა ნაწილთა წმიდისა და ქრისტეს მეგობრისა ლაზარესთა და მარიაჲ მავდანელისათა...“ გვ. 312—314.

245. „თვესა მაისსა ე, წმიდისა და დიდებულისა მოწამისა ირინესი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ნეოფიტე, გაიო, და გაიანოხსი და წმიდათა მოწამეთა ბარბაროზ და პელაგიასი“. გვ. 314—319.

246. „თვესა მაისსა ვ, მართლისა იობისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პახუმო, ილარიონ და მამასი და დეაწლი წმიდათა მოწამეთა დიმიტრი და ანაკტო(!), დუნატუ, თერინე, მესერეირა(!) და მათ თანათა“. გვ. 319—320.

247. „თვესა მაისსა ზ, კსენებაჲ სასწაულისა ჯუარისა გამოჩინებისაჲ...“ გვ. 320.

248. „თვესა მაისსა მ, წმიდისა და ყოვლად ქებულისა იოანე ღვთისმეტყველისა... ამასვე დღესა ღირსისა მამისა ჩუენისა არსენისი... წმიდისა აკაკი მოწამისა...“ გვ. 320—322.

249. „თვესა მაისსა თ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ესაიასი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ქრისტეფორესი... წმიდათა მოწამეთა ეპიმახო და გორდიანესი... წმიდისა მოწამისა კოდრატიასი და მისთა თანა რომელნი იყვნეს... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ტვრიფონისი“. გვ. 322—328.

250. „თვესა მათსა ი, წმიდისა მოციქულისა სკმეონ მოშურნისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ალფიოს, ფილადელფოს, და კვირინესი(!) და მათ თანათა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ისქისი(!)... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ევსკვი აღმსარებელისა...“ გვ. 328—331.

251. „თვესა მათსა ია, სატფურებაჲ კოსტანტინეპოლისა და წმიდისა მოწამისა მოკიოს ხუცისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა დიოკორიდესი...“ გვ. 331—333.

252. „თვესა მათსა იბ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ეპიფანე კვიპრელ(!) მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა გერმანოს კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ნიკიფორესი“. გვ. 333—336.

253. „თვესა მათსა იგ, წმიდისა მოწამისა დელიკერიასი — ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ალექსანდრისი(!). ამასვე დღესა წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა ეფთვიმი(!) თარგმნისა(!) — ესე სამგზის სანატრელი მამა ჩუენი ეფთვიმი(!) აღმოეცენა ქვეყანასა ტაოსსა მშობელთაგან მორწმუნეთა...“ გვ. 336—348.

შენიშვნა: ექვთიმე ათონელის ცხოვრების სვინაქსარული რედაქცია გამოქვეყნებულია ვრცელთან ერთად. იხ. ვიორგი მთაწმიდელი, ცხოვრებაჲ იოვანესი და ეფთვიმესი, ძველი ქართული ენის ძეგლები, 3, 1946, გვ. 56—61.

254. „თვესა მათსა იდ, წმიდისა მოწამისა ისიდორესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კვირიაკი(!) ქალწულისა და წმიდისა მაქსიმე მოწამისა და წმიდათა მოწამეთა ალექსანდრე, აკულეთო და ბარბაროსი. აღ. გვ. 348—349.

255. „თვესა მათსა იე, ღირსისა მამისა ჩუენისა პახუმისი და თეოდორე განწმენდილისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პეტრე, დიონოსი და ქრისტინა ქალწულისა და ანდრიასი და პავლესი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ვარქთოასი და ისაკ და სანიოსი(!)... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პერაკლე, პავლინა და ვენიდიმოასი და წმიდისა მოწამისა სოლოქონ და მის თანათა... და წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკლოასი(!) კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა“. გვ. 349—352.

256. „თვესა მათსა ივ, ღირსისა მამისა ჩუენისა თეოდორე განწმენდილისა და წმიდისა მოწამისა ავდა და ავდისუ ეპისკოპოსთა სპარსეთისათა... ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყველისა ზაქარიასი... ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა იუდასი, ძმისა იაკობისი, ძისა იოსებისი, და წმიდათა მამათა, რომელნი წმიდისა საბაის ლავრასა აღესრულნეს და წმიდისა მოწამისა ევფემიასი და წმიდისა ალექსანდრე იერუსალიმი(!) პატრიარქისა, და პოვნა წმიდისა კელით უქმნელისა ხატისა კამოლიანოს“. გვ. 352—354.

257. „თვესა მათსა იზ, წმიდისა მოწამისა ანდრონიკესი, რომელი იყო სამეოცდაათთაგანი, და წმიდისა მოწამისა სოლოქოლ(!) და მათათანა...“ გვ. 354—356.

258. „თვესა მათსა იძ, წმიდისა მოწამისა თეოდოტი ანკვირელისა(!) და წმიდათა მოწამეთა შვიდათ(!) ქალწულთა და თეოტი(!) მოწამისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა ეპაფროდიტესი და წმიდათა მოწამეთა

ივლიანესი და თევდორიტე მღვდელისა და წამებად წმიდისა თეოდორე რომთა პაპისა და წმიდისა მამისა მარტინიანესი. ალ^ჲჲ“. გვ. 356—357.

259. „თვესა მაისსა ით, წმიდისა მღვდელმოწამისა პატრიკისი ბროსელ(!) ეპისკოპოსისა და მის თანა წმიდათა აკაკი და მენანდრო და პოლვენოასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მიადღონისი... წმიდისა მოწამისა ფილორტიისი. ალ^ჲჲ“. გვ. 357—359.

260. „თვესა მაისსა კ, წმიდისა მოწამისა თალელესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ასკლასი... წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკოზ მეუღაბნოასა და ალათიკე მეუღაბნოასა და წმიდისა თალასისი. ალ^ჲჲ“. გვ. 359—361.

261. „თვესა მაისსა კა, წმიდათა მეფეთა და მოწამეთა სწორთა კოსტანტინე და ელენისი(!)...“ გვ. 361—364.

262. „თვესა მაისსა კბ, წმიდისა მოციქულისა იუდა მოშურნისა და წმიდისა მოწამისა ვასილისკოასი... ამასვე დღესა წმიდისა სოფიონ მკურნალისა და წმიდისა მარკელე მოწამისა. ალ^ჲჲ“. გვ. 364—365.

263. „თვესა მაისსა კგ, წმიდისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა მიქაელ სუნადელ ეპისკოპოსისა და წმიდათა მოწამეთა მელტი(!) სტრატისა და იოანე და სტეფანე კომთა და სიმრავლისა მის, რომელნი მის თანა მოსწყედეს...“ გვ. 365—368.

264. „თვესა მაისსა კდ, ღირსისა მამისა ჩუენისა საკვირველმოქმედისა(!) სვიმონისა(!)...“ გვ. 368—369.

265. „თვესა მაისსა კე, მესამედ პოვნა პატიოსნისა თავისა წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა“. გვ. 369.

266. „თვესა მაისსა კვ, წმიდისა კარპო მოციქულისა სამეოცდაათთაგანისა და წმიდისა მოციქულისა ალფესი და ძეთა მისა იუდა და წმიდათა მოწამეთა აბერკი და ელენესი“. გვ. 369—370.

267. „თვესა მაისსა კზ, წმიდისა მღვდელმოწამისა თერაპონ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა თეოდორასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა სერგისი და ბაქოსი, ალიპი, ევვიოტი, პავლე და ივლიანა, დისა მისისა და კსენებად წმიდისა სტეფანე კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა და წმიდისა მღვდელმოწამისა ელადისი. ალ^ჲჲ“. გვ. 370—371.

268. „თვესა მაისსა კც, წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკიტა ხალკიდონელ ეფესკოპოსისა და წმიდისა მოწამისა ელექოდინისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა კრისკენტი და პავლე და დიოსკორესი და ნატალიასი და სილონასი რომთა. ალ^ჲჲ“. გვ. 371—372.

269. „თვესა მაისსა კთ, ღირსისა ალექსანდრე რომთა პაპისა და წმიდისა მოწამისა თევდოსიასი და წმიდათა მოწამეთა გორდიანე და ულბიანესი და კსენებად ნიკიელთა მამათა... და კსენებად წმიდისა ალექსანდრე ალექსანდრიელ მთავარეპისკოპოსისა...“ გვ. 372—373.

270. „თვესა მაისსა ლ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ისაკ დალმატელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ევსევი, რომანოს, ტელენტი, ხალარამპი და ქრისტინასი და სიმრავლისა მის, რომელნი ნიკომიდიას დაიწვენეს და წმიდისა იერაიდა ქალწულისა. ალ^ჲჲ“. გვ. 373—374.

271. „თვესა მათისა ლა, წმიდისა მოწამისა ერეშისი...“ გვ. 374—375.

272. „თვესა ივნისსა აქვს დღე ლ, დღეთა აქვს უამი იე, და დამეთა აქვს უამი თ. თვესა ივნისსა ა, წმიდისა იოსტინე ფილასოფოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა ბევრთა მოწამეთა... და წმიდათა მოწამეთა იოსტინე, ხარიტონ, ხარიოს, ეველპი, იერაკო, ვეონ(!) და ზივერისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ერმვლე და სტრატონიკასი და წმიდისა იპატი ეპისკოპოსისა. აღმ“. გვ. 375—376.

273. „თვესა ივნისსა ბ, წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკიფორე კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა და წმიდისა გერასიმესი და წმიდისა მოწამისა აკაკისი და მის თანათა, და წმიდისა ერახმოხსი“. გვ. 376.

274. „თვესა ივნისსა გ, წმიდისა მოწამისა ლუკილიანესი, პავლინასი და მათ თანათა ჩჩვლთა კლავდი, იპატი, პავლე და დიონოსოსი...“ გვ. 376—377.

275. „თვესა ივნისსა დ, წმიდისა მამისა ჩუენისა მიტროფანე კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ანდრია ერუსალიმელისა და წმიდათა მენელსაცხებლეთა დედათა მართასი და მარიამისი“. გვ. 378—379.

276. „თვესა ივნისსა ე, წმიდისა მღვდელმოწამისა დოროთე ტვრელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა ათთა მოწამეთა მარკიანე, ნიკანდრო, აპოლონ, ლეონიდი, არახი, გიორგი, ეპირიქე, სელინად, ერინოს და პამბოასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა კონონისი და ქრისტეფორესი და წმიდისა ილარიონ დალმატისა მამასახლისისა და კსენეზაა ბარბაროზთა მოსლვისა, რაუამს გარე-მოადგეს კოსტანტინეპოლესა...“ გვ. 379—380.

277. „თვესა ივნისსა ვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ბესარიონისა და წმიდისა ილარიონ ახლისა და წმიდათა ქალწულთა მოწამეთა მართასი და მარიამისი და წმიდისა ზინაიდა მოწამისა. აღმ“. გვ. 380.

278. „თვესა ივნისსა ზ, წმიდისა მოწამისა თეოდოტე ანკურელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მამათა ჩუენთა ანთიმო სუცისა და სტეფანესი და დედისა სებასტიანესი. აღმ“. გვ. 380—381.

279. „თვესა ივნისსა მ, წმიდისა დიდ მოწამისა თეოდორე სტრატოლატისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ნიკანდორა და მარკიანესი...“ გვ. 381—385.

280. „თვესა ივნისსა თ, წმიდისა მამისა ჩუენისა კვირილე(!) ალექსანდრიელისა და წმიდათა მოწამეთა ალექსანდრე და ანტონინასი... ამასვე დღესა წმიდისა პელაგიასი...“ გვ. 385—386.

281. „თვესა ივნისსა ი, წმიდისა მღვდელმოწამისა ტიმოთე პროსელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა ნიკონ და ილიოდორესი და წმიდისა აპოლო ეპისკოპოსისა და წმიდისა თეოფანესი და პანსემნისი...“ გვ. 386—389.

282. „თვესა ივნისსა ია, წმიდათა მოციქულთა ბართლომე და ბარნაბასი...“ გვ. 389.

283. „თვესა ივნისსა იბ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ონოფრესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ანტონინასი... ამასვე დღესა წმიდისა იოანე

მკედრისა და წმიდათა ზენონ და ტრეფილე ეპისკოპოსთა და ივლიანესი“. გვ. 390—391.

284. „თვესა ივნისსა ივ, წმიდისა მოწამისა აკვილინესი(!)... ამასვე დღესა წმიდისა ევლოგი ალექსანდრელ მთავარეპისკოპოსისა. აღ“ჲ“. გვ. 391—392.

285. „თვესა ივნისსა იდ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ელისესი... ამასვე დღესა წმიდისა მეთოდი კონსტანტინოპოლელ პატრიარქისა... წმიდისა მღვდელმოწამისა კვირელე(!) გორტინელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა მიცვალებად ნეტარისა მამისა ჩუენისა იოანესი. ეფთვიმესი(!) მამისა, ჭეშმარიტისა მის მონაზონისა და ქრისტეს ნების მყოფელისა, რომელსა პირველ აბუღაპროთ ერქვა ერისმთავრობათა(!)“. გვ. 392—393.

286. „თვესა ივნისსა იე, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ამოსისი და წმიდისა მოწამისა დოლასი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ონიფანტესი...“. გვ. 393—397.

287. „თვესა ივნისსა ივ, წმიდისა ტვიხონი(!) საკრველთმოქმედისა...“ გვ. 397—399.

288. „თვესა ივნისსა იზ, წმიდათა მოწამეთა მანოელ, საბაელ და ისმაელისი... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა იპატისი და წმიდისა ალექსი კაცისა ღმრთისა...“ გვ. 399—401.

289. „თვესა ივნისსა იძ, წმიდისა მოწამისა ლეონტისი, იპატისი და თეოდოლესი და პოლპიოასი(!) და დომეტიანესი...“ გვ. 401—403.

290. „თვესა ივნისსა ით, წმიდისა მოციქულისა იუდა ძმისა უფლისა და წმიდისა მოციქულისა დეოასი(!) და წმიდისა მოწამისა ზოსიმესი...“ გვ. 403—404.

291. „თვესა ივნისსა კ, წმიდისა მღვდელმოწამისა ასკინკრიტესი(!) და მის თანათა და წმიდისა იოსებ განწორებულისა“. გვ. 404.

292. „თვესა ივნისსა კა, წმიდისა მამისა ჩუენისა ივლიანე მოწამისა მეგვპტელისა და მისთა თანათა...“ გვ. 404—409.

293. „თვესა ივნისსა კბ, ევსევი სამუსატელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ზენონ და ზინასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პომპიანე, ღალატონი(!), სატრონიე(!) და ივლიანესი. აღ“ჲ“. გვ. 409—411.

294. „თვესა ივნისსა კვ, წმიდისა მოწამისა აღრიპპინაძესი და წმიდისა მოწამისა არისტოკლეოს ხუცისა და დიმიტრი დიაკონისა და ათანასე წიგნის მკითხველისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ორენტიისი და ძმათა მისთა... ეროს, ფარნაკი, ფიროს, ფირმინოს, კვრიაკოს და ლონგინოს...“ გვ. 411—416.

295. „თვესა ივნისსა კდ, აღვასრულებთ შობასა წმიდისა წინამორბედისა იოვანესისა“. გვ. 416.

296. „თვესა ივნისსა კე, წმიდისა მოწამისა ფებრონიასი...“ გვ. 416—419.

297. „თვესა ივნისსა კვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა დავით თესალონიკელისა და წმიდისა იოანე გუთელ ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა როფო, თერაპონ, მარკოზ და მარკიანესი. აღ“ჲ“. გვ. 419—420.

298. „თვესა იენისსა კზ, ღირსისა მამისა ჩუენისა სამფსონ უცხოთ მოყვარისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა კვირილე(!) ალექსანდრიელისა...“ გვ. 420.

299. „თვესა იენისსა კც, აღმოყვანებად ნაწილთა წმიდათა და საკვრველთ-მოქმედთა კვიროს და იოანესი და წმიდათა მოწამეთა კარპე ეპისკოპოსისა და პაპილე დიაკონისა და ალათოდორე და ალათონიკესი... ამასვე დღესა წმიდისა იპატისი, რომელი იყო ერთი სამას ათერთმეტთა წმიდათა მამათაგანი და წმიდისა მამისა ჩუენისა პავლე მკურნალისა“. გვ. 421—423.

300. „თვესა იენისსა კთ, საცხენებელი წმიდათა მოციქულთა პეტრესი და პავლესი...“ გვ. 423—424.

შენიშვნა: თარიღის გასწვრივ კიდევ გადამწერის ხელით: „შეისწავეთ, რამეთუ წმიდათა მოციქულთასა პატრიარქი სწირავს თეთრითა, ხოლო სოფიო წმინდას შავითა“ (გვ. 423).

301. „თვესა იენისსა ლ, ცხენებად წმიდათა და ყოვლად ქებულთა ათორმეტთა მოციქულთა: პეტრე, პავლე, იოანე, ანდრია, იაკობ, ფილიპე, თომა, ბართლომე, იაკობ, სიმეონ, იუდა, ლუკა, მარკოზ და სხუთა ყოთა...“ გვ. 424—425.

302. „თვესა იელისსა აქეს დღე ლა, დღეთა აქეს ყამი იდ, და დამეთა ყამი ი. თვესა იელისსა ა, წმიდათა და საკვრველთმოქმედთა კოზმან და დამიანესი, პრომს წამებულთა...“ გვ. 425—426.

303. „თვესა იელისსა ბ, და დებად პატროსნისა სამოსელისა ზესთა წმიდისა ლთისმშობელისა, რომელ არს ვლაქერნას... ამასვე დღესა წმიდისა იობენალი იერუსალემ(!) პატრიარქისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა კვინტიისი(!)...“ გვ. 426—428.

304. „თვესა იელისსა გ, წმიდისა მოწამისა იაკინთოასი და წმიდათა მოწამეთა მარკოზ და მუკიანესი... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ანატოლისი კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა თეოდოტე და თეოდოტისი და ასკილიპიადო და დიომიდიასი და ევლამპია და გულინდაუხტოასი(!)...“ გვ. 428—430.

305. „თვესა იელისსა დ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ანდრია იერუსალიმელისა... და წმიდისა მღვდელმოწამისა თეოდორე კვირინელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პისტი, ელპიდი და ალაპისი და დედისა მათისა სოფიასი და წმიდისა მარკოზ მოვრისა და წმიდათა მოწამეთა თეოდოტი და დონატისი“. გვ. 430—432.

306. „თვესა იელისსა ე, ღირსისა მართლისა(!) დედისა სკამენ(!) საკვირველი(!) მოქმედისა <მართასი>... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აღნისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ბასილისი და მის თანა სამეოცდაათთა მოწამეთა... და ცხენებად წმიდისა ათანასი ლავრისა მაშენებელისა...“ გვ. 432—433.

307. „თვესა იელისსა ვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა დიდისა სისოქსი და წმიდისა მოწამისა ლუკია ქალწულისა და რიქსი მოწამისა და სხუთა მრავალთა, რომელნი იწამნეს კამპანას... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა ასტისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა არქიპო და ფილიმონი-

სი, ალექსანდრე, ეპიმახოს და ონისიმესი და წმიდისა მამისა ჩუენისა ლამპარისი“. გვ. 433—434.

308. „თვესა ივლისსა ზ, წმიდისა მღვდელმონაშისა ასკილიპოასი და მისთა თანა, და ღირსისა აკაკი მორჩილისა და წმიდათა მოწამეთა ისავრო, ბასილი, ინოკენტი, ფელიქს, ერმიოს და პერიდორინეი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პერიდორინე, პომპიოს და ლუკიანესი, ისვიქი(!), პაპიანე, სატორნილე და გერმანოსი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ევსტათი, პოლიკარპო და ევანგელიისა. აღმდ“. გვ. 435—536.

309. „თვესა ივლისსა მ, წმიდისა დიდისა მოწამისა პროკოპისი...“ გვ. 436—441.

310. „თვესა ივლისსა თ, წმიდისა მღვდელმონაშისა პანკრატისი... და წმიდისა მოწამისა ორესტისა... ამასვე დღესა წმიდისა კვრილე კრიტელ(!) მთავარეპისკოპოსისა და წმიდათა მოწამეთა პატერმოთიოს და კობრე და ალექსანდრესი...“ გვ. 441—443.

311. „თვესა ივლისსა ი, წმიდათა ორმეოცდახუთთა მოწამეთა, რომელნი იწამნეს ნიკოპოლის... რომელთა თავნი იყვნეს ლეონტი და მავრიკ და დანიელ და ანტონი... და წმიდათა მოწამეთა ვიანორ და სილოანესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აპოლონისი... ამასვე დღესა წმიდათა ბევრეულთა მონაზონთა, რომელნი იყვნეს ქვაბთა შინა...“ გვ. 443—444.

312. „თვესა ივლისსა ია, წმიდისა და ყოვლად ქებულისა მოწამისა ევფემია საზღვრისა მამათასა, რაჟამს-იგი ქალკიდონისა კრებამან დააწერეს... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მარკიანესი... ამასვე დღესა მოკლვა არსენი პატრიარქისა იერუსალიმისა და წმიდისა მოწამისა კინდეოს მღვდელისა...“ გვ. 444—446.

313. „თვესა ივლისსა იბ, წმიდათა მოწამეთა პროკლე და ილარიონისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ლოლინდუხისი, რომელსა ეწოდა მარია... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ანდრეა, პროვო და ვერონიკისი...“ გვ. 446—449.

314. „თვესა ივლისსა იგ, კრებაჲ წმიდისა გაბრიელ მთავარანგელოზისა და ღვაწლი წმიდისა სერაპიონ მოწამისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მიროპისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ანდრია მკედრისა, პერაკლე, ფავსტე, მინა და მათ თანა წამებულთა“. გვ. 449—450.

315. „თვესა ივლისსა იდ, წმიდისა მოციქულისა აკვლასი და წმიდისა მოწამისა იოსტოასი... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ონისიმესი საკრველთმოქმედისა... ამასვე დღესა ქსენებაჲ წმიდისა ეპიფანესი კვირელ(!) მთავარეპისკოპოზისა და წმიდისა ილარიონისა და წმიდისა დავით თესლონიკელისა“. გვ. 450—452.

316. „თვესა ივლისსა იე, წმიდათა მოწამეთა კვრიკესი და ივლიტასი დედისა მისისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ავდიმოასი... ამასვე დღესა წმიდისა იოსებ თესლონიკელისა... და ქსენებაჲ ღვთისმსახურისა იოსტინიანე მეფისა ახლისა“. გვ. 452—453.

317. „თვესა ივლისსა ივ, წმიდათა ექვსას ოცდაათთა ხალკიდონელთა მამათა და წმიდათა სამას და ათერთმეტთა ნიკიელთა მამათა და ასერგასისთა კოსტანტინელ პოლელთა(!) და ორასთა ეფესელთა

და მერმეცა ასსამეოცდა კოსტანტინეპოლელთავე მეხუთისა კრებისათა და ასსამეოცდაათთა მეექვსისათა, რომელნი შეკრბეს ქალკიდონს... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ანტიოხოასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პავლე, უალენტინა და თეასი...“ გვ. 453—454.

318. „თვესა ივლისსა იზ, წმიდისა მოწამისა მარინასი... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა ათენაგენი ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა პერატისი და წმიდისა მოწამისა ბერენიკესი“.
 გვ. 454—455.

319. „თვესა ივლისსა იმ, წმიდისა მოწამისა ემელიანესი... ამასვე დღესა წმიდისა იაკინთე მოწამისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მარკელე და დასისი და მარონისი და წმიდისა იოანე ქალკიდონელ მთავარეპისკოპოსისა და წმიდისა მოწამისა ათანასე კოლიზმელისა. აღ—ჟ“.
 გვ. 455—457.

320. „თვესა ივლისსა ით, ღირსისა მაკრინასი, დისა წმიდისა ბასილისი... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა დიოსი... ამასვე დღესა წმიდისა გრიგოლი პანდინელ ეპისკოპოსისა...“ გვ. 457—459.

321. „თვესა ივლისსა კ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ელიასი... ამასვე დღესა წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ეზეკიელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა გიორგისი და თეოდორესი“.
 გვ. 459—461.

322. „თვესა ივლისსა კა, ღირსთა მამათა ჩუენთა იოანესი და სუმეონისი ქრისტესთვის სალოსთა... ამასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა მატათასი და წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ეზეკიელისი“.
 გვ. 461—463.

323. „თვესა ივლისსა კბ, კსენებად წმიდისა მარია მავდანელისა... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა ფოკასი...“
 გვ. 463—464.

324. „თვესა ივლისსა კვ, წმიდათა მოწამეთა ტროფიმე, თეოფილე, და მათთანათა. და წმიდისა მოწამისა აპოლირანისა(!) და წმიდისა აპოლონ პრომთა პაპისა“.
 გვ. 464.

325. „თვესა ივლისსა კდ, წმიდისა მოწამისა ქრისტინასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მენო და კაპიტონისი“.
 გვ. 464—465.

326. „თვესა ივლისსა კე, მიცვალებად წმიდისა ანნასი, დედისა წმიდისა ლთისმშობელისა... ამასვე დღესა წმიდისა დედისა ევპრაქსიასი... ამასვე დღესა წმიდისა დედისა ულიმპასი... ამასვე დღესა წმიდათა რაფე მამათა მეხუთისა კრებისათა და წმინდისა ერმოგინე მოწამისა“.
 გვ. 465—467.

327. „თვესა ივლისსა კვ, წმიდისა ერმოლოს და ერმიპპოსი და ერმოკრატისი... ამასვე დღესა წმიდისა სუმეონ პალაბელისა და წმიდისა ეგნატი სტირიონელისა და წმიდათა მოწამეთა სანკტო, პოლინე, მიატტორ, ატტალო, ვალდინო და მათთანათა... და კრებად გაბრიელ მთავარანგელოზისა; ამასვე დღესა იქმნა ბრძოლა ბორღელეთს და სიკვდილი ნიკიფორე მეფისა. აღ—ჟ“.
 გვ. 467—468.

328. „თვესა ივლისსა კზ, წმიდისა დიდმოწამისა პანტელეიმონისი...“
 გვ. 468—469.

329. „თვესა ივლისსა კმ, წმიდათა მოციქულთა პროხოტო, ნიკანორა, ტიმონა და პარმენასი, რომელნი დაიდგინეს სტეფანეს თანა და წმიდისა მოწამისა ევსტათი ანკვირელისა(!)... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა აკაკისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა კვინტინე(!), დადა,

მაქსიმე და კალინიკესი და სატფურებად ღთისმშობელისა დიაკონისეს“. გვ. 469—471.

330. „თვეს ივლისსა კთ, წმიდისა მოწამისა კალინიკესი... ამასვე დღესა წმიდის მოწამისა თეოდოტისი და შვილთა მისთა... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ალექსანდრესი და წმიდისა დედისა პელაგიასი...“ გვ. 471—472.

331. „თვეს ივლისსა ლ, წმიდათა მოციქულთა შილა და სილოანესი, კრისკენტი და ეპენტოს და ანდრონიკესი და წმიდისა იოანე მკედრისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა მამა, ვასილიკო(!) ბენიამენ, ვენიო და ვინისი და ნეტარისა კოსტანტინესი, პოლელ(!) პატრიაქისა და ქსენებად მორწმუნისა მეფისა თეოდოსი ახლისა“. გვ. 472—473.

332. „თვეს ივლისსა ლა, წმიდისა და მართლისა ევდუკიმესი, და წმიდისა ანტონინე ალექსანდრიელისა და ქსენებად ნეტარისა იოანე თქროპირისა, რაქამს დასვეს პატრიაქად, და სატფურებად ქალკიდონისა ეკლესიისა...“ გვ. 473.

333. „თვეს აგვისტოსა აქეს დღე ლა, დღეთა აქეს ყამი იგ, და ღამეთა ყამი ია. თვეს აგვისტოსა ა, წმიდათა შვილთა მოწამეთა მაკაბელთა და მოძღვრისა მათისა ელეაზარისა... უკუანისკნელ დედამან მათმან სოლომონია... საკმილსა... თავი თვისი შთაიგდო... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პისტისი და ელპიდისი და ალაპისი და დედისა მათისა სოფიასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პოლიევქტო, თეოდორე, კვირიკე(!). ელიაზარ და მოყვასთა მათთა“. გვ. 474—476.

334. „თვეს აგვისტოსსა ბ, აღმოყვანებად ნაწილთა პირველმოწამისა სტეფანესთა და წმიდისა მოწამისა სტეფანე რომთა პაპისა... ამასვე დღესა ანგელოზისა მიერ პოვნა ნაწილთა წმიდათა მოწამეთა მაქსიმე, დადა და კვინტილიანესი(!)... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ფოკასი და ქსენებად მორწმუნისა მეფისა ივსტუკინიანესი(!)“. გვ. 476—478.

335. „თვეს აგვისტოსსა გ, ღირსთა მამათა ჩუენთა და ღამათისი, ისაკისი და ფავსტესი... ამასვე დღესა ქსენებად მეორისა კრებისა, რნ მამათა და წმიდისა მოწამისა რაქდენისი, რომელი პირველ მოგვიყო და ქრისტეანე იქმნა და იწამა სპარსთა მიერ ქართლს სოფელსა წრომს. აღ“ გვ. 478—479.

336. „თვეს აგვისტოსსა დ, წმიდათა შვდთა ყრმათა ეფესელთა და წმიდათა მოწამეთა თუთაელ და იასი და წმიდისა მოწამისა ევდუკიასი და წმიდისა ელევთერი კუვუკლარისა. აღ“ გვ. 479.

337. „თვეს აგვისტოსსა ე, წინა დღე საუფლოსა ფერის ცვალებისა და წმიდისა მოწამისა ევსელონისი...“ გვ. 479.

338. „თვეს აგვისტოსსა ვ, წმიდად ფერის ცვალებად უფლისა და ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი“. გვ. 479.

339. „თვეს აგვისტოსსა ზ, წმიდისა მღვდელმოწამისა დომენტისი... ამასვე დღესა წმიდისა სოზონ მოწამისა და მორწმუნისა ირინა დედოფლისა... და ქსენებად ბარბაროზთა მოსლვისა, რაქამს მეოხებითა წმიდისა ღთისმშობელისა შთაცვივეს ზღვასა“. გვ. 479—481.

340. „თვეს აგვისტოსსა თ, წმიდისა ემმელიანე კვიზიკოასი(!) ეპისკოპოსისა... და წმიდისა მირონ საკვირველ(!) მოქმედისა... ამასვე დღე-

სა წმიდისა მოწამისა მარინოს ბერისა... და წმიდათა მოწამეთა ელევთერი და ლეონიდისი და შვილთა მათთა და სატფურება წმიდათა პეტრე, პავლეთა(!) პერი სტიქიონს და წმიდისა იოანე მახარებლისა(!) მარინაკეს“. გვ. 481—482.

341. „თვესა აგვისტოსსა თ, წმიდისა მოციქულისა მატათასი... ამასვე დღესა წმიდისა თევდოსი ორობისა მამასახლისისა და წმიდისა მოწამისა ანტონისი... ამასვე დღესა წმიდისა კოსტანტინესი კოსტანტინენ(!)-პოლელ მთავარეპისკოპოსისა“. გვ. 482—483.

342. „თვესა აგვისტოსსა ი, წმიდისა მოწამისა ლავრენტი მთავარდიაკონისა და ქსვსტესი და იპოლიტესი...“ გვ. 483—484.

343. „თვესა აგვისტოსსა ია, წმიდათა მოწამეთა ევბოლო და ზენონ და მაკარი და ნეოფიტე და გიოს(!) და გაიანე და მარკოზ და მაკარისი, რომელნი იწამნეს სიკილის და წმიდისა ელიანოზისი“. გვ. 484.

344. „თვესა აგვისტოსსა იბ, წმიდათა მოწამეთა ფოტისი და ანიკოტოასი...“ გვ. 484—487.

345. „თვესა აგვისტოსსა იგ, ღირსისა მამისა ჩუენისა მაქსიმე აღმსარებელისა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პამფილე, კაპიტონ და წმიდისა სერგის და სტეფანესი და ქსენებაჲ ევდუკია დედოფლისა“. გვ. 487—489.

346. „თვესა აგვისტოსსა იდ, წინა დღე წმიდისა ლთისმშობელისა მიცვალეზისა და ქსენებაჲ წმიდისა წინაწარმეტყუელისა მიქეასი... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა მარკელესი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ორსიკისი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ლუკისი“. გვ. 489—492.

347. „თვესა აგვისტოსსა იე, დაძინებაჲ ზესთა წმიდისა და დიდებულისა ლთისმშობელისა...“ გვ. 492—494.

შენიშვნა: თარღის გასწვრივ კიდზე გადამწერის ხელით: „შეისწავეთ, რამეთუ ამას დღესა ელაქერნს პატრიარქი და მოყვსობა ყოველი წირვენ თეთრითა, ხოლო სოფიაწმიდას შავითა“. (გვ. 492).

348. „თვესა აგვისტოსსა ივ, წმიდისა მანდილისა და წმიდისა დიომიდესი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა თვრსო და ლევკოასი, კორონატო და მოყვასთა მათთა და წმიდისა ეგლონ განშორებულისა“. გვ. 494—495.

შენიშვნა: თარღის გასწვრივ კიდზე გადამწერის ხელით: „შეისწავეთ, რამეთუ ამასცა დღესა სწირვენ თეთრითა“. (გვ. 494).

349. „თვესა აგვისტოსსა იზ, წმიდისა მოწამისა მირონისი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა პავლე და ივლიანესი დისა მისისა და სტრატონიკესი... ამასვე დღესა სატფურებაჲ ლთის მშობელისა არმასიას“. გვ. 495—498.

350. „თვესა აგვისტოსსა იბ, წმიდათა მოწამეთა ფლორო და ლავროასი... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა სტრატონ და ფილიპე და ევსტაქიასი(!) ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ერმონ, სარაპიონ(!) და პოლიენოასი... ამასვე დღესა წმიდათა მამათა ჩუენთა მთა-

ვარებისკომპოსთა კოსტანტინეპოლელთა იოანესი და გიორგისი და წმიდისა მოწამისა იოლიანესი“. გვ. 498—500.

351. „თევსა აგვისტოსსა ით, წმიდათა მოწამეთა ანდრია სტრატელატისა და მის თანა აღსრულებულთა ორ ათას ხუთასთა... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ტიმოთესი, ალაპისი, თეკლასი და მის თანა აღსრულებულთა...“ გვ. 500—502.

352. „თევსა აგვისტოსსა კ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა სამოელისი... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა პავლე ახლისა კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა და წმიდისა მოწამისა ბასილიასი და წმიდისა და დიდისა მოწამისა ფოტინისი და მისთა თანა და სატფურებაა წმიდისა ლთისმშობელისა იოსტინიანესი“. გვ. 502.

353. „თევსა აგვისტოსსა კა, წმიდისა მოციქულისა თადეოზისი და წმიდისა მოწამისა ბასასი და სამთა ძეთა მისთა: თეოდონისი, ალაპისი, და პისტოასი... ამასვე დღესა წმიდისა მოწამისა ლოკიასი... ამასვე დღესა სატფურებაა წმიდისა ლთის მშობელისა მარკიონსი“. გვ. 502—504.

354. „თევსა აგვისტოსსა კბ, წმიდათა მოწამეთა ალათონიკოასი და ზოტიკოასი და ზენონისი და აკკინდესი(!) და სევერიანესი და თეოპროპროპოასი(!). ამასვე დღესა წმიდისა ირინეოს მღვდელმოწამისა... ამასვე დღესა წმიდისა დედისა ანთუსისი და ათანასე ეპისკოპოსისა, რომელმან ნათელ-სცა მას და ხარისიმე და ნეოფიტე მონათა მისთა, რომელნი იწამნეს... ამასვე დღესა კსენება არადნი(!) დედოფლისა“. გვ. 504—507.

355. „თევსა აგვისტოსსა კვ, წმიდისა მოწამისა ლუკიოასი და წმიდისა მამისა ჩუენისა ევსტათიანტიოქელ მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა მელეტი მთავარეპისკოპოსისა მისვე ქალაქისა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა კალინიკე კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა სატფურებაა წმიდისა ლთისმშობლისა პროვოას მონასტერსა, და წმიდისა კოვრდოვისა და წმიდისა ლუპლოასი; ამასვე დღესა წარვგზავნით დღესასწაულსა“. გვ. 507—512.

356. „თევსა აგვისტოსსა კდ, წმიდისა მღვდელმოწამისა ეეტუქი, მოწაფისა წმიდისა იოანე ღვთისმეტყველისა, და წმიდისა მოწამისა ტატიანესი... ამასვე დღესა წმიდათა ოცდაცხრამეტთა(!) თრაკიელთა მოწამეთა... ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა გიორგი ლიმნელისა...“ გვ. 512—515.

357. „თევსა აგვისტოსსა კე, კსენებაა წმიდისა მოციქულისა ტიტესი. მოწაფისა წმიდისა პავლე მოციქულისა... ამასვე დღესა აღმოყვანება ნაწილთა წმიდისა მოციქულისა ბართლომესთა და კსენებაა წმიდისა მამისა ჩუენისა გენადი კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისა და ეტვიფანე და მინასი და იოანესი კოსტანტინეპოლელთავე...“ გვ. 515—518.

358. „თევსა აგვისტოსსა კვ, წმიდათა მოწამეთა ანდრიანე და ნატალი, ატიკტიკოს, სისინი და მათ თანათა... ამასვე დღესა წმიდისა სებასურისა, და წმიდისა მაქსიმე მოწამისა და სხვსა მოწამისა ანდრიანესი, რომელი იწამა ლიკინოსს...“ გვ. 518—521.

359. „თევსა აგვისტოსსა კჟ, ღირსისა მამისა ჩუენისა პიმენისა და წმიდისა მამისა ჩუენისა ლიბერი პრომოთა პაპისა... ამასვე დღესა წმიდათა ლგ მოწამეთა, რომელნი იწამნეს ნიკომიდიას“. გვ. 522.

360. „თვესა აგვისტოსსა კმ, წმიდისა მამისა ჩუენისა მოსე ეთიოპლი-სა და წმიდისა მოწამისა ანთოასი და წმიდისა მამისა ჩუენისა კოდრატო-ეპისკოპოსისა... ამასვე დღესა წმიდათა მ მოწამეთა და წმიდისა ლაერენ-ტისი და დიომიდესი და წმიდისა მოწამისა გელასისი“. გვ. 522—523.

361. „თვესა აგვისტოსსა კთ, მოკვეთა პატიოსნისა თავისა წმიდისა იოანე წინამორბედისა...“ გვ. 523.

362. „თვესა აგვისტოსსა ლ, წმიდათა მამათმთავართა კოსტანტინეოლელ მთავარეპისკოპოსთა ალექსანდრესი, რომლისა ლოცვითა არიოზ მო-იკლა და იოანესი, და წმიდისა მღვდელმოწამისა ფილონიდე ეპისკო-პოსისა... ამასვე დღესა წმიდისა მღვდელმოწამისა ფელიქსისი და მისთა თანა იანვარი და სეპრემინოს და ფორტონიანოსისი და წმი-დისა საკვრველთმოქმედისა ფანტინესი“. გვ. 524.

363. „თვესა აგვისტოსსა ლა, დაღება პატიოსნისა სარტყლისა ზესთა წმიდისა ლოთისმშობელისა“. გვ. 524.

შენიშვნები: 1. ტექსტს ერთვის: „სახელები და რიცხვი დღესასწაულთა და თუ რომელ დღეთა შინა დაცადების საქმე თუთოეულისა თვისა, ესრეთ ეუწყოს აქა“ (გვ. 525—526); „პატრიარქნი რომისანი... იერუსალემისანი... ალექსანდრიელ-ნი... ანტიოქისანი... კოსტანტინისანი(!)“, (გვ. 527—533); „მეფენი პრომთანნი(!)... ასურასტანელთანი... მაკედონელთანი... პრომთანნი...“ (გვ. 533—535); „მეფენი ქრისტეანენი კოსტანტინეპოლისნი“ (გვ. 536—537); „აღამის ნათესაობის ჩამო-მავლობა ქრისტესამდე“ (გვ. 537); „მამადმთავრის(!) იაკობის შვილების სა-ხელები“ (გვ. 538); „წინაწარმეტყუელთა სახელები“ (გვ. 538); „ათორმეტთა მოციქულთა სახელები“ (გვ. 538); „იესო ქრისტეს მოწაფენი სამოცდაათნი, ესე არს სახელები“ (გვ. 538—539); „ათორმეტნი მამანი ასურეთით მოვლენილნი ქართლში, მათი სახელები“ (გვ. 539); „სამოცდა ათნი მოციქულნი და მოწაფენი ქრისტესნი, ესე არს სახელები მათი ან სად იყვნენ ეპისკოპო-ზად“ (გვ. 539—544); „დასაბამი ქრისტესამდე ქართლის(!) რიცხვთა(!) ქრისტე-სამდე“ (გვ. 544); „წმიდანი კრებანი, რომელთა დამტიცეს(!) მართლმადიდებ-ლობისა სარწმუნოება და დაუყვენს პირი მწვალებელთა“ (გვ. 544).

2. დღესასწაულთა ჩამოთვლის შემდეგ ტექსტის ხელით შენიშვნა: „ხოლო მარხვათა(!) პირველი შვიდელი და წმიდისა თეოდორესი და შუა მარხვა(!) ხუთშაბათი დღეთა გლობათა, დიდი ხუთშაბათი, თხთშაბათი, ხუთშაბათი ამაღ-ლებისა, საცნაურ იყვენ ესე, სადა „ყოველნი“ სწერიან, მიზნებულთა და ძმათა ყოველთა ზოგად ჯერ არს დაცადება საქმისა, ხოლო სადა „ყოველნი“ არა-სწერიან, მათ დღეთა ძმანი ოდენ დააცადებენ საქმესა და მუშაენი შურებან. საყვარელნი, წელიწადსა შინა მთაწმიდას ექვსი დრაკანი უნდა მიცემა მუშაისა, და ესე რომელ მცირედ არიან საერონი უქმენი, ნუ გიკვრს, ოცი მუშაი შერების ყოველადე და ყოველსა წელსა ჩუენსა მოინატრას“ (გვ. 526).

3. ხელნაწერთა მთავარსებულო სვინაქსრის ტექსტი ძირითადად ისეთივე შედგენილობისა, როგორისაც გიორგი მთაწმიდლის რედაქციის დიდი სვინაქსარი (ნუსხები H 1661, A 193), ოლონდ მასში ჩანს დამატებითი მასა-ლაც (ცალკეულ წმინდანთა მოსახსენებლები), რომელიც გვიანდელი წყაროები-დან უნდა იყოს აღებული.

ანდერძები: 1. „განსრულდა წმიდად ესე და პატიოსანი სულთა განმანთ-ლებელი და ჭორცთა განმწმედელი წმიდა და საეკლესიო და წელიწადსა შინა დღითიდღე საითხავი წიგნი ესე სჯანაქსარი. ღმერთო, მშკლობაში მაქვარე მწერალს ნიკოლოზს და ძესა ჩემსა იოვანეს, რომელნი აღვასრულებდეთ დღითიდღე წმიდასა და პატიოსანსა დღესა და დღესასწაულსა თქუენსა. წმიდა-ნი მამანო, წინაწარმეტყუელნი, მღვდელთმოძღუარნი, მოციქულნი, ქალწულ-ნი და მოწამენი, შეიწყალეთ სულნი და ჭორცნი ჩუენნი. მეუღლით და [ასუ-ლით და ძითურთ. განსრულდა ჰელითა ჩაჩიკასშვილი მღვდლის ნიკო-

ლოზისათა თვესა ავგუსტოს ოცდაათსა, ქკს ომდ“ (გვ. 544).

2. „განსრულდა ქკს ომდ“ (გვ. 524).

მინაწერები: 1. „დიდსა ხუთშაბათსა ცისკრად ქარი თუ აღმოსავლეთით ქროდეს, ყოვლისა კეთილისა ნიშანი არს, თუ სამკურთხეთ ქროდეს, გვალვა იყოს, თუ ჩრდილოეთით იყოს, წკმა(!) იყოს, თუ დასავლეთით ქროდეს, ლაშქრობა იყოს“ (გადამწერის ხელით, გვ. 315).

2. სომხური მინაწერი (გვ. 1; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი № 10 ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანციანს).

(1092)

2570

კრებული. XVII—XVIII

166 ფ; 15×10; ქალაღი; ტყავგადაკრული ხის ედა; თანაკლული, აკლია შიგნითაც; 1—2, 143—144 ფ. დაზიანებულია (ჩამოჭრილი ან ჩამოხეული); 156rv, 161r—166r განსხვავებული ხელითა ნაწერი; ნუსხური; სათაურები სინგურით; [XVII—XVIII]; დაუწერელია 166v.

1. [სამთვარიო]. — „...ლდეს... რთა ქცევა და...“ 1r—2r.

2. „სასიზმრომართალი. — უკუეთუ ვინმე სიზმარსა შინა ღმერთსა ზრახვიდეს, ანუ იხილოს ოდეს, უწყოდეს...“ 2r—17r.

3. „ესევე სახისმეტყუელება პირუტყუთა გამოწიგნთავან. ა. — არის ქუეწამძრომი ჭია, სახელით მსუჭნი, რომელსა მოაკლდეს...“ 17r—31r.

შენიშვნა: თხზულება წარმოადგენს პარაფრაზს ბასილი კესარიელის „მხეტათვის სახის სიტყვისა“, რომელსაც ერთგის დამოძღვრითი ხასიათის მქონე მსჯელობები.

4. „თარგმანებისაგან წმიდისა იოანე მახარებელისა გამოცხადებისა გამოკრებულნი სიტყუანი, რომელნი-იგი უთარგმანა წმიდასა მამასა ანდრიას კესარი-კაბადუკიას მთავარ ებისკაოლისა(!) მოწყალისა(!). — გამოცხადება იესუ ქრისტესი, რომელი მოსცა მას ღმერთმან. თარგმანი. გამოცხადება არს დაფარული(!) საქმეთა ჩუჭნება...“ 31v—48v.

შენიშვნა: თარგმანების ტექსტი გამოცემულია (იხ. იოვანეს გამოცხადება და მისი თარგმანება, გამოსცა ი. იმნაიშვილმა, ძველი ქართული ენის კათედრის შრომები, 7, 1961).

5. „ქებაჲ წმიდის მარინესი. — ვიწყით საღთოთა წერილთა და წმიდაჲ ვაქსენოთ სამება...“ 48v—63v.

წყდება: „...თქუა წმიდამან: ძმაო მალქოზ, აღასრულე ბრძანებული, აწ მომკუჭთე თავი, იქმნას მათი წამებული. მარკოზ თქუა: ვერ მოგკუჭთ, პრლ...“.

შენიშვნა: ტექსტი წარმოადგენს გაბმით დაწერილ პოემას (შდრ. S 1511:32). ტექსტი ხშირად შერყვნილია, ლექსოწყობა დამახინჯებული.

6. [სწავლანი სულიერნი ანუ მარგალიტი]. — „...და ჰრქუა ურწმესმან(!) ძემან მამსა თვსა(!) მამაო, მომეც მე რომელი მხუდები(!) მონაგებისაგან შენისა. და წარვიდა ძე იგი უმრწამესი(!) უხუცესი უცხოსა ქა-

ლაქსა და შეჰკამა მონაგები იგი მეძავთა და მემრუშეთა თანა...“ 64r—104v.

შენიშვნა: ხელნაწერში მოცემულია მხოლოდ ნაწილი „მარგალიტის“ იმ ვრცელი ტექსტისა, რომელსაც ვხვდებით ხელნაწერებში A—1369 და H—1296: მასალის თანმიმდევრობა და დასათარებაც სხვაგვარია. ქვემოთ ჩამოთვლილია ტექსტის ძირითადი შემადგენელი ნაწილები; ფრჩხილებში მითითებულია შესაბამისი ადგილების დასაწყისი A—1369-დან: იგავები თარგმანებითურთ, ე. ი. კითხვა-მიგებები — უძლები ძის იგავი 64r (88r); „იყო ერთი მეფე და ელგა მას ერთი მოვალე...“ 66v (90r); „მატანას და სამელისა(!) ზეცით ვარდამოყრა რამ სახე იყო...“ 68r (91v); „იუდას ნაცვლად მატანის ყოფად რამ სახე იყო...“ 68r (91v); „დავითისი: ფუცა უფალმან და არა შეინანოს...“ 68r (91v); „[დავითისი] მე ვთქვი განკარგებას ჩემსა...“ 68v (92r); „ანგელოზთა დაბადებაჲ ვითარ იყო 68v (92r); „შემწე და მხსნელი ჩუენი ხარი შენ...“ 69r (92r); „ჯოჯოხეთს შიგან წინაწარმეტყუელნი იტყოდენ...“ 69r (92v); „იყოს ხე დანერგული...“ 69r (92v); „ფურცელნი მისნი არა დასცუვენ...“ (69r (92v) და სხვა 71v-მდე; „წიგნსა ეფფარტას შინა სწერია...“ 71v (21v); „ლვისკონსა(!) წიგნსა სწერია...“ 83r (33v); „მარგალიტსა შინა სწერია...“ 83v (34r); „ყრი კრებულე: აწ ესეცა ვთქუთ: მართალთა და ცოდვილთა არა არს საქმე ერთი...“ 91r (38v); „ყრი კრებული. აწ ესეცა ვთქვათ, ვითარცა იტყუს წერილი: ქრისტიანეთაჲ და უსჯულოთა...“ 97r (42r); „ყრი კრებული. აწ ქრისტიანეთაჲს ვიტყუ: უკუეთუ მეფე მოკუდეს მონათოჲს...“ 98r (43v); „იყო ერთი კაცი, რომელი იყო გულთა მოწყალე და სიძვის მოყუარე...“ 101r (45v); „ყრისა კრებულისა. იყო ერთი კაცი, რომელი ინანდა და დაეცემოდა...“ 102v (46r); „ყოვლისა კრებულისა. ვიეთნიმე იტყვიან(!), რომელნი დიდსა კეთილსა იქმენ...“ 103v (47r). შტრ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951, გვ. 424.

7. „ცხორობაჲ მავრიანე ქალისა. — იყო კაცი ვინე(!) ეგვპტეს, რომელსა ეგულებოდა მონაზნობით ცხორობაჲ. და ესუა მას შვილი ერთი ქალი...“ 104v—109v.

შენიშვნა: შტრ. A—95, 1303—1307, აგრეთვე კ. კეკელიძე, ეტიუდები..., V, გვ. 131.

8. „გვთხრობს მამა იოანე, ეპისკოპოსი ქალაქისა დიდისა. — მითხროდესმე მამამან თეოდოსი ურვალმან, ესხედით რამ მოსასა წმიდასა სინასა...“ 109v—111v.

წყდება: „...არამედ სიმყრალე ესე, რომელსა-ესე ხედავთ, არს მარჯუნისა ჩემისა, რომლითა-იგი ვიპყარ კელი მისი; მიერთვან ვერლარა ვიკადრე ჟამის-წირვად...“.

9. „ასოთსამღერალი. — „...წარბი ემღერდეს, სიხარული მოხუდეს ანუ ხუასტავი, თუ მარცხენა წარბი ემღერდეს...“ 112v—117r.

10. „საკვმატონითუქთანო. — თუესა სეკდენბერსა გ და კდ, თაოკდონბერსა. გ და კა...“ 117rv.

11. „დღენი თუჭთანნი კეთილნი და ბოროტნი ყოვლისათჲს, რომელსა ზედა სდგე: ა. ვაჭრობაჲ, გ. თუ წარწყმდე, მეშუდესა იაოო...“ 117v—124r.

12. „ქალადრა(!) თქმული ეზიარა(!) წინაწარმეტყუელისა. — უკუეთუ დადგეს იანვარი დღესა კვრიაკესა...“ 124r—125v.

შენიშვნა: იხ. სოლ. ყუბანეიშვილი, ძველი ქართული ლიტერატურის ქრესტომათია, I, გვ. 30—31.

13. „ზედნადები წელიწადისა მოწვეწელისა და მოწვეწადისა. — უკუეთუ იყო ზედნადები ია...“ 125v—131v.

შენიშვნა: იხ. ზემოთ ხს. ქრესტომათია, გვ. 28—30.

14. „ნიშანი ძრვისა და ქუხილისა. — იანვარსა თუ იქუხნეს, იქჟლისა და ღვინისა სავსებად იყოს...“ 131v—132v.

შენიშვნა: იხ. ზემოთ ხს. ქრესტომათია, გვ. 31.

15. „უკუეთუ გინდეს ცნობაჲ ეამთა მზის ქცევისა: — მარტსა კ განისწორნენ დღენი და ღამენი, და დღეთა აქუს ეამი იბ...“ 132v—133v.

16. „სნეულისა საკითხავი, დარჩების თუ მოკუდების მართლა. — უკუეთუ გინდეს ცნობაჲ სნეულისა, განმრთელდების ანუ მოკუდების, იპყარ სახელი მის სნეულისა, მღდელისაგან წოდებული...“ 133v.

17. [სპოკრიფული თხრობანი]. — „...სა ოთხშაბათსა. ხუთი დღით უხუცე იყო ადამ ევას...“ 134r—138v.

18. „ცათა მოხილვა წმიდისა ღთისმშობელისა, გამოცხადებაჲ სატანჯველთა. გ. მ. — ეგულებოდა რა წმიდისა ღთისმშობელსა აღსლვა მთასა...“ 138v—153r.

შენიშვნა: თხზულება გამოცემულია (იხ. ზემოთ ხსენებული ქრესტომათია, I, გვ. 14).

19. „წმიდისა და ნეტარისა მოციქულთა თავისა პავლესი, რომელმან სახედ მზისა მოვლო და განანათლა ყოველი ქუეყანაჲ, რომლისათჳსა მიერ ცისა აღტაცებულ იქმნა სამოთხედ და აღიწია სამ ცამედ და ესმნეს [სიტყუანი უთქმელნი და იხილნა საყოფელნი მართალთა და ცოდვილთანი]. — იტყჳს ნეტარი პავლე: ნესტჳ ბრწყინვალე ეკლესია და კმა მისი ქადაგი...“ 153r—166r.

შენიშვნა: სათაურის ის ნაწილი, რომელიც კვადრატულ ფრჩხილებშია ჩასმული, გადასულია და არ იკითხება. აღდგენილია A—153-ის მიხედვით (გვ. 262).

მინაწერები: 1 (ტექსტის ხელით). „...ლით ველარ დავწერე“ (52v).

2. „ღმერთო, უშველე ბატონს ელენეს და მის ზალს, წმიდო მარინე“ (99v).

3. სომხური მინაწერი (166r; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ მკრტიჩის-ძე ვნფიანჯიანს).

(1093)

2571

კრებული. XVIII

85 ფ. (170 გვ.); 10,5×15,5; ქაღალდი; ტვიფრულ ტყავადაკრულ მუყაოს, შესაკრავებინ ყდაში; ნუსხური; სათაურები სინგურით; [XVIII]; დაუწერელია; გვ. 126—128, 170.

1. „წიგნაკი მცირე რაამე, მცირედ რაამედ შემოკლებით თქმულა აღსარებისათჳს. — რამეთუ აღსარებაჲ ყოვლადვე და ფრიად დიდსაჳირო რაამე არს სულისა ცხოვრებისათჳს...“. გვ. 1—119.

2. <ნიკოლოზ გაბაშვილი>. — „სწავლა მოძღურისა მიერ სულიერისა სარწმუნოებისათს. — საყუარელო სულიერო შვლო(!), რამეთუ ვითარცა სარწმუნოება თვნიერ საქმეთასა მკუდარ არს, ეგრეთვე საქმენი თვნიერ სარწმუნოებისა მკუდარ არიან...“ გვ. 120—124.

შენიშვნა: გვ. 125-ზე ანდრძი: „თქმული ნიკოლოზ დეკანოზის გაბაშონის მიერ, რომელი შენდობასა ვითხოვ უღირსისა ხუცისა ოსეს თანა“.

3. „სწავლა მოძღურისა მიერ სულიერისა მამისა აღმსარებელი სამიმართ მოწადისა თვისისა, ოდეს აღიარებდეს თვსთა ცოდვათა. — მოძღუარმან მიიყუანოს მოწაფე წინაშე აღსავალისა კარისა და წართქუას: წმიდაო ღმერთო...“ გვ. 127—169.

მთავრდება: „...ან შენის მიზეზით ორსულს მუცელი წაგზდენია...“.

შინაწერი: სომხური (გვ. 1; აღნიშნულია, რომ ხელნაწები ეკუთვნის ავერტიკ მკრტიჩის-ძე ენდიანჯიანცს. თარიღი — 1855 წ.).

(1094)

2572

სამოციქულო. 1771

338 ფ.; 16,5×10,5; ქალღი; ტვიფრულ ტყავგადაკრულ ხის ყლიში; თანაკლული: ამოცვენილია: 1—6, 33—34, 41—42, 56—59, 62, 69, 110, 112, 115, 117, 142, 149, 256, 259, 332 ფფ.; ყდას შერჩენილი აქვს ცალი შესაკრავი; ზედა ყდის საცავი ფურცლის verso-ზე მინიატურა; ნუსხური; სათაურები სინგურით; 1771 წ. (337v); ვადამწერი ნიკოლოზ ჩაჩიაშვილი (337v).

1. <საქმე მოციქულთა>. — „...და ილოცეს და თქუეს: შენ, უფალო, ყოველთა გულთა მეცნიერო, გამოაჩინე ერთი...“ 1r—77r.

შენიშვნა: თანაკლული ტექსტი იწყება 1 თავის 24-ე მუხლით.

2. <კათოლიკე ეპისტოლენი>. — „კათოლიკე ეპისტოლე იაკობ მოციქულისა. თავი პირველი. — იაკობ ღმრთისა და უფლისა ქრისტეს მონა, ათორმეტა ნათესავთა, — გიხაროდენ...“ 77r—110v.

შენიშვნა: კათოლიკე ეპისტოლეებში შედის:

„კათოლიკე ეპისტოლე იაკობ მოციქულისა“ (77r—84v);

„პირველი კათოლიკე ეპისტოლე პეტრე მოციქულისა“ (84v—93v);

„პეტრე მოციქულისა წიგნი კათოლიკე მეორე“ (93r—98r);

„პირველი კათოლიკე ეპისტოლე იოვანე მოციქულისა“ (98v—106r);

„იოვანე მოციქულისა კათოლიკე მეორე“ (106r—107r);

„იოვანე მოციქულისა წიგნი მესამე კათოლიკე“ (107r—108r);

„კათოლიკე ეპისტოლე იუდა მოციქულისა“ (108r—110v).

3. <პავლეს ეპისტოლენი>. — „რომელთა მიმართ ეპისტოლე წმიდისა პავლესი თავი ა. — პავლე, მონა იესუ ქრისტესი, ჩინებული მოციქული...“ 111r—269r.

შენიშვნები: 1. პავლე ეპისტოლეებში შედის:

„რომაელთა მიმართ ეპისტოლე წმინდისა მოციქულისა პავლესი“
(110v—141r);

„კორინთელთა პირველი ეპისტოლე წმინდისა მოციქულისა პავ-
ლესი (141r—171r);

„კორინთელთა მეორე ეპისტოლე წმინდისა მოციქულისა“ (171r—
190r);

„გალატელთა მიმართ ეპისტოლე(!) პავლე მოციქულისა“ (190r—
200r);

„ეფესელთა მიმართ ეპისტოლე წმინდისა პავლე მოციქულისა“
(200r—209v);

„ფილიპელთა მიმართ ეპისტოლე წმინდისა პავლე მოციქულისა“.
(209v—216r);

„კოლასელთა მიმართ ეპისტოლე წმინდისა პავლე მოციქულისა“
(216r—222v);

„პირველი თესალონიკელთა მიმართ ეპისტოლე წმინდისა პავ-
ლე მოციქულისა“ (223r—228v);

„მეორე თესალონიკელთა მიმართ ეპისტოლე წმინდისა პავლე
მოციქულისა“ (228v—231v);

„პავლე მოციქულისა პირველი წიგნი ტიმოთეს მიმართ“ (231v—
238v);

„მეორე ტიმოთელთა მიმართ ეპისტოლე(!) წმინდისა პავლე
მოციქულისა“ (238v—243v);

„პავლე მოციქულისა წიგნი ტიტეს მიმართ“ (243v—247r);

„ფილიმონის მიმართ ეპისტოლე წმინდისა პავლე მოციქულისა“
(247r—248v);

„პავლე მოციქულისა წიგნი ებრაელთა მიმართ“ (248v—269v).

2. სამოციქულოს ტექსტს ერთვის:

ა. „თქმული აღსავალთა და წარდგომათა, ვითა ყოველთა დღეთა თანა-გუაყ
კითხვა სამოციქულოსა შეიდეულთა ყოველთა შინა წლისათა...“ (269v—290r);

ბ. „შეკრებული ათორმეტთა თვეთა ბრძანებული რომელთამე დღესასწა-
ულთა და რჩეულთა წმინდათათვის სამოციქულო...“ (290v—328v);

გ. „წარდგომანი და აღილუიანი“ სხვადასხვა დღეებისათვის (326v—336r);

დ. „აღსავალი წირვასა ზედა“ (336r—338r).

3. ხელნაწერი წარმოადგენს პირს (შდრ. ქვემოთ, ანდერძი), სამოციქუ-
ლოსი, რომელიც, რუსულ სამოციქულოზე შემოწმებული, დაიბეჭდა
მოსკოვს 1765 წ. (იხ. ქართული წიგნი, I, გვ. 56). სინგურით შესრულებუ-
ლი შენიშვნები ცალკეული ნაწილების ბოლოში (ტექსტის რაობისა და მუხლუ-
ბად დაყოფის შესახებ), აგრეთვე ტიპიკალური შენიშვნები ფურცლების ქვედა
აწილებზე ნაბეჭდი ტექსტიდანაა გადმოღებული.

ანდერძი: „გასრულდა წიგნი ესე სამოციქულო, — დიდებაჲ ღმერთისა! —
რუსულს სტაბაზე ველითა ცოდვილის ნიკოლოზ ჩაჩიკასშვილის
მღვდლისათა, მეოხად სულისა ჩემისა და სადღეგრძელოდ მეუღლისა ჩემისა
დარეჟანისათჳს, და აღსაზრდელად სამთა ძეთა ჩემთათჳს: კორნილიე,
პროტორონ და იოვანესთჳს. შეისმინე, ღმერთო, ვედრებაჲ და მოკ-
სენება ესე ჩემი. განსრულდა ოკდონბერს კ. ქკსა ონთ.

დაიბადა კორნილიე, ძე ჩაჩიკასშვილის ნიკოლოზ მღვდლისა,
თვესა სექტემბერსა ივ. დღესა შაბათსა ქკს ონა.

დაიბადა პროტორონ მკათათვესა კვ, დღესა პარასკევსა ქკს ონდ.

დაიბადა ძისა ჩემისა მოსხულე(!) თომა იოვანეს თვესა ოკდონბერსა ვ.
დღესა ხუთშაბათსა, ქკს ონთ“ (337v—338r).

მინაწერები: 1. „ჲ. ესე სამოციქულო კორნილიესია. ეინე მიპაროს,
ამისი მაღლი გაუწერეს. ამინ“ (ზედა ყდის საცავი ფ. recto).

2. სომხური (339r; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი №18) ეკუთვნის ავეტიქ
გფიჩიანცს. თარიღი — 1855 წ.).

(1095)

2573

პარაკლისები. 1800

82 ფ. (I—162 გვ.); 14,5×10; ქაღალდი; ტვიფრულ ტყავგადაკრული მუყაოს ყდა; მხედრული; სათაურები შთაფრულით, სინგურით; IV-ზე ჭვარი; 1800 წ. (გვ. 161); დაუწერელია; IV, გვ. 162.

1. „ღოთივ შემკობილნი პარაკლისნი ყოველთა წმიდათათჳს მოსწავებულნი. ა. პარაკლისი სავედრებელი წმიდისა ღოთისმშობელისა ყოვლად ბრწყინვალეთა დღესასწაულთა მისთათჳს. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, გუნდმან — ამინ...“ გვ. 1—20.
2. „ბ. პარაკლისი სავედრებელი ცხოველსმყოფელისა და პატიოსნისა ჯუარისა. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 21—36.
3. „გ. პარაკლისი სავედრებელი წმიდათა ანგელოსთა. მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 37—50.
4. „დ. პარაკლისი სავედრებელი წმიდისა იოანე ნათლისმცემლისა. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 51—64.
5. „ე. პარაკლისი სავედრებელი წმიდათა წინაწარმეტყუელთა. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 65—78.
6. „ვ. პარაკლისი სავედრებელი წმიდათა მოციქულთა. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 79—92.
7. „ზ. პარაკლისი სავედრებელი წმიდათა მოწამეთა. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 93—107.
8. „წ. პარაკლისი სავედრებელი წმიდათა მლოდელმთავართა(!). — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 108—122.
9. „თ. პარაკლისი სავედრებელი ღირსთა და ღმერთშემოსილთა მამათა. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 123—138.
10. „ი. პარაკლისი სავედრებელი უფლისა ჩუენისა იესუ ტყბილისა ღმრთივ ბრწყინვალეთა დღესასწაულთა მისთათჳს და კვირიაკეთა. — მღვდელმან — კურთხეულ არსი, მეუფეო ზეცათაო...“ გვ. 139—153).

შენიშვნები: 1. ტექსტს ერთვის: „განგება პარაკლისთა“ (გვ. 154—161).

2. ზოგიერთი პარაკლისის თავსა და ბოლოში არის პატარ-პატარა ორნამენტები.

ანდერძი: „სროლ(!) იქმნეს სოლის(!) განმანათლებელნი პარაკლისნი საღიღებელად ღოთისა და ყოველთა წმიდათა მისთა, 3.12.1800“ (გვ. 161).

მინაწერი: სომხური (გვ. 1; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი (№ 14) ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანჯიანცს).

იოანე დამასკელი, თხზულებანი. XIII—XIV

151 ფ. (302 გვ.); 26X20; ქალღღი; ტყავის ახალ ყდაში; კიანპაში, აქა-იქ რესტავირებული; ნესტისაგან დაზიანებული ადგილები გაცხოველებულია შავი მელნით; გვ. 265—302 ავსებს ძირითად ნაჯულ ნაწილს, ნაწერია XVIII ს. ნუსხურით, შავი მელნით; სქემები — გვ. 12; [XIII—XIV]; განმაცხოველებელი ნიკოლოზ ორბელიანი (გვ. 1).

1. *„იოანე დამასკელის ეპისტოლე კოზმა ეპისკოპოსისადმი“*. „ყოვლად ღირსსა და ღმრთივ პატრიკემულსა მამასა კოზმას, წმიდსა ეპისკოპოსსა მძაფრძაღსასა იოანე უნდო. — იწროებასა [ვიდრემე გონებისასა] და უღონოებასა ენისა ჩემისასა მეცნიერსა მტერნოდა, სანატრელო, კელ-ყოფად უღარესთა ძალისათა...“ გვ. 6—8.

შენიშვნა: ტექსტი გამოქვეყნებულია (იხ. ს. გორგაძე, იოანე დამასკელის *Иудейская* ქართულ მწერლობაში, მიმოხილველი, 1, 1926, გვ. 192—194).

2. *„იოანე დამასკელი, თავნი საფილოსოფოსონი, ანუ დიალექტიკა“*. — „მყოფისათვის არსებისა და შემთხვევითისა. — მყოფი ზოგადი სახელი არს ყოველთა მყოფთადა...“ გვ. 8—71.

3. *„ღირსისა მამისა ჩუენისა იოანე მონაზონისა და ხუცისა დამასკელისა და გარდამოცემა ფილოსოფიისადმი და დიდებულისა სარწმუნოებისა და ვითარმედ მიუწთომელ არს ღმერთი და ვითარმედ არა ჯერ არს ძიება და გამოწულილება არა-მოცემულთა ჩუენდა წმიდათა წინაწარმეტყველთა. მოციქულთა და მახარებელთა მიერ. გუაყურთხენ. მამაო! — ღმერთი არავინ იხილა, ოდესცა მხოლოდ შობილმან ძემან, რომელი იყო წიაღთა მამისათა, მან გამოთქუა...“* გვ. 72—302.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერში მოთავსებული თხზულებები თარგმნილია არსენ იყალთოელის მიერ (იხ. ს. გორგაძე, იოანე დამასკელის *Иудейская* ქართულ მწერლობაში, მიმოხილველი, 1, 1926, გვ. 178—179). „გარდამოცემა“ დაბეჭდილია 1744 წ. მოსკოვში.

2. ხელნაწერის ზედა ყდის საცავ ფურცელზე მიკრულია ს. გორგაძის ხელით ნაწერი ერთი ფურცელი. მასზე აღნიშნულია ხელნაწერის შინაარსი, განმაცხოველებლის ვინაობა, გაცხოველების დრო, მითითებულია, რომ გვერდების ახალი სთვალავი ს. გორგაძისაა. თარიღი — 1916 წ.

ანდერძი: „ქ. მე, ყოველთა დღეთა ჩემთა ცოდეთა შინა წარმოცულმან და ტვირთმიძიმმან, ქართველთა და კახთა და იმერელთა მეფეთ მეფეთა დედისამის საქართველოს მოსამართლეთ უხუცესის მღვიანებგის ორბელის ძემან და თვით მღვიანებგის ძმამან ხუცეს-მონაზონმან ნიკოლოს, მოვიშოვე კათილორია ესე, კეთილად განმბარმნებელი და თვალთა გულისათა აღმხილველი მკითხველთა, დაძველებული და გარდასრული. აწ ქელთა ჩემ ცოდვილისათა მოვაცხოველე და ნაჯული შევარქულმინე. ვინც იხილვიდეთ, შენდობას მიბრძანებდეთ ღმრთის სიყვარულისათვის, რამეთუ ფრიადი კიბი ვნახე ამის კეთებაზედ. ქრისტეს აქეთ ჩიი, ქკსა ტქმ“ (გვ. 1). იქვე ხვეულად: „ნიკოლოზ“.

შინაწერები: 1 (ტექსტის ხელით). „ესე ზანდუი დედასაცა ესე ეწერა“ (გვ. 5).

2. (მთაერულად). „ზაქორია მოძღვრისა“ (გვ. 292).

3. (ხვეულად). „ზახარია“ (ორჯერ, გვ. 71); მთაერულით „ზახარია“ (გვ. 93, 197).

7. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

4. „[.]ემბერსა ათრგამეტსა პურობილ პატიმარ, ვიქმენ გაბაონელი-
 ძე ზახარიაჲ [კ]ელიასა შინა იწრო, არ-ფართოსა, რომელი ახს ხატსა ან-
 ჩისასა და მაშინ ვიკითხვიდი ამა მანსტრის წიგნსა, აღმაგზებულსა ჩემ-
 სა“ (გვ. 1).
5. „ყოვლად უღირსი ზახარიაჲ ტფილისს პატიმარ ვიქმენ ოკლამ-
 ბერსა იმ“ (გვ. 33, ზაქარიაჲ გაბაშვილის ხელით).
6. (ზაქარიაჲ გაბაშვილის ხელით).
 „იამბიკოჲ. — მარამ, შენ გაქვს ოთხის ნათლის ნაენი,
 გურიობს ქვე-ქვენა, სულისა მაენი,
 მრიდე უმშენთა გულარძნილებანი ჰაენი,
 დრასტიროდ მოწყულენ ცრულ შენაზაენი,
 ობოლს მასმინე ჳმანი სალხინაენი“ (გვ. 71).
7. (ზაქარიაჲ გაბაშვილის ხელით): „იოსებ, შენ თუ თავი ველა-
 კი წარსწერო“ (გვ. 71).
8. „ისაკჲმან ჳირსა შინა დამიტევა“ (გვ. 1, ზაქარიაჲ გაბაშვილის
 ხელით: მინაწერი ძალზე მკრთალია, ოდნავ იკითხება).
9. „ისაკ, ვინძლი(!) ამისთაჲ პელი ასწერო, არღა ვეჳ“ (გვ. 1).
10. (იმავე ხელით, როგორითაც 9). „გაბაშვილი ზახარიაისი(ა)
 არსო, აგრე სადამე იტყვიან“ (გვ. 1).
11. „თთვესა იენისსა, ათხუთსა(!) ქრისტეს აქეთ ჩლოთ, შეწვენითა ღვთისა-
 თა ვიწყე მე, ყოვლად უღირსმან ნიკოლოზს სქესით ვიდრემე გაბაონის
 ძემან კითხვად ამისა, და იქმან ფრად განმაცისკრებელ განყედარებულსა
 გონებისა ჩემისა და ღმერთმან მომცეს გონება და ენა შეთხზვად და სინტაქსე-
 ბად ლექსთა ამათ სიბრძნე-შემოსილთა კაცთა მიერ წარმონათქუთა“ (გვ. 8).
12. „ზახარიას ძმისწულის... ორი წიგნი... სამეცნიერო... კლემაქსა,
 დიონიოსი და ლოცვანი და სხვა... კიკოსი არ ვიცი, რა ერთი წაი[ღ]ო. აქ
 დარჩა წიგნები თექვსმეტი...“ (გვ. 1).
13. „ზახარიას ძმისწულის ძე (?) კოტია“ (გვ. 71, სინგურით, გვ. 301);
14. „ფებერვალსა ა, შეწვენითა ღთისათა ვიწყე მე, ყოვლად უღირსმან
 დიკონ გაბაონ... იოსებმან წელსა ჩუი და იკოს შემწე უფალი“ (გვ. 300);
15. „სტამბილამ ვართავ, მანგლელი ამეროსი“ (გვ. 91; მისივე ხე-
 ლითა მინაწერები ამათზე ტექსტის შინაარსის შესახებ. გვ. 88, 94).
16. მინაწერები XVIII ს. მხედრული (შესაძლოა, ნიკოლოზ ორბე-
 ლიანის ხელით, გვ. 24, 60, 94, 99, 296).
17. XVIII ს., ნუსხურით: „შემიწყალე, ტბილო იესუ. ცოდვილი იოსებ“
 (გვ. 1).
18. სომხური მინაწერი (გვ. 33, აღნიშნულია რომ ხელნაწერი ავეტიქ
 ენფიანჯიანციის ბიბლიოთეკიდანაა. თარიღი — 1855 წ.).
19. კრიპტოგრამა (გვ. 302).

(1097)

2575

ქაშვი. 1791

458 ფ; 11×8; ქალღი: ტვიფრულ ტყავადაკრული ხის ყდა; ნუსხური; სათაურება
 სინგურით; 1791 (447r); გადაწერი — ნიკოლოზ ჩაჩიაშვილი (384v); დაუწერელია 461v.

„ქაშვი. ა. ძალითა ღმრთისაჲთა. ყოველი რაოდენი აქვს ლოცვაჲ მსგზავ-
 სად წესისა მის წმიდისა იერუსალიმისა და კეთილთა მონასტერთა. — რაჲმს
 აღსდგე ძილისაგან, განეშორე სარეცელსა და ბრძანე: ლოცვითა წმიდათა მამა-
 თა ჩუენთა უფალო იესუ ქრისტე...“ 1r—461r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერში შედის: ა. ქაშვი (1r—121r); ბ. თვეთა მეტყვე-
 ლებანი ძალითა ღთისათა წლითი-წლად (121v—364v); გ. ტროპარი კონდაკი
 მარხეთაანი და ზატიკთანი (365r—383v); დ. ტროპარი კონდაკი აღდგომისაჲ

რვა ჯგანი (383v—390v); ე. ტროპარი და კონდაკი მსგზეფსისანი (390v—393v); ვ. სხვა საგალობელი მიცალეებულათჳს (393v—395v); ზ. იბაკონი და იკონსი წმინდისა ღვთისმშობლისანი (396r—413r); მ. პარაკლისი ახლად თარგმნილი ბერძელისაჲს სავედრელი ყოვლად წმიდისა ღვთისმშობელისა მიმართ (413r—425r); თ. სახარებანი აღდგომისანი ათერთმეტნი საცისკრონი (425r—435v); ი. სამოციქულო და სახარება შეიდუღლთა მსგზეფსისა (435v—446v); ია. ქრონიკონი ველთაზე გამართული (447r—461r)

2. ხელნაწერის გადაწერის თარიღს არკვევს ქრონიკონის დასაწყისში მოთავსებული ცნობა: „დასაბამითჳნ ჳსუთ, ქრისტეს აჳეთ ჩღუა, ქჳნი ოთ(!) . (447v).

3. 405v-ზე ჩაერულია სურათი ღვთისმშობლისა ყრმით.

ანდერძი: „განსრულდა ეამნი სრულიად და ათორმეტნი თუენი ტროპარიი კონდაკითურთ. წესისაებრ ჳელითა ჩაჩიკას ძისა ნიკოლოზ მღვდლისაჲთა. ღმერთო, მშვიდობაში აჳმარე მონასა შენსა კონილიეს(!) და თომასს“ (364v—365r).

მინაწერი: სომხური (461r; მითითებულია, რომ ხელნაწერი № 15 ეკუთვნის ავეტტიქ ენფიანჯიანცს. თარიღი — 1855 წ.).

(1098)

2576

ძლისპირნი. 1784

191 ფ.; 10X8; ქალღლი; ტვიფრულ ტყავგადაკრული ხის ყდა; ყდას შერჩენილი აჳეს ცალი შესაკრავი; მხედრული, სათურები სინგურით; 1784 წ. (191v); გადამწერი პაატა დიაკონი (191v).

1. „ძილისპირნი(!) ღვთისმშობელი სანი. უჳგა. ჳმა ა. — სასწაულითა იჳსნა ერი უფალმან და ზღუა მღვლევარ(!) სიტყუთ განაკმო...“ 1r—167r.

2. „ძილისპირნი(!) და ღვთისმშობელი სანი უფალო ღალადყავსა. ჳმა ა. — შენ სიტყუა დაუსაბამო, ზეცისა მეუფე, თანასწორი მამისა...“ 167r—190r.

ანდერძი: „ქ. დიწერა პაატა დიაკონის ჳელით თჳშსა ნოენებრსა, ქჳს უობ. წელსა ჩღბდ“ (191v).

მინაწერები: 1. „რვას ენკენისთვეს არის დაბადებული ელისაბედ, მეცამეტეს წელიწადში ღვას. ქჳს უოშ“ (191v).

2. „აჳამდის ოცდაოთხის წლისა ვარ, ქჳს უოშ ნახევარს იანვარს ვარ დაბადებული“ (ჳევედა ყდის შიდა მხარეს).

3. სომხური მინაწერი (190v; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი № 17 ეკუთვნის ავეტტიქ ენფიანჯიანცს. თარიღი — 1855 წ.).

(1099)

2577

ეამნი. XVII

319 ფ.; 9,5X7; ქალღლი; ტვიფრულ ტყავგადაკრულ ხის ყდაში; ბოლონაკლული; ნუსხური; სათურები სინგურით; [XVII]; დაუწერელია 164v.

„ეამნი ძალითა ღმრთისაჲთა. მღვდელმან — კურთხეულ არსი დიდებაჲ შენდა, ღმერთო, წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩუენო, რამეთუ შენი არს სუფევა...“ 1r—295r.

შენიშვნები: 1. 1r ნაწერია ძირითადი ტექსტისაგან განსხვავებული ხელით და უფრო გვიანდელ რესტავრაციის წარმოადგენს.

2. ხელნაწერში შედის: ა. ჟამნი (1r—164r); ბ. იბაკონი წმიდისა ლეთია-მშობლისანი, რომელსა დაუჯდომელი ეწოდების, ხოლო ბერძულად აკათისტო (165r—183v); გ. თვეთა მეტყველება (184r—295r); ამას მოსდევს ლოცვა ძილში დაცემულისა (296r—304r); ლოცვა დედაკაცისა, რაჟამს შობდეს (304v—305r); ფსალმუნები 1—8 (305v—311v) და საკითხავეები ახალი აღთქმიდან (311v—319v).

მინაწერი: სომხური (ქვედა ყდის შიგნითა მხარეს; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი № 18 ვესუთენის ავეტიქ ენფიანჯიანცს, თარიღი — 1855 წ.).

(1100)

2578

სადღესასწაულო. XVIII ს. II ნახევარი (1756 წლის შემდეგ)

393 ფ.; 11X8; ქალაღი: ტოფრულ ტყავადაკრული ხის ყდა; ქალაღი: ნუსხური; სა-
 თურები სინგურით: XVIII ს. II ნახევარი — 1756 წ. შემდეგ (338r, იხ. აგრეთვე შენ. 2);
 გადამწერი ნიკოლოზ ჩაჩიაშვილი (1r, 388r); დაუწერელია 16r—v.

[ს ა დ ღ ე ს ა ს წ ა უ ლ ო]. 1. „თვესა დეკემბერსა აქუს დღე ლა, დღეთა აქუს ჟამი თ, და ლამეთა ჟამი იე. თვესა დეკემბერსა ა, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ნ ა ო მ ი ს ა. აღჯგინა ოხითაჲ...“ 1r—v.

2. „თვესა დეკემბერსა ბ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ა მ ბ ა კ ო მ ი ს ა. მისი რიგიც ისრე, როგორც ნ ა ო მ ი ს ი“. 1v.

3. „თვესა დეკემბერსა გ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ს ო ფ ო ნ ი ა ს ი. ამისი რიგიც ისრე, როგორც ნ ა ო მ ი ს ი...“ 1v.

4. „თვესა დეკემბერსა დ, წმიდისა და დიდისა ქალწულმოწამისა ბ ა რ ბ ა - რ ა ს ი და ღირსისა მამისა ჩუენისა ი ო ა ნ ე დ ა მ ა ს კ ე ლ ი ს ა ჲ. — მწუხრად უფალო ღაღატყავს ზედა...“ 2r—3v.

5. „თვესა დეკემბერსა ე. ღირსისა მამისა ჩუენისა და ღმერთშემოსილისა ს ა ბ ა გ ა ნ წ მ ე ნ დ ი ლ ი ს ი. — უკუეთუ ენებოს წინამძღუარსა აღსრულე-
 ბაჲ ღამის თვეისაჲ, მცირეს მწუხრზედ...“ 3v—6r.

6. „თვესა დეკემბერსა ვ, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ნ ი კ ო ლ ო ზ მ ი რ ო ნ ქ ა ლ ა ქ ი ს ა მ თ ა ვ ა რ ბ ი ს კ ო პ ო ზ ი ს ა და საკურველთმოქმედისა. — უკუეთუ ენებოს წინამძღუარსა აღსრულებაჲ ღამის თვეისა, მცირესა მწუხრსა ზედა უფალო ღაღატყავს ზედა დასდებელი...“ 6r—9v.

7. „თვესა დეკემბერსა ზ, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ა მ ბ რ ო ს ი მე დ ი ო ნ ე ლ (!) ე ბ ი ს კ ო პ ო ზ ი ს ა ჲ. — აღჯგ...“ 9v—10r.

8. „თვესა დეკემბერსა მ, ღირსისა მამისა ჩუენისაჲ პ ა ტ ი პ ი ს ი (!). — აღჯგ...“ 10r.

9. „თვესა დეკემბერსა თ, მუცლად-ღებაჲ წმიდისა ა ნ ნ ა ს ი, რაჟამს მუც-
 ლად-ღებდა წმიდასა ლთისმშობელსა. — მწუხრად ჩუეულებისაებრ კანონი, უფალო ღაღატყავსა ზედა დასდებელი, მუქლი ვ...“ 10r—11v.

10. „თვესა დეკემბერსა ი, წმიდათა მოწამეთა მ ი ნ ა, ე რ მ ო გ ე ნ ი და ე ვ დ რ ა ფ ო ს ი ს ი. — მწუხრად დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 11v—12r.

11. „თვესა დეკემბერსა ია, ღირსისა მამისა ჩუენისა დ ა ნ ი ე ლ მ ე ს ე ე - ტ ი ს ა ჲ. — აღჯგინა ოხითა. მწუხრად დასდებელი ლთისმშობელისა გ...“ 12v—13r.

12. „თვესა დეკენბერსა იზ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ს ფ ი რ ი დ ო ნ ს აკ-კრველთმოქმედისაჲ. ტ რ ი მ ი ლ ი ნ ტ ე ლ ე ბისკოპოზისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა, დასდებელი მუკლი ვ...“ 13r—14v.

13. „თვესა დეკენბერსა იგ, წმიდათა მოწამეთა ე ვ ს ტ რ ა ტ ი, ა ვ ქ ს ე ნ-ტ ი, ე ვ გ ე ნ ი, მ ა რ დ ა რ ი და ო რ ე ნ ტ ი ს ი და წმიდისა მოწამისაჲ ლ უ-კ ი ა ქ ა ლ წ უ ლისაჲ. მწუხრად ნეტარ არს კაცი, უფალო ღალატყავსა ზედა, დას-დებელი მოწამეთა მუკლი ვ, კმაჲ დ...“ 14v—15v.

14. „თვესა დეკენბერსა იზ, წმიდისა წინაწარმეტყველისა და ნ ი ე-ღ ი ს ა ა და წმიდათა სამთა ყრმა(!). მწუხრად უფალო ღალატყავს ზედა დას-დებელი, მუკლი ვ...“ 17r—26v.

15. „დეკენბერსა ამას თვესა რომელ არს ი მ გ ინ ა ი თ, ი თ ქ მის აღდგომის განგებაჲ... უფალო ღალატყავზე დასდებელი აღდგომისაჲ გ...“ 26v—30r.

16. „თვესა დეკენბერსა კ, წინა დღე ქრისტეს შობისაჲ უფლისაჲ და წმი-დისაჲ მღვდელ მოწამისაჲ ი გ ნ ა ტ ი ს ა ა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წინა დღისაჲ გ...“ 30r—34r.

17. „უკუეთუ დაემთხვიოს კვრიავე წმიდათა მამათა წინა დღესასწაულსა შინა, რომელ არს კ, კ ა, კ ბ და კ ვ, ი თ ქ მის ესრეთ: მცირესა მწუხრსა ზედა აღ-დგომისაჲ და ლ ო თ ის მ შ ო ბ ლისაჲ ჩუეულებისაებრ, დიდს მწუხრზე უფალო ღალატყავზე დასდებელი აღდგომისაჲ გ...“ 34r—37v.

18. „შენის უწყებაჲ, უკუეთუ დაემთხვიოს კვრიავე წინა ქრისტეს შობის წმიდათაჲ მამათაჲ, დეკენბერს კ დ, შ ა ბ ა თ ს მ ც ი რ ე ს მ წ უ ხ რ ზ ე დასდებელი, მუკლი დ...“ 37v—49v.

19. „თვესა დეკენბერსა კ ე, კ ო რ ც ი ე ლ ი შ ო ბ ა ე უ ფ ლისა, ღ მ რ თისა და მ ა ც ხ ო გ ო რისა ჩუენისაჲ ი ე ს უ ქ რ ის ტ ე ს ი. — ყ ა მ ს ა ზ ე და ზ დღისასა ვრეკთ დიდსა ზარსა და ყოველთავე ზართა ზედა და შევეკრებით ეკლესიასა შინა და იწყება მწუხრი ჩუეულებისაებრ, დიაკონი იტყვის: გუაჟურთხენ, მიუფეო...“ 49v—58r.

20. „თვესა დეკენბერსა კ ვ, კ რ ე ბ ა ე ყ ო ვ ლ ა დ წ მი დისა ღ ვ თის მ შ ო ბ ე ლი-საჲ, და წმიდისა მღვდელ მოწამისაჲ ე ფ თ ვ ი მ ი ს ა რ დ ი ნ ის ე ფ ის კ ო პ ო-ზისა. — მწუხრად კანონი არ ითქმის; უფალო ღალატყავზე დასდებელი დღე-სასწაულისაჲ მუკლი ვ, კმაჲ ბ...“ 58r—71v.

21. „თვესა დეკენბერსა კ ზ, წმიდისა მოციქულისა და პირველ მოწამისა ს ტ ე ფ ა ნ ე ს ი და ღირსისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელისა თ ე ო დ ო რ ე გ ა მ ო მ წ ე რ ე ლ ის ა და ძ მისა მისისა თ ე ო ფ ა ნ ე კ ა ნ ო ნ თ მ ო ქ მ ე-დ ის ა. — მწუხრად ჩუეულებისაებრ კანონი, უფალო ღალატყავზე დასდებ-ლი ს ტ ე ფ ა ნ ე ს ი გ...“ 71v—74r.

22. „თვესა დეკენბერსა კ ლ, წმიდათა ორთა ბევრთა დამწვართა ნ ი კ ო მ ი-ღ ი ა ს. — მწუხრად დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ...“ 74r—75v.

23. „თვესა დეკენბერსა კ თ, წმიდათა ჩვილთა ათოთხმეტიათასთა ქრის-ტესთვის მომწუდართა ჰ ე რ ო დ ე ს მი ე რ ბ ე თ ლ ე მ ს ჰ უ რ ი ა ს ტ ა ნ ი-ს ა ს ა. და ღირსისა მამისა ჩუენისა მ ა რ კ ე ლ ე წ ინ ა მ ძ ღ ვ არისა და უძინებელ-თა მონასტრისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი ჩვილთა გ...“ 75v—77v.

24. „თვესა დეკენბერსა ღ, წმიდისა მოწამისა ა ნ უ ს ი ა ს ი და ღირსისა ზ ო ტ ი კ ე ხ უ ცისაჲ ობოლთ მზრდელისა, ხოლო აქა გარდაიდგების განგებაჲ

წმიდისა მელანიასი. — მწუხრსა უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წმიდისა ანუსიასი გ. კმა დ...“ 77v—78v.

25. „თვესა დეკენბერსა ლა, ღირსისა მელანიასი რომისა. — ამისი განგება წერილ არს პირველადე... მწუხრად ჩუეულეებისაებრ კანონი უფალო ღალატყავს ზედა...“ 78v—83v.

26. „ა. იანვარსა აქუს დღე ლა, დღეთა აქს(!) ყამი ი, და ღამეთა აქეს ყამი იდ. თვესა იანვარსა ა, კორციელად წინა დაცვეთა უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესუს ქრისტესი, და კსენება წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა დიდისა ვასილისა კესარიელ-კაბაღუკიისა მთავარეფისკოპოზისა. — აღსრულების ღამის თვეამ; მცირეს მწუხრზედ დასდებელი წმიდისა. მუკლი დ...“ 84r—92v.

27. „თვესა იანვარსა ბ, წინა დღე ნათლის ღებისა და წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა სილიბისტრო რომთა პაპისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წინა დღისა გ...“ 92v—95v.

28. „თვესა იანვარსა გ, წინა დღე ნათლის ღებისა და წმიდისა წინაწარმეტყველისა მალაქიასი და წმიდისა მოწამისა გორდისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წინაწარმეტყველისა გ...“ 95v—97v.

29. „თვესა იანვარსა დ, წინა დღე ნათლისღებისა და კრება სამეოცდაათთა მოციქულთა. და ღირსისა მამისა ჩუენისა თეოქტიტეს წინამძღვრისა კუნუმის საკვირველისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი მოციქულთა...“ 97v—99v.

30. „თვესა იანვარსა ე, წინა დღე ნათლის ღებისა, და ღირსისა სუნკლიტიკესი და წმიდათა მოწამეთა თეოპეპოსი და თეონასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავზე დასდებელი მოწამეთა გ...“ 99v—104v.

31. „თვესა იანვარსა ვ, წმიდად განცხადება უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუს ქრისტესი. — ყამსა ზედა ე-სა დღისა ვრეკთ დიდსა ზარსა და მერმე ყოველთა ზართა ზედა და შეეკრბებით ეკლესიად...“ 104v—119v.

32. „თვესა იანვარსა ზ, კრება წმიდისა დიდებულისა წინაწარმეტყველისა წინამორბედისა და ნათლისმცემლისა იოანესი. — მწუხრად ფსალმუნება არ იქნების...“ 119v—126r.

33. „თვესა იანვარსა მ, ღირსისა მამისა ჩუენისა გიორგი ქოზელისა და ღირსისა დედისა ჩუენისა დომენიკასი და ევმელიანესი აღმსარებლისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავს ზედა...“ 126r—127v.

34. „თვესა იანვარსა თ, წმიდისა მოწამისა პოელიექტოსი. — მწუხრად დასდებელი დღესასწაულისა გ...“ 127v—129r.

35. „თვესა იანვარსა ი, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა გრიგოლი ნოსელ ეფისკოპოზისა და ღირსისა დომე(!), მელიტინის ეფისკოპოზისა და ღირსისა მარკიანესი. დიდისა ეკლესიისა მოხუცებულისა იკონომოსისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი გრიგოლისა...“ 129r—130v.

36. „თვესა იანვარსა ია, ღირსისა მამისა ჩუენისა თეოდოსი ზოგათ(!)-ცხოვრებულთა მთავრისა. — მწუხრად ითქმის ნეტარ არს კაცი...“ 130v—137r.

37. „თვესა იანვარსა იბ, წმიდისა მოწამისა ტატიანესი. — მწუხრად დასდებელი დღესასწაულისა გ...“ 137r—138v.

38. „თვესა იანვარსა იგ, წმიდათა მოწამეთა ერმილესი და სტრა-
 ტონიკესი. მასვე დღესა გარდაიკდების წმინდათა მამათა სინელთა და
 რაითელთა მომწყდართა. მწუხრად დასდებელი მოწამეთა...“ 138v—141r.

39. „თვესა იანვარსა იდ, ღირსთა მამათა ჩუენთა სინას და რაითას
 მომწყდართა. — განგებაჲ წმიდაჲ გარდაიკდების...“ 141r—146r.

40. „თვესა იანვარსა იე, ღირსისა მამისა ჩუენისა პავლე თებელი-
 საჲ და იოანე გლახაკისაჲ. — მწუხრად დასდებელი ვ...“ 146r—147v.

41. „თვესა იანვარსა ივ, თაყუანისცემაჲ ჯაჭვთა წმიდისა და ყოვლად ქე-
 ბულისა პეტრე მოციქულისათა. — მწუხრად უფალო ღაღატყავსა
 ზედა...“ 147v—148v.

42. „თვესა იანვარსა იზ, ღირსისა და ღმერთშემოსილისა მამისა ჩუენისა
 ანტონისი, ამასვე დღესა წმიდისა მამისა ჩუენისა ანტონი მარტო-
 მყოფელისაჲ. — უკუეთუ ენებოს, ღამის თევად“. 148v—150r.

43. „თვესა იანვარსა იძ, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა და მთავარების-
 კობოზისათა ალექსანდრიელთა ათანასე და კირილესი. —
 მწუხრად ჩუელებსაებრ კანონი...“ 150r—v.

44. „თვესა იანვარსა ით, ღირსისა მამისა ჩუენისაჲ მაკარი მეგვიპ-
 ტელისა. — მწუხრად უფალო ღაღატყავსა ზედა დასდებელი...“ 151v—152r.

45. „თვესა იანვარსა კ, ღირსისა მამისა ჩუენისა და ღმერთშემოსილისა
 დიდისა ეფთვიმისი. — უკუეთუ გენებოს, ღამის თევად. მცირეს მწუხ-
 რზე დასდებელი...“ 152r—154r.

46. „თვესა იანვარსა კა, ღირსისა მამისა ჩუენისა მახსიმე აღმსარე-
 ბელისაჲ და წმიდისა მოწამისა ნეოფიტესი. — მწუხრად უფალო
 ღაღატყავსა ზედა დასდებელი. მუჭლი ვ... ამასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა
 ევმენისი, კანდიოსი. ულერიანე და აკვლასი. განგებაჲ ამათი
 სერობის ლოცვაზე გარდაიკდება...“ 154r—155r.

47. „თვესა იანვარსა კბ, წმიდისა მოციქულისაჲ ტიმოთესი და წმი-
 დისა მოწამისა ანასტასია სპარსისა. — მწუხრად უფალო ღაღატყავ-
 სა ზედა დასდებელი მოციქულისაჲ, კმაჲ ა...“ 155r—156r.

48. „თვესა იანვარსა კვ, წმიდისა მღვდელმოწამისა კლიმი ანკურ-
 ვირელისა(!) და წმიდისა მოწამისა ალათანგელოზისაჲ. — მწუხ-
 რად უფალო ღაღატყავსა ზედა დასდებელი, მუჭლი ვ...“ 156r—v.

49. „თვესა იანვარსა კდ, ღირსისა დედისა ჩუენისა ქსენიასი. —
 მწუხრად უფალო ღაღატყავსა ზედა...“ 156v—157r.

50. „თვესა იანვარსა კე, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა გრიგოლო
 დეთისმეტყველისა კონსტანტინეპოლელ მთავარებისკობოსისაჲ. —
 უკუეთუ გენებოს, ღამისთევად აღასრულოთ...“ 157r—159v.

51. „თვესა იანვარსა კვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ქსენეფორესი და
 მოყვასთა მისთა. — მწუხრად უფალო ღაღატყავსა ზედა დასდებელი პარავ-
 ლიტონისაჲ გ...“ 159v—160r.

52. „თვესა იანვარსა კზ, ნაწილთ აღმოყვანებაჲ წმიდათა შორის მამისა
 ჩუენისაჲ იოანე ოქროპირისაჲ. — მწუხრად ნეტარ არს კაცი...“
 160r—161r.

53. „თვესა იანვარსა კშ, ღირსისა მამისა ჩუენისაჲ ეფრემ ასურისა.
 — მწუხრად უფალო ღაღატყავსა ზედა დასდებელი, მუჭლი ვ...“ 161v—162r.

54. „თვეს იანვარსა კო ნაწილთ აღმოყვანება წმიდისა მამისა ეგნატორ ღმერთშემოსილისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავზე დასდებელი. მუკლი ვ...“ 162r—163r.
55. „თვეს იანვარსა ლ, წმიდისა მღვდელთმოწამისა იპოლიტე რომთა პაპისაჲ. — განგებაჲ ამისი გარდაიკდება მცირეს სერობის ლოცვაზე ყოველივე. ამასვე დღესა წმიდათა შორის მამათა ჩუენთა დიდთა მღვდელთმთავართა დიდისა ეასილისაჲ, გრიგოლი დვთისმეტყველისაჲ და იოანე ოქროპირისაჲ. — მცირეს მწუხრზე დასდებელი, მუკლი დ...“ 163r—171r.
56. „თვეს იანვარსა ლა, წმიდათა და საკრველთმოქმედთა უვეცხლოთა კვროს და იოანესი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წმიდათაჲ, მუკლი ვ...“ 171r—172r.
57. „თვესა ფებერვალსა აქეს დღე კჳ, უკეთუ იყოს ნაკი, მაშინ აქეს კო, დღეთა აქეს ყამი ია და ღამეთა აქს(!) ყამი იგ. თვესა ფებერვალსა ა, წინა დღე მიგებებისა უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისაჲ იესუ ქრისტესი. და წმიდისა მოწამისა ტვირიფონისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა ჩუეულებსაებრ კანონი...“ 172r—179r.
58. „თვესა ფებერვალსა ბ, მიგებებაჲ უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი. — ვყოფთ ღამის თვესა, მცირესა მწუხრსა დასდებელი დღესასწაულისაჲ მუკლი დ, კმაჲ ა...“ 179r—201v.
59. „თვესა ფებერვალსა გ, წმიდისა და მართლისა სვიმეონისა ღმრთის მიძქმელისა და ანნა წინაწარმეტყუელისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ, კმაჲ ა...“ 201v—202v.
60. „თვესა ფებერვალსა დ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ისიდორე პილუსიელისა. უკუეთუ არა იყოს. ორმეოცი ითქმის. განგებაჲ დღესასწაულისაჲ და წმიდისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ, კმაჲ დ...“ 203r—v.
61. „თვესა ფებერვალსა ე, წმიდისა მოწამისა ალათისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ, კმაჲ ა...“ 204r—v.
62. „თვესა ფებერვალსა ვ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ვუკოლე ზმირინელ ეპისკოპოსისაჲ. — მწუხრად ღმოა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ, კმაჲ ა...“ 204v—205v.
63. „თვესა ფებერვალსა ზ, ღირსისა მამისა ჩუენისა პართენი ღაფსაკოს ეფისკოპოსისაჲ და ღირსისა მამისა ჩუენისა ლუკა ელაღისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი მღვდელთმთავრისაჲ გ, კმაჲ ა...“ 205v—206v.
64. „თვესა ფებერვალსა მ, წმიდისა და დიდებულისა მოწამისა თეოდორე სტრატილატისა და წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ზაქარიასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი მოწამისაჲ გ, კმაჲ დ...“ 206v—208r.
65. „თვესა ფებერვალსა თ, წმიდისა მოწამისა ნიკიფორესი, ამასვე დღესა წარგზავნა დღესასწაულისა უფლისა მიგებებისაჲ. ხოლო უკუეთუ არა დაემთავიოს ამასვე დღესა, წარგზავნა დღესასწაულისაჲ ითქმის ესრეთ. — უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი, კმაჲ ბ...“ 208r—216v.

66. „თვესა ფებერვალსა ი, წმიდისა მოწამისა ბარალამისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წმიდისა პარაკლიტონისა გ და ვ, კმაჲ ვ...“ 216v—217v.
67. „თვესა ფებერვალსა ია, წმიდისა მღვდელმოწამისა ვლასისი. — მწუხრად დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 217v—218r.
68. „თვესა ფებერვალსა იბ, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა მელეტი დიდისა ანტიოქელ მთავარეპისკოპოსისაჲ. — მწუხრად დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 218r—v.
69. „თვესა ფებერვალსა ივ, ღირსისა მამისა ჩუენისა მარტინიანესისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 218v—219r.
70. „თვესა ფებერვალსა იდ, ღირსისა მამისა ჩუენისა აექსენტისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 219r—v.
71. „თვესა ფებერვალსა იე, წმიდისა მოციქულისა ონისიმესი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ, მუკლი გ...“ 219v—220r.
72. „თვესა ფებერვალსა ივ, წმიდისა მოწამისა პაფილესი(!) და მისთა თანა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა, დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 220r—v.
73. „თვესა ფებერვალსა იზ, წმიდისა დიდისა მოწამისა თეოდორეტირონისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა, დასდებელი წმიდისაჲ, მუკლი ვ, კმაჲ ბ...“ 220v—221v.
74. „თვესა ფებერვალსა იშ, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ლეონრომთა პაპისაჲ. — მწუხრად უფალი ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 221v—222r.
75. „თვესა ფებერვალსა ით, წმიდისა მოციქულთ სწორისა არქიპოსისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 222r—v.
76. „თვესა ფებერვალსა კ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ლეონკოსტანტინელ ეფისკოპოსისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ...“ 222v.
77. „თვესა ფებერვალსა კა, ღირსისა მამისა ჩუენისა ტიმოთესი და წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ევსტრატე ანტიოქელ მთავარეფისკოპოსისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი ღირსისაჲ გ, კმაჲ ზ...“ 223r—v.
78. „თვესა ფებერვალსა კბ, პოვნა პატიოსანთა ნაწილთა წმიდათა მოწამეთა, რომელნი იყვნეს ევგენიას. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ... 223v—224r.
79. „თვესა ფებერვალსა კგ, წმიდისა მღვდელთმოწამისა პოლიკარპოსვილერ(!) ეფისკოპოსისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ, მუკლი გ...“ 224r—v.
80. „თვესა ფებერვალსა კდ, პირველი და მეორე პოვნა პატიოსნისა თავისა წინამორბედისაჲ. — უკუეთუ მარხვთ არა იყოს, მწუხრად ითქმის ნეტარ არს კაცი...“ 224v—227r.

81. „თვესა ფებერვალსა კე, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისაჲ ტ[ა]რასი
 კოსტანტინელ მთავარეპისკოპოზისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა
 ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 227r—v.

82. „თვესა ფებერვალსა კვ, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა პორფირი
 დახელ მთავარეპისკოპოზისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დას-
 დებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 227v—228r.

83. „თვესა ფებერვალსა კზ, ღირსისა მამისა ჩუენისა და აღმსარებელი-
 საჲ პროკოპი დეკაპოლელისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა
 ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ...“ 228r—v.

84. „თვესა ფებერვალსა კძ, ღირსისა მამისა ჩუენისაჲ და აღმსარებლი-
 საჲ ბასილისი, თანა-მოღვაწისაჲ წმიდისა პროკოპისი. — მწუხრად
 უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ, მუქლი გ...“ 228v—
 229r.

85. „თვესა ფებერვალსა კთ, ღირსისა მამისა ჩუენისა კასიანე რო-
 მისაჲ. — მწუხრად დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 229r.

86. „თვესა მარტსა აქეს დღე ღა, დღეთა აქეს ყამი იბ, და ღამეთა ყამი
 იბ. თვესა მარტსა ა, წმიდისა ღირსისა მოწამისა ევდუკისი, უკუღე...“
 229v.

შენიშვნა: დანარჩენი გვერდისა დაუწერელა.

87. „თვესა მარტსა თ, წმიდათა ორმოცთა მოწამეთა სევკასტიას
 შინა წამებულთა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა წინა უძღვის...“
 230r—233v.

88. „თვესა მარტსა კდ, წინა დღე ღთისმშობლის ხარებისაჲ, და ღირ-
 სისა მამისა ჩუენისაჲ ზაქარიასი და წმიდათა შორის მამისა ჩუენისაჲ
 არტემი თესალონიკელ ეპისკოპოზისაჲ. — მწუხრად ჩუეულები-
 საებრ კანონი...“ 234r—240r.

89. „თვესა მარტსა კე, ხარებაჲ ყოვლად წმიდისა ღედოფლისა ჩუენისა
 ღთისმშობლისა და მარადის ქალწულისა მარიამისა. — დაუწყების(!)
 ხუთშაბათითგან მესამის კვრიაკითგან...“ 241r—246r.

90. „თვესა მარტსა კვ, კრებაჲ მთავარანგელოზისაჲ გაბრიელისი. —
 მწუხრი იწყების თვნიერ მეტანიისა...“ 246r—256v.

91. „თვესა აპრილსა კგ, წმიდისა დიდებულისა დიდისა მოწამისა და
 ძლევაშემოსილისა და საკვირველმოქმედისა გიორგისა. უკუეთუ ტაძარი
 იყოს მისა ანუ ენებოს წინამძღვარსა, ყოფს ღამის თევასა. — მცირეს მწუხ-
 რსა ზედა, უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დ...“ 256v—260r.

92. „თვესა აპრილსა კე, წმიდისა მოციქულისა და მახარებლისა მარ-
 კოზისა. — უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ...“
 260r—261r.

93. „თვესა აპრილსა კზ, წმიდისა მღვდელმოწამისა სვიმეონისა, რო-
 მელი იყო ნათესავი უფლისაჲ. — უფალო ღალატყავსა ზედა...“ 261v—262r.

94. „თვესა აპრილსა ლ, წმიდისა მოციქულისაჲ იაკობისაჲ, ძმისა
 წმიდისა იოანე ღვთისმეტყუელისაჲ. — უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებე-
 ლი დღესასწაულისაჲ...“ 262r—263v.

95. „თვესა მისსა(!) აქეს დღე ღა, დღეთა აქეს ყამი იდ, და ღამეთა ყამი
 ი. თვესა მისსა ა, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა იერემიასი. — უფალო

ლაღატყავსა ზედა დასდებელი. კმაჲ **მ...**“ 264r—v.

96. „თვესა მისსა **ბ**, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა დიდისა ათანასესი აღექსანდრიისა პატრიარქისა. — უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი. კმაჲ **მ...**“ 264v—266r.

97. „თვესა მისსა **ზ**, ცხენებამ პატრონისსა ჟუარისაჲ ქალაქსა შინა იერუსალიმისა. წმიდისაგან თხემისა ადვილით განვრცომილ იყო იგი ვარსკვლავის სახედ, ვიდრე მთა წმინდადმდე ზეთისხილისა, ჟამსა **გ**-სა დღისასა, ჟამსა შინა კოსტანტინესა ზე მეფისა ძისა დიდისა კოსტანტინესი და წმიდისა მოწამისა აკაკისი; ამასვე დღესა ღირსისა მამისა ჩუენისა იოანე ზედაძნელისა. ქართველთა განმანათლებლისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი ზატიკისა, მუკლი **დ...**“ 266r—269r.

98. „თვესა მისსა **მ**, წმიდისა და ყოვლად ქებულისა მოციქულისა და მანარებლისა მკერდსა მიყრდნობილისა იოანე დვთისმეტყველისა და ღირსისა მამისა ჩუენისა დიდისა არსენისაჲ. — მცირეს მწუხრზე დასდებელი მოციქულისაჲ მუკლი **დ**. კმაჲ **გ...**“ 269r—272v.

99. „თვესა მისსა **თ**, წმიდისა წინაწარმეტყველისა ესაიასი და წმიდისა მოწამისა ქრისტეფორესი; ამასვე დღესა აღმოყვანებამ პატრონანთა ნაწილთა წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ნიკოლოზ საკვირველმოქმედისა ძირონითგან ბარა ქალაქად. — მწუხრზე ვაქსენებთ ნეტარ არს კაცსა ა...“ 272v—274v.

100. „თვესა მისსა **ი**, წმიდისა მოციქულისა სვიმეონ მოშურნისაჲ. — მწუხრად ჩვეულებისაგებრ კანონი...“ 274v—276r.

101. „თვესა მისსა **იბ**, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ეპიფანე კევიპრელ ეპისკოპოსისაჲ და გერმანე კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი ეპიფანესი **გ**, კმაჲ **ე...**“ 276r—v.

102. „თვესა მისსა **იგ**, წმიდისა მოწამისა დვლიკერისი; ამასვე დღესა წმიდისა და ღირსისა მამისა ჩუენისა ეფთვიმე ქართველისა, რომელი იყოფებოდა მთაწმიდასა. — მწუხრად ნეტარ არს კაცი ა...“ 277v—279r.

103. „თვესა მისსა **იე**, ღირსისა მამისა ჩუენისა დიდისა პახუმისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა...“ 279r—280r.

104. „თვესა მისსა **იკ**, წმიდათა დიდთა მეფეთა და მოციქულთა სწორთა კოსტანტინე და ელენესი. — მწუხრად ჩუეულებისაგებრ ვაქსენებთ და იოქმის ნეტარ არს კაცი ა...“ 280r—283r.

105. „თვესა ივნისსა აქეს დღე **ლ**, დღეთა აქეს ჟამი **იე** და ღამეთა ჟამი **თ**. (ა). წმიდისა მოწამისა იუსტინე ფილოსოფოსისა და მოწამისა იუსტინასი ე და მოყვასთა მისთა. — აღ^ა. მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი **გ**. უკუეთუ იყოს მარხეაჲ...“ 283r—v.

106. „თვესა ივნისსა **ბ**, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ნიკიფორე კოსტანტინეპოლელ პატრიარქისაჲ და აღმსარებლისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი, მუკლი **დ...**“ 283v—284r.

107. „თვესა ივნისსა **მ**, წმიდისა დიდისა მოწამისა თეოდორესტრატოილატისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი. მუკლი **ვ...**“ 284r—285v.

108. „თვესა ივნისსა ია, წმიდათა მოციქულთა ბარტოლომე და ბარნაბასი. — მწუხრად ჩუეულებისაებრ კანონი...“ 285r—287r.

109. „თვესა ივნისსა ით, წმიდისა მოციქულისა იუდაძმისა უფლისაჲ. — მწუხრად ჩუეულებისაებრ კანონი...“ 287r—288r.

110. „თვესა ივნისსა კდ, შობაჲ პატოსნისა და დიდებულისა წინაწარმეტყველისა, წინამორბედისა და ნათლისმცემლისა იოანესი. — მცირეს მწუხრზე დასდებელი მუკლი დ. კმაჲ...“ 288r—292r.

111. „თვესა ივნისსა კე, წმიდისა ღირსისა მოწამისა თებრონიასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა დასდებელი წინამორბედისაჲ გ. კმაჲ დ...“ 292r—293r.

112. „თვესა ივნისსა კთ, წმიდათა დიდებულთა და ყოვლად ქებულთა და თავთა მოციქულთა პეტრესი და პავლესი. — ყოფთ ღამის თევსა, მცირეს მწუხრზე უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი, მუკლი დ...“ 293r—297r.

113. „თვესა ივნისსა ლ, კრებაჲ წმიდათა და დიდებულთა და ყოვლად ქებულთა მოციქულთა ათორმეტთა და ღირსისა მამისა ჩუენისა გიორგი მთაწმინდელისაჲ. — მწუხრად ითქმის ნეტარ არს კაცი, ა...“ 297r—300r.

114. „თვესა ივლისსა აქეს დღე ლა, დღეთა აქეს ყამი იდ, და დამეთა ყამი ი. თვესა ივლისსა ა, წმიდათა და საკვირველმოქმედთა უვეცხოთა კოზმან და დამიანესი რომს წამებულთა. — მწუხრად ჩუეულებისაებრ კანონი...“ 300r—301r.

115. „თვესა ივლისსა ბ, დადებაჲ პატოსნისა სამოსლისა ყოვლად წმიდისა დედოფლისა ჩუენისა ღვთისმშობლისა ვლახერნს. — მწუხრად ჩუეულებისაებრ კანონი...“ 301r—302v.

116. „თვესა ივლისსა დ, წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ანდრია კრიტელისა იერუსალემ(ი) მთავარეფისკოპოსისა და ღირსისა მართასი, დედისა წმიდისა სვიმეონ საკვირველმოქმედისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი ანდრიასი გ...“ 302v—303v.

117. „თვესა ივლისსა ე, ღირსისა მამისა ჩუენისა ათანასი ათონოელისა(ი). ამის ვანგებაჲ მწუხრი და ცისკარი ყოველივე სეკედნებერს კჲ იძიე ხარიტონისაჲ. იქ იძიეთ“. 303v.

118. „თვესა ივლისსა ტ, წმიდისა დიდისა მოწამისა პროკოპისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი, მუკლი ვ...“ 303v—305r.

119. „თვესა ივლისსა ია, წმიდისა მოწამისა და ყოვლად ქებულისა ევფემიასი მამათ განწესების შემწყნარებელისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი ეფემიასი, მუკლი ვ. კმაჲ ტ...“ 305r—307r.

120. „თვესა ივლისსა იგ, წმიდისა მთავარანგელოზისა გაბრიელისა და ღირსისა მამისა ჩუენისა სტეფანესა ბაიტელისა. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი მთავარანგელოზისაჲ გ. კმაჲ დ...“ 307r—309v.

121. „თვესა ივლისსა იზ, წმიდისა და დიდისა ქალწულ მოწამისაჲ მარინასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი წმიდისა მუკლი ვ. კმაჲ ტ...“ 309v—310r.

122. „თვესა ივლისსა კ, წმიდისა დიდებულისა წინაწარმეტყველისა ელიასი. უკუეთუ ტაძარი იყოს მისი ანუ ენებოს წინამძღვარსა, ყოფს ღამის თევსა. — მცირეს მწუხრზე უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი...“ 310v—313v.

123. „თვესა ივლისსა კბ, წმიდათა მენელსაცხებლებეთა და მოციქულთა სწორისა მარია მამადანელისა და მოქცევა ნაწილთა წმიდისა მღვდელთმოწამისა ფოკასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წმიდისა კმაა მ...“ 313v.

124. „თვესა ივლისსა კდ, წმიდისა მოწამისა ქრისტინასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი მუქლი ვ... ამისი განგებაჲ ცისკროსაჲ და წირვისაჲ ყოველივე ამასვე თვესა იზ წმიდისა მარინესი იძიე“ 314v.

125. „თვესა ივლისსა კე, მიცვალებამა წმიდისა ანანასი დედისა ღთის მშობლისაჲ და კსენებაჲ წმიდათა დედათა ულუმპია და ევპრაქსიასნი. — მწუხრად ჩუეულებსიებრ კანონი...“ 315r—316r.

126. „თვესა ივლისსა კვ, წმიდისა მღვდელთმოწამისაჲ ერმოლოაოზ და მის თანათა. — მწუხრად დასდებელი, კმაა მ...“ 316r—v.

127. „თვესა ივლისსა კზ, წმიდისა დიდისა მოწამისა პანტელემონისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი, მუქლი ვ...“ 316v—317v.

128. „თვესა ივლისსა ლა, წინა დღე შემოყვანებისა პატიოსნისა და ცხოველსყოფელისა ჭუარისა უფლისაჲ და წმიდისა მართლისა ევდუკიმესი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი ჭუარისაჲ გ...“ 318r—v.

129. „თვესა აგვისტოსა აქეს დღე ლა, დღეთა აქეს ყამი იგ და ღამეთა ყამი ია, თვესა აგვისტოსა ა, შემოსლვა პატიოსნისა ძელისა და ცხოველსყოფლისა ჭუარისა წმიდისა შემოსილისა ტრაპეზსა ზედა, იხილეთ ყოველივე სეკდენბერსა[...] და კსენებაჲ წმიდათა შვიდთა მოწამეთა მკაბულთა და დედისა მათისა სოლომანდროსი და მოძღვრისა მათისა ელიაზარისი. — მწუხრად ჩუეულებსიებრ კანონი...“ 319r—327r.

130. „თვესა აგვისტოსა ბ, ნაწილთ აღმოყვანებაჲ წმიდისა პირველ მოწამისა და მთავარდიაკონისა სტეფანესი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წმიდისა, მუქლი ვ...“ 327v—328v.

131. „თვესა აგვისტოსა გ, ღირსისა მამისა ჩუენისა ისაკ, და ღამატ, და ფასტესი. — აღჯ ანუ უფალო მამათა ჩუენთაო, რომელი ყოფთ ამის რიგის“. 328v—329r.

132. „თვესა აგვისტოსა დ, წმიდათა შვიდთა ყრმათა ეფესელთა და წმიდისა ღირსისა მოწამისა ევდოკისა. — გალობითა ანუ ოხითა, მოწამეთაგან დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ და მოწამეთა გ...“ 329r.

133. „თვესა აგვისტოსა ე, წინა დღესასწაული ფერისცვალებისა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი. და წმიდისა მოწამისა ევსელონისი. — მწუხრად დასდებელი წინა დღისაჲ გ, კმაა დ...“ 329r—332v.

134. „თვესა აგვისტოსა ვ, ფერისცვალებამა უფლისა ღმრთისა და მაცხოვრისა ჩუენისაჲ იესუ ქრისტესი. — მცირეს მწუხრზე დასდებელი, მუქლი დ...“ 332v—337v.

135. „თვესა აგვისტოსა ზ, წმიდისა ღირსისა მოწამისა დომენტისი. უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი გ...“ 337v—342v.

136. „თვესა აგვისტოსა მ, წმიდისა ემმელიანე აღმსარებლისაჲ კვიზიკელ ეპისკოპოზისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ...“ 342v—343v.

137. „თვესა აგვისტოსა თ, წმიდისა მოციქულისა მატათასი. — მწუხრად ჩუეულებისებრ კანონი...“ 343v—345r.
138. „თვესა აგვისტოსა ი, წმიდისა მოწამისა და მთავარ დიაკონისა ლავრენტისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ, კმაჲ დ...“ 345r—v.
139. „თვესა აგვისტოსა ია, წმიდისა მოწამისა და მთავარდიაკონისა ევპოლოსი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ...“ 345v—346v.
140. „თვესა აგვისტოსა იბ, წმიდათა მოწამეთა ფოტი და ანიკიტესი, ხოლო აქა ითქმის ერთად განგებაჲ ღირსისა მაქსიმე აღმსარებელისაჲ. — მწუხრად დასდებელი მოწამეთა გ...“ 346v—348r.
141. „თვესა აგვისტოსა იგ, ღირსისა მამისა ჩუენისა მაქსიმე აღმსარებლისა. ამასვე დღესა წარგზავნა დღესასწაულისაჲ და ითქმის ყოველივე განგებაჲ დღესასწაულისაჲ. — მწუხრად ჩუეულებისებრ კანონი...“ 348r—351r.
142. „თვესა აგვისტოსა იდ, წინა დღე ღთისმშობლის მიცვალებისა და წმიდისა წინაწარმეტყუელისა მიქიასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი წინა დღისა გ...“ 351r—352v.
143. „თვესა აგვისტოსა იე, მიცვალებაჲ ყოვლად წმიდისა დიდებულისა და დედოფლისა ჩუენისა ღთისმშობელისა და მარადის ქალწულისა მარიაშისი. — მკირეს მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი, მუკლი დ...“ 352v—358v.
144. „თვესა აგვისტოსა ივ, ედესიით გან წარმოყვანებაჲ კოსტანტინებოლის კელით უქმნელისა ხატისა უფლისა ჩუენისა იესუ ქრისტესი, ესე-იგი არს წმიდისა ტილოსი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი, მუკლი ვ...“ 358v—367r.
145. „თვესა აგვისტოსა იზ, წმიდისა მოწამისა მირონისი. — მწუხრად დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ, კმაჲ ვ...“ 367r—368r.
146. „თვესა აგვისტოსა იშ, წმიდათა მოწამეთა ფლორო და ლავრანსი. — მწუხრად დასდებელი დღესასწაულისა გ, კმაჲ ზ...“ 368r—369v.
147. „თვესა აგვისტოსა ით, წმიდისა მოწამისა ანდრია სტრათილატისა და მისთათათა (!) ორი ათას ხუთას ორმოც და ათცამეტთა. — მწუხრად დასდებელი დღესასწაულისაჲ, კმაჲ გ...“ 369v—370v.
148. „თვესა აგვისტოსა კ, წმიდისა წინაწარმეტყუელისა სამოელისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი დღესასწაულისაჲ გ...“ 370v—371v.
149. „თვესა აგვისტოსა კა, წმიდისა მოციქულისა თადეოზისი. და წმიდისა მოწამისა ვლასისი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი მოციქულისაჲ გ, კმაჲ მ...“ 371v—372v.
150. „თვესა აგვისტოსა კბ, წმიდისა მოწამისა ალათონიკესი და მის თანათა. ხოლო ამასვე დღესა ითქმის განგებაჲ წმიდისა ლუპესი. — მწუხრად უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი ალათონიკესი გ...“ 372v—374r.
151. „თვესა აგვისტოსა კგ, წმიდისა მოწამისა ლუპოსი. ამასვე დღესა წარგზავნების დღესასწაული ღთისმშობლის მიცვალებისაჲ. და ითქმის ყოველივე დღესასწაულისაჲ. — მწუხრად ჩუეულებისებრ კანონი...“ 374r—377v.

152. „თვესა აგვისტოსა კდ, წმიდისა მღვდელთმოწამისა ევტუქისი, მოწაფისა წმიდისა იოანე ღვთისმეტყველისაჲ... — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ...“ 377v—378r.

153. „თვესა აგვისტოსა კე, ნაწილთა აღმოყვანებაჲ წმიდისა მოციქულისა ბართლომესი და ქსენებაჲ წმიდისა მოციქულისა ტიტესი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი ბართლომესი გ, კმაჲ დ...“ 378r—379r.

154. „თვესა აგვისტოსა კვ, წმიდათა მოწამეთა ანდრია და ნატალიასი. — მწუხრად უფალო ღალატყავსა ზედა დასდებელი პარაკლიტონისაჲ გ...“ 379r—v.

155. „თვესა აგვისტოსა კთ, თავის კუეთა წმიდისა პატრიოსნისა და დიდებულისა წინაწარმეტყველისაჲ წინამორბედისაჲ და ნათლისმცემლისაჲ იოანესი. — მცირე მწუხრს ზედა დასდებელი. მუკლი დ...“ 379v—385v.

156. „თვესა აგვისტოსა ლ, წმიდათა შორის მამათა ჩუენთა კოსტანტინეპოლელ(!) პატრიქთა ალექსანდრე, იოანე და პავლე ახლისაჲ. — მწუხრად უფალო ღალატყავს ზედა დასდებელი წინამორბედისაჲ ე. კმაჲ ზ...“ 385v—386v.

157. „თვესა აგვისტოსა ლა, დადებამ პატრიოსნისაჲ სარტყლისა ყოვლად წმიდისა ლთისმშობელისა. — მწუხრად ჩუეულებისაებრ კანონი...“ 386v—388r.

შენიშვნები: 1. ტექსტ ერთვის: „ჩასართავი თორმეტ საუფლოსი. თვესა დეკენბერსა კე შობამ უფლისა ჩუენისაჲ იესუ ქრისტესი...“ (388v—393v).

2. თარიღი გადაწერისა შეიძლება დაზუსტდეს გადაწერის ანდერძის მიხედვით (იხ. ქვემოთ, ანდერძი 2). „სამი თვე სადღესასწაულო სტამბა“ გულისხმობს ანტონ კათალიკოსის ნათარგმნ და 1756—1762 წლებში მოსკოვში დაბეჭდილ თვენს (იხ. ქართული წიგნი, 1, გვ. 52).

ანდერძები: 1. „ქ. ტიბიკონი ძალითა ღთა, ღმერთო, წარმომართე საქმე ესე ცოდვის მღდელს ჩაჩიკას შვილს ნიკოლოზს“ (ir).

2. „განსრულდა დეკენბრიდამ აგვისტომდინ ცხრა თვე, თავისი ტიბიკონით. სამი თვე ხომ სადღესასწაო(!) არის სტამბამ. ღმერთო, შეიწყალე ამისი მწერალი ნიკოლოზ მღდელი“ (388r).

შინაწერი: სომხური (393v; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანჯიანცს, თარიღი 1855 წ.).

(1101)

2579

ნემესიოს ემესელი, ბუნებისათვის კაცისა. XIV—XV

140 ფ. (280 გვ.); ქალაღი, ტვიფრულ ტყავადკარულ ხის ყდაში; ტყავი დაზიანებულია, დახეული, შემდეგ რესტავირებული; კინაქამი; გვ. 275—280 ამოვარდნილია; ზემო ყდის საცავი ფურც., გვ. 1—4, 15—18 წარმოადგენს XVIII ს. რესტავრაციას; ნუსხური, სათარები სინგური. [XIV—XV ს.].

„ნეტარისა მამისა ჩუენისა ნემესიოს ემესელ მთავარბისყოპოსისა ბუნებისათვის კაცისა თავთანად თქმული. — კაცისა სულისაგან გონიერისა და სხეულისა რჩეულად შემზადებაჲ და ესრეთ კეთილად...“ გვ. 1—280.

წყდებამ: „...ჯერ არს მრავალ სახეთა აღწერილთაგან აღრჩევაჲ და ვინაჲვე ფერთაცა თუთო ფერობამ შორის ცხოველთაჲსა...“.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია ე. თაყაიშვილის მიერ. (იხ. *Описание...* I, გვ. 703—707).

2. „ბუნებისათვის კაცისა“ გამოცემულია 1914 წ. ს. გორგაძის მიერ. გამოცემას საფუძვლად უდევს ეს ხელნაწერი, რომელიც აღნიშნულია *A* ლიტურათ. აღწერილობის მიხედვით, იმ დროს ხელნაწერში ყოფილა 282 გვ. 275 და 280 გვ.-ზე დაკრულია ქალაღის პატარა ნაპრები ს. გორგაძის მინაწერებით.

მინაწერები: 1. „ქ. ესე ნემესიო ეახტანგისა არის და ღოთმა კეთილად მოახაროს“ (ზედა ყდის სავ. ფ.).

2. სომხური მინაწერი (ზედა ყდის სავ. ფ. verso: აღნიშნულია, რომ ხელნ. № 20 ეკუთვნის ავეტიკ ენფიანჯიანცს, თარიღი — 1855 წ.).

(1102)

2580

ანტონ I, სიმეტნე ღრამმატიკისა. 1822

31 ფ.: 15×19,5; ქალაღი, ტვიფრულ ტყავადაკრული მუყაოს ყდა; ზედა ყდის საცავი ფ. დაზიანებულია (შუაზეა გახეული); მხედრული; სათაურები სინგურით; 1822 (იხ. მინაწ. 2); გადამწერი: მინა ტყეშელაშვილი(?) (იხ. მინაწ. 1, 2).

[ანტონ I]. „სიმეტნე ღრამმატიკისა პირველისა კერძოსა კითხუა-გებანი ღრამმატიკისათვის და ნაწილთა მისთა, რომელთა ზეპირ უკმსყე გამოსატუაა გონებათა შინა სწავლის შინათა ქუჭმომ ამისა. ღრამმატიკის ნაწილთათვის. თავი პირველი. კითხუაჲ: რაჲ არს ღრამმატიკაჲ? მიგებაჲ: ღრამმატიკაჲ არს გამოცდილებაჲ სიტყვის მოქმედთა და აღმწერელთა ზედმიწევნილთა მიერი...“ 1r—31r.

შენიშვნა: გადამწერი, როგორც ჩანს, ვარაუდობდა გრამატიკის გადამწერასაც. 31v-ზე სწერია: „კარი პირველი ღრამმატიკისა, რომელ არს...“ დანარჩენი ფურცელი დაუწერელია.

მინაწერები: 1. ტყეშელაშვილოვისა მინა... (ზემო ყდის შიგნითა მხარე).

2. მინამ იწყო ესე ღრამმატიკა ჩყვებ ეგნისის ვ. ჰე ლეთისა ძალითა“ (ზედა ყდის საცავი ფ. verso).

3. „მინასია ესე სიმეტნე“ (24r).

4. „ესე სიმეტნე მინას მივეც. ნიკოლოზ“ (ქვედა ყდის საცავი ფ. verso).

5. „ქ. ოქროს დილი ავსწონეთ. მოვიდა თექვსმეტი მისხალი. ერთის შაურის წონა ნაკლები იყო. ქ. კიდევ ერთი ოქროს დილი გააკეთა. მოვიდა სამი შაურის წონა. ქ. კიდევ მეორე ოქროს დილი მოიტანა. მოვიდა მისხალი თხუთმეტი და ერთი დანგი. ქ. კიდევ მესამედ ოქროს დილი მოიტანა გიორგი 2. მისხალი იგი მუხუღო ნაკლები“ (ქვედა ყდის შიგნითა მხარეს).

6. სომხური მინაწერი (31v; შიგნითა მხარე, რომ ხელნაწერი ავეტიკ ენფიანჯიანცის საკუთრებაა. თარიღი — 1855 წ.).

(1103)

2581

მეტალოღია (ზღაპარსიტყვაობა). XIX

82 ფ.: 20,5×16,5; ლურჯი ქალაღი; ფერადქალაღდაცარული მუყაოს ყდა; მხედრული; სათაურები და აბზაცების დასაწყისი ასოები ასომთავრული სინგურით; ჰეირნიშანი — 1819 (ფ. 7); გადამწერი — მიხაილ (82r); დაუწერელია 82v; მთარგმნელი დავით ბაგრატიონი (1r—v).

მეტალოდია ანუ ზღაპარსიტყუაობა. თარგმნილი საქართველოს მეფის ძის ღენერალ-მაიორის დავითის მიერ). — „შეყუანილება მეტალოდიისა საზოგადოდ. თავი პირველი. — მეტალოდია ანუ ძეშლი ზღაპარსიტყუაობა არს მოთხრობა ერთათვის ნივითა და ბუნებითა მოქმედებათა ღთად აღსარებულთა ძეშლთა წარმართთაგან. მეტალოდიური წარწერა მრავალთა ადგილთა ემსგავსების სამღუდელოთა წერილთა...“ 2r—70r.

შენიშვნები: 1. ტექსტს წინ მიუძღვის: „ცნობა ისტორიული და დეორაფიული ზღაპარსიტყუაობათა შეკრება რაოდენამე ძეშლთა ღმერთებთა ელღინთაგან ღთად აღსარებულთა. თარგმნილი რუსელისაგან ქართულსა ენსა ზელა საქართუშლოს ჰეფის ძის და რუსეთის ღენერალ-მაიორის დავითისაგან. წინასიტყუაობა. სიტყუართა ცხოველთა ჯერ არს სიტყუერ-ყოფაჲ, გარნა სიტყუერ-ყოფაჲ გარდა ჰმარებისა წერილისა არა ეგების და არცა რამე საქმე წარმართების, რომელსა ზედაცა არს დამოკიდებულ ბედნიერება ცხოვრებასა შინა კაცისასა.

ესგუარსა შორის დატეობასა წერილისასა აღრითვან რომელთამე ერთა ჩვენთა ეწყით მოკლებუა მას შინა, რომელსაცა შინა შთამკურეტმან არა რაჲმე ვიხილუ მას შინა ნივითი და მგალითი ურთიერთისად მძღუანველობითისა წერილისა საგმარად, გარდა მგალითთა მიერ ნაზავთა საღმრთოთა წერილთათა, რომლისაცა არა ჯერ არს მოღება და აღზელა ესეეთარსა შინა წერილსა, გარნა კიდეცა გარდა ამისსა ჰმარობენ გარეშეთა მგალითთაცა ყუაველთა და ღუნთთა, რომლისაცა შორის არს ფრიადი განყოფილება და რომელიცა ნიშნავს უპაზროსა და მოკლესა ჰაზრისა განვრცობასა, მიბაძვითა წერილთა ვარსთათა, რომელთაცა მოქმედებაჲ ღრმასა შინა შთაჰურეტასა არარამესა, კიდე ნივთისა ცალიერისა და ჰაზრისა გლახაქისა.

ამის გამო წერასა შემეცნებისა ერთისა შურითა შეკრულმან გარდმოვიღე რუსელისაგან ენისა სტიხთა და წიგნთა საგმარი და შესაფერისი ესე მგალითი, რომელ არს მეტალოდია (ანუ ზღაპარსიტყუაობა) ძეშლთა ელენთაგან ღთად აღსარებულთა, რომელიცა არს მრთელისა საბერძნეთისა და ევროპისა ნაცულად ყუაველთა და ღენოსა ჰმარებული მგალითი სტიხისა და წიგნისა ურთიერთარსისად შიმოწერისა ჰმარებული, რა ჩუშნეცა მონებთა ესეეთარისა მგალითისათა ვისწაომთცა გუარი წერისა და სტიხისა შესაფერისითა აღმსუშობითა. საქართველოს მეფის ძე ღენერალ-მაიორი დავით“ (1r).

2. ტექსტს ერთვის: „ჰინაქსიტყუაობა მეტალოდიისა ქართულსა აღტავერტასა ზედა. ა. ათერთმეტი დიდნი საქმენი ჰერკუელესისნი...“ (78v—82r).

3. 82r-ზე ხვეულად გადამწერის სახელი: მიხაილ, ამავე პირის გადამწერილი უნდა იყოს S 2585.

შინაწერი: სომხური (82r; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანჯიანცის. თარიღი — 1855 წ.)

(1104)

2582

კრებული. XVIII—XIX

69 ფ.: 16,5×10,5; ქაღალდი, უყდო; მხედრული; სათაურები სინგურით; ჰვირნიშანი 1786 (ფ. 9—10); [XVIII—XIX]; დაუწერელია: 65rv, 69rv.

1. „ღთივ შუჭნიერებით მღუდეღმთავრის ლიტურგიისა განმარტებაჲ სახის მეტყუშლებით. ვითარმედ ყოველს მღუდეღმთაშუჭნიერებთა მოქმედებასა მისსა საიდუმლობითი ძალი უპყრიეს. განმარტებაჲ ლიტურგიისა. — წმიდაჲ ეკლესია სახე არს ხილულისა ამის სოფლისა...“ 1r—18v.

8. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

2. „იმისი უგნათლებულესობის მეფის ძის დავითისგან ქმნილი ათორმეტ წარწერილებანი, მოცალეა კაცთა შესაქცევლად უქმთავს. წიგნი პლი. — ოდეს გონება ჩემი უზომოთარე მწუხარებითა შფოთიერ იქმნა...“ 19r—40v.

3. „კანონნი შეცოდებულთანი, აღწერილნი წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანეს მიერ კოსტანტინელ მთავარეპისკოპოსისა, რომელსა ეწოდა მმარხუტლ. თავი ა. უწყებულ იყვენით, ვითარმედ ესე ნეტარი იოანე მმარხველი უკანასკნელი იყო ყოველთა მათ, რომელთა სჯულის კანონისა წესნი დაეწერნეს...“ 41r—54v.

4. „კანონნი შეცოდებულთანი. განწესებულნი წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე მმარხველისა მიერ კოსტანტინეპოლელ პატრიარხისა მიერ: თავი ა. — უკუეთუ ვის შემთხვევენ ბუნებითი ცოდუანი, ესე იგი სიძაღ დედათა თანა. გინათუ ქერივთა, ანუ მხევალთა, ანუ მეძავთა წესითა მიიბუნებოთისა...“ 55r—64v.

მთავრდება: „...უკუეთუ მოვიდნენ სინანულად და აღიარნენ ბრალნი თვისნი, უზიარებლობა მიეცეს. ვითარცა ზემო წერილსა არს შემსგავსებულად თითუელისა ცოდვსა. ხოლო მარხუა და მუხლო მოდრეკა მიეცეს ესრეთ: ზრ...“.

5. „სჯულის კანონი, ბასილი დიდის მიერ განწესებული“. „...შეცოდებულთათვის მარხუა ანუ მღვდარება, ანუ მუკლთ დრეკა...“ 66r—68r.

მინაწერები: 1. „აღუენა ეს ტაძარი სახლად ღმრთისად სალოცველად.

შიგ უსისხლოს მსხვერპლის დაკრულად ვინც ღირს იყოს შემწირველად, ვინც უღირსად ეზიაროს, იგი იქმნეს ქრისტეს მკვლელად“ (68v).

2. ქ. მლუღელი ეფრემ გარდაიცვალა ჩემ წელსა, დეკემბრის ი, დღესა ორშაბათსა, შუალამისას და დამარხულ იქმნა ოთხშაბათის ყრაზე. ქ. იმისი შვილი იოანე გარდაიცვალა ჩულბ წელსა, ოქტომბრის კმ, და დამარხა თაქმინდაში!“ (68v).

3. სომხური მინაწერი (68r; აღნიშნულია, რომ ხელნაწ. № 23 ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანჯიანცს. თარიღი — 1835 წ.).

(1105)

2583

აპოკთეგმატა. XIX

61 ფ.; 17×11; ცისფერი და თეთრი ქალაღი; ქსოვილგადაკრული მუყაოს ყდა; ქსოვილს ზევიდან აკრავს ზეთის საღებავით დახატული ქალაღი; ყდის საცავი ფურცელი დაწერილია (ფურცელი ამოღებულია რაღაც თხზულებიდან); მხედრული; პეირნიშანი 1813 (ფ. 1); [XIX].

„წიგნი ესე სიტყვის გება სოკრატ ფილასოფოსისაგან პირველ თარგმნილი რუსულისაგან ქართულად ერასტი თურქისტანოვისაგან. — კეთილის კაცის წესი არ არის, რომ კაცს პირში აქებდეს და უკან ზრახვიდეს...“ 1r—61v.

შენიშვნა: ხელნაწერი შეიცავს „აპოკთეგმატას“ პირველ ნაწილს (იხ. ლ. ძოწენიძე, „რუსული „აპოკთეგმატას“ ქართული რედაქციები“, 1957, გვ. 38).

მინაწერი: სომხური (61v; აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანჯიანცს. თარიღი — 1835 წ.).

(1106)

2584

ქ. ბაუმეისტერი, შემოკლებული ლოლიკა. XIX

45 ფ.; 22×18; ცისფერი ქაღალდი, ამავე ქაღალდის ყდა; მხედრული; ზოგიერთი სათაური სინგურით; კვირისშანი — 1808 (ფ. 2); [XIX]; გადამწერი — მიხაილ კალობანჭვი (46v).

[ბ ა უ მ ე ი ს ტ ე რ ი]. „ლოლიკა. ნაწილი პირველი თეორეტიკებრი ანუ სამთათს მოქმედებათა გონებისათა. თავი პირველი. მოგონებათათს და იდეათა. § 11. იდეა არს ნივთისა რადასამე გამოხატვა ანუ წარმოდგინება გონებასა შინა ჩვენსა, გარდა დამტკიცებისა და უკუთქმისა...“ 3v—46v.

შენიშვნა: ტექსტს წინ მიუძღვის: ა) „წინასიტყვაობა ფილოსოფიისათს და ნაწილთა მისთა“ (1r—2v). ბ) „წინასიტყვაობა, ლოლიკისათს და განყოფილებისა მისისა“ (3r—v).

ანდერძი: „სრულ იქმნა. ესე ლოლიკა ეკუთვნის მოწაფესა მეოთხის შკოლისასა მიხაილ კალობანჭვის“ (46v).

მინაწერი სომხური (2v: აღნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანჯიანცს. თარიღი — 1855 წ.).

(1107)

2585

იოანე ქართველიშვილი, ქართული გრამატიკა. 1818

79 ფ. (158 გვ.); 21×16; მოლურჯო ქაღალდი; ქაღალდგადაკრული მუყაოს ყდა; მხედრული; სათაურები და აბზაცების დასაწყისები ასომთავრულით; 1818 წ. (გვ. 153); გადამწერი — მიხაილ (გვ. 153); დაუწერელია: გვ. 27, 110, 162.

[იოანე ქართველიშვილი]. „ქართული ღრამმატიკა. § 1. ღრამმატიკა არს ჰსწავლა კელთმძღუანველი კანონიერ უბნობისა და მართლწერისადმი. § 2. ღრამმატიკა განიყოფების სამთა ზედა ნაწილთა: 1. ეტიმოლოლიასა ზედა ანუ ლექსთწარმოებასა. 2. სინტაქსსა ზედა ანუ ლექსთხზულებასა, 3. ორთოგრაფიასა ზედა ანუ მართლწერასა. ნაწილი პირველი. ლექსთწარმოებისათს. § 3. ლექსთწარმოება (ეტიმოლოლია) არს ნაწილი პირველი ღრამმატიკისა. რომელსაცა შინა იჩვენებიან წარმოებანი. ვითარებანი და შეცულებანი ლექსთანი...“ გვ. 1—159.

შენიშვნები: 1. გვ. 26—27 შუა ჩაკრულია უფრო დიდ ფურცელზე დაწერილი სქემა სახელთა ბრუნებისა.

2. გვ. 154—155, ზედა ყდის საცავი ფურცლის verso-ზე მოთავსებულია ყვავილების ანაბეჭდები.

3. ამ ხელნაწერის გადამწერის შესრულებულია აგრეთვე ხელნ. S—2581.

4. ხელნაწერის შედგენილობა:

ნაწილი პირველი, ლექსთწარმოებისათს.

თავი

ა. ასოთათს, მარტულთა და ლექსთა (გვ. 2—4);

ბ. განყოფისათს ლექსთასა რჭათა ნაწილთა ზედა სიტყვასათა (გვ. 4—5).

გ. სახელისათს და განყოფილებისა მისისა (გვ. 6—9);

დ. მდევართათს ანუ თვსებათა განკუთვნილთა. ყოველთა სახელთადმი (გვ. 10—26);

- ვ. წარმოებულთა ანუ სხმითგარდასჭლითთა სახელთათვის (გვ. 28—33);
 ე. ნაცუალსახელისათვის (გვ. 33—42);
 ზ. ზმნისათვის (გვ. 42—46);
 მ. მღვეართა ანუ ვარემოებათათვის ვანკუთენილთა ზმნათადმი (გვ. 46—73);
 თ. შეკუალებათათვის დაბლოებათა ზმნათა ორთავე უღვლილებათათა სხუ-
 ათა და სხუთა დროთა შინა და სქესთა (გვ. 73—84);
 ი. მაპიროვნებელთათვის და მაპრავლებელთა ზმნათათა (გვ. 84—90);
 ია. უკანონოთათვის ზმნათა (გვ. 91—99);
 იბ. მიმღობისათვის (გვ. 99—101);
 იგ. თანდებულისათვის (გვ. 101—102);
 იდ. ზმნისზედისათვის (გვ. 102—105);
 იე. კავშირისათვის (გვ. 105—107);
 ივ. შორისდებულისათვის (გვ. 107—108).

ნაწილი მეორე ლექსითხულებისათვის

- ა. შეთხზვათვის არსებითისა სახელისა არსებითისა სახელისა თანა (გვ. 111—114);
 ბ. შეთხზვათვის ზედშესრულისა სახელისა არსებითისა სახელისა თანა (გვ. 114—116);
 გ. ჯმარებისათვის ნაცუალსახელისა (გვ. 116—117);
 დ. შეთხზვათვის ზმნისა სახელთა თანა და ბრუნვს მიღებისათვის მისისა (გვ. 117—125);
 ე. ჯმარებისათვის მიმღობისა და ბრუნვს მიღებისა მისისა (გვ. 125—126);
 ე. შეთხზვათვის თანდებულისა და ბრუნვს მიღებისა მისისა (გვ. 126—127);
 ზ. შეთხზვათვის ზმნისზედისა (გვ. 128—129);
 მ. ჯმარებისათვის კავშირთა და შორისდებულთასა (გვ. 129—131);
 თ. საზოგადოთა კანონთათვის ლექსითხულებისადმი მისაწერთა (გვ. 131—137);

ნაწილი მესამე, მართლწერისათვის

- ა. კანონიერისა ჯმარებისათვის ასოთასა (გვ. 139—144);
 ბ. ჯმარებისათვის ტრიქონთშინათა ნიშანთასა წერითა შინა (გვ. 144—151);
 გ. ჯმარებისათვის ტრიქონთხენათა ნიშანთასა (გვ. 151—153).

5. ხელნაწერის ბირველი ნაწილი (ლექსთწარმოებისათვის) ძირითადად მის-
 დევს გამოქვეყნებულ ტექსტს ი. ქართველიშვილის გრამატიკისა (იხ.
 ქართველიშვილი იოანე. ქართული გრამატიკა. გამოცემულია ორჯერ.
 1815 და 1825 წლებში. «ქართული წიგნი», I, 1941. № № 106 და 142). მეორე
 და მესამე ნაწილები ხელნაწერისა გამოუქვეყნებელია. მათი ტექსტისათვის შტრ.
 ხელნაწ. S—4432, იხ. აგრეთვე ამ ხელნაწერის აღწერილობა.

ანდერძი: „სრულ იქმნა გრამატიკა. 1818 (ხვეულად): მიხაილ“ (გვ. 153).
 იქვეა აკროსტიხი, რომლის კიდურწერილობაში იკითხება იგივე სახელი.
 (ზედა ყდის შიდა მხარე, გვ. 158).

მინაწერები: 1. „Принадлежит Димитрию Калоубанскому“.

2. „ეს წიგნი მიხაილ კალოუბანწყკისა არის. ვინ გაიბაროს, გა-
 უწყრეს სიონთ ლეთისშობელი. ამინ“ (გვ. 158).
 (ქვედა ყდის შიდა მხარე).

3. „Сия книга принадлежит ученику вышеуездного (?) класса Захарю
 Калоубанскому. 1832-го“.

4. სომხური მინაწერი (ზედა ყდის საცავი ფურცლის recto; მინაწერში აღ-
 ნიშნულია, რომ ხელნაწერი ეკუთვნის ავეტიქ ენფიანციანცს. თარი-
 ლი — 1855 წ.).

(1108)

2586

კეისრის ფუნციანოსის ამბავი. XIX

31 ფ.; 17×11; ქალღი: უცდო; დაუმთავრებელი; მხედრული; ჰვირნიშანი — 1808 (ფ. 29); 29v—31r დაუწერელია.

„თარგმანი კეისრის ფუნციანოსისა და ცოლისა და შვილის დიუგლიტანისა და შვიდ ფილასოფოსთა. — იყო რომს კელმწიფე ერთი, სახელი მისი მუხვულ და კეისარი ჰყუნდა გულმისანდო, ფუნციანის სახელიდ (sic), დიდი, მხნეობით ძრეელი...“ 1r—27r.

მთავრდება: „...ქალაქსა ერთსა იყო კაცი ერთი აზნაური და სახელოვანი დიდათ და ჰყვა თუთიყუში ერთი. რომლისთვის ესწავლებინა ენა ებრაელთა. რომ ვითარცა კაცი მართლად მეტყუელებდა...“.

შენიშვნა: 27v—28r — მიწერილია ლოცვები, 31v-ზე — ანანი, რომლის შემდეგ მიწერილია „...კეთილად მოუხდინე მონასა შენსა ტატოს(?) რათა ისწავლოს... წერაც, ამინ“.

(1109)

ანტონ მთავარეპისკოპოსის ანდერძი. 1793

7 ფ.; 35×23; ქალღი: უცდო; მხედრული; აზნაუბის დასაწყისი ასოები სინგურით; 1793 (6r); დაუწერელია 6v, 7v.

[ანდერძი] — „მე. მთავარეპისკოპოსი ანტონი, ვიტყვი ანდერძსა ამას თქვენდა მიმართ. ჩემო მოძღუარო, ჩიგოგიძე მღვდელმონაზონო და ვით, და ლაზარე მღვდელო ჩხეიძე, და ჯვარის მტვირთელო მღვდელო ჩხეკელი(!) იოანე: რეასი მარჩილი ჩემი ნაღვაწი არის და მოგებული და არარაჲ სხვისა ურევია რა, ზოგი წიგნები მქონდა ნასყიდი და მისი ფასი არის და ზოგი რომელიმე ჩემი შემატებულია, ისეც ჩემი ნაღვაწი არის, და ამას თქუშნ გარწმუნებ...“ 2v—6r.

შენიშვნები: 1. ანდერძს ბოლოში თარიღი უზის: „ქვეს აქეთ ჩღვგ“ (6r); 2. ანდერძს წინ მიუძღვის ანტონის წიგნებისა და ქონების სია (1r—2v).
შინაწერი: „ქ. ყდ სამღვდელო მთავარეპისკოპოსი ანტონი მიიეტლა საწუთოსა ამისგან, დიდად მოხუცებული, ჩყვ წელსა, ივლისის იზ, დღესა კვირიაკესა, და ჟამსა ოდენ შუისა დასვლისასა, საუკუნომცა არს სახსენებელი მისი ამინ“ (7r).

(1110)

2588

იოანე ლარაძე, ქრისტეშობის მილოცვა. 1790

1 ფ.; 37×23; ქალღი: მხედრული; სათაურები და სტრიქონების დასაწყისი ასოები სინგურით; 1790.

„კადრი მისისა უმაღლესობისადმი მეფის ირაკლისა იროიკოდ, რომლისა კიდურწერილნი იტყვან ესრეთ: „ქრისტეს შობასა მოგილოცავ, მეფეო

ირაკლი“, ნაქმი უკანასკნელისა მონისა იოანეს მიერ სამლუდელოსა დი-
 აკონის ლარაძიანისა დღესა [...] წელთა 1790. —

ქებად ქებადთა მკედთა თავის არა ბრძნად
 რაულად ვიწყო სიტყვით აღქაბ მქსუჭლობად...“.

(1111)

2589

ბეჟანიანი. 1829

32 ფ.; 22×18; თეთრი და ცისფერი ქალაღი; უყდო; მხედრული; სათაური და სტრო-
 ფების დასაწყისი სიტყვები სინგურით; ჭვირნიშანი 1828 (ფ. 6); გადაწერის თარიღი 1829
 (31v); გადამწერი მოსე იორამაშვილი (31v); დაუწერელია 32rv.

„აქა ამბავი დასაწყისი ბეჟან და მანიყავისა. —
 თურანს ტახტი დაეკარგა, ზორციელი ყველას სცნობდა...“

1r—31v.

მთავრდება: „...რასაც იქმს კაცი, სირვეგნეა. მასვე თავსა
 გარდაკდების...“

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია ე. თაყაიშვილის მიერ (იხ.
 Описание..., I, გვ. 378—379).

2. ხელნაწერში მოცემულია „შაჰ-ნამეს“ 4177—4375 სტროფები (იხ.
 აბულ-ყასიმ ფირდოუსი, შაჰნამე, ქართული ვერსიები, II, 1934).

ანდერძი: „ესე საერო წიგნი ბეჟანიანი აღაწერე(!) კალოუზნის
 ეკლესიაში მე, დავითის ძემ იორამასშვილმა მოსემ, ვიყავ წლი-
 სა იბ. თუ შეცთომა კპოვით რამე, შემინდევით, ახალი მოსწავლე ვიყავ; ჩუკო
 წელს, ივნისის კგ, ქკს ფიზ“ (31v).

(1112)

2590

სამთვარიო. XIX

10 ფ.; 22×18; იმავე ქალაღის ყდა; მხედრული; [XIX].

„სამთვარიო მართალი და ჭეშმარიტი. — ერთსა მთვარისასა დღე კე-
 თილ ყოვლისა საქმისათს, მოგზაურობა ბედნიერი, ზღვასა და კმელსა; თეს-
 ვა, ნერგვა, ცხოვართა რისვა კეთილი...“ 1r—10v.

(1113)

2591

ნაპოლეონ ბონაპარტე. სინანულის ეპისტოლე. XIX

8 ფ.; 22,5×18; ქალაღი; უყდო; მხედრული; [XIX]; რუსული ენიდან თარგმნილი.

1. „ეპისტოლე, მიწერილი შენანებისა ნაპოლეონ ბო-
 ნეპარტესაგან უწმინდესისა პაპისა მიმართ, პიოს მე-7-
 ისა. — უწმინდესო მამაო! თქუტენ აწ თავისუფალ ხართ...“ 1r—4v.

2. „პასუხისგება უწმინდესის პაპის პიოს მე-7-ისა, მონა მონათა
 ღთისათა ნაპოლეონ ბონაპარტეს, ყოფილს იმპერატორსა ღრანციისა-

სა და მეფედ იტალიისასა, ჩუშნი სამოციქულო ახსნა. — ეკლესია ქრისტესი ძველადგანვე იღვენებოდა მსგავსთა მიერ შენთა...“ 5r—8r.

შენიშვნა: 1r-ზე, მესამე სტრიქონში ჩაწერილია: „რუსულიდან ქართულსა ენასა ზედა ნათარგმნი“.

(1114)

2592

ღვთისმშობლის ნანა. XIX

2 ფ.; 36×23; ქაღალდი; უფლო; მხედრული; ქართულ-რუსული ტექსტი; [XIX ს.].

ღვთისმშობლის ნანა

„მოისვენე, მოისვენე,

„Почивай, почивай,

შვილო ჩემო, საყვარელო...“

„Сын мой милый“

შენიშვნები: 1. ქართულ ტექსტს გვერდზე ვერტიკალურად ჩამოწერილი აქვს შესატყვისი რუსული თარგმანი.

2. ბოლოში, ფანქრით, მიწერილია: „Е. Колубанский“

3. პირველ r-ზე, ზემო კიდეზე, გარდა ხელნაწერის აწინდელი ნომრისა (№ 2592), მიწერილია ძველი ნომერი 33.

(1115)

2593

თუმანოვი გიორგი. მუსტაზადი და მუხამბაზი. XIX

1 ფ.; 36×23; ქაღალდი; უფლო; მეტად ჭეჭყიანი და დაზიანებული (ნაეკიდობილებზე დახეული); მხედრული [ვეტოგრაფი]; [XIX ს.].

თუმანოვი გიორგი. ლექსები.

1. „მუხამბაზი, თქმული თავადის გიორგი ეგნატის ძის თუმანოვისაგან. —

ა. კმატკბილი იადონი ჰსტირს ცრემლით მკმუნეარედ...“ 1r.

შენიშვნები: 1. ლექსი ხუთი სტროფისგან შედგება.

2. ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. ძველი ქართული მწერლობის საკითხება, I, 1962 წ., ძვ. 49—50).

2. „მუსტაზადი, თქმული თავადის გიორგი ეგნატის ძის თუმანოვისაგან. —

ა. ეპა. მნათობო, ცთომილმჯობო, გეტრფი სულითა...“ 1v.

შენიშვნები: 1. ეს ლექსიც ხუთი სტროფისგან შედგება.

2. ფურცელს ძველი პავინაცია ჰქონია (გვერდობლივი: 3, 4). — ეტყობა ეს არის ლექსთა კრებულის ფრაგმენტი.

3. ლექსი გამოქვეყნებულია გ. შიქაძის მიერ (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 50—51).

(1116)

2594

ანტონი I, გრამატიკა. 1754

492 გვ.: 21×16; ქალაქი: ტყავადაკრული ტვიფრული ხის ყდა; მხედრული (კალიგრაფიული), სათარებო ასომთავრული; სინგურით არის ნაწერი სათარებო და გამოსაყოფი ადგილები; ზოგიერთი ასო (სათარებოში) მოხატულია (19, 361 გვ.); 1754 წ. (გვ. 489); დაუწერელია: 490—492 გვ.

ანტონი I. გრამატიკა. — „დასაბამი პირველისა ნაწილისა, რომლისა წოდებულ კარი ღრამმატიკისა. რომლისა შორის მარტივად დადებულ სახელთა ბრუნუანი, შეუღლუანი ზმნათანი და შეკრებანი სხუათა სიტყვის ნაწილთანი, რომელნიცა ზეპირ სწავლად უკმს-ყე ახალ ღრამმატიკოსთა სწავლის შინათა. ხოლო ზედ-კიდებულ მერმეცა საზღუართა კითხუანი წულები-სათვის და გარემოთა (ესე იგი მდევართა) ნაწილთა სიტყვისათა ზოგებითა შინა (ესე იგი საზოგადოსა), ხოლო ჯერარს მათიცა ზეპირ გამოხატულად გონებასა სწავლის შინათასა...“ 18—489 გვ.

შენიშვნები: 1. ტექსტს წინ უძღვის: „ანტონის მიერ არხიეპისკოპოსისა სრულიად საქართულმოსა დავითიანისა სიტყუა ძეთადმი საქართულმოსათა, ტესტამენტი შრომათ თვისთა და წინ-სიტყუად ახლისა ამის ღრამმატიკისა სიტყუა პირველი. — უღირსყე მათ რომელნიცა გლუნად მგულეებელნი მისლად ქუშყანად მიმართ, რომელი ადგუქმის მისლეთა მუნ...“ (1—17 გვ.).

2. ტექსტს დართული აქვს: „სხუა და სხუა შესახედავითა ძუშლთა შეთხუვაობათასა ზედდადებითა, რომელთამე სიტყუათათა, აღმოღებული წერილთაგან ქართველთა ენისათა სრულიად საქართულმოსა არხიეპისკოპოსისა მიერ ანტონისა და ყოვლად ბრძნისა მიხითარ მოძღურისა მიერ სომეხთასა სომეხთა ენისა წერილთაგან აღმოღებული, მაგალითად დებულ ყრმათათვის. — პირველ ვიდრემე თუ სადამე დავდვამცა მაგალითნი რომელნიმე ნათხზთაგან პირველთა მოძღურთასა...“ (435—489 გვ.).

3. ანტონის გრამატიკის ეს ნუსხა მისდევს Q კოლექციის ხელნაწერს № 881. იხ. ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა ახალი (Q) კოლექციისა, ტ. II, თბ., 1958 წ., გვ. 289—291.

4. ხელნაწერის ეს ტექსტი პირველი, ვრცელი რედაქცია და არ მისდევს ანტონ I „ქართული გრამატიკის“ 1885 წელს გამოქვეყნებულ ტექსტს.

მინაწერი სომხური.

(1117)

2595

კრებული. XIX

f—II, 109 გვ.: 16×9,5; ქალაქი (მოლდოგო): მაგარი მუყაოს ყდა. ტყავით შემოსილი. მოქოროვილ-მოტვიფრული; კიდევბ-მოოქროვილი; მხედრული; დასაწყისი ასოები ასომთავრული; სათარებო და გამოსაყოფი ადგილები — სინგურით; XIX ს.

1. „წიგნი აღსარებისა. — მოძღუარმან მოწაფე ეკლესიად მოიყუანოს ანუ სენაკად და სთქვას: „კურთხეულ არს ღმერთი ჩნი“. „წმიდაო ღმერთო“, „მამო ჩუშნო...“ გვ. 1—25.

2. „კანონნი შეცოდებულთანი, განწესებულნი ნეტარისა მამისა ჩნისა იოანე მმარხუშლისა მიერ. კოსტანტინუპოლელ პატრიარხისა. — უკეთუ ვის შემემთხვივნენ ბუნებითი ცოდვანი, ესე იგი არს სიძვანი ღედათ თანა...“ გვ. 35—77.

შენიშვნა: 1. ტექსტს წინ უძღვის წინასიტყვაობა: „კანონი შეცოდებულთანი, აღწერილი ნეტარისა მამისა ჩუნისა იოანეს შვირ, კოსტანტინეპოლელ მთავარეპისკოპოსისა, რომელსა მმარხველ ეწოდებოდა. — უწყებულ იყავნ, ვითარმედ ესე ნეტარი იოანე მმარხველნი უქანსკენელ იყო უფროს ყოველთა მათ, რომელთა მსჯელის კანონის წესნი აღწერნეს...“ გვ. 27—34.

2. ტექსტი გამოკვეთებულია. იხ. Н. А. Заозерский и А. С. Хаханов, Номоканон Иоанна Постника, Москва, 1902, გვ. 2—92.

3. „კანონი დღითი-დღეთა ცთომათანი, ვითარცა წმიდამან მამამან ჩვენმან ვასილი განაწესნა. — პირველი მოსვლა გულის-სიტყვისა, რომელი მოუტდეს და გონებამან მსწრაფლ განიოტოს... უცოდველი არს...“ გვ. 78—84.

4. „პარაკლისი არსებისა ხატისა, ესე იგი ანჩის ხატისა. — მღსკ ლარსი“, „დიდება შენდა, ღმერთო“, „ყოვლად-წმიდო“, „მამაო ჩუწნო...“ გვ. 84—106.

(1118)

2596

ქ. ბაუმეისტერი. ფილოსოფია საბრაქტიკო (სამ ნაწილად). 1774

412 გვ.: 15,5×10,5; ქაღალდი; ტვიდრული ტყავით შემოსილი ხის მკვიდრი ყდა; მხედრული; სათაურები ასომთავრულით; 1774 წ. (გვ. 7); გადაშვური დაცობი რექტორი (ალექსიშვილი; გვ. 7); დაუწერელია; 5, 6, 406—412 გვ.

ბაუმეისტერი. ფილოსოფია საბრაქტიკო. „საყოფაქცევო ფილოსოფია“. ნაწილი ა. თავი ა. საქმეთათვის კაცობრივთა და განწუხალებისა მათისა. § 5. — ოდეს ქილოსოფიასა შინა ითიკასა, მჩუშნებელსა ვითარათმე ნივთთა მწადნე-ყოფად და რომელთაგანმე განშორებად, ჯერ-არს რათა პირ[ველ] დადებულ-ვპყით საზოგადონი მოგონებანი...“ გვ. 18—405.

შენიშვნები: 1. ტექსტს წინ უძღვის:

ა. „პინაქსი საყოფაქცეოსა ფილოსოფიისა, (გვ. 1—4).

ბ. „წინასიტყვაობა საითიკოსადმი ქილოსოფიისა“. (გვ. 9—17).

2. ტექსტის შედგენილობა შედმიწვევით ისეთივეა, როგორც Q—258 ნუსხისა და H—2359 (ეს უქანსკენელი H ფონდის აღწერილობის V ტომში შეცდომით იოანე ბავრატონს მიეწერება. იხ. V ტ. გვ. 356, საძიებელს 11 სვ.).

3. ეს არის ბაუმეისტერის ეთიკა. ქართულად თარგმნილი ანტონი კათალიკოსის მიერ, მთარგმნელის მრავალი შენიშვნით (გვ. 23, 25, 38, 41 და სხვა, სადაც სქოლიოებს ბოლოში მიწერილი აქვს „ანტონი“.

4. გვ. 7 დაფარულია დავით რექტორის კალიგრაფიულ ხელით შესრულებული, მხედრული ჩართული ასოებით დაწერილი ცნობით: „ფილოსოფია ყოფაქცევთა მოძღვრებისა შედ-დადგინებანი, რომელნი შეიკრმნ ბუნებით-სა სამართალსა, ითიკასა და პოლიტიკასა.

დავით ალექსის ძე დაეშუერ წერით. ოქდომბერს მ, წელსა ჩლოდ, ქკს უბ.“ (გვ. 7).

5. ცნობა ამ ხელნაწერის შესახებ იხ. ტრ. რუხაძის წიგნში „ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან“, თბ., 1960, გვ. 239.

ანდერძი (გადამწერისა): „ეს საყოფაქცევო ფილოსოფია უდენოდ ჩაკითხული და გამართულია. თუ ვინმე დედანი იშოთ, დედანსა ზედაც ჩაკითხეთ. თუ მეტ-ნაკლები იხილოთ, გამართეთ. მკათათვის იგ. წელსა ჩყდ, ქკს უშბ. რექტორი დავით. (გვ. 405).

(1119)

2597

ფისიკა (ანტონი I თარგმანი). XVIII

330 გვ.: 17×11,5; ქალაღი: 311—330 გვ. (312, 330 გვერდები ნახაზებს უჭირავს); ყდა-ანი, ფიკრული ყდის II ფრთა გატეხილია; შემოსილია ტეიფრული ტყავით; მხედრული, სა-თაფრები სინგურით, ასომთავრულით; თავკაშულობა 13 გვ.;

ანტონი I-ის ამ თარგმანს მრავალ ადგილას დართული აქვს მთარგმნელის სქოლიოები [XVIII ს.].

„შემოკლებული ფისიკა თეორეტიკებრი... ნაწილი პირტშილი. სხეულთათვის დათვისებათამათსა საზოგადოდ. თავი I. უმთავრესათვის თვისებათა სხეულისათა. § 7. — სხეულსა ნივთისათვის, რომლისაგანცა წარმოდგების, აქვს განფენილება, ვინაეცა შესაძლებელ არს განწულებად კერძოებადცა...“ გვ. 15—283.

შენიშვნები: 1. „ფისიკა“ ხუთი ნაწილისაგან შედგება.

2. ტექსტს დართული აქვს: ა. „ზედა დართუა“ — „ილექტროული სითვის ძალისა“ (გვ. 283—311).

ბ. ნახაზები: დედამიწისა და „ცხრა“ ცისა (312 გვ.); ოთხი მხარე (აღმოსავლეთი, დასავლეთი, ჩრდილოეთი და სამხრეთი), 313 გვ.; ქარების გამოხატულება (საბას ლექსიკონისებური), 315 გვ.; გლობუსი: „ნაკ. 1“ (გვ. 317); „ნაკ. 2“ (გვ. 319); „ნაკ. 2—3“ (321 გვ.); „ნაკ. 4“ (გვ. 323); „ნაკ. 5“ (გვ. 325); „ნაკ. 6“ (გვ. 327); [„ნაკ. 7“] — „ატოლემარისის სისტემა“, „კოპერნიკის სისტემა“, „ტრიპარანსისი“, გლობუსი (გვ. 329—330).

3. ტექსტს დართული აქვს მთარგმნელის, ანტონი I, მრავალი შენიშვნა.

4. ტექსტს წინ უძღვის: ა. თავფურცელი, რომელზედაც სინგურით, კალიგრაფიული მთავრულით, ჩართული დიდი ასოებით სწერია: „ფისიკა“ (გვ. 1);

ბ. „პინაქსი ფისიკისა“ (გვ. 7—10).

გ. „შესავალი ანუ წინასიტყვაობა“ (13—15).

5. როგორც მთარგმნელის, ანტონი I, წინასიტყვაობა მოწმობს, მას უთაობშია ფისიკა „სხუთა და სხუთა აქსონთაგან“ და არა ერთი წყაროდან.

ანდერძი (მთარგმნელისა): „ანტონის მიერ, არხი-ეპისკოპოსისა წინასიტყვაობა ფისიკისა ამის წინამდებარისა. — შემნდობელ-მეჭმენინ სტრეილნი წერილით-მოუჭარეთა და უფროსლა სიბრძნის-მოუჭარეთანი, რამეთუ წინასიტყვაობა შესაბამი აქა დადებად, ვითა დაყენებულმან გარემოებათაგან საპიროთა ვერ უძლე, ვინათგან ვკსთქუ ზემორე, ვითარმედ გარემოებათაგან საპიროთა, ვითა დაყენებულმან წინასიტყვაობა აქა დადებად ვერ უძლე, ამისთვის თანა-მატს განცხადებად, თუ რამენი იყუნეს საპირონი იგი დაყენებანი: მგზავრობა მამულისადმი, რომელსაცა მონარხისა შიშაქით დიდითარე თხოვითა გვემთხვევ.“

გარდამოვიღე წინამდებარე ესე ბუნებითი ფილოსოფია, საქმარად სწავლის-მოუჭარეთა, რუსთა სა მოქალაქო მასა ენისაგან ჩვენსა ზედა ენასა. ხოლო საქმარად ესთა: გუშინ, წელსა 1762, თთქსლა დეკემბერსა 26, შეკრებულ-ვიუჭმნით სახლსა ვისმე ნათესავისა ჩვენისასა, სადაცა ითქუა ვის-განმე, ვითარმედ „ფისიკა გარდაქტეეს კაცსა ქუმმარტებისაგან ცნობისა“.

ხოლო უგანსწავლულესმან ვინმე და, უდიდესი ესტქუა, უჭრისტესმოუჭარესმან მიუგო მას: „უშეცარნო ფისიკისანი მსგავს არიან ბრძოთა, რომელნიცა, ნიუთთა წინამდებარეთა ქელითა ოდენ განმხილულმნი და მგრძნობულნი შეხებითა ოდენ ნიუთისანი და ვერ სადამე მცნობელნი შესახედავითანი. ხოლო მეცნიერნი ფისიკისანი არიან ვითა მხედრულნი და არა შეხებითა ოდენ მგრძნობულნი ნიუთისანი, რომელნიცა არარამეთა მიზეზითა ფისიკოსობითასა გარდაქცევან ქუმმარტებისაგან ცნობისა“.

აის ქიციკასა ამას შინა ანბანი (აქ ცარიელი ადგილია დატოვებული), რომელიც გუაგნობებს ჩვენ ცნობასა ირისესა, გვირგვინთა და მაცთურთა მზეთასა და მიზიდუასა წყლისასა მთოვარისა მიმართ. და ესე დაღათუ არა ადვილარს, მაგრა ნაყუჭონი, დახატულნი ბოლოს წიგნისა ადვილად შეგვასწავებენ.

გარდამოვიღე ქიციკაჲ ესე სხუათა და სხუათა აქქსონთა შემკრებელმან, მით, რქომელ ეოლქიოსისგან სისტემაჲსა სოფლისასა მივრიდე.

ხოლო შეუფესა მას საუფუნეთასა უბრწუნესა, უხილავსა, მხოლოსა ბრძენსა ღმერთსა პატივი, დიდება უყენითი-უყენისამდე. ამინ“. (გვ. 3—5).

ანდერძი (გადამწერისა): „დასასრული ძიციკისა. მცირე აღექსის ძემან დაეით“ (გვ. 311).

(1120)

2598

სამუილ რაბინ იუდიანი. ოქროს აღნაქესი. 1820

96 გვ.: 20,5X12; ქალაღი; ტვიფრული ტყავით შემოსილი ფიცრული ყდა, დაზიანებულია კეისაგან; მხედრული, სათაურები სინგურით, დასაწყისი ასოები შთაურულით, სინგურითვე; ადგილი: გორი (89 გვ.): 1820 წ. (გვ. 89).

„სამუილ რაბინ იუდიანი. ოქროს აღნაქესი“. „თავი ა. ამისთვის. ვითარმედ რაძსათვის იმყოფებთან ოთისა რინხუასა ქუჭუმე იუდიანი. — მსურს. უფალო ჩემო. რათა შენ მიერ უწყებულ ვიქმნა დამტყიცებითა ჰსჯულისათა წინასწარმეტყუტლთა და სხუათა წერილთაგან, თუ რაძსათვის ჩნ ყოველნი იუდიანი შევრდომილ ვართ ტყუთობასა ამას...“ გვ. 10—89.

შენიშვნები: 1. ამ ნუსხის ტექსტი, ისე, როგორც H—1009:1 და A—1523:1-სა, 37 თავიგან შედგება.

2. თარგმნილია რუსული ენიდან, 1732 წლის პეტერბურგის გამოცემიდან (იხ. გვ. 1. თავფურცელი).

3. ტექსტს წამძღვარებული აქვს მთარგმნელის, თავადი დიმიტრი ბაგრატიონის მიმართუა „მკითხუტლათვის“ (გვ. 4), რომელიც გვაძენობს, რომ დიმიტრი ბაგრატიონს უთარგმნია ეს ნაწარმოები თავისი მამიდის „მეფის ქაიხოსროს ასულის თხოვა-ბრძანებით“.

4. ტექსტს დართული აქვს „პირი წიგნისა, წარვლინებულისა იეროსალიმით ტიბერიოს იპარატორისა მიმართ ძუბლით ღენტულ მთავრისაგან ჰუროსტანისა იესო ქრისტესთვის“ (გვ. 90—92).

5. ამ ხელნაწერთან დაკავშირებით იხ. ტრ. რუხაძე, ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVIII სს., გვ. 232.

ანდერძი 1. (მთარგმნელისა ლექსად): „მე დაეპუტმრ ამაღ,

ერთი მრწამს სამად: სულად, ძედ, მამად,
იუდეულთ ვამად“. (გვ. 89).

2. (გადამწერისა): „სრულ იქმნა ოქროს აღნაქესი ოქდომბრის 2 დღესა, 1820 წელსა, გორის ქალაქსა შინა“. (გვ. 89).

(1121)

2599

„ნარევი ლექსიკონი“, გამოკრებილი ს.-ს. ორბელიანის „სიტყვის კონიდან“.

1788

330 გვ.; 16,3×10,5; ქალაღი: 1—12, 319—330 ამოვარდნილი; ტყავადაკრული ზის უდა; მხედრული, დასაწყისი ასოები სინგურით; 1788 წ. (329 გვ.); ზოგიერთ ასოზე განმარტებათა დასაწყისში მოთავსებულია მელნით, ჩინებული მხატვრის ხელით მოხატული ასოები ბ, გ (ფანქროთ), დ, ე, ვ (გვ. 69), ზ (71 გვ.), შ, თ, ი და სხვ. (უმეტეს ნაწილად ქვეწარმავალთა და ფრინველთა, ხოლო 1 გვ. გაკუნებული ცხენის მოხაზულობის სახით).

[გამოკრებილი ლექსიკონი].

„აბჯარი ესე ზოგადი სახელი არს ყოველთა საჭურველთა და უფროსად ჯაჭუთა.“

აგამოუცდელა გამოუცდელ ჰყო.

აგარაკი საღაგური საზაფხულო, გინა სავენახე, ანუ დაბა.

აგნა მიაღვა.

აგნისანი მალათა და უნაყოფოთა კვაროზთა და მისთანათა.

51. 26. იერემია“. 1—327.

ანდერძი (გამომკრებელისა): „წიგნისა ამის კირ-მშრომელი და დიდად კირნახული, ნარევი ლექსიკონის ამის გამოკრებელი, სიბრძნის მოყვარე, მეტრფე საბა ორბელიანი, დიდად მოყვარე სიბრძნისა, და შემდგომად ამისა შეცა მასტრვენ უსასყიდლო საფარდული იგი, ანგელოზთა სამყოფი, რომელ გამოკრიბე, რომელიცა ჩემმან მტირე გონებამ მაწვივა. დაეჩხაბე ესეცა. მოვედინ ჩემზედა მადლი ყოვლად წმიდისა სულისა, სული სიბრძნისა, სული მეცნიერებისა, რომელსაცა ვეტრფი და ნუ შესცელი ჩემთა კეთილთა სატუხელად და შოაწერენ სახელი ჩემი წიგნსა, ამას ცხოველსა, თოფსა აბრილსა, ზ, ქ, კ, ლ უო“ (გვ. 329).

(1122)

2600

იოანე ოქროპირი, ოქროს წყარო (გაბრიელ მცირის მიერ შედგენილი). 1795

250 გვ.; 15×10,5; ქალაღი: ტყავრული ტყავით შემოსილი მუყაოს უდა ჰიისაგან და ზიანებულია; ფურცლები არევი არის აკინძული; 80 გვ. მისდევს 129—144, მეტე — ჩაკინძულია 97—128; ამის შემდეგ 81—96; 145 გვერდიდან თანამიმდევრობა სწორია; მხედრული, სათაურები სინგურით, მოაერული ასოებით; 1795 წ. 27 მაისს (გვ. 250); ვადამწერ-შემდგენელი გაბრიელ მტირე (გვ. 250); ადგილი: გარეგის ნათლისმცემლის მონასტრის ბრაეაღმოს უღაბნი (250 გვ.).

[იოანე ოქროპირი, ოქროს წყარო. გაბრიელ მცირის შედგენილი]. „წმიდათა შორის მამისა ჩვენისა იოანე ოქროპირისა. კოსტანტინუპოლელ პატრიარხისა თქმულთაგან. ღვი შტწნიერნი სწავლანი, რომელსა ეწოდების ოქროს წყარო. სწავლა 1. წმიდათა წერილთა ქელად მოღებისათჳს. — საყვარელო! იკითხვდე რა საღმრთოთა სიტყუათა, პირველად ევედრე ღმერთსა, რათა განგისტუნეს თუალნი გულისანი, არა მხოლოდ კითხუად წერილისა, არამედ ყოფადცა...“ (გვ. 1—249).

შენიშვნა: შდრ. გ. კეკელიძე, ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია. ტ. I, თბ., 1941, გვ. 368—369 და მისივე, ეტოლდები, V, გვ. 71.

ანდრეი (შემდგენელის და ვადამწერისა): „ყოვლადის სურვილით და ფრიადის ტრფიალით ტკილ-სიტყუაობისთვის ოქროპირისა, რომლისათვის წერილ-არს, ვითარმედ „უჭკობებს არს, რათა მოაკლდეს მზესა ნათელი თვისი და იოანე ოქროპირისა სწავლათა არა დაჩუმებამ“, აღესწერე ღვ-სულიერი ესე წიგნი მრავალმთის უდაბნოსა გარესჯისა მონასტერსა ნათლინ-მცემლისასა. ცთომისათვის მოტეგებასა ვითხოვ და შრომისთვის ლოცუასა, ყოვლად-უღირსი იერ-ომონახი გაბრიელ. 1795, 5—27“ (გვ. 250).

(1123)

2601

ჟამნი. XVII—XVIII

706 გვ.: 12×8,5; ქაღალდი; დაწილ-დაფურცლული, სხედასხვა; ნაკლული; ტვიდრული ტყავით შემოსილი ხის ყდა მოშლილია; 1—26 გვ. აღდგენილია XIX ს. ხელით, მოლურჯო ქაღალდზე; წესხური; სათურები და დასაწყისი ასოები სინგური; ძველი ტექსტი XVII—XVIII სს. ხელით (27—906 გვ.).

„ჟამნი“. — „აჲ ვიწყით ჟამნი შუალამისა. — აღსდგე რამ ძილისაგან, ესე ბრძანე, უწინარეს შუალამისა ეკლესიად მიმავლმან: „აღდგომილნი ძილისაგან...“ გვ. 1—906.

შენიშვნები: 1. ძველი ტექსტი იწყება 27 გვერდიდან.

2. „ჟამნი“ შეტანილია: ა. თენი (261—358 გვ.), სადაც იენისის კბ-ს მოთავსებულია — „ამასე დღესა წმიდისა მამისა ჩნისა გიორგი მთაწმიდელისა, ქართველია მონასტრისა... ათორმეტთა მზეთა შორის, მნათობთა მათ სოფლისათა, ვითარცა მნათობი, ბრწყინავ ნათლითა ღთისმეტყულეობისათა, ბრძენთა გიორგი, რიდიდა მიცვალეზამ შენი და სასწაულსა თვისთა შეგობართასა კრისტემან ღმერთმან ჩნმან, რომელთა თანა გადიღებთ. მეფე გვეყვებენ...“ (გვ. 343).

ბ. „ოხითა იბაკონი მარხეთა და ზატიკთანი...“ (გვ. 358—392).

გ. „იბაკონი ღთისმშობლისანი, რომელსა დაუჭლომელი ეწოდების...“ (გვ. 393—403).

დ. ლოცვანი (403—412, 452—521 გვ.).

ე. „პარაკლისი სვედრებელი“. (გვ. 412).

ვ. საციხთავ-საგალობლები სამოციქულო-საბარებიდან და ფსალმუნიდან (523—732 გვ.).

3. „ჟამნი“ ტექსტს დართული აქვს: ა. „წესთათვის სამართლმადიდებლთა კითხვანი მონაზონისი ვისიმე, რომელთა აცნა გამოსკაპე პატროსანმან ხარტუპალოქმან“. (გვ. 733—861).

ბ. „თბრობათაგან იოსიპოსისთა მეათისა თავისა“. (გვ. 861—863).

გ. „სიტყვათაგან ეგსევი პანფილელისათა“. (გვ. 863—864).

დ. „სიტყვანი წუთა მამათანი. იგავი პირველი. — კაცი ვინმე გარდამოვიდოდა იბრუსალიმით...“ (გვ. 864—906).

წყდება: „ვითარცა არა გამოვალს თოვლისაგან ცეცხლი, ეგრეთვე რომელი ეძიებდეს პატრესა ამის სოფლისასა, ვერ მიემოხვოს პატრესა ზეცისასა. ვამ ბუნებაჲ კაცისა შეუ...“.

(1124)

2602

ფსალმუნი. XV—XVI

130 ფ.; 18×14; ქალაღი; შტად დაზიანებული, დაშლილ-დაფურცლული, ჭუჭყიანი, ნაკლულვანი; ტყავადაკრული ფიცრული ყდა შემოცვეთილია და დაპრილი (განზრახ?); ყდის I ფრთაზე, შიგნიდან, გაკრულია ვახტანგის სტამბის მხედრული შრიფტით დაბეჭდილი წიგნის ფურცლის ნაშთი; ნუსხური, სათაურები სინგურით; XV—XVI სს.; პრიმიტიული თავ-კაშმულობა 1r-ზე; 39r-ზე და 116v-ზე ლამაზი ორნამენტის თალი.

[ფსალმუნი დავითისი]. — „ნეტარ არს კაცი, რომელი არა მივიდა ზრახვასა უღოთათსა...“ 1r—117v.

შენიშვნები: 1. ფსალმუნის ტექსტს ერთვის „გალობანი“. — „გალობანი მოსესი გამოსლავაჲან. ა. უგალობდით უფალსა, რამეთუ დიდებით დიდებულ არს...“ 117v—130v.

წყდებ: „...მსახურებად მისა სიმართლითა და ღირსებითა, წინაშე მისსა, ყოველთა დღეთა ცხობებისა მისისათა...“ (გამოცემის მიხედვით, ვალ. 9, 8. რ. ფსალმუნის ძველი ქართული რედაქციები X—XIII საუკ. ხელნაწერების მიხედვით, 1960).

2. „ფსალმუნის“ წინამდებარე ნუსხა საყურადღებოა მით, რომ ხელნაწერის რამდენიმე ადგილას შეიმჩნევა ფსალმუნის დაყოფა წიგნებად.

ტექსტის ნაკლულობის გამო (18—46 ფს. მთლიანად აკლია) არ ჩანს სად თავდება ფსალმუნის I წიგნი და სად იწყება II.

ფსალმუნის II წიგნის ამთავრება აღნიშნულია ობ (72) ფსალმუნის დასაწყისში, სინგურით ნაწერი სათაურის მარცხენა ნაწილის გასწვრივ, მარცხენა და ქვემო ნაპირის კუთხეში, ტექსტის ხელით (დასაწყისი ასო სინგურით): „დაესრულა მეორე წიგნი ფსალმუნისა“ (35v). ობ ფსალმუნის I გალობის გასწვრივ, მარჯვენა კუთხეში, ტექსტის ხელითვე (დასაწყისი ასო სინგურით) მიწერილია: „მესამე წიგნი ფსალმუნისა“ (36r).

3. ფსალმუნის უკანასკნელი სტრიქონების გასწვრივ, ვერტიკალურად მიწერილია: „დაესრულა მესამე წიგნი ფსალმუნისა“ (54v). აქვე, ქვემოთ, 38 ფსალმუნის სათაურისა და პირველი სტრიქონების გასწვრივ, მიწერილია (ვერტიკალურად): „მეოთხე წიგნი ფსალმუნისა იწყებთა“ (54v).

(1125)

2603

წერილების კონა. XIX

20 ფ.; 16×11; ქალაღი; უყდო, უკანო, ნაკლული, ჭუჭყიანი; მეტად დაზიანებული გაცვეთილი ფ. ფ.; მხედრული; [XIX ს.].

წერილების კონა.

1. „...ოსასა მას ვითაჲრ მრავალ-ნათხზს გიშრის მსგავსად კოწოლ-ყრილსა, შუბლს-სპეტაცსა და ინდ მშვიდ კრდევით [!] ზედან მდებარესა, ტბა-მელან რეულ სწორ მოდგომილსა... ბატონს, ბატონის შვილს... ვილის [?]. ივანეს ასულმა“.

2. „ეჰა, სიტყუა-ჭელოვანო და ენისა ორღანოათა მგალობელი...“ 1v—3v. თავდება: „ჩემო კელმწიფევ და კელმწიფის შვილო“.

3. „სევდისა ზღვასა შინთვილად მიცემული... შენი საკუთრებით მოუცილებელად მგონებელი...“ 4r—5r.

4. „მანუჭვეს გონება სასურველისა სასაუბროსა მითხრობისა... ჰოჲ, სი-
ყუარულისა ჩემისა წალკოტია...“ 5v—6r.
5. „მომბერა ნიავმან საყნოსელთა...“ 6v—7r.
6. „წარმოწერილმან და მათუწყებელმან სიბრძნემან თქუტყმან...“ 7v—8r.
7. „ეჰა, უმეცართა გოსებათა ჩემთა აღვმადლობ...“ 8v—9v.
8. „ვინაჲდგან ჯანუწყვეტლად ერთგულობით მყის აღიძრა ცნობად შენ-
და, დიდებო და ბრწყინვალეზო...“ 9v—10r.
9. „ეპისტოლე მან თქუტყამა, ჩემდა წარმოწერილმან...“ 10r—12r.
10. „მანუჭვეს გონება სასურველისა სასაუბროსა მითხრობასა...“ 12r—13r.
თ ა ვ დ ე ბ ა : „დაო ბატონო, გეზრახება თქუტყნი დაჲ“.
11. „მისს კამკამ ცისკრივებებს, სამოთხესავით აღყვავებულს, იერიქოს
ვარდათა უმეწამულესს...“ 13r—14v.
12. „ეჰა, ჩოლოყოვისა მტილისა ახლად აღმონაბუტქო...
უნდონი ესე შიირნი უნდოსა მიერ დიმიტრისა...“ 14v—15r.
13. „აკრთე აღმოსავლეთით ბრწყინუთა...“ 15v—16r.
14. „ჰოჲ, განმანათლებელი ქუფრ-მნდისა იდეისა [!] ჩემისაო!...“ 16r—17r.
15. „მე, ინამდვლების თუ ჩემ მიერ ქმნად ეგე...“ 17r—v.
16. „საწყურ-საწადო სატრფოე...“ 17v.
17. „ეჰა, ყოვლად უსაწადლესო დაო...“ 17v—18r.
18. „ვითარცა კეთილთა მიერ წყართა დამაშურალმან...“ 18v—19r.
19. „ნამდვლ უზადოსა მის არსთა მზადისა მიერ უზადოდ წარმონაბადო.
დაო ბატონო, ბატონის ასულო“ 19v—20r.
20. „ქორსა სიონსა მონაბრწყინესა სულისა სავანეს...“ 20r—v.

(1126)

2604

ხელმწიფის კურთხევის ცერემონია. 1856

22 ფ.; 23×18; ქალაღი; უყდო; მხედრული; [1852]; თარგმნილი რუსულიდან.

⟨ ხ ე ლ მ წ ი ფ ი ს კ უ რ თ ხ ე ვ ი ს ც ე რ ე მ ო ნ ი ა ⟩. — „ცერემონია.
დაწყობილი კურთხევისათჳს ჰელმწიფე იმპერატორისა ალექსანდრე ნიკოლა-
ოზის ძისა, სამეფუფოსა ქალაქსა მოსკოვის, ჩყნვ წელსა, აგვისტოს კვ დღესა,
კვირიაკესა. — შემოდგომად დღესასწაულობითისა შემობძანებისა...“.

(1127)

2605

ლოგია. XIX

20 ფ.; 22,5×17,5; ქალაღი (ცისფერი); უყდო, დამლილი, თანაკულდი, მხედრული.
სათურები ასომთავრულით; [XIX ს.]; კვირნიშანი — 16:4.

[ლოგია]. — „...§ 58. ლემმა არს წინადადება ეჲი, რომელსაცა მოვი-
ლებთ სხუათაგან ჰსწავლათა და შევრთავთ მას ჰსწავლისა მის წინადადებისა-
დმი...“ 1r—16v.

წყდება: „...ამისდამი შერთულ-იქმნების მიზეზი დამამტკიცებელი: ვინა-
 ათგან მხოლოდ იგინი ჰვლობენ უკუთა და სამარადისოთა სიმდიდრითა და
 მხოლოდ იგინი იწოდებიან მდიდრად. რომელნიცა კმა არიან მით, რაჲცა
 აქუსთ-ყე...“.

შენიშვნები: 1. ლოგიკის დასაწყისში აკლია ოთხი თავი სრულად და მე-
 ხუთე თავის დიდი ნაწილი. წყდება მეშვიდე თავის ზემოთ აღნიშნულ ნაწილზე.
 2. ძირითადი ტექსტის თავ-ბოლონაკლებ ფრაგმენტს დართული აქვს:
 „შავალითი წინადადებათანი“ — მარტივ. რთულ, „გპოტიეჲტურ“, „შეერთე-
 ბითი“ და სხვ.

(1128)

2629

„სამთვარიო“ (კრებული). 1857

100 გვ.; 17×11; ქალაღი; სადა ტყავით შემოსილი ფიცრული ყდა; მხედრული; 1857 წ.;
 გვ. 25—26, 73—74 დახეულია. გადამწერი: ზედგინიქე (ანდ.); მოგებელი: ბარბარე ასათი-
 ნოვის ასული (ანდ.); შემოწირულია ვ. არაბიძის მიერ.

[კ რ ე ბ უ ლ ი]. 1. „თქმული [ეზრას] წინასწარმეტყუჲლისა. — უკეთუ დადგეს იანვარი კვირასა, ზამთარი იყოს ნოტიოანი...“ გვ. 1—3.

2. „ზედნადები, დაცდილი ბრძენთაგან. — ოდეს იყოს ზედნადები ია, ზამთარი იყოს ცივი, თივა ძვირად...“ 3—12.

3. „კალანდრა, თქმული ეზრა წინასწარმეტყუჲლისა. — თთვესა იანვარ-
 სა თუ მთუარე დაბნელდეს, ნაშრომთა იკეთნენ, ხოსტაკი [!] იეფად იყოს...“
 12—24.

4. „სამთვარიო მართალი და ჭეშმარიტი. — ამ მთუარისასა
 დღე კეთილი, თესვა. ნერგვა...“ 24—46.

5. „ერთი მასკულავი არის — სახით შეუქროლამს მასკულავი
 ქვიან. ერთობ ავი მასკულავი არის...“ 46—48.

6. „ხოლო თუ იშიშოდე რისხვისა ღრისა... ესე ფსალმუნი სთქვი: გ...“
 49—50.

7. „სიტყუანი წთა მამათაგან, განწყებული სარწმუნოებისა.
 — იანვარს ღვინოსა დიდსა ნუ სუამ...“ 51.

8. „სასიზრმო, თქმული ზაქარიასი. — უკეთუ სიზმარი გეზ-
 მანოს, მტერსა და მოშურნესა და ავსა კაცსა ნუ უთხრობ...“ 52—74.

9. „ასოთა სამღერალი... მართალი და ჭეშმარიტი. — ვის თხემი უხტო-
 დეს, ხენწიფობა მიუხდეს...“ 75—88.

10. კითხვა-ამიგებანი. „კითხვა: ვინ არის დედა შენი? მიგება:
 მიწა და წყალი არის.

კითხვა: ვინ არის მამა შენი? მიგება: ქვა და ცეცხლი არის...“ 89—96.

შენიშვნა: დართული აქვს მელნის გაკეთების რეცეპტი (გვ. 98) და ქარ-
 თული ანბანის რიცხობრივი მნიშვნელობის განმარტება (გვ. 100).

ანდერძი (გადამწერისა): „ესე სამთვარიო სრულ იქმნა 1857-სა, აპრილის
 14-სა დღესა, ხელითა ზედგინიძისათა და ეკუთვნის ესე წიგნი ბარ-
 ბარე ხიკოლოზ ასათიანოვის ასულს და არა სხუასა“ (გვ. 88).

ანტონი I, წიგნი კატილორია-სიმეტნეა. 1767

53 ფ.; 19x12; ქაღალდი; უყვლო, დაშლილი, ბოლონაკლული; მხედრული; სათაურები და დასაწყისი ასოები სინგურით; 1767 წ. (2v); ვ. მაღალაშვილის წიგნებიდან.

„ანტონის მიერ არხიეპისკოპოსისა, და ევითიანისა. კატილორიათა არისტოტელითად შეყუანობა. — § 1. საჭირო ვიდრემ არს სიბრძნისმოყუარებისად მოწაფე-ქმნილთა ცნობა — რაოდენ გუარობს ზედ-მიწვენილება კაცობრივი...“ 5r—54v.

წყდება: § 142-ის შემდეგ აღვილას: „...რამაა-მიმართობა არს რავეცა ერთსა ნივთსა არ ემესაბამების... რავეცა ერთსა მათვანსა აემესაბამების, რომლისაგან ანიქსთვსცა იგულისკმების, რომლისა გარ...“.

შენიშვნა: ტექსტს წინ უძღვის:

ა. თავფურცელი:

„სადიდებელად ცხოველსყოფელისა, თანარისისა და განუყოფელისა სამებისა, ანტონისაგან, არხიეპისკოპოსისა ყოვლისა ზემოასა საქართუმ ლოასა, დავითიან-ბაგრატიონისა ქმნილი ანუ თქმული წიგნი კატილორია-სიმეტნეა, დასჯილი მისგან ჳმასა ზედა არისტოტელისა, შედგომითვე მისითა, მაგრა სხვათავე სუხოლასტიკოსთა და ახალთა ფილოსოფოსთა განსაზღვრებათაგან და გარდამოღებათა მოღებული, ხოლო წინადადებული თვისსა სხოლისა მოწაფეთად, დროსა ყოვლად-ბრწყინჭაღისა, უკეთილმსახურებისა და უმაღლესისა ირაქლი მეორისა, მეფისა ყოვლისა ზემოასა საქართუმლოასისა, ხოლო მამათ-მთაერობისა თვისისა, წელსა დასაბამითან სოფლისათ 7275; ჳორციელად შობითგან სიტყვსა ღრისა 1767, თოჭმსა მეტრჭსა, რიცხვსა ე.“

დაიწერა ახალსა გნოსისსა შინა, სამეფოსა მისისა მეფობის უმაღლესობისასა“. 2r—v.

ბ. „წინასიტყუაობა წინამდებარისა“ წიგნისა ხუთ-ტაეპოვანთა სტინთა, ანუ დასდებულთა ზედა ცხრა რიცხვსა, ანტონის მიერ, არხიეპისკოპოსისა, დავითიანისა.

1. არ სილაღითმან კადრმან გუათანდა ჩუმნ ახლად ჳელოყვად ჳემ-თქმულებანი ძუმწლინი.
 რესე ჳწმლთა სხოლასტიკოსთა და ჩუმწნთაეა ჳმწნეს მრაველთა კმანი ჩუმწნდა. მაგრა თვსთათვს შოომად სარაკწქ ტკბილად.
2. მგონიეს, რომელ სათანადო არს ესე, ვითარმედ ახლად ცნობად მომზიდუმლობა მოძღუართად მათი, რომელ თან მიენერგნეს თვსთა გნოსისთა მოწაფენი შედგომით, ეინაეა ახლად მივსცნე ფეულნი ცნობანი.
3. იპყრობს თვს შორის წიგნი წინამდებარე შეყუანილებას ჩემ მიერსა ჳემ-თქმულთად, ხოლო სამეფართა ფილოსოფოსისათა კატილორიათ ახლად ქნილთაქ!] ჩემ მიერ და პორტირითთა, ნამეორებთა ჩემგან.
4. კუალად სიმეტნეს, მსჯულითურთ ჩემით ჳრთელთა, რათა თქუმნ, ჩემთა მოწაფეთა, გონება მქუმთირი აღვლესო, უმქუმთირეს ცნობათადმი და მოგცნე ჩემნი ახლად ძუმწლინი ცნობანი, სახსენებელად ჩემდა თქუმნ, ჩემთა მავათ.

5. ხამ-მეოცესა და მერვესა პარალაფს
 პორტიოისის ხეი დავანა, ტოთე
 სქიმად ახლითა შორ ტითა არ უმეცრად
 და მუნ ცხოველი ჰსმეს მოზარდისა ადგილ,
 ხოლო მშენველი ცხოველისად ვანაც ულე.
6. მაგრა ესენი თუცა კანონთა შინა
 ესთავე სქიმებრ იცხადებიან ჩ'ნგან,
 გარნა მშენველი გაიგონე ცხოვლად,
 ხოლო ცხოველი — მოზარდად გულისგვაჰავე.
 მიზეზ არს ამათ სხუათა ბრძენთა მიზაძუა.
7. ჰსწერს პავლე საღმთო კორინთელთ პ'ლს შინა:
 „პირველი ადამ სამშენველად ცხოველად“. (კორ. 15, 45)
 აქა მშენველი ჰსძეს ნაცულად ცხოველისა,
 ხოლო ცხოველი ადგილ მოზარდისა ცა,
 ესფერ გუთარგმნეს ჩ'ნ გრამატიკოსთა.
8. ვინაჲა ვჰაბაჲე ჩ'ტშნთა წ'თ: თარგმანთ
 ზემოწერილთა სახელთა ვმეულ-ჰყოფა.
 ამისოჲს ნუვინ უნეცართად მიგუაწერს:
 ეციო — მშენველი მშენვეერი არს პსიხი,
 ხოლო ცხოველი — კაცისა ნათესაერი.
9. იქმნა ჩ'ნ მიერ ცნობანი ესე დროსა
 ირაკლი ბარძნისა, მეორედ წოდებულისა,
 მეფისა, ძმისა ჩემისა სარტომოსა,
 ბრძანებითავე მისისა სიმალისათ,
 დადებად ესე ჩ'ნთა წიგნთა საცავსა“.

3r—4r.

(1130)

2632

მოსე ხონელი. ამირან-დარეჯანიანი. XVIII

113 ფ.; 22X16; ქალაღი; ტვიფრული ტყავით შემოსილი ფიცრული ყდა მოცილებულია, ორად გაგლეჯილი და II ფრთის ფიცარი გატეხილი აქვს; XVIII ს. (ქვირნიშანი — სამი ნახევარშთვარე); მხედრული; სინგურით ნაწერი სათაურები გადასულია და აღარ იკითხება; ნაკლული (აკლია თავსა და ბოლოში, აგრეთვე შიგნითაც); შემოწირულია გრ. ა. ბინაშვილის მიერ.

მოსე ხონელი. ამირან-დარეჯანიანი. —

„...[მან გამოგვეგზავნა წინაშე თქვე]ნსა და მოგახსენებს: „ამირან-დარეჯანისძეო, სახელითა ყოველთა უფროსო! მე ბერი კაცი ვარ და აღარა შემოძლიან...“ 1r.

წყდებ: „...მე დამიმძიმდა დიდად, ამისთვის, რომე მეტად საჭირო გზა იყო...“ 113v.

შტრ. „ამირან-დარეჯანიანი მოსე ხონელისა“, სარგის კაკაბაძის რედაქციით. თბ., 1939, კარი III, გვ. 25, კარი XII, გვ. 170.

შენიშვნა: ტექსტი დიდად ნაკლულოვანია: I—II კარი აკლია მთლიანად, III კარისა 13 ბოლო სტრიქონია დარჩენილი; V კარს აკლია შიგნით ფფ.; XII კარისა მოღწეულია 17-ოდე სტრიქონი.
 სრულია IV, VI—IX კარი.

(1131)

2644

„იესო ქრისტეს წერილი“. XIX

2 ფ.; 35,5×21,5; ქალღი: უყდო; მხედრული; ტექსტი ჩაწერილია ჟვარის სახით და სახელის შიგნით; [XIX ს.]; დაუწერელია 1v—2v.

„იესო ქრისტეს წერილი“. —

„ოქროს ასოებითა ებრაელთა ენასა ზედა, სასწაულისათი სახითა კშთა-მოვარდნილი წერილი, საკუთართა ღთისა ჩუჴნისა იესოს ქრისტეს კელითა დაწერილი, პოვნილ იქმნა თორმეტსა ვერსტსა შინა, გამოხატუთა ჟვარისათა, სენტპოროტიდგან (რეპოდოვს შინა), ხოლო განმარტებულ იქმნა შვიდის წლის ყმაწვილისა მიერ, რომელიცა ამა დრომდე იყო შობითგან მუნჯი. — პატრიუს-ვსსცემდეთ წმიდასა დღესა კვირიაკესა...“ 1r.

(1132)

2645

ყარამანიანი (ფრაგმენტი). XVIIII

38 ფ.; 22×15; ქალღი: უყდო; დაშლილ-დაზიანებული; მხედრული, სათაურები სინგურით; [XVIIII ს.]; ჰვირნიშანი სამი ნახევარმთავრე.

[ყარამანიანი]. —

„...მოიზარდა, ძალიანი ქელგამომავალი შეიქმნა: ფალავანი და უცხო თვალტანადი იყო; უმაილაბათის დევნი ერთობით ამოეწყვიტა და ქვეყანა გაქაქსაჲ. ესე ამბიშაფერს მოხსენდა...“ 1r—38v.

წყდება: „...აქა ლომი იგი ლომთა ძლიერისა ყათრანისა და სარვიხურამანისა ომი ძლიერი და სარვიხურამანისაგან ყათრან ფალავანის შეპყრობის“. შემდეგ ადგილზე — „...ცხენთა მათთა ნატერფალი ღრუბელსა შესწვდებოდა, ერთმანერთსა შიგან ჰირიენენ; ორთავე კერძო ლაშქარსა მალლად ხმიანობა იყო: „ჰკარ, მოჰკალ, შეჰკარ, შეიპყარ! ესე არს დღე მამაცთა გამოჩენისაო“, როგორც მელეჰსეთ უთქვამთ:

„მარგ ამაღ დარქამინ ჯჰანათ,

ჯაქარდა გაბუშიე ქამანაბა!“

შეიქნა ომი და საკვირველი, რომელ სპარს ესრეთ აღწერენ...“.

შენიშვნები: 1. ფრაგმენტს აკლია შიგნითაც: 9v—10r, 12v—13r, 18v—19r, 25v—26r, 31v—32r — შუა.

2. 1v-ზე მოთავსებული სინგურით ნაწერი სათაური იკითხება: „აქა გარდანი-ქეშანისაგან აზარლის მეთილისმის ამბეის მბობა დაიწყო გარდანქეშანა“.

(1133)

2646

აგიოგრაფიული კრებული. XIX

30 ფ.; 22×18; ქალღი (სხვადასხვა ხარისხის); უყდო; მხედრული, სათაურები სინგურით, აბზაცები იწყება ასომთავრულით; [XIX ს.], ჰვირნიშანი — 1936; დაუწერელია: 1r—2v, 7v—8v, 12v—21r, 29v—30v.

1. „თა მარტსა იჲ, ცხოვრება და მოქალაქობა ევფემიანესი და ძისა მისისა ალექსი კაცისა ღრისა, გ. მ. — იყო ვინმე, რომს ქალაქსა შინა კაცი მორწმუნე და მართალი და მდიდარი ფრიად, და სახელი მისი ევფემიანე...“ 3რ—7რ.

2. „თა სეკდემბერსა კ, სიმხნე და მოთმინება წმიდისა ევსტათისა და მისა შემდგომად წამება, გ. მ. — მესამესა წელსა მარკიანეს მეფისა იყო სპასპეტი ერთი მკნე ფრიად...“ 9რ—19რ.

3. „ცხოვრება და მოქალაქობა წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა ქსენეფორესი, გ. მ., ამინ. — გვითხრობდა ბერთავანი ვინმე ფრიად სათნო, ვითარმედ იყო ვინმე სეფე-წული, სახელით ქსენეფორე...“ 21რ—29რ.

(1134)

2647

კატეხიზმო. XIX—XX

23 ფ.; 21,5×17; ლურჯი ფერის ქაღალდი, დალაქავებული; უყდო; მხედრული, დასაწყისი ასოები ასომთავრულით და სინგურით; [XIX—XX სს.], კვირნიშანი აქვს (2რ); დაუწერელია: 1v, 13v—14r.

[კატეხიზმო]. — „ღმერთმან შექმნა ცაჲ და ქუჭყანაჲ ესრეთ ყოვლად შემკულ და დიდად შუჭნიერ...“ 2რ—23v.

შენიშვნა: თავფურცელზე სწერია: „ქართული ვრცელი კატეხიზის. — კატეხიზის არს შემოკლებული ჰსწავლა, თუ ვითარ ჯერარს ცნობა ღრისა და მოქცევა მცნებათა მისთაებრ. ამისთა მომართ მოგვეყანს ჩვენ თუ ბუნება და აღმარცვლება ღრისა. — და ესრეთ, კატეხიზის განიყოფების ორად ნაწილად რომელნიცა იპრობენ თჳს შორის: ა. ბუნებისთა ცნობასა ღრისასა; ბ. აღმარცვლებისთა ცნობასა ღრისასა; ნაწილი ა. ბუნებითად ცნობისათჳს ღრისა. თავი ა. ყოფისათჳს ღრისა“.

(1135)

2648

ბასილი დიდი, მიცვალება ღვთისმშობლისა. XIX

21 ფ.; 21×16,5; ქაღალდი, დალაქავებული; მუყაოს ყდა; მხედრული, სათაური სინგურით; [XIX ს.].

„თთუჭსა ავგსტოსა იე, მიცულალება ყოვლად წმიდისა ღრთისა მთბელისა, თქმული წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩვენისა ვასილი დიდისა კესარიისა კაბბადოკიის მთავარეპისკოპოსისა მიცულალებისათჳს, ქუეყანით ზეცად აღსლვისათჳს წინაშე ღრთისა და რომელ საიდუმლო აღესრულა საკრველი ცისა შორის და ქუეყანასა ზედა ღრთისა მიერ დედისა თჳსისათჳს, გ. მ. — სამებაჲმან წმიდამან ცხოველმან, დიდებულმან, დაუსაბამომან, დამბადებულმან ყოველთა დაბადებულთამან...“ 1რ—21v.

შენიშვნა: ყდის შიდა გვერდები დაჯღაბნილია.
მინაწერები: 4r, 5r, 7r, 17.

(1136)

2649

რუსულ-ქართული ლექსიკონი. XIX

239 ფ.: 19×16,5; ქალღი (დასაწყისში ფურცლები დალაქავებულია); მუყაოს ყდა ყუ-
აზე ყავისფერი ტყავით, 98v-სა და 99r-ს შორის ხელნაწერი გადახსნილია; ტექსტი რუსუ-
ლად და ქართულად; [XIX ს.], ჭერნიშანი 1820 წ. (17r); დაუწერელია: 1v, 9v—10v, 30r,
38v, 42r, 50v, 55v, 67v, 72v, 80r, 91r, 105r, 139v, 165r—166v, 171r—174v, 195v, 203r, 211r,
212v, 215v, 217r, 221v, 224r—v, 226r—v, 227v, 228v—229v, 230v—231v, 234v—235v,
236v—237v, 238v—239v; შემოწირულია იასონ ციციშვილის მიერ.

[რუსულ-ქართული ლექსიკონი]. —

„а сегозხოლო, არამედ, და
автор аектори, პირველმოვენელი...“.

შენიშვნა. ლექსიკონში გვიან ჩაუმატებიათ მთელი რიგი სიტყვები განმარ-
ტებითურთ (იხ. მაგ.: 2r, 3r—v, 4r და ა. შ.).

შინაწერები: 1. (ყდის საცავ ფურცლებზე): „ქართველ წერა-კითხვის სა-
ზოგადოებისადმი შეწირულია იასონ ციციშვილის მიერ“.

2. „Сия книга принадлежит прапорщику князю Давыду Цици-
нову“ (1 r).

3. (ხელრთვა) „დავით ციციშვილი“ (1r).

(1137)

2650

ქილილა და დამანა. XVIII

(საბას რედაქცია)

383 ფ.: (786 გვ.); 31,8×20; ქალღი, დაზიანებული, ალაგ-ალაგ რესტავირებული;
კოლენორგადაკრული მუყაოს ყდა, ყუა ყავისფერი ტყავის, ამოტვიფრული წარწერით: „წე-
რაითხე, საზოგადოების წიგნთსაცავი, ქილილა და დამანა. № 1. ვაჩნაძიანი ვარიანტი“; ნა-
ღული (აკლია 327—330 ფურცლებს შორის); მხედრული (კალიგრაფიული), სათაურები და
დასაწყისები სინგურით, დატოვებულია სურათებისათვის თავისუფალი ადგილები წარწერით:
„დასახატავი“ (იხ. გვ. გვ. 2v, 4v, 9r, 18v და ა. შ.); [XVIII სუტ., II ნახ.], ჭერნიშანი აქვს.

[ქილილა და დამანა]. — „ამას უკან, ამ შემოკლებულს არაკებს
რომ საქებარის სიტყვებით შეთხზნილია და მითვე შეიკაზმვის და ისიტყვის.
ვიწყევით პირველი არაკი იგავთა, თვალ-მარგალიტთა მებზრეთა და სიტყუა-
ქელოვნებათა გამომჩხრეველთა და უტხოთა არაკებთათვს პირის ამღებთა
და საკვირველთა შემკვერებთა თქმულთა შემაწყობელთა...“ 9v—383v.

შენიშვნები: 1. უძღვის: ა. ვახტანგის ლექსი: „მეც მიყევ სპარსთა
შღაპრსა თარგმანებისა მგებართა...“ (1r).

ბ. „დასაწყისი პირველი წიგნისა ამის შესავალად თქმული ბრძნისა
ან ვარის სოილისა“ (1r—5v).

გ. ანდერძი სულხან-საბა ორბელიანისა (5v—7v).

დ. „ანდერძი დიდს ჭირსა შინა მყოფისა მეფის ვახტანგისა“ (7v—9r).

2. ერთის: „მეფის ნაბძანები შაირები. —

ყვლავ მიქმეს ისევ ისაპანს, დამჩა ეს შეუსრულევი,

მომკეს პატივი მრავალი, ვაჰ, თუ დავაბი სულევი...“ (383v).

3. „ქილილა და დამანა“-ს ეს ხელნაწერი ი. ჭყონიას გამოუყენებია
თავის გამოცემის დედნად (იხ. გამოცემის გვ. V).

ხელნაწერში ი. ჭყონიას ფანქრით, ხან მელნით ჩაუწერია სახეები ნიშნები და ზოგჯერ სქოლიოებში ჩაუტანია ვარიანტული სხვაობები. მის მიერვე გაკეთებული მინაწერები გვაფიქრებინებს, რომ ხელნაწერი სტამბაშია წამოყდრ (იხ. გვ. გვ. 1r, 9v, 310r, 329v და ა. შ.).

4. ხელნაწერის კიდევზე მოთავსებულია სულხან-საბა ორბელიანის ეული ლექსიერი შენიშვნები (იხ. გვ. გვ. 2r, 3r და ა. შ.).

5. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექვთიმე თაყაიშვილს წიგნში: „Описание рукописей Общества распространения грамотности среди грузинского населения“. ტ. 1. გვ. 291.

6. ტექსტი გამოცემულია რამდენჯერმე: 1. „ქილია და დამანა, სპარსულისაგან ნათარგმანები მუფსია ვახტანგისაგან. თ. გრ. გურიელის გამოცემა, ილია ჭყონიას რედაქციით“. ტფილისი, 1886 წ.; 2. „ქილია და დამანა, იგავ-არაკები, ქართულად გადმოღებული ვახტანგ VI-ისა და სულხან-საბა ორბელიანის მიერ. აღ. ბარამიძისა და ვ. ინგოროვის რედაქციით“. 1949 წ.; 3. სულხან-საბა ორბელიანი, თხზულებანი, ტომი II, აღ. ბარამიძისა და ვ. მეტრეველის რედაქციით. თბილისი, 1962 წ.

2660

გრიგოლ ორბელიანის წერილები სხვადასხვა პირებთან

(გადატანილია გრიგოლ ორბელიანის არქივში იხ. № № 13, 20, 24, 25, 27, 29, 63, 71, 84).

(1138)

2662

ოთხთავის კანონები (ფრაგმენტი). XII

1 ფ.; 27×17,5; პერგამენტი (დაზიანებული); ნუსხური; კანონი მოთავსებულია მოხატულ კამარაში, რომელიც წარმოადგენს XI—XII საუკუნეების ქართული ორიგინალური მხატვრობის ნიმუშს (1r—v); [XII ს.]. ხელნაწერის ეს ფურცელი შეხვეულია ქაღალდში, რომელსაც აწერია რუსულად: „Ср. № 2125 (Нов. груз. сер. Публ. Библ. в П-де № 15) и № 2122 (Нов. груз. сер. Публ. Библ. в П-де № 7) из хранилища рукописей груз. общ. ист. и этн. в Тифлисе.“

Настоящий листок с канонами является частью р-си числящейся в разбитом виде под двумя указанным номерами.

Определено 21 X 1923. Д. Гордеев“.

შენიშვნა: ხელნაწერი წარმოადგენს ხელნაწერთა ინსტიტუტის H ფონდში დატულ ხელნაწერების № 2125 და 2122-ის ნაწილს, რომლებიც შეედომიერ XIV საუკუნით არიან დათარიღებულნი. (იხ. H ფონდის ხელნაწერთა აღწერილობა ტ. V). ხელნაწერი შემოწირულია კნ. ოლგა პავლევიჩის მიერ. ამჟამად ოთხთავის ეს ფრაგმენტი შეუერთდა H 2125-ს.

(1139)

2663

არჩილი, გაბასება თეიმურაზისა და რუსთველისა. XVII

134 ფ.; 31,5×21; ქაღალდი (გაყვითლებული, ახალი რესტავრირებული); მუყაოს ყავისფერი ყდა (ახალი გაკეთებული); ნაცვლული; მხედრული, სათაურები, სტრიქონის დასაწყისი და ბოლო წითელი მელნით; [XVII ს. II ნახევარი], კვირინიშანი აქვს.

[არჩილი. გაბასება თეიმურაზისა და რუსთველისა].—

„...[პ]ირველ უნდა ლთის შიშუხედა კაცმა გული დაამყაროს].

[ს]იყვარული მისი ჰქონდეს, სასოება არ გაჰყაროს...“ 1r—132v.

- შენიშვნები:** 1. არჩილიანის გამოცემის მიხედვით, (თბილისი, 1937 წ., ტ. II) ხელნაწერის ტექსტი იწყება შეათე სტროფით.
აქლია: 1—9, 19—26, 54—58, 1047—1061 სტროფები და ვრცელი პროზაული შესავლის დიდი ნაწილი.
ხელნაწერი რედაქციულად საინტერესოა. იხ. ზემოთ დასახელებულ წიგნში ალ. ბარამიძის „ტექსტისათვის“, გვ. 149—156.
2. გაღწერის დროს გამორჩენილი სტროფები კიდევბუნა მოთავსებული. იხ. მაგ.: 9r, 21r და ა. შ.
3. ზოგიერთი სტროფი ვაცხოველებულია. ზოგჯერ სხვა ხელით (არჩილის?) შეტანილია შესწორებები.
4. ტექსტს ერთვის: [არჩილი, ანბანთქება]. — „ასელა ასელა მვერეტელნი დასელა...“ (132v—133v). (იხ. არჩილიანი, ტ. I, 1936 წ., გვ. 251—253).

მიანწერები: 1. [არჩილი, საშიგნურონი ლექსნი აქაიქ ნათქვამი]. —

„გნახე ედემს ალვა რგული,
რომე მხეებრ შექსა ფენდა...“ (5r).

წყდება: „...კელტენო შეიბრალენით თქვენნი მვერეტელნი შემორწოლი...“ (იხ. არჩილიანი, I, 1936 წ., გვ. 128—129, სტროფი 12—16).

2. [ლექსი]. — „აბესალომ და ეთერი ღმერთმა შეყარა ერთფერი, შენ დიდი ხარ დიდებული, დედ-მამისაგან ქებული, შე მდაბალი, ობლის შეილი, ობლობისგან დაჩაგრული“ (132v).

3. [ლექსი]. —

„ქ. აბა ჩემო მოურავო, ხმით ვაღობა მაიწყე
ნიბლიას გაბრიყვება ეშმაკობით რად იწყე,
ავი წმიდათ ანობობი, ახლა სიტყვა დაიწყე,
ჰაერში ასასულელად ფთა ბოლოზე შეიწყე.
მოდი ტურფავ,
მოდი ჩემო ნიბლიავ, დაქვე, რა მოგახსენო“ (133v).

იხ. აგრეთვე მიანწერები: 134r.

(1140)

2664

ს.-ს. ორბელიანი, ქართული ლექსიკონი. XVIII

840 გვ.: 21×15,5; ქალაქი: ტვიფრული ტყავადაკრული ხის ყდა (ყდაზე ღვთისმშობელი გამოსახული); ნუსხური, დასაწყისები სინგურით: [XVIII ს.]; კვირნიშანი: სამი მთვარი; დაუწერელია: 825—826, 836 გვ.

[ს.-ს. ორბელიანი. ქართული ლექსიკონი]. — „აბლაბუდა, დედაზარდლის ბუდე...“ გვ. 3—824.

შენიშვნები: 1. უძღვის: „ქიშლანი, თავი, ბოლო. შეისწავე, რამეთუ ქუეყანის მზომელობათა ზელოვნებანი არიან ეს ნიშნიანი ოთხნი“ (გვ. 1—2).

2. ლექსიკონი CB რედაქციისაა. იხ. ლილი ქუთათელაძე, სულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონის რედაქციები. 1957 წ. გვ. 267.

3. ერთვის: „ცხოვრება და მოქალაქობა წმიდისა მამისა ჩუენისა მარკოზ განშორებულისა. — გვთხრობდა წმიდა მამა ჩუენი სერაპიონ...“ (გვ. 827—835).

მიანწერი: „ამას შემდეგ მოთავსებულია ცხოვრება და მოქალაქობა მარკოზ განშორებულისა 9 გვერდზე“ (გვ. 824).

(1141)

2666

კრებული. XVIII—XIX

159 ფ; 23,5×21,2; ქალაქი: მუყაოს ყდა, ყუაზე და ყდის კუთხეებში მწვანე ფერის ტყავი; მხედრული, სათურები და დასაწყისები სინგერიოთ; [XVIII—XIX სს.], კვირინზანა აქეს (3r, 158r); დაწერილია: ფ. 159; ხელნაწერი ანა დედოფლის ნაქონია.

1. <ბასილი დიდი, ექუსთა დღეთაჲ>. — „თქმული წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა ბასილისა პირველი, სიტყუკსა მისთჳს, ვითარმედ დასაბამდ ქმნა ღმერთმან ცა და ქუეყანა. — რომელსა ენებოს დაბადებისათჳს სოფლისა მითხრობად, დასაბამდ ხილულთა ამათ შემკობისა; ესევეთარისა სიტყვისა შუჴნის დაწყებად...“ 1r—92r.

შენიშვნები: 1. ტექსტს ბოლოში ერთვის გიორგი მთაწმიდლის ანდერძი.

2. ბასილი დიდის „ექუსთა დღეთაჲ“ ანდერძითურთ გამოქვეყნებულია: „ბასილი დიდი, ექუსთა დღეთაჲ, გიორგი მთაწმიდლის თარგმანი, ტექსტი გამოცემა და გამოკლევა და ლექსიკონი დაურთო მ. კახაძემ“ (მასალები საქართველოსა და კავკასიის ისტორიისათვის, 1946, ნაკვეთი 11), წიგნში ეს ხელნაწერი C ლიტერითა აღნიშნული.

2. „წმიდისა და ღმერთშემოსილისა მამისა ჩუენისა გრიგოლი ნოსელი ეპისკოპოსისა, ძმისა წმიდისა დიდისა ვასილისი, რომელი იგი აკლდა აღწერასა ექუსთა დღეთასა, რომელი იგი წინასწარ თქუა ნეტარმან დიდმან ბასილი, და ვინადგან დაბადებისათჳს კაცისა დაუშთა მას, ესე სრულჳყო წმიდამან გრიგოლი მალლად და ლთივ ბრწყინუალედ. — თავი ა, რომელსა შინა არს ზოგსა რამე სოფლისათვის ბუნებათა მეტყველებაჲ და შემოკლებულ მითხრობაჲ პირველ კაცის შესაქმისა დაბადებულთაჲსაჲ...“ 94v—158v.

შენიშვნები: 1. წინ უძღვის: „ძმისა ჩემსა და მონასა ღმრთისასა პეტრეს ეპისკოპოსისა გრიგოლი ნოსელისა ეპისკოპოსი“ (92v—94r).

2. ხელნაწერი ცელი შეკინებულია, ფურცლების თანმიმდევრობა დარღვეულია: ფ. 7 და 8-ს შორის უნდა მოთავსდეს ფფ. 12—15; ფფ. 23 და 24-ს შორის უნდა მოთავსდეს ფფ. 28—31.

მიანწერები: 1. „წიგნი ესე არს წინამძღვაროვისა“ (ზემო ყდის საცავი ფურცლის r).

2. „Из книгъ благочиннаго Протоиерея Пантелеймона Цинмицварова“, (ზემო ყდის საცავი ფურცლის v).

3. „გამოკრებული დაბადება დედოფლის ანნასია, ვინც მოიპაროს შავ-ვენებული იუოს“ (ზემო ყდის საცავი ფურცლის v).

4. (სინგერიოთ): „ექუსთა დღე ესე იმერთა დედოფლის ანნასია ვარ“ (158v).

(1142)

2676ა

კრებული. XVIII

94 ფ; 20×16; ქალაქი (ლურჯი ფერის, დალაქავებული): წითელი ფერის კოლენკორ-კადაკრული მუყაოს ყდა, ყდაზე აწერია ოქროსფერი ასოებით: „ანანთ-ქება“, „მ. გ.“; მხედ-

რული, სთაურები და დასაწყისები სინგურით: [XVIII ს. II ნახევარი]. კვირისშანი — 1787; დაუწერელია: 3r, 93v, 94r—v; შემოწირულია კნენია ელიონორა გურიელისაგან.

1. „დღისა და ღამის გაბაასება, თქმული მეფის ერეკლეს ძის მეფის თეიმურაზისაგან, რომელი იქმნა ცხებულ შემდგომად წელიწდისა ცხრისა თქმისა ამისსა. აწ წიგნსა ამას სწოდებოეს სარკე თქმულთა. —

ვით კელ-ვყო აღძრვად სიტყვათა. ვერ სიბრძნის ღირსმან
სწავლობითა...“ 4r—76r.

შენიშვნები: 1 უძველესი:

„მეფისა სიბრძნით ნაშრომმა უსიტყვე ყენა ბრძენნი მისრისა,
ომიროს ბირგვილ დაღინოს, ელიებრ სიტყუით მისრისა,
დღე ღამის ბუობა ბევრგვარად, შესხმა ბალ-წალუტ-მისრისა
და ვინ საწოლს შვებით შეყარნა, ვინ ხელი რბოდა მისრისა“ (3v).

2. იხ. თეიმურაზ II, თხზულებათა სრული კრებული, ვიორტი ქაკობიას რედაქციით, თბილისი, 1939, გვ. 1—101.

2. [თეიმურაზ II]. — „უუმარხედ ზმა ლექსად თქმული. მისევე მეფისა მიერ, განჯაფისა, ჭადრაკისა, და ნარდისა.

— „ამისგან ჭათას ბევრს ვნახავ, ვინ მხესა დაედარების...“ 76r—77r.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ II, დასახ. გამოც. გვ. 137—138.

3. [თეიმურაზ II, ანბანთქება]. — „ანი და შოე კვალად მეფის თეიმურაზისაგან თქმული. —

აღმეძრა ბაგე გულის დადებით, ეუწყო ვის ზედ მესრეთ თქმულება“
77r.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ II, დასახ. გამოც. გვ. 125.

4. [თეიმურაზ II]. — „ანბანთქება ამიციანად ნათქვამი, მისევე მეფის ერეკლეს ძის მეფის თეიმურაზისაგან. —

არის რამ უცხოთ საცნობელ, გამოუთარგმნელ ენათა...“
77v—80v.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ II, დასახ. გამოც. გვ. 131—135.

5. [თეიმურაზ II]. „ანბანთ-ქება ამიციანად ნათქვამი, მისევე მეფის თეიმურაზისაგან ცხებულეებასა შინა თავრიზს. —

აღძრათ სიტყვა საცნობელი, არცა ძნოდ გამოჩნდების...“ 80v—83v.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ II, დასახ. გამოც. გვ. 126—130.

6. [თეიმურაზ II, ბიეინას სიკვდილზე]. — „სიმცროს ბატონისშვილობაში მეფემ ერეკლემ შეელი ვაზარდა და სასახლეში ჰყვანდა, თვითან იქ არ ბძანდებოდა. მეფემ თეიმურაზ შეელი და მისი გამზრდელი თხა ამ ლექსებით გაუმჟღავნა. ბატონისშვილის ანნას მაგიერ მისწერა ეს ხუთი ლექსი. —

ვითა ვსთქვენთ ძნელად სათქმელნი, აწ, თქვენთან ჩემის პირითა“

83v—84r.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ II, დასახ. გამოც. გვ. 136

7. [ონოფრე ბოდბელი, ბიეინას სიკვდილზე]. — „ბოდბლის ონოფრესი. —

როს მოკვდა თქვენი ბიეინა, შეექნა ეტლი წყეული...“ 84r.

8. „ანბანთქება მეფის დავითისაგან, რომელსა უწოდდნ
იმანყულისანად. —

ადამ ბრძანების განგებულებით დაბადა ევა, ვინ ზმნა ჭერს თანად...“
84r.

9. „ჟი და ანირუსთელის ნიკოლოზისაგან თქმული. —
ჟოვსნი, ჰაფხაზნი, ჭიქ-ჭადღელები, ხედავ ქართალელთ წირდალს ძრავს
ცაცა...“ 84v.

10. „ანი და ჟი ბოდბლის ონოფრესაგან თქმული. —
არ ბალში გამცენ ღღე ესე, ვით ზი ჭერსა თანადო...“ 84v.

11. [თეიმურაზ I. შვიდთა კრებათათვის]. — „ქება და დი-
დება წმიდისა და ერთარსებისა სამებისა და ღვთაებისა, ბუნებით განუყოფე-
ლისა, ხოლო გვამებით განყოფილისა კრებათაგან დამტკიცებული, ლექსად
თქმული მეფეთ მეფის, ღვთივ გვირგვინოსნის პატრონის თეიმურაზისა-
გან, კურთხევიფიშა არს სახსენებელი მისი უკუნისამდე. —

აღვლო პირი, სიბრძნე დამძვირი, ზესთა ძალისა, ჩემისა მბობად...“
85r—89r.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ I, თხზულებათა სრული კრებული, ტექსტი, გა-
მოკლევია, ლექსიკონი აღ. ბარამიძის და გ. ჯაკობიას რედაქციით,
თბილისი, 1934, გვ. 161—167.

12. [თეიმურაზ I. ანბანთქება]. — „იესეს ძირთაგან აღმოცენე-
ბულისა და დავითის რტოდ აღმოფურჩენილისა და სოლომონის ტომად სიბ-
რძნით საჩინოსა და ღვთისმეტყველებისა მადლსა ღირსქმნილისა, ღვთივ-
გვირგვინოსნისა მეფეთ-მეფის და თვით კელმწიფის თეიმურაზის მიერ აღმოთ-
ქმული წმიდათ ქება, ანბანზე ლექსად თქმული. —

ადამ ვახსენოთ პირველად, თვით ღ-თნ შექმნა რომელი...“ 89r—92v.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ I, დასახ. გამოც. გვ. 145—149.

13. [არჩილი. გაბაასება თეიმურაზისა და რუსთველი-
სა] — „მისვე პირველის მეფის თეიმურაზისაგან თქმული, გლოვა დედოფლი-
სათვის. —

ჟამი გარდაჰდა შვეებისა, მოვიდა გლოვა წუხილი...“ 92v—93r.

წყდება „...და ჟი, ვაიმე რალა ვქნა, აქა ვზი ცეცხლმოდებულად...“.

(ტექსტი წარმოდგენს გამოცემის მიხედვით გაბაასების 384—387 სტრო-
ფებს. იხ. არჩილიანი, ტ. II, 1937 წ., გვ. 45).

შენიშვნები: 1. გადამწერს განზრახული ჰქონია შემდეგი 5 სტროფის და-
წერაც, ამაზედ მიუთითებს სინგურით დაწერილი სტროფების დასაწყისი სიტყ-
ვები.

2. ხელნაწერს წინ უძღვის „ზანდუკი წიგნისა ამის“ (1r—2v).

3. ეს ხელნაწერი გამოყენებულია: თეიმურაზ I-ის, ზემოთ დასახელე-
ბულ გამოცემაში 7 ლიტერით, და თეიმურაზ II-ის ზემოთ დასახელებულ
გამოცემაში F ლიტერით.

4. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექვეთ. თაყაიშვილს, იხ. „Описание...“,
ტ. II, გვ. 251.

2676ბ

თეიმურაზ I, პოემები. XVIII

80 ფ.; 22,5X18; ქაღალდი (დალაქავებული, ბოლო ორი ფურცელი დახეულია, ბოლო ფურცელს თავი აქვს მოხეული); უყდო, დამლილი, ნაკლული; მხედრული; [XVIII ს. II ნახ.], ჰერნიშანი აქვს; დაუწერელია: 57v; შემოწირულია კნენი გურიელისაგან.

1. [მიჯნურთ ამბავი იოსებისა და ზილიხანისა]. — „კარი პირველი სპარსულისაგან ქართულად ნათარგმანები დიდისა მეფისა თეიმურაზისაგან და ლექსადაც მისგანვე თქმული. —

არსებით ვიტყვი ცნობილსა, სამებით ერთ უფლებულად...“ 1r—31r.

შენიშვნა: 1934 წლის გამოცემა მიხედვით აკლია სტროფები 40—49.

2. [ლეილ-მაცხუნიაი]. — „კარი პირველი, ლეილ-მიჯნურისა ან-ბავი სპარსულისაგან ქართულად ნათარგმანები დივგვრგვოსანისა მეფისა თეიმურაზისაგან და ლექსადაც მისგანვე თქმული, სუფევთამცა ყოს უღმან უკუნისამდე, ამინ. —

ღმერთო, რომელი თვთ სიბრძნე ხარ, სიბრძნის მომცემლობით...“.

31v—57r.

შენიშვნა: დასახელებული გამოცემის მიხედვით აკლია ბოლო სტროფი (270).

3. [ვარდ-ბულბულიანი]. — ლექსი მონასიბი და ტკბილად გაწყობილი, მსმენელთათვის სასიამოვნო ვარდ-ბულბულისა ვაბჭობა დივგვრგვოსანისა მეფისა თეიმურაზისა სუფევით ჰყოს უფალმან უკი უკუნისამდე, ამინ. —

ჰე, ერისა შემოქმედო, შენგან არის ყოვლისფერი...“ 58r—68v.

წყდება: „...და სიკვდილისა მონატრესა, მიწა მინდა ერთი ბლურჯი...“ (წყდება 1934 წ. გამოცემის მიხედვით 89 სტროფზე).

4. „შეღარება გაზაფხულისა და შემოდგომისა, ერთმანეთის თავის ქებით ჯობნისა ბაასი და ცილობა ლექსად თქმული საქართველოს მეფისა თეიმურაზისა. სუფევითაც ჰყოს უფალმან უკუნითი უკუნისამდე, ამინ. —

ღმერთო, რომელსა გაქებენ, ზეცისა ძალთა კრებულნი...“ 67r—77v.

5. [შამი-ფარვანიანი]. — „შელაპარაკება და მათ შესაფერად ბაასი, ფარვანისაგან სამთელთან მიჯნურობით თავის დაწვა. განლექსულ არს დივგვირგვინოსანისა საქართველომს მეფისა თეიმურაზისაგან, სუფევითაც ჰყოს ღმერთმან, ამინ. —

ღმერთო, ყოველთა ცხადთა, და იღუმალთა დაუფარაო...“ 78r—80v.

წყდება: „...და ვედარ მოვიწვი ასეთი, გულსა ისარი მკარია...“ (1934 წ. გამოცემის მიხედვით წყდება 50 სტროფზე).

შენიშვნები: 1. გამოცემის მიხედვით შიგნით აკლია სტროფები 10—30.

2. ეს ხელნაწერი 1934 წ. გამოცემაში გამოყენებულია X ლიტერით იხ.: თეიმურაზ I, ტექსტი, გამოკლევა, ლექსიკონი ალ. ბარამიძის და გ. ჯაყოსიას რედაქციით. თბილისი. 1934. გვ. 010.

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. „Описание...“ ტ. II, გვ. 265).

(1143)

2677

შექსპირი. რომეო და ჯულიეტა. XIX

73 ფ.; 20,5×16,5; ქალღი (დალაქავებული); წითელი ფერის კოლენკორგადაკრული მუყაოს ყდა, ყდაზე ოქროსფერი ასოებით აწერია: „რომეო და ჯულიეტა“; მხედრული: (XIX ს.); დაუწერებელი: 1v; შემოწირულია კენინა ელფონორა გურიელისაგან.

[შექსპირი, რომეო და ჯულიეტა]. — „წარმოდგენა პირველი. ხილვა პირველი. თეატრი წარმოდგენს ასპარეზსა.“

სამსონ. — დამიჯერე, გრეგორიო, რომ დღეს ჩვენ კარგათ დაგუცხებია...“ 3v—71r.

შენიშვნები: 1. უძღვის ა. წარწერა: „რომეო და ჯულიეტა“ (1r); ბ. წარწერა: „რომეო და ჯულიეტა. დრამა სახელოვანის შექსპირისაგან(!), შეთხზული ანგლიურს ენაზე და რუსულს ენაზედ გარდმოღებული როსკოვშენკოსა და შემდგომ კატკონის მიერ, ხოლო რუსულიდან კენინა მანანა ორბელიანისთვის ქართულსა ენაზედ გარდმოღებული ყიფიანის მიერ ტფილისის აპრილის დღესა წელსა“. (2r); გ. შექსპირის პიესების სია. (2r); დ. „განმარტება რომელთამე აქა მოხსენებულთა სიტყვათა...“ (2v); ე. მომქმედნი პირნი: „წარმომადგენელი არიან...“ (3r).

2. ერთვის: ა. [გრიგოლ ორბელიანი, ნ...] „შე საყვარელო, ვის მიერ ძვირდას მიჩნს კვალად სიცოცხლე...“ (71v). (იხ. გრიგოლ ორბელიანი, თხზულებათა სრული კრებული, თბილისი, 1959 წ., გვ. 44).

ბ. „გიორგი დავითის ძის ერისთოვისაგან სიმონ მაჩაბელთან კაზარმიდამ. — გახსოვს რომ, ძმო...“ (72r—73r); (იხ. გიორგი ერისთავი, თხზულებანი, შალვა რადიანის და ი. ბალახაშვილის რედაქციით. ტფილისი, 1936 წ., გვ. 3).

გ. [ლექსი]. —

„ვარდასა შეშნის სიწითლე და ბელბულსა ვალობა,
ჩემს საყვარელს მანანას ტურფა ყმაწვილ-ქალობა“ (73r);

დ. [ლექსი]. —

„მეფეს... მიერ ეკვლესია ვადიდე,
ვინ არს მიზეზი არსთა მეფობისა...“ (73r—v).

შინაწერები: 1. [ლექსი]. —

„როგორც კაცი ვერ იწყნარებს ქალსა ჭკვიანსა,
ვძებს კეკელას, გონება ბრმას, ჭაგრიანსა,
ემოხვის ქალსა თვის მაქებარს და თვის ტრფიალსა,
ქალს, ვინც ვერ ზედავს ჩვენს გონებას ვაგაობიანსა.
ვის შეუძლიან, რომ საწუთროს დაგვაიწყებდეს,
რომ შრომას, ზრუნვას ჩვენ გულოდგან ვადაგვივადებდეს.
ვის უდარდელად სახე ზეცას მოგვაგონებდეს
და ვინ ამითი ჩვენ ჩვენს თვალშივ აღვაამლულებდეს.
ეგრეთ ქალთ მოსწონს კაცებშია უდარდულობა,
გიყმაყი ქცევა, სიცელქე და დაუდევრობა,
რომ არაფერსა მიწიერსა არ აგონებდეს,
მოპკლიჯოს მიწას და ზეცაში დააფრინებდეს.“

ანტონ ფურცელაძე (1r).

2. [ნაწყვეტი გიორგი ერისთავის ლექსიდან „ე... (ამაოდ მივერტ, გული ჩემი აღარა არს მტრთობი)]. —

„შენს ჰერეტაშია მხოლოდ მე ვგრძნობ სულის სიცივეს,
 გული ყინულად დროებაჲმან გარდამიქციეს,
 მაგრამ ყინული არის მზგავსი მალალის მთისა,
 რომელს აბრწყინებს და არ აღნობს სხივი მის მზისა. გ. ე.“ (72v).

(იხ. გ. ერისთავი, დასახ. გამოც. 1936 წ. გვ. 42).

3. [ნაწყვეტი გიორგი ერისთავის ლექსიდან „ე... წ... (ვეი, მშვენიერო, რად მიპფრინავე უცხოთა მხარეს...)“]. —

„შე ვერ ავიტან შენსა ხილვას ეჲმს მოშორების,
 მკლავს უბედურსა ვეგე მავრი, რა მაგონდების,
 მტრებენის, არ მნახო, გული ლმობითა განწვილებული,
 გამოტირული, თვალებთაგან ცრემლ ფრქვენიბული.
 იქნებ შენს მალალს გონებასა ჩვეული სამშობლო მხარე
 უკვე მოსწყინდა და ამისთვის შორს განიგარე?
 მართლად მუნ ნახავ უცხო ადგილთ, ბუნებას ტურფას,
 მაგრამ მუნ კაცი ვერა მსცნობენ გონების შენს ფასს“ (73r).

(იხ. გ. ერისთავი, დასახ. გამოც. 1936 წ. გვ. 45).

(1144)

2678

უდაბნო ალპანის მთისა ანუ განსაცდელნი შემთხუჭულებანი სტუარტის
 შთამომავლობათა. XIX

გვ. 46; 22,5×36; ქალაღი (ტუპყიანი, დახეული); უყდო, დაშლილი, ბოლო-ნაკული; მხედრული; [XIX ს.]; დაუწერელია; გვ. 34; შემოწირულია ენ. გურიელისაგან.

„უდაბნო ალპანის მთისა ანუ განსაცდელნი შემთხუჭულებანი სტუარტის შთამომავლობათა. — მომეწყინა რა მე ცხოვრება ქალაქსა შინა, სადაცა ყოველნი დამოკიდებულნი არიან ძალითგან ჭელოვნებათა...“ გვ. 1—46.

წყდება: „...რამეთუ დიდხანია უკუჭ მიაწია დანიშნულსა ნიშანსა ზე-და, არა განიზრახვიდა...“.

(1145)

2682

კარაბადინი. XIX

50 ფ.; 21×17; ქალაღი (ლურჯი ფერის, დახეული); უყდო, თავ-ბოლონაკული; მხედრული; [XIX ს.]; შემოწირულია გ. ვასილივისაგან.

[კარაბადინი]. — „...ყვითელი ზაფრის და ბალღმის ნიშანია...“ 1r—60v.

წყდება: „...და ფეტვი დაწვით ლურჯი ნარი და... ესენი ღორის ქონში მოადუღე...“.

(1146)

2684

კრებული. 1766

160 ფ.; (320 გვ.); 15×10; ქაღალდი, დალაქვებული, ზოგიერთი ფურცელი გახეულია; ტყავადაკრული მუყაოს ყდა, მოცილებული, ყუა ამოტვიფრულია; მხედრული, სათაურები და დასაწყისები სინგურით, აბზაცის დასაწყისი ასოები ნუსხურით; თავსამკაულები: გვ. 125, 233; ილუსტრაციები გვ. 289—301; 1766 წ. მარტის 24 (გვ. 229), კვირინიშანი აქვს; გადაწერილი: ტრიფილე დიკონ-მონაზონი (გვ. 229, 314, 315); დამკვეთი: მთავრინა თინათინი (გვ. 125, 164, 165, 199, 229); დაუწერელია 8, 26, 184, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 309, 302, 316 გვ.

1. „პარაკლისი. — მოვედით თაყვანი ვსცეთ. გ. უფალო, შეისმინე ლოცვისა ჩემისა...“ გვ. 2—3.

2. „ეპისტოლეა. რომელიცა მისწერა ავგაროზ მთავარმან ედესიისამან იერუსალიმს უფალსა ჩუენსა იესუ ქრისტესა. — ავგაროზ მთავარი ედესიისა ქალაქისა იესოს მაცხოვარსა სახიერსა. გამოჩინებულსა ქალაქსა იეროსალიმს გახარებ...“ გვ. 9—11.

3. „ეპისტოლეა, რომელი მისწერა უფალმან ჩუენმან იესუ ქრისტემან ავგაროზს მთავარსა ედესიისასა ქალაქისასა. — ჯერარს ჩემდა პირველად აღსრულებად ნებასა მომავლინებელისა ჩემისასა...“ გვ. 11—16.

4. „მოიწია რა ეპისტოლე ესე ავგაროზის მიმართ მთავრისა და ესმა ვითარმედ ჰურიანი მოსწრაფე არიანო მოკლვად იესოჲსა. — წარავლინა ავგაროზ მთავარმან მალე მსრბოლი...“ გვ. 16—24.

5. „ლოცვანი სავედრებელნი ძისა ღვთისანი“. გვ. 25—123.

შენიშვნა: შედგენილობა: 1. „ლოცვანი შემდგომად მწუხრის გამოლოცვისა“ (გვ. 27—29); 2. „ლოცვაჲ ოდეს გეგულეებოდეს ძილად მისელაჲ“ (გვ. 29—30); 3. „სხვა ლოცვა ანგელოსისა მიმართ ძილად დაწოლისა“ (გვ. 30—32); 4. „ლოცვა ავაზაკისა, რომელი მიიყვანა მავრიკ მეფემან წინაშე ხატისა იესოჲსა, ძილად დაწოლისა“ (გვ. 32—35); 5. „ლოცვა ქალწულისა მარიამის მიმართ სავედრებელი, ძილად დაწოლისა“ (გვ. 35—37); 6. „ლოცვანი შეიდეულნი, ძილად დაწოლისანი სავედრებელნი“ (გვ. 37—51); 7. „ლოცვანი ათორნი ღამისანი“ (გვ. 52—123); (აქვე შედის იოსებ გამომეტყველის ლოცვანი შეღამისანი. გვ. 62—110).

6. „იბაკონი სასოჲსა ჩემისა მარიამისნი, რომელსა ზედა მაქვს სასოებაჲ მკვეალსა მისსა თინათინს, რომლისა მიერ ღმერთ ვეკმენით აღამიანნი. ესე მაქვს მისართმი ძღვნად მისდა. ამას ეწოდების აკათისტო, ესე იგი დაუჯდომელი. მიიღე მკველისა შენისაგან, ქალწულო დედაო ემმანულისაო. — კმაჲ მ. იბაკოჲ ა. ზესთა ბრძოლისა ჩემისათჳს...“ გვ. 125—183.

შენიშვნა: უძღვის: 1. „ესე პირველი დაუჯდომელისა ითქმის. — ბრძანებული ჩუენდა საიდუმლოჲ გულისხმა ყოთ გონიერად...“ (გვ. 124); 2. თავსამკაული ნუსხური წარწერით: „მარიამისა დაუჯდომელი ქალწულისა“. (გვ. 125).

7. „ლოცვა გმადლობსი, რომელი წარიკითხვს შემდგომად აკათის-ტოსა. — გმადლობ შენ, უფალო ღმერთო ჩემო...“ გვ. 185—200.

შენიშვნა: შედგენილობა: 1. „ლოცვა სინანულით ცოდვათა თვისთა აღსარებისა, ქმნილი იოანე ოქროპირისა, იესოს მიმართ ძისა ღმრისა“ (გვ. 192—194); 2. „ლოცვა სინანულით სათქმელი“, (გვ. 194—195); 3. „ლოცვა სინანულით სათქმელი, ქმნილი ვერემისა“ (გვ. 196—197); 4. „ლოცვა ღირსისა ტიმოთესის, ცრემლით სათქმელი“ (გვ. 197—199); 5. „ლოცვა ქალწულის მიმართ“ (გვ. 200).

8. „ლოცვანი ათორნი დღისანი. ლოცვა აჟამისა. — გმადლობ შენ უფალო ღმერთო ჩემო...“ გვ. 201—228.

9. „განზრახუა თვსთა ცოდვათა კვირიაკესა. — ღმერთო ჩემო, უფალო ჩემო...“ გვ. 233—264.

შენიშვნები: 1. შედგენილობა: ა. „ლოცვა და გონებად მოღება სიყვდილისა და შენახება ცოდვათა“ (გვ. 244—245); ბ. „ლოცვა და მოგონება სიყვდილისა და ვედრება ღმრისა“ (გვ. 246—248); გ. „ლოცვა [იესოს] მიმართ ტბილად წოდებულისა, ტრიფილესაგან“ (გვ. 248); დ. „ლოცვა და მოგონება სიყვდილისა ცრემლით და გოდებით“ (გვ. 249—251); ე. „ლოცვით მოგონება ვანკითვისა“ (გვ. 251—253); ვ. „ლოცვა და მოგონება სატანჯველისა ჟოხოხეთისა“ (გვ. 254—255); ზ. „ლოცვა მოგონება სიყვდილისა თვისა თვისსა შორის“ (გვ. 256); ჟ. „სხვა ლოცვა მოხსენება სიყვდილისა“ (გვ. 256—259); თ. „ლოცვა სინანულით მოგონება სატანჯველთა“ (გვ. 259—263); ი. „ლოცვა მოგონება შეებისა და სიხარულისა ღირსთასა“ (გვ. 263—264).

2. უძველეს თავსამკაული ნუსხური წარწერით: „შიაღე დედა სვინდისი თინათინ“.

10. „მოგონებანი განზრახუითი ჯვარცმისათვს უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესა. დღესა პარასკევსა. — ვინ მოსცა გულსა ჩემსა ღმობიერებად...“ (გვ. 265—284).

შენიშვნა: უძველეს თავსამკაული ნუსხური წარწერით: „შიაღე, დაო, სვინდისი, თინათინ“ (გვ. 265).

11. [შვიდთა მომაკვდინებელთა ცოდვათა ამსახველი ილუსტრაციები]. გვ. 289—301.

12. ცველება ღმერთის მობღვისადმი. — „ღმრთობელო ქალწულო, სასობებო ქრისტიანთო...“ გვ. 303—304.

13. „ამპარტავნებისათვს და შემდგომთა მისთა, ესე იგი შვიდთა მომაკვდინებელთა ცოდვათა და მათთა წამალთა. ქმნილი იოანე კლემასისა. — კმა დ. ლოცვამან ანნა, ამპარტავნო, რად ემსგავსე გულითა...“ გვ. 305—310.

შენიშვნა: ბოლოში სინგურით მიწერილია: „სრულ იქმნა სადიდებელთა ღმრისა“ (გვ. 310).

14. „იამბიკონი მოციქულთ აღსრულეებისანი იოანე მონაზონისაგან. — ჯვარს აცვამს პეტრეს...“ გვ. 311—314.

შენიშვნები: 1. ერთვის: ა. (ნუსხურით) „თინათინს ვეკანდინებები მე მისი ტრიფილე“ (გვ. 314—315);

- ბ. „მე მიმუშავე, აღწერით შემასრულა ტრიფილე ბერძან დიაკონ-მონაზომან, რომლის ტსენება კეთილ საუკუნობდეს. მკითხველთ ჰაფიცებ, ნაზარეველს იესოს. ხუ დაკლებულ ჰყოფთ ლოცვათა შინა თქვენთა“ (გვ. 314);
- გ. „ტრიფილესაგან: „თვალთა ბოროტთა აღმხილველსა შენდამი იესოს მეშუო, მარიამ სანატრელო. ხუ წარმავლინებ ცეცხლადმი საუკუნოდ. აროდეს მქმნელსა ნებისა შენისსა, თვალთა ნათელო, გვედრები თინათინ“;
- 2. 1r-ზე მოთავსებულია კრიპტოგრაფის გასაღები. **ანდერტები:** 1. (დამკვეთის): „ქალწულთა თვალთ, შეიწყალე, ღრთისმშობელო, თინათინ“ (გვ. 164).
- 2. (დამკვეთის, სინგურით): „მარიამ, სასოო ჩემო, ოხა მაგე თინათინსა ძისადმი აქასა(!) და საუკუნოსა“ (გვ. 165).
- 3. (დამკვეთის): „წმიდაო დედოფალო ღრისმშობელო მარიამ, შეიწყალე მჭევალი შენი თინათინ“ (გვ. 199).
- 4. (გადამწერის): „აღვსწერე ესე მცირე ლოცვა პალატსა შინა საპატრიარქოსა ყოვლად უგანათლებულესისა და უბრწყინვალესისა მთავრინათინათინისათჳს მისმან უკანასკნელთა მონათაგანმან ტრიფილე უნდომან დიაკონ-მონაზომან(!) წელსა 1766, თთუშსა მარტსა 24. უფალმან იესომ ძემან ღრისმან აჰმარნეს მშვიდობასა და დღეთა სიგრძესა შინა“ (გვ. 229).
- 5. (დამკვეთის, სინგურით): „თინათინ მჭევალი შენი შემიწყალე, იესო“ (გვ. 265).
- 6. (გადამწერის): „აღვსწერე ტრიფილე დიაკონ-მონაზომან“ (გვ. 315).

მისწერები: 1. „Молитвенна книга принадлежит князю Георгию

Авал...“ (ზემოწყდის საცავი ფურცლის r).

- 2. (კრიპტოგრაფი) „თქვენს(!) გწერ მამაო ევნორკნ...ნათა შწაი...“ (ზემოყდის საცავი ფურცლის v).
- 3. (კრიპტოგრაფი) „მამაო ჩვენო, რომელი ხარ ცათა შინა, წმიდა იყავნ საყელი შენი, მოვედინ სუფუვა შენი“ (გვ. 1).
- 4. (კრიპტოგრაფი): „ვეტრეს წიგნი მივსწერე დევემბრის ივ. წელსა ჩას-ს პეტრბურთით თბილისს, ფითუაშვილს აღას გაუგზავნე და ეს ორი წიგნი ფარსადან სტეფანეს ძეს ასლანოვს გაუგზავნე მოსდოვს“ (გვ. 1).
- 5. „ქ. თავადის ავალისშვილის იოანეს ასულ წულთ, შვილთ საყელი. —
 მთა — ქ. მარიამ ივანოენა დაიბადა აპრილის ა, წელსა ჩღმშ.
 მთა — ქ. ვარვარა ივანოენა დაიბადა ოქტომბრის კვ. წელსა ჩღაა.
 თა — ქ. სოლომონ ივანიჩი დაიბადა მარტის ვ. წელსა ჩღაგ.
 თა — ქ. დავით ივანიჩი დაიბადა იანვარს კვ. წელსა ჩღაე.
 თა — ქ. ევლოლიოს დაიბადა დევემბრის იდ, წელსა ჩღაგ.
 თა — ქ. გიორგი ივანიჩი დაიბადა აპრილის იდ, წელსა ჩღათ.
 თა — ქ. ივან ივანიჩი დაიბადა აგვისტოს იგ, წელსა ჩღო.
 თა — ქ. ივან სოლომონიჩი დაიბადა მაისის იმ, წელსა ჩღუქ ზიარსა“ (გვ. 317—318).
- 6. „ათას რევის(!) ორმოცდარეას კნენინა მარიამ ძეთოდე ერისთვის ასული, კნენინა ავალოვისა გარდაიცვალა იანრეის(!) ოცს, შაბაას საღამოს. წლოვანება ჭონდა სამოცი.
 ქ. თა დავით ივანიჩი მიიცვალა წყალში დარჩობით აგვისტოს იდ, კვირას საღამოს, წელსა ჩღეთ თბილისს.
 ათას რეას(!) ორმოცდარეას კნენინა ნინა ივანოენა ავალოვის

ასული, ესე იგი კნენი ჩოლოკაევისა აღსრულდა პირველს გიორგობის
თვეს. წლოვანება ქონდა ოცდაათისა. დღე იყო ორშაბათი.

წელსა ჩლო, იანვრის ია, შათი სიმაღლე საქართველოს მეფე, ირაკლი
შეიცივალა თელავს ქუქს უპა.

ათას რგას(!) ორმოცდაათში კნენი ელისაბედ დიმიტრი ჩოლო-
კაევის ასული, ესე იგი კნენი ჩოლოკაევისა აღსრულდა სამოცი წლო-
სა ოცს იანვარს. დღე იყო შაბათი“ (გვ. 318—319).

შენიშვნა: მესხეთე და მეფქვე მინაწერი გიორგი ავალიშვილის
ხელითა დაწერილი.

- 7. „ს. სულმან მე ბადითგან მომბერა ცხოვლობად.
კვეშირმან ოთხმან დაქსა ანავი ნავი.
მცეიდა პატივი წინაშე შეფეთაცა.
აწ წელსა მწარედ მანგალმან აღსილმან
მომსხლა უეამოდ. ვახი მარად საცავი.
ვმეტყველებ ვტყვი ცვალებული მიწადვე.
საღლაეით ვამო დღემილით გვედრები,
თქვენცა მიწითონ შეიწყალეთ ბუნება.
ბავეთ მე ოხა ტკივილით მოყვარებითა,
რათა მფლობელმან მოგვეგრეთოს(!) თქვენცა.

საღლაესა ამას შინა მდებარე ავალისშვილი მეითარი იოანე
ოხსა გვედრებით თქსა ივლისა ვ. წელსა ჩლო. ქს უაგ“ (გვ. 320).
ისილე აგრეთვე მინაწერები: გვ. 220—233 (სავედრებელი), გვ. 285—287
(ლოცვა).

Handwritten notes in red ink:
„...რედაქცია“
„...წიგნი“
„...საქართველო“

(1147)

2686

რუსთაველი შოთა, ვეფხისტყაოსანი. XIX

130 ფ. (260 გვ.): 36X22,3; ქალაღი (დალაქაეებელი, კიდევებუმოცეეთილი, ზოგი ფეო-
ცილი გახეულია); ტეფორული ტყავადაკრული ხის ყდა, მოცილებული (ყდა 32,5X21 ადრე
სქვა ხელნაწერს ეკეთენოდა); დაშლილი, ბოლონაეული; მხედრული, სათაერები და სტრი-
ფის დასაწყისები სინგურით; თავსაქაული: გვ. 15, 29, 31; ბოლოსაქაული: გვ. 28, 103,
148; [XIX ს. I მეოთხედი]; გადამწერი: (პეტრე მოსეს ძე ტაბლიაშვილი. გვ. 1, შეადარე
S—1586-ს. დაწერილობა); დაწერელი: 254—258 გვ.

[რუსთაველი შოთა. ვეფხისტყაოსანი]. — „შესავალი ვეფ-
ხისტყაოსანისა პირუელი. ამა ამბისა დასაწყისი პირუჭლი, ჰამო და სასმენე-
ლად შუჭნიერი. მსწავლისათუს მოშაირეთასა, ტარიელისა და ნესტანდარეჯა-
ნისა, რომელსა ვეფხისტყაოსნობით უხმობენ. — რომელმან შეჰქმნა სამყარო.
ძალითა მით ძლიერითა...“ გვ. 1—251.

თავდება:

„...ტარიელ მადლსა იხდიდა, ტურფა სიტყვთ და ენითა,
დიდად ვიამე მეცეო, პირუჭლ ნახუთა თქუჭნითა,
მერმე აღუთავსენ მრავლითა, უსასყიდლოთა ძლუჭნითა
ვიცი შორი-შორ არ ჩავლა, ჩუჭნ თქუჭნი კარგად ვჰქმენითა...“.

10. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

შენიშვნები: 1. ხელნაწერის ტექსტი მოთვრეულია „ვეფხისტყაოსნის“ 1937 წლის გამოცემის მიხედვით 1441 სტროფზე.

3. ხელნაწერის 252—253 გვერდებზე მომდევნო 11 სტროფის მხოლოდ დასაწყისია სინგური დაწერილი.

4. ხელნაწერს აქვს გვერდობლივი და რვეულებრივი პაგინაცია.

5. ხელნაწერი გადაწერილია იმავე ხელით, რომლითაც S—1586.

6. ხელნაწერის პირველ გვერდზე დაკრულია პატარა ფურცელი წარწერით: „2686 S. ამ ხელნაწერში აღრიცხულია ორას სამოცი (260) გვერდი. გ. ბოჭორიძე, 1935 წ., მაისის 5-ს“.

7. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. „Описание“... ტ. II, გვ. 557).

მინაწერები: 1. (ლურჯი ფერის ფანქრით) „გადაწერილია პეტრე მოსეს ძის ტაბლაშვილისაგან, რომელიც გადაწერა 1825 წ. (გვ. 1);

2. „ღმერთმა აცხონოს ამ წიგნის დამწერი“ (გვ. 259).

იხ. აგრეთვე მინაწერი: გვ. 260.

(1148)

2690

ს.-ს. ორბელიანი, წიგნი სიბრძნე სიცრუისა. XIX

197 ფ.: 22,7×17,5; ქალაღი (დალაქაეებული); ლურჯი ფერის სქელი ქალაღის ყდა; მხედრული, სათაური და დასაწყისები სინგურით: [XIX ს.], უეირნიშანი: 1834.

წიგნი სიბრძნე სიცრუისა. ნათქვამი სულხან ორბელიანისაგან, ჟამსა სიჭაბუკისა მისისასა. — იყო კელმწიფე ერთი, რომლისა საქმენი არავისგან მოიგონებინა...“ 1r—197r.

შენიშვნა: ტექსტი 1 რედაქციისა (იხ. ს. ს. ორბელიანი, თხზულებანი, I, გვ. 266).

მინაწერები: 1. „მეც ვისურვებ მართობასა, ქალო, შენთვის ხმა ტყბილობასა. ბროლის ყულზედ გარდაჰმით, ქალო, გთხოვ, რომ შემიწყალობე“ (197v).

2. „ნუშტა გეტრფის ყოველ, ქალო, მე შით სიკვიდის მოველი. გვედრები გულმდღურად, ქალო, არვინ შემაცილობე“. (197v).

3. „1. გიო მარანელი. 2. რაქდენა კილღამე. 3. სვიმონ გელამე, 4. ანდრო მარანელი“. (197v).

(1149)

2691

ვახტანგ VI. სამართლის წიგნი. XIX

95 ფ.: 21×17; ლურჯი ფერის ქალაღი (დალაქაეებული); მუყაოს ყდა, ყდაზე დაკრულია პატარა ზომის თეთრი ქალაღი წარწერით: „სამართლის წიგნი ვახტანგ მეფისა“; თავნაკული: მხედრული, დასაწყისები სინგურით: [XIX ს.], უეირნიშანი 1809.

[ვახტანგ VI. სამართლის წიგნი]. — „ა. ჯერ ეს მკადრი და მოგახსენოთ მეფეთა და მსაჯულთა ყოველსა სამართალში მჯდომს კაცსა...“ 3რ—86რ.

შენიშვნები: 1. უძღვის ვახტანგ VI შესავალი: „...ვითარებითა ვამთათა თვით სიბრძნით და თავით თვისით სჯიდენ...“ (1რ—3რ).

2. ერთის: სამართლის წიგნის ზანდუკი (87რ—95ვ).

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს, იხ. „Описание...“, ტ. II, გვ. 624.

4. სამართლის წიგნი გამოცემულია (იხ. ვახტანგ VI, სამართლის წიგნი, ტექსტი ვამოსაცემად დაამზადა, გამოკლევა და ტერმინთა საძიებელი ღურთო თინა ენუქიძემ, თბილისი, 1955).

(1150)

2692

კრებული. XIX

52 ფ. (104 გვ.): 21×17; ქალაღი (მწვანე ფერის); მუყაოს ყდა; ნაკლული (95—100 გვ.; მხოლოდ ქვემო ნაწილია დარჩენილი, ამოცვენილია: გვ. 95, 101—104); [XIX ს.], ჭვირნიშანი: 1809 წ.

1. „მოქცევა მირიან მეფისა და მისთა ყოვლისა ქართლისა წმიდისა და ნეტარისა დედისა ჩუჭნისა მოციქულისა მიერ. პირველად უკეთუ ვახსენოთ ცხოვრება წმინდისა და ნეტარისა დედისა ჩვენისა და ყოვლისა ქართლისა განმანათლებელისა ნინო მოციქულისა, რომელ ესე თვთ მანვე მოგვიხბრა ჟამსა აღსრულებისა მისისასა, რომელი აღწერა მორწმუნემან დედოფალმან სალომე უჯარმელმან. ძისა ცოლმან მირიან მეფისამან და ასულმან ჭრდატ სომეხთა მეფისამან, რომელი ესე იკითხების იანვარსა იდ-სა დღესა. მ. გ. — და იყო მათ ჟამთა შინა, ოდეს წმიდა გიორგი კაბადუკიელი იწამა...“ გვ. 1—96.

შენიშვნა: ხელნაწერის 1—92 გვ. მისდევს ლეონტი მროველის თხზულებას (იხ. ქართლის ცხოვრება, ტექსტი დადგენილი ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს. ყაუხჩიშვილის მიერ, ტომი I, გვ. 72—132, სახელგამო, 1955 წ.).

2. [ცხოვრება წმიდა მარინასი]. — „...ებოდეს... კაცი ვინმე ურწმუნო მღუდელი კერპთა. სახელით: ედესიოს...“ გვ. 97—104.

წყდება: „...რათა მსწრაფლ ვსძლო მტერთა ჩემთა პირისპირ კადნიერებითა, რომელნი ესვენ სახელსა შენსა, დაიცვენ, რამეთუ კურთხეულ ვარ შენ უნუნით(!) უკუნისამდე, ამინ. მაშინ უწყალოთა და აბრძენოს... მისნი...“.

შენიშვნები: 1. ყდაზე აწერია შავი მელნით: „ცხოვრება წმიდა ნინოსი“.

2. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. „Описание...“ ტ. II, გვ. 701).

მინაწერები: გვ. 104.

(1151)

2694

კრებული. 1835

176 გვ.: 21X17; ქალაქი (დალაქავებული); მუყაოს მცირედ დაზიანებული ყდა; ფ. 23 ამოვარდნილია; მხედრული, სათურები და სტროფების დასაწყისები სინგურიო; 1835 წ. 28 მარტი, კვირნიშანი აქვს; ვადამწერი: ელისაბედ თარხან-მოურავი (გვ. 176); დღეწერულია: გვ. 172—175.

1. თეიმურაზ II. — „ქება და წამება ქეთევან დედოფლისა შაჰბაზისაგან. — ღმერთო ცისა და ქვეყნისა, საბრუნავითა შაქციეო...“ გვ. 3—24.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ I, თხზულებები. 1934 წ. გვ. 126—137.

2. სასწაული მთავარმოწამისა წმიდისა გიორგისა. — „საბაწმინდის გიორგისა, ესე წიგნი გრიგოლისა. —

„ში დიდო წმინდავ, გიორგი მთავარმოწამევ ღწისო...“ გვ. 24—27.

შენიშვნა: ბოლოში მიწერილი აქვს: „დასრულდა წმინდის გიორგის ქება“.

3. „ცხოვრება და მოქალაქობა ალექსი კაცისა ღწისა. ახლად შაირად გარდათარგმნული, მარგებელი მსმენელთა და მკითხველთათვისცა. თქმული სააკაძის იოსებ თბილელისგან. —

„ღმერთო, შენ გაქებ ყოველთა, ვინ უმეტეს ხარ ძლიერი...“ გვ. 28—45.

შენიშვნა: ბოლოს მიწერილი აქვს: „დასრულდა ალექსი კაცისა ღწისა ამბავი და სრულ იქმნა ლექსი ოთხ ტაენი“.

4. „ქება და წამება წმინდისა მარინასი. — დასაწყისია პირველი წმინდის მარინას ქებისა...“ გვ. 47—60.

შენიშვნა: კ. კეკელიძეს პოემის ავტორად შიანია იოსებ სააკაძე (იხ. ქართ. ლიტ. ისტ., II2 გვ. 480). ამვე აზრს იმეორებს გ. ლეონიძე, იხ. „დიდმოთარაგინის“ წინასიტყვაობა (1939, გვ. XXIX). ე. თაყაიშვილი, რომელსაც აღწერილი აქვს ეს ხელნაწერი, ავტორს არ ასახელებს.

5. თეიმურაზ II. „ანბანთქება წმინდანებზედ ბატონის მეფის თეიმურაზისაგან ნათქვამი. —

„ქ. ადამ ვახსენოთ პირველად თვით ღმერთო(!) შექმნა რომელი...“ გვ. 60—66.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ I, დასახ. გამოცემა, გვ. 145—149.

6. თეიმურაზ I. შვიდთა კრებათათვის. —

ქ. აღვადო, პირი, სიბრძნე და ძვირი, ზესთა ძალისა ჩემისა მზობად...“ გვ. 66—68.

შენიშვნა: გამოცემის მიხედვით აკლია ბოლო (27) სტროფი. იხ. თეიმურაზ I, დასახ. გამოცემა, გვ. 161—167.

7. თეიმურაზ I. „მისივე, ანბანთქება მეფის თეიმურაზისაგან. —

„ანო ალვისა, ბანო ბროლ-ვარდი. განო გარევით ნაყოფად ესხეს...“
 გვ. 69.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ I, დასახ. გამოცემა, გვ. 159—160.

8. ვახტანგ VI, ანბანთქება. „ეს ანბანთქება უცხო და ახლათ(!) შემოღებული და არა ადვილათ(!) სათარგმნელი. ბატონაშვილის ვახტანგისაგან თქმული და გალექსული და სსსმენელათ შესაქცევი. —

„ქ. ასრე არის ამგებელი ამგებელსა აქ აქებდეს...“ გვ. 70—76.

შენიშვნა: იხ. ვახტანგ VI, ლექსები და პოემები. აღ. ბარამიძის რედაქციით და შენიშვნებით, 1947 წ. გვ. 56—60.

9. თეიმურაზ I, გრემის სასახლეზე. „ქ. მეფის თეიმურაზისაგან სახელზედ გალექსული. —

„ლ'თით არს თავი ყოველთა, იგ ვაქოთ, განვადიდოთო...“ გვ. 76.

შენიშვნა: იხ. თეიმურაზ I, დასახ. გამოც., გვ. 142—143.

10. ვახტანგ VII, „ეს ერთი ლექსი ჩაბრახულია. —

„ჯგუფთა არს არვის, ეთქვა არვის, თუ ვინ აწ ბრძანებს ვაქარს(!)ზედ მდგომი...“ გვ. 76—77.

შენიშვნა: იხ. ვახტანგ VI, თხზულებანი, 1947 წ. გვ. 60.

11. ვახტანგ VI, ანბანთქება. „ქ. ეს ერთი ლექსი არის, ყოველის სიტყვის ანბანი უნის თავბოლოსა.

„არა ბრძანებ გიორგ დედავ, ესე ვიყავ ზებ მთვრად...“ გვ. 77.

შენიშვნა: იხ. ვახტანგ VI, დასახ. გამოც., გვ. 61.

12. თეიმურაზ II, ქებასრისა. — „აქა დასაწყისი საეროს წიგნისა. —

ქმნა ღმერთმან ცანი. ქვეყანა შეამყო ზევით-ქვევითა...“ გვ. 77.

შენიშვნა: სტროფების რაოდენობით და რიგით განსხვავდება გამოცემისაგან. იხ. თეიმურაზ II, 1939 წ. გამოცემა, გვ. 104—108.

13. აბრამიანო. — „აბრამ იყო მლთის მლოცავი, მაგრამ ძენი ენატრება...“ გვ. 81—82.

14. [ლექსი მარიამ მაგდალინელზე]. —

„ქ. მარიამ მაგდალინელი ტიროდა ცხარის ცრემლითა...“ გვ. 82—83.

15. „ამბავი ჭუმჭუმით ხემწიფისა, რომე იმისთანა დიდი ხემწიფე არ გავონილა. —

რა ღმერთმან სოფელი დაბადა, მაგრამ ეს საწუთრო არც იმას შერჩა...“
 გვ. 83—87.

16. [თეიმურაზ I, ლელი-მაცხენიანო]. „ქ. კარი პირველი ლელი-მაცხურისა, სპარსულისაგან ქართულად გარდათარგმნილი და გალექსილი. თქმული მეფის თეიმურაზისაგან სსსმენელად, შესაქცევი მიჯნურთ ლექსი. —

ღმერთო, რომელი თვით სიბრძნე ხარ სიბრძნისა მამცემელობით...“

გვ. 88—135.

შენიშვნა: 1. გამოცემაში არ არის ხელნაწერის ბოლო ორი სტროფი. იხ.

თეიმურაზ I, 1934 წ. გამოცემა, გვ. 24—59.

2. სათურის წინ წერია: „მარიაჲ, აი, ლელ-მაწურის ამბავი აქედაჲ იწყობა“.

17. [თეიმურაზ I. იოსებ-ზილიხანიანი]. „ქირი პირველი იოსებისა და ზილიხანის გამიჯნურებისა, სპარსულისაგან ქართულათ გადმოთარგმნილი ბატონის თეიმურაზისაგან. —

არსებით ვიტყვი ცნობილსა სამებით შეერთებულად...“ გვ. 135—167.
 თავდება: „...მათ ორთავე მაქებელი კამს უმირონ. პითალორა.

სოლომონ და დავით. სამსონ უნდა ერთად მოელორა.
 დალილსა და ვითა ბილყიზს, ცნობა სრულად მიელორა
 და ლეინოს მისგან მირთმეულსა სევმდა ღითამც მიელორა“.

შენიშვნა: გამოცემის მიხედვით აკლია სტროფები: 69, 177, 209, 213—311 (იხ. თეიმურაზ I, 1934 წ. გამოცემა, გვ. 60—98).

18. [ანდრონიკაშვილი ქაიხოსრო. მიჯნურობადე]. „აქა ამბავი პირველი კარისა. შესავალი, რომელსა ეწოდების სახელად მიჯნურობადე, ამად რომე მიჯნურსა ბევრი საცთომელი სდევს და თავის შენახვა მართებს, რომ ბადესა შინა ამას არა გაეზას, თვარა გამოხსნა ძნელია; ამად არა ყველასგან შესაძლებელია მიჯნურობა და თუ ესე მიჯნურობა გწადეს, ესე წიგნი აღმოიკითხე და ამ წიგნს შიგან რა ეწეროს. თუმცა სრულად გკირდეს, ყველა ჰყავ საქმედ და თუ არა, თავი ამოდ(!) შეინახე. —

ქ. ახლად გამოეჩნდი, დამერქო სახელი მიჯნურთ ზადია...“ გვ. 168—170.

თავდება: „...და მისმან მზემ მიწინ(!) საკულდავად მომზადებული ვარდია“.

შენიშვნები: 1. გამოცემის მიხედვით აკლია სტროფები: 12—96. იხ. ანთოლოგია, ტომი მეორე, 1928 წ. გვ. 257—266.

2. ხელნაწერი გამოყენებულია გამოცემებში: ა. თეიმურაზ I, თხზულებათა სრული კრებული. ტექსტი, გამოკვლევა, ლექსიკონი ალ. ბარამიძისა და გ. ჯაკობიას რედაქციით. ტფილისი, 1934 წ.

ბ. თეიმურაზ II, თხზულებათა სრული კრებული. გიორგი ჯაკობიას წინასიტყვაობით, რედაქციით, ლექსიკონით და შენიშვნებით. თბილისი, 1939 წ.

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს (იხ. „Описание“... ტ. II, გვ. 273).

ანდრძი: „წელსა ჩულე, მარტის კმ, ვადამიწერია მე თარხან მოურავის ასულს ელისაბედს, დასრულდა და სრულ იქმნა ესე მშვენიერი წერილი, რომელიც არის ქეთევან დედოფლის ცხოვრება, წმინდის მარინას წამება, ალექსი კაცის ცხოვრება და მიჯნურიანი, იოსებისა და ზილიხანის ანბავი და სხვადასხვა კარგი ანბანთქება.

ვისაც გსურდესთ ამა მშვენიერის წიგნის წაითხვა [ა]ღმოიკითხოთ, თუ რაიმე შეცთობა ჰპოვოთ, ნუ დამზრახამთ, რადგან ქალის ვადაწერილი გახლამსა და მეტი ვერ დავსდიე. ცოცხალი გახლდეთ, დღეგრძელობა მიბრძანეთ და თუ მკედარ ვიქმნე, აბრამის წილსა შინა განსვენება მიბრძანეთ“ (გვ. 176).

მინაწერები: 1.

„ნათლიღუდა გიძღენი, ვის ვალთ მძევსა,
ძმას ჩემს, ივანეს სოლომონის ძესა“. (ზემო ყდის შიდა
გვერდი).

2. (ტექსტის ხელით):

„რა საქმე არა ჰქონდა, იგი ზარდნა წელსა ბუთსა,
მსახურებდის ვით საწუთრო, ჰელმწიფესა დანა სუთსა(!),
მათი ჰვრტით იბრუნევედის სელსა, ყელსა და ნახუთსა“ (გვ. 2).

3. „ქალებო, ვისაც გიყვარდესთ ჩემებრივ კარგი ხელს საქმე,
ეს ლექსები დასწერეთ ქისაზედ, საულაშეზედ, თუთუნის ქისაზედ,
გიძღენი, ვანელებ(!) შენსა წადილსა, შესვი ნარნარით,
იყავ ხადილსა, განსანათლია ყოველსა ადგილსა
და შენ იხილამ ჩემსა ქადილსა.“
ქამარზედ.

კიდევ თუთუნის ქისის ლექსი.

ესდენ ტურფანი ყვაილნი,
ფერითა განშვენდები.
ლამაზთ სვეტენ(!) ბუღბუღნი,
მსმენელიც გამოყოფდები.
იშვეშენ მათვისა მკვრეტელნი, მათვისა
საბრალოთ ბნდებიან.
სალბუნად უაღენი ტრფობას, ვისთვისა ხელი ჰფეხიან,
სამიწოდ სული ხდებიან.

საულეაშის დასაწერი.

ლენტო მსახურე შისიებრ სახეს,
ვინ აბამს ტრფივალს, ეშისა მახე მასხეს.

ქამარზედ დასაწერი.

წელსარტყამს გიძღენი ძმაო,
ხანჯლისთვი წელსა შეიბო
საენებლად მტრისთვის,
ელისაზედ დავშეხენ(!) ვნებისთვის(!),
„ძაო, გახსომდე, აწ მე ამისთვის“. (გვ. 170—171).
აბ. აგრეთვე მინაწერები: გვ. 1, 176.

(1152)

2695

კრებული. 1871

148 ფ.: 20,5×16,5; ქალაღი: მუყაოს ყდა; ნაკლული, (ამოვარდნილი ფ. ფ. 1—5);
შედრული: 1871 წ. იანვრის 6. (138v); დაუწერელია: 3r—5v, 82v—83r, 136v—137r, 139r—
142v, 143v—148v.

1. (მირიანი). „ამბავი პირველი, თავი დასაწყისი ჩინეთისა ხემწი-
ფისა. ამ წიგნსა ეწოდების მირიანი. — იყო ერთი ხემწიფე ხოსროვ შაჰი.
ჩინეთს იძყოფებოდა...“ 1r—2v.

წყდებთ: „...მაგრამ ისინი რომ ლოცულობდნენ, ჯადომ ვერა ესაწყო რა, მერმე ჯადო სხვა და სხვა...“.

შენიშვნა: „მირიანი“ გამოცემულია სამჯერ: პირველი—ტფილისი, 1876 წ. ე. ხელაძის გ-მ; მეორე — ა. ზარგაროვისა, ტფილისი, 1894, მე-სამე — ამავე გამოცემლისა, ტფილისი, 1900.

2. **ჩარდავრიშინი.** „კოსტატინეპოლის ხელმწიფის ამბავი უშვილოებისათვის, თუ როგორ შეწუხებულყო. — იყო ხელმწიფე კოსტატინეპოლის ქვეყანასაზე და მორკმელი და გამდიდრებული...“ 6რ—138ვ.

შენიშვნა: „ჩარდავრიშინი“ ორჯერაა გამოცემული: 1876 და 1890 წწ.: ამ გამოცემებში ტექსტი შემოკლებით და ცოტაოდენი ცვლილებითაა გადმოცემული. მოკლე შინაარსი მისი იხ. **А. Хаханов. Очерки, III, 155—162.**

იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, II², გვ. 338.
ანდრძი: „ვინც მოიპაროს ეს დავრიშინასა, ეიხე მოიპაროს, გაუწყრეს ღმერთი. წელსა ჩყოა, იანერის თვის კვ დაიწერა. ვინც ეს დავრიშინი წაიკითხოთ, თითო შენდობა დამწერს უბძანეთ. ვთხოვთ, თუ რამ ასო შეცდამილია ანუ ნაკლები, შემიწვეით“. (138ვ).

მინაწერი: „ჩუგ-სა წელსა, არეულსა დღესა დაწერილი მარტის თვესა ვფიჭრობდია(!) ვწერდი(!)“ (143რ).

(1153)

2696

ს.-ს. ორბელიანი. სიტყვის კონა. 1758

740 გვ.: 21×17: ქალაღი: მუყაოს მწვანე ფერის ყდა. ყუაზე ამოტვიფრული შავი ტყვი; მხედრული. დასაწყისებში სინგური: 1758 წ. დეკემბრის 17. კვირინიშანი აქვს: გადაწერილია პეტერბურგში: გადაწერი: მელქისედეკ კეკელიძე. დაუწერელია: გვ. გვ. 3, 4, 732 — 737, 739, 740.

[ს.-ს. ორბელიანი]. „სიტყუის კონა ქართული, რომელი არს ლექსიკონი. — ანი არს პირველი ასო და კმიანი და ართრონი მრავალ რიგად თავად და ბოლოდ მოვალს მრავალთა სიტყუათა ზედა. ვითარცა თავსა დაგუიწერია. კულაად ანი არს რიცხვში ერთი. კულაად ანი ითქმის მგზეფსში კვირად. გ^ა კვირიაკედ...“ გვ. 9—719.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი მისდევს A რედაქციის ზოსიმესეულ გავრცობილ ნუსხას (შდრ. „სიტყვის კონა“, 1949 წ. გამოცემა).

2. უძველესი: ა. „ანბანი პირველ სასწავლო ყრმათათჳს“ (გვ. 1—2). ბ. ბერძნული მახვილების, გამოყოფების, სასუენი ნიშნების დასახელება (გვ. 5). გ. „ესე ნიშანი, სადაცა სხანან, მიგასწავლის, ცხოელ არს თუ მცენარე“ (გვ. 6). დ. „ქ. ანდერმანავი ამის მუშაისა, ფრიად დამაშურალისა მოსწავლეთათჳს, გარნა მრავალი მოსწავლენი მგმობარს და მოკიცხარ ექმნებთან შრომისათჳს და არა სარგეყად მისცემენ ლოცვასა“ (გვ. 7—8).

3. ერთგის: ა. „იესო ქ^რეს ღ^მთისა ჩუენისა სამოციდათორმეტო მოწაფეთა სახელები და ვინ იყუნენ და სადათ ეპისკოპოზ იქმნენ“ (გვ. 721—723).

ბ. „მოქელენი, რომელნი არიან ქართულნი და რომელიმე არღარა უწოდენ და დაიწყებოეს და სხუა თურქთა ენათაგან მოუღიესთ მისდა ნაცულად“ (გვ. 724—726).

- გ. „თქმული ქართველ მეფისა მესამე ვანტანგ ლეონის ძისა“ (გვ. 727).
 დ. „თქმული სახლობელის დიმიტრი ორბელიანისა“ (გვ. 728).
 ე. „თქმული თვთ საბისი“ (გვ. 729).
 ვ. მინაწერები: „დასაბამიოგან ქუეს მოსულადმდე...“ (გვ. 729).
 „ბერსენია იტყვიან...“ (გვ. 730); „ქუეს აქეთ 533 წლის შემდგომად...“ (გვ. 730).
 4. ლექსიკონში არის რუსულ-სომხურ-თურქული შესატყვისები.
 5. ხელნაწერზე ვილაციას უმუშავნია შავი ფანქრით და მელნით.

ანდერძები: 1. „ამა წიგნისა მომღვაწებელსა...“ (გვ. 720). (ანდერძი გამოქვეყნებულია. იხ.: ს.-ს. ორბელიანი, ქართული ლექსიკონი, პროფ. ი. ყიფიანი და პროფ. ა. შანიძის რედაქციით. ტფილისი, გვ. 477—478).

2. „1758. დეკემბრის 16. განსრულდა წერით. ღწოთ. შეიწყალე მდივანი მელქისედეკ“ (გვ. 718).

3. „სრულ-იქმნა სიტყუის კონა, ესე წიგნი, რომელ არს ლექსიკონი ქუეს აქეთ 1758. დეკემბრის 17 ქალაქსა სამეფოსა სანკატებერბრუხს ცელითა უნდოს მდივნის კნაზ მელქისედეკ კავკასიისისათა, თუთ საბას უკანასკნელს დანარჩომს ლექსიკონზედ დიდის სიფრთხილით გარდაწერილი და ამის გამო უნდობის წყალობას ემოქმენობ თქვენ მიერ, უფალნო ჩემნო“ (გვ. 729).

მინაწერი: „საქართველოს მეფის ფარსმან მეექვსისი დროს მოვიდნ საქართველოს ქრისტიანობის გასაერცელებლათ ათცამეტნი წმიდანი მამანი სირიელნი მოწაფენი სვიმეონ მესხეთისანი, სახელდობი: 1. იოანე ზედაზნელი, მოძღვარი სხვათა ათორმეტთა მამათა. დღეობა წმიდის ამის იოანესი არის 7 მაისს.“

2. აბიბოს ნეკრესელი, ცსენება მისი 29 ნოემბერს.

3. ანტონ მარტომყოფელი, ცსენება მისი 19 იანვარს და 16 აგვისტოს.

4. დავით გარეჯელი, რომელმან დააწესა გარეჯას დიდი ლავრა, სადაც ეტოდენ 600-ს მოღვაწენი, აქვე აღმოჩნდენ მოსასწაულენი სხვათა შორის მოწაფენი დავითისნი: ლუკიანე და დოდო. დღეობა დოდოსი არის აღდგომის მესვიდე კვირიკეს ოთხშაბათ და დავითისა იმავე კვირიკეს ხუთშაბათს.

5. იხე ანე იასე წილკნელი, ცსენება მისი არის 2 დეკემბერს.

6. იოსებ ალავერდელი, დღეობა მისი 14 ნეკნისოვეს.

7. შიო მღვიმელი, ცსენება მისი ყველიერის ხუთშაბათს.

8. ისიდორე ზისელი.

9. თათე (თადეოზ სტეფანწმიდელი).

10. სტეფანე ხირსელი.

11. ზენონ იყალთოელი.

12. პიროს ბრეთელი.

და 13. მიხეილ ულუმბოელი.

ისიდორესი, თათესი, სტეფანესი, ზენონის და მიხეილის შესახებ ცნობანი მრავალთა არჩეულობათა, — სპარსთა და ოსმალთ შენოსელის და ქვეყნის ცარცვის დროს, — დაკარგულან“ (გვ. 731).

ხელაშვილი იონა, დამაკავშირებელი ასოთა და გუამათა. 1830

105 ფ.; 20×12,5; ქალაღი. მოვარაუებელი წითელი ფერის ქალაღით გადაკრული მუქვას ყდა; მხედრული; დასაწყისები სინგურით; თავსაყოლო: 2r, 13v, 20r, 27r; 1830 წ. (13r); ვადამწერი: [სიმონ ტაბიძე]; დაუწერელია: 1r—v, 19v, 26v, 104v.

სხელაშვილი იონა. დამაკავშირებელი — ასოთა და გუ-
ამთა. — „ქრისტე იესოს მიერ ემბაზისაგან კეთილ-შობილო. შინაგან მეფე-
სულითა და გარეგან ქალაქ გუამითურთ შენით სოლომონ ძეო იოანე-
სო...“ 27r—104r.

შენიშვნები: 1. უძღვის: ა. „წინასიტყუაობიერი ცხადოვნება, ზელის-ველ-წინარე დამძღვანებელი, შეყუანად წიგნსა ამას-შინა, აღმოკითხვად და ყურად-ღებად და გულისხმის-ყოფად...“ (2r—13r); ბ. წინასიტყუაობა]. — „ეგერა წიგნი კატეხიზმო თქუშნდა მოკჳყად წინასიტყუაობითა პირველ წელსა 1827; ეგრეთვე აღქაგტა—წელსა 1829, ხოლო მესამე ესე დამაკავშირებულად სახელ-ღებულ ესეცა წიგნი თქუშნდამოვე შევძხადე ცნობად და აღრიცხულად თითოეულთა ასოთა გუამებისათა, ვითარცა გარეგანთა, ეგრეთუ შინაგანთა ასოთა წვერთა და ნაწილთა დაწებითთა ქურჭელთა, გუამებთა ყოველთა კაცთასა, რომელთაგანნი თხზირ განსწავლისა, სოფელსა შინა ვერაინ იცნობს თავთა თჳსთა, თუ რაოდენნი ძელნი, ძარღენი ტუნნი, ჳორცნი და საღრეკნი და სისხლნი და ნოტიონი სიკოცხლისანი ჳქონანთ თავთა თჳსთათჳს...“ (13v—19r); გ. „ფურცლებთა და გუმრდებთა ზედა წითლურითთა, მუწლებთა მისწავებათათჳს, კითხვად, მსგავსად თავებთა და პარალაფებთა და მუხლებთა პირველნი იხილენ...“ 20r—26r.

2. ერთვის: ა. „წინასიტყუაობა“. —
ივერიის ნორჩსა ვახსა კეთილსა,
ოქრო ნილოსა ტებილად მომდინარესა.
ნეკტარსა საღმთოს მწაღრვალთ განმგაროლესა.
ანთრას მშტმნიერს სიბრძნის გამოკოროლეულესა.
საუნჯეს საღმრთოს სულისა მომბერვალესა:
სიმდაბლით ვიდღენი ამა ჩემსა ნაშრომსა,
ვინადგან მაქუს მე მსახურებად:
იხარებს სული, თუ სათონ იყოს თქუშნდა,
მოძღრისა ჩემის სულიერის მამისა,
ონქისს მსგავსად განმხაბრის გულისა“ (105r).

ბ. „მისს მალალ დირსებას მღუდეღემონა ზონს მამა იონას.“

1. მალისა ძეო, სიბრძნისა მზეო, ვენება მძლეო, ეშმაკთა მთრგუნელო,
2. ნათლის მტრქვეველო, გონება ვრცელო,
შორს განშვებრეტელო, გოლად მეტუშლო,
3. ჳველის საქმეთა უხვად მფენელო,
ნუგეშინის წყლისა მაჳკურებელო,
4. სამართალთა იდიდებოდე, უცხო თესლთაყა შემწყნარებელო.

სოლომონ რაჳმამე, წელსა 1830- (105r—v).

3. ხელნაწერი ნასწორებია იონა ხელაშვილის ხელით. მისივე ხელით არის გაეთვებული ხელნაწერის ჳვემო კიდებზე სქოლიოები.

ანდერძი: „ესერა მკითხველნი წიგნისა ამის, თუმცა სხოლონნი განვაე-
რცე, რათამცა გმსახურე ადვილ შესამცნოდ, გარნა ვმოქენებ, რათა იმსახუ-
როთ ლეაწლნი ჩემნი თქუშნ საყვარელთა სულისა ჩემისაგან კინლა და გარ-
დაბრუნელად, რომელი აღვეგუნე, დავყავ სულისა ჩემისა მთავარი გონება შორის
თქუშნსა მზრახველ სულისა წმიდისა სიბრძნისა შიშით და ძრწოლით, ხოლო
გული ჩემი უმსხუერებლ სულთა და გულთა თქუშნთა, რათამცა გეხსენებოდე
ძე თქუშნი იონა“ (104r).

ბარათაშვილი ნიკოლოზ, ლექსები. 1841

17 ფ: 17×12; ქალღი (გაყვითლებული); უყვლო; ამოცენილია: ფ. 11—12; მხედრული; 1841 წ. (1r); ავტოგრაფი; დაუწერელია: 14v—17v; შექმნილია ე. ვუნიასაგან.

ბარათაშვილი ნიკოლოზ, ლექსები. —

1. „ბუღბუღი ვარდზედ. —
ბუღბუღი ვარდზედ შეჯდა და იტყოდა მსტეინავი...“ 2r—v.
- შენიშვნა: ბოლოს მიწერილი აქვს: „ენისის 18-სა, 1833“.
2. „ქეთევან. —
ზვირთები მოდუღუნებენ,
ქალები ბუჩქნარობენ...“ 3r—4r.
3. „ძია გ...ს თან. —
ძიავ, ყაბახი, სამშობლო შენი...“ 4v.
4. „ლამე ყაბახზედ. —
მიყვარს ყაბახის არე-მარე თვალად საამო...“ 5r—6r.
5. „შემოღამება მთაწმიდაზედ. —
ახ! მთაწმიდაო, მთავ წმინდაო, ადგილნი შენნი...“ 6v—8r.
6. „ფიქრნი მტკვერის პირას. —
წარვედ წყალის პირს სევდიანი ფიქრთ გასართველად... 8r—9r.
7. „ნაპოლეონ. —
ნაპოლეონმა გარდმოავლო თვალი ფრანციას...“ 9v—10r.
8. „ჩემს ვარსკვლავს. —
რად მრისხანებ, ჩემის ბედის ვარსკვლავო?...“ 10v—11r.
9. „ჩონგურს. —
შენნი მოთქმანი, კეეშნის კმანი...“ 11r—v.
10. „საყურე. —
ვითა პეპელა
არხევს ნელნელა...“ 11v—12r.
11. „ჩვილი. —
მიყვარს, მიყვარს მე ტიქტიკი ჩვილის ყრმის...“ 12v—13r.

შენიშვნები: 1. უძღვის: ა. „დაო მაიკო! ეს ლექსები იქონიე ჩემველად. ვიცი, რომ წარმოითხველი მათი მოიგონებ ბევრთა საამოთა დღეთა ყრმაწველობისათა და შემობრალებ შენსა ყარობსა ძმასა. თ. ნ. ბარათაშვილი“. (1v); ბ. „1841 წელი ტფილისი“ (1r).

2. ეს ხელნაწერი ე ლიტერით გამოყენებულა გამოცემაში: ნიკოლოზ ბარათაშვილი, თხზულებანი, თბილისი, 1945 წ. იხ. გვ. 120.
 მინაწერები: 13v—14v.

(1156)

2714

ფირდოუსი, შაჰნამე. XIX

121 ფ.; 32X21; ქალაღი (ლორჯი ფერის); ფედო, დაშლიღი; ნაკლეღი; მხედრულა, სათურებღი და სტროფებღი დასაწყისებღი სინგურით; [XIX ს.], ჳეირნიშანი: 1815; შექენიღია არისტო ქუთათელაძისაგან.

1. [ს ა ა მ ი ა ნ ი]. —

„...რა ზალდაჩამ ჳაშუშთანა. ეს ამბავი გაიღონა,
ღამე დღესა წამურთო, ომსა არას დაეღონა.
ღამით მათი ცეცხლი ნახა, ხელი შუბსა დაეკონა,
და შეუტიღვა თავს დაესხა, ჳოცა შექნა სისხლთა ფონე...“ 1r—15v.

შენიშნეა: აღლი სტროფებღი: 115—445; 508₄—913, (იხ. „შაჰ-ნამეს ანუ მე-
ფეთა წიგნის ქართული ვერსიებღი. ტექსტი გამოსცა და წინასიტყვაობა და ლექ-
სიკონი დაურთო იუსტიანე აბულაძემ. თბიღისი, 1916 წ.).

2. [როსტომიანი (გალექსიღი)]. —

„ჳარი პირველი როსტომისა. ესე არს დასაწყისი მანუჩარ კელ-
მწიფისა, საამ ფალაენისა. ლმერთო, წარმართე საქმე კელითა ჩვენთანღი და
მოგვეც კონეზა ვრცელი და განძღიერება, ხოლო კელი მწერალისა მიწასა ში-
გან ლებღის და ნაწერი მისი რჩებღის. —

ჳე შემოქმედო. ნუ წამწყემდ. დამხსენ სახმიღთა აღლი...“ 16r—121v.
წყ დღეა: „...რა ქეჳაოზ შეიღი ნახა. ცეცხლისაგან შეუწვეღი...“.

შენიშნებღი: 1. აღლი სტროფებღი: 1128—1247; 1262₄—1487₂; 3002₂ —
ბოლომღე (იხ. „შაჰ-ნამეს ანუ მეფეთა წიგნის ქართული ვერსიებღი“, ტ. I,
1916 წ.; ტ. II, 1934 წ.).

2. ხელნაწერი აღწერიღი აქეს ეჭ. თაყაიშვიღს, იხ. „Описание...“,
ტ. I, გვ. 371.

(1157)

2715

ოთხოვი. XVIII

III ფ. + 406 გე.; 15X10,3; ქალაღი; ნაჳერგადარღული ხის ეღა; წესხური. ორ სვე-
ტად, სათურებღი და დასაწყისებღი სინგურით, ოხივე თაღის პირვეღი აზზაცის დასაწყისი
ასო ვარაყით; [XVIII ს.], ჳეირნიშანი აქეს; გაღამწერი: ლიკონი აღექსი [მესხიშვიღი], (401
გე.); აღღი: ტფღიღი (401 გე.); დაწერიღია: IV, IIIr—v, 93—94, 152—154, 160—162,
402, 404—406 გე.; შექენიღია თამარ ჳორჳაძისაგან.

[ოთხოვი]. — „სახარება მათეს თავი პირვეღი. წიგნი შობისა იესუ
ჳრისტესი, ძისა დავითისი, ძისა აბრაჳამისი...“ გვ. 1—334.

შენიშნებღი: 1. უღღესი: ა. წარწერა: (ვარაყით). „საძიებულე წმიღისა სა-
ხარებისა“ (1r); ბ. ანდერძი (სინგურით): „იესო ჳრისტე, შემწყალე მე ფრიად
ცოდვიღი აღექსი, ამ წიგნის მხზაბავი, დღესა მას განკითხვისასა, ამინ“ (1r).
გ. ჩართული დაწერღობა: „ღმერთო, მომძღღე შენღობად აღექსი მწე-

რალსა ამა სახარებისასა. (11r).

2. ოსხთავის თითოეულ წიგნს წინ უძღვის შესხმები: „შესხმა წმიდისა მახარებლისა მათესი, სოფრონის მიერ თქმული“ (11r); „შესხმა სოფრონის მიერ წმიდისა მარკოზ მახარებელისა (21 გვ.); „მისივე მახარებლისათჳს, შესხმა დორეთოს მიერ წმიდისა მოწამისა და სინოფსელისა ეპისკოპოზისა ტირელისა“ (გვ. 92); „შესხმა წმიდისა მახარებლისა ლუკასა სოფრონის მიერ“ (გვ. 149); „შესხმა წმიდისა მახარებლისა ლოკასი, რომელი დაწერა დორეთოს მოწამემან და ეპისკოპოზმან ტირონ სინოპსელმან“ (გვ. 157); „შესხმა წმიდისა მახარებლისა, თქმული სოფრონის მიერ“ (გვ. 157); „შესხმა კვალად მახარებლისა იოანესი, თქმული დორეთოს მოწამისა სინოპსელისა ეპისკოპოზისა მიერ“ (გვ. 159).

3. ერთვის: ა. (ვარაყით) „სამიბებელი წმიდისა სახარებისა, წმიდისა ღღისა“ (გვ. 335—401).

ბ. „სახარებანი მიცვალებულთანი“ (გვ. 403).

ანდერძები: 1. (სინგურით) „ღმერთო, შეიწყალე ცოდვილი ალექსი“ (გვ. 148).

2. „ღმერთო, შეიწყალე გრიგოლ მხატვარის შვილი ალექსი, ამ წიგნის დამხნაბი“ (გვ. 156).

3. „დაიწერა ქალაქსა ტფილისსა კელითა მხატვრის გრიგოლის შვილის ალექსისათა პ(1) ქორთიონს...“ (გვ. 401).

4. (სინგურით) „მომიტყენებდიო, ძმანო, რომელი დავშეერ წერისა ამის სახარებისასა და რაოდენიცა იხილით ნაღვაწსა ამას შინა ნაკულღეანი, ანუ ცთომილნი, უდრტინველად გამართეთ და შენდობა ყავთ ჩემთვის, რათა თქვენცა მიიღოთ სათხოვილი ლოცვისა თქვენისა.“

მეუფეო იესუ ქრისტე, შეიწყალე მამა ჩემი გრიგოლ მხატვარი და დედა ჩემი თამარ და მე მათი ძე დიკონი ალექსი. დაწერე მე წლისა იე“. (გვ. 401).

მინაწერი: „ნო დარი არქიმანდრიტი ნიკიფორესი არს ესე“. (გვ. 401).

(1158)

2724

ერაზმ როტერდამელი, „ხრისტეანე მკედარი ხრისტესი და ძლევამოსილი საჭურუჭლი მისი“. 1830

82 ფ.; 21,5×17,5; ქალაღი; მუყაოს ყდა, ყუაზე ყვისფერი ტყავი; მკედრული. მთარგმნელის, ვიორჯი ავალიშვილის, ავტოგრაფი; სათაურები და დასაწყისები სინგურით; 1830 წ. ივნისის 25 (2r); ადგილი: მოსკოვი; დაუწერელია: 1r—2v; 3v; 80r—82r; შემოწირულია ვ. კარბაშვილის მიერ.

⟨ერაზმ როტერდამელი⟩, ხრისტეანე მკედარი ხრისტესი და ძლევამოსილი საჭურუჭლი მისი. განყოფაა ა. მისთუის, თუ რაბამ საჭირო არს ქეშმარიტისა ხრისტეანესა ცხოვრებასა შინა თუისსა ქონებად განმპხილუჭლობისა, შორს-მპხედუშლობისა და სიმპკნესა. — ა. თუით საჭიროა და ფრიად სარგებლიანი საქმეა ქეშმარიტისა ხრისტეანესა...“ 5r—59v.

შენიშვნები: 1. უძღვის: ა. თავფურცელი წარწერით: „ხრისტეანეა მკედარი ხრისტესი და ძლევამოსილი საჭურველი მისი“

ანუ უმაცხოვარებთესნი კანონნი ხრისტეანებისა ცხოვრებისანი, წელილად და საჩინოდ განაზღვილნი, გამოხატულნი და საღმრთოთაცა წერილთა ზედა დაფუძნებულნი კატასმეველითა გამო, დიდებულისა ერარზმროტერო-დამისა, წოდებული საწსოვარად მკვედრისა ხრისტეანისა, თარგმნილად როსის ენით ქართველსა ზედა თ. გიორგი ავალოვისა მიერ. ჩულ წელსა, იენისსი კე, მოსკოვისა“ (3r); ბ. „გათაეება“ (4r—v).

2. ტექსტი ნასწორებია მთარგმნელის მიერ.

3. ხელნაწერის ქვემო კიდებზე მოთავსებულია შენიშვნები.

4. ხელნაწერს აქვს ანბანური პაგინაცია.

მინაწერები: 1. „Из книг благочиннаго Протоиерея Пантелеймона Цинцагварова“ (ზემო ყდის v).

? (ფანქრით): „ეს წიგნი ეკუთვნის ნიკოლოზ კარიკაშვილსა“ (ზემო ყდის v).

3. (ფანქრით): „ეს წიგნი ეკუთვნის დავით კარიკაშვილს“ (ზემო ყდის v).

4. (ფანქრით): „ნიკოლოზ კარიკაშვილისა არის; ნიკოლოზ კარიკაშვილისა. 1890 წელიწადი. მარიამ კარიკაშვილისა“, (82v).

(1159)

2725

ვენებანი უფლისა ჩუშნისა იესო ხრისტესნი. 1828

130 ფ.; 21×17,5; ქალაღი: მუყაოს ყდა, ყუა ყვადიფერი ტყავის; მზედრული; სათაე-რები და დასაწყისები სინგურით; მთარგმნელის ვიორგი ავალიშვილის ავტოგრაფი; 1828 წ. დეკემბრის 12(4r); ადგილი: მოსკოვი (4r); დაუწერელია: 1v—3v; 4v; 6v; 24v; 129v—130v; შემოწირულია დ. კარიკაშვილის მიერ.

„ვენებანი უფლისა ჩუშნისა იესო ხრისტესნი დროსა დაფარულისა მისისა ცხოვრებისასა. ა. ვენებაჲ. წინაჰსწარხილუაჲ და თავს-დეება ყოვლისა, რაჲსაცა ვენებად ჯერ-უჩნდა მას. — აღდგინებისათჳს კაცთა ბუნებისა, ცოდვთა პირტშლისა კაცისათა განაჰკრწილისა...“ 25r—129r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერს ქვემო კიდებზე მოთავსებულია შენიშვნები.

2. ტექსტი ნასწორებია მთარგმნელის მიერ.

3. უძღვის: ა. თავფურცელი წარწერით: „ვენებანი უფლისა ჩუშნისა იესო ხრისტესნი დაფარულსა და საზოგადოსა ცხოვრებასა შინა მისსა, ტან-ყუათა შინა მისთა პირტშლ-სიკუდილისა და თჳთ სიკუდილსაცა შინა. ე. ი. თჳთ გან-ჰკორციელებისა მისისათ-განსტყეებადმდე სულისა ჯუარსა ზედა, თარგმნილი როს-სის-ენით ქართველსა ზედა თავადისა გიორგი ავალოვისა მიერ. ტომი ა. ნაწილი ა. ჩუშ წელსა, თთშსა დეკემბერსა იბ. მოსკოვის (4r); ბ. „გათაეებაჲ (ა) პირტშლისადმი ნაწილისა პ-რტშლისა ტომისა“ (5r—6r); გ. „წინა-სიტყუაობაჲ“ (7r—v); დ. „შემოკლებული აღწერაჲ კატასმეველის ცხოვ-რებისა. რომლებითაჲ სასულიეროათა რჩევაებითა მისითა მიხედვსამებრ მისა, თუ ვითარითა სახეათა ჯერ-არს სარგებლობად კიოხვთა იესო ხრისტეს ვენებათათა. — კატასმეველი წიგნისა ამის მამაჲ თომას იყო ძეჲ ფერდი-ნანდისა...“ (8r—24r).

4. ხელნაწერს აქვს ანბანური პაგინაცია.

მინაწერები: 1. „Из книг благочиннаго Протоиерея Пантелеймона Цинцагварова“ (ზემო ყდის v).

2. „ჩუშ წელსა, იანვარს პირველს დღესა. წიგნი ესე შეეკვრევიენ სამე-ულთს ქალაქსა შინა მოსკოვისა, მე, მღვდელმა პარმენ წინამძღვ-როვმა, და ჩემი საკუთარი არის“ (1r).

ქილილა და დამანა (ბებუთაშვილისეული რედაქცია). XIX

222 ფ.; 35,3×22; ქალაღი (დალაქავებული); ტყავადარული ტვირთული ხის ყდა, დაზიანებული (ქვედა ყდა მხოლოდ ნახვევარა), მოვარდნილი; მხედრული; [XIX ს.]; გადამწერი: [მელიგზედ ბებუდოვი, იხ. S 21]; დაღწერულია: 71r—v, 150r—v, 172r (ეს ფურცელი ზომით მთელი ფურცლის მეოთხედია).

⟨ქილილა და დამანა⟩. „ქარი პირველი. რომელსაც ყმათაგანსა და ხელქვეშეთთა თავი გამოეჩინოს სიტყვით მისის სიდიდის სახელის დამცრობას ნუ უჯერებ...“ 1v—222v.

შენიშვნები: 1. ტექსტს უძღვის ანვარი სოჰაილის შესავლისა და საბას ანდერძის პერიფრაზი და „ქილილა და დამანას“ ტექსტის შემოკლებლის მელიგზედ ბებუთაშვილის ანდერძი: „დასაწყისი პირველი, თქმული ბრძანისა ანვარი სოილისა, სიბრძნეთა იგავთა შეწყობითა სწავლის აღმატებთა „ქილილა დამანას წიგნია. — რიტორთა და მეცნიერთა ფილოსოფოსთა ამის შეკრების რიგები მრავალ რიგათ შეუწყვიტოთ. სასიბრძნო სწავლა სამხიარული და საცურო არაკები ერთმანერთში აღრევიან, ნადირთა, მხეთა, თევზთა და ფრინველთა ენათა მაგიერი არაკნი და სიბრძნის გზები მოუყვანიან და ბედნიერებით გამოუჩენიან. მეფეთაგან ყმათა შერისხვა, შეწყალება, გადრღება და გამდიდრება მტერთაგან გაცლისა მოშორებისა და მათის გაკუდების საქმე უმოქმედებით: წიგნი ესე ბრძანსა და გზიანსა ფილოსოფოს ბარამად სახელდებულს ინდოთა და მიშლიმის თუმთა ველმწიფე ყოფილა, მას ინდოურს ენით ეთქმევიანებია. რა ეს წიგნი ისპანს შექირვებაში ყოფის მეფეს ვახტანგს ქართველთასა ხელად ეგდო, ენახა, რაც მეფეთა რიგია, გაქირვებული რიგეა, ერთგულთა წყალობა, ორგულთა მისაგებელი, ჰელმწიფეთა და ხელისუფლთა წესნი — აქედგან მიხედებთან. მაშინ სპარსულითგან ქართულად ეთარგმნიებანა. თითონ სპარსული არა სცოდნოდა, მთარგმნელიც თვის გონებისა ვერ ეშოვნა. მთრევე-მთრევეთ გადმოეთარგმნათ. სხვას ენის წიგნი, სხვას ენაზედ, თუ არა კაის მცოდინარისაგან, გამოთარგმნა ძნელია. რა გაეთაებინს, ქართში სულხან ორბელიანისათვის გამოეგზავნა და მოეწერა მაღალსა მდაბალი ლექსი:

წუთის სოფლისა სურვილი უჯერებდა მგონია,
 მოყვარე კეთილს ჰყვარობდეს, ბრძენთაგან გამიგონია,
 აწ მოიგონე შენ ჩემი პირველი სიყვარულია,
 ეს საქმე კარგათ მისაქმე, თვალთ ნუ მოგივა რულია.

და ებრძანა ეს ჩემი ჰირნახული გაჩაღებ გემოვანად, სადაც ლექსები ჩართულია, აგრეთვე ქართულად ლექსები ჩაურთევეო, რა ეს ბრძანება მოსვლითა უარი არ შეიძლება... „წიგნი ტყვილად და გემოვანად დაეწყო თითხმეტ კარად, რა ჩემს სოფლად ყოფნისა ცუდაობის გამოდ ენახე, რომ მრავალი ლექსნი და იგავნი ღრმასიტყვაითა მკითხველნი შეუკებულად დარჩებოდნენ, ამისთვის მე თავადმა მელიგზედ ბებუდოვმა ადვილ შეტყობისათვის მემამულეთა ჩემთა ზოგიერთნი გაუგებელნი იგავნი გაუშვი, რათავანც მას შიგან ერცელად იყო დაწერილი და ერთის იგავის კითხვით რა მოებმოდა მეორეს საგანზედ დაპარაკი, მკითხველნი უსარგებლოდ და შეუტყობრად დარჩებოდნენ, აქედგან იგულისხმების: უკეთ ფრინველნი, მხეცნი და თევზნი ამ სახით მომოქმედებენ, ჭკვათა მყოფთა და პირმეტყველთა კაცთათვის რაოდენ სასარგებლო არის და მის დროს რაგვარად გამოაჩენს და ყოველსა გვამსა დაანახებებს, თუ როგორ ჭერარს ამ ქვეყანაში ცხოვრება“ 1r—v (ანდერძი წარმოადგენს საბას ანდერძის ბებუთაშვილისეულ პერიფრაზს ბებუთაშვილის დამატებებით).

2. ტექსტს ერთვის: მეფის ვახტანგის ნაბახეზი შაირცხი. —
 „ველამ მიხმეს ისევ ის ჰაანს...“ 222v.
 წყდება: „...და მოძღვრდა ხორცი სუსტი, რაღა შეთქვა მსმენთვის
 მწარად“.
3. „ქილილა და დამანას“ ბებუთაშვილისეული რედაქციის შესახებ იხილეთ
 ტო. რუხაძის წიგნი: „ქართული ეპოსი „გარდამავალი ხანის“ ლიტერატურა-
 შა., 1935 წ., გვ. 236—238.
4. ამ ხელნაწერის შესახებ იხ. აგრეთვე: ექვთიმე თაყაიშვილი, „
 „Описание...“, ტ. 1, გვ. 294.

(1161)

2727

ს.-ს. ორბელიანი. სიტყვის კონა. 1758

732 გვ.: 22,5×18,5; ქალღი: კოლენკორგადარული მუყაოს ყდა, ყუბზე ყავისფერი
 ტყვი წარწერით „LEXICON“; მხედრული, დასაწყისები სინგურით, ყოველი ახალი ასო
 იწყება მოხატული ასოთი; 1758 წ. 19 ივნისი (გვ. 731), ჭვირნიშანი აქვს; ვადამწერი: მელქი-
 სედეკ კავასიძე (გვ. 731); ვადამწერილია პეტერბურგში; დაუწერელია გვ. 2.

ს.-ს. ორბელიანი. „სიტყვის კონა. ქართული, რომელ-
 არს ლექსიკონი. — ანი არს პირველი ასო და კმონი და ართრონი მრავალ
 რიგად. თავად და ბოლოდ მოვალს მრავალთა სიტყუათა ზედა, ვითარცა
 თავსა დაგუწერია. კუალად ანი არს რიცხვი ერთი. კუალად ანი ითქმის მგზეფ-
 სში კვირად...“ გვ. 9—721.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი მისდევს A რედაქციის ზისიმეხელ ვაერცობილ
 მუსხას (მღრ. „სიტყვის კონა“, 1949 წ. გამოცემა).

2. უძღვის: ა. „ნულა და ქართული რიცხვი (გვ. 1). ბ. „საქევენი ზუთთა
 კმონთუ ასოთანი და სწავლა სხუათა ასოთა და თვე-ბოლოთანი...“ (გვ. 3—4).

გ. „ან დერძანამავი ძის მუშაქისა ფრიად დამაშტარლისა მოსწავლეთა-
 თს, გარნა მრავალნი მოსწავლენი მემობარ და მოკცხარ ექმნებიან შრომისა-
 თს და არა სარეწავად მისცემენ ლოცვასა“ (გვ. 5—7).

დ. „ეს თონი ნიშანი ქვეყანის მზომელობისანი არიან ველოვნებანი“ (გვ. 7).
 ე. „ესე ნიშანი სადაცა სხენან, მოვასწავლის ცხელი არის თუ მცენარე
 გონება...“ (გვ. 8).

3. ერთვის: ა. „იესო ქრისტეს, ლუთისა ჩვენისა, სამოკცდათორმეტ მოწა-
 ვეთ სახელები, და ვინ აუტუნენ და სადათ ეფისკოპოზი იქმნენ“ (გვ. 723—725).

ბ. „მოველენი, რომელნი არიან ქართულნი და რომელთამე არლარა უწო-
 დენ, და დავიწყებიეს და სხუა თურქთა ენათგან მოვლიეს მისდა ნაცულად.“
 (გვ. 726—728).

გ. „გომეტრია ქვეყნის ნზომელი“ (გვ. 729).

დ. „თქმული ქართველთ მეფისა, მესამე ვახტანგ, ლეონის ძისა“
 (გვ. 730).

ე. „თქმული სახლთხუცის დიმიტრი ორბელიანისა“ (გვ. 730).

ვ. „თქმული თუთსაბასი“ (გვ. 731).

ზ. მინაწერები: „დასაბამითგან ქრისტეს მოსულამდე...“ (გვ. 732); „ბერძენ-
 ნი იტყუიან...“ (გვ. 732); „ქრისტეს ათა 533 წლის შტ...“ (გვ. 732).

4. ლექსიკონს აქვს რუსულ-თურქულ-სომხური შესატყვისები.

5. შიგადაშიგ მიწერილი აქვს წყაროები.

ანდერძები: 1. „ამა წიგნისა მომღვაწებელსა, სულხან-საბა ორბელი-
 ანსა...“ (გვ. 722); (იხ. ს.-ს. ორბელიანი, ქართული ლექსიკონი. პროფ.
 ი. ყიფშიძისა და პროფ. ა. შანიძის რედაქციით. ტფილისი. 1928 წ.
 გვ. 477—478.

2. „სრულ იქმნა სიტყუის კონა, ესე წიგნი, რომელ-არს ლექსიკონი, ქვს აქათ 1758 ივნის 19, დიდსა ქალაქსა სანკთ-პეტრებრუხს ხელითა მდივნის კნიაზ მელქისედეკ კავკასიძისათა, თუთ საბაზუკანასკნელს დანარჩომს ლექსიკონზედ დიდის სიფთხილით ვარდაწერილი, და ამის გამო შენდობის წყალობას ემოქნებობ თქვენ მიერ, უფალნო ჩემნო. დიდება ღმრთსა სრულყოფელსა, ამინ“ (გვ. 731).

მინაწერი: 1. „შინა ვარ ღმრთისა, ძე ადამისა არხიერი ევლოკიოზ. Смирненн Епископ Евлѳгиѳ“ (გვ. 722). იხ. აგრეთვე გვ. 732.

(1162)

2734

ანტონ I, ქართული გრამატიკა. XVIII

I+120 ფ.; 31,5×20,5; მწვანე ფერის ქალღლი; ტვიფრული ტყავგადაკრული ბეჟაოს ყდა; დაშლილი; მხედრული, ორ სვეტად, სათაურები და დასაწყისები სინგურით; [XVIII ს.]; დაუწერელია: Ir—v; 3v; 46v; 86r—v; 119v—120r; 60r—v შეწებებულია.

〈ანტონ I, ქართული გრამატიკა〉. „თუთს კელოვნებისა ღრამმატიკოსობითისა, ნაწილი პირუელი. რომელსა შინა მარტივად მდებარე არიან თითოეულნი ნაწილნი სიტყუათანი მაგალითებითურთ, რომელნიცა ზეპირებად სათანადო არიან ღრამმატიკასა მოწაფე ქმნილთა. თავი ა. ბრუნვათათუთს სახელთასა. § 1. — რიცხუსა შინა ჩუჴნ განსჯითა შემოყუანილნი ბრუნუანი სახელთანი არიან რუა...“ 4r—119r.

შენიშვნები: 1 ტექსტს უძღვის: ა. „შეყუანილება წიგნისა ღრამმატიკასა, მიწერილი მოძღუართად და მოწაფედად ღრამმატიკასათა ანტონის მიერ არხიეპისკოპოსისა ყოვლისა ზემოისა საქართველოთსა. — სამთა მიერ განუშენებულისა სიბრძნისა...“ (1r—v); ბ. „პინაქსი ღრამმატიკისა...“ (2r—3r).

2. ერთის: „დასასრული მესამისა, ღრამმატიკის ნაწილისა...“ (119r).

3. ანტონის ქართული გრამატიკა გამოცემულია. იხ. „ქართული ღრამმატიკა შედგენილი ანტონ I-ის მიერ. გამოცემული ალექსანდრე ეპისკოპოსის საფასით, თბილისი, ეკთიმე ზელაძის სტამბა, 1885 წ.“

ანდერძი: (სინგურით): „იწყო წერათ თებერვალს კ და აღესრულა მარტს იბ“. (119r).

მინაწერი: „ზაქარია კიკინაძის წიგნია“ (57r).

იხ. აგრეთვე მინაწერი 119ყ.

(1163)

2744

იოანე დამასკელი. გარდამოცემა. 1803

46 ფ.; 16,5×11; მომწვანო ქალღლი; უყდო; მხედრული, სათაურები და სახედაო ასოები სინგურით; 1803 წ. (46ყ); გადაწერილი — რაფიელ იოანეს ძე მაისტროვი (46ყ); გადაწერის ადგილი თბილისი (46ყ).

ღირსისა მამისა ჩვენისა იოანე მონაზონისა და ხუცისა დამასკელისა, გარდამოცემა უცილობელი მართლმადიდებელისა სარწმუნოებისა, ვითარმედ მიუწთომელ არს ღმერთი და ვითარმედ არა ჯერ-არს ძიება და გამოწულილება არა მოცემულთა ჩვენდა წმიდათა წინასწარმეტყველთა, მოციქულთა და მახარებელთ მიერ. გვაკორთხენ მამაო. თავი პირველი. —

11. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

ღმერთი არავინ იხილა ოდესცა, მხოლოდ შობილმან ძემან, რომელი იყო წიაღთა მამისათა...“ 5r—46v.

შენიშვნები: 1) ტექსტს წინ უძღვის ზანდუკი (ფ. ფ. 1—5): „შეწევნიოა ღთისათა, ზანდუკი იოანე დამასკელისა მიუწოდომელობისათვის ღთისა და ვითარმედ არა ჯერ-არს ძიება და გამოწულილება არა მოცემულისა ჩვენდა წმიდათა წინასწარმეტყუელთა, მოციქულთა და მახარებელთა მიერ“.

2) თხზულება თარგმნილია არსენ იყალთოელის მიერ (შდრ. S—1463, 54r—102v და „მიმომხილველი“, ტ. 1, 1926 წ., გვ. 178).

ანდერძი: „1803 წელსა, დაიწერა ხელითა რაფიელ იოანეს ძის მამის სტროვისათა ქალაქსა ტფილისს“ (46v).

(1164)

2745

გამოკრებილი ფსალმუნი. 1815

26 ფ.: 21,5×16; მომწვანო ქაღალდი; უყდო; მხედრული, სათაურები და სჯედაო ასოები სინგურით; 1815 წ.: კვირინიშანი 1814 წ.: გადამწერი ბაგრატ ბატონიშვილი (25v); დაუწერელია 26r—v.

„გამოკრებული ფსალმუნი. თთუშსა სეკდებერსა შ. შობასა ყოვლად წმიდისასა. იწყებენ პირველი მკარის მგალობელნი გალობით: — გადიდებთ შენ. ყოვლად წმიდაო ქალწულო...“ 1r—25r.

შენიშვნა: 23r-ზე ტექსტის ხელით სიტყვასთან „თანამჭდრო(!) ანგელოსთაო“ არის კომენტარი: „რუსნი ასე იტყვან: და მობაჰო ანგელოსთაო, ხოლო ესეც არის — და თანამოდასეო ანგელოსთაო“.

ანდერძი (გადამწერისა): „უგანათლებულესო მამაო მეფის ძეო იოვანე, თქვენგან ნაბრძანები ესე შრომაი ჩემი შევლუ[ენ] უგანათლებესობასა თქვენსა. ვთხოვ ღმერთსა და აქ მოხსენებულთ წმიდათა, რათა მღარველ გექნესთ და მეოხ ქრისტესა წინაშე, თქვენი უმცროსი მამა ბაგრატ ს. პეტრიქოვი ს.“

— 18 $\frac{7}{10}$ 15.

ვიხცა ვინ მღღღნი, ანუ დიაკონი, ანუ ერისკაცნი წარიკითხავდეთ, ცოდვილს მეფის ძეს ბაგრატს შენდობას უბრძანებდეთ“. (25r—v).

(1165)

2746

ჟამნი. XVIII

335 ფ.: 17,5×13,5; ქაღალდი; ტყავადაკრული ტვიფრული ხის ყდა; ზედა მხარეზე მედალიონში ამოტვიფრულია ჯვარცმის სცენა, ქვემო ყდაზე რომელიღაც წმინდანი; ზემო ყდის საცავი ფურცელ სტამბაში დაბეჭდილი საგალობლების ფრაგმენტია; ნუსხური; დასაწყისი ასოები მთავრულად და სინგურით; ბოლონაკლები: [XVIII ს.]; გადამწერილია სხვადასხვა ხელით, ძირითადი ნაწილი იესე დეკანოზის მიერ (122v).

[ჟამნი]. — „აღსდგე რაჲ ძილისაგან უწინარეს შუალამისა, ესე ბრძანენ ეკლესიად მიმავალმან. აღდგომილნი ძილისაგან შეგვირდებით შენ...“ 17r—335v.

შენიშვნები: 1. ჟამნი შედგება: ა) „ხოთიანი ღისმშობლისანი სრულიად წელიწადსა შინა, რომელი ითქმის მწუხრად...“ (1r—16v); ბ) თვეთა მეტყველება (184r—273r); გ) „პარაკლისი ახლად თარგმნილი. სვედრებელი ყოვლად წმიდა“

დისა ღრისმშობლისა მიმართ“ (275v—285r); დ) „ოხითა იბაკონი მარხვათა და ზადიკთანი“ (285v—296r); ე) „სახარებანი გამოავლინენი და დიდება აქებდითისა“ (296r—335v).

2) ხელნაწერის ტექსტი ძირითადად მიყვება 1899 წელს თბილისში დაბეჭდილ „ქამნს“, თუმცა დაბეჭდილ ტექსტთან შედარებით ზოგიერთი ადგილი შემოკლებულია და ზოგიერთი გავრცობილი.

ანდერძი (გადამწერისა): 1. ყოვლად წმიდაო სასო ჩუენო, შემიწყალე მჩხაბავი და უღირსი [ი ე ს ე]“ (შემდეგ ფურცელი ჩამოჭრილია, 16v).

2. „ქრისტე, შემიწყალე ფრიად ცოდვილი იესე დეკანოზი, ამის მწერალი“ (122v).

(1166)

2747

კრებული. XVII—XVIII

314 ფ; 15,5×20,5; ქაღალდი; უყდო; შემორჩენილია ზედა ყდის მხოლოდ ნახევარი; ჩაკლული; ნუსხური; სათურები და ს:ზეჯაო ასოები სინგურით; აქვს თავჯახულობა: 2r, 164v და 246r; გადამწერი: დავით მღვდელი (263v); [XVII—XVIII სს.]; დაზიანებულია ფ. 186 და 297; დაუწერელია: 1v; 186v.

1. [ქამნი]. — „აღდგომილი ძილისაგან შეგვიერდებით. შენ, სს^{რო} და ანგელოზთა გალობასა გიღალადებთ. შენ, ძლიერო...“ 2r—164r.

შენიშვნა: ქამნი შედგება: 1. „ქამნი შულამისნი ბერძენნი“ (2v—16r), 2. ქამნი შულამისნი შაბათისა“ (16r—23r), 3. „ლოცვა წმიდისა ევსტათისი“ (23r—24r), 4. „წესი და ქამნი, რომელი ესრეთ იოქმის ყოველთა კვირიაკთა ლამისთევათა შინა“ (24r—28r), 5. „ქამნი პირველი ცისკრისა“ (28r—37v), 6. „შაბათს გამოავლინე“ (37v—44v), 7. „ქამნი სამქამისა“ (44v—48r), 8. „ქამნი მეექვსე“ (48r—52r), 9. „ქამნი ცხრა ქამისა“ (52v—61r), 10. „ქამნი მწუხროსანი“ (61r—67r), 11. „ქამნი დიდისა სერობისა“ (67r—78r), 12. „ქამნი მცირე სერობისა“ (78r—82r), 13. „იბაკონი წმიდისა ღმრთისმშობლისანი, რომელ არს დაუჯდომელნი, ხოლო ბერძულად აკათისტო, ზეშთა მბრძოლისა ჩემისათჳს...“ (82r—87v), 14. „ლოცვა დღითი-დღე სათქმელი ყოვლად წმიდისა ღმრთისმშობელისა მიმართ, უკეთეს გუფრის ხილვა მისი ქამსა სულისა განყოფისა“ (89v—91v), 15. „ლოცვა წმიდისა ღმრთისმშობლისა მიმართ სავედრებელი“ (91v—93v), 16. [თუენი]. „თუესა სეკდენბერსა აქუს დღე ლ. დღეთა აქუს ქამი 12 და ლამეთა ქამი 12. თუესა სეკდენბერსა დაწყება ინიდუკიონისა. ესე იგი არს ახლისა წელიწადისა“ (94r—164r).

2. „სახარებისა და სამოციქულო სსაკითხავები — „წინადით (!) განგება აღსრულების ათორმეტთა ქრისტეს შობისა, იწყონ ფსალმუნთა...“ 164r—186r.

3. [მარხვანი]. — „იწყებთან ოხითა იბაკომ და სამოციქულო სახარება მეზუერისა და ფარსეველისა. ღ^{თო} ყოვლისა მპყრობელო, უწყი ქალთოდ ძალი ცრემლთა...“ 187v—265v.

4. [აღდგომის კვირათა განგება]. — „ოხითა იბაკონი აღდგომისანი. ქამა ა. რაქამს ლოდი იგი დაბეჭდილ იყო...“ 266r—289v.

5. „მარგალიტისაგან გამოღებული ცოდვილთა დამართალთა.— აწ რომელი მეგულების თქმად, შემეშინდების და შემიძრუნდების გული...“ 290r—297v.

6. „ცათ მოხილვა და გამოცხადებაა ყოვლად წმიდისა ღმრთის მშობლისა, რაათა განცხადნენ სატანჯველნი საუკუნონა, გუაკურთხენ მამაო. — აღვიდა რა(!) ყოვლად წმიდა ღმრთისმშობელი მთასა ზეთის ხილთასა...“ 305r—313r.

7. „სამთვარიო მართალი და ჭეშმარიტი ესე. — მთვარისასა დღე კეთილი თესვა, ნერგვა, ცხვართა რისეა წარწყმედილი ჰვოს...“ 313r.

წყდება: „...გუელმან ადამ აცთუნა და ევა მეექუსესა ჟამსა და სამოთხით გამოვარდეს, რომელი დასნეულ...“ 314v.

ანდრძი (ვადაძერისა): „ღმერთო, შეიწყალე ამ წიგნის აღმასრულებელი დავით მღვდელი. ვინცა შენდობა მიბძანოთ, თქვენცა შეგინდნენ ღმერთმან. ამენ, ამენ, ამენ“ (263v).

მინაწერი (სხვა ხელით): „ტყვიპისთვის ჭერის ანაკუთი ანუ იფქლისა ღვთისა დათუქე და მღვდლარე ეგრეთვე ზედა შემოსდევ და ერგოს, ველურ[ი] ნიორი კერძები ღვთისა შეაბგე და შეასვი“ (266r).

(1167)

2753

იონა ხელაშვილი, კატეხიზმო. XIX

219 გვ.: 19,3X12,3; ქალაღი; ტყავგადართული ტვიფრული მუყაოს ყდა, რომლის ზედა ნაწილი მოცილებულია; მხედრული; [XIX საუკ.] დაუწერელია; გვ. გვ. 20, 21, 22, 34, 219; შემოწირულია ალ. როინაშვილის მიერ.

იონა ხელაშვილი. — „შემოკლებული კატეხიზმო, მართლმადიდებელთა ქრისტეანეთა ძეთა და ასულთა ყრმათათჳს ენისა აღმოდგმისა დროთავე შინა გაზუბირებად სიმოკლო სარწმუნოებისა და ჰსჯულისა ათთა მცნებათა და ლოცვათა საფუძვლისა, საუფლო მამაო ჩვენოესა. ნაწილი ბირველი კატეხიზმოსია. თავი ა:

კითხუა: რაა არს კატეხიზმო?

მხიგება: ელღინ-ბერძულ ჰრთული ლექსია...“ გვ. გვ. 35—218.

შენიშვნები: 1. ტექსტს უძღვის: ა) „ეპისტოლე, მიწერილი უფლისა დოოევვისა(!) მიმართ. სოლომონ იონანეს ძისად წელსა 1827, თთუშსა აპრილსა 12, სამშაბათსა სკპზ იონა ხუცეს მონოზონისა მოძღვრასაგან...“ (გვ. გვ. 1—19).

ბ) „სარჩეთა-მეტყველია კატეხიზმო რეუტელისა ამის ბუნებითი ღმრთის მეტყველებისა და გამოცხადებითი ღმრთის მეტყულებისა, ძეშლისა და ახლისა აღთქმებისა წიგნებთაგან, რომელნი სულმან წმიდამან დასწერა წინაწარმეტყუელთა პელებთაგან და წმიდათა მოციქულთა...“ (გვ. გვ. 22—53).

2. ტექსტის ყველა გვერდზე გაკეთებულია სქოლიოები იონა ხელაშვილის მიერ.

მინაწერები: 1. ზედა საცავი ფურცლის შიგნით: „აღეკსანდრე სოლომონის ძე როინაშვილისა. ვწირამ ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელს საზოგადოების წიგნსაცუვსა(!). ეს კატეხიზმი ვიციდე იარმუჯზე ძველი წიგნების მოვარცხსაგან თფილისში, იანვრის 26, 1896 წელსა. ა. ს. როინაშვილი. № 3“.

2. Нина, Анастасия (გვ. 220).

(1168)

2764

კურთხევანი. XVIII

100 ფ.; 19×14,5; ქალაღი; თაგ-ბოლო ნაკული; თაგში აკლა პირველი რვეული მთლიანად და მეორე რვეულის 4 ფურცელი; წყდება მე-14 რვეულზე; უფლო; დაშლილი; ნუსხახუტური; შვი მელანი; შიგადაშიგ გამოყენებულია სინგურიც; [XVIII ს.]; შემოწირულია ნიკოლოზ გაბრიელის ძის ასათიანის მიერ.

[კურთხევანი]. — „...წინააღმდგომობისა და შემთხვევისაგან ეშმაკისა შუადლისა და საცთქ[რ]თაგან მისთა ბოროტთა...“ 1რ.

წყდება: „...მკუდრად იხილვე ჯუარსა ზედა უკდო და საფლავსა შინა, ვითარცა მკუდარი დაიდევ, რომელი ჰსრწინილებისაგან და სიკუდილისაგან თავისუფალნ ნათესავი კაცთა, არამედ ვითარცა ხარ უფესკრული მმწყალებისა განუცდელი უსაზღრო და წყარო...“ 100v.

შენიშვნა: კურთხევანი შედგება: 1. „ლოცვაა წმიდისა ნათელისა ემბაზსა ზედა ყრმითურთ“ (2r—6r); 2. „ლოცვაა აღვეცასა ყრმისასა“ (6v—8v); 3. „წესი, რომელი იქნების წინდობისა“ (6v—8v); 4. „ლოცვაა გვრგვნის კურთხევისა“ (8v—18r); 5. „ლოცვაა ზეთსა ზედა“ (18r—34v); 6. „ლოცვაა მცირისა აიაზმისა“ (35r—40v); 7. „ლოცვაა დიდისა აიაზმისა“ (40v—47r); 8. „პარაკლისი ღვთისმშობლისა აღსარებასა ზედა ცოდვილისასა, თქმული ეფთჳმის მიერ მონაზონისა“ (47r—55v); 9. „ლოცვაა სულთ ბრძოლისა“ (55v—58r); 10. „წესი, რომელი აღესრულების ერის კაცსა ზედა შესვენებულსა, რაჟამს განვიდეს ამიერ სოფლით“ (58v—73v); 11. „ლოცვაა და წესი მღვდელსა ზედა მიცვალებულსა“ (73v—93v); 12. „წესი, რომელი აღესრულების მონაზონსა ზედა აღსრულებასა“ (93—100v).

(1169)

2765

რუსულ-ქართული ლექსიკონი. XIX

144 ფ.; 17,5×21,5; თეთრი ქალაღი; ხის ტყავგადაკრული ტვიფრული ყდა; ბოლონაკული; [XIX საუკ.]; პეტრიძის 1826 წ. (ფ. 4); შემდგენელი პავლე ასათიანი (?); შემოწირულია ნიკოლოზ გაბრიელის ძის ასათიანის მიერ.

[რუსულ-ქართული ლექსიკონი]. —

A—ბოლო, არამედ, და.

абаси — აბაზი...“ 1რ.

წყდება: шаставный — ბედნიერი.

шебенъ — ხიჭი, ნამუსრი, ღორღი...“ 144v.

შენიშვნა: ხელნაწერი აღწერილი აქვს მ. კელენჯერიძეს წიგნში — „რუსულ-ქართული ხელნაწერი ლექსიკონები XVIII—XIX საუკუნეებისა“. თბილისი, 1961 წ., გვ. 10.

შინაწერები: 1. „მოკამაგირეთა დავიჭირე პავლე ბივი 12 იანვარსა, 1865 წელსა...“ (1რ).

2. „Из книг Николая Гавр. Асатниани“ (1რ).

3. „ნიკოლაი გაბრ. ასათიანის“ (1რ).

4. „პავლე ასათიანოვის არის, ვინც იპოვნოს და არ მისცეს, გაუწყრეს წმინდა მარინის შადლი“ (ქვედა ყდის შიდა მხარე).

5. განსხვავებული ხელითა და მელნით: „შედგენილი პავლე ასათიანისა“ (ზედა ყდის შიდა მხარე).

(1170)

2766

წმინდათა ცხოვრება. XIX

196 ფ.; 20,5×16,5; ქალაღი; ხის ტყავდაკრული ყდა; მხედრული; ვადამწერი — ტერ-ანტონი (2v); სათაურები და საზედაო ასოები სინგურით, [XIX ს.]; დაუწერელია; 5v, 196r. შემოწირულია ნიკოლოზ გაბრიელის ძის ასათიანის მიერ.

„წმინდათ ცხოვრება: — 1. წმიდა ევსტაქეო: ევსტაქეოს, ანუ ევსტათეოს, ჯერ რომ არ გაქრისტიანებულიყო, პლაკიდოს გინა პლავიდას ეწოდებოდა...“ 6r—14v.

2. „შვიდთა ყრმათა ეფესოსთა. ეფესოს ქალაქს. პისა აიასლუქითქმის, მფრინველადა თქმული ადგილი არის...“ 14v—21r.

3. „ცხოვრება ევგინე ქალწულისა. — ესეცა იყო ასული ფილიპესი, რომელი პრომის აზნაურებთაგანი ერთი იყო...“ 21r—30r.

4. „წმიდა ადრიანესი და ანატოლისა. — ადრიანე იყო კერპომსახურის შვილი, მაგრამ ცოლი თვისი ანტოლა ქრისტიანე იყო...“ 30r—39v.

5. „წმიდა სანდუხტე ქალწულისა. — ესე ასული იყო სანატრუკ წოდებული სომეხთ მეფისა, როდესაც თადეოს მოციქული, სამეოცდაათორმეტ მოწაფეთაგანი. ერთი მოვიდა სასომხეთში...“ 39v—47r.

6. „წმიდისა შუშანისა. — ამისი სახელი ვარდანუპი. გინა ვარდუპი იყო. გარნა ფრიად მშვენიერებისა და ნათლოვანი სახის ყოფნისათვის შუშანა იწოდა...“ 47r—48r.

7. წმიდისა ფებრონესი. — ესე ორი წლისა რომ იყო, ვანქში შეიყვანა ბრიონე ქალწულთ მთავარმან...“ 48r—58r.

8. „წმიდისა გიორგისა. — ყაისარის ვრც(?) კესარიის თემში იშვა. ბარაშამის ქყანაში აღიზარდა...“ 58r—64v.

9. წმიდისა კლემენტე პრომის მამად მთავრისა. — ესე პრომაელი კერპომსახურის შვილი იყო, სამეფო სახლისაგან...“ 64v—66v.

10. „წმიდისა იოვანე ოქროსპირისა. — მამა მისი იწოდებოდა სეკუნდო, რომ მოლაშქრობის პატივი აქუნდა კეისრის კარზედ...“ 66v—74r.

11. „წმიდისა ვარვარესი. — ეს დიდებული ქალწული ჰელიუპოლის ქალაქისაგან იყო...“ 74r—78r.

12. „წმიდა იოვანე ნებიერი გლახაკისა. — ამის მამა აგესტრაპიო იწოდებოდა, რომ სტამბოლს არკადეოს კეისართან სარასკარი იყო...“ 78r—87r.

13. „წმიდისა თეკლასი. — ეს ქალწული იკონიის, გინა ღონიის ქალაქისაგან იყო, და დედა მისი ქვრივით დარჩენილი იყო...“ 87r—92r.

14. „წმიდისა იაკობ მნზნის(!) მამამთავრისა. — თავისი მამა იწოდებოდა ტირანი, რომელს ამბობენ, რომ ჰეფთალის გვარის მეფე იყო...“ 92r—97v.

15. „წმიდისა თევდორესი ანუ დოროს წოდებულა ტივროს. ამასიუკ ქალაქის ახლოს იშვა. რომელი ახლოს იყო მეორე სომეხთ ზემო ქალაქისა...“ 97v—100r.

16. „წმიდისა თევდორე ჯარისთავისა. — ესეც იმ ერთი თევდოროსავით მეექვრტე სოფლისაგან იყო...“ 101r—103r.

17. „წმიდისა მეგობრაცისა. — ესე იშვა სტამბოლოს, წელსა ვითარ სამას ოთხმოცსა, რომ მეორე წელიწადი იყო დიდი თევოდოს კეისრისა...“ 103v—109r.
18. „წმიდისა ბასილისა. — იშობა კესარიასი და თავისი პირველნი სევისტელნი(!) იყუნენ...“ 109r—111v.
19. „წმიდა ანტონი აბბა. გინა მეუდაბნოელი. ესე ყფთი(!) იყო ეგვიპტელი, კეთილმსახური და სულიერი მშობლების ძე...“ 111v—117r.
20. „მეგფიმე კუსისა(!) ხატი სოფლისაგან იყო, ესა და დევოკლესიანე კეისრისასა...“ 117r—119v.
21. „წმიდა ათანასი. — იშობა ისკანდარიაში, რომ წერილთა შორის აღექსანდრია ისახელების...“ 119v—125v.
22. „წმიდა სარქისი კაბადოვიის ქყნისაგან იყო, რომ ყანსრის(!) ქყანა არის, ჭკვიანი და სიტყვათა მარჯვე...“ 125v—130r.
23. „წმიდისა სვიმონ მესვეტე რადგან ანტიოქის ქყანას შობილი იყო, მცირე თევოდორე კეისრის დღესა...“ 130r—135v.
24. „კატარინე ქალწული გინა ნექტარინე. აღექსანდრიის ქალაქისაგან იყო. იმისთვის თვთანაც კატარინე აღექსანდრელი იწოდების...“ 135v—137v.
25. „წმიდა კირილე იერუსალიმელი პალესტინის ქყანისაგან იყო, რომელ არს ბარაშამი, იერუსალემის ქალაქში ისწავა...“ 137v—140v.
26. „წმიდისა პანდელეონისა. — იზნიმიტის ქალაქისაგან იყო, მაქსიმიანო კეისრის დროს...“ 140v—143v.
27. „წმიდა ვონოფრი კიქნაორი, რადგან ეგვიპტისაგან იყო, პატარაობითაგანე ბერათ ვახდა...“ 143v—146v.
28. „მარიანე ქალწული, რომელიცა(!) მარგალიტა. — ეს ქალწული ანტიოქის ქალაქიდან იყო, რომელი პისიდის თემში არის...“ 147r—150v.
29. „წმიდა იგნატიო ლთ შემოსელი(!) მამამთავრისა. — ეს წმიდა ის ყმარწვილი არს, რომელიც იესომ თავის ღლიაში აყვანით ზედ ხელი დაადვა...“ 150v—152r.
30. „გრიგოლ ღთის მეტყველი, რომელიცა ნაზიანზელი იშობა ნაზიანზ ქალაქში. დედა მისი ქრისტიანე იყო და ფრიად კეთილმსახური...“ 152v—155v.
31. „გრიგოლ ნიკესელისა(!). — ძმა იყო წმიდისა ბასილისა. იმასა და მარინა დასა მისსა გამზრდელისაგან პატარაობიდანე კეთილი გაწვრთნილობა აქუნდა...“ 155v—156v.
32. „გრიგოლ სასწაულთმოქმედი. — იგი ნევოკესარიის ქალაქისაგან იყო, რომლის თემი პონტოს იწოდებოდა. წარმართ მშობელთა ძე, არამედ პატიოსანი გვარისა...“ 156v—160v.
33. „წმიდისა ქრისტინე ქალწულისა. — ტიეროს ქალაქისაგან იყო, ტრაიანე კეისრის დროს, მხოლოდ ერთი შვილი თავის მშობელთა, რომლის მამას ურბანო ერქვა...“ 160v—163v.
34. „წმიდა ეპიფანე კიპრელი. — ესე იყო ძე ერთი გლახაკი ჰუარიისა, ერთ სოფელში რომ შვიდი მილის ოდენი შორს იყო...“ 164r—167r.
35. „დივომიდიო მკურნალი. — ესე შობილი იყო ტარსონის ქალაქში, რომელ ახლა თარსისი იწოდების...“ 167v—169v.

36. „უღიანე ქალწული. აირიკანოს ერთი დიდი მთავარის ასული იყო იზნიმიტის ქალაქში. მაქსიმიაზე კეისრის დროს...“ 169v—173v.

37. „ქირილე ალექსანდრელე ი. იშობვა ესე ალექსანდრიის, ისქენდერის საზღვარში, პატიოსანი და კეთილმსახური მშობლებისაგან...“ 173v—175r.

38. „წმიდა აბბამარკოზი. — ერთს დღეს, ოდეს წმიდა სრაბიონი ოვანე შეიქნა ვოროთან იყო (?) ერთი ხილვა იხილა, რომ ორნი ბერნი უძახდნენ მას...“ 175r—181r.

39. „პელეგია, გინა პელაგია ქალწული ტარსონელი. — ესე იყო ერთი ჭკვიანი და მშვენიერი გოგო, ზენგინი კაცის ასული. მაგრამ კერპომსახური...“ 181r—182v.

40. „წმიდა გრიგოლ გამნათლებლისა(1). — იმის მამას ეწოდებოდა ანაჲ და დედასა მისსა ოგოპე, რადგან რომ მამამისი პართეველთ გვარისაგან იყო...“ 183r—189r.

41. „პრიფსიმე და გაიანე. — დევოკლექტიანე კეისრის დროს ერთს ადგილს შეკრებულნი იხსდნენ ქტიანენი ქალწულნი პრომის ქალაქში...“ 189r—194r.

შენიშვნები: 1) წიგნს ერთვის „ზანდუკი ამა წიგნისა“ (194v—195v).

2) „ცხოვრებები“ თარგმნილია რომელიღაც სომხური გამოცემიდან. სავარაუდებელია, სომხის მიერ. თარგმანი შესრულებულია ულახათოდ, არის არმენიზმები.

3. თხზულებებს წინ უძღვის მოსახსენებელი.

„მოსახსენებელი.“

უწინდელს დროს ქრისტიანობისასა ეკლესია ჰლიერს დევნულობაში იყო კერპომსახურთ ველთაგან. მაშინ ქრისტიანის თქმა, ქრისტიანათვის სისხლის დაქცევის თქმა იყო თითქმის. ოდეს ერთი სისხლს დააქცევდა და წამებული ვადებოდა. დანარჩენი ქრისტიანენი, ვითარცა ერთ დიდს გამარჯვების ქმნასა ისრუ განიხარებდნენ და მათს ნაწილების შეკრებით ზედ ილოცებდნენ და მადრიელ იქმნებოდნენ ღმრისა. და ითხოვდნენ მადლსა, რათა რომ მათი მეოხებთა ღმრის იუთიანე ღირსი ჰყოს წამებულად გახდომისა. რადგენაც რომ ესენი თვალთ უყურებდნენ იმათ გაწეულს სატანჯველსა, თვითიანე სიყვარული მოუვიდოდათ ღმრისათვის წამებულად გახდომისა, ანუ შეპირვების გაწევისა.

შემდგომად, როდესაც დევნულობა დასცხრა. ქრისტიანობა განეფინა. უწინდელს წამებულების ცხოვრებას წარიკითხებდნენ. წლის თავზე მათი ნაწილების ადგილს შეიკრიბებოდნენ და წირვას იქმოდნენ და მათს გაწეულს სატანჯველთ ერთმანეროს მიუთხრობდნენ და მათს ქებას ლაპარაკობდნენ. ამით, თუ რომ თვითონ არ ეხილათ თვითანთზედ უწინდელბიკითა, გარნა ყურით სმენითა წამებულების ცხოვრებისა თვალთ ნანახივით იქმნებოდნენ და მრავალს ისარგებლებდნენ.

შერმე და მერმე ასრე იქმნა, რომ წმიდათ ცხოვრების კითხვა ჩვეულობათი ვახდა, როგორც საჭირო ერთი წიგნი. ეკლესიაში ყოველთ წინაშე წარიკითხებდნენ და ყოველნი ფიქრის მიყრითა თვითონაც კეთილს მავალითს აიღებდნენ.

რადგენმე გზის ერმან ქრისტიანემან ერთი ეფისტოლე(1) მისწერა ერთს წმიდასა კაცსა გამოკითხვით, რომ აწვენოს, თუ რა გზით შეიძლებს სულის მოგებასა და წმიდათ გახდომასა. იმანაც მისწერა იმასა, რომ წმიდათ ცხოვრება იუთხოს. და ჰრქვა: წაიკითხეთ თვალთ ნანახივით იქმნები და შეიტყობ, რომ იგინიც ჩვენსავით კაცნი იყუნენ, ხოლო თუ როგორ შეიძლებს სულის მოგება, იხილავ, რომ იგინიც ამ სოფელში ყოფილან თვითო თვითო გზითა. მეორეც

სხვა გზითა, მაგრამ იმფერად იცხოვრეს, რომ სასუფეველი მოიგეს, შენცა ხილ-
ვითა იმათგან მაგალითს აიღებ.

ამა, ამ სარგებლის ცნობითა ერთმან კეთილმან გვამმან ითხოვა ამ წიგნის
გამოლება დაბეჭდვითა, ვითარ დასტამბვითა: სადაც აღწერილ არიან ჩინებუ-
ლი წმიდათ ცხოვრებანი ნდომითა, რომ კეთილ უფროს ჩვენს გვარსა, რომელ
ნატრულ იყო ამა წიგნისა გლეხურს ენისა ზედა აღაბეჭდინა, რათა რომ ყო-
ველთა შეიტყონ და წაითხვით ისარგებლონ. ესე არს ერთი სულიერი მოწყა-
ლების საქმე, რომელი უმეტესად უფროს საჭირო არის და სარგებლოვან უფ-
როს ჭორციელი მოწყალების საქმისა. იხება რომ ეს წიგნი მოსახსენებლად
იყოს თუ ლუქმბაჯიანთ პეტროს ყმარწვილისა, რომ თავისი და
ყოველთა საყვარელ შვილ ყოფნითა თავის ახალ ყვავილობის წელსა შორის
მიიცვალა. ყოველი ოდესაც წარიკითხვენ, ოდესაც ისარგებლებენ აქ აღწერი-
ლი წმიდანების ცხოვრების სმნითა, ამ სულსაც მოიხსენებენ თავიანთ ლოც-
ვაში და ითხოვენ წმიდათ მეოხებასა, რომელი თუ იმისი სულისათვის და თუ
თავიანთთვის, რომ ამ კეთილი საქმის მიზნეზი გახდა.

ახლა ესოდენი წმიდათ ცხოვრება გარს გამოვიდა და შემდგომად ამისი სუ-
ლიერით ნაყოფის ხალებითა დანაშთენთ წაანების ცხოვრებასაც გამოვიღებთ.
თუ იმათ, რომელთაც ჩვენი ეკლესია დღესასწაულობს და თუ ლატინთასა“
(4r—5r).

მინაწერები: 1. „წელსა 1889-ა იანვრის 3-ს, დღესა ვსწერ გაბრიელ
აღელოვი“.

ესე წმიდანების ცხოვრება არის აღელლიანთ ოჯახობისა, რომელიც არა
ნასყიდი ვარადაცვალებული ბებერა ჩემისა, რომელსაც დაუწერინებია ვარადაც-
ვლებული ხიზამბაჯოელი ტერანტონისათვის და ვარდა ამისა
მამაჩემს, ე. ი. იაკობ აღელოვს, ვარდაუციხთია ეს წმიდანების ცხოვრე-
ბა რამითოჩგრამე. და წამითხველნო, ვთხოვთ უმორჩილესად შენდობა შეუთ-
ვალთ ამ ნაწერში გამოცხადებულ მიცვალებულეზს. გაბრიელ აღელო-
ვი“ (2r).

2. „თამარ მეფის ნათქვამი:

უბის ავაგე საყდარი, უწყლოსა წყალი ვადინე,
ისპაჰანს დედე ბეგარა, სტამბოლს ხარაჯა ავიღე,
თეთრს ზღვაში ოკინა ჩავაგდე, ხმელეთი ჩემსკენ მოვიგდე,
ამდენ საქმის მომქმედმა ცხრა აღლი ტილო წაიგდე“ (1v და 2r).

3. „ესე წმიდანების ცხოვრება დაუწერინებია დედაჩემს ვარადაცვალებულ
ხიზამბაჯრელი ტერანტონისათვის. წამითხველთ, ამა წმიდანების ცხოვ-
რების, შენდობა ბრახეთ“ (2v).

4. „დელიჩემის ვარადაცვალების წელი. ვინა რიცხვი 1867-ს წელს, ნოემ-
ბრისთვის, ვინა ვიორგობისთვის 16-ს, დღესა ხეთშაფათ. ღამის თათრულს ან-
გარიშხედ მეხუთე საათზედ, ზეციერს მეუფეს შიბაბრა სული. ეს აღწერე მე
იაკობ აღელოვსამ“ (2v).

5. „ეს წიგნი ხანუმანთ ელენასია, ვინც იბოვნოთ, ისეე პატრონს
შეივით ვისაც ლისი სიყვარული გაქვსო. ეს წერილი დავსწერე მე სტეფან
აღელოვსამ ქორინიონს 1841-სა, იანვრის 2-სა დღესა“ (196v).

6. ქვედა ყდის შიგნითა მხარეს და 196v-ზე არის უმნიშვნელო მინაწერება.

2767

გაწოთვნა ყრმათა. 1831

169 ფ.: 22×17,5; ქაღალდი; მუყაოს ყდა; მხედრული; 1831 წ. (1r); თარგმნილია სომ-
ხურიდან; მთარგმნელი იაკობ შურადოვი (1r); თარგმნის ადგილი ქუთაისი (1r); დაუწერელია
1v; შემოწერილია ნიკოლოზ გაბრიელისძის ასათიანის მიერ.

⟨გაწოთვნა ყრმათა⟩. — „წილი პირველი. სკოლაშიდ
წამსვლელ ყრმათა საცოდინელ საჭირო საქმეთა ზედა. მოკლე მცნება სკოლასა

ზედა. სკოლა ერთი ადგილი არის, რომელსა შორის ყმარწვილნი იმ საქმებს შეერგევიან, რომლებითა ნეტარელი, გინა ბედნიერი კაცი გახდებიან...“ 4r—163v.

შენიშვნები: 1. თხზულება შედგება ხუთი ნაწილისაგან.

2. 164r—167r არის „ხახლეკი ნაწილთა, თავთა და ნაკეთთა ამ წერილისა“.

3. წინ უძღვის: ა. „აღწურთვა ყრმათა კითხვისა და ბედნიერობის სწავლებასა ზედა. გულმოდგინე სარგლით შეთიხული(!) მამა პავლეს მიერ თნანისა, ერთობისაგან ყოვლად პატიცემული მხითარისა დიდისა ამბისა. ეენნის ქალაქსა შინა, სასტამბოსა მხითარიანთ მამათა, 1826. რომელი აწ თარგმნულ იქმნა სომხურის ენისაგან მხედრულს ენასა ზედა ამავე ენის მცოდნე(!) ყრმათა სასარგებლოდ და განათლებით აღსაყვავებლად მათივე გონებისა, ახალციხელი ტრაქტ იაკობ მურაღოვის სარგლითა, ქუთაისა შინა, წელსა 1831, ავეისტოსის პირველსა“ (1r).

ბ. „შესავალი“ (2r—3r).

4. ერთის ბოლოსტყვაობა (167r—168r).

5. 168r-ზე არის მინაწერი: „ტერ იაკობ მურაღოვი“.

(1172)

2768

მოთხრობა მამალ-ძმობილასი. XIX

58 ფ.; 21×15,5 და 21×17,5; ქალღდი; უყდო; დაზიანებულია პირველი ორი ფურცელი; მხედრული; [XIX ს.]; თარგმნილი სომხურიდან; შთარგმნელი პავლე ივანეს ძე ასათიანი (58v); შემოწირულია ნიკოლოზ გაბრიელის ძის ასათიანის მიერ.

„მოთხრობა აქლორ(!) [ა]ლპარასი, ესე იგი მამალ-ძმობილასი. წარსულ დროებაშია ერთი საყმაოდ მდიდარი კაცი იყო. დაქორწინდა და ცოტა ხანის შემდეგ დაებადა მას ერთი ვაჟი...“ 1r—58r.

ანდერძი: „სომხურიდან ქართულზე ნათარგმნია პავლე ივანეს ძე ასათიანისაგან“ (58r—v).

მინაწერი: „ქელა ვერ გამოვიჩინე, ქალღდმა მიყო ზიანი,

შელანსა ივლო ფერთა. მან შემქმნა მიზეზიანი,

ასო ვერ დაეხზო გაწყობით, ვერც ჰოე ლამაზიანი,

მაშინცა ესწერდი ყოველ დღე, რა დილა ენახე მზიანი (58v).

(1173)

2769

ბრძენთა ბრძენი. XIX

160 გვ. 34,5×22; ქალღდი; უყდო; დაშლილი; მხედრული; [XIX ს.]; დაუწერელია გვ. 160; შემოწირულია ნიკოლოზ გაბრიელის ძის ასათიანის მიერ.

„ქამილი ალ ქალამ, ესე იგი ბრძენთა ბრძენი. — დროსა ერთსა ერთი მეფე იყო, სახელად აბი ომარ ასად ერქვა. ძრიელი მეფე იყო, აღაბსა და შამსა ჰვლოზბა...“ გვ. 1—159.

შენიშვნა: თხზულება თარგმანია. გადაწერილი (თარგმნილი?) უნდა იყოს პავლე ასათიანის მიერ (მდრ. S—2768).

კრებული. 1785

III+52 ფ.; 8,6×14; ქალაღი: ტყავადაკრული ტვიფრული ხის ყოთა; მხედრული, სათაურები და სახედაო ასოები სინგურით; 1785 წ. (50v); დაუწერელია: ფ. I—III, 23, 51; შემოწირულია ნიკოლოზ ვაბრიელის ძის ასათიანის მიერ.

1. [არჩილი, ანბანთქება]. —

„არსი ყოველთ დამაარსი, სხუა უარსო არ სად არი.

არასი ჯამს შედარება, არც ყოველთ ნივთთ დასადარი...“ 1r—16r.

შენიშვნა: ტექსტი გამოცემულია (იხ. „არჩილიანი“, ტ. I, აღ. ბარამიძისა და ნ. ბერძენიშვილის რედაქციით, 1936 წ.). გამოცემასთან შედარებით ტექსტს აკლია შემდეგი სტროფები: 12, 27, 34, 70, 75, 76, 77, 78.

2. [ლოცვა]. — „მრწამს ერთი ღმერთი, მამა უშობელი და ერთი ძე, და სიტყვა ღვთისა მამისაგან შობილი...“ 16v—22v.

შენიშვნა: ლოცვა კათოლიკურია.

3. [ვახტანგ ორბელიანი]. — „ამბავნი ქელმწიფისა სრასახელთა, და ბაღჩა-ბაღთანი, რომელი ვიხილე, იგი აღვსწერე, რომელი არა, დაუტევეყე. — მე, ვახტანგ ორბელიანი, წელსა ჩლღვ, თვესა აგვისტოსსა ვ[6]...“ 24r—45v.

შენიშვნა: ტექსტი გამოცემულია (იხ. დავით ბრეგვაძე, ქართველი მწერლები რუსეთში, 1958 წ., გვ. 323—341). გამოცემაში ჩვენი ხელნაწერი აღნიშნულია B ლიტერით.

4. [სულხან-საბა ორბელიანის სამოგზაურო ჩანაწერები]. — „ეს სახაბაზხო. ზედათს ფქვილს დააგროვებენ გაუცრელსა და იმ პატარას სვრელში ჩავა...“ 46r—50r.

შენიშვნა: 1. ტექსტი დამატების სახით გამოქვეყნებული აქვს რ. ბარამიძეს წიგნში: „სულხან-საბა ორბელიანი, თხზულებანი, ტ. I, 1959 წ. გვ. 246—249.

2. 52v-ზე არის უმნიშვნელო მინაწერი.

3. სელნაწერი აღწერილი აქვს ევ. თაყაიშვილს (იხ. Описания, II, გვ. 261—262).

ანდერძი: „განსრულდა საღიდებლად ღვთისა, ყოვლად შემძლისა და პატივად ყოველთა წმიდათა მისთა, 1785“ (50v).

ვახტანგ VI სამართლის წიგნი. XVIII

52 ფ.; 31,5×20,5; ქალაღი: ხის ტყავადაკრული ტვიფრული ყდა; ნუსხური; შავი მკლანი, სათაურები სინგურით; გადამწერი — შარკოზ (52v); [XVIII საუკ.] შემოწირულია ქრისტეფორე მამაცაშვილისაგან.

[ვახტანგ VI, სამართლის წიგნი]. — „მყოფისა უმყოფისა, არსისა და უარსისა, დამაარსისა მქები, არა თუ ღირსად და შეძლებისა ჩემისა-

ებრ მქებელი დამმონებელი, უდებად მქონე მპონელ ვიქმენ, ვითარცა მეფე-ნი, დღითი-დღე მრეველნი კელთა მარგალიტთა შინა და კპოებენ მძივთა...“ 1r—47r.

შენიშვნები: 1. სამართლის წიგნში 263 მუხლია.

2. ხელნაწერს მრავლად აქვს კიდევებზე დ. ბაქრაძის შენიშვნები, რომ-ლებიც მას გამოუყენებია მის მიერ ვახტანგის სამართლის წიგნის რუსულ გა-მოცემაში (იხ. ვახტანგ VI, სამართლის წიგნი, თ. ენუქიძის გამოცემა, 1955 წ., გვ. 38).

3. ტექსტს ბოლოს ერთვის: „საძებელი წიგნისა ამის სამართლისა“ (47v—52r).

4. ტექსტი გამოცემულია თ. ენუქიძის მიერ 1955 წელს. ნუსხა C რე-დაქმის ტიპისაა.

5. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექვთიმე თაყაიშვილს (იხ. Описания, II, გვ. 623).

ანდერძი: „ღმერთო აცხოვე და შეიწყალე წყალობისა შენისათვის უღირს მარკოზ“ (52v).

მინაწერები: 1. „წელსა ჩუკმ ქრისტიანობითვის იე, თოთხმეტსა დაიბადა ნინო ნასყიდაშვილი, ბრეთი რომ შეკრული იყო ქირის მიზეზითა“ (51v).

2. „ბრალი არის საწუთოსა კაცი ბრიყვი, გაუზღელი, ვერ მალისა ამწდომელი, ვერ დაბლისა დასწდეს მწდელი, პირუტყველად მოარული, ვერასფერით ვერას მრდელი, და მგზავსთა მიხდეს მისი მგზავსი, გაუძრომი, გაუხდელი“ (51v).

3. „ქ. პატარა შელანა დაიბადა ქრისტიანობის თვეს თერთმეტს, წელსა ჩუკმ“ (52r).

4. „ქ. პატარ(ი) სვიმონ დაიბადა თებერვალსა თვესა 2, წელსა ჩუკა“ (52r).

5. „სიბრძნე ამისთინ კარგია, რასაც იქს შევნიერადო, მდაბალსა ასე აიყვანს სიმალღედ, შესამზერადო, სიტყვასა იტყვის ქვეულსა საძველად დასაწერადო, და კაკაბსა ქორათ შეგიცვლის, მიმინოს აქცევს მწყერადო“ (52v).

6. „ღმერთო აცხოვე მიქელაძე გაბრიელ“ (ქვემო ყდის შიდა გვერ-დი).

7. დ. ბაქრაძის ხელით: „თქმული და ნაღვაწი და ნასიბრძნი ნეტარად სახსენებელისა მეფისა ვახტანგისა, ეამსა უფლისწულობისა მისასა, რომლისა საუკუნოდ იყავნ ხსენება მისი“ (1r).

8. ზედა და ქვედა ყდის შიდა გვერდებსა და 52r—v-ზე არის კიდევ უმნიშ-ვენლო მინაწერები.

(1176)

2772

საღმრთო ლიტურგია. XIX

24 ფ.: 22,5×18; ქაღალდი; უყდო, დაშლილი; მხედრული; სათაური ნუსხურით, დასაწყისი ასოები მთავრულით; [XIX ს.]; დაუწერელია: 1r, 23r—v, 24v; შემოწირულია ანტონ ფურცელაძის მიერ.

„დასაწყისი სამღრთოსა ლიტურგიისა.
ქართული რუსული“

ოდეს გამოვალს დიაკონი
და დასდგების ამბოვისა(?)
ზედა და იტყვს:

დიაკონმან

გრძნ მეუფეო

ბლალოსლოვი ვლადიკო...“ 2v—22v.

შენიშვნები: 1. რუსული ტექსტი წარმოდგენილია ქართული ტექსტის პარალელურად. რუსული ტექსტი დაწერილია ქართული ტრანსკრიბციით.
2. 1v, 2r და 24r-ზე არის უმნიშვნელო მინაწერები.

(1177)

2773

კურთხევანი (ფრაგმენტი). 1S24

40 ფ.: 22X17,5; ქალაღი: თეთრი, ლურჯი; უცლო: მხედრული; შავი მელანი; დასაწყისი ასოები შთავრულად; სათაურები სინგურით; გადაწერილია ვლადიკავაცეს 1824 წ. (38v); დაუწერელია: 1r—v, 4v, 39r—40v, შემოწირულია ანტონ ფურცელაძის მიერ.

სკურთხევა ნი. — „წესი ეკლესიის საფუძვლის დადებისა. რომელსა ენებოს აღშენება ეკლესიისა, პირველად მოვალს კათალიკოსისა წინაშე...“ 5r—38v.

შენიშვნები: 1. კურთხევანი შედგება: ა) „წესი, რომელი აღსრულების შეგვრასა(!) წმიდისა ტრაპეზისასა“ (29r—32r); ბ) „წესი ტრაპეზის გარეცხისა წმიდასა და დიდსა ხუთშაბათსა“ (32r—34r) და გ) „კურთხევა ოდიკისა ქართული ბერძულად ეკლესიისა თანა იკითხვის“ (34r—38r).

2. ხელნაწერი წარმოადგენს ვახტანგ VI სტამბაში დომენტი კათალიკოსის საფასით 1719—1720 წლებში დაბეჭდილი „ეკლესიის კურთხევის“ პირს (იხ. ქართული წიგნი, ტ. I, გვ. 26).

3. „ეკლესიის კურთხევა“ წინ უძღვის დომენტი კათალიკოსის წინასიტყვაობა (2r—4r), რომლის ბოლო ნაწილი, სადაც მოხსენებულია წიგნის მთარგმნელი კვიპრიანე სამთავრელი, დაბეჭდილია (იხ. ქართული წიგნი, ტ. I, გვ. 26).

ანდერძი (გადაწერისა): „ალიწერა ქალაქსა ვლადიკავაცეს, ჩყვდ წელსა, სეკდემბრის ით-ს“ (38v).

2774

მანიფესტი იმპერატორ ნიკოლოზ I

გადატანილია საბუთების კოლექციაში Sd 2316.

(1178)

2775

კრებული. XVIII.

291 გვ.: 16,5X21; ქალაღი; რესტავირებული; ჩასმულია ახალ ყდაში; მხედრული; შავი მელანი; [XVIII საუკ.] დაუწერელია გვ. 202—203; შემოწირულია კონსტანტინე თავართქილაძის მიერ.

1. „ეფუდი, რომელი აღწერეს წმიდათა წინასწარმეტყველთა და მამად-მთავართა ყოელთა მღდელთ-მოდღვართა, რათა, რა მივიდნენ მორწმუნენი კაცნი კითხვად, რასაცა მისანთა და ქერის მყრელთა თანა უკეთუ იკითხვიდეთ, ვითარცა მთოვართავან მიცცესთ, ეგრეთ იკითხვიდეთ, მამანო და ძმანო. — ა. მთოვარისასა დღე ყოველ იკითხე.“

ბ. პირველსა ჟამსა იკითხე...“ გვ. 1—92.

2. [თეიმურაზ პირველი, იოსებზილიხანიანი]. —

„...ძებნა, ვერ პოვა, გაიჭრა, ხელი ნადირთა ერევა.

ვეფხსა უმგზავსის სიტურფე, დაბნდის და ცნობა ერევა...“ გვ. 93—151.

შენიშვნა: იოსებზილიხანიანი გამოცემულია აღ. ბარამიძისა დ. გ. ჯაკობიას მიერ. გამოცემასთან შედარებით ტექსტს დასაწყისში აკლავს პირველი ათი სტროფი, 128—136 სტროფები.

3. [ქარი პირველი. ლეილმაჯნუნის ანბავი სპარსულისაგან ქართულად ნათარგმანები ღვთივ გვირგვინოსანის კელმწიფის მეფის თეიმურაზისაგან და ლექსად მისგან თქმული, სუფევით ყოს უფალჴან უკუნითა უკუნისამდე. ამინ. —

ღმერთო, რომელი თვით სიბრძნით ხარ სიბრძნის მომცემელობით.

არსისა, არა არსისა სიტყვით დამბადე მქნელობით...“ გვ. 151—207.

შენიშვნა: ტექსტი მიყვება გამოცემას, თუმცა ზოგიერთი სტროფი (266—270) აკლია. იხ. თეიმურაზ პირველის დასახ. გამოცემა, გვ. 24—59.

4. [ჩახრუხაძე, თამარიანი]. — „ქება მეფის თამარისა ჩახრუხაძისაგან.

მოფილასოფნო, სიტყვითა არსნო. თამარს ვაქებდეთ გულისკმიერსა.

დიონოსისგან, ვით ენოსისგან. სრულნი ქებანი ამ ძლეთ ძლიერსა...“

გვ. 208—228.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერში 111 სტროფია.

2. ხელნაწერი დაედო საფუძვლად „თამარიანის“ ივ. ლოლაშვილის ე. ულ გამოცემას; ხელნაწერ გამოცემაში აღნიშნულია A ლიტერით (იხ. ძველი ქართული მეგობრენი, I, ჩახრუხაძე, ქება მეფისა თამარისა, თბილისი, 1957 წ.).

5. [ლექსი]. — „ქმა მოგვესმა წერილთაგან ტირილისა არამათით,

ოხვრად იქმნეს რაქაელნი წულთა სვრითა არამათით...“

გვ. 229—230.

6. [იაკობ შემოქმედელი]. — „მოთბრობა და სიტყვობა გება მცირე რამე შემოკლებით უღთოს მოჰამედისა. —

ჟამთა ერეკლე მეფისთა გამოჩნდა ქელბაშ მოჰამედ,

უღთო, ურჯულო, ურწმუნო. წვალეხას მეტად მოჰამედ...“

გვ. 230—284.

7. [თეიმურაზ პირველი. გაბაასება გაზაფხულისა და შემოდგომისა]. — „კიდევ ბატონის მეფისა. —

მე ვიყავ უცხოთ ღარიბად. რაჴა ჰქვიან თუ აგარა,

იგ რამდენ გვარად სოფელმან გული ცეცხლითა დაგარა...“

გვ. 285—290.

შენიშვნები: 1. ტექსტი წარმოადგენს „გაბაასების“ ბოლოსიტყვაობას. მიყვება გამოცემულ ტექსტს, სამი სტროფით მეტს იძლევა ხელნაწერი.

2. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს წიგნში „Описание рукописей“, II, გვ. 311—314 და ივ. ლოლაშვილს წიგნში „ძველი ქართული მეგობრენი“, I, ჩახრუხაძე, ქება თამარ მეფისა, 1957 წ. გვ. 29.

შინაწერები: 1. „ამ ხელნაწერში მოთავსებულია შემდეგი: მამამდიანთ სიტყვის გება ლექსად იაკობ შემოქმედელისა, დუმბაძესი გვარად,

XVIII საუკ. ჩახრუხადის ლექსი, ლელიანი, მშენიერი იოსები და მრავალი სხვა“ (გვ. 5).

2. გვ. 291 არის უმნიშვნელო მინაწერები.

(1179)

2776

ქაიხოსრო ანდრონიკაშვილი, მიჯნურთ ბადე. XIX

17 ფ.; 17,5×21,5; ქალაღი: უყდო; დაშლილი; დაზიანებულია: ფ. 11, 12, 15, 16, 17; მხედრული; [XIX ს.]; დაუწერელია 17ვ; შემოწირულია კონსტანტინე თავართქილაძის მიერ.

[ქაიხოსრო ანდრონიკაშვილი]. „მიჯნურთ ბადე. — ახლა გამოვჩნდი, დამერქო სახელად მიჯნურთ ბადეა, გულ დაკოდილთა აშიყთა, სალხენად დავიბადეა...“ 1r—17v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერთა ერთ ნაწილში სტროფთა თანმიმდევრობა S—1511-თან შედარებით არეულია. სტროფების თანმიმდევრობა ასეთია:

ა. „ერთი მორბოდა ჭერანი, ლიკლიკა მალა მხტომელი...“

ბ. „ვნახე უცხო შავი თვალი...“

გ. „მოსთქვამდი: ნეტარ რათ მოგქალ...“

დ. „ეამ, საყვარელო, დამქარგე...“

ე. „ეამ, ბროლის ყელი გაშლილო...“

ვ. „ოქროვ, პაწაწე, ნარინჯო...“

ზ. „გული, გონება მიმილო...“

თ. „მუნ იყო ვინმე ქაბუკი...“

ი. „თერაშეტის წლისა შეიქნა...“

კ. „მისთა უდროსო ტყბილად უჩნდა...“

ლ. „აქა ფრანგისთან კაბუქისაგან ჭვირანის სიყვდილი...“

მ. „გიშრის ტაო, გავსილო...“

2. S—1511-თან შედარებით ხელნაწერი გამოკრებილია, აკლია სტროფება.

3. ტექსტი დაბეჭდილია შემოკლებით (იხ. „ანთოლოგია“, ტ. II, 1928 წ.).

4. 17r-ზე არის ორი სტროფონი სხვა ლექსიდან:

„რა აქლემი ცასა ზომდეს, ზაქმა სიბრძნე იჩინოსა,

კირი მღერდეს, მგელი მღვდლობდეს, დათვი მოძღვრად იღვინოსა...“

(1180)

2777

ბაასი ხუთთა ფრანციელთ ფილოსოფოსთა და ხელმწიფის ძის რიფიმონისა
 ხელმწიფე ზაბისორის წინაშე. XIX
 (ტრაგედია)

4 ფ.; 33,5×21,5; ქალაღი: უყდო; დაშლილი; დალაქვეებულია; მხედრული; შავი მელანი; შავადაშიგ სინჯური; [XIX ს.]; შემოწირულია კონსტანტინე თავართქილაძისაგან.

ბაასი ხუთთა ფრანციელთ ფილოსოფოსთა და ხელმწიფის ძის რიფიმონისა ხელმწიფე ზაბისორის წინაშე]. — „...კარი მეორე. ფრანციის ჯელმწიფისა. ზაბისორის წინაშე ხუთთა ფილოსოფოსთაგან ძისა ჯელმწიფისა რიფიმონისაგან. მეორესა დღესა რა დილა გათენდა, მივიდნენ ყოველი ჯელმწიფისა წინაშე...“ 1r.

წყდება: „...აქა დასრულდა კარი პირველი(?) ფრანციელთ ერთის დღის ბაასი ყრმათა ქარისა სიძლიარესა(!), სიძლიერესა ზედა ხუთთა ფილოსოფოს-

თავან და ძისა კელმწიფისა რიფონისაგან ზაბიასორ კელმწიფეთ კელმწიფის წინაშე...“ 4v.

შენიშვნა: სათაური აღებულია მეორე კარის სათაურიდან. შდრ. დ. კარი-კაშვილის მიერ შედგენილი კატალოგი ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების წიგნთ-საცავისა, 1904 წ., გვ. 99.

(1181)

2778

ზალუმჯანიანი. XIX

23 ფ.; 35×22; ქაღალდი, მოლურჯო; უყდო; დაშლილი. დაზიანებული; თავ-ბოლო ნაკლები; ფურცლები დალაქებული; მხედრული; [XIX ს.]; კვირნიშანი 1808 წ.; შემოწირულია კონსტანტინე თავართქილაძის მიერ.

[ზ ა ლ უ მ ჯ ა ნ ი ა ნ ი]. — „...მორკმ დიდებით ცხოვრება და მოქალაქეობა კელმწიფისა ფირმალისა და ძისა მისისა აბულაყისათვის...“ 1r.

წ ყ დ ე ბ ა: „...დიდებულნი კელმწიფისანი მოეგებდეს და ამბავსა ზალუმჯანიანისა კითხვიდეს და მისსა...“ 23v.

შენიშვნა: ხელნაწერში დევს პროფ. ალ. ბარამიძის ცნობა: „ზალუმჯანიანი. XIX ს. დასაწყისისა. [ფილიგრანი 1808]. წ. კ. № 2778“.

(1182)

2779

ხულიერნი თხრობანი. XIX

79 ფ.; 23×18; ქაღალდი; ლურჯი; უყდო; დაშლილი; თავ-ბოლონაკლები; დასაწყისში კლია ორი ფურცელი; დაზიანებული; მხედრული; შავი მელანი; სათაურები სინგურით; [XIX ს.]; შემოწირულია კონსტანტინე თავართქილაძის მიერ.

[ხ უ ლ ი ე რ ნ ი თ ხ რ ო ბ ა ნ ი]. — „...ცადად აღხდა სართული სახლისა მის და აღიტაცეს ზეცად მღვდელი იგი და კაცისა ცოდვა მიეტეგნეს, ხოლო მღვდლისა მის ღონ უწყის და არა სხვათა...“ 1r.

წ ყ დ ე ბ ა: „... კაცის მადლი და მალი ეს არის, რომელი შეკრა ქვეყანა-ზედ კაცი, შეკრულ არს ცათა შინა და რომელიც განხსნათ, ქსნილ არს ცათა შინა — ესე ეთქვა და უჩინო...“ 79v.

შენიშვნები: 1. თხზულება შედგება 70 თავისაგან.

2. თითოეულ თავში ზოგჯერ რამდენიმე იგავია, რომელთა სათვალავი მიწერილია ფურცლის კიდეზე.

(1183)

2780

იონა ხელაშვილი, კატეხიზმო. XIX

115 ფ.; 17,5×20,5; ქაღალდი; მუყაოს ყდა, შემოცილილი; დაშლილი; მხედრული; დასაწყისი ასოები მთავრულად; [XIX ს.]; შექმნილია გამრეკელისაგან.

[იონა ხელაშვილი. შემოკლებული კატეხიზმო.] — „შემოკლებული კატეხიზმო მართლმადიდებელთა ქრისტიანეთა ძეთა და ასულთა, ენისა აღმოდგმისა დროთავე შინა გახეპირებად სიმოკლო(!) სარწმუნოებისა და სჯულისა ათთა მცნებათა და ლოცუათა საფუძელისა საუფლო მამათა ჩუნიოისა(!)“.

ნაწილი პირუელი კატეხიზმოსა, თავებთ-მეტყუელება, ესე იგი სარწმუნოთ საძიებელი მეტყუელება სარწმუნოებისათვის კატეხიზმოსა. თავი მოკლესიტყუაობით აღმოჩენა კატეხიზმოდ(!), რომელ ფუძე სარწმუნოება, სასოება და სიყუარულია.

კრი: რაჲსა არს კატეხიზმო? მკ: ელლინ-ბერძელ რთული ლექსია, ხოლო ქართულ სწავლა სარწმუნოებისა...“ 12r—111r.

შენიშვნები: 1) „კატეხიზმოს“ წინ უძღვის „ეპისტოლე მიწერილი უფლისა დოდაევისა მიმართ სოლომონ იონანს ძისად, წელსა 1824, თთუშსა აბრილსა 12, დღესა სამშაბათსა, ს. 3. იონა ხუცეს-მონაზონისა მოძღვრისაგან“ (1r—11v).

2) ერთისა ა) რ იამბიკო, „თქმული მეფის ძის იოანე საგან, წინასიტყუაობა“ (112r—113r).

ბ) „მეფის ირაკლის ძის მიროიანისაგან იამბიკონი“ (113r).

გ) „თქმული პეტრე ღირამე საგან“ (113r—v).

დ) ერთის იონანს(?) წიგნების ნუსხა:

ა) „ღმრთის მეტყუელება სამ ნაწილად.

ბ) ქალაგება ყვრიაეთა და დღესასწაულებთა.

გ) კატეხიზმო ვრცელ.

დ) მეორე მცირე კატეხიზმო.

ე) ხოლო მესამე კატეხიზმო დიდი

ვ) მოსეს ხუთის წიგნის განმარტება.

ზ) ისონავესი და მეფეთი(!) განმარტება.

თ) იობის წიგნის განმარტება.

ი) ივანის განმარტება სამი წიგნითურთ.

ი) ისო ზირაქის წიგნის განმარტება.

ია) ათ თექსმეტთა წინასწარმეტყუელთა წიგნის განმარტება.

იბ) ასოთა და გლამთა განმარტების წიგნი.

იგ) აღფავტა, ანბანხედ ასშმული წიგნი.

იდ) ათი მცნების და ცხრა ნეტარების წიგნი.

იე) მეფის ძის იოანეს ოცდა ათთომეტი შეკითხვის წიგნი.

ივ) ღმრთისა სიყუარულსა წიგნი.

იზ) ქართულსა ენასა ზედა წირვა-ლოცვის მოსმენის წიგნი.

იძ) წიგნი ორ ენა კაცის აკრძალვისა.

ით) იონა მოხუცებულის წიგნი.

კ) წიგნი წყლულებისა (ესე იგი ხოლერისა).

კა) წიგნი ამაოებისა.

კბ) წიგნი ქორწინებისა.

კგ) წიგნი ნაშთთა განმარტებისა.

კდ) წიგნი უბრწუნელის საზრდელისა.

კე) იფქულ-ღუარძლის განმარტების წიგნი,

რომელ არს იფქული ცხონებულნი კაცნი, ხოლო ღუარძლი არს წარწყმედილნი კაცნი.

კვ) კაცის ცნობის წიგნი.

კზ) არაეის წინასწარმეტყუელი შეწყნარებულ არს წიგნი.

კთ) ლექსიკონი. შავათ დაწერილი, უერცხლესი.

კთ) სიბრძნის პოეზის წიგნი.

ლ) ქრისტეს მოყუარის მგებრობისა წიგნი.

ლა) მელქისაძეის მღვდელობის განმარტების წიგნი.

ლბ) საღვთო ლოცუვის ძალის ცნობა და სასწაულებისა“ (113v—115r).

3) გაურკვეველი ხელით არის მინაწერები (ლექსი?) 11v-ზე და 111v. ამ უკანასკნელზე არის ლექსის ბეჭედი.

მინაწერები: 1. „ეს კატეხიზი(!) გარდმოწერა იოანე, ძმისწულმან ზემმან ნამდვილითაგან, ვარნა გამოუცდელიობისა გამო არა არს ესრეთ გარდმოღებულ, ვითარცა ღრამბატყოსნი გარდმოსტყდურენ, წესიერ ასო მთავრულებითა და პროსოტიამთა... (ამოჭრილია მრგვალად) ...ნიერებითა.

ესერა ზემოსხენებული იოანე დიდ..... მოსწრაფებითა, რომელი ეშურება სწავლათა ამაღ დეშევე.....ად ორგზის, ვარნა ვგონებ კვალადცა დამიშინენ უნებლიეთ..... ვინც იხილით, თვთ გამართედ სწავლულთა, კეთილ მგებებელი..... წელსა 1834, თთუშსა აპრილსა 5“ (111r).

2. „ს ო ლ ო მ ო ნ რ ა ზ მ ა ძ ე. წელს 1830-ს“ (113v).

3. „ეს წიგნი ეკუთვნის დავითს ხელეეს(?) ვინც მოიპაროს, გაუწყრეს წმინდა გიორგი, ანუ ღმერთი. ამინ. დაესწერე მე — აბრაამ ივანოვიჩმა, ვინც წაიკითხოთ...“ (ზედა ყდის შიდა მხარე).

4. აქვე არის სხვა მინაწერებიც, რომლებიც არ იკითხება.

(1184)

2781

შოთა რუსთაველი, ვეფხისტყაოსანი. 1836.

250 გვ.: 34,5×22; ქალღლი: მუყაოს ყდა; დაშლილი: პირველი გვერდი დაზიანებულია; მხედრული; შავი მელანი, სათაურები სინგურით; ც-ლაშწერი: ჯვარის შამის მდივანი გიორგი მიყეროვეცი; 1836 წლის 28 აგვისტო. (გვ. 257) დაუწერელია: გვ. 250; შექმნილია გამრეკე-ლისაგან.

შოთა რუსთაველი, ვეფხისტყაოსანი. „შესავალი პირველი ვეფხისტყაოსანისა, ამა ამბისა, და პირველ ამო და სასმენელად შევნიერო სწავლისათვის ...ასა ტარელიისა და ნესტან-დარეჯანისა, რომელსა ვეფხისტყაოსნობით უხმობენ. —

რომელმან შექმნა სამყარო ძალითა მით ძლიერითა...“ გვ. 1—230.

შენიშვნები: 1) ტექსტს ერთვის: ა) „საძიებელი წიგნისა ამის კეფხისტყაოსანისა“, გვ. 230—232. ბ) „ლექსიკონი ამა წიგნისა შინა წერილთა ძნელთა ლექსთა თარგმანი საცნობელად ლექსთასა“ (გვ. 232—248).

ლექსიკონს ერთვის: „ვანმარტება ლექსთა(!) ამით, რომელნიცა უხმარნია ბრძენსა მას შოთა რუსთაველსა თვისსა ამა შრომილსა ვეფხისტყაოსანსა შინა, რომელნიცა ვითთაგანმე მძიმედ საცნობელ და მისახლო იქმნებოიან, ამისთვის აქა ანბანსა ზედა ასმულნი არიან ლექსნი იგი მისგანვე განმარტებითა თვისითა მხილველთაგან ადვილ მისახლომელად, ხოლო მრავალთა უწყიან და არად სახმარ არს მათთვის განმარტება ლექსთა და ესე შრომა დაშთების, რომელთაცა სახმარ ექმნების, ესრედ ეწერა უძველესსა და ძნელად აღმოსაცნობელსა დედანსა შინა“ (გვ. 248).

2. ხელნაწერი არტანუჯული რედაქციისა (შდრ. ს. ცაიშვილი, ვეფხისტყაოსნის ვახტანგისეული რედაქცია, თბილისი, 1957 წ., გვ. 65).

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს წიგნში „Описание“, II, გვ. 558.

მინაწერები: 1. „ეს ხელნაწერი და № 1586 ერთნაირებია“ (ზედა ყდის შიდა მხარე).

2. „სრულ იქმნა დიდება ღმერთსა ყოველთა კეთილთა მიზეზსა დამბადას. თუმცა იყუნეს წიგნი ვეფხისტყაოსნობით ხმობილი საქართველოსა შინა დაბეჭდილი და ჰელ-ნაწერილიცა, გარნა ფრიად განრყენილი და არად სახ-მარნი, ამისთვის მიცემოდა გულს-მოღვინება თავადს სტატუსის სოვეტის და კავალერს თუ მანოვს გიორგის ეგნატის ძეს და მოეპოვა უძველესი ნაწერი ვეფხისტყაოსანი კერძოთა არტანუჯისათა და ესე მე მუნიოგან გარდ-მოესწერე მრავლითა შრომითა და ღუაწლისა დადებითა ჯვარის მამის მღვიანვა გიორგი მიქეროვეჯისათა. აღიწერა ესე თვესა აგვისტოსა კმ-სა დღე-სა, ჩუღვ-სა წელსა“ (გვ. 249).

3. „რაცა თავსა უწერია, კაცსა იგი გარდახდების, ცა, ქუეყანა დაირღვევის, და ლუთის ბრძანება აზა სადა წარბდების, ჯელი მშრომელთა მიწდების და ნაშ-რომი შთების, შრომილი ესე ვეფხისტყაოსანი, რომელთაცა ევეთვნოს ღონ კე-თილად მოახმაროს, ამინ“ (გვ. 249).

4. „1881 წელსა იანვრის 12 დღეს“ (გვ. 249).

(1185)

2782

სწავლანი სამეცნიერონი (აპოთეგმატა). 1853

55 ფ.; 26×21,5; ქალაღი: უყდო; მხედრული, შავი მელანი, სათაურები სინგურით; გა-დამწერი: კონსტანტინე ევსტატის ძე ჭორჭაიე; 1853 წ. (50v); დაუწერელა 55v; შექმნილა გამრეკელისაგან.

„სიტყვანი და სწავლანი სამეცნიერონი ფრიად მარგებე-ლი სულ-სხეულობით ორკერძოვე, ძველისა და ახლისა წმინდითა წერილთა-გან რჩევით გამოკრებული: კლემაქსისისაგან, დიდისა ბასილისა და გრიგოლ ღვთისმეტყველისა, და იოანე ოქროპირისა, და მამისა ეფრემისა, და მაქსიმესი, და ცხოვრებათაგან მამათა-სა და სხვათა წმიდათა მღვდელმოდვართა, მამათა, მოციქულ წინასწარმეტ-ყველთა, სოლომონ და ზირაქისა, და გარეშე წიგნთა პლა-ტონ და სოკრატე, და მენიანდროს და სხვათა ფილასო-ფოსთა მიერთქმული კლემაქსისისაგან. —

ყოველთა, რომელთა ენებოს და ეძიებდენ ღმერთსა, ეპოების მათ, რამე-თუ იგი არს ყოველთა ღმერთი და ყოველთა ცხოვრება...“ 1r—50v.

შენიშვნები: 1. განსხვავებული ხელით 51r—55r არის მიწერილი „ითხვა-მიგება წმინდისა ვასილისა და გრიგოლისა, გეკურთხენ მამაო“.

2. ამავე განსხვავებული ხელით 50v-ზე არის უმნიშვნელო მინაწერი.

3. ვის მიერ არის თარგმნილი „სწავლანი სამეცნიერონი“, ცნობილი არ არის. თარგმანი შესრულებული უნდა იყოს მოსკოვში ბაქარის თანამედროვეთა წრეში. იხ. ლ. ძოწენიძე, რუსული აპოთეგმატას ქართული რედაქციები, 1959, გვ. 26.

ანდერძი: „შევასრულე ესე წიგნი წელსა 1853, ივლისის 3 დღესა, თრა კონსტანტინ ევსტატის ძემ ჭორჭაიემ“ (50v).

(1186)

2783

პლატონ ლევშინი. ბოროტა ანგელოსათვის. 1826

28 ფ.; 21,5×16; ქალაქი: მუყაოს ყდა; წყლის საღებავებით უგემურად მოხატული მხედრული, სათაურები და დასაწყისი ასოები მთავრულად; მთარგმნელი ვაიოზ რეკტორი (28r); ვადაწყვრი: უღირსი ბერი დიონისი (28r); 1826 წ. (28r); დაუწერელია: 27r—v და 28v; შექმნილია გამრეკელისაგან.

პლატონ ლევშინი. — „მუკლი მესამე. თვის ბოროტთა ანგელოსათვის. — კ 76: აწ შეგვდგეს ჩუენ წინადადებად რაჲსამე ბოროტთა ანგელოსათვის, რომელთა თვისცა უფროსლა ესენი არიან უმთავრესნა კითხანი, რომელნიცა ითხოვენ სჯასა...“ 1r—26v.

შენიშვნები: 1. თხზულება მთარგმნილია ვაიოზ რეკტორის მიერ: 1792 წ. იასპი (იხ. A. Цагарели, Сведения, III, გვ. LV).

2. ავტორი აღგენილია ტრ. რუხაძის მიხედვით (იხ. ტრ. რუხაძე, ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVIII სს., 1960 წ., გვ. 224).

მინაწერები: 1. „აღმწერი ამის წიგნის ითხოვს წარმკითხველთაგან ცთომისა მოტყუებასა, 1826, უღირსი ბერი დიონისი“. (28r).

2. „მთარგმნელ არს კრე მენ ჩუეს არბერისა ვაიოზის მიერ“ (28r).

1. „Сия книга принадлежит иеромонаху Дионисию Жандиерову(?)“ (უკანა ყდის შიდა მხარეს).

4. „ესე წიგნი არს იერომონახის დიონისისა ჭელითა თვისთა აღწეპილი“ (ყდაზე ზემოდან).

(1187)

2784

ანტონ I, გრამატიკა. 1830

96 ფ.; 29,5×20,5; ქალაქი (თეორი, მოლურჯო); ტყავავადაკრული ხის ყდა; ბოლონაკულელი; მხედრული, შავი მელანი, სათაურები მთავრულად და სინგურით; ვადაწყვრი: იერომონახი ფილადელფოს (კიკნაძე?); ვადაწერილია 1830 წ. (1v); დაუწერელია: 3v, 94v, 95r—v, 96r; შექმნილია გამრეკელისაგან.

„თვის კელოვნე ბისა ღრამატიკოსობითისა, ნაწილი პირუჭლი, რომელსა შინა მარტივად მდებარე არიან თითოეული ნაწილნი სიტყუათანი მაგალითებითურთ, რომელნიცა ზეპირებად სათანადო არიან ღრამატიკასა მოწაფე ქმნილთა. თავი პირუჭლი. ბრუნუათათვის სახელთასა, § 1. — რიცხუსა შორის ჩუენ მიერ განსჯითა შემოყუანილნი ბრუნუანი სახელთანი არიან რუა მარტივისა ანუ ჰრთულისანი. მაგალითი: მარიამ, მარიამისა, მარიამნი, ანუ მარიამები, მარიამებისა, მარიამებითა...“ 6r.

წყდება: „...ძირი არს ზმნისა სახელ-ზმნა ესე მავალ, ვჰკუშთთ, ჰკუშთთ, და მესამესა ენ მარტული, მავალ, ჰკუშთენ...“ 94r.

შენიშვნები: 1. თხზულება გრეკელი რედაქციისა.

2. თხზულება გამოცემულია 1885 წელს რად. ერისთავის რედაქციით. ხელნაწერი მისდევს გამოცემას. წყდება გამოცემის 174 გვ-ზე, თავი 18, § 261.

3. თხზულებას წინ უძღვის ანტონის წინასიტყვაობა და პინაქსი (იხ. გამოცემაში გვ. 1—4).

4. ხელნაწერს წინ უძღვის თავფურცელი ანტონისათვის დამახასიათებელი ბიბლიოგრაფიული ცნობით: „სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა, ამინ.“

სადიდებლად ცხოველს-მყოფელისა თანა არსისა და განუყოფელისა სამებისა, მამისა და ძისა და სულისა წმიდისა.

ანტონის მიერ არხივისკოპოსისა ყოელისა ზემოისა საქართველოსა, დავითან ბაგრატიონისა ახლად კმნილი წიგნი ღრამბატოკაჲ ქართულისა-მებრ ენისა, დროსა უკეთილმსახურებისა და უმაღლესისა ირაკლი მეორისა, შეფისა ყოელისა საქართუშლოსისა და მამათათებობისა თვისისათა ყოველთა ქართუშლთა ზედა.

წელსა დასაბამითგან სოფლისა... 7275.

„ხოლო განხორციელებითგან სიტყვისა ღვთისა... 1767 თთუშსა მეთერთმეტესა, რიცხესა 20“ (1r).

5. ხელნაწერზე არის უმნიშვნელო შინაწერები.

ანდერძი (გადამწერისა): „წიგნი ესე ქართული ღრამბატოკა, აღწერილი ჩემ მიერ დროსა სწავლისა ჩემისასა, აწ სურვილისამებრ მისისა მიმართმევიეს მიზეზად სარგებლობისა კეთილ-ზნაინისა მოწაფისა მეოთხის კლასისა რიტორებისა სვიმონ შიშნგვისათვის. მიერთვი ამისთვის, ვინათგან იპობის მის შორის სურვილი სწავლისადმი ქართულისა სიტყვიერებისა, რომელსაცა ჰელს ვაწერ იერომოსაჲ ძილდედქოს. 1830-სა წელს, №=28-სა“ (1v).

2. „ესე მცირე ნაჩხაბი წიგნი ღრამბატოკა ვინც იქონიით, თუ ამის შემწყობის მაღლი გწამდესთ, გთხოვთ შრომა მიიღოთ და შეასრულოთ. მე ამის მგტი დრო არ მომეცა. ძილადედქოს“ (94r. შინაწერი გაკეთებულია იქ, სადაც ტექსტი წყდება).

(1188)

2785

კრებული. XVII—XVIII

222 ფ.; 21X31; ქაღალდი; ტვირთული ტყავგადაკრული ხის ყდა; ნაკლული; ფურცლები დაზიანებული; რესტავირებულია XIX საუკ. დასაწყისში; მხედრული, შავი მელანი, სათაურები და დასაწყისი ასოები სინგურით; [XVII—XVIII საუკ.]; გადაწერილია მეფე გიორგი XI დაკვეთით; დაწერელია: 30r—v, 32r—v; შექმნილია გამრეკელისაგან.

1. [გრიგოლ ნოსელი. კაცისა შესაქმისათვის]. — „ბუნებისათვის ქუეყანისა ერთ ნაწილად და გამოცხადება წვლილად, რომელი დაებადნეს უწინარეს კაცისა. — თქუვა წიგნმან ესე, არამედ შესაქმისი ცისა და ქუეყანისა...“ 2v—70r.

შენიშვნები: 1. აღმდგენელს ტექსტი მრავალ ადგილას დაუმანიჭებია. მაკ. სათაურში დედანში გადარჩენილი ყოფილა სიტყვის ნაწილი „...ლი“, რესტავრატორს თავში დაუმატებია „წყა“, „რომე“-ს მაგივრად და სხვ.

2. ავტორი აღდგენილია S—1141-ის მიხედვით.

3. თარგმანი პირველი რედაქციისა, შესრულებულია მეათე საუკუნემდე (იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები, ტ. V, გვ. 25).

2. თხზულება შედგება 30 თავისაგან. ზანდუკი დართული აქვს თავში.

2. „ეპიტფანე კვიპრიელისა თქმული თუალთა ეპიტფანე ეპისკოპოსი კონსტანტინე ქალაქისა, რომელ არს დედაქალაქთა კვიპროს ქალაქისა, რომელ თქუა „ათორმეტთა მათ თუალთათვის. — უფალსა ჩემსა, პატიოსანსა ძმასა და საქმისა თანაზიარსა. თეოდორეს კეთილად მსახურსა ეპისკოპოსისა...“ 70v—134r.

შენიშვნა: თხზულებასთან დაკავშირებით იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები, ტ. V, გვ. 46.

3. „მკეცთათვის სახისა სიტყუა წიგნთაგან თქმულ ზმინისა ბასილისი კესარიელისა. — არს, რომელი იწოდების მსუენი მზარისა, ვითარცა სახისმეტყუელმან თქუა: რაჟამს დამედენის და მოაკლდის ორთავე თუალთა მისთა...“ 134r—150v.

შენიშვნა: ამ თხზულებასთან დაკავშირებით იხ. Н. Марр, Физиолог. Тексты и размышления, кн. VI. 5. კმკელოძე, ვტიუდები, ტ. V, გვ. 22.

4. [სასწავლო წიგნი]. — „ამას შენდა, პატიოსანო, ჩვენ შევსწორავთ. რომლისა მადლისათვის ჰკითხე მოქსენებასა მისთვის, იყავნ. არიან მრჩობლ წერილთა მათ წარმოლება პირველად დაბადებულთა მათ ღთისა მიერ ექუსთა მათ დღეთა ქმნული...“ 150v—162v.

შენიშვნა: შტრ. საქართველოს სახელმწიფო ბუხუემის ძველ ხელნაწერთა საცავების გზამკვლევი, 1952 წ., გვ. 31. და ს. ყაუხჩიშვილი, შატბერდის კრებულის სასწავლო წიგნი, ოსუ მოამბე, ტ. III, გვ. 178—185.

5. „იპოლიტეს განმარტება კურთხევათა მათთვის მოესსთა(!) ათორმეტთა მიმართ ნათესავთა. კირიელისონ. — ნეტარისა მის ისაკისი ყოფილთა მათთვის კურთხევათა ძეთა მიმართ თვისთა პირველთა მათ წიგნთა შინა...“ 162v—185r.

6. „წმიდისა იპოლიტეს თქმული კურთხევათა მათთვის იაკობისთა, ვითარ იგი ათორმეტნი ნახუტნი აკურთხა. კურთხევათა მათთვის იაკობისთა გამოთქმად სიტყუანი მე, უფლისა მიერ კურთხევათა, მათ ვეძიებ, რამეთუ ვინმე არს კაცთაგანი შემძლებელ გამოთქმად სულიერთა წიგნთაგან...“ 185r—211v.

შენიშვნა: იპოლიტე რომელის თხზულებების ქართული თარგმანების შესახებ იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, ტ. I, 1951 წ., გვ. 431.

7. „თქმული წმიდისა და ნეტარისა მამისა ჩუენისა იოვანე ოქროპირისა სწავლანი, სარგებელნი სულთანი, რომელი განაღძებს კაცთა შიშსა უფლისასა ქსენებისათვის მეორედ მოსლვისა უფლისა ჩუენისა იესოს ქრისტესა. — ცხორება ყოველთა წმიდათა და მართალთა მოთმინებითა განშვენებულ და განბრწყინებულ არს...“ 212r—221r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი შედგენილობით ძირითადად მისდევს ე. წ. შატბერდის კრებულს.

2. ვილაცას მოგვიანო ხელით ტექსტის ბოლოს მიუწერია: „იანვარსა ჩტლ“.

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილის წიგნში: Описание, II, გვ. 651—654.

ანდერძი: „აღიწერა და სრულ იქმნა წიგნი ესე კაცთა შესაქმე, ექუსთა დღე, სახისმეტყუელება, კურთხევა და ცხორება ათორმეტთა ნათესავთა და ათორმეტთა თუალთა ართონისთა და სხუანი სწავლანი იოვანე ოქროპირისანი, ბრძანებითა მეფისა გიორგისათა, რომელსა სუროდა მრავალთა საღთთთა და სამეცნიერთა წერილთა კითხვა და თარგმანება, რათა განმარტებულად გამოიძიოს ღთივ წერილნი, რომელსა შეუყრებვის გულსა მისსა ყოველი სწავლა და მეცნიერება“. (221v).

(1189)

2786

კრებული. XIX

21 ფ.: 21×17; ქალაღი (მოყვითალო ლურჯი); ნაქული, დაზიანებული, კიდეები შე-
 მოყვითალო; გვერდები დახული; მხედრული; სხედასხვა ხელი; [XIX ს.]; შექნილია გამ-
 რეკელისაგან.

1. [ლ ე ქ ს ი]. — „ბებერი გასკრეს მუცელზედა, იმის გულ-ღვიძლი...
 ბატონო ეს რა ღთის რისხვა არის წამალსა...“ 1r—4v.

შენიშვნა: თხზულება საქმოდ ულახათო ლექსითაა დაწერილი. ნაწარმოები
 XIX ს. აღინდელი ვერ იქნება, ტექსტში მოხსენიებულია „მთავარმართებე-
 ლი“ და სხვ.

ტექსტი ძალზე მწვანად იკითხება.

2. [ქ ა ლ - ვ ა ე ი ა ნ ი]. — „ეცე წიგნი ქალისა და ვაჟისა არის. ერთაი კაცო
 იყო, დიას გადადარეული(!), ძალიან გაგადადარებული...“(!). 8r—21v. ,

შენიშვნები: 1. ტექსტს ახსიათებს „ა“ მეტობა; დაწერილია ძალზე უწიგ-
 ნურად.

2. ფ. ფ. 5—8 არის თურქული ტექსტი, რომელიც მელნის გადასელობას
 გამო არ იკითხება.

3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თ ა ე ა ი შ ე ი ლ ი ს წ ი გ ნ შ ი: Описание,
 11, გვ. 503.

(1190)

2787

წესი მართლმადიდებლობის მიღებისა. 1816

11 ფ.: 21,5×17; ქალაღი; ქალაღის ყდა; დაზიანებული; დალაქავებული; მხედრული;
 1816 წ. (11r); მთარგმნელი ვასილ კილაძე(?) (11r); შექნილია გამრეკელისაგან.

[წ ე ს ი მ ა რ თ ლ მ ა დ ი დ ე ბ ლ ო ბ ი ს მ ი ღ ე ბ ი ს ა]. — „წესი, თუ ვი-
 თარ მიიღებოდენ მართლ-მადიდებელისა მიმართ სარწმუნოებისა, რომელნი-
 ცა სიყრმითგან აღზრდილ ყოფილან გარეშე მართლმადიდებელისა ეკლესი-
 ასა...“ 1r—11r.

შენიშვნა: ტექსტი თარგმნილია რუსული ენიდან.

ანდერძი: 1. „ითარგმნა საქართველო-იმერეთის უწმინდესის კანტორასა ში-
 ნა, ივლისის 16-სა დღეს, 1816-ს წელსა“

2. „ნამდვილისა თარგმანის თანა სწორე არს, პრევერდჩიკი კანცელიარისტი
 ვასილი კილაძე“ (11r).

(1191)

2789

მთავარის მსრბოლობა. XIX

13 ფ.: 23×18,5; ქალაღი; უყდო; დაშლილი, დალაქავებული; მხედრული; [XIX საუკ.];
 კვირნიშანი 1839 წ.; შექნილია გამრეკელისაგან.

„მთოვარის მსრბოლობა. — თვითეულს მთოვარეს აქუსთ დღე-ნი (კთ) ოცდაცხრანი და ნახევარი დღისაა, გინა ლამისა. ნახევარ ყამი, ანუ საათი და მეხუთე ნაწილი ყამისა.

იწყების პირველის მოქცევიდგან და აღვალს ვიდრე მიათცხრამეტად მდე...“ 1r—13v.

შენიშვნა: დართული აქვს „მთოვარის მოქცევის“ ცხრილები 1835—1853 წლამდე.

(1192)

2790

ლოგიკა. XIX

14 ფ.; 17×22; ქალაღი (ცისფერი); უყდო; დაშლილი; მხედრული (შავი მელანი); {XIX ს.}; შეძენილია გამრეკელისაგან.

„ლოღიკა, ნაწილი პირველი თეორეტიკებრი, ანუ სამთათვს მოქმედებათა გონებისათა. თავი პირველი. მოგონებათათვის ანუ იდეათა. — § იდეა არს ნივთისა რადასამე გამოხატვა ანუ წარმოდგინება გონებასა შინა ჩუჭსნა...“ 3r—14v.

შენიშვნა: „ლოგიკას“ წინ უძღვის „წინასიტყვაობა ფილოსოფისათვის და ნაწილთ მისთა“ 1r—3r).

(1193)

2792

კურობევანი. XVIII

59 ფ.; 11,5×16,5; ქალაღი; უყდო; დაზიანებული; ნაკლული; დასაწყისში აკლია ერთი რვეულის შვიდი ფურცელი; ნუსხური, შავი მელანი, სათაურები სინგურით; {XVIII ს.}; გადამწერი კაკაბ სვიმონ (59r); დაუწერელია 59v; შემოწირულია მღვდლის ესტატე მატათიას მის შირიანაშვილის მიერ.

[კურობევანი]. — „...აქ იქნა(ს) მზე და ბნელეთი და ქუეყანაჲ შეიძრა და საფლავნი აღახუჭნა და კორცნი წმიდათანი აღადგინნა...“ 1r—59r.

შენიშვნა: „კურობევანი“ შედგება:

ა. „წინა დღით მწუხრისა წმიდისა ღ-ჲ გამოცხადებისასა შემდგომად მწუხრისა ყამის წირვისა ლოცვაჲ თქ-ს ღ-ნი და იწყონ“ (16v—25r).

ბ. „განგებაჲ წინდობისაჲ“ (25r—26r).

გ. „კურობევაჲ გვრგინია“ (26r—v).

დ. „ლოცვაჲ წინდობისა“ (26v—31v).

ე. „დაბადებისა საკითხავი“ (31v—35v).

ვ. „ლოცვაჲ საფლავის კუჭთისა“ (36r—v).

ზ. „წესი და განგებაჲ, რომელი აღსრულების დაფლვასა შესტყნებულისა“ (36v—55r).

შ. „ლოცვაჲ მღვდლსა ზედა აღსრულებისა“ (55r—56v).

თ. „ლოცვაჲ ებისკოპოსსა ზედა აღსრულებისაჲ“ (56v—57r).

ი. „ლოცვაჲ ჩხვლთა ზედა აღსრულებისა“ (57v—59r).

ანდერძი: „დასრულდა წესგებაჲ მიცვალებულისა კაკაბის სვიმონის ჳელითა“ (59r).

(1194)

2793

კუროხევანი. XVIII

69 ფ.: 10X14,5; ქალღმერთი; ტყავადაკრული ხის ყდა; თავბოლო ნაყულს, იწყება მე-3 რვეულით და წუდება მე-11 რვეულზე; ნუსხური (შავი მელანი), სათაურები სინგურით; [XVIII ს.]; შემოწირულია მღვდლის ესტატე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

[კუროხევანი]. — „...ვითარმედ, რომელმან იწყოს თქვენ შორის საქმე საეშმაყო...“ 1რ.

წყდება: „...დიდებულისა წინასწარმეტყუშლისა, წინამორბედისა ნათლისმც...“ 69ვ.

შენიშვნა: კუროხევანის შედგენილობა: 1. „განგება გვირგვინთ კუროხევისა“ (1რ—7რ).

2. „ლოცვა საფრლის გაყვითისა“ (7ვ).
3. „განგება შესენებულსა(!) ზედა (7ვ—24რ).
4. „ლოცვა ჩვლსა ზედა აღსრულებულ არს(!)“ (24რ—v).
5. „პანაშეიდი, რომელი იქსნების (!) მიცვალეული ცეცხლისაგან გაენისა“ (24ვ—36რ).
6. „განგება წყლის კუროხევისა და განცხადებისა“ (36რ—48ვ).
7. „ლოცვა შეგინებულსა მკამელსა“ (48ვ—49ვ).
8. „კუროხევა მარლისა“ (49ვ—50რ).
9. „კუროხევა ზეარაკისა საღმრთოსა“ (50რ—51რ).
10. „ლოცვა აღშენებასა სახლისასა“ (51რ—52რ).
11. „ლოცვა სახლად შესლსა“ (52რ).
12. „კუროხევა ბაიასა(!)“ (52რ—53რ).
13. „ლოცვა შთავრდომილისა“ (53რ—55რ).
14. „კუროხევა თესლსა ზედა, რასაც თესლსა დასთესედე“ (55რ—v).
15. „სამოტიცარიო(!) მართალი და კეშმარტი“ (55ვ—61რ).
16. „განგება წყლის კუროხევისა, რომელ არს აიაზმა ყოველთა“ (61რ—69ვ).

(1195)

2794

პორფირის შეყვანილება. XVIII

გვ. 214: 21X15,5; ქალღმერთი; ტყავადაკრული ხის ყდა; მხედრული; შავი მელანი, სათაურები სინგურით; [XVIII ს.]; დაუწერილია; გვ. 208—214: შემოწირულია მღვდლის ესტატე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

„დავით სიბრძნის მოყვარისა ახსნა პორფირის შეყვანილებიდან რვათა თავთა შერთვიოთა. განმზადებულთა ღვითო(?). რთ. წყება ვყოთ წინამდებარე აღნაქუსვისა ჩვეულებითა განმმარტებელთა მომთხრობელთა ძიება...“ გვ. 1—208.

შენიშვნა: პორფირის შეყვანილება თარგმნილია სომხურიდან ზურაბ შან-შოანის მიერ. იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, ტ. 13, გვ. 288.

(1196)

2795

კრებული. XVIII

22 ფ.; 20×16,5; ქაღალდი; მუყაოს ტყავდაკრული ყდა; ნაკლული: აკლია ფ. 12-სა და 13-ს შორის; შავი მელანი; ნუსხური, სათაურები სინგურით, [XVIII ს.]; შემოწირულია მღვდლის ესტატე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

1. „სწავლა მღვდელთ-მთავართაგან ახლად დადგინებულთა მღვდელთა მიმართ, რათა ყოველთა მღვდელთა აქუნდეს აღწერილი ქარტასა ზედა მცნება ესე და რათა ყოველთა დღეთა შინა წარიკითხვდენ მცნებასა ამას გულსმოდგინებითა. ხოლო მცნებანი ესე, რომელიცა აქა წერილ არს წმიდათა ყოვლად ქებულთა მოციქულთა და ღმერთშემოსილთა ჩამათა, წმიდათა მამათა სჯულისა კანონთა მიერ არს გამოკრებული. — აჰა, ესერა მოცემულ არს შენდა მადლი ღისა სულიერო შვილო...“ 1r.

წყდება: „...იყავნ შენდა დამცულ და მსწავლელ უკუი(!)...“ 12v.

2. „ესე არს შუდთა მომაკუდინებელთა ცოდვათა უპირველესი თქმული ნიკოლოზ მიტროპოლიტისა მიერ ორბელიანის-შვილისა. — ამპარტავენება. ამპარტავენება ეს არის, ვისაც თვისი ნაქმარი და ნათქუამი დიდად მოსწონდეს...“ 13r—21v.

მინაწერი: „ეს წიგნი ბლალჩინის გიორგისა არის, ფოცხვეროვისა“ (21v); იხილე აგრეთვე 22r—v.

(1197)

2796

მთავარმოწამის გიორგის წამება. 1816

6 ფ.; 35×22; ლურჯი ქაღალდი; უჯლო; ძლიერ დაზიანებული; მარცხენა ზედა კუთხე მოხეული; მე-6 ფურცლის მხოლოდ ფრაგმენტია შემორჩენილი; მხედრული, შავი მელანი, სათაური სინგურით; გადამწერი ანდრია; (6v); 1816 წ. (6v); შემოწირულია მღვდლის ესტატე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

თ თუ ჭსა აპრილსა კგ. წამება წმიდისა დიდებულისა მთავარმოწამისა დიდისა გიორგისა, გუაკურთხენ მამაო. —

რაჟამს იგი დაეპყრა კერპთმსახურობასა საეშმაკოსა ყოველი სოფელი, იყო მათ ყამთა ბერძენთა ზედა მეფე, რომელსა ერქუა დეოკლიტიანე...“ 1r.

წყდება: „...კაცი, რომელი სარწმუნოებით, იხ... თხვევდეს მიაქუნდეს მას მადლი და...“ 6r.

ანდერძი: „აღიწერა ჴელითა კერპო ანდრიასითა და ვითხოვ მხილველთაგან შეცთომის მოტევაებასა, თთუშსა მისს 12, ქრისტესით 1816, ხოლო ქართულსა ქორონიკონსა ფდ“ (6v).

იოანე ქსიფილინოს—პაპუწისშვილი, სისხლის ნათესავობისათვის, XVIII

16 ფ.: 15,5×20; ქალაღი; მუყაოს ყდა; დაზიანებული, ნაკლები: მე-16 ფურცელი ნა-
ბერად მოხუელი; მხედრული, შავი მელანი, სათაურები ასომთავრულად და სინგურით;
[XVIII საუკ. ბოლო]; შემოწირულია მღვდლის ესტატე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

[იოანე ქსიფილინოს—პაპუწისშვილი, სისხლის ნათესავობისათვის]. — „ქორწინებისათვის. თავი მათესი. ხარისხნი ქორწინებისანი ამად ვიდრემე იწოდებიან. ხარისხად. რამე-
ჟუ ვითარ იგი კიბეთა ზედა აღულებ ხარისხად...“ 1r—16v.

შენიშვნები: 1) ფ. 1 აღდგენილია მე-20 საუკ. დასაწყისში.

2) ტექსტს ბოლოს ერთვის საილუსტრაციო მასალა.

3) ავტორ-მთარგმნელი აღდგენილია კ. ქეკელიძის მიხედვით, იხ. ძვე-
ლი ქართული მწერლობის ისტორია, I, 1951 წ., გვ. 370.

ს.-ს. ორბელიანი. საქრისტიანო მოძღვრება. 1778

49 ფ.: 16,5×21; ქალაღი; ტყავადაკრული ხის ყდა; მხედრული, შავი მელანი, სათა-
რები და საზედაო ასოები სინგურით; ვადაშვრი: მიხეილ მონაზონი, ვადაშვრის ადგილი:
შილა; (47v); 1778 წ. (47v). შემოწირულია მღვდლის ესტატე მატათიას ძის მირიანაშვილის
მიერ.

[ს.-ს. ორბელიანი]. „სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმი-
დისათა, ამინ. საქრისტიანო მოძღვრება. პირველად სასწავლო,
რომელი მოგვცა წმიდათა მამათა მიერ. სარწმუნოების
სათვის მართლისა და უბიწოსა სჯულისა.

მოძღვარმან ჰკითხა ყრმასა ვისმე, ვითარმედ შენ ვინ ხარ?

ყრმამან მიუგო და ჰრქვა: ქრისტიანე...“ 3r—47v.

შენიშვნა: სპეციალურ ლიტერატურაში ეს ხელნაწერი ცნობილია M ლი-
ტერით (იხ. ი. ლოლაშვილი, სულხან-საბა ორბელიანის ლიტერატურული
მოღვაწეობიდან, გვ. 106).

ანდერძები: 1. „განსრულდა სადიდებელად ღმრთისა დაბასა შილდისას,
ოკნდომბერს კე, ქრისტეს აქათ ჩლომ“ (47v).

2. „აღესწერე ჯელმან ცოდვისა მიხაილ უნდოსა მონაზონისამან. და
მხილველნო ყოველნო და [ა]ღმომკითხველნო, გაფუცებ იესოს, რათა შენდობას
ღირს მყოთ და არა დამავდით. მე ფრიად სარგებელ შექნების და თქვენ უზ-
რუნველ იქმნებით.ქრისტეს აქათ ჩლომ“ (47v).

მინაწერები: 1. „ფილასოფოსთ უწერიათ, სწორე არის მათი მცნება,

ათასის წლით უწინ იყვნენ, მაშინ იყო ჰეუა, მცნება,

მიწა გაცვდება, კაცი წაჯდება, აღარ არის სრული ბრძნობა,

და რით ვევედრნეთ ჰეუა-ცნებით, რით ვასრულოთ მათი ნება.

ვაი სოფლის სიტკბონი, სიმოკლით უხანობანი,

ათასის წლის სიცოცხლე, ვით ერთი დღისა ნობანი“ (1r).

2. „ქ. დასაბამითვან ქრისტეს მოსვლამდე ქართულის რიცხვითა გარდაჯა-

წელიწადი!) ხუთი ათას ათხმოცდაათწამეტი.

რღუნის შემდგომად ქრისტესამდე წელნი ორი ათას ცხრას ორმოცდა ათ შედგმეტი.

აბრძაბის შობის შემდგომად ვიდრე ქრისტესამდე წელნი ორი ათას ათხუთმეტი.

მოსეს ეგვიპტით ქრისტესამდე წელნი ათას ხუთას ათხუთმეტი.

დღეობის ცხებიდამ ქრისტესამდე წელნი ათას ათორმეტი“. (48r).

3. „ხუთნი: ა) თვალი, რომლითა ეხედავთ; ბ) ყური, რომლითა ვეცემის; გ) ცხვირი, რომლითა ვეყნოსოთ; დ) პირი, რომლითა ვეგვებთ; ე) შეხება, რომლითა ვიწნობთ ცხოველს, ცივსა, შიმშილსა, სუბუტა და მისთანათა. რაოდენნი არიან სახენი ცოდვისანი? ორნი ნათესობიონი, აღამინი მიერნი, რომელსა შინა ყოველნი შობილ ვართ, რომელსა ეწოდებოდა შესანდობელი ცოდვა“ (48v).

4. „მეცხრე ცა ამას უწოდენ ბროლის ცასა, რომლისა მოქცევასა ფილისოფოსნი ორმოცდაცხრა ათასთა წელიწადთა შინა იტყუან და რომელიმე ოცდათექმსმეტი ათასთა წელთა შინა. და ამა ცის მოქცევისა შემდგომად სოფლისა აღსასრულსა და ყოველთა ცათა სიმაჟელისა მოშლასა და მაშინლა სასჯელსა“ (48v).

5. „ქ. ზაქარი ა დიბადა ოცნდომბერს ა, ქ. კეს უა“ (48v).

6. „ქ. ალა მამა დ ხან მოვიდა ქალაქზე და კიდევ წახდინა სეცნდებერს ია; ამ წელს ქრისტეს აქათ ჩდევ.“

ქ. ამ წელს ჩევ შევიდა ბე ლ ა ქ ა ნ შ ი რუსი, კიდევ წახდინა, მარტს თ.

ქ. ამ წელს მიცალა ბე ბ რ ი ს შ ე ლ ი თ ა მ ა ზ ი, ფებერვალს მეშვიდე დღე თენდებოდა პარასკევი, ქრისტეს აქათ ჩევშ.

ქ. დარეჟ ა ნ მიცალა სეცნდებერს იბ, ქრისტეს აქათ ჩევშ.

ქ. ბე ე ა ნ ი ს ცოლი ა ნ ა მიცალა ნოენებერს ორს ქრისტეს აქათ ჩდევ“. (49r).

7. „Агаматха(и) пришел . . . сентября(!) 11го—1795го года“ (49r).

8. „ეს სამოაბის კარი მიხაილ ბერის შემდგომად ზაქარი აბისა, ქ. აქთ ჩლოშ“ (2r).

9. „ქ. თესლი სეთისა ვინ იყვენ? ენოს, ენუტ, მათესალა და ნოე.“

ქ. მათესალამ ცხრას სამოცდაცხრა წელი.

ქ. ნოემ რღუნამდე ექვსასი ერთი წელი ეამსა რღუნისასა და სამას ორმოც ცხრა წელი. უკანასკნელ რღუნისა.

ქ. იდგა წყალი ქვეყანასა ზედა ასორმოცდაათ დღე.

ქ. რღუნის უწინ იყვენ მამათთაერანი, სახელით ადამ, სეთი, ენოს, კანან, შალაღელი, იარულ(?) ენუტ, მათესალა, ლამექ და ნოე.

ქ. სემირამიდ, ცოლი მეფისა(?)

ქ. რადენნი იყვენ? კეისარნი პირველსა შინა ეამსა?

ათორმეტი: აგუსტს, ტიბერია, კალიგულა, კლავდია, ნერონ, ღალბა, ოტტონ, ვიტელიუს, ბესპასიანე, ტიტე, დომენტიანე და ნერვა.

აგვისტო იხელმწიფო ორმოცდაათშვიდმეტ წელი. ეამსა მისსა იშვა ქრისტე ოცდამეცხრეს წელსა მის ხელმწიფობასასა.

ქ. რასა შინა იმყოფებოდა დამპყრობელობა მისი?

დელიობაბელს ენება ამით აღმატება მამა-პაპათოვის და სკამდა ყოველთა დღეთა ბიბლიოსა მამლისასა. ენასა ფარშამანგისასა, კვარცხსა გნოლისასა, თავსა სირაქლეშისასა და ტერისა შროშისასა. მაშაათა თვისთა შეამკობდა აღმასითა და ტბათა შინა ასხმდა კეთილ საყრისელთა წყალთა. ცხენთა თვისთა, ნაცულად ბურღოსა, ბიანებდა დაგებად ზაფრანისა.

ქ. რასა შინა უდიდესად იმყოფებოდა უსჯულოება მისი?

ა) ფუცა სახელსა ქრისტესა აღზოცად სრულად.

ბ) ქრისტეს მაცხოვარსა ჩვენსა უწოდა გალილეველად და ნაზარეთის ხუროდ.

გ) ოდეს იენა, ჰკითხა ქრისტიანეთა მღვდელსა რომელსამე, რით შეიქცევისო თქვენი ნაზარეთისა ხერო? მასინ მიუგო მღვდელმან: შენთვის კუბოს აშენებო.

ქ. მაქსიმიაზე კეისარი იგი იყო დიდი უზომოდ. ხოლო ზომიერებით ოთბი მწყობსა სიმაღლით, გინა სამი აღლი და მეოთხედი რუსულისა ზომითა, ყოველსა

დღესა სჳამდა ხუთ ლიტრას ჭორცსა და ოთხს თუნგს ღვინოს სრულიად და-
 ლევდა დღესა შინა.

ქ. სპარსეთის მეფემან საფარ ტყვედ ესე კეისარიი(1) და ხმარობდა ნაცვლად
 სკამისა, ოდეს ცხენსა ზედა შეჯდის, და უკანასკნელ ბჳანა მისი ტყავისა გახდად.

ქ. კეისარს აქუნდა წვერი მოწითაწო და ამას ზედა ეწოდა „ბარბაროსად“
 (1r—2r).

(1200)

2799

კონდაკი. XVIII

103 ფ.; 22×15,5; ქალღაღადი; უყდო; თაე-ბოლო ნაკლული; ნუსხური (შავი მელანი), სათა-
 ურები სინგურით; ხელნაწერის დასველების გამო სინგური გადასულა; გვერდები დალაქვე-
 ბულია; [XVIII ს.]; დაუწერელია: 1v, 13v. შემოწირულია ესტატე შატათის ძის მირიანაშვი-
 ლის მიერ.

[კონდაკი]. „...დედოფალო ღრის მშობელო, აღმოგუყვანენ ჩუჳნ სიღრ-
 მისაგან...“ 1r.

წყ დე ბა: „...წმიდა ნიჭი იგი მადლისა ნათესავსა კაცოსა მოჳმადლე
 გარდამოსლვაჲ წ...“ 103v.

შენიშვნები: 1. კონდაკში წარმოდგენილია იოანე ოქროპირისა და
 ბასილი დიდის ეპისწირვები.

2. 103v-ზე ფანქრით მიწერილია „1774 წ.“.

მინაწერი: „ქ. მამო ჩვენო იესო ქრისტე], ღმერთო, შემიწყალე მე, მითხარ
 შენ უფალო“ (1v).

(1201)

2800

დავითნი. XVIII

214 ფ.; 15×10; ქალღაღადი; ტვიფრული ტყავგადაკრული ხის ყდა; ნუსხური, (შავი მელა-
 ნი); სათაურები სინგურით; [XVIII ს.]; გადამწერი: გაბრიელ მირიანაშვილი (11v); დაუწერე-
 ლია: 1r, 211v—213r; შემოწირულია ივანე შატათის ძის მირიანაშვილის მიერ.

„დავით წინასწარმეტყუჳლისა მიერ ქება, კანონი 1. ფსალმუნნი დავითისი
 ზედა-წარწერილი ებრაელთა შორის. ფსალმუნნი 1. — ნეტარ არს კაცი, რომელი
 არა მივიდა ზრახვასა უღოთათსა და გზასა ცოდვილთასა...“ 1r—211r.

მინაწერები: 1. „ქ. რუსეთს ხეგმიფე მიცვალა(1) დენკემბერს(1) კე. ქკს
 ჩღაბ=1762“ (1v).

2. „ქ. გახეგმიფეა პეტრე ხეგმიფე ქკს ჩღაბ“ (1v).

3. Иван Мирианашила, причетник Шильдинской Богороди-
 чной церкви „Иван Мирианов“ (2v).

4. „Сей псалтир (1) принадлежит причетнику Шильдинской Богоро-
 дичной церкви Иоану Мирианову на 1854 году“ (3v).

5. „მოიხსენე, უფალო, დამწერი ამის დავითისა მონა დღეთსა პატიოსა-
 ნი მღვდელი გაბრიელ მირიანაშვილი“ (3v).

6. „ჩღაფ მიცვალა იანვარს კჳ ბატონიშვილი ლეკვან“ (4v).

7. „შილდის ღრის-მშობლის შობის ეკლესიისა არის. 18 ივლისი 1889
 წლისა“ (138r).

8. „ქ. ვერ დავითნი არის მირიანაშვილი გაბრიელ მღვდლისა.
 ვინც ამის პარვად ანუ მძლავრებით ხელ ყოს, წყუელს და შეგვენებულ იყოს
 მღვთისაგან. ამინ. ივან მირიანოვი“ (213v).

9. ქრისტე შევიდე სახლსა შენსა შინა, თაყვანისთო(!) ვცეთ ტაძარსა შენსა,
 წმინდაო ღმერთო“ (214r).
 10. 1v-ზე არის ლოცვა გველისა.

(1202)

2801

მღვდელმთავრის ლიტურგიის განმარტება. XIX

7 ფ.; 18×24; ქალაღი; უყდო; ბოლონაკლული; მხედრული; შავი მელანი; სათაურები და საზედაო ასოები სინგური; [XIX ს.]; შემოწირულია ივანე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

„მღვდელმთავრისა ლიტურგიისა განმარტება. სახის-მეტყველებითი, კუალად ყსავე მღვდელმოქმედებასა მისსა საიდუმლოებითი ძალი უპყრიეს. ღთ(!) მთავარო გონებას გამომაბრწყინებელო, ღთ(!) მთავრისა სიტყვისაო და გამომავლინებელო...“ 1r.

წყდება: „...თვით უი იტყვის მამისა მიმართ: მე მათ შორის და შენ ჩემ თანა, რათა იყუნენ სრულ ერთობითა...“ 7v.

(1203)

2802

კრებული. XIX

15 ფ.; 11×17; ქალაღი; უყდო; დაზიანებული; თავ-ბოლო ნაკლული; მხედრული; შავი მელანი; [XIX ს.]; შემოწირულია ივანე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

1. [აღდგომის საგალობლის ფრაგმენტი]. — „...ის ვსცემ ქედ აღდგომასა შენსა თაყვანისცე(!), უგალობ და ვადიდებ. რამეთუ წყლულებითა შენითა ჩნ ყოველნი განვიკურნენით...“ 1r—7v.

2. [ალ. ჭავჭავაძე]. —

„ვამ სოფელსა ამას და მისთა მდგმურთა],
 ბოროტებისა და სიცრუვის ჭურთა...“ 8r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. იხ. ალ. ჭავჭავაძე, თხზულებანი, ი. გრაიშაშვილის რედაქციით, წინათქმით, შენიშვნებით და ლექსიკონით, 1940 წ., გვ. 30—31.

3. „იაბიკონი ჩემიერ(!) თქმულნი მიცვალებასა ზედ აკატერინა, დავით სარდლის ასულისასა. —

სადა მიდრკა მზედ, მნათობი ივერისა,
 უმაგალითო, უსახესი სახისა...“ 9r—12v.

4. [ლექსი]. — „მჭვირთალეს ყელს რიდე ვლებულსა
 ვაქებ ბროლ ველს განათლებულსა...“ 12v—13r.

5. [ალ. ჭავჭავაძე]. — „ჯანყუ ში ბუიერლარდს, კმა. —
 ბალახშ ბეზევმა(!) ბავით სიტყუა წარმონაშობი
 მესმა რა მუნიოვან, მწყლავს მე გლახ ისარი...“ 13r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 45.

6. [ალ. ჭავჭავაძე]. „გეთმასამ ოლდურყროიარ ბამანი-სი, კმა. —

ქენებით ვჰმოვანებ(!), მისმინე გგედრსა.
ნუ მიმცემ სიკვდილსა მსწრაფლ შესახედრსა... 13v—14r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 46.

7. „ვანდე შენებრს მოყუას გული მქნობარე.
მას არ ჰრიდე დაეც ცეცხლი მგზნებარე...“ 14r—v.

8. [ალ. ჭავჭავაძე]. „ბაისაბაჟი ჩამანმის კმაზედ სათ-ქმელი. —

შუჭნებანო, სახილვოდ სასურველნო.
თავთა თქნთა(!) კეთილ ქეცევით მბურველნო...“ 14v—15r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 48.

9. [ალ. ჭავჭავაძე]. „ოსმალური ყადია, ბირნაზინან ბირ-ყამზინანის კმა.

სიყუარულსა შეუპყრივარ აწ შენსა.
გეტრფის ვული, სურვილ რგული...“ 15r—v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 49—50.

(1204)

2803ა

ანტონ I, გრამატიკა. XVIII
(ფრაგმენტი)

1 ფ; 17×21; ქალაღი: მხედრული, (შავი მელანი); უყდო: რესტავირებული; [XVIII ს.]; შემოწირულია ივანე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

[ანტონ I, გრამატიკა]. — „...ბრუნვათათჳს სახელთასა... სახეთა მე-
სამესა და მეექუთსესა, რომელსა და...“ 1r.

წყდება: „...ხოლო ბრუნუანი 2 დაბოლოებულთა სახელთანი იქმნებიან
ესთა მავა...“ 1v.

შენიშვნა: ფრაგმენტი ემთხვევა ანტონის გრამატიკის ე. წ. ვრცელ რე-
დაქციას, გამოქვეყნებული ტექსტის 5 პარაგრაფს. შდრ. ანტონ, ღრამატიკა, გვ. 11.

2803ბ

ანტონ I, სიმეტნე. XVIII
(ფრაგმენტი)

1 ფ; 22×22; ქალაღი: უყდო: რესტავირებული; მხედრული (შავი მელანი); [XVIII ს.]; შემოწირულია ივანე მატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

[ანტონ I, სიმეტნე]. — „ქ. მესამედ კნინობითი და ქვეშე ამისსა არიან ესენი: აკი — ანუ კი; ავი — ანუ გი; და ლი ვარ(?) მარცვალი — მარცვალი...“ 1r.

წყდებოა: „...და თანადებულადცა არიან და ზმნის ზედადაც თანადებულად...“ 1r.

შენიშვნა: v-ზე არის მხედრულად და ნუსხურად მინაწერები.

2803 გ

გრამატიკული და სინქრონოლოგიური ფრაგმენტები. XVIII

4 ფ.: 17,5×21,5; ქალაღი; უცდო; დაშლილი; რესტავირებული; შავი მელანი; მხედრული; [XVIII ს.]; შემოწირულია ივანე შატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

1. [გრამატიკული ფრაგმენტები]. — „...უტყუელად, რამეთუ ცხოველი ლომსა და მუმლ... სწორეთ არის ეგრეთვე კაცობაცა...“ 1r—2v.

2. [სინქრონოლოგიური ფრაგმენტები]. — „დასაბამითგან კსპ, ქრისტეს აქათ ჩლობ. ნაკი. ზედნადები ვ. მთვარის მოქცევი(!) ვ. ათცხრამეტური 10. მზის მოქცევი(!) 28. ჟელთა 7. შობა უფლისა I...“ 3r—4v.

შენიშვნა: მოცემულია 72 წლის ტაბულა.

(1205)

2804 ა

ფრაგმენტი. 1805

1 ფ.: 17×22; ქალაღი; უცდო; შავი მელანი; მხედრული; გადამწერო მონაზონი მიხეილი; 1805 წ. (v); შემოწირულია ივანე შატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

„...და ესრეთ იტყოდა: ვამე, ვითარღა დაბნელდა გონება ჩემი და დავადგერ მოსალოდებელსა საწუთოსასა...“ 1r—v.

შენიშვნები: 1. ტექსტის მითითებით „წმინდანი“ მიიცვალა მარტის 17. ს. ეკლესიო კალენდრით 17 მარტს წმ. ალექსის ხსენება.

2. შემორჩენილი ფურცელი ყოფილა 33—34 გვ.ზე, რასაც მოწმობს ასოებრივი ბაგინაცია.

ანდერძები: 1. „მეოხ მეყუე მე, წმინდაო ღთისაო, ცოდვილს ბერს მიხაილსა“.

2. „აღვსურე ჟელმან ცოდვილის უნდოსა მიხაილ მონაზონისამან. მხილველნო, ფრიად გვედრებო; გაფუცებ იესოს, რათა შენდობას ღირს მყოთ და არ დამადლოთ მე ფრიად სარგებელ მექმნების, და თქვენ უზრუნველ იქმნებით. დაიწერა წიგნი ესე პალატსა ქისიეის მოურავის რევაზისასა, თვესა ივნისა კს, შესრულდა ქს აქეთ ჩუე“ (v).

მინაწერები: 1. „ზაქარიას ვაჟი დაიბადა ოკლიბერს თორმეტსა, ქს აქეთ ჩუე წელსა“ (v).

2. „ათს ოკლიბერსა მიცვალა ანნა ქს აქეთ ჩუე“ (v).

3. „ეს წიგნი ასაფაშვილის ალექსისა“ (v).

2804ბ

კონდაკი (ფრაგმენტი). XIX

1 ფ; 22×16,5; ქალაღი; უუღო; რესტავირებული; შავი მელანი; მხედრული; შივალა-შიგ სინგური; [XIX ს.]; შემოწირულია ივანე შატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

[კონდაკი, მიცვალებულის ანდერსას აგება]. — „...მონისა. სახელი. საყოფელსა მართალი... ასა დააწესოს წიადთა შინა...“ 1r.

მინაწერი: „ქ. ავიღე მე ივანე შირიანოვის ამილია(!). კოჭლი შასი-ნაკასაგან ლარი გორგალი; არის ამისი მოწამე სონონელი ასაბალოვი, დამაწერია“ (1v).

2804გ

შეგონებები (ფრაგმენტი). XIX

1 ფ; 17×11; ქალაღი; უუღო; მხედრული; შავი მელანი; [XIX ს.]; შემოწირულია ივანე შატათიას ძის მირიანაშვილის მიერ.

[შეგონებები]. — „კაცის წესი არ არის, რათა ტყბილი მოუბარობით მაფერებელნი კაცნი თავისთან იყოლოს. უნაყოფობა სჯობს ბოროტის შეილი[ს] ყოლას...“ 1r—v.

შენიშვნა: ფრაგმენტი ფურცლის ნახევარია. სულ 28 შეგონებას მოიცავს.

(1206)

2806

კრებული. 1819

20 ფ; 16,5×11; ლურჯი ქალაღი; უუღო; მხედრული; შავი მელანი; გადამწერ-შემდგენელი მღვდელი დიმიტრი ოქროვეი (2r); 1819 წ. (6r); დაუწერელია: 1r, 3r, 18v, 20v.

1. [დიმიტრი ბაგრატიონი]. „ანბანთქებანი. — ახლად ავაქობ ალუასა. ანაგებ ანაზებულსა, ბან ბროლსა ბადახშ ბაკმინს, ბუნებით ბრწყინუალებულსა...“ 1v—2r.

შენიშვნები: 1. ავტორი აღდგენილია S—2433:4-ისა და H:350:5-ის მიხედვით.

2. S:1284-ის მინაწერი ლექსს დიმიტრი თუმანიშვილის შიკეთნებს, ხოლო H:2130:89 ბესარიონ გაბაშვილს.

2. [ვახტანგ ორბელიანი]. „ანბანთქებანი. — აბა ამბად აღვამადლო, აწ ალვისა აღნაგობა, ბეწე ბნელობა, ბროლ ბადლობა, ბაგებისა ბარდახშობა...“ 2v.

შენიშვნები: 1 ლექსი მხოლოდ ორი სტროფისაგან შედგება.

2. ავტორი აღდგენილია ექ. თაყაიშვილის მიხედვით. იხ. Описание,

11, გვ. 316.

13. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

3. „სე ვ დის ბ აღს შე ვ ე ლ შე ნ ა ლ ნ ე ბ ი « ამის კმა არის.—
 მიწურულობდა ზამთრისა ქამი, მწვანესა ჰრთოდა თრთვილის წილ ნამი,
 როს მეწალოტე სახე ნამი ვნახე და მივე ცრემლით საღამი...“ 3v—4v.

შენიშვნა: H—2130:86 ლექსს მიაწერს ბესარიონ გაბაშვილს. გამოცემაში ლექსი შესული არ არის.

4. „ან ბ ა ნ თ ქ ე ბ ა. —
 აღცავსტირდე, აღცავსდუღდე, აღსასრულის ამბობასა,
 ბეშობილამ ბერობადმდე ბევრთა ბრალთა ბრალობასა...“ 5r—6r.

5. „ი ა მ ბ ი კ ო ნ ი. —
 ლუარსაბ დიდო, სისხლს სარდიონ, ტობაზებ,
 ანთაკ, იასპებ, აიაკინთ მჭვირვალებ...“ 6v.

6. „ა მ ბ ე რ კ ი ს საფლავსა ზედა სწერიან ი ა მ ბ ი კ ო ნ ი ესე ხუთ მუხ-
 ლენი. სძლისპირი «ლოცვამან ანნა». —
 რჩეულისა მის მკვდრმან ქალაქისამან
 ესენი შევქმენ ვიდრედა ცოცხალ ვიყავ...“ 7r—v.

შენიშვნა: ტექსტი მთლიანად გამოქვეყნებული აქვს ექ. თაყაიშვილს
 წიგნში: Описание рукописей, II, გვ. 317—318.

7. [თ ე ი მ უ რ ა ზ I], „ან ბ ა ნ თ ქ ე ბ ა ნ ი. —
 ასახეენ(!) ჩემნი ბაგენი, ღმერთო, სამეზით ქებულო,
 არსებით ერთო, ბუნებით, პირებით სამრიცხვაბულო(!)...“ 8r—12v.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია (იხ. თეიმურაზ I, თხზულებათა სრული
 კრებული, აღ. ბარამიძისა და გ. ჯაკობიას რედაქციით, 1934 წ., გვ.
 149—154).

8. [თ ე ი მ უ რ ა ზ I], „ან ბ ა ნ თ ქ ე ბ ა ნ ი. —
 აღამ ვაცსენოთ პირველად, თვით ღმერთმან შექმნა რომელი,
 აბელ და სეით მოყვისთურთ მთასა წმიდასა მდგომელი...“ 13r—17r.

შენიშვნა: ლექსი გამოქვეყნებულია. იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ.
 145—149.

9. „ლ ე ქ ს ი. —
 ქონებისა ხარ საუნჯე, ელვის მომფენი ზეცითა,
 რიტორი, უხვი, მაღალი, მეფის დაეითის სქესითა...“ 17v.

შენიშვნა: ამ ლექსთან დაკავშირებით H—2130: 39 შენიშნავს: „არ ვიცი
 ეს ლექსით შესხმა ვისგან არის მეფის ძის იოანესადმი მირთმეული
 დღესა ქრისტეს შობისასა...“.

10. „ი ა მ ბ ი კ ო. —
 დამწყები აწლა შაირ-სიტყვაობისა,
 არა დავსცხრები შემდგომითი შემდგომად...“ 18r.

შენიშვნები: 1. ფ. 19r—20r არის მოგვიანო გაურკვეველი ხელით გაკეთებული ჩანაწერები, უნდა იყოს ლექსები.

2. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს წიგნში: **Описание**, II, გვ. 316—318.

ანდერძები: 1. „ოკდომბრის იგ დღეს, ჩყით წელსა, მღუდელი დიმიტრი ოქროვეი“ (2r).

2. „ალიწერა ოქტომბრის იბ დღეს, ჩყით წელსა, მღუდელი დიმიტრი ოქროვეი“ (6r).

3. „ალიწერა ოკდომბრის 11 დღესა, 1819 წელსა, მღუდელი დიმიტრი ოქროვეი“ (6r).

4. „სრულ იქმნა ოკდომბრის ია დღესა, ჩყით წელსა, მღუდელი დიმიტრი“ (12v).

5. „ალიწერა ოკდომბრის იბ დღესა ჩყით წელსა, ქალაქსა გორს მღუდელი დიმიტრი ოქროვეი“ (17r).

(1207)

2807

სამაოთლის წიგნთა კრებული. XIX

192 ფ.; 35,5×21,5; ქაღალდი, მოლურჯო; რესტავირებული; ჩამულია კოლენკორის ყდაში; თავბლონიკული; მხედრული (შავი მელანი), სათურები ნაწერია სინგურით; [XIX ს.]; კვირნიშანი აქვს; დაუწერელია: 114v; 126v.

1. [სამართალი ბერძნული]. „... მიიყვანონ სამუშაოდ და ასათავებლად...“ 1r—10r.

2. [სომხური სამართალი]. „ქ. ესე წიგნი არს დიდის სომხეთისა სამართლის წიგნთა ზედა გარდმოთარგმნებული და ეწოდების სახელი სამართლისა. თუ იკითხავთ და შეტყობა გინდათ თუ რომლის წიგნისაგან შეგვიკრებია, მოგახსენებთ...“ 10v—114r.

3. [სამართალი კათალიკოზისა]. — „სახელითა ღვთისათა, მე ქრისტეს მიერ კურთხეულმან ყოვლისა საქართველოსა კათალიკოზმან პატრიქმან მალაქია, მე ქრისტეს მიერ კურთხეულმან (sic) აფხაზეთის კათალიკოზმან მამათმთავარმან ევდემონ, დავსხედით და შეგვიკრებნით ყოველნი ებისკოპოზნი...“ 115r—117v.

4. „ძეგლის დადება მეფეთ-მეფის გიორგას მიერ. ჩვენ მეფეთა მეფემან გიორგიმ, ძემან ყოველთა შორის წარჩინებულისა მეფეთამეფის დიმიტრისამან, დავდევით ძეგლი განაჩენი...“ 118r—126r.

5. „სამართალი აღბუღასი. — შევიყარენით ჭოლთა მინდობილნი ღვთისანი და აწყურისა ღვთისმშობლისანი და გაქცევისა(?) დავიდევით წინა პატრონისა პაპისა ჩემისა მანდატურთუხუცესის ბექას განაჩენი და იგი აგრევე სრულობით და უკლებლად დავსწერეთ...“ 127r—149v.

6. [სამართალი ბატონიშვილის ვახტანგისა]. — „მყოფისა უმყოფისა, არისისა და უარისისა დამაარისისა, მჭეები არა თუ ღირსად და შეძლებისა ჩემისაებრ...“ 150r.

წყდება: „თუ ვითარ ჭამს დაწერა განაჩენისა აქ გასინჯეთ და სცნობთ...“ 191v.

შენიშვნები: 1. „ვახტანგის სამართალი“ პირველი რედაქციისაა.

2. 191 ფურცელზე არის სამართლის წიგნთა ბოლოსიტყვაობა, ხოლო 192 ფურცელად არის სამართლის წიგნთა კრებულის შესავლის ფრაგმენტი. (იხ. ვახტანგ VI, სამართლის წიგნი, ტექსტი გამოსაცემად დამზადა, გამოკვლევა და ტერმინთა საძიებელი დაურთო თინა ენუქიძემ, 1955 წ., გვ. 9).

3. ვახტანგის სამართლის კრებულის ცალკეული ნაწილები პერიოდულად გამოაქვეყნეს თ. ყორღანიძემ, ლ. მელიქსეთ-ბეგმა, ი. დოლიძემ, თ. ენუქიძემ და თ. ბრეგაძემ. ვახტანგის სამართლის კრებული მთლიანად გამოაქვეყნა ისიდორე დოლიძემ. (იხ. ქართული სამართლის ძეგლები, ტ. I, ვახტანგ VI-ის სამართლის წიგნთა კრებული, ტექსტები გამოსცა, გამოკვლევა და ლექსიკონი დაურთო ი. ს. დოლიძემ, 1963 წ.).

(1208)

2808

გურამიშვილი დავით. დავითიანი. XIX

78 ფ.; 34×21; ლურჯი ქაღალდი; ახალი ლიდერინის ყდა; რესტავირებული; თავ-ბოლო-ნაკლული; მხედრული (შავი მელანი), სათაურები და დასაწყისი სიტყვები სინგურიით; [XIX ს.]; დაუწერელია 41v.

1. [გურამიშვილი დავით]. — „ქართველთმეგვართომეთა, იგავი.“

ღმერთო მაღალო, რომელსა ზე გაქვს საყდართა ჯდომანი,

რომელმან მიეც მიჯნურთა ტრფიალთ სურვილის ნდომანი...» 1r—40v.

2. „სიმღერა დავით გურამიშვილისა გან ტყვეობიდან გამოსვლის, დავითის შესხმა. —

ვიც რომ მე სახლში შემეშვა, გამათბო, გამომშუშაო...“ 41r—54v.

3. „გოდება დავით გურამიშვილისა გან საწუთრო სოფლის გამოტირილი. —

გული ღონდება, ვიწყო გოდება:

ვაი საწუთრო, ცრუო სოფელო...“ 54v—61v.

4. „წიგნი ესემხიარული ზაფხული(!) რუსულად ამის ხმის სიმღერას ეწოდების: ვესელი ვესნა, თქმული მისიეე დავით გურამიშვილისა, ზამთარ-ზაფხულისა და ქარების ბრძოლა. —

ერთს ქალს „რუსული ვესნა...“ 62r.

წყდება: „მათ ღმერთს აწყინეს, გული ატკინეს

მათგან ეს საქმე არ დაითვინა...“ 78r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი ზუსტად მიყვება 1955 წლის აკადემიურ გამოცემას. წყდება ამ გამოცემის 252 გვ-ზე, „ქაცვია მწყემსის“ 514-ე სტროფზე, თომცალა ორი უკანასკნელი სტრიქონი გამოცემაში სზვანირადაა დაბეჭდილი:

„ქმნეს: უშუალოდ, უსამართლოა
განმრავლდა ქვეყნად“.

2. დასაწყისში ავლია თავი „ამ წიგნთა გამოქვასვის გეარისა და სახედის
გამოცხადება“, გამოცემით 21—24 გვერდები.

3. ხელნაწერი წარმოადგენს ავტოგრაფის S—1598 პირს. იხ. ავტოგრაფის
დეტალური აღწერილობა — ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, S კოლექცია,
ტ. III, გვ. 55—61.

4 78v-ზე არის ყოველგვარ შინაარსს მოკლებული მანაწერები.

5. აკადემიური ტექსტის გამომცემლები ამ ნუსხას მიაკუთვნებენ „ნაგვიან-
ნევი სრული ხელნაწერების“ ა ჯგუფს და აღნიშნავენ A ლიტერით (იხ. დ ა ვ ი თ
გ უ რ ა მ ი შ ვ ი ლ ი, დავითიანი, 1955 წ. გვ. 303).

(1209)

2829

კ. ბ. ქობინა

შ. რუსთაველი, ვეფხისტყაოსანი. 1688

246 ფ.; 26,5×20; ქალღი; კოლენკორგადაკრული მუყაოს ყდა; რესტავირებული:
პირველი ფურცელი დაზიანებული; მხედრული; (შავი მელანი); სათაურები და დასაწყისი სიტ-
ყვები. სინგურით; გადაწერილია ერეკლე I სახლთუხუცესის პაპუნა ბებურიშვილისათვის 1688
წელს (232v); დაუწერელია: 242r, 244v.

[შ. რუსთაველი. ვეფხისტყაოსანი]. „პირველი დასაწყისი
ვეფხისტყაოსანთა ამბავი ტარიელისა [და ნესტან]დარეჯანისა სპარსულისაგან
ქართულად ნათარგმანები.

[პირველ] თავი დასაწყისი ნათქვამია იგ სპარსულად,

ვეფხისტყაოსნით. არსსა შეიქს კორც არ სულად...“

1r—232r.

შენიშვნები: 1. აღდგენილი სიტყვები არ იკითხება.

2. ხელნაწერი ვრცელი რედაქციისაა (იხ. ს. ცაიშვილი, ვეფხისტყაოს-
ნის ვახტანგისეული რედაქცია, 1957 წ., გვ. 106, 107, 111 და სხვ.).

3. 233r—241v არის ვეფხისტყაოსნის ლექსიკონი, შედგენილი გვიან, XIX
საუკ. მეორე ნახევარში.

4. 7r, 15v, 17r, 24v, 30v, 31r, 40r, 122v, 125v, 127r—v, 141r და 210v-ზე
არის კრიტიკული მანიერის, რომლებიც გაშიფრული და გამოქვეყნებულია გ. ში-
ქაძის მიერ (იხ. გ. შიქაძე, ვეფხისტყაოსნის ხელნაწერების შესახებ, და-
ბეჭდილია: ლიტერატურული ძიებანი, ტ. XII, 1959 წ., გვ. 235—238).

5. სოლ. იორდანიშვილის მიერ გამოცემულ წიგნში — „ვეფხის-
ტყაოსნის დანართი და ჩანართი“ — ხელნაწერი აღნიშნულია E ლიტერით. (იხ.
ს. იორდანიშვილი, ვეფხისტყაოსნის დანართი და ჩანართი, 1948 წ. გვ.
37).

6. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს წიგნში: Описание,
ტ. II, გვ. 565—566 და სოლ. ყუბანეიშვილის წიგნში — ვეფხისტყა-
ოსნის ხელნაწერთა სტროფული შედგენილობა, 1959 წ., გვ. 303.

ანდერძები: 1. „...მოსულვარ შევდივარ მე ტა...“

სიოცხლეშია ღზინსა ვიქვ და ვზმილია
...დი მას... აქეთ თვალსა გარდმეცა ბინდია
მი... სიყუდილს უკან მე დიად გავლარბილია.
ვედრებულთა ყოველთა ქრისტიანელო
სიქადულო დედოფალო ღთის მარია მ
მეოხ მექმენ წინაშე ძისა შენისა... ამინ.

ქკს ტოვ“ (1r).

2. „ბებურიშვილს ღმერთთან ავმაროს, პაპუნა სახელიანი,
ერეკლეს სახლთ უხუცესია, ბძანდების სამართლიანი,

- ბატონისშვილი ერეკლე მოწყალე, დავლათ-სვიანი.
 და ქორანიკონი ჯდებოდა ტარი, ონი ვინიანი“ (232v).
3. „... ბილა ბრძენმა სიბრძნითა სოლომონ
 გაკვირა, იგ ვარდმოვარდა სამჭრეთით ცათა ფრინველი ირაო“ (232v).
4. „ქ. ათას რეას ოცი არის ეს ლექსი.
 ქ. ფურცელი ამის ორას ოცდათორმეტი“. (232v).
5. „ქ. ჩვენს დიდს იმედსა უაღუათ ჳეთის წყალობა და სა... დასაიფ-
 ყარს ძმას ბატონს...“ (232v).
- მინაწერები: 1. „1874 წ. დაიბადა ნინო ალალინოვი, გიორგობის 6-სა,
 ასული მიხეილასა“. (242v).
2. „1879-სა წელსა დაიბადა ლიზა ლალონოვი. ეს თარიღი მარტში
 უნდა შესრულდეს, წინათ არაა დაბადებული“. (242v).
3. „წელსა ჩუენ, ენენისთვის კე, დღესა ორშაბათს, ხაღამოს მეხუთე საათ-
 ზელ მობძანდა ჰელმწიფის შვილი ქალაქს, სიონზეა“ (243r).
4. „კაცსა მიხვდეს საწადელი, რას ეძებდეს მისი პოენა,
 მაშინ მისგან აღარა ხამს, ვარდასრულთა ჳირთა ხსოვნა“ (243r).
5. „გადაწერილია იმავე ხელით, როგორც № 4499“ (244r).
6. „ეს ხელთნაწერი გადაწერილია იმავე ხელით, როგორც ხელთნაწერი
 № 4499. თუმცა ეს ნაწერები სხვადასხვა ვარიანტებს წარმოადგენენ“ (245r).
7. „წელ ჩუამჲ, ენენისთვის კდ, ველივი კნიაზ ვაჟი შვილი მიეცა, დღესა
 ხუთშაბათს“ (245v).
8. 243v, 246r არის უმნიშვნელო მინაწერები.
9. „ქ. ეკენისთვისა რეასა მღთის მშობლობა, თითმხეტსა — ამაღლება პა-
 ტიოსნისა გვარისა, უქმე და მარხვა, რაც დღე იყოს ოცდა... [მიცე]ალემა წინ-
 დისა მოციქულისა... მღვთისმეტყველისა, უქმი. მწიფობის თვესა ერთსა სას-
 წაული დიდბულისა სვეტისცხოველისა და კვართისა საუფლოსა... ოცდაქმა
 დიმიტრესი უქმი. ქ. გიორგობის თვესა რეასა მთავარანგელოზის უქმი: ცამეტს
 უქმი, ოცდაათსა წმინდისა მოციქულისა ანდრიასი უქმი. ქ. ...საბაბა უქმი;
 ექსა... ქ. იანვარსა ერთსა წინადაცეთა: ხუთსა — წინადღე განცხადებისა, უქმი
 და მარხვა, რაც დღე იყოს; ექსა — ნათლის ღება, უქმი; თექვსეტსა... ჩვიდ-
 მეტსა ანტონის უქმი; ოცსა — ეფთიმესი, უქმი; ოცდახუთსა — გრიგოლი მღთის
 მეტყველის უქმი; ოცდაშვიდსა აღმოყვანება...ტე რომთა პაპისა და წმინდათა
 დღთა მამთა ჩვენთა მღვდელთმთავართ სოფლის ქალაქთა დიდისა ბასილისა...
 თებერვალსა ორსა ნორქმა, უქმი; ოცდაოთხსა... ველდა მორე(?) პოენა
 თავისა დიდბულისა ნათლისმცემლისა იოვანესი, უქმი; ქ. აპრილსა ოცდა-
 სამსა გიორგობა, უქმი; მაისსა შვიდსა უქმი; ოცდახუთსა მესსა პოენა თავისა
 ნათლისმცემელისა... პავლესი უქმი; კვირიკობის თვესა თუთხმეტსა კვირიკობა,
 უქმი; ოცსა ელიობა, უქმი; მარიობისთვისა უქმესა. ფერისა... ლის მცემლისა
 უქმე(!) და მარხვა, რაც დღე იყო“ (142v—148r).
10. „ქ. ეს ვეფხისტყაოსანი წერეთლის ქალის სალომესი
 არის, ზეთის მშობელმა და მკვდრეთით აღდგომილმა იესომ მამის დედის ძმე-
 ბის სიცოცხლით მრავალყამიერ ახმაროს წელთა მრავალთა. ვინც ეს სალო-
 მეს ვამორავს(!), ათასის პატრიარქისაგან დაიწყველოს და... (122v).
11. „ქ. დედას ბატონს მავათი შვილი მარიკა მრავალს მოკითხვას და
 გუბუბუვა(?) მოუახსენე“ (219r).
12. 231v და 232r აწიებზე არის მინაწერები, რომლებიც ძნელად იკითხება.

(1210)

2831

გვიო დე კოლუმნი, ტროადის დარღვევის ისტორია. XIX

158 ფ.; 17×22; ქალაღი; შემორჩენილია ტყავადაკრული მუყაოს ყდის ზედა ნაწილი;
 ტვიფრული; ქეედა ყდის მაღვივარ არის ფიცარი; ბოლო ნაწილული; უკანასკნელი ფურცელი
 დაზიანებული; მხედრული, (შავი მელანი); სათაურები სინგურით; ზოგჯერ სათაურები ნაწე-
 რია მთავრულად; [XIX ს.]; დაწერულია: 1r—5v. შემოსულია გ. საძაგლიშვილისაგან.

[გვი დე კოლუმნი, ტროადის დარღვევის ისტორია].
 „ბელეოსათს, რომელმან გაგზავნა იაზონ შოვნად ოქროს მატყლოანისა. —
 თესალონიკეს სამეფოსა შინა, რომლის ქუჭყნისა კაცი მირმიადონედ
 იწოდებოდენ. სამეფოსა ამას ჯდა მეფე ვინმე გუარიანი და მართალი...“ 7r.

წყდება: „...და ვინ არს კაცი იგი, რომელი ისრის ცემითა დაეცა? მათ
 რქუჭს მას...“ 158v.

შენიშვნები: 1. ტექსტს წამძღვარებული აქვს წინასიტყვაობა:

„რომელსა შინა წერილ არს დარღვევა ქალაქის ტროადისა, ფრილიის სა-
 ჯელშიფოსა და აღშენებამ მისი და დიდნი ამხედრებულნი ბრძოლანი, ვითარ
 იბრძოდენ მისთვის მეფენი და მთავარნი ქეყანისანი და რასათს გარდმოუბრუნ-
 დათ ესოდენი და ესევითარი სამეფო ტროაიანელთა მფლობელთა და ნათხარს.
 მინდვრად დაიდვა სრულისა გაოხრებითა, და კვალად რომელნი მეფენი და მთა-
 ვარნი ებრძოდენ მას და რომელნი მას ეშველებოდენ და რავდენნი გამნი იბ-
 რძოდნეს და ვინ მათგანი დაეცა ბრძოლასა შიგან და ვითარისა საკურველითა და
 ვისის კვეთებითა, ყოველიწვე ესე აქა წვლილულად აღწერილ არიან.

დაწერეს ესე პირველად მემატანეთა დით ბერძენმან და ფრილიდარიომ
 ქეშმარიტთა მოწამეთა ტროაინთა ბრძოლისა, ამაღ, რომე დამერნი(!) იგი თუა
 იყვენეს ბრძოლათა შიგან და თვთომილველ არიან ყოვლისა მის დაწყებითგან
 საქმეთა თვსთა, ამისთვისცა მართლადცა აღწერეს იგი.

და შერმელა პირად-პირადთა ფამთა შინა ომირ ეირლიდამ და ოვიდი სო-
 ლომონელმან დაწერეს იგი თვთოველთა მათგანთა, არამე(!) არა მართლიად,
 რომელთა შორის მრავალნი სიტყუა უსწორობანი და ტყულ ზღაპარნი მოიპოვე-
 ნნეს და უფროსდა ოვიდი სოლომონელმან, ფრიადის ცრუ სიტყუა-მოზღაპრებო-
 თა აღწერა, ვინათგან შთაურჩინა ღმერთნი, რომელთაცა ძველნი ელენნი ბატვის
 ჰსციემდენ მამეველებლად ბერძენთა და მბრძოლელად ტროაიანელთა და მათ თა-
 ნა ყოფილდ ბრძოლასა შიგან, ვითარცა კაცი ცხოველნი და სხუანიცა ბევრნი
 მოზღაპრებულნი და ესე ქეშმარიტი მატანიე დით ბერძნის მიერ დაწერილ არს.
 მეფისა“ (6r—v).

2. ავტორი აღდგენილია ტრ. რ უ ხ ა ძ ი ს მიხედვით (იხ. ქართულ-რუსუ-
 ლი ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVIII სს. 1960 წ.,
 გვ. 231).

3. ამავე ავტორი აზრით, ტექსტი ქართულად თარგმნა ვაიოზ რექტო-
 რმა (იხ. დასახელებული წიგნი, გვ. 231).

შინაწერები: 1. „ე ლ ე ნ ე ი ო ს ე ბ ბ რ ო მ ლ ი ს (!) მეუღლე გარდაიცვალა
 იანვრის საშსა, ჩემთ-ს წელსა, 1849 годა“ (1r).

2. „1894 წელსა კადავიციითეს ეს წიგნი და ფრიად მომეწონა“ (4r).

(1211)

2840

ქარამანიანი. XIX

III+670 ფ.; 20,5×39,5; ქალღლი (ლურჯი, თეთრი); ჭკადრული ტყავგადაკრული მუ-
 ყაოს ყდა; ბოლონაყული; მხედრჯლი; სხვადასხვა ხელი; შავი მელანი; სათაურებისათვის
 სინგური; [XIX ს.]; ჭერინშანი 1800 წ.; დაუწერელია Ir—IIIr; 271r—272v; 294v—295r;
 583r—385v, 667v—670r.

[ყარამანიანი. კარი პირველი]. — „ქ. პირველ ფამად სპარ-
 სეთსა შინა იყო კელშიფე დიდი, რომელსა სახელად თახმურად ეწოდებო-
 და...“ 1r.

წყდება: „...წამალი არა დამედვას და ჩემის სიცოცხლის დასასრული
 სიკვდილი იყო“. 492v.

- შენიშვნები:** 1. ტექსტი შეიცავს 6 კარს.
 2. ფ. 493რ—667რ კვლავ შეორდება „ყარამანიანის“ 4—6 კარბე. წყდება 1888 წლის გამოცემის 490 გვ-ზე.
 3. ზედა ყდის შიგნით მხარეზე, 1რ, 668რ და 669რ-ზე არის უმნიშვნელო მიწაწერები.
 4. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს წიგნში **Описание**, II, 609.

(1212)

2841

ალექსანდრიანი. 1871

111 ფ.; 22×17; ქაღალდი; მუყაოს ყდა; დაზიანებული; ნაკლული; აკლია დასაწყისში; მხედრული; გადამწერი: ლისა თაედგირიძის ასული (111v); 1871 წ. (111v); შემოწირულია ივანე გომელაურის მიერ.

ალექსანდრიანი. — „...მიბრძანდი ხილვად, რომელ არს
 მაშენებელი კრებისა,
 და შენ ხარ მიზეზი მის მზისა, სიცოცხლისა და ვნებისა.

მეფე წყნარი, ღმობიერი ამ ანბავსა იყო სმენად,
 მსგავსის მსგავსად მოუბარი, შე-ვით-ვატყევე, არ არს წყენად,
 შეუთვალა ქება ბევრი, სიტყვა ტკბილი ლამაზ ენად
 და მე ვარ უცხო თქვენად ქვეყნად მეფობა არს გვარად ჩვენად...“

1r—111v.

შენიშვნა: „ალექსანდრიანი“ ქართულად უთარგმნია ჩხატარაძე პეტრეს (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, ტ. I³, გვ. 262—264).

ანდერძი: „თქვენც მიხთებით ამა წიგნსა აქ მიეცა დასასრული,
 კმნული მისი. გარდავსწერე, ვინც ყოფილა კაცი სრული,
 მკითხე შრომა მიმიღია, სჯობს განცხადდეს დაფარული,
 და თუმც შეტთომა ბევრი ნახოთ შენდობის მყავთ მოხარული.
 კნიაჟნა ლისა თაედგირიძის ასული. 1871-ს წელსა, მარტის 6-ს“
 (111v).

(1213)

2842

დ. ქვარიანი, წმ. გიორგის წამება. XIX

50 ფ.; 17,5×22; ქაღალდი; ხელნაწერი დეკს ტვიფრულ ტყავში, რომელიც სხვა ხელნაწერის ყდის ნაწილია; ნაკლული; აკლია დასაწყისში; ფ. 50 დაზიანებული; ძველი უდისათვის გამოყენებული ყოფილა ნაბეჭდი ფურცლები; მხედრული; გადამწერი: მარიამ ივანეს ასული აურტენისძე (50რ); [XIX ს.]; შემოწირულია გრიგოლ კვალიაშვილისაგან.

[დათუნა ქვარიანი, წმ. გიორგის წამება ა]. —
 „...და გველი აცლუნა ეშმაკმა მისისა მანქანებითა.

სატანამ ჩვენდა ცლუნებად თვალთა არ მისცა ძილი,
 გველმა ქალს მისცა, აჭამა, დასცა, აჩვენა ტკბილია,
 ქალმა ქმარს მისცა, აჭამა, შაქრის უტკბოსი ხილია,
 და სცა და ყოველი დაგვბოცა, შვილი და შვილისშვილია...“ 1r—50r.

შენიშვნა: წმ. გიორგის წამება გაულექსავს დათუნა ქვარიანს (იხ. კ. კეკელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, ტ. 113, გვ. 513; და მ. ი. ჩიქოვანი, უცნობი პოეტი დათუნა ქვარიანი, ა. ს. პუშკინის სახელობის, თბილისის სახ. პედაგოგიური ინსტიტუტის მოამბე, ტ. IV, 1947 წ.; გვ. 155—199).

მინაწერი: „წმინდის გიორგის წამება და მოქმედება აღიწერა. [წმ]ნდა[ო] დიდი მოწამე გიორგი, გხადი მკურაალ ა. ბატარის მღვდლის იოვანე გურგენისძის ასულის ხელითა მარიამისათა“ (50r).

(1214)

2850

კრებული. XIX

65 ფ.; 16×20,5; ქალაღი; ნაჭრის ყდა; დაზიანებული. ფ. 13, 65 კუთხეები მოხეულა აქვთ; ნაკულღი; მხედრული; ერთი ნაწილი ნაწერია რუსულად, ხოლო ერთი ნაწილი (ფ. 46v—60v) რუსულ-ქართულად; [XIX ს.]; შემოწირულია ერმალო ჭვარიძისგან.

1. ჳოანე ქართველოვი. გრამატიკა). „...ნაწილი მესამე. ლექსთ თხზულებისათვის ანუსინტაქსისა. — ლექსთ თხზულება არს ნაწილი მესამე დრამატიკისა, რომელიცა ასწავებს კანონიერსა შერთებასა სიტყუის ნაწილთასა ურთიერთისა შორის...“ 1r—12r.

შენიშვნები: 1. იოანე ქართველოვის გრამატიკა გამოცემულია, გამოცემაში ეს ადგილი არ არის შეტანილი.

2. ხელნაწრის ტექსტი მიეკება S—4439 და Q—732.

3. 1r-ზე მიწერილია „იოანე ქართველოვის გრამატიკა“.

2. Краткое начертание Словосочинения российского 1808 года. Глава первая. — Осоединении частей слова. § 1. Словосочинение есть часть Грамматики, научающая правильному соединению частей слова между собою... 13v—45v.

3. [აბატ შილოტი] Всеобщая история, часть первая. История до рождения Христова. Первый (!) период, от Адама до Ноа, или от сотворения мира до потопа, Лета мира 1—1656, лет пред рождением Христовым 3984—2328.

ყოვლად საზოგადო ისტორია, ნაწილი პირველი. ისტორია შობადმდე ქრისტესსა, პერიოდი პირველი. ადამიდან ნოდემდე ანუ შექმნიდან სოფლისა რლუნადმდე. წელნი სოფლისა 1—1656, წელნი უწინარეს შობისა ქრისტესა 3984—2328.

Почти за четыре тысячи лет до рождения христова Бог сотворил мир...“

კნინდა უწინარეს ოთხი ათასთა წელთა შობადმდე ქრისტესსა დაბადა ღმერთმან სოფელი“...
46r—64v.

შენიშვნები: 1. ავტორი აღდგენილია ტრ. რუხაძის მიხედვით, (იხ. ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVIII სს., გვ. 233).

2. ამავე ავტორის აზრით, თხზულების ქართულად მთარგმნელია **ოთანე ბაზლიძე** (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 233, შენ. 10).

მინაწერები: 1. „Сия Грамматика (!) принадлежит Александру (!) Туманову“ (12 r).

2. „Исак Туманов
 Кихосро (!) Туманов.
 Гиорги Туманов
 Александре Туманов.
 Ишот (!) Туманов“ (12 v).

(1215)

2855

ოთხთავი (ფრაგმენტი). XIII

2 ფ; 23,5×22,5; ეტრატე; უყდო; ნუსხური (შავი მელანი); სათურები სინგურით: [XIII ს.]

[სახარება, მარკოზის თავი]. — „...ოტელი ერთი ათორმეტთავანი, და მისთანა ერი მრავალი...“ (14,43) 1r.

წყდება: „...და ამიერიტგან იხილოთ ძე კაცისაჲ. მარჯუშნით...“ (14,62) 1v.

შენიშვნა: 2r—v-ზე არის ლუკას თავის საძიებელი: „ესე თავები არს ლუკას სახარებისაჲ“. საძიებელი მოღუდნ 7 თავის მე-20 მუხლამდე.

(1216)

2859

ანტონ I. სიმეტნე. XVIII

39 ფ; 10×15,5; ქალღი; ხის ტყავგადაკრული ტვიფრული ყდა; 39-ე ფურცელი ყდიდან ამოვარდნილი; თავ-ბოლო ნაკულუი; აკლია ტექსტაც; მე-6 და მე-7 ფურცლებს შორის; მხედრული; შავი მელანი; სათურები სინგურით; [XVIII ს.]; შემოწირულია ალ. ფალავანდიშვილისაგან.

[ანტონ I, სიმეტნე]. — „...სიტყვისანი და რაოდენნი. კი ნაწილნი სიტყვისანი არიან ლექსთა რვა გვარობანი, რომელნიცა ზემო გარდაიდვა და ეწოდნეს სახელი: სახელნაკლი, ზმნაჲ და სხვანი...“ 1r.

წყდება: „...ხოლო შემდგომად შესრულებისა თუ სადამე იხილნესმცა ივინი არ მკმაებელად შეწყობილ...“ 39v.

მინაწერები (ნუსხურად): 1) „ძალითა ღრისათა, ბრწყინვალე თავადი იესე იშვა ოთხშაბთ მიმწუხრს ღამისას, ჟამსა მეოთხეს, თვესა აპრილს თხოთმეტს, წელსა ჩუზ, ქკს ოფე; მთოვარეს ერთსა“.

2) „ბრწყინვალე თავადი დიმიტრი იშვა ორშაფათს პირველ მარხვისისა თებერვლის კა, მთვარის ა, წელსა ჩუკა“ (ზედა ყდის შიდა მხარე).

(1217)

2865

სამთვარიო და სიზმრის წიგნი. 1859

30 ფ; 15,5×20,5; ქალღი; მავარი მუყაოს ყდა; მხედრული, საზედაო ასოები მთავრულად; შავი მელანი; სათურები და დასაწყისი სიტყვები სინგურით; გადამწერი: ოქროპირი პასტაძე (29r); 1859 წ. (29r). დაუწერელია: 1r—v, 29v—30v.

„ქალენდარი თქმული ეზდრია(!) წინასწარ მეტყველი-
სა მიერ. — უკეთუ დადგეს იანვარი დღესა კვირიაკესა, მას წელსა იყოს
ზამთარი ნოტიო, ზაფხული დარე, ქარიანი...“ 2r—28v.

ანდერძი: „ესე სამთვარიო და სიზმრის წიგნი მოთხრობილი გარ-
დაიწერა ზელითა ოქროპირ ბახტაძედან, მიერ მომიხსენებდეთ და თუ
რამე შეცთობა იპოვოთ, მკითხველნო, და(!) ნუ მწყევთ. ჩუნთ-სა წელსა, ივლი-
სის კბ-სა რიცხესა“ (29r).

მინაწერები: 1. „1881-სა წელსა მაისის 10-სა დღესა ძ. მ. ცისკრის დროს.“
(30v).

2. „1873-სა წელსა ოკტომბრის 23-სა რიცხესა და მთვარესა თოთხმეტსა
დაბნელდა მთვარე და ამოვლის დროს ქონდა სინათლე გვერდზედა, ვიდრე
წირვის დრომდინ, და შემდეგ სულ დაბნელდა, წითლის მზგავსი ვახდა და მემ-
რე გარდიყარა, იყო ერთი საათი დაბნელებული“.

3. „1879-ს წელსა აპრილის 10-სა რიცხესა ინება ეგსარხოსმა იოვანემ
ჩემი გამწესება მეღვრიკის ზედ ნათლისცემლის ეკლესიაზედ“ (ქვედა
ყდის შიდა მხარე).

4. „მარიაში დაიბადა 1874-სა თებერვლის 15-სა რიცხესა და მთვარესა
თერთმეტსა, ვახშობის დროს“ (ზედა ყდის შიდა მხარე).

5. „Из книг О кропира Бахтадзе“ (ზედა საცავი ფურცელი).

(1218)

2880

იტალიურ-თურქული ლექსიკონი. 1767

210 ფ.; 16×10,5; ქალაღი; ხის ტყავადაკრული ყდა; მხედრული; შავი მელანი; გამო-
ყენებულია სინგურიც; 1767 წ. (ზედა ყდის შიდა მხარე); პატრონი მიქანდრიანთ ტერ
იოანე. (210v); დაუწერელია: 1v, 207r—210r. უზის ბეჭედი სომხური ლეგენდით (2r—210v).

[იტალიურ-თურქული ლექსიკონი]. —

„აქაზამია ბენიმეუშე ეუშმეშ

ატუე მიგლია მილე

ამანმანჩინა ოვერ სოლ თარაჟე, სოლელე...“ 2r—209v.

შენიშვნები: 1. სიტყვები დალაგებულია იტალიურ ანბანზე.

2. ტექსტი შემდეგ ვილაცას უსწორებია. ჩასწორებები უმრავლეს შემთხვე-
ვაში გაკეთებულია სომხურ ენაზე.

3. ზოგჯერ იტალიური სიტყვის თურქული შესატყვისის გვერდით არის
ქართული შესატყვისებიც.

4. ფურცლის კიდეებზე მრავალი მინაწერია სომხურ და იტალიურ ენებზე.

(1219)

2881

კრებული. 1864

10 ფ.; 22×17,5; ქალაღი; ჟყდო; დალაქავებული; მხედრული (შავი მელანი); 1864 წ.
(64).

1. [ქალ-ვაჟიანი]. — „ვაჟი ვინმე იყო ქალაქსა შინა მდიდარი და მოხელე მრავლის თვალის და მარგალიტისა...“ 2რ—8რ.

2. <მესროფელაშვილი>, „მეფე ირაკლის, კახთა ბატონისა. — ყაზახში წიგნი მიერთვა, აღათ მამათ ხანისა, მაშინვე აყრა არჩიეს, სულ ერთპირად ეღებისა, ამაში ბატონმა რა ქნა, შერჩათ ხელი მრჩეველებისა...“ 8რ—10ვ.

შენიშვნები: 1. ერთკლდე მეორის ქების ავტორი ჩანს ლექსის ბოლოს. („ამ შეირის გამოთქმელა მესროფელაშვილი არის“).

2. მოგვიანებით ტექტი ვილაცას ფანქრით უსწორებია.

3. ხელნაწერი აღწევილი აქვს ევ. თაყაიშვილს წიგნში „Описание“ II, გვ. 501—502.

მინაწერი: „ჩუად წილსა თიბათვის (ე) ხუთსა დღეს. სჯობს ესე ქალისა სიტყვა სჯობნიდეს ვაჟის [ს]“ (8რ).

(1220)

2882

კრებული. XIX

13 ფ.; 34×21,5; ქალაღი; უყდო; თავ-ბოლო ნაკლული; დაზიანებული; ყველა ფურცელი შუაზე გადაკეცისაგან განუღლია; მხედრული (შავი მელანი); [XIX ს.]. შემოწირულია ალ. მირიანაშვილისაგან.

1. [ამბავი პილატონ დანათანელისა]. — „...იწყინე იმაზე, რომ ის რასაც აღგება, შენი მოყუარე შეიქნება, შევილო [ნათა]ნელ, კაცი თვრალი ასე იცის, თუ ქვეყანაზე ვიარებო, არ. იცის, თუ თავი მისი დარეტიანებულია... 1რ—6რ.

2. [უთრუთიანი]. —

„აქა ფოლად დევისა და თაიმურაზ ხემწიფისომი.

ეს გაიგონეს დალამდა, სადგომს წავიდენ ყველანი,

კირჩხიბის ჭანგსა დაესხა, მზეს მოეფარა ბნელანი,

სრულიად მიფინა ბნელეთმა, გახდა მართ ვითა მელანი,

და მას ღამე გამოისვენეს, იყვიან სისხლთა მსმელანი...“ 6ვ.

წყდება: „...ხემწიფე ბძანებს: რა არის ამსგან(!) უკეთესია,

მერმე ელჩები მოვიდენ ფოლადის იმავ დღესია...“ 13ვ.

შენიშვნა: „უთრუთიანის“ რედაქციების შესახებ იხ. დ. კობიძე, შაჰნამეს ქართული ვერსიების სპარსული წყაროების შესახებ, 1959 წ., გვ. 162—197 და 231—237.

(1221)

2883

მ. კომაროვი, მილორდიანი. XVIII

74 ფ.; 16,5×20,5; ქალაღი; რესტავირებული; ახალი, კოლნეკორგადაკრული ყდა; მხედრული (შავი მელანი); [XVIII ს.].

ამბავი გარდასავალისათვის ანგლიელისა მილლორ
გიორგისა და ბრანდელბურდელისა მარკ ღრაფნასი(1)
ლუზვისა. —

წარსულს დროებში ევროპელნი არა სრულად ქვეანობისა მიმღებნი,
სცნობრებდნენ კერპთმსახურებასა და მიიღებდნენ კელოვნებითსა ყოფაქცევა-
სა. ანგლიაში შეემთხვა საკვირველი განსაცდელი ჭაბუქსა ამას მილლერდსა,
რომელიც რომ იმყოფებოდა დღესა ერთსა სანადიროსა მინდორსა...“ 1r—71v.

შენიშვნები: 1. ავტორი აღდგენილია ტრ. რუხაძის მიხედვით (იხ. ქარ-
თულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVIII სს,
1960 წ., გვ. 278).

2. ამავე ავტორის ცნობით თხზულების ქართულად გამოშვებები არის გლ-
ბაკოტეტიშვილი (იხ. დასახელებული წიგნი, გვ. 279).

მიანაწერები: 1. „ქ. შილველმა ამ წიგნისა ლექსებს აწერენ ხელითა,
გამოცანა შეუთხზვიათ ბრძენს, კაცთა, ჭკუა ვრცელითა“

2. „გარდასა, ყვაილთა ხელმწიფეს, ეცლითა რამე ვნებოდა,
თავსა დაბრუნავს ბუღბული, ზედ ელეოდა, ბნდებოდა,
მალმალ უბჰანებს ნუგეშსა, მევე მომალხენ მზეოდა,
და ვარდსადა გულა მოუტლბა, საყვარლად მოუხეულოდა“. (71v).

შენიშვნა: ეს გამოცანა მეორდება 73v-ზე.

3. „ქ. უეცის ხელით გაზდილი ერთი რამე ვამს პინასა,
აცვია თეთრი პერანგი, თვი(!) გამს ნაღებ ინასა
მისი მკრეფელი მუშაი, მანუდ არ იხმარს რკინასა,
და ბატონსა მომიბდლებენ, თესაც(!) უჩვენენ ლხინასა“ (ნიორი) (71v).

4. „აქედგან დაწყებულნი სულ გამოცანა არის ბოლომდინ.
ქ. ერთი რამ უცხოდ ნაქმარი სიბრძნეს იძახის, მიკვირსა,
სახლი უცს ტურდად ნაშენი, ხუროს გამოსვლა უჭირსა,
სიბრძნეს გამოსცემს იქილამ, სოფელს შენახვა უჭირსა,
ამისი გამომცნობელი ჭკვიანი ბრძენი იქნების“ (ციცინათელა) (72r).

5. „ქ. შარავანდელი მოპტრინამს, ვიოა ლამპარი ენთობის,
ცეცხლისა ნაბერცკალსა ჰგავს, აბედს არ მოკვიდების,
პატოსანსა თვალსა ჰგავს, საჭურჭლეს არ დაიდების,
ამისი გამომცნობელი ჭკვიანი ბრძენი იქნების“ (ციცინათელა) (72r).

6. „ერთი რამ ტურდად ნაქმარი, უცხოს მუტელითა, ყელითა,
თვითონ არა სვამს, არა სჯამ, სხვანი ჩაახსმენ ჭელოთა,
თავზედან ცეცხლსა ადებენ, თვითონ არ არის წყენითა,
ლაპარაკობს და არ იხმის, ნეტარ რა მსჯელის ენითა“ (ყალიონი) (72r).

7. „კაცი ყანასა მსთესემდა, ბრძენი და ვულისხმიერი,
გვერთ ეღვა თოვლის ნაყვეით და კუბრი მისი მიერი,
გუთანი ჰქონდა ჩალისა, და კარი მისი ძლიერი,
ამისი გამომცნობელი კაცი ხამს თვით მეცნიერი“ (საწერ-კალამი) (72r).

8. „ამიციანს მოგახსენებ, თავი ეს არის პირველი,
ნადირი რამე მინახავს, უცხო, უნივთო მფრინველი,
სახლი აქვს, ცეცხლი არ დასწვავს, ძნელი არს დასაპირველი,
ყველა იმაზედ ღალატობს, ერისგანი და მწირველი“ (ფუტკარი) (72r).

9. „ბრწყინვალეო კნიაზო ო რ ბ ე ლ ი ა ნ ო ა ს ლ ა ნ, თქვენ რომ ცხენი გვიწყალობეთ, ცალი თვალი აქვს თეთრია, მანდ თურმე მუნით კვდებოდა, აქ გამოაჩნდა კეთრია, წყალში ჩქაქვიწვეა, გვარჩობდა, ძლივ მოგვეხმარა ღმერთია, და ნეტავი არც თქვენ გებოძათ, აღარც ჩვენ წამოგვეთრია.“

ამიგძიგდა, ლეფეთა(1), შეცვლა უცხოთ ფერია, გქამიკვირდა, რა მექნა, არ ენახა თურმე ქერია, ეუცხოვა, მიკუნტა(1), დაეხვია ზურგზე მწერია და ამისთანა არ მინახამს, გამითეთრდა ასე წვერია.

დალღავითა გაბრალებდით, დავაკარი ოთხფეხ ნალი, აფანთაღდა წასაქცევლათ, ევენბოდა ვითა მთვრალი, ჯიღაოში ბეჭებშია ძვალი უჩნდა შვთ(1)მაყარლია(1). და ვი-ვისც ღღემადინ ყავნდა, ვი-ვის თავს(?) მისი ბრალია. ეგონა ა-უ მოხერხდება დილას ადრე დეურეთ(1)... (72v).

10. „ქ. ობოლი მარგალიტი ხარ, სადაფში ამონაღები, შენი სახელი მეხოშროს(?) გუნებით ამონაღები, ხილი არის ო-უ წალკოტი, კრიფეთ, ეს არის ბაღები და ამისი გამომცნობელი ბუნებით ამონაღები (მარწყვი)“ (73r).

11. „ქ. ინადირეს და გაიგდეს მეფეთა და ხემწიფეთა, ცხენებით შემოუტეის დარბაისელთა სეფეთა, ნაკარავს ბევრსა აიტანს, სისხლსა არ იდენს ჩქეფეთა, და ბოლოს ეამს მაღლა წავეიდეს, ძალი ვერ შესწვდეს ყვეთია (ჩოგანი)“ (73r).

შენიშვნა: ეს გამოცანა შეორდება 73v-ზეც.

12. „ქ. ჭკვიანო, თქვენ მეცნიერნო, ეს ამიცნა რა არსო, ერთი რამ მკვიდრი ჭონება ორსავე სოფელის კმა არსო, გაზღის და გადიდცეცეს(!) წახდენა ზედაც მახარსო, და იცოდეთ თვალ-მარგალიტი ამ საქონელზედ მზა არსო.“

ერთი რამე, სულიერი მათამს(?) ადგება მაწყრლივიით, დიდი არის უსაზომო, მზღალი არის ქალიგიითა, შეშას და ცეცხლს უფთხის, წინ კორდი აქვს მწვანევიითა, და მე მინახავს მას მოსდევდენ თვალები ყმანივიითა“ (73r).

13. „ქ. მე ერთი თვალი მსმენია, არ არის სხვია მგზავსია, მაგრამ ასეთი თვალია, არ დედება(!) ფსია, ის თვალი სამათაც ითქმის, მაგრამ ერთისა მგზავსია, და მას გარეშეშო ცხრა შადა გარ-მარგალიტი ავლია (სამება)“ (73r).

14. „ქ. ობოლი მარგალიტისა სადაფში ამონაღები, შენი სახელი მეხოშროს(!) გუნებით ამონაღები, ხილი არის თუ წალკოტი, კრიფეთ, ეს არი ბაღები, და ამისი გამომცნობელი, ბუნებით ამომღებელი“ (მარწყვი) (73v).

15. „ქ. იქნევს თავსა და ბოლოსა და ტანსა უჩახმახოსა, მას ორი თვალი უყრია, ვერც ერთმა დაინახოსა, ყვეთელი ვარდი დიდამან შეილთათვის შეინახოსა, ქალისა თემში გაგზავნოს, ქალებმა მოიჩმახოსა“.

16. „ქ. ერთი რამ ვნახე, უცხო რამ, უცხო ნათლი ქვისაგან, მას გაღავანი ავლია, ვერცხლია ანუ რქისაგან, უქქოლს არვის არგია, ჭკვიანსა კაცსა მისაგან, გინცა ამასა გამოსცნობს, ჰსწავლა არა ჰსურს სხვისაგან“ (73v).
17. „ქ. ვნახე სახლი უნათლესი ღთისგან ჩვენთვის მონაფენი, შიგ ტახტი დგას მოკაზმული მძიმე სტავრით მონაფენი, ზედ მეფე წევს განსვენებით, სრულად ნათლით მონაფენი, და თავშიშველნი მსახურებენ, არღანოს ხმით მონაფენი“. (74r).
18. „ქ. ერთი რამ მაღლა კიდული, სამის ფეხითა მავალი, თავს ხურავს ოქროსა ქუდი, მას უყურებენ მრავალი, უსულით ხმანი მოგვესმის, მკვრეტელთა ყურსა სავალი, და სურნელებისა სული ყრინს(?) მის გამო გამომავალი.
19. „ქ. ერთსა ახსნასა გიანბობთ, გამოიცან, სიბრძნე გაქვსო, ერთ ქვეყანას ორთა ძმათა ორთავ ერთი ფერი აქვსო, [ერთს] ჯარი ჰქავს(!) უთვალავი, ერთსა მარტო ტახტი აქვსო, და ერთი მუდამ სიყმეზე დგას, ერთს სიბერე ახლო აქვსო.
20. „ქ. ერთსა პატარას ჯიხურსა სამი კარი აქვს ნაგები, ლალ-მარგალიტით წყობილი, მკვრეტელთა გულსა(!)ღაგები, ორი არს მუდამ გახსნილი, მესამეს დავებაგები, და ბროლისა სვეტნი უყრია ტურფა თლილი და ნაქები.
21. „ქ. არის ერთი რამ სულდგმული, მავის ტანითა, ბუღითა, არ დაიჭირვის ბორკილით, არც ფეხი სტკივა ხუნდითა, ზურგსა კიღია სასახლე, მიეზიდება კულითა, და ვეპე, მაშინ ძლიესა გამოსცნო, ღვინოსა სემედეს კულითა“ (74r).
22. „ქ. ზის ერთი ვინმე მნათობი, კაშკაშებს მოუწყინარი, ხანდახან ახლავს მოყვასნი, ხან მარტო თავის წინ არი, ხანდახან ფერი დაკრთობს მკვრეტელთა მოსაწყინარი, და ამისი გამომცნობელი, აჰა, თქვენ ბძანეთ, ვინ არი“. (74v).
23. „ქ. ერთი რამ მცირედ ნაზარდი, მცირედ ჩანს მისვე თავითა, შეუტრავს მძიმე ხომალდი, შიგა ზის მარტო თავითა, როდესაც ბინა მოუნდის, ზღვას შეუტურდის ნავითა, ვინცა ეს ჩქარად ვერ ახსნას, მას შემუშადე მკაეითა.
24. „ქ. დადგეს ტახტი და დაადგეს გუმბათი, კამარიანი, ზედან დააწყვეს ზოდები, ვერცხლია ანუ ხიანი, აღის ფერი აქვს ყვავილი, ურიცხვი ვარსკვლავიანი, გარსა უსხედან მთვარენი(!), ქალნი ჰირ-მარიხიანი.
25. „ქ. მე ათი ძმანი მინახავს, არცეთსა ქონდეს ზდილობა, დაბადებდამ თავს ადგეს ეროზ-ნურთისა ცილობა, მუშაობს ტანთ არ აცვია, აჩნია უცოდინრობა, და ვინცა ამასა გამოსცნობს, აჩნია ათი ზდილობა.
26. „ქ. [ორი] ფრინველი მოვიდა, მაგრამ ბუღიდამ ერთისა, დედიო და მამით ერთგვარნი, მაგრამ მწე შორიშორისა, მთისა შუა წვერსა უყურებს, სანავარდო აქვს გორისა, და წყალს დალევს, ვერა გაძლება, დამკარგავია ქორისა“ (74v).

27. „ჯოგი წაღლით მოსრულნი, ვესმით(!) ჯოგის წაღება, ჯერგი(!) დედოფალი ცოცხალ ა, მკვდართაგან უფრო მკუხრია(!) ჯოგი ნახეს, მოეწონათ ფრიდონისთვის უაგეთა(!) ჯაჲე-მუზარადი აღმასი, ხრმალი ბასრისა მკრელია.
28. ძე არა ესევა მეფესა, დედოფალსა, მზისა დარსა, ძირსა ბახჩა საბანელად, სარაჯი ვარდის წყალისა, ძ...ად ლომსა, თეალაჲ მზესა, ტანად გვანდი ედემს ზრდილსა, ძილი არ ჰქონდა, და უწყო, გამოყარა უმცხოვნელსა. (??) ზრდილსა(?)“ (76r).
29. „ამართა ბროლისა სვეტნი, რა მზემან ნახა, იამა, უფრქვეული ვარდი, კოკობი, მიზიდვით მიზიამა(!) [სამ]თავე ერთად იდინეს: ბროლმან, ლალმან და იამა, ...კვირთა ცვარი ობოლი, სადაფის კარმან ლიამა“ (77r).
30. „მხილველნი ამა წიგნის, ლექსებს აწერენ ხელითა, გამოცანა შეუთხზვით ბრძენ კაცთა ჰკუა ვრცელითა, მეც მსურდა ბოლოს მოწერა გონების დამნახველითა, და გამოცანის დამწერს უძღვენი ქალაქს აბანოთ ცხელითა“.
31. „არ იყო ამ წიგნისთვის ლექსების მოწერა საქირო მაგრამ რადვანაც სხვათ ენებებინათ, მეცა ამისთვის ვეკადნიერე.
 ქ. წავიკითხე წიგნი ესე, არ ძალმიძს სრულად ქებანი, არ შეირგინა მილორდმან მრავ ღრაფინასი მცენებანი, სარძლოს უამბო ყოველი თავისი სხვაგან რებანი, და როდეს მოქონდა აღთქმული, მიეცა ღიდი ვებანი.

ქ. იუპიტეს ეხვეწება, მილორდს აქვს ლაწვი რეკლია, თილისმითა შემაცთუნეს, შენა ხარ გამკითხველია, კარ დავდგები შებურულად, მისს ვზახედა ვარ მკლელია, და ბრძანებულსაც აღვასრულებ, ექვსს წელიწადსაც ველია.
 ქ. ეს ამბავი ლექსათ ითქმის, ვინც რომ ხელსა მყოფს გულთა, გავრცელდების წიგნი ესე ამბითა კარვ ქართულითა, ბოლოს ეამს ჰპოვა მილორდმან გარჯილმან ღიდათ...
 და შეხარის, შესტრფის, შესციინის. თვალნი აღარ აქვს რულითა“. (75r).

(1222)

2884

კრებული. 1800—1801

44 ფ.; 21×16; ქაღალდი, ლურჯი; ტვიფრული, ტყავგადაკრული მუყაოს ყდა; მხედრული; სათაურები მთავრულად; შავი მელნი; გადამწერი: დავით მღვდელი (11r, 44v); 1800—1801 წწ. (11r და44v); დაუწერელია: 1r—v; 11v; 12v, 76v.

1. „დავითის მიერ დავითი ან-ბ ა გ რ ა ტ ვ ა ნ ი ს ა. საქართუგ-ლომსა მეფისა მეათსამეტისა გიორგის პირმშოს ძისა კელ-ხება. სიმვოლი. — ლექსი ესე ზემოხსენებული. რ-ლა სიმვოლი, არა არს ჩ-ნისა ენისა ლექსი, არამედ ბერძული და ესე ნიშნავს ჩ-ნსა ვიდრემე კმასა ზედა აღსარებასა სარ-წმუნოებისასა...“ 3r—11r.

შენიშვნა: ტექსტს წინ უძღვის „წინასიტყუიბა“. „წინასიტყუიბა. ვინაჲღან ჯერ-იყო ჩ-ნდა, კეთილმსახურთა ერთათჳს, რომელნიცა აღბეჭდულ ვართ ბეჭდითა წ-ისა ნათლისღებისათა, რათა ვიკოლემოცა აღსარებაჲ წ-ისა აღმოსავლეთისა ეკლესიისა. ამის კმისა მიზეზისა ძლით ეყავ შრომაჲ და აღესწერე განმარტებაჲ სულთა განმანათლებელისა ამის სიმოვლოსა (sic), რომელიცა არს აღსარებაჲ წ-ისა აღმოსავლეთისა ეკლესიისა, ვინაჲთჳს ზოგთა ვიეთთამე არა უწყიან განმარტებით აღსარებაჲ ესე გამოუცდებლობისა ძლით წერილთასა, რომლისა მეცადინობაჲ მართლმადიდებელთა ქრისტიანეთათჳს ფრიად არს სასაჲკირო, და თჳნიერ ამისსა სათნო ყოფიდა ღ-ისა ვერ შესაძლებელ არს, ვითარცა იტყჳს მოციქული: „თჳნიერ სარწმუნოებისა ვერ შესაძლებელ არს სათნო ყოფიდა და არცა განმართლება“ (ებრ. 11,6). ვითარცა ეჲლად ჰსწამებთ თუთჳმ მოციქულთა და იტყჳს: „რამეთუ არა განმართლებსი კაცი საქმეთაჲს ჰსჯელინათა, გარნა სარწმუნოებითა ქრისტე იესოსითა“. (გალ. 11, 2, 16).

ამისთჳსცა მეცა საჲკიროდ აღმიჩნდა შემცენებლ ამისსა ერთა ჩ-ნთა და აღესწერე განმარტება აღსარებისა ამის, რაოდენ ძალ ედვა უმეტრებასა ჩემსა, და უყეთჳ ჰპოოთ რაჲმე ცთომბა, ვითხოვ მოტევებასა, ვინაჲთჳს ჯერეთ ჰასაკითა ჰსწაფელისათა ვარ გამოუცდელ და არა თუ მხოლოდ ამით, არამედ ყამითაცა.

საჲართუშლოას მეფისა მეათსამეტისა გიორგის პირმშობა ძე და-ვიო, სრულ იქმნა წელსა ჩყ. თთჳსა იანვარსა ით“ (2რ—ვ).

2. „ს ა მ ე თ ო ტ ო მ ა რ ი. უსამლუღ[ე]ლოესსა და უკეთილმსახურესსა მეფესა ჩუჴსნა იმპერატორსა იუსტინიანეს აღაპიტ უმცირესი დიაკონი კრძალულებით შრომასა ამას უძღუნი. თაჲ ა. — ღმერთი არს ყოველთა მეფობათა შემოქმედ, მყოფი უმალესსა ღირსებასა შინა. ჰი იმპერატორო, უმალეს ყოველთა ღირსებათა აღგიყუნა შენ ღმერთმან...“ 15რ—44ვ.

შენიშვნები: 1. „სამეფო ტომარის“ ტექსტს წინ უძღვის:

ა) თავფურცელი — „უმალესსა და უდიდებულესსა, კეთილმსახურსა ჯელმწიფესა მეფესა ირაკლის, მპყრობელსა ყოვლისა ზემოასა საქართუშლოასსა უფმორჩილესი მოქსენება“ (12რ).

ბ) მთარგმნელის გაიოზის მიძღვნა ერეკლე II-სადმი — „უფმოწყა-ლესო ჯელმწიფეო, სრულებით ზედმიწევნამან სიბრძნის მოყუარებისა თქუშინ-სამან...“ 13რ—ვ (მიძღვნის ტექსტი იხ. საქართუელოს სახელმწიფო მუზეუმის ქართულ ზღნაწერთა აღწერილობა, საქართუელოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების ყოფილი მუზეუმის ზღნაწერები (H) კოლქცია, ტ. I, 1946 წ., გვ. 56—57).

ვ) ცნობები აღაპიტ დიაკონის შესახებ (14რ—ვ).

2. აღაპიტ დიაკონის შრომის ქართულად მთარგმნელი არის გაიოზ რექტორი (იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები, V, გვ. 16).

3. ამ თხზულებისა და ზღნაწერის შესახებ იხ. ტრ. რუხაძე, ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVIII სს., გვ. 230.

ანდერძები: 1. „მე მღუდელმა და ვით ვჩხიბე სარწმუნოების წიგი(!) ესე აბრისა, ქ-ეს აქეთ ჩყა, ქ-ეს უფო, მაჩხედის აქეთ ჩხიე“ (1რ).

2. „აღაპიტის წიგნი ესე ვჩხაბე მე მღუდელმა და ვით ქ-ეს უპმ, ნოემბრის იე“ (44ვ).

მინაწერები: 1. „ესე წიგნი ედიშერ თუ მანოვის არს“ (1ვ).

2. „სულთ და გულთ ემადლობ მეგვდრეს ამა წიგნისას და მრთელსეკ ვსძღუნი მაღლობით. მისი მარად უნდი და ურგები მონა და მცირე ძმა ევ-“

აბაშოძე, 18 $\frac{3}{23}$ 38“ (უკანა ყდის შიდა მხარე).

(1223)

2885

მარკოს ავრელიელი. საყოფაქვევო ჰსჯა. XVIII

137 ფ.; 17X21; ქალაღი; ტვიფრული ხის ტყავადაკრული ყდა; მხედრული; ბოლონა-
ლული; შავი მელანი; [XVIII ს.]; დაუწერელია: 2v—3v; 136r—v.

„საყოფაქვევო ჰსჯა. მარკოს ავრელეასი, რომის კე-
ისრისა. წიგნი პირველი. — პაპისა ჩემისა ვერუისისაგან ვისწავლე სიმ-
დაბლე და უშურველობა...“ 4r.

წყდება: „...შენის სამათაშოს(!) სიცოცხლე შედგებოდა, ვითარცა საზ-
ღერის დამდებლისად...“ 134v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი 12 წიგნისაგან შედგება.

2. ზედა ყდის შიდა მხარეზე და 1r-ზე არის კრიპტოგრაფები.

3. ქვედა ყდის შიდა მხარეზე უნდა იყოს კრიპტოგრაფული ანბანი.

4. „საყოფაქვევო ჰსჯა“ ქართულად უთარგმნია გაიოზ რექტორს (იხ.
ტრ. რუხაძე, ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორი-
იდან XVI—XVIII სს., 1960 წ., გვ. 286).

მინაწერები: 1. [დავით გურამიშვილი]. — „გული ღონდება, ვიწერ
გოდება, ვაჲ“ (1r—2r). (შდრ. დავითიანი, 1955 წ. მე-9 გამოცემა, საბჭოთა მწე-
რალი, გვ. 226—230).

2. [დავით გურამიშვილი]. —

„ეო, მეო, აქეთ მომხედო...“ (135r—v).

(შდრ. დავითიანი, დასახელებული გამოცემა, გვ. 187—191).

3. „მცირეო(!) სენის ეგზომ შიში, ვგონებ, სიმხნეს ვერად გვანდეს,
აწ ამისთვის ებედავ კითხვად, თუ პასუხი არა გზარდეს,
მან რაღა ყოს, ვის გლახ წულული როდისითგან დავგით სწავდეს.
და ...რომ ოდესმე დაუამდეს.

მზეო, მხედავ გარდასრულსა, საწუთროსა ლხინისაგან,
ვარდს ფურციელ აღარა აქვს, ზამთარ ყინვა-თვრთილისაგან.
ლალი ქარვად გარდამქმნია, მთვარევე შენის პირისაგან
და რატომ წყინობ, წამალს ვითხოვ, შეპყრობილის კირისაგან.

ბრძენი შევიქმენ აწ ჴელი, საწერელს ჴელი ვახელი,
ვისთვისაც გული ვახელი, ვერ ვიქმნ მისი მნახელი,
მიყვარდა, მისი საჴელი, ვინ მზედ არის დამსახელი,
და ის ჩემი მოსაიხელი ნეტამც საუბრად ვახელი.

ეს ვის ასმია სულ დგმულსა, ჴელს უთხრა, ნუ ხარ ჴელიო,
გატირებ სისხლის ცრემლითა, ღაწვი ნუ გაქვან სრულიო,
ციცხლსა მოვიდებ უშრეტსა, ნუ დაგეწევი მწველიო,
და წადი და სხვათა უჭკრიტე, ჩემთანა ნუ ხარ მსვლელიო.

ერთი სული მიდგს, სიკვდილო, მოყვრისთვის შემიწირავსო,
სხვა შენთვის ველარ დავბადო, ვერ მოგცემ, ნუ გიკვირავსო,
იგ არს პატიეთა მიზეზი, სად ვარდქვეშ ბროლი სქვირავსო,
და სული მას მიყავს, არ ვიცი, ჩემთვის რა გაუპირავსო“ (137r).

4. „წელსა 1807, დეკემბრს 15“ (137v).

5. „იანვრის, წელსა ჩყლა“ (137v).

6. 137v-ზე არის უმნიშვნელო მინაწერები.

(1224)

2886

ივანე აღმეროვი. ბიბლიური ისტორია. 1848.

46 ფ.; 17,5×22,5; ქალაღი; უყდო; დაშლილი; მხედრული; ავტორი: ივანე აღმეროვი. (46v); 1848 წ. (46v); გადაწერის ადგილი: ახალციხე (46v).

⟨ივანე აღმეროვი, ბიბლიური ისტორია⟩.—„თავი 1. ისრაელეზი მოინდომებენ მეფის აღმორჩევასა თავიანთს და დღითი პირუჭლ მეფედ გამორჩევს მათ საულსა. — ოდესაც მოხუცებულ იქმნა სამუელ, თავისი შვილისა და პატრონობის აღსუბუქებლად თავის ორს შვილებს(!) იოველს და აბიას დაადგენს...“ 1r—46v.

შენიშვნა: შრომა წარმოადგენს ძველი აღთქმის ზოგიერთი წიგნის მოკლე შინაარსის გადმოცემას.

ანდრძი: „წელსა 1848 მაისის 15-სა. ივანე აღმეროვი. ახალციხე“ (46v).

(1225)

2887

ქილილა და დამანა. XIX

169 ფ.; 33×20; ქალაღი (ლურჯი); რესტავირებული; კოლენკორის ყდა; მხედრული; შავი მელანი; სათაურებისათვის, სტროფებისა და აზზაციისათვის გამოყენებულია სინგურა; [XIX ს.]; ფურცლების დაზიანების გამო ტექსტი დაზიანებულია; დასაწყისი და ბოლო ფურცლები აკლია.

[„ქილილა და დამანა“]. —

„...და ერთი მუშკსა ყნოს, სხვისა — სისხლია, გვამსავე მოაქვს დასაბრანძესა...“ 1r.

წყდება: „...ცისა უსწრაფე მთვარის უმალე, დაღმა ღვარისებრ

ჩასაქანებლად.

ხან ორთქლსავითა აღმა ამრბენი, ღრუბელსა შერთვის არ

შეკრებულად...“ 169v.

შენიშვნა: 1. ტექსტი სულხან-საბა ორბელიანის რედაქციისა.

2. ტექსტი გამოცემულია რამდენჯერმე. უკანასკნელად 1962 წელს აღ. ბა-რამიძისა და ე. მეტრეველის რედაქციით (იხ. სულხან-საბა ორბელიანი, თხზულებანი, ტ. II). ხელნაწერი იწყება ამ გამოცემის პირველი წიგნის 189 გე-დან და წყდება მეორე წიგნის 260-ე გვერდზე.

(1226)

2888

ალექსანდრე მაკედონელის ისტორია. XIX

1+13 ფ.; 17×21,5; მოლურჯო ქალაღი; უყდო; დაშლილი; თავ-ბოლონაკლული; დალაქავებული; ფ. 6—8; მხედრული; ჰვირნიშანი; გვირგვინი (1 ფ.); [XIX საუკ. I ნახევარი]. დაუწერელია: 1r, 13v.

[ალექსანდრე მაკედონელის ისტორია]. — „...თვისსა ათი ათასი ლომი და ალექსანდრე მიუშვა პირისპირ მათსა ათასი კამბეჩი უსწავლელი და ლომთა მათ შეიპყრეს...“ 1r.

წყდება: „...და ჰკითხვიდა ძენა თვისსა ყოველსავე მათვს, რაოდენიცა შემთხვეოდა მას, ხოლო იწყო კანდაკუს...“ 13r.

შენიშვნა: ტექსტი ვანსხვედება კვინტოს კურციოსის ცნობილი შრომიდან (შდრ. S—1273, S—2480b, S—2390-ს).

მინაწერი: „მის ბრწყინვალეობას ორბელიანოვის კნენიას ელისაბედს, მოწყალეს ხელმწიფეს“ (Iv).

(1227)

2889

კარაბადინი. 1844

1+20 ფ.; 22×17,5; ქაღალდი; უყდო; დალაქავებული; მხედრული; 1844 წ. (Iv); დაუწერელია: 1r; 20v.

[კარაბადინი]. — „ქ. კარაბადინის ჰკვანი ბრძენისა. თუ კაცსა ან ვისაც თვალი სტიკვა, ან სიწითლე, ან თეთრი მოვიდეს, ნახე...“ 1r—20r.

ანდერძი: „ქ. წელს ენკენისთვის 28, ჩემდ (1844) აღიწერა ესე კარაბადინი“ (Iv).

მინაწერი: „1845 წელს ქრისტიშობის 17 მობჰანდა ჩვენი სულის მამა ნერსესი“ (3r).

2890

თავად-აზნაურთა სია 1783 წ. ტრაქტატიდან.

გადატანილია საბუთების კოლექციაში Sd—5506.

(1228)

2891

გალობანი (ფრაგმენტი). XIX.

4 ფ.; 21,5×17,5; ქაღალდი; უყდო; დალაქავებული; მხედრული; [XIX ს.]; დაუწერელია: 4v.

[გალობანი]. — „აღაღე პირი ჩემი და აღაცე იგი მადლითა, აღმოსთქუა გულმან ჩემმად დიდება დედოფლისა და შევამკობდეთ დღესასწაულსა მისსა, ბრწყინვალედ მშვენიერსა და გვირგვინოსანსა...“ 1r.

წყდება: „...წერილთა მიერ ჰსჯულისათა მოგვესწავა ჩვენ მორწმუნეთა, ვითარმედ ყოველი წული პირველ საშოსა განმღებელი წმიდა უფლისა იწოდოს. აჰა, დღეს ვიხილეთ ჩვენ პირმშო ზეცით და ქვეყანით და სარწმუნოებია ვადიდებთ...“ 4r.

(1229)

2892

ფრაგმენტი. XVIII

1 ფ.; 40×11; ქაღალდი; შემორჩენილია გვერდის ნახევარი; უყდო; ფურცელი სამადაა გაჭრილი შუაზე; ნუსხა-ხუცური; (შავი მელანი); [XVIII ს.].

[ფ რ ა გ მ ე ნ ტ ი]. — „...ბუნებითი იგი სირცხვილი და შიშ... იმღერდიან, რამაცა იყო უძვირ... მისღვასა...“ 1r.

წყ დ ე ბ ა: „...თეატრონ ...დახედვად საქმეთა საძაგელ... დედათა მროკველ-თა აღრე[უ]ლთა მამათა თანა, რომელთა განაგდიან...“ 1v.

შენიშვნა: ქალღმერთი, რომელშიც ჩადებულია ხელნაწერი, ფაქტობრივად არის: „მთავარ-დიაცანი ნიკოლოზ ოქრომკედლიშვილი“.

(1230)

2898

კურთხევანის ნაწილები. XVIII

19 ფ.; 14,5×10; ქალღმერთი, უყდო; დაშლილი; დალაქავებული; კიდები შემომწვარი; ნაკლები; აკლია — დასაწყისში, შუაში და ბოლოში; იწყება მე-11 რვეულიდან; ნუსხური; შავი მელანი; სათაურები სინგურით; [XVIII საუკ.] შემოწერილია ნიკო ოქრომკედლიშვილის მიერ.

[„კურთხევანის ნაწილები“]. — „...მნებისა, რომელმან კურთხისა მის რჩეულისა პავლეს მოციქულისა...“ 1r.

წყ დ ე ბ ა: „...მაისსა მ. თრთვლმან აენოს ცოტა ევენათა; ზამთარი ტფილი, გაზაფხული წვიმანი, სთუჭლი გრძელი და შეზავებული; თრთვლმან ავ-ვსტოსა ზეგანთა ნაშრომს აენოს...“ 17v.

შენიშვნა: შემორჩენილი ფურცლების მიხედვით „კურთხევანის“ შედგენილობა ასეთია: „ლოცვა პირველ თესვასა ნაყოფთა“ (1v—2r); „კურთხევა ყურძენსა ზედა“ (2r); „ლოცვა გუშლის ცემულისა“ (2r—v); „ლოცვა წმიდისა დიდებულისა ტვირიფონისი ვენახთა ზედა და ბოსტანთა და ყანათა“ (3r—4v); „ქალამნდარა(!), თქმული ეზრა წინასწარმეტყველისა“ (4v—7r); „ათორმეტთა თუშთან საკემატონი კრძალვანი“ (7r—v); „ასოთსამღერალი მართალი და ჭეშმარიტი“ (7v—10r); „შესწავებამ პაერისა ძრვისა და ქუხილისა“ (10r—14v); „პანაშუდი ცოცხალთათვ“ (14v); კალენდრული ცნობები. — „უკეთუ იყოს ზენადები ია...“ (16r—19v).

მინაწერი: „კურთხევანის ნაწილები ესე შემოვწირე მთავარმა ნიკო ოქრომკედლიშვილმა“ (1r).

2898

დ. დადიანის წერილი ბროსესთან.

გადატანილია მ. ბროსეს არქივში — N 146.

(1231)

2910

კრებული. 1801

134 ფ.; 34×20,5; ქალღმერთი (მოლურჯო); რესტავირებული; დასაწყისში აკლია; ჩანსულია მაგარ ყდაში; კიდები დაზიანებული აქვს; მხედრული (შავი მელანი); დასაწყისი ასოები სინგურით; აქვს ჰვირნიშანი (ფ. 1, 2, 3...); 1801 წ. (3v); გადამწერი გაბრიელ რატივეი (3v); დაუწერელია: 119v; 134r—v.

1. <გაბრიელ რატიევი>. „მცირედი რაიმე მოთხრობა როსისა. — ააღვალო ბაგენი ჩემნი ჳელითურთ და დავსტკბე მე ყოველითურთ. განცხადება მნებავს უკვე, ძმანო და უსაყვარლესნო მეგობარნო...“ 1r—92v.

შენიშვნა: ტექსტს წინ უძღვის ავტორის შესავალი.

2. [ქალენდარული ცნობები]. — „ვისაც გენებოსთ ცნობა, თუ რომელი დღე არს თვეთა შინა კვიმატი, ყოველივე ამას ჳვემორე აღიწერება თითოეულად.“

იანვრის(2) ორს და (14) თოთხმეტს,
 ვებერვარს (23) ოცდასამს და (26) ოცდაექვსს...“ 92v—104v.

3. [გაბრიელ რატიევი.—*ჴეე, მოყვასნო, ნუ დამგმობთ*].— „*ჴეე, მოყვასნო, ნუ დამგმობთ, აწე მოგითხრობთ მე რასა, ნახეთ მუხთალმან სოფელმან, ვით მაწყო ლექსთა წერასა...*“ 105r—112r.

შენიშვნა: ტექსტს ბოლოს ერთვის მინაწერი: „*ეც მცირედი ლექსნი ერთისა ჩემისა საყვარელისათვის წარმოვსთქვი თაეაღმა გაბრიელ რატიევი-მა*“ (112r).

4. „*თეჯლისი*. —
 მოი მტილო, მდიდარო, ვარდ იერიქო,
 გულს მაპკურე ნამი, ვითა ცვარია...“ 112v.

5. „*თეჯლისია*. —
 სევდის ბალსა შეველ ნახვად ყვავილთა,
 თავმოხრით შევენოდა უხოდ იანი...“ 112v.

6. „*თეჯლისი*. —
 ჴეა, მწუხრებით შორით მომთქმელსა,
 ინდ ლახვარი მწყველულად გულსა დამეგო...“ 113r.

7. „*თეჯლისი*. —
 ჳელქმნილსა გაპრა მწადს აწე მე ველად,
 ესრეთ მყოფი ვისლა შევეწყნარები...“ 113r—v.

8. „*თეჯლისია*. —
 ჴე, მნათობო, შენგან ესრეთ ვნებული,
 შემიწყალე თულა კვლა გებრალეები...“ 113v.

9. დილდირ ჩირს ჳმა. —
 ჳესთა მზეო, მალრიბთ მზეო,
 ცეცხლსა მიგზებ კერაზეო...“ 114r.

10. „*ქაფარ ბარუხათის ჳმა*. —
 დისკო მზისგან საჩენად, კაცთ მალხენად
 ნათლისა მომფენად, ჴეი, შენსა სხივს ნუ მაშორებ...“ 114r—v.

11. „კეკელი კეკელუცოს ჯმა. —
 მაშვრალი გზისა სვლისაგან, უღონო ქმნილი მზისაგან,
 მივხვდი სიამეს მისაგან, ვინ არს კელმწიფა მეფეო...“ 114v.
12. „მუსათაზდის(!) ჯმა. —
 აწ სოფელს მყოფსა, ამ სამყოფსა, მას ემონო მარად,
 ვისთვის მე გული დადაგული მიძღვნია ლარად...“ 114v—115r.
13. „მუხამბაზი. —
 აწ ვის ვამგზავსო ხე აღვარგული,
 საროსა მგზავსი ედემს დარგული...“ 115r—v.
14. „მუხამბაზი. —
 ვიწყელი(!) სურვიდეთ ვარდის კილვითა,
 ვკენები მარადის ინდის კილვითა...“ 116r.
15. „მუხამბაზი. —
 ფარვანისებრ გარს ვლი შენთან ჯლებითა,
 ეტნისის ცეცხლს ნულარ მიგზებ დებითა...“ 116v.
16. „თეჯლისი. —
 დღე და ღამ მიწყევ შენს გონებაში ვარ,
 შემიწყალე, ჯუბა წითელო ქალო...“ 116v—117r.
17. [ლექსი]. — „პირ მანგსა ჰშვენის ხალნი, ამად მედების აღნი.
 შორით მისა მკვრეტელსა, ცნობის მიმხდია ძალნი...“ 117r—v.
18. [ლექსი]. — „შე, საყვარელო, შენის გონებით.
 მე სიმდიდრე მიჩნს თავის წონებით...“ 117v.
19. [ლექსი]. — „პარსა ბადრსა გშვენის ღაწვთა ხალობა,
 მისთვის დამიხშირდა ისართ მალობა...“ 117v—118r.
20. [ლექსი]. — „ქართველთა ძეთა, გულად მხნეთა ჩვენ წილჯდომილთა,
 ვედრი გვისმინონ, შეგვისმინონ, ჩვენ წილჯდომილთა...“ 118v—119r.
21. [ლექსი]. — „ამ წიგნის აღწერისათვის გიძღვნი სასუფეველსა,
 ვარგის საქმისა მქონეს, შენის მტერისა მძღველსა...“ 119r.

შენიშვნები: 1. 120r—133v არის: „მეგობართან მისაწერი ბარათი“-ს, „ბატონთან და ბატონისშვილთან მისაწერი ბარათი“-ს, „დასთან მისაწერი ბარათი“-ს და „სამამიბრის ბარათი“-ს ნიმუშები.

2. 104v-ზე წარმოდგენილია ბიოგრაფიული თარიღები: „ქქს უბ — ოთხის ოთხმოცსა — და ქქტეს ავთ ჩღებ — ათას შვიდას ოთხმოცდათორმეტს — ოცდა ერთის შევსრული და მეორეში ჩავდეგ ივლისის 13, დღესა კვირიაკესა ვშობილვარ მთოვარის 17. კოლეშვი(!) ასესორ კნიაზ გაბრიელ რატიევი. ქქს უბა, ამ წელს, მარტს 23, მთოვარის 22 შუალამისას, სამშაბათსა ბატარა გიორგი დაიბადა.

ქ-კს უბდ. ამ წელს, ნოემბრის დ. მთოვარის 15. ღამე ოთხ საათს, ოთხშაბათს პატარა დიმიტრი დაიბადა.

ქ-კს უპვ. ამ წელს, მარტს 26, ხუთშაბათს განთიადისასა პატარა ანასტასია დაიბადა.

ქ-კს უბთ. ივნისის 28, დღესა პარასკევსა შუა დღისას მთოვარის 17 პატარა ოსებები დაიბადა.

ქ-კს უბზ. დეკემბერს 22, მთოვარის 2, ღამე სამ საათს გასულს, დღესა ხუთშაბათსა პატარა ბეჟან დაიბადა.

ქ-კს უბთ დედაჩემი ანნა მიიცვალა, იანვრის კვ.

ქ-კს უფა მამაჩემი ბეჟან მიიცვალა, ფებერვარს 12.

წელს ჩემ. ივნისის 16, მთოვარის 28... კვირას დღესა იყო გასული საათი...“ (მოგვიანო მინაწერი, 104v).

3. ხელნაწერი შესაწებელია გაბრიელ რატიევის ავტოგრაფს წარმოადგენდეს.

4. 119r-ზე არის მინაწერი: „ღმერთმან სასუფეველი დაუშვიდროს ამის დამწერსა, რადგან ხელი მუყვა(!). შრომით აღმწერსა(!) ღირსა ქებისა შესამკობისა“.

5. ბოლო ლექსს მიწერილი აქვს: „1842 წელსა, იანვრის 1-სა დღესა, თ. სვიმონ რატიევი უძღვნის რიოდ(!) სიტყვას მდაბიურს ლექსს, ნეტარსხენებულს მამასა თვისა თ. გაბრიელ რატიევს“ (119r).

2911

სხვადასხვა დოკუმენტები.

ნაწილი გადატანილია Sd № 2317—2340; Rosd № 3065—3141; Armđ № 153.

(1232)

2912

კრებული. 1811.

131 ფ.; 35X21,5; ქაღალდი; მუყაოს ტყავგადაკრული ტვიფრიანი ყდა; მხედრული (შავი მელანი); სათაურები სინგურით; კვირნიშანი: 1808 წ. და გემი; 1811 წ. (109v); გადამწერი: სპირიდონ იაშვილი (109v); დაუწერელია: 1r—18v; 21v; 58v; 69r—75r; 110r—131r.

1. [ვეტრე მოგილა], „აღსარება მართლისა სარწმუნოებებისა კათოლიკე და სამოციქულოსა ეკლესიისა მართლმადიდებელთა აღმოსავლთასა წყალობითა ღისათა პატრიარქ ნეკტარიოს წისა ქალაქისა იერუსალიმისა და ყისა პალესტინისა ყთა მართლმადიდებელთა მმათა და საყუარელთა შვილთა გისაროდენ. ხოლო უფლისა მიერ მადლი მშვიდობა, და წყალობა იყავნ თქნ ყოველთა თანა...“

აღსარება მართლისა სარწმუნოებისა აღმოსავლეთისა მართლმადიდებელთა წისა კათოლიკე სამოციქულოსა ეკლესიისა. —

კითხვა პირველი: რაა ჯერ არს დამარხვად მართლმადიდებელთა ქრისტიანეთა მიერ, რათა დაიმკვიდრონ ცხოვრება საუკუნო?

მიგება: სარწმუნოება მართალი და საქმენი კეთილნი. რამეთუ ორნი ესე, რომელსა უპყრიეს იგი არს მართლმადიდებელი ქრისტიანენი...“ 23v—58r.

შენიშვნები: 1) ფ. ფ. 19—23 არის „შესავალი წიგნისა ამის“, (შდრ. ხელნაწერ. H—1751-ს).

2) ავტორი აღდგენილია ტრ. რუხაძის მიხედვით (იხ. ტრ. რუხაძე, ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან XVI—XVIII სს., 1960 წ., გვ. 208); ამავე ავტორის აზრით „აღსარება“ თარგმნილია არა ჩილ მეფის მიერ. (იხ. დასახელებული წიგნი, გვ. 209).

2. „ეპისტოლენი წმიდისა ეგნატი ღმერთ შემოსილისა, ეპისტოლენი მარიამ კასოვოლელისა წისა ეგნატისა მღუდელ მოწამისა მიმართ მთავარ ეპისკოპოსისა ღრის ქალაქისა ანტიოქიისა. — მარიამ მწირი ივჳ ქვის ეგნატი ღრთ შემოსილსა ნეტარსა ეპისკოპოსსა ანტიოქელთა სამოციქულოსა ეკკლესიისა ღრისა მამისა...“ 59r—68v.

შენიშვნა: თხზულება თარგმნილია გ. მთაწმიდელის მიერ. (იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები, ტ. V, გვ. 41).

3. „წმიდათა შორის მამისა ჩვენისა იოანე ოქროპირისა კოსტანტინუპოლელ პატრიარქისა, ღრვ მშვენიერნი ჰსწავლანი, რომელსა ეწოდების მარგარიტ. თავი I, მოთმინებისათჳს. გვაკურთხენ მამაო. — დიდ არს საყვარელნო მოთმინებისა მადლი და სულგრძელებისა და რათა არა სულმოკლე და მოწყინე ვიქმნებოდეთ...“ 76r—109v.

შენიშვნები: 1. კ. კეკელიძის აზრით თხზულება თარგმნილი უნდა იყოს ექვთიმე ათონელის მიერ (იხ. კ. კეკელიძე, ეტიუდები, V, გვ. 71).

2. ტექსტი შედგენილობით ზუსტად ისეთია, როგორც მოცემულია კ. კეკელიძის დასახელებულ წიგნში.

3. ტექსტს ერთვის „ზანდუცი წიგნისა ამის“ (109v).

მინაწერები: 1. „აღიწერა თთჳსა ივლის 18, ქრისტეს აქეთ 1811, ხოლო ქართულსა ქორთიკონსა 499. სპირიდონ იაშვილი“ (109v).

2. „ესე სამნაწილადი წიგნი ერგო ალექსანდრეს და ნიკოლოზს აფხაზოვთ წელს 1848, იანვრის 28, ეინე მოიპაროს, ან ამოხიოს გაუწყრეს სამება“ (109v და 114v).

3. „აღიწერა სამნაწილი. ესე თვესა ივლისს 14, ქვს აქეთ 1811. სპირიდონ იაშვილი, შენდობის მოქმენ“ (68v).

(1233)

2913

სრონოგრაფი. XVIII—XIX

372 ფ.; 30×19; ქალაღი: ტყავადაკრული ტვიფრული ხის ყდა (ყდის ორივე ფრთა მოცილებულია, ჭიისაგან დახრუღი); მხედრული (ტექსტის პირველი ნაწილის სათაურები და სახედაო ასოები სინგურით; მეორე ნაწილი — ყავისფერი მელნით; სახედაო ასოები ასომთავრულით); [XVIII—XIX სს.]; ხელნაწერი გადაწერილია ორი პირის მიერ; პირველი ნაწილი 1r—164v, მეორე — 165r—372v; დაზიანებულია: 92, 209, 236, 283 და 372 გვ.

[სრონოგრაფი]. — „სათნო უჩნდა სიბრძნითა შემოქმედსა მას ღმერთსა და უფალსა, რათა შექმნას სოფელი ესე მრავლითა სიბრძნითა მისითა და აურაცხელითა სახიერებითა თჳსითა...“ 1r—372v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერს წინ უძღვის „ზანდუკი წიგნისა ამის საქმეთა, რომელსა გარე შეიცავს შემოკლებით მოაზრობა. დაწყებული დასაბამითან სოფლისა მგფობადმდე კოსტანტინე პალეოლოლოძისა, უკანასკნელისა ბერძენთა მკუფისა“ (Ir—Vv).

2. ხრონოგრაფი შედგება 256 თავისაგან.

3. ხრონოგრაფი ქართულად თარგმნეს ბ ა გ რ ა ტ ს ო ლ ო დ ა შ ვ ი ლ მ ა დ ა ა რ ჩ ი ლ მ ე ფ ე მ, იხ. H—294 ხელნაწერის ანდერძი (128r). სათაური აღდგენილია ამავე ხელნაწერის მიხედვით.

4. იხ. კ. კ ე კ ე ლ ი ძ ე, ძე. ქართ. მწერლ. ისტორია, ტ. I, გვ. 469, 1951 წ.

შინაწერები: ტექსტის ხელით: 1. „მაისის თ-ს დავიწყე“ (ქვედა უდის შიდა მხარე).

2. „ქრისტე აღიღე მეფე ა რ ჩ ი ლ“ (355r).

3. „ქრისტე აღიღე მორწმუნე მეფე ა რ ჩ ი ლ“ (357v).

(1234)

2915

განზრახვანი. XVIII

43 ფ.; 9X7; ქალაღი: ტყავადაკრული ტვიფრული ყდა (ახლად რესტავირებულ); მხედრული, სათაურები და სახედაო ასოები სინგურით; [XVIII ს.]; თავ-ბოლონაკლული.

[ზ ა ქ ა რ ი ა გ ა ბ ა მ ვ ი ლ ი, გ ა ნ ზ რ ა ხ ვ ა ნ ი]. — „...თვისი უკუდავიკორცი და სისხლიც რომ არ დავიშურვა, და ორის ხელიდამ და ორის ფერხიდამ უშურველად მოგცა...“ 1r—43v.

წყ დ ე ბ ა: „...იფიქრე, თაო ჩემო, რომელმან ღმრთის ორგულებაში გაატარე ცხოვრება შენი. თუ ღმრთისაგან...“.

შენიშვნები: 1. განზრახვანი შედგება 6 ნაწილისაგან. ხელნაწერს აკლია პირველი სამი ნაწილი.

2. ტექსტი იწყება მესამე ნაწილის მეოთხე თავიდან. შდრ. Q—724 ხელნაწერს (145r—169v).

3. ხელნაწერი შედგება თავებისაგან:

ა. „სასუფეველი არს სულთა სამეფო ცათა შინა, სამყოფი ანგელოსთა და ყოველთა წმიდათა სასუფეველისათვის“ (8r—21r).

ბ. „ჯოჯოხეთი არს შინაგან გულსა ქვეყანისასა, სახელი სიმწარისა სამკვიდრებელად ეშმაკთა და კაცთა, ნებსით ეშმაქ ქმნილთა. გოდებით მოხსენება კირთა ჯოჯოხეთისათა“ (21v—32r).

გ. „ძალნი ცათანი შეიძრნენ, ოდეს იხილონ ძე კაცისა მომავალი, ღრუბელი ღრუბელთა ძალითა და დიდებითა მრავლითა, მეორედ მოსლვისათვის“ (32r—43v).

(1235)

2916

მღვდელთ-მსახურების წიგნი. 1755—1756.

309 ფ.; 22X17,5; ქალაღი: ტყავადაკრული ტვიფრული ხის ყდა (მოცილებული); მხედრული, სათაურები და სახედაო ასოები სინგურით; 1755—1756 წწ. (295r); ხელნაწერი გადაწერილია ორი პირის მიერ: პირველი — 1r—292v, 295v—313v; მეორე — 293v—294r, 314r—319v; დაზიანებული, თავნაკლული, ტექსტს შიგადაშიგ აკლია ფურცლები; დაუწერელია: 201v, 262v; კვირინშანი — გვირგვინი.

1. <ლოცვანი>. — „...მოწყალებისაო და მყავ მე ცოდვილი...“ 1r—11v.

2. „ლოცვა პარაკლისისა სავედრებელი ღმრთის-მშობლისა დღითი-დღე სათქმელი. — ჭი, ყოვლად წმიდაო დედოფალო, ღმრთის-მშობელო ქალწულო...“ 11v—12v.

3. „ლოცვა დღითი-დღე ჯვარისა ცხოველისა. — ჯვარო მფარველო, ყოვლისა სოფლისაო...“ 13r—18v.

4. „უკეთუ კვირა ძალი იყოს, თავიდან ბრძანე: აღდგომილი ძალისაგან შეგვირდებით შენ, უფალო. და ქუეით ლოცვები მიწყალე და სამეზიანი, და ზედ ეს მოაბი. — ყოვლად წმიდაო სამეზაო, სამეზაო ერთ არსეზაო...“ 19r—47r.

5. „უკეთუ საუფლო დღე იყოს და ან წმიდათ კაცთ სახარება ჰქონდეს, ეს ფსალმუნი რიგით და მას უკან სახარება და მიწყალე. — აუარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნისამდე არს წყალობა მისი...“ 47v—81r.

6. „იბაკონი წმიდისა ღმრთის მშობელისანი, რომელსა დაუჯდომელი ეწოდების, ყოველთა დღეთა სათქმელი; შესხმა ქება და ძალი. — ღმრთის-მშობელო ქალწულო, გიხაროდენ მიმადლებულო...“ 81v—90v.

7. „ლოცვა სავედრებელი ყოვლად წმინდისა და ცხოველსყოფელისა ჯვარისა პატიოსნისა ყოველთა დღეთა სათქმელი და სავედრებელი...“ 90v—92v.

შენიშვნა: ტექსტი ნაკლებია, აკლია დასაწყისი.

8. [სინანულის ლოცვები]. „ლოცვა ორშაბათისა სინანულისა მთავარ ანგელოზთა. — ჭი, მრავალ-მოწყალეო უფალო, ამისთუის მოვივლტვი შენდა...“ 92v—107r.

9. „ჟამნი სადილისა; სამ ჟამნისანი. — ლოცვითა წმიდათა მამათა ჩვენთათა უფალო იესო ქრისტე; ღმერთო შეგვიწყალენ და გვაცხოვნენ ჩვენ, ამინ...“ 107r—116r.

10. „ჟამნი მეცხრე ჟამისა. — წმიდაო ღმერთო, მამაო ჩვენო, კსნი იბ...“ 116r—122v.

11. „სამოციქულო და სახარება შეიდეულთა კვირიაკესა. — ფსალმუნი: იყავნ უფალო წყალობა შენი ჩვენ ზედა...“ 122v—144r.

12. „ჭირის კანონი. — ჭირსა ჩემსა უფლისა მიმართ ღალადგყავ და ისმიწა ჩემი...“ 144r—153v.

13. „ჟამნი სერობისა. — ლოცვითა წმიდათა მამათა ჩვენთა უფალო იესო ქრისტე...“ 153v—164r.

14. „ოხითა იბაკონი მგზეფსისა; ორშაბათს. — ზეცისა მკედრობათა მთავარანგელოზნო მიქაელ და გაბრიელ, გვედრებით ჩვენ...“ 164r—167r.

15. „ოხითა იბაკონი აღდგომისანი. კმანი რვანი. ოხითა, კმა პირველი. — რაჟამს ლოდი იგი დაბეჭდულ იყო ურიათა მიერ და მკედარნი სცივდეს უხრწნელსა გვამსა შენსა...“ 167r—171v.

16. „ოხითა იბაკონი მარხვათანი და ზატიკთანი. ვიწყებთ მეზვერისა და ფარსეულისა კვირით, ვიდრე ყოველთა წმიდათა კვირიაკედმდე... — ვეველტოდეთ ფარსეულისა მის სიმადლესა...“ 171v—191v.

შენიშვნები: 1. ტექსტის დასასრულს სწერია: „განსრულდა ოხითა იბაკონი მარხვათანი და ზატიკთანი, ძალითა ღთისათა(!) ამინ“.

2. ტექსტში შეტანილია იბაკობე: შიო ასურისა (173r), წმიდისა ლაზარესი (176r), წმიდათა შამათა ნიკიელთა (187v), დოდო ქართველისა (188r), დავით გარეჯელისა (188v) და იოანე ზედაძნელისა (189r).

17. „თვეთა მეტყველებანი ძალითა ღმრთისათა წლითი-წლად: თვესა სეკდენბერსა აქუს დღე ლ“; დღეთა აქუს ყამი იზ და ღამეთა ყამი იზ.ა“. დაწყება პირველისა ინდიკტიონისა ახლისა წელიწადისა, ქსენება ღირსისა მამისა ჩვენისა სვიმიეონ მესვეტისა... — ყოვლისა დაბადებულისა შემოქმედო...“ 192r—283r.

შენიშვნები: 1. თვეთა მეტყველებანი სეკდენბრის პირველი იწყება და ავგისტოს 31 თვედგა.

2. თვეთა მეტყველებაში, სხვა ლიტურგიულ მასალასთან ერთად, შესულია ქართველ წმინდანთა და მოწამეთა (ქეთევან დედოფლის, დავით და კოსტანტინესი, გრიგოლ ხანძთელის, წმიდა ნინოსი, ანტონ ქართველის, მარიამ დედოფლის) დღესასწაულების განწესება.

18. <შესხმანი>. — „ბასილისა ყოველთა სენტა საკურნებლად შეცოდებულთა სულთა...“ 283v—284r.

შენიშვნა: ტექსტი შეიცავს, მღვდელთ-მთავრების ბასილის, გრიგოლის, იოვანე ოქროპირის, ნიკოლოზის და მოწამეთა მთავრის გიორგის — შესხმებს.

19. <საეკლესიო კალენდარი>. — „წმიდა აღდგომა აპრილს იდ. დღე-ღებანი დღენი ნვ...“ 285r—303v.

შენიშვნა: საეკლესიო კალენდარი მოიცავს 1756—1793 წლებს.

20. ლოცვა. — „...ველთა სულისა ჩემისათა საცინელ...“ 304r—309v.

შენიშვნა: ხელნაწერს აქვს რვეულებრივი აღრიცხვა, შედგება 39 რვეული-საგან.

შინაწერები: 1. „დაბნელდა ჩუნ-სა წელსა კათათვის ივ-ს დღესა“ (284v).

2. „წახდა მონასტერი ამავე რიცხესა და თვესა დავით გარეჯა“ (284v).

3. „ეს წიგნი ეყუთვნის მიხეილს მკე...“ (309v).

4. „სვიმონ მკედნოვი“ (309v).

2927

ტიმისის კორესპონდენციები საქართველოს შესახებ.

გადატანილია სხვადასხვაში № 116.

2928

მღვდლობის ქარტა გაცემული ანტონ II-ისაგან.

გადატანილია დოკუმენტების კოლექციაში Sd—5507.

2937

მორიგე ჯარის განჩინება გადაწერილი შანშოვანის მიერ.

გადატანილია დოკუმენტების კოლექციაში Sd—2341.

სია საქართველოს კათალიკოსთა. XIX

2 ფ.; 35,5×21,5; ქალღმერთი; მხედრული (შავი მელნით ნაწერი); სახედავ ასოები მთავრულით; დაუწერელია IV—2V; [XIX ს.]—კვირნიშანი: 1819 წ.

რიცხვ	ვინ იყუნენ ეპისკოპოსნი ანუ საიდამ იწყებინან საქართველოსა შინა	ქრისტე-სიდაძე წელნი	რიცხვი	წლები	ქრისტე-წელნი
	განმანათლებელი საქართველოსი:		16	ნიკოლოზ [1152 წ.]	1150
	იოანე	318 ¹	17	მიხაილ [1136 წ.]	1160
1	იაკოვ	364 ²	18	თეოდოსი	1169
2	იიოვ (!)	379 ³	19	იოანე [1195 წ.]	1171
3	ილია	405 ⁴	20	თეოდოსი [1209 წ.]	1202
4	სვიმონ ⁵	408 ⁵	21	ნიკოლოზ [II 1212 წ.]	1209
5	იოანე		22	ევთიმე [1240 წ.]	1216
6	გიორგი ⁶		23	ნიკოლოზ [1284 წ.]	1240
7	ვასილი		24	აბრაამ	1279
8	მიხაილ ⁷	434	25	ევთიმე [1340 წ.]	1301
9	მიხაილ ⁸	446	26	ვასილი [1348]	1345
10	ვანტანგ გორგასლანის დროს საქათალიკოსი საქართველოსი:		27	დოროთეოს [1372]	1357
	პეტრე ⁹ [500 წ.]	473	28	გიორგი	1375
1	სამუილ [526 წ.]	499	29	ელიოზ [1399 წ.]	1391
2	თაფეჩე (!)	541	30	მიხაილ [1406 წ.]	1396
3	ჩიგირმან [550]	542	31	დავით [1416 წ.]	1407
4	საბა [545?!]	555	32	ელიოზ	
5	ველავიოს [565 წ.]	560	33	თეოდოსი	
6	ამის დროს მოვიდნენ ცამეტნი მამანი შუა მდინარით: 1. იოანე; 2. დავით; 3. სტეფანე; 4. იოსებ; 5. ზენონ; 6. ანტონი; 7. ისე; 8. თათე; 9. შიო; 10. ისიდორე; 11. აბიბოს; 12. მიხაილ; 13. პიროს; 14. ილია დიაკონი		34	შიო [1460 წ.]	1430
7	მაკარი [580]	572	35	დავით [1488 წ.]	1462
8	სვიმონ	581	36	ნიკოლოზ [1492 წ.]	
9	სამოილ [578—597] [სამუილ II 601 წ.]	587	37	აბრაამ [1516 წ.]	1494
10	სვიმონ	600	38	ვასილი [ორი წელი იმეფა]	
11	ბართლომე [622]	603	39	დოროთეოს [1527]	1522
12	იოანე [626]	620	40	მელქისედეკ [1530 წ.]	1525
13	ბაბილა [630]	622	41	გერმანე [1558]	1532
14	თაბორ ¹⁰	663	42	ნიკოლოზ [1559 წ.]	1548
	ამ თაბორიდან ვიდრე იოანე კათალიკოსამდე არღარავინ იყო კათალიკოსნი ვინაჲდგან იყო ქვეყანათა აღრევა ვდრე დავთ (!) აღმაშენებლადია. და ამ დავით აღმაშენებელმან დაადგინა კათალიკოსი იოანე.		43	დომენტი [1623 წ.] [იოანე, ზაქარია]	1559
15	იოანე [1132 წ.]	1089	44	მალაქია	1580
			45	ევდემოს [1639 წ.]	1634
			46	ქრისტეფორე [1660 წ.]	1642
			47	დომენტი [1678]	1660
			48	ნიკოლოზ [1696 წ.]	1675
			49	იოანე [1700 წ.]	1688
			50	ევდემოს [1710 წ.]	1704
			51	დომენტი [1741 წ.]	1705
			52	ბესარიონ	1724
			53	ნიკოლოზ [1744 წ.]	1741
			54	ანტონი [1788 წ.] [იოსებ]	1744
			55	ანტონი რუსეთს წარვიდა	1756
				ამას ქვეითნი ექსარქოსნი	1788
			1	ვარლამ	1810
			2	კანტია (!) გაი ხსნა	1811
			3	თეოდოლაქტე იონნა	1815
					1817
					1821

1. გარდაიცვალა 350 წ. 2. ბერძენია; იქნა ეპისკოპოსად 350 წ. შუვა... ზაქარის მიერ. მიიცვალა 379 წ. 3. სომეხი; გარდაიცვალა 405 წ. 4. ილია მიიცვალა 408 წ. 5. გარდაიცვალა 428 წ. 6. გრიგოლი. 7. 429 წ. სპარსი. Огрышенъ 434 წ. 8. მიიცვ. 460 წ. 9. ერთი აჯლია, მიხაილ მეორე (თ. ქოღანისი).

* აქ აკლია: იოანე; კლიმენტი+890 წ.; მალაქია; იოანე; (მელქისედეკ); ილარიონი; ონოფრე.

შენიშვნები: 1. სქოლიოში ჩატანილი შენიშვნები გაკეთებულია თ. ქორდანიას მიერ.

2. კვადრატულ კაეებში ჩასმული რიცხვები და სიტყვები ქორდანიასეულია. რიცხვები აღნიშნავს გარდაცვალების წელს.

3. ზოგან თ. ქორდანიას წითელი მელნით დასმული აქვს ჯვარი.

4. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს, *Описание*. ტ. II, გვ. 660.

მინაწერები: 1. „წითელი მელნით შევამსე თ. ქორდანიას“.

2. „ჯვარი ნიშნავს მიცვალების წელსა“.

(1237)

2939

საქართველოს მეფეთა შთამომავლობის ხე. XIX

1 ფ.; 42X35 სმ; ქალღი; მხედრული; (სქემა შესრულებულია სხვადასხვა ფერის საღებავებით); [XIX ს.]; დახატული იასე იოსების ძე სულხანოვის მიერ; კვირიწიანი 1836 წ.

„საქართველოჲსა ანუ ივერიის შთამომავლობა, თუ ვისის ტომისაგან არიან მეფენი მისნი ბაგრატოვანადმდე, ამაწინამდებართა ხითა იცნობების პირველის მეფის ფარნავაზი დამ, ვიდრე მირიან ხოსროვიანდმდე და მერმემირიანი დგან ბაგრატოვანამდე და ბაგრატოვანი დამ რუსეთის მპყრობელობამდე“.

შენიშვნები: 1. იწყება ადამ-ევით, თავდება — გიორგი XII-ით.

2. ბაგრატოვანთა „გენეალოგიური ხე“ შედგენილია ვახტანგ VI მიერ (შდრ. Q—844 ხელნაწერის 64—78 ფ. ფ.).

3. გენეალოგია თავდება ვახტანგის შვილების დასახელებით (იხ. თ. ჭყონია, გორკის ოლქში აღმოჩენილი ქართული სიძველენი, «ლიტერატურული ძიებანი», IV, 1948 წ., გვ. 255—279).

4. Q—844 ხელნაწერთან შედარებით ხელნაწერი შეესებულება, მასში შეტანილია იმერეთისა და კახთ მეფეების ნათესაობა.

ა. „შემდგომად განყოფისა იმერთა მყოფნი ბაგრატოვანი, ნარინდავით — სოლომონ“.

ბ. „შემდგომად განყოფისა კახ ბატონნი ბაგრატოვანი, დავით — გიორგი XII“.

5. ამ სახის ნუსხა იხ. S—4990 ხელნაწერში, გვ. 444—445. იგი დახატულია ბაქოში 1822 წლის 22 თებერვალს.

6. სქემა მეფეთა გენეალოგიისა, შეესებული სახით, ინახება ლენინგრადის აღმოსავლეთმცოდნეობის ინსტიტუტის ქართულ ხელნაწერთა კოლექციაშიც (ფონდი P—4). იხ. თ. ჭყონიას დასახელებული შრომა.

7. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს. Описание, გ. 11, გვ. 659.

მინაწერი: „ქართა ესე შეთხზულ არს ვახტანგის მიერ, ლეონის ძისა ბაგრატიონისა. დახატულ არს მეშვიდე კლასის მოწაფის იასე იოსების ძის სულხანოვისაგან“.

(1238)

2942

სახარებისა და სამოციქულოს საკითხავები (ფრაგმენტი). XVIII

3 ფ; 13,5×8,5; ქალალი; ნუსხური; სათაურები და საზედაო ასოები სინგურით; {XVIII ს.}

[სახარების, სამოციქულოს, ფსალმუნის საკითხავები]. — „...ფსალმუნი. იყავნ უფალო წყალობაჲ შენი ჩუენ ზედა და ვითარცა ჩუენ შენ გესავთ. [ი]ხარებდით მართალნი უფლისაჲ მიმართ...“ 1r—3r.

მთავრდება: „...ვითარცა მესმის ვსჯი და სასჯელი ჩემი მართალ არს. რამეთუ არა ვეძიებ ნებასა ჩემსა, არამედ ნებასა მომავლინებელისა ჩემისა მამისა ზეცათასა“.

შენიშვნები: 1. ტექსტი შეიცავს საკითხებს:

ა. [...მიმართ] ეპისტოლე. — „ძმანო, განმართლებულ ვართ სარწმუნოებითა და მშვიდობაჲ გაქუს ღმრთისაჲ მიმართ...“.

ბ. „სახარება მათესი. — მას ეამსა შინა წარმორვიდოდა მიერ იესუ. მოსდედეს მას ორნი ბრძანა...“.

გ. [ებრაელთა მიმართ ეპისტოლე წმიდისა პავლე მოციქულისა]. — „ძმანო, რომელი-იგი ანგელოზთა მიერ [იტჳვა სიტყუაჲ], იქმნა მტკიცე...“.

დ. „სახარება მარკოზის. — რჳჳა უფალმან თუსთა მოწაფეთა, რამეთუ ვითარცა ელეა რაჲ გამობრწყინდის...“.

ე. [საქმე წმიდათა] მოციქულთა [საკითხავი]. — „მათ დღეთა შინა, ვითარცა აღასრულებდა იოვანე სრბასა თუსსა...“.

ვ. [სახარება მათესი]. — „მას ეამსა შინა იოვანეს რაჲ ესმინეს საპყრობილესა შინა საქმენი ქრისტესნი...“.

ზ. [ფილიპელთა მიმართ]. — „ძმანო, ესე ზრახვა იბრაზებოდენ თჳვენ შორის...“.

თ. „სახარება ლუკასი. — მას ეამსა შინა შევიდა იესუ დაბასა...“.

2. ხელნაწერის სათაური და საკითხავის თავები აღდგენილია S—2916 დახმარებით. იხ. ამ ხელნაწერის გვერდები (132v—137v).

3. ტექსტის გადამწერი ბესარიონ ორბელიშვილი უნდა იყოს. შდრ. S—286 (84r) და S—3269 (227r—261v, 267r—271v) ხელნაწერებს.

მინაწერი: „ეს წიგნი ბესარიონის არის“ (3v), იგულისხმება კათალიკოსი ბესარიონ ორბელიშვილი.

(1239)

2943

ლოცვა (ფრაგმენტი). XVIII

3 ფ.; 13,5×8,5; ქალაღი (ღურჯი); ნუსხური; [XVIII ს.]; კვირნიშანი 1715 წ. (2—3 ფ.).

⟨ლოცვა⟩. — „...საღთოსა საიდუმლოსათა განსვენებულ იქმნას, რაჟამს მოიღოს უკუღავე წა საიდუმლოდ, წმიღისა ტრაპეზისა შენისაგან...“ 1r—3v.

წყდებდა: „...და ლმობიერებითა აღსრულებად და მარხუთა წმიღათა ბრძანებათა შენთათა, უკეთუ სიტკბოებისასა...“.

შენიშვნა: ტექსტში ჩართული ასოების რიცხობრივი შესატყვისი: კ—ოცი-დან მ — ათათასამდე (1v).

(1240)

2951

დოგმატურ-პოლემიკური კრებული. XVIII

106 ფ.; 15,5×10; ქალაღი (სხვადასხვა); უცღო; ნუსხური (1r—76v), მხედრული (77r—106v); სათაურები და საზეღო ასოები სინგურით; [XVIII ს.]; გაღამწერი — ნიკოლოზ ჩაჩიაშვილი (76v); დაზიანებულია; ბოლონაკული, ერთი ფურცელი ამოვარდნილია (16), აკლია ფურცლები; კვირნიშნები: 1789 წ. (15—17 ფ. ფ., 99—101 ფ.), 1790 წ. (22—23 ფ. ფ.).

1. „ყოვღად ბრძნისა ევსტრატის ნიკიელ მთავარ-ეპისკოპოსისა მოსახსენებელი შემოკლებული. თუ ოღენ(!) რომნი და ეკლესია მათი და რასათვის საღთთა აღმოსავლისა ეკლესიათაგან განიჭრნეს. — იყ[ო] ოღეს მყუღროება აქენდა ყოველსა საეკვესიოსა(!) დაწყნარებასა და ერთისა მხოლოსა ყოველთა მიერ მსახურებულისა ღმრთისაღ სამათა...“ 1r—13r.

შენიშვნები: 1. ტექსტის სათაური ძნელად იკითხება, აღღგენილია A—1132 ხელნაწერის მიხედვით (35v—41r).

2. ევსტრატის ნიკიელის ამ პოლემიკური თხზულების შესახებ იხ. კ. კეკელიძე, ძე. ქართ. მწერლ. ისტორია I, გვ. 456, 1951 წ.

3. გაღამწერს 20v-ზე დაუწყია ახალი ტექსტი, „სიბრძნისაგან მრავალთა ფილოსოფოსთა ძველნი“, შემდეგ გაღაუშლია.

2. სამოთხის კარი. — „სწავღა, მეცნიერთათვის თქმული აღვიარება, რომელ არს ღმერთი და ან რჯული, ორბელის, ყოფილის საზაწოდებულის ნათქვამი. — სარწმუნოებისათვის მართალი და უბიწო მჯობისა, რომელი მოგვითხრეს წმიღათა მამათა. მოძღვარი კითხავს ყრმსა ვისმე, და ყრმა მიუგებს: ვითარმედ, შენ ვინ ხარ. — მოძღვარი იკითხავს: — შენ ვინ ხარ? ყრმა მიუგებს და ეტყვის ქრისტეანე ვარ...“ 21v—71r.

შენიშვნები: 1. სამოთხის კარი რედაქციულად განსხვავდება საბას ავტოგრაფისაგან. შღრ. A—303 (1—62 გვ.).

2. ხელნაწერიდან ამოკრებილია კათოლიკური ხსიათის მუხლები.

3. იხ. ივ. ლოღაშვილი; სულხან-საბა ორბელიანი (საიუბილეო კრებუ-ლი), 1959 წ., 135—150 გვ.

4. A—303-თან შედარებით ირკვევა, რომ ხელნაწერში დამახინჯებულია საკუთარი სახელები: აპოლინე, უნდა იყოს აპოლინარო; დიოსკორო— დიოსკოროს; პეტროს კამფლი—პეტროს კანაფელი; პალეგაოს დანაოტ—პელაგაოს, ნაეატოს. დამახინჯებულია ლექსიც (71 v).

5. ხელნაწერი შედგება 225 მუხლისაგან.

6. სამოთხის კარს წინ უძღვის მრწამსი: „მრწამს ერთი ღმერთი, მამა ყოვლისა მპყრობელი, შემოქმედი ცათა და ქუანისა და ერთი ღმერთი იესუ ქრისტე, ძე ღმრთისაჲ მხოლოდ შობილი...“ (21r—v).

7. ტექსტს ერთვის ანდერძი: „ლოცვაჲ ყავთ სარწმუნოებისა მართლისა, ხოლო საქმით ცოდვილისა სულხანყოფილი ორბელის შეილისა, ხოლო აწ მონაზონობისა საბა უნდოსა, უდაბნოსა ბერისა ნათლისმცემლის მონასტრისა, გარჯითა მრავლითა მყოფისა, რომლისა მიერ გამოწვლილვით აღაწერა წმიდაჲ და უბიწო აღსაარება. და აღიარებს ამას და ესე არს მის მიერი აღწერილი სიმოკლისათჳს სასწავლო უსწავლელთა ყრბათა და ყრმბათჳს“. (ვეფქრობთ, ანდერძი ნიკოლოზ ჩაჩიკაშვილის მიერაა დაწერილი). ანდერძს ერთვის საბასელი ლექსი:

„ვიყავ ვითარ და მკობდა ვერად,

ვიქმენ ბერად, ვემსგზსე ვერად“ (71v).

8. აშინაზე გამოტანილია მწვალებულთა სახელები: ნესტორ, 25v; აპოლინე 26r; დიოსკოროე 26v; პეტროს კამფლი და კაიანი 38v; პალეგაოს და ნაოტ 53v; ვრიგოლ ნოსელი მართლმადიდებელი (67r).

9. 45r-ზე მოთავსებულია ბეჭედი მხედრული წარწერით: მწ ღთ ნიკოლოზ.

3. „ვითარ ჭირ-არს აღსაარება წინაშე მოძღვრისა და მოწაფისა მიერ, ვითარ შეუძლებელ არს ცხოვრება. — საყვრელი(!) ძმაო, ღმრთისმეტყველნი ორთა საქმეთა იტყვიან...“ 71v—76v.

შენიშვნები: 1. შღრ. H—108 (123r—136v), და A—303 (147—154 გვ) ხელნაწერებს.

2. გამოყოფილია თავები: „ლოცვაჲ აღმსაარებელსა ზედა“ (73v). „ლოცვა განტეუებისა“ (75v).

4. „წიგნი აღსაარება. — მოძღვარმან სიტკობებით მიიყვანოს მოწაფე და თქვას: კურთხეულ არს ღმერთი ჩვენი, მეუფეო ზეცათაო ...“ 77r—106v.

წყდება: „...თუ ცილი დასწამე ვისმე და ტყუილი მოუგონე, რას სიტყვით და რას მიზეზით...“.

შენიშვნა: 1. აღსარება დაყოფილია თავებად. იგი შედგება 10 თავისაგან.

ანდერძი: „გასრულდა სარწმუნოებაჲ ჩ ჩიკს ძის მღვდელ ნიკოლოზ უფალო, მშვიდობით აქმარე კორნილის და თომას“ (76v).

(1241)

2953

თვენი. XIII—XIV

121 ფ.; 20,5×17,5; ეტრები: უფლო; ნუსხური (სათაურები და საზედაო ასოები სინგურით, საზედაო ასოები მთავრულით); [XIII—XIV სს.]; თავ-ბოლიანკული, ხელნაწერს აკლია შივადამიე ფურცლები.

1. <თუესა ნოენბერსა იგ>. — „...სარწმუნო უბიწო, ანგელოზ ქუეყანისა, სუეტ ეკლესიისა, ხარისხ მოძღურებისა და სწავლისა...“ 1r.

15. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

2. „თუ ესა ნოენბერსა იდ. წმიდისა მოციქულისა ფილიპესი, წმიდისა იპატისი, ერთისა მღვდელ-მოწამისა ტიტეზ მამათაგანისაჲ, ბგ. ი. ყოველი სასოებაჲ. — საქმე აღმყვანებულად ხედვისა მიმართ მოიგე...“ 1v—6v.

3. „თუ ესა ნოენბერსა იე. წმიდათა აღმასრულებელთა გურია, სამონა და აბიბოს მოწამეთაჲ, დ. მოგიცემი. — აბიბოს ყოვლად ბრძემან და სამონა ღმერთშემოსილმან და გურია დიდებულმან...“ 6v—9v.

4. „თუ ესა (ნოენბერსა) ივ. წმიდისა (მათესი) და წმიდისა ბარა[ლამ] მოწამისაჲ. რაყამს მწყულე. — რომელი განიკითხავს გულსა კაცთაჲ, ოდეს იგი საღმრთოჲ შენი წაღიერებაჲ...“ 9v—14r.

5. „თუ ესა ნოენბერსა იზ. წმიდისა გრიგოლისაკვრველთ-გოქმედისაჲ, დგ. ი. ვითარმედ გხადოდი. — რაჲ სახელ გდვით შენ, ბრძენო გრიგოლი...“ 14r—19v.

6. „თუ ესა ნოენბერსა იმ. წმიდისა მოწამისა პლატონისი და წმიდისა ჰრომანოზისი, დგ. ი. ზ სასწაული. — საესემან სიმწნითა სულისაჲთა ჯორცთა შენთა დაბძარვაჲ და დაჰრაჲ ასოთა შენთაჲ...“ 20r—24r.

7. „თუ ესა ნოენბერსა ით. წმიდისა აბდიახსი და წმიდისა მოწამისა აზისი და წმიდისა მოწამისა დასისი. წმიდანო მარტვ. — საუნჯე სულისაჲ ბრწყინვალე იქმენ და მის მიერ განათლებულ...“ 24r—27r.

8. „თუ ესა ნოენბერსა კ. წინა დღე და წმიდისა პროკლესი და წმიდისა გრიგოლი დეკალოლელისაჲ(1), ჯჲა. ეჲა დიდებული. — ეჲა, დიდებული საკვრველი, რამეთუ ბრწყინვალე ცაჲ ცათა უვრცელესი და საყდარი მადლისაჲ...“ 27r—31r.

9. „თუ ესა ნოენბერსა კა. ტაძრად მიყვანებაჲ ყოვლად წმიდისა ღმრთის მშობელისაჲ. უფალო დღე ტჲა ჯჲა. ეჲა დიდებული. — დღეს განსცხრებოდეთ თქუნ, მორწმუნენო, ვალობით შესხმითა ვადიდებდეთ ქრისტეჲა...“ 31r—35r.

10. „თუ ესა ნოენბერსა კბ. დღესასწაულისაჲ წმიდისა მოციქულისა ფილიმონისი და წმიდისა მოწამისა კიკლიაჲსი, ჯჲა. ეჲა დიდებული. — აღსწერდა რაჲ დავით დიდებასა შენსა კალწითა საღმრთოთა, სულისა წმიდისაჲთა...“ 35r—39v.

11. „თუ ესა ნოენბერსა კგ. ტაძრად მიყვანებისაჲვე და წმიდისა ამფილოქესი იკონიელიისაჲ და წმიდისა გრიგოლი აკრაკანტელთა ებისკოპოსისაჲ და წმიდისა მოწამისა სისინისი, ა. ეჲა დიდებული. — დღეს განსცხრებოდეთ თქუნ; დღესასწაულსა თავსა ჰპოენე; მოგიცემიეს გონებაჲ თვთმფლობელი...“ 39v—45r.

12. „თუ ესა ნოენბერსა კდ. დღესასწაულისაჲ და დიდებულისა ეკატერინისი და ყოვლად ქებულისა წმიდისა მერკვრესი. უფალო ღლჲა, ჯჲა დ. მწენონი წმიდა მას წმიდათსა, შენ სიტყუაჲ. — დღეს განსწუწნების ქალაქი...“ 45r—50v.

13. „თუ ესა ნოენბერსა კე. დღესასწაულისა გავზანაჲ და წმიდისა მოციქულთა სწორისა კლემენტოსისი და წმიდისა პეტრე ალექსანდრიელიისაჲ. განგებაჲ ყოველი დღესასწაულსა ჰპოო, მუნით ბრძანეთ. — მაძისაგან შობ. ვაზად ვენაქისა ცხოველისა, მღვდელთ-მოძღუარო, გამოსჩნდი და შეწნიერნი ტევანი ღმრთისმსაიურებისანი გამოიხუენ...“ 50v—54v.

14. „თუ ესა ნოენბერსა კვ. ღირსისა მამისა ჩუენისა ალვპი მე-სუჭტისაჲ, და წმიდისა აკაკისი, რომელსა კლემაქსი აკსენებს, ჳა ა. წმიდანო მარტულ. — ნეტარო ალვპი, ცხორებდა შენი შეპვედრე ქრისტესა ღმერთსა...“ 54v—58v.

15. „თუ ესა ნოენბერსა კზ. წმიდისა დიდებულისა მოწამისა იაკობ სპარსისაჲ და ღირსისა მამისა ჩუენისა პალადისი ბ. მისგან შობი. — სოფლისა ამის სიმდიდრენი საშუშებელნი ერნი და ნათესავნი...“ 58v—63v.

16. „თუ ესა ნოენბერსა კჭ. ღირსისა მამისა ჩუენისა სტეფანე ახლისაჲ და წმიდისა მოწამისა ირინარხოისი(1). ჳა დ. მკნეონი. — ვითარმე გიგალობდეთ შენ, მონაზონთა სამკაულო, მოლუაწეთა ქეშმარიტო სიქადულო, პირველ მოწამისა სეხნაო...“ 63v—68v.

17. „თუ ესა ნოენბერსა კთ. წმიდისა მოწამისა პარამონისი და წმიდისა ბესარიონისი. ჳა დ. რაქამს მიწყალე. — ნათლითა საღმრთოათა ქეშმარიტად განპბრწყინდი, ყოვლად ქებულო პარამონ...“ 68v—71v.

18. „თუ ესა ნოენბერსა ლ. წმიდისა მოციქულისა ანდრიასისი დ. მკნეონი. — სიმკნისა მისახელესა მოძღუარსა, მორწმუნეთასა ქრისტეს მოციქულსა ანდრიას, შეესხმიდეთ ჩუენ...“ 71v—82v.

შენიშვნა: ფურცლების ნაკლებობის გამო წყდება ტექსტი: „...ძლიერმან პირველ ყოველთა წოდებულსა და მოწაფედ უფლისა ჩინებულსა და წადიერებთა სრულითა საკუთარ ქმნილსა...“.

19. [თუ ესა დეკენბერსა დ]. — „...რეისი შენგან ქალწულო, აღსასრულსა ქამთასა იშვა ჩივლებბრ ჳორცითა...“ 83r—86v.

შენიშვნა: ტექსტს აკლია დეკემბრის თვის დასაწყისი.

20. „თუ ესა დეკენბერსა ე. წმიდისა მამისა ჩუენისა საბაძისი, ოო ღღტყა, ჳა ა გი. საბა ნეტარო — ანგელოზთა თანა ზიარო, თანა მყოფო და თანა მზრახველო...“ 86v—92v.

21. „თუ ესა დეკენბერსა ვ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ნიკოლოზ. მღდელ-მოძღუარისა მირონ ლუკისაჲ. უფალო ღღყა, ბ. მამისაგან შობი. — მკრონ ქალაქსა დაემკვდრე...“ 93r—99r.

22. „თუ ესა დეკენბერსა ზ. წმიდისა მამისა ჩუენისა ამბროსი მედიოლანელ ებისკოპოზისაჲ. უფალო ღღტყა, ჳა ა. ზეცისა განწესებ. — ეკლესიისა შვილნი სწავლითა აღფრინვენ...“ 99v—103r.

23. „თუ ესა დეკენბერსა ტ. წინა დღე წმიდისა ღმრთის მშობელისა მუცლად ღებისაჲ და წმიდათა მოციქულთა სოსთენი, აპოლო, კიფატჳქიკოს, ეფაფროდიტე და კესარიისი და წმიდისა მამისა ჩუენისა პატაპისი, უფალო ღღტყა, ჳა ა. ზეცისა განწესე. — სამოთხესა შინა ანნა ზეშთა ბუნებისა კაცთაჲსა სახარებაჲ...“ 103r—109r.

24. „თუ ესა დეკენბერსა თ. მუცლად ღებდა წმიდისა ანნაძისი. უფალო ღღტყა ჳა დ. რაქამს მიწყალე. — რომელი მყოფ არს მაღალთა შინა ღმერთი, ჳერ იჩინა მოწყალებით მოხედვაჲ კაცთაჲ...“ 109r—114r.

25. „თუ ესა დეკენბერსა ი. წმიდათა მოწამეთა შინა. ერგო-გენი და ევლრაფოასი და წმიდისა მოციქულისა ონისიფორე, ჯა ა. წმიდანო მარტულნო. — მოწამეო, მკნეო შინა, გუჴმანი იგი მოუთმენელნი...“ 114r—119r.

26. „თუ ესა დეკენბერსა ია. წმიდისა მამისა ჩუენისა დანიელ მესუეტისაჲ, ჯა დ გ. — ვითარმედ გხადოდი, ვითარმედ სახელ გდვით შენი, დანიელ...“ 119r—123r.

27. „თუ ესა დეკენბერსა იბ. წმიდისა და საკვარცელთ მოქინდისა მამისა ჩუენისა სპირიდონისი. უჯლო ღღტყსა, ჯა ა. ზეცისა განწესე. — სულისა ბრწყინვალეებითა, ყოვლად ბრწყინვალეებამან ბრძენმან მამათმთავარმან...“ 123r—126v.

28. „თუ ესა დეკენბერსა იგ. წმიდათა მოწამეთა ევსტრატისი, აქსენტი, ევგენი. შარდარი და ორსტისი და წმიდისა მოწამისა ლუკიასი. უჯლო ღღტყა, ჯა ბ გ. ყოველი სასოებჲა. — მოაქუნდა ჯუარი შენი, ვითარცა რაჲ საჭურველი შეიტკობოდეს ტანჯვათა...“ 126v—132r.

29. „თუ ესა დეკენბერსა იდ. წმიდათა მოწამეთა თვროს, ლევკი და კალინიკესი. უჯლო ღღტყა დ. თანასწორმან მამის. — თვროს მკნეო, მოწამეო, ფარი უღმრთოთაჲ შეჴმუსრე, ხოლო მშვლდები და საჭურველი მათი დასწკ...“ 132r—137r.

30. „თუ ესა დეკენბერსა იე. წმიდისა ელევთერი მდდელ-მოწამისაჲ და წმიდისა დედისა მოწამისა სოსანაასი. უჯლო ღღტყსა ჯა დ. მოგიცემიეს. — ჴური პატიოსან იქმენ, სულისა წმიდისა მამაო...“ 137r—141v.

31. „თუ ესა დეკენბერსა ივ. წმიდისა წინაწარმეტყუელისა ანგეაასი და წმიდისა მოწამისა მარინოასი და წმიდათა მოწამეთა ევტათისი, ანატოლიოასი და ლესპესიოასი და წმიდისა ბაქოს მონაზონ მოწამისაჲ და წმიდისა თეოფანია დედოფლისაჲ. უჯლო ღღტყა, დ გ. ვითარმედ გხადოდით. — იქმენ შენი სამკვდრებელ უჯლია...“ 141v—147r.

32. „თუ ესა დეკენბერსა იზ. წმიდისა წინაწარმეტყუელისა დანიელისი და წმიდათა სამთა ყრმათა ანანიო, აზარიო და მიხაელისი. უჯლო ღღტყა, ჯა დ. მკნეონი. — დანიელ ღმერთ-შემოსილმან გული უშვლოჲ მოიგო...“ 147r—151r.

33. ქრისტესშობისა წინა კკე. ჴსენებჲა წმიდათა მამათ-მთავართაჲ, უჯლო ღღტყავსა, უქცევთ ათთა მუქლთა ჴედა, და ვიტყვთ პირველ ჴ დასდებელთა აღდგომისათა და გთა ამთ დ გ. ედემი. — ვითარცა ღრუბელსა შორის ცეცხლსა...“ 151r—154r.

34. „მეორესა კვრიაკესა, პირველ ქრისტესშობისა წმიდათა მამათაჲ და სამთა ყრმათაჲ და დანიელისი. უჯლო ღღტყსა, უქცევთა ი მუქლთა ჴედა და ვიტყვთ დ აღდგმისთა და გწინა დღისათა და გმამათ-მთავარსა. — ანგელოზთა დღეს წინა უვიდოდეთ ძლნო...“ 154r—157v.

35. „თუ ესა დეკენბერსა იმ. წმიდისა მოწამისა სევასტიანესი და მათთანათაჲ და წმიდისა მამისა ჩუენისა მიქაელ აღმსარებელისაჲ, ჯა ა. წნო მარტულ. — სისხლთა შენთა წმიდათა პორფირი...“ 157v—161r.

36. თუ ესა დეკენბერსა ით. წმიდისა მოწამისა ვონიფანტესი და წმიდათა მოწამეთა არე, პრომო და ილისი და წმიდისა ათინოდორესი. უფალო ღლტყსა ჳაღ. მოგიცემიეს ღმერთო. — გსურდა დიდებისა საუკუნესა. დიდებულ ვონიფანტე, ახოვანო...“ 161r—164v.

37. „თუ ესა დეკენბერსა კ. წინა დღე ქრისტეს შობისა და ეგნატი ღმერთ შემოსილისაჲ. უფალო ღლტყა ჳაღ გ. ანგელოზთა დ. — ცნეს განხერად, ვითარმედ ღმერთი განკაცნა...“ 164v—170v.

38. „თუ ესა დეკენბერსა კა. წინა დღე ქრისტეს შობისა და წმიდისა მოწამისა ივლიანაჲსი. უფალო ღლტყა ჳაღ გ. ანგელოზთა. — დღესასწაულობს ყოველი დაბადებული და ზეცისანი...“ 170v—176r.

39. „თუ ესა დეკენბერსა კბ. წინა დღე ქრისტეს შობისა და წმიდისა მოწამისა ანასტასიაჲსი, მწამლველობისა და მკსნელისა ჳაღ. ანგელოზთა დ. — აჰა ესერა. კრავი ღმრთისაჲ ამღებელი...“ 176r—181v.

40. „თუ ესა დეკენბერსა კგ. წინა დღე ქრისტეს შობისა და წმიდათა ათთა მოწამეთა კრიტელთა. უფალო ღლტყსა ჳაღ გ. ანგელოზთა ჯღეს. — ნეფსით მოსდრიკენ ცანი და გარდამოჰქედლა...“ 182r—190v.

41. თუ ესა დეკენბერსა კდ. წინა დღე ქრისტეს შობისა და წმიდისა მწმი(!) ევგენიაჲსი. უფალო ღლტყსა ჳაღ ა. ეჰა დიდებული. — რამეთუ მეფე ყოველთაჲ და უფალი პირველ საუკუნეთა...“ 190r—191v.

წყდება: „...ქუბაი იცნობებოდა დედოფლისათჳს, ქრისტე იშვების აღმართებად, პირველ დაცემულისა მის ხატისა. წგა ჳაღ გ...“.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერის აშიგბზე მიწერილია ავტორები ასომთავრულით: „იოსებ“, „თეოფანე“, „ბასილი“, „იოვანე დამასკელი“, „ლეონტი“, „საბა“, „მიქაელ“, „ანდრია“, „სტეფანე“, „გრიგოლ“, „იაკობი“, „ანატოლე“, „გერმანოს“, „კოზმან“, „ეფრემ“, „გიორგი“.

2. თენი შეიცავს ნომბრისა და დეკემბრის თვეებს. იგი წარმოადგენს გიორგი მთაწმინდისეული თენის გადამშავებულ და შევსებულ რედაქციას.

მინაწერები: 1. „ღმერთო, შეიწყალე ცოდეილი სვიმონ ლაბაძე და დღესა მას განკითხვისასა შენ...“ (14v).

2. სხვადასხვა ხელით: 61v, 88v, 94v, 100v, 154r, 165r, 166r, 182r.

(1242)

2954

კურთხევანი. XVII

77 ფ.; 21,3X15; ქალღღი; უცდო; ნუსხური; სათურები და საზედაო ასოები სინგურით; [XVII] ს. — ჰვირნიშანი სამი მოვარე; დაზიანებული, ქიანაჰამი; თავ-ბოლონაკული; ხელნაწერს აქლია შიგადაშიგ ფურცლები.

(კურთხევანი). — „...უნებაჲ დეწლით შემოსილო. ყოვლად ქებულთ და ბრწყინვალეთ მოწამეთა მთავარო...“ 1r—77v.

წყდება: „...რათა გარდამოავლინოს მდიდრად წყალობაჲ და მოწყალებაჲ მისი ჩუენ ყოველთა ზედა და რათა ღირს ვიქმნეთ ჩუენ წინა მღებარისა ამის საიდუმლოსაჲ...“.

შენიშვნა: „კუროთხევანში“ შესულია: „გალობანი ზეთის კუროთხევანისანი სნეულთა ზედა. მოამზადონი ზეთი და ლერწამი“ (9r—31r), „პანაშვიდი ცოცხლისა, რომელი ახსნის(!) ცოცხლისაგან სატანჯველისა“ (31r), „ლოცვა ნათლესა დღესა მეორმოცესა“ (31v), „ლოცვა, რაჟამს ეკლესიად შეიყვანდეს(!) ყრმათა“ (31v—35v), „ამა ლოცვისა სამკერ ჯერ-არს თქმა“ (35v—43v), „გალობანია“ (44r—68v), „შესხმანი“ (69r—77r), „პანაშვიდი ლოცვისათჳს“ (77r—v).

(1243)

2955

ლექციონარი (ფრაგმენტი). IX—X

19 ფ.; 26,3X18; ეტრატო; ასომთავრული; დამწვარი, ძლიერ დაზიანებული; დაშლილი; სთაურები და სახედაო ასოები სინგურით; [IX—X სს.].

ლექციონარი. — „...ვიკენე ვიწრაფო ეგრე, რაშეთუ ჰქონან ჯორცთა ჩემთა საღმობანი...“ 1r—19v.

წყდებ: „...რაჟამს კმანი იგი და საყვრი და ღრუბელი წარვიდეს მთისა მისგან, მაშინ იგინცა აღმოვიდენ მთად“.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი უნდა ყოფილიყო დიდი ტანის, დაზიანების შედეგად მხოლოდ ნაწილია დარჩენილი.

2. ხელნაწერი შედგება თავებისაგან:

ა. „ბზობისა შაბათსა კრებად ბეთანიას, ქსენება ლაზარშსი“ (2r).

ბ. „მეორე საკითხავი ესაია წინაწარმეტყველისა“ (8v).

გ. „მექესე საკითხავი პავლეს ეფესელთა“ (12r).

დ. „სახარება მათშსი“ (13r).

ე. „მესამე საკითხავი ესაია წინასწარმეტყველისა“ (14v).

(1244)

2956

ანტონ I, კატეხიზმო. 1784

77 ფ.; 20X15 სმ.; ქალღი (სხვადასხვა); უყდო; მხედრული (სთაურები და სახედაო ასოები სინგურით); 1784 წ. (70v); გადამწერი — იოვანე (70v); ტექსტი რესტავირებულია XIX საუკუნეში.

„წიგნი კატეხიზმოს ანუ მოწოდება, რომელიცა თანა აცს ქრისტეანეთა კეთილმსახურთა აღსარებად და შეწყნარებად, რომლისა შორის სიმეოლიონ აღიხსნების 123 შინა კითხვა მიგებათა, ქმნილი ანტონის მიერ არხიეპისკოპოსისა, ყოვლისა ზემოდასა საქართულლოდა. — კითხუა: რაა არს სათანადო ქრისტეანისა, რადთა ჰრწმენეს...“ 2r—70v.

შენიშვნები: 1. უძღვის: ა. „შეყუანილება ანუ წინასიტყუობა წიგნისა კატეხიზმოსი:

არ მომწყინდების თქუენთანა საუბარი,
ჴ ქართულნო, სიბრძნის-შემყუარებლნო,
აღტეხილება მაქუს ნიკად თქუენდა მომართ,
შრომად, უბნობად, წერად, მეშაობად,
ამად, ვითარმედ მიყუართ ჴეშმარიტებით.
ნამდულ ჴეშმარიტთ ჴესთა მყო ისმენს ამას,

ვიტარმედ თქუწნთჳს შეჩუწნებულ ეკყო თაი,
 არაა მკგამის, არად შეშირაცხიეს,
 არცა თქუწნთაან სიყუდილი, არცა ტანჭუა,
 ეკშურები სურვლით, არ დავსცხრე, ვირე ვიყო.
 ეკშემენ კატეხიზმის სარგებლად თქუწნთა, ქჳწო.
 ჩემთ თანერგულთად შევითა თქუწნთა ძმთადმე,
 მომწოდებელმან სათანადოჲსადმი.
 ქრისტეანეთად კეთილმსახურ მცხოვრებთა
 მიირთუთ, სარგებელ ჰყავთ ჩემთჳს თქუწნ ლოცუა.
 ეს აღბხსნის ტაეპთ სიმეოლისათ ათ ორთა,
 ღმრთისმეტყუწლურად აღმოჩინებს იმათ,
 ხოლო სხუათაცა საღმრთოთა საიდუმლოთ
 ეგ სახედ მათსა ჰყოლს აღმოჩინებასა
 ფილოსოფოსებერ ყოვლად დაურღუტეველად.
 რაცა საჭიროდ თანაგუაეს ქრისტეანეთ,
 რაჲსაცა მიეკსწუწთ, არა რა დაეტევე
 დაუღებულად კატეხიზმისა შინა:
 თეორეტეცა ანუ საპრაქტიკოჲ
 ღმრთისმეტყუწლება ამისთჳს ეკშუმერ უცებნი“ (1r—2r).

ბ. თავ ფურცელი: „სადიდებულად ცხოველსყოფელისა თანარისისა და
 განუყფელისა(1) სამებისა, მამისა და ძისა და სულისა წმიდისა, ანტონია
 მიერ არხიეპისკოპოსისა ზემოჲსა საქართუშლოჲსა, დავითიან-ბაგრატიო-
 ვანისა, წიგნი კატეხიზმო(1), რომელ არს მოწოდება თჳსთა მოწაფეთა ჳეშ-
 მარტიანსა მიმართ სარწმუნოებისა და საქმისა, რომელიცა სათანადოჲსა ქრის-
 ტეანეთასა აღმოჩინებთა ღმრთის-მეტყუწლებითთა და ფილოსოფოსობითთა
 იპყრობს თჳს შორის კითხუა-მიგებთად დროსა უყოთლმსახურებისა და უმაღ-
 ლესისა ირაკლი მეორისა, მეფისა ყოვლისა საქართუშლოჲსა
 და მამათმთაგრობისა თჳსცა ყოველთა ქართუშლთა ჳედა.“

წელსა დასაბამითგან სოფლისა 36%.

ვანჭორციელებითგან სიტყუსა ღმრთისა ჩღუთ“ (1r).

2. ხელნაწერის დასაწყისი ფურცლები (1r—8v) რესტავირებულთა დიკას-
 ტირიის მწერალ-მწიგნობრის დიმიტრის მიერ.

3. თავფურცელში მოხსენებული წელი 1799 გადაწერის თარიღად ვერ ჩა-
 ითვლება, რადგან ქალაქს აქვს კვირინიშანი 1801 წელი, ეს თარიღი იმ წესხის
 უნდა იყოს, რომლიდანაც არის რესტავირებული ხელნაწერის ეს ნაწილი.

4. ტექსტის ბოლოს სწერია: „წელსა 1767, თთუშსა აპრილსა 4 (70v)“. ეს წე-
 ლი ეყუთენის იმ წესხას, რომლიდანაც იწერდა საერთოდ გადაწერი.

5. ერთვის: „პინაქსიტყუაობაჲ ჩემს მიერ ქმნილისა წიგნისა კატეხიზმო-
 სისა, რომლისა შორის სიმეოლიან აღიქსნების 123 კითხუა-მიგებათა შინა ქარ-
 თულისა აღდავიტასა ჳედა“ (71r—76v).

6. პინაქსიტყუაობა წყდება „უ“ ასოზე.

ანდერძი: „აღიწერა ყოვლად უტკბესი ესე კატეხიზმოჲ მეფის დიკაონის
 ცოდვილის იოანესითა, თელავ ქალაქის სემინარის სტოლსა ჳედა, თთუშ-
 სა ოკდონებერსა კჳ, ქჳს უობ“ (70v).

შინაწერი: „დიკასტირიის მწერალ-მწიგნობარი დიმიტრი“ (77r).

„ჰს წავლა კარაბადინისა. — თუ კაცს თვალი ებინდებოდეს და ვერ ხედებდეს, მოიტანე დევის ყური...“ 1r—6v.

წყდება: „...თუ კაცს სოკო მუცელში ქონდეს, შავი ნავთი კაის ღვინით სამ დილას უზმით დაღვეინე(!). მორჩება. თავი მეოცდა მესამე...“.

- შენიშვნები:** 1. ტექსტი შედგება ოცდასამი თავისაგან, ბოლო თავი აკლია.
 2. ფრაგმენტი მოიცავს სამკურნალო საშუალებებს შემდეგი სნეულებისათვის: „თვალბინდებისათვის“, „ბრუსმისათვის“, „სიკედლისათვის“, „ყურის კლებისათვის“, „ცოფიანა ძაღლის ნაებნისათვის“ და სხვ.
 3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს, Описание, ტ. I, გვ. 616.

(1246)

2958

კარაბადინი. XIX

9 ფ.: 24×19,5; ქალაღი: უყლო; მხედრული: [XIX ს.] — ჰვირნიშანი 1826 (3,9 ფფ.); გადაწერილია ორი პირის მიერ: პირველი — 1r—6v, მეორე — 6v—8v; დაზიანებული; თაბლონაყული; დაუწერელია: 9v.

⟨კარაბადინი⟩. — „...და ქვიშათა ღლაჰნიდი; სახელითა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა, მთავარანგელოზთა შეწევნითა. ამინ. ვინც კურდღელის ქონი ნაკვერცხალზე დააკმოს, ცხვირსა და პირში იყრჩოლოს...“ 1r—8v.

წყდება: „...ერთი დანგი ჰია ამაში ამრლესე და ჩაწვეთე და პატარა პატრუქი გაკეთე, დამაში(!) დასველე და შიგ ჩაუდე ქუთუთოში, და შეუკარი...“.

- შენიშვნები:** 1. ხელნაწერი შეიცავს: თავის ტყვილის, თვალის, მეჭვიპის, ყურის და სხვათა მკურნალობებს.
 2. ტექსტში ჩართულია შელოცვები: „ჰირის ლოცვა“, „ლოცვა ბედნიერისა“, „ლოცვა შაიკისა“ და სხვა.
 3. ერთი ფურცელი (8) სხვა ზომისაა.
 4. 9r არის ნახაზი წრიული ხაზით და ჯვრებით, რომელსაც აწერია: „ესე ქართულნი გათულა აქედამ უნდა. ეს ურიანი“.
 5. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს, იხ. Описание, ტ. I, გვ. 616.
მინაწერები: 1. „ამრითა ამათგანის თვითუელთ შეიძლება ყოველთჳს ყრჩოლება, რომელიც მზად იყოს“.
 2. „ნაძეა ბალახი, ტყის ვაშლის კერვა და ეს უნდა დანაყო სხნილში რძეში, და მარხუაში წყალში უნდა მოადღო და სხვა, ხველებს არგებს უთუოდ“ (9r).

(1247)

2959

ავგაროზი. XIX

2 ფ.: 26×22; ქალაღი (ლურჯი, ერთი ფურცელია შუაში გაკეცილი); მხედრული; [XIX ს.]

1. „ლოცვა აღისა და ეშპაკისა. — ჩვენ ვიყავით სამნი ძმანი სამებისა ძალისანი...“ 1r.

2. „წმინდა გიორგი ზონისაო, წმინდაო გიორგი ილურისაო, წმინდაო გიორგი ქალა-ტყისაო, წმინდაო გიორგი ჩალ უბნისაო, წმინდაო გიორგი გონგისაო, წმინდაო გიორგი ჩხარისაო...“ 1r—2v.

3. „ლოცვა ბნელისა. — წმინდა ანგელოზი იდგა ლოცვასა ზედა, მოვიდა დიდი გრძნული ცეცხლისა...“ 2r.

4. „ლოცვა შეწინებულისა დევისა ქაჯისა და გრძნეულისა. — იესო ქრისტე შევიდა იერუსალიმს მოწამედ...“ 2r.

5. „სახარება მათესი. — და შევიდა იესო სახლსა პეტრესა და იხილა სიღვდრი იგი მისი დაერდომილი...“ 2v.

6. „ლოცვა გზაზე წარმავლისა. — უფალო იესო ქრისტე, რომელი აღდგ მკვდრებით და აღმადგინე დაცემულობისაგან...“ 2v.

შენიშვნა: კიდევ სივრცით მიწერილია: „ფილიპე, მათეზ, თომაჲ, თქვენ შემწე და მეოზ, მფარველ და მცველ, და თანამავლ და მოგზაურ, ექმენით მონასა ლთისასა და მოსავსა თქვენსა, საუფლო ჳვარო პატროსანო, სიონთა ლთის მშობელო, წმინდაო ათორმეტნო მოციქულნო, პეტრე, პავლე, იაკობ, ბართლომე, სიმეონ“.

2962

პლ. იოსელიანი, ჭუარისათვის წმიდისა ნინოსისა.

გადატანილია პლ. იოსელიანის არქივში № 39.

(1248)

2966

მელის წიგნი. XIX

123 ფ.; 42×35; ქალაქი (ლურჯი); ტყავადაკრული ტვიფრული ყდა; მხედრული; [XIX ს.] ჭვირნიშანი 1815 წ.; შექმნილია კელიძისაგან.

„საარაკო რომა ვთქვი მელის წიგნი. ქმნილობა, სწავლა და გავლიძება უმეცართათვის. — ერთმა მეფემ მესაკლავეს ტყავი გამოართო, დამარილა(!) და ბაზარში დადო...“ 1r—123r.

შენიშვნები: 1. „მელის წიგნი“ მთავრდება 158 იგავის ნაწყვეტით. აქლია 6 იგავი: „ორი მამალი ჩხუბობდნენ“. „მამალი ხეზედ შემოგდა“, „ეურდღლევი შემოკრბნენ“. „აღღგომის დღეს ფრინველებმა აღსარება თქვეს“, „ბუმ არწივის მძახლობა მოინდომა“, „ერთმა კაცმა ერთი დიდი ლოლი ნახა, თორმეტს მხარეს ეწეოდნენ“. შდრ. ხელნაწერი A—178r

2. „მელის წიგნის“ თარგმნის ისტორიისათვის იხ. კ. კეკელიძე, ძეგართ. მწერლობის ისტორია, I ტ., 1952 წ., 375—377 გვ.

3. ტექსტი, გამოკვლევით, გამოსცა ს. ყუბანეიშვილმა (იხ. „ლიტერატ. ძიებანი“, V, გვ. 201—208).

4. 157 და 158 იგავებს შორას აქლია ორი ფურცელი.

მინაწერები: 1. „ღმერთო, მიეცი მტკივე ქრისტიან სომხებს და ქართველებს ერთობა, რომ არ იყვნენ შაკარაეები ერთმანეთისა, რომ არ მერიონ ურჯულთებმა. ღმერთო, მიეცი ეჩმიაწენის ათორსა სიხარული თავისის ყოლოფურლით. ეგრეთვე ჩვენ ქართველებსაც შავივიფე ეჩმიაწენი, ცხეთა და სურვ ქუთურჩი, ჩუპუ წელსა ენკენის თვის ია-სა“.

2. „შიე კაცნო, რატომ არ სდილოფთ შეიყვაროთ ღმერთი, რამეთუ მოახლოებულ არს სასურფეველი ცათა. უნდა გიყვარდეთ ღმერთი ჩვენი მხსნელი იესო ქრისტე, რომ ჩვენი ჯოჯობილდამ დახსნის გულისთვის მიიღო იმდენი ტანჯვა. მაშასადამე, ჩვენც გვმართებს შეიყვაროთ იესო ქრისტე და მიეყვით სიმართლესა, კეთილ კაცობასა, გლახაკთა ვაითხვასა, რომ ჩვენც დავიმტკიცოთ სასურფეველი ცათა. იესო ქრისტე ბრძანებს, ვინც მიიღოს სისხლი და ხორცი ჩემი, იმან ჩემში განისვენოს და მე იმაში. ამინ დიდება უფალს“ (123r—v).

3. „ღმერთო, შენ დაიხსენ სომხეთ გაჰირებიდგან და მიეცი ქრისტიანებს ერთობა და სიხარული“ (123v).

4. ზედა საცავი ფურცლის შიგნით სწერია: „ამ წიგნის ბოლოს რაც სწერია, წაიკითხეთ და კარგათ შეისმინეთ“.

(1249)

2967

ლოცვანი. XVIII

304 ფ: ქალაღი; ტყავგადაკრული ტვიჯრული ხის ყდა; მხედრული (სათურები სინგურით); [XVIII ს.]; გაღამწერი ორი პირი: 1—1r—296v, 11—297r—304v; ტექსტი მოხატულია თავსართ-ბოლოსართით: 114r, 155r, 205v, 206r, 250r—v; თავნაკულა.

«ლოცვანი». — „...ვუქ იცე ვურ ფრკისცი ივ ვურ აინ ვურ აპრცუ-ცანიცი...“ 1r—403v.

წყდებ: „...ექიფ ტაცუც ანდარნიკოქ ივროქ ჰნდაი რც ზი ჰაკიტანე“

შენიშვნა: ხელნაწერის ტექსტი სომხურია, ქართული ტრანსკრიპციით დაწერილი.

მინაწერი: „წელსა 1811 მარტის... ევირა ღამეს დაიბადა... მათ მიეცათ სიხარული [მამას] სტეფანასა და დედას [მის]სა მალალასა. ღმერთმან აჩუქოსთ შაქა და გაუზარდოსთ, ამინ. [ქ]კს უფო, წელსა ჩუა. დამიწერია მე თათოთას ირმიშოვს“ (ქვემო ყდის შიდა მხარე).

(1250)

2981

კრებული. XIX

33 ფ: 35,2X22; ქალაღი (ყვითელი); უყდო; მხედრული; [XIX ს.]; გაღამწერი — ანასტასია შერგილოვი და მისი მეუღლე (იხ. წერილი, რომელიც ახლავს ხელნაწერს); დაუწერელია 19v, 32, 33 ფფ.

1. „თქმული ეს ქვემო ლექსები მამუჩოვი მღვდლის იოანესაგან უსწავლელთ ყრმათა და ცოდვილთ შესანანებლად. — პირველგანვე შენ იყავ ყოველ შემქმნელო არსადა...“ 1r—5v.

2. „უბედურებისა და ამ წუთისსოფლის საჩივარი მამუჩაშვილის მღვდლის იოანესი. —

ჰე ღმერთო, გმადლობ, რომელი ხარ ყოვლისა გამომზრდელი...“

6r—10v.

3. „ანბანთ-ქებაზედ თქმული ლექსი მამუჩაშვილის მღვდლის იოანესაგან. —

ღვიძრა გონება მე ბილწმან, ცოდვისთვის ვიწყო გოდება...“ 10v—12v.

4. „ანდროი იოვანე მღვდელისა მამუჩაშვილისა. —

როგორ წავსდგე სამართალში, ოდეს შეიყაროს ჯარი...“ 12v—18v.

5. „ეს საფლავის ქვაზედ დასაწერი. —

მაყრია მტვერი ნაცარი, მაზედ მდებარე ქუაც არი...“ 18v—19r.

შენიშვნა: ამ ლექსის ბოლოს იგივე ხელით სწერია:

„ეს ორი ტაბეძე პაეტზედ მოწერილი.

მალა ღირსსა მეთუფესა, ვალერიანეს აბაშიძეს, მოწულესა ხელმოწიფესა მოგიძღვანე წიგნი ეს“ (19r).

6. „მამო ჩვენო, ვედრებით წყობილ ლექსად, თქმული მამუჩოვი მღვდლის იოანესაგან. —

მამო ჩვენო, ყოელის გამჩენო, ნუ მიმცემ ეშმაკთ მე სატანგველად...“ 20r—22v.

7. <დ. გურამიშვილი. ქაცვია მწყემსი>. — „მ. მამისაგან რჩევა და ჩვენება, თუ როგორ[ი] ცოლი შეირთოს. —

შეილო მონახე ქალი ასეთი, ძისმართვეთ სწამდეს მას ღმერთი...“ 23r—24v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერში დატულია „ქაცვია მწყემსი“ მხოლოდ ნაწყვეტი: 8 თავიდან — 10 თავის ჩათვლით. უკანასკნელს ბოლო ნაწილი აკლია. იხ. დ. გურამიშვილი, დავითიანი 1955 წ., გვ. 231—248.

2. ხელნაწერი რედაქციულად მისდევს ავტორაფულ ნუსხას, შეინიშნება მხოლოდ ცალკეულ სიტყვათა სხვაობა.

8. „კვალადვე საკითხავი აღდგომისა. როდესაც ეჩვენა იესო ემომეს(!) და კლეოპესა(!). თავი. — ორნი კაცნი მოდიოდნენ გზაზედ, და ერთს ერქვა ემოსა(!) და მეორეს ერქვა კელოპე(!), და ლაპარაკობდნენ...“ 27r—28r.

9. „ამალღება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი. თავი... — აღდგომის შემდეგ ორმოცი დღე კიდევ იარა იესომ ქვეყანასა ზედან...“ 28r—29r.

10. „სულის წმინდის მოსვლა მოწაფებზედან. თავი... — როდესაც უფალი ჩვენი მიბძანდებოდა ზეცად მამასთან, მაშინ დაარიგა მოწაფენი და უბძანა...“ 29r—31r.

11. „ფერისცვალება უფლისა და ღვთისა ჩვენისა იესო ქრისტესი. თავი. — ერთს დროში იესო მარტოკა ბრძანდებოდა და დაუძახა თავის მოწაფეთა...“ 31r—v.

წყდება: „რაც უთხრეს, სრულათ ის იყო იესო ქრისტეს ჯვარზედა, ეს იმისთვისა ჰყო პეტრეს სიტყვა, უარა ჰყო რაზედა...“.

შენიშვნა: ხელნაწერს თან ერთვის მოსვე კალანდარაშვილის წერილი ლუარსაბ ბოცვაძისადმი: „მამო ლუარსაბ! ეს ხელნაწერი ეკუთვნის ნასტასია გიორგის ასულს შერგილოვისას (დაბადებით ყორღანოვის ქალს). ეს პატივცემული ქალი ახლა ცხოვრებს სტავროპოლში შეილთან, რომელიც მსახურობს მაიკოპის რეზერვის ბათალიონში ოფიცრით. გასრულს წელს მე, როგორც მოგეხსენებათ, ვიყავი დროებით განწყობილი ეკატერინოლარში. იქ გავიცანი ეს პატიოსანი სომხის ქალი, რომელმაც მიიხრა, რომ ის გადმოსულა თბილისიდან ეკატერინო-

და რში შეიღებთან, რომლებიც მაშინ იქ მსახურებდნენ 1892 წელში და თან წამოუღია ეს ხელნაწერი, რომელიც გადმოწერია(!) მას და მის ცნობილ ქმარს ერთი ხელნაწერიდან, რომელიც დაცულია ერთ რომელიცაა ცნობილ ქართულ ოჯახში, ვკონებ ბაგრატიონების ოჯახშია, მართალი არ მახსოვს და საპირილება მოიხსოვს, წერაღს გუთუგზავნი და იმედია შემატყობინებს. თუ თბილისში განხილვის შემდეგ იცნეს საყურადღებოთ რაჟეს მხრით, მაშინ იმედია სახელი ანასტასია შერგილოვიასა და მადლობით იქნება მოხსენებული.

ეშთები შენი ერთგული მამა და მეგობარი ექ. მოსე კალანდარიანი —
 ლ. 1898 წ. 27. 3. ქ. ვლადიკავკავი.

(1251)

2987

ს.-ს. ორბელიანი, ლექსიკონი. XVIII

1+255 ფ.; 29,5×13,8; ქალაღი; ტყავის ყდა (ახლად რესტავრირებული); მხედრული; [XVIII ს.]; დაუწერელია: 253, 254 გვ.

⟨ს.-ს. ორბელიანი, ლექსიკონი⟩. — „ანჯმნი, საჯაროდ.

აობა, აასთან ნახე.

აორ, მახვილი ორპირი.

აოტა, გააქცივა.

წყუღება: „...ჩიღა, მშვიღღი, ტყეთა შინა სასხლეტად მორთვენ მშვიღღისართა; რა ნადირი გავლიან, შესძრავს, დასხლტება და მოჰკლავს.

[ჩიღოსანი, ჩიღარქმული.

[ჩიღური, ქორის საკისრე;

შენიშვნები: 1. ეს ნუსხა წარმოადგენს ღედანს ხელნაწერისა Q—401, რომელიც გადაუწერია დავით რექტორს. იხ. ლ. ქუთათელაძის ს.-ს. ორბელიანის ლექსიკონის რედ.ქციები, 1957 წ., გვ. 279.

2. ხელნაწერის ყიღეებზე მიწერილია დავით რექტორის ჩამატებანი და ლექსიკოლოგიური ხასიათის შენიშვნები (119v, 135v, 136v, 137v, 144v, 160r, 169r—v, 189r, 192v, 206v, 208r).

3. ლ. რექტორის შიგრ არის ხელნაწერში ჩამატებული სიტყვები: ნთმისმა. ობელისკი, ყუი. მის ნაშუაყევს ყვეღან მიწერილი აქვს „რექტორი დავით“.

4. ხელნაწერში არის შენიშვნები ევგ. აბაშიძისა (43r, 61v, 62r, 193r).

5. შენიშვნები სხვა ხელით: 1r, 48v, 70v, 84r, 91r—v, 108v, 111v, 119v, 136v, 139r, 171r, 176v, 185r, 223r.

6. ტექსტებიდან მოტანილი ციტატები სქოლიოშია ჩატანილი.

7. ლექსიკონის ზოგიერთ სიტყვებს აქვს რუსულ-ლათინურ-სომხურ-თურქულ შესატყვისობანი.

მინწერი: „Его Высококоролдню Димитрию Ивановичу Киприяни, Господнику правителью дел совета Уголовного управления“ (258 r.).

(1252)

2988

ანტონ I, მარტირია. XVIII

217 ფ.; 32×20,2; ქალაღი (ღურჩი); ტყავადარული ტვიღრული ხის ყდა; მხედრული (სათურები და სახეღაო ასოები სინგურითა); [XVIII ს.]; გაღამწერი — ღიბიტრი თუმაწივი (216r); დაუწერელია: 1v, 4v, 215v, 216v, 217v; კვირინიშანი 1790 წ. (1 ფ.).

(ანტონ I, მარტირიკა). — „შესხმა და მოთხრობა ლუაწლთა და ვნებათა წმიდისა დიდისა მოწამისა დედოფლისა ქეთევანისთა, ქმნილი ანტონისგან არხიეპისკოპოსისა ყოვლისა ზემოისა საქართუ მლოასა დავითიან-ბაგრატიონისა. სიტყუა პ'ლი. — ვიძლიე მე ჰსჯულისაგან ბუნებითისა და ძლეულებასა ჩემსა აღვარებ...“ 5r—215r.

შენიშვნები: 1. წამება ქეთევან დედოფლისა მისდევს ნაბეჭდ ტექსტს (იხ. საბინინი, საქართველოს საზოთხე, 582—598 გვ.).

2. „მარტირიკა“ შეიცავს ოც „სიტყვას“.

3. ხელნაწერს წამოღვარებული აქვს:

ა. თავფურცელი: „სადიდებულად ცხოველსყოფელისა თანარსისა და განუყოფელისა სამებისა, მამისა და ძისა და სულისა წმიდისა. წიგნი მარტირიკაჲ. შესხმა და ისტორია ქრისტესთვის ვნებულთა მოწამეთა ქართუ მლოთა და სხუათა, დროსა ყოვლად ბრწყინუალისა უკეთილმსახურებისა და უმაღლესისა ირაკლი მეორისა, მეფისა ყოვლისა ზემოისა საქართუ მლოასასა, ხოლო მამათმოაგრობისა თვისისა, წელსა დასაბამითან სოფლისა 7278, ჯორციულად შობითან სიტყვსა ღისა 1769, თთუ მსა მეთერთმეტესა რიცხსა 19“ (1r).

ბ. „მარტირიკას“ წინ უძღვის იამბიკოს საზომით დაწერილი წინასიტყვაობა: „წინასიტყუაობაჲ წინამღებარისა წიგნისა მარტირიკაჲსა, ქმნილი მისისა უწმიდესობისა ანტონი არხიეპისკოპოსისა, ყოვლისა ზემოისა საქართუ მლოასა, დავითიან-ბაგრატიონისა მოწაფეთა მიერ ვაიოს არხიდიაკონისა და თანა მოწაფისა მისისა. მისის უმაღლესობის მეფის მოძღვრის იოანეს ძის გავრიილისამთა(). — კრთოლელი ზენათ, მამბრწყინი შარავანდი...“ (2r—4r).

გ. ერთის: „პინაქს-სიტყუაობაჲ წიგნისა მარტირიკაჲსა ოც რიცხუ მლოთა სიტყუათა“ (216r).

3. ხელნაწერი მისდევს Q—78.

ანდერძი: „თავადის მღვინის დიმიტრის თუ მანოვისა არის მარტირიკა ესე. ვითხოვ უმდაბლესად, ვინც დასტებეთ აღმოკითხვითა, მომიგონებდეთ ლოცუათა შინა თქვენთა ამაღ, რომელ მრავლისა ღონისძიებით მომიპოვებთეს და დამიდვიეს წიგნის საცავსა შინა. დიმიტრი თუ მანოვი“ (216r).

2991ა

კრებული. XIX

78 ფ.; 17×22; ქაღალდი; უწყლო; მხედრული; [XIX ს.]; ბარბარე ჯორჯაძის ავტოგრაფი.

1. ბარბარე ჯორჯაძე, ა. „დაო მათო. —

ბევრი ვიცელებთ მე და შენ, სულ მოვირბინეთ ველები, თორმეტი წლისა შევსრულდი, მინდა დავიწყო ლექსები...“ 1v.

შენიშვნა: 1. ტექსტის ბოლოს სწერია: „შენი და ბარბარე“.

ბ. „ჯერ პირვეარი დაიწერე, ილოცე და მერე წერე,

თუ რომ ღმერთი გეყვარება, მისგან დღეც გაგიგრძელდება...“ 2r.

შენიშვნა: ლექსი გადახაზულია ავტორის მიერ.

გ. „იას. —

იავ სურნელო, მშვენიერო, გხედავ ბიბინებ,

მაგრამ მოკვრეფამ, სიამოვნით გულს დაგიკონებ...“ 2r.

შენიშვნა: ლექსი დატულია Q ფონდის ხელნაწერში № 4:დ.

- დ. „ა ლ ა ვ ე რ დ ი ს დ დ ე ო ბ ა ზ ე დ. —
 განვლილო დღეო, გულთ საგრძნობელო,
 ჩემის გონების ფიქრთ შემპყრობელო...“ 2v.

შენიშვნა: ტექსტს წინ უძღვის ავტორის შენიშვნა: „თორმეტი წლისა ვიყავი, როდესაც დაეჩხავე“.

- ე. „ი ნ წ ო ბ ა. —
 ვიჯექ მჭმუნვარე ინწობის პირსა,
 და მკოდველ სევდას მოვეცვი ხშირსა...“ 3r—v.
- ვ. „გ უ ლ ი ს ა დ მ ი. —
 გულო, რას დელავ, მოუძღურდი მაგა ვნებითა,
 მიწა ხარ ცივი, სული გატფობს მხურვალეებითა...“ 3v—4v.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია ეურნალ „ცისკარში“, 1860 წ. № 11 (იხ. ლ. მ ე ფ ა რ ი შ ვ ი ლ ი, ბარბარე ჯორჯაძის ლიტერატურული მემკვიდრეობისათვის, საქართველოს სახ. მუზეუმის მოამბე, XI—B, გვ. 277).

- ზ. „გ რ ე მ ი ს ნ ა ქ ა ლ ა ქ ე ვ ი. —
 რა შავი ნისლი მოიცავს პაერს,
 ღრუბელი მობურვით ბურუსს შემოხვევს...“ 4v—6r.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1860 წ. № 8 (იხ. ლ. მ ე ფ ა რ ი შ ვ ი ლ ი ს დასახ. შრომა, გვ. 276).

- შ. „ქ ნ ე ი ქ ნ ა ლ. —
 მსურს ვაგრძნობინო განემზადოს ამა კალამსა,
 შენი შევენება გამოხატოს ყოველს ალაგსა...“ 6v—7r.
- თ. „ჩ ე მ ს პ ა წ ა წ ა მ ა ნ ა ნ ა ს. —
 რა შემოვჰხედავ შენსა ნორჩობას,
 სახის სიწრფელეს, უმანკოებას...“ 7r—8r.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1861 წ. № 6.

- ი. „ს. ჯ. ს ა ბ უ ე ს. —
 ჰსჯობს, რომ გაშლიდე იმ მწვანეზედ ემაგ სუფრასა,
 მოღრიგებდე აზარფეშებს, ჯიხვს, ყანწს, კულასა...“ 8r—v.
- ია. „ძ მ ა ო რ ა ფ ი ე ლ. —
 ჰხედავ ცვლას ჟამთა და დროებათ ვით საპყრობილეს,
 როგორ დამაბეს მძიმეს ჯაჭვით შემაკავშირეს...“ 8v—9r.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1861 წ. № 1 (იხ. ლ. მ ე ფ ა რ ი შ ვ ი ლ ი ს დასახ. შრომა, გვ. 278).

- იბ. „მ ა დ ლ ო ბ ი ს შ ე ს ხ მ ა რ ე დ ა ქ ტ ო რ თ ა ნ. —
 გამზგავსებ ბრძენსა, სოლომონს მძღესა,
 დავითს, ფსალმუნით გამომეტყველსა...“ 9v—11r.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1860 წ. № 2 (იხ. ლ. მჭედის რევიზიის დასახ. შრომა, გვ. 277).

იგ. „პოემაზედ. —

ნაწერნი ესე გულს კაცობას აგრძნობინებენ,
ფიქრით მოცულნი მღვმარებით თუმც დაჰყურებენ...“ 11r—11v.

იღ. „მოცილური. —

ქართუჭლის დედა თვის ყრმასა ეუბნებოდა ნანასა,
ძველად დაშთენილს ლეგენდას აყოლებდა ტკბილ ხმასა...“ 12r—14r.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1868 წ. № 5.

იე. „ლეილას. —

აგერ მერცხალი დაცულჭობს და ტოლებს ეკამათება,
ქართუჭლი აღარ რაინდობს, მშვილდით მას გამოუდგება...“ 14v—15r.

ივ. „ზალიკოს, ა. მაგიერ. —

გეტყვი შენი სიყუარული
მეცკი გულში დამებადა...“ 15v—16r.

იზ. „საქამოზედ დაუწერე ერთ ქალს. —

ბრძანებ, ვითომ ვარდსა ვჰკვევარ,
დილის ცვარით დანამულსა...“ 16r—v.

შენიშვნა: ეს ლექსი დაცულია აგრეთვე Q ფონდის ხელნაწერში № 4:9.

იძ. „ერთმა ქალმა დამაწერინა. —

ნათელი დღის შეღამება
ეჯავრება ყოველ სნეულს...“ 17r—v.

შენიშვნა: ავტორისავე ხელით შეცვლილია სათაური: „ერთი ქალის თხოვნით“.

იია. „პასუხი მევე დამაწერინა. —

მე რათ მემდღური, მას დაემდღურე,
ვინც რომ დაჰბადა ეს სიყუარული...“ 17v—18r.

შენიშვნა: სათაური შესწორებულია ავტორის მიერ: „პასუხი კაცსაც მევე დაუწერე“.

იკ. „გაქსუებულ პირს. —

ნუ გიხაროიან ჩემი ტანჯვა და მწუხარება,
ერთხელც იქნება ამგვარი დღე შენც მოგერგება...“ 18r.

იკა. „ერთმა ყმაწვილმა დამაწერინა. —

რა დავნატრი, ჩემო პალტო,
შენში სატრფო გახვეულა...“ 18v—19r.

იკბ. „ტ... —

ტურფა ქმნილებავ, მშუშნიერო, უმანკოვ სულით,
იცოდე ეგე ვინც შენ წინა ჰსდგას ალტაცებით...“ 19v.

კბ. „არაგვი. —

ყვირის და მორბის არაგვი მკვირცხლად,
 აპობს და არღვევს კლდეებთა ფიცხლად...“ 20r.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1861 წ. № 2 (იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 276).

კდ. „ქ. ნ. ჩ. —

როგორც თუალად სიტურფითა,
 სახელითაც ეგრეთ ბრწყინავ...“ 21v—23r.

შენიშვნა: ლექსს წინ უძღვის თარიღი: „წელსა 1863, ივლისს“.

კე. „ცისკარზედ მიმავალი. —

ზამთრის ღამესა ბნელს წყუდიადში,
 ყურს შემომესმა რეკა ზარისა...“ 23v—27v.

შენიშვნები: 1. ლექსს წინ უძღვის თარიღი: „წელსა 1849, თელავი“.
 2. ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1862 წ. № 11 (იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 278).

კვ. „ა. წ. ს. —

პოეტო, ჰსცანი ამ ჩემს გულზედა
 კუბოს კარამდის ტანჯვა ჰსწერია...“ 27v—28v.

შენიშვნები: 1. ლექსს აქვს თარიღი: „წელსა 1864, ივლისს“(1).
 2. დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1863 წ. № 9.

კზ. „მარია, მ. ჩ. ს. —

ეგ თუალები ცეცხლის ბურჯლებს
 თითქოს მკვრეტელს გულში ესვრის...“ 29r—v.

შენიშვნები: 1. ლექსს წინ უძღვის: „წელსა 1867(1), ზუგდიდს“.
 2. დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1865 წ. № 4.

კძ. „ლოცვა ჩემი წინაშე მღუთისმშობლისა. —

გულმხურვალეებით, ცრემლმჩქეფარე დედაო მღუთისაც,
 მუხლსა მოვიდრეკ შენ წინაშე ხელგაპყრობილი...“ 29v—30v.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1863 წ. № 10 (იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 277).

კთ. „უძღვნი დროებას. —

ღმერთო ძლიერო, მიუწითომელო,
 შევჰსწირავთ შენდა ქართუჭლნი მსხუჭრბლსა...“ 30v—31v.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია 1866 წ. „ცისკარში“ № 6 (იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 278).

ლ. „ქორის ბოხია. —

ვინც ვერ მიცნობთ, გამოიკანით,
დალაღსავით მთელ დღეს დავალ...“ 32r—33v.

ლა. „იმ ჩემ სამშობლოს მხარეზედ,
ყოველ ბინდზედ შევსკვრეტ ცასა...“ 34r—35r.

შენიშვნები: 1. ლექსს უძღვის თარიღი: „წელსა 1867(1), ზუგდიდს“.
2. დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1865 წ. № 11.

ლბ. „დედა შვილს. —

დღეს შემისრულდი სწორეთ რვა წლისა,
ხვალ გგზავნი, შვილო, სასწავლებელში...“ 35v—37r.

შენიშვნა: ლექსი დაბეჭდილია 1866 წლის „ცისკარში“ № 5 (იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 277).

ლგ. „ის... —

მშვენიერს, თულტანანდას, შემეკობილს ყმაწვილ ქალებს,
განათლებულ ნასწავლსა, ვისაც ვინ რომ არ აქებს...“ 37v—38r.

ლდ. „გული —

გული არი მსწორეთ მეფე კაცისა,
შემორტყმია ჯარი ხუთის გრძნობისა...“ 38v—39r.

ლე. „ჩემ დას ანნა ქავჭავაძისაზედ, რომელიც არ დაგანში გარდაიცვალა. —

წუთი სოფლისგან დატანჯული და დაკოდვილი,
ვითომ გაექე, დაო, სადმე შენს უბედო ბედს...“ 39v—40v.

ლვ. „ი... —

ვინც კერპებსა მსცემს თაყუანსა
და მსხუტრალად შემსწირავს შულსა...“ 40v—41r.

ლზ. „გამომძიებელს. —

შენ ეგ კალამი, მრავლის წამალი,
დამნაშავესთვის მკვეთველი ტრმალი...“ 41r—v.

შენიშვნები: 1. ავტორის ხელით ფანქრით მიწერილია „ლაილაში“.
2. ეგვევ ლექსი დატულია Q ფონდის ხელნაწერში № 4:8.

ლთ. „ქ. კ. ჩ. —

მეფა ხარ, მითხარ, შენ სიტურფისა
ანუ ზოპალი ცით მოფრენილი...“ 41v—42r.

შენიშვნა: ლექსის დასაწყისში სწერია: „წელსა 1880, ლაილაში“.

ლთ. „ნ... —

ქაბუკი და ჯერეთ ნორჩი,
რათ ისწრაფი სოფლის ცნობას...“ 42v.

შენიშვნა: ლექსი დატულია Q ფონდის ხელნაწერში № 4:7.

მ. „ხარბ პირს. —

მთლათ კავკასიის ტინი კლდენი რომ ოქროდ იქცეს,
 მუნ მდგომნი ხენი ას წლოვანი თუალმარგალიტად...“ 43r—v.

მა. „ს... —

მიკვირს გულში რათ ჩაგეჭრათ
 კაცთ ქალების მეშურნობა...“ 44r—45v.

შენიშვნები: 1. ლექსი დაწერილია „თ ფ ი ლ ის ს“.

2. გვევ ლექსი დაცულია Q ფონდის ხელნაწერში № 4:3.

მბ. „მოლაღურს. —

ტბილად უსტვენ, მოლაღურო
 და ხან ჰიკვიკს განაგრძელებ...“ 46r—v.

მგ. „მოსამართლეს. —

ვინ არ იცის გამოცანა
 მეტათ ძველის ძველიაო...“ 46v—47v.

მდ. „კაცი. —

კაცია მეფე ქუჭყინისა,
 კაცივე გლახათ მავალი...“ 48r—50r.

შენიშვნა: ლექსი დაცულია Q ფონდის ხელნაწერში № 4:12.

მე. „თევდორეს საჩივარი. —

დავიბადე, სიღარიბე თან დამყუა,
 გავიზარდე და მოვჰსტირი სულ ჩემ ბედს...“ 50v—51r.

შენიშვნა: ტექსტი ვადახაზულია ავტორის მიერ. ამ ლექსის თეთრი ეგზემპლარი იხ. 71r—72r-ზე.

2. „ზალიკო ბარათაშვილის მოწერილი. —

ჰე მნათობო, გევედრები გოდებით,
 ეშხის ცეცხლი გარს მომერტყა მოდებით...“ 51v.

შენიშვნა: ლექსის ბოლოს სწერია: „ზალიკო ბარათოვი“.

3. <ბარბარე ჯორჯაძე>, „მოჩვენება. —

ფიქრით განვსკურეტი ამ წუთისოფლის
 ტურფას, მშვენიერს, შემკულ ბუნებას...“ 52r—54r.

შენიშვნა: ლექსს წინ უძღვის: „ზუგდიდს, 1868 წელსა“.

4. „ქენინა ბარბარე ჯორჯაძისას. —

ქართმან შენმან საღბუნა წყლოლსა,
 ოცნებით პურობილს სევდიან გულსა...“ 54r—v.

შენიშვნა: ლექსს მიწერილი აქვს ბოლოში: „ქენინა ფეფე ენდრონი-
 კოვისა, წელსა 1859-სა“.

5. „კ. ბარბარე ჯორჯაძისას. —

ივერიელთა ქალთა შორის აღმოჰჩნდი მწერლად,
რომლით ღირსი ხარ ტებილსა სიმზედ გვეყვანდე სამღერლად...“

55r—v.

- შენიშვნები: 1. ტექსტის დასაწყისში სწერია: „წელსა 1860, იენის 6“.
2. ამ ლექსის შესახებ იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 276.
3. დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1861 წ. № 3.
4. ლექსს ბოლოში მიწერილი აქვს: ა. „გიორგი ანდრონიკოვი“.
ბ. „ამას კარგათ ვიცილობ“.

6. „კ. ბარბარე ჯორჯაძისას. —

უცხოთა კალმითა განგვინათლე მარტის ცისკარი,
თულაუუუუნასა ქება უძღვენ სწორ შესადარი...“ 56r—v.

- შენიშვნები: 1. ლექსის ბოლოს მიწერილია: ა. „გიორგი თუმანოვი“.
ბ. „ამას არ ვიცილობ“.
2. დაბეჭდილია „ცისკარში“, 1861 წ. № 6.

7. „კ. ბარბარე ჯორჯაძისას. —

ბადრო მზეო. ბრწყინვალეობ მარადა,
ახოვნებით მჭერეტელთა ჰსწყლავ მწარადა...“ 57r.

- შენიშვნები: 1. ლექსს უძღვის: ა. „წელსა 1867, იანვრის 1“.
ბ. ერთკის: „ი. ელიოზოვი (ამის მომწერი ჩემი მოძღვარი იყო)“.
2. ლექსის ავტორია ენ. უფემია ანდრონიკოვისა (იხ. „ცისკარი“, 1861, № 2).

8. <ბარბარე ჯორჯაძე>. „იანოვსკის. —

ქელთა გიპყრია უფასო განათლებისა ლამპარი,
ბნელში მიუძღვი ჩუშნ ძეთა, განულო დახშული კარი...“ 57v.

შენიშვნა: ლექსს აქვს წარწერა: „ლენქარანი“.

9. <ბარბარე ჯორჯაძე>. — ა.

„მაშინ მოვიდა ძე მღუთისა,
ხორცშესხმით მოვლინებული...“ 58r.

შენიშვნა: ლექსი გადახაზულია ავტორის მიერ.

ბ. „ა. წ. —

ერთი მერცხლის შემოფრენით,
არ იქნება გაზაფხული...“ 58v—59v.

გ. „ზოგიერთ კაცებს. —

გულმტკივნეულად ჰქადაგებთ
საქართუშლოს წრფელ სიყუარულს...“ 60r—61r.

დ. „ბალკონის სვეტზედ დაბმული
ყაფაზით შაშივი ეკიდა...“ 61v—62v.

- ე. „დ. ყი... —
 გულის საყუდავად უნდა მოვჰსთქუა მე ეს სიტყვები,
 და თან დაღვარო მდულარებით ცხარე ცრემლები...“ 63r—v.
- ვ. „ლ ა ნ ქ ო რ ა ნ ი. —
 ქუჭყენები ესე სხუა და სხუას
 სევდას სევდაზედ მიმატებს...“ 64r—v.
- ზ. „დავჰხარი აკაის კალამს,
 მახვილსა და მეტათ ბასრსა...“ 65r—v.

შენიშვნები: 1 ვგვევ ლექსი დაცულია Q ფონდის ხელნაწერში № 4:15.
 2. ამ ლექსის შესახებ იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 277.

- შ. „ს ა ქ ა რ თ უ ჭ ლ ო. —
 საქართუჭლო კეკლუც ქალს ჰგავს,
 საპატარძლოთ მოკაზმულსა...“ 66r—67v.

შენიშვნა: ლექსი დაცულია Q ფონდის ხელნაწერში, № 4:2.

- თ. „ჩ ე მ ს მ ე უ ლ ლ ე ს. —
 მულ-მოდრეკილი შენ საფლავზედ ვგოდებ მწუხარე,
 თან გარდმომჩქეფავს გულამისკენილს ცრემლი მდულარე...“
 68r—v.

შენიშვნა: ამ ლექსის შესახებ იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა,
 გვ. 271.

10. „ბ ა რ ბ ა რ ე ჯ ო რ ჯ ა ძ ი ს ა ს. —
 დამწვარ დადაგულმან მიემართე მზესა,
 აღუთქვი გონება მას ჩემსა მკვლელსა...“ 69r—v.

შენიშვნა: ტექსტს ბოლოში მიწერილი აქვს: „ერთმა ყმაწვილმა კაცმა მომ-
 წერა“.

11. < ბ ა რ ბ ა რ ე ჯ ო რ ჯ ა ძ ე >, ა. „გ ა ზ ა ფ ხ უ ლ ი. —
 გაზაფხულია მშუჭნიერი და მთლათ ბუნება
 სულ განახლდება, მთა და ველი შეიფუთქნება...“ 70r—v.

- ბ. „ორი კაცი თურმე ჩხუბობს
 და ხურჯინსა ჰსწეწენ ერთსა...“ 72v—73r.

- გ. „დ ე დ ა შ ვ ი ლ ს. —
 ნორჩო ჰაბუკო სასიქადულო,
 რას ჩაგიღუნავს მკმუნვარედ თავი...“ 73v—74v.

შენიშვნა: ლექსის ბოლოს მიწერილია: „ბ ა რ ბ ა რ ე“.

- დ. „ჩ ე მ ი ნ ა ტ ვ რ ა. —
 რაც ვინატრო, რომ ასრულდეს,
 არ ვისურვებ სიცოცხლესა...“ 75r—76r.

- ე. „თ ა ვ ა დ ნ ი კ ო ლ ო ზ ბ ა რ ა თ ა შ ვ ი ლ ზ ე დ. —
 შენმავე ჩანგმა ეს ციური მაღლი მოგფინა,
 როგორც რომ მკვდრეთით, თითქმის ისე, კულავ აღმადგინა...“
 76v—77r.

შენიშვნა: ლექსის ბოლოს ავტორის ხელმოწერაა: „ბარბარე“.

ვ. „შაქროზედ. —
ნანინანა ნანინა,
პაწაწა შვილიშვილო...“ 77v—78v.

შენიშვნები: 1. ლექსის ბოლოს მიწერილია „ბარბარე“.
2. ხელნაწერის საცდ ფურცელზე ბარბარე ჯორჯაძის მიერ სწერია: „ჩემი ნახსაზი ლექსები და აგრეთვე სტეგებისაგან ჩემთან მოწერილი“.
3. ზოგიერთი ლექსი მოხსენებულია ლ. მეფარიშვილის მიერ გამოქვეყნებულ ბ. ჯორჯაძის ნაწარმოებთა სიაში (იხ. მისი დასახ. შრომა).

2991ბ

ბ. ჯორჯაძე, ორიოდ სიტყუა ვეფხისტყაოსნის შესახებ. 1892

22 ფ.; 35,5×22; ქალაღი; უყდო; მხედრული; 1892 წ. (16v); ავტოგრაფი; ლენქორანი; დაუწერელია; გვ. გვ. 17, 18, 19.

ორიოდე სიტყუა ვეფხვის ტყაოსნის შესახებ. — „ივერიაში“ წაეკითხე, რომ ვეფხვის ტყაოსანი ნემენცურს ენაზედ გადაუთარგმნიათ, დაუწუნებიათ და კრიტიკაც დაუწერიათ...“ 1r—16v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერში ავტორის მიერ მოცემულია „ვეფხისტყაოსნის“ ზოგიერთი სტროფის შესწორებანი.

2. ტექსტის ბოლოს მიწერილია: „ბარბარე ჯორჯაძისა, 2 იანვარი, 1892 წ., ლენქორანი“.

3. ხელნაწერს ერთვის პოემის ტექსტის დასურათების გეგმა შემდეგი თანმიმდევრობით: „1 სურათი, თინათინს როდესაც მამა მეფეთ დასომს; 2 სურათი, ასმათ რომ ავთანდილს ტარიელს გააცნობს; 3 სურათი, ნესტან დარეჯან რომ ტარიელს დაიბარებს და ასმათ შეიყვანს; 4. სურათი, ტარიელს რომ მეფე თავის სახლთ მიიწვევს; 5 სურათი, მამიდა რომ ნესტან დარეჯანს სცემს და ჰქარავს; 6 სურათი, ზღვათა მეფესთან რომ შესამუნენ და მიიყვანს ნესტან დარეჯანს; 7 სურათი, ქაჯეთის ციხე რომ აიღეს და ნესტან დარეჯანთან შევიდნენ ტარიელ, ფრიდონ და ავთანდილ; 8 სურათი, ზღვათა მეფე რომ ნესტან დარეჯანსა და ტარიელს ქორწილს გადაუხდის; 9 სურათი, როდესაც როსტეანთან მივლენ ტარიელ, ნესტან დარეჯან, ფრიდონ და ავთანდილ“ (20r—22r).

4. ტექსტს თან ახლავს ამავე სტატიის შავი უალი.

2991გ

ბ. ჯორჯაძე, ვეფხისტყაოსნის შესახებ. XIX

5 ფ.; 35×22; ქალაღი; უყდო; მხედრული; [XIX ს.]; ავტოგრაფი; ლენქორანი; დაუწერელია; 5v.

„ქართულმებისათვის დიდათ სამწუხარო არის, რომ ჩუშნი გამოჩენილი საეკლოვანი პოეტი (!) რუსთაველის თხზულება „ველი-ველ საგოგმანები“ ისე გადააქვთ და გადმოაქვთ სხუდასხუა ენებზედ, როგორც უბრალო რამ ზღაპარი...“ 1r—5r.

შენიშვნა: ტექსტს ბოლოში მიწერილი აქვს: „ბ ა რ ბ ა რ ე ჯ ო რ ჯ ა ძ ი ს ა .
 ნომბრის 29, ლ ა ნ ქ ა რ ა ნ ი თ“.

2991ღ

ბ. ჯორჯაძე, თაზო მომღერალი. XIX

24 ფ.: 35,5×22; ქალაღი: უყღო; მხედრული: [XIX ს.]; აეტოგრაფი: დაუწერელია:
 გვ. გვ. 22, 23, 24.

„თ ა ზ ო მ ო მ ღ ე რ ა ლ ი, მოთხრობა ძველი დროებიდამ. — მანუჩარ
 მძღავრადეს თავის საკუთარ სოფელში კარგი სახლ-კარი ჰქონდა, მაგრამ სახ-
 ლები თელავშიაც იყიდა და უფრო ხშირათ იქ იმყოფებოდნენ ხოლმე...“
 1r—21v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერს თან ახლავს ამ მოთხრობის შავი ცალი.

2. ხელნაწერის შესახებ იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 275.

მიწერილი: „ამ მოთხრობის შინაარსი კარგია, მაგრამ შემუშავებული ვერ
 არის რიგიანად. გ. ი. 1892 წ., 12-ს მარტს“ (22r).

2991გ

ბ. ჯორჯაძე, ტიტია და ივანე. XIX

14 ფ.: 35,5×22; ქალაღი: უყღო; მხედრული: [XIX ს.]; აეტოგრაფი: დაუწერელია:
 14r—v.

„ტ ი ტ ი ა და ი ვ ა ნ ე . — ტუნ-ცარიელა შვილები აზნაურები იყვნენ და
 მოსახლეობდნენ სოფელს ჯონჯიანში...“ 1r—13v.

შენიშვნები: 1. ამ მოთხრობის შესახებ იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ.
 შრომა, გვ. 276.

2. ტექსტის ბოლოს მიწერილია: „ბ ა რ ბ ა რ ე ჯ ო რ ჯ ა ძ ი თ“ (26v).

2991ვ

ბ. ჯორჯაძე, სარკით მოტყუება. XIX

28 ფ.: 35,5×22; ქალაღი: უყღო; მხედრული: [XIX ს.]; აეტოგრაფი: დაუწერელია:
 27r—v.

„ს ა რ კ ი თ მ ო ტ ყ უ ე ბ ა, კომედია ერთ მოქმედებათ, თხზულება ბ ა რ-
 ბ ა რ ე ჯ ო რ ჯ ა ძ ი ს ა . — მოქმედება პირველი. ჰსცენა წარმოდგენს ასა-
 ტურა ადალოვის ოთახს. ცალ მხარეს ტახტი ჰსდგას, რომელზედაც აგია ხალიჩა
 და ვიწრო ლეიბი. მეორე მხარეს სტოლი ჰსდგას და რამთენიმე სკამები. ტა-
 ტალუა ქართულათ ჩაცმული ზის და ზონარსა ქსოვს. გამოსვლა 1. ასატურა
 (შემოვა, რომელსაც აცვია ყალაშქრის ახალუხი, ქართული გრძელი ჩოზა და
 ზემოდამ სარტყელი აკრავს...)“ 2r—26v.

- შენიშვნები:** 1. ტექსტს წინ უძღვის მოქმედ პირთა სია.
2. ამ კომენტის შესახებ იხ. ლ. მეფარიშვილის დასახ. შრომა, გვ. 275.
3. ტექსტს ბოლოში ერთვის განცხადება, 1867 წ. 12 დეკემბერს ქ. ქუთაისში გამართული სექტაკლებისა: „ძალათ ექიმი“ (გადაკეთებული მოლიერის პეისიდან) და „რას ეუბნები და რა ებოვე (ბ. დ. ჯორჯაძისა).

2991ზ

კრებული. XIX

17 ფ.; 35,5×22; ქალაღი: უცდო; მხედრული; [XIX ს.]; ბარბარე ჯორჯაძის ავტოგრაფი; დაუწერელია 1r—v.

1. <ბ. ჯორჯაძე>, „ზღაპარი უკვდავეთისა. — სწორეთ ღუთის განგება ჰფარავდა შიო მუშაკაძეს, თორემ როგორ უნდა მოეგერებინა ბუზებივით გარსშემოხვეული მეზობლობა...“ 2r—3v.

შენიშვნა: ტექსტს ბოლოში მიწერილი აქვს: „ბარბარე ჯორჯაძე“ (3v).

2. „მაგალითი. — ორი კაცი ჩსუბობდა და ძალზედ ერთმანერთსა ჰსცემდა: „ეს ხურჯინი არა ჩემია, არა ჩემიო“. ამ დროს საიღლამაც მესამე კაციც მოიჭრა...“ 3v.

შენიშვნა: არსებობს „მაგალითის“ გალექსილი ვარიანტიც (იხ. S—2991ა, 11 გ).

3. <ბ. ჯორჯაძე>, „მოთხრობა სპარსელების ცხოვრების დამ. — მზე ჩასვლამდე იყო. შარავანდი თავის ოქროსფერ სხივებს ხან გამოაშუქებდა და ხან ისევ ჩამალავდა...“ 4r—16v.

შენიშვნები: 1. მოთხრობა მოხსენებულია ლ. მეფარიშვილის მიერ გამოქვეყნებულ ბ. ჯორჯაძის ნაწარმოებთა სიაში (იხ. მისი დასახ. შრომა, 33-277).

2. ხელნაწერი ზოგან ჩასწორებულია ავტორის მიერ.

3. ტექსტს ბოლოში ერთვის: ა. მოთხრობაში მოხსენებულ პირთა სახელების სია (17r). ბ. 17v წარმოადგენს მოთხრობის ბოლო ნაწილის შავს.

2991თ

ბ. ჯორჯაძე, მარიამ. XIX

8 ფ.; 35,5×22; ქალაღი: უცდო; მხედრული; [XIX ს.]; ავტოგრაფი; დაუწერელია 33-33-7, 8.

„მარიამ, ლეგენდა. — როდესაც გრემის ქალაქი ჰყუაოდა და შემკული იყო ურიცხვი სასახლეებით, ეკლესიებით, ბაზრებით და სხუადასხუა შენობეებით; ბიზანტიის ხუროთმოძღვრების ჯელოვნება აშვენებდა და გარს ეხვია ტურფა წალკოტები...“ 1r—6v.

- შენიშვნები:** 1. ტექსტის ბოლოს მიწერილია: „ზარბარე ჯორჯაძისა“ (6v).
 2. ლეგენდა მოხსენებულია ლ. მეფარიშვილის მიერ გამოქვეყნებულ ბ. ჯორჯაძის ნაწარმოებთა სიაში (იხ. მისი დასახ. შრომა, გვ. 277).

2991ი

საქართველოს მეფობა. XIX

2 ფ.; 35,5×22; ქალაღი: უღლო; მხედრული: [XIX ს.]; ბარბარე ჯორჯაძის ავტოგრაფი.

„საქართველოს მეფობა. — ნოს(!) ძისა იაფეთის შემდგომ თესლისაგან ქართლოს — ქართლოსიანი გვარი მეფისა. შემდგომ ნებროთიანი, შემდეგ არშაკუნიანი, შემდეგ ხოსროვიანი, შემდგომ ბაგრატიონნი. შემდგომად მოვიდა ალექსანდრე მაკედონელი და მოაოხრა და მოსცა სჯული...“ 1r—2v.

- შენიშვნები:** 1. ტექსტს დასაწყისში უძღვის წარწერა: „ქვეყანა ესე იწოდების საქართველო, ივერია და ივერთა“(!).
 2. ტექსტი მოცემულია საქართველოს მეფეთა ისტორია დასაბამითგან გიორგი XI-მდე.

2991ია

ბარბარე ჯორჯაძე. ლექსი. XIX

1 ფ.; 35×22; ქალაღი: მხედრული; [XIX ს.]; ავტოგრაფი.

„ჩვენებური სუღია
 მეტის მეტი ცუღია,
 წარბი შეუხმუჭია,
 კბილი დაუკრეჭია...“ 1r—v.

შენიშვნა: ლექსს ბოლოში მიწერილი აქვს: „მარტირუზა“.

2991იბ

ბ. ჯორჯაძე. ლექსები. XIX

4 ფ.; 35×22; ქალაღი: უღლო; მხედრული; [XIX ს.]; ავტოგრაფი.

1. „ჩამძინებოდა და სიზმარში რა მომეზმანა,
 მალალის მთებით დაჩრდილული არის ქუჭყანა...“ 1r—2r.
2. „კაცებს. —
 მიკვირს, გულში რათ ჩაგეჭრათ
 კაცთ ქაღების მეშურნობა...“ 3r—4r.

შენიშვნა: ტექსტი ბ. ჯორჯაძის ლექსთა კრებულში მოიავესებული ლექსის შავს წარმოადგენს (იხ. S—2991ა, მ).

3. „კაცთ რათ გგონიათ, რომ ვითომ ქაღებს
 არ გვექონდეს ჭკუა; გული და გრძნობა...“ 4v.

2991იგ

მამაკაცთა სახელები. XIX

4 ფ.: 35,5×22; ქალაღი: უუდო; მხედრული: [XIX ს.]; ბარბარე ჭორჭადის აეტოგრაფი.

„კაცების სახელები წმინდანებისა და ისეც ურევი ა.—
 აეტონომ, აუდიმ, აუნდი, აგუფა...“ 1r—4v.

შენიშვნები: 1. მამაკაცთა სახელები ანბანურ რიგზეა განლაგებული.
 2. ხელნაწერის ბოლოს სწერია: „ამ კაცების სახელებში ზოგი წმინდანებისა
 არის და ზოგი ისე“.

2991იდ

ქალთა სახელები. XIX

2 ფ.: 35,5×22; ქალაღი: უუდო; მხედრული: [XIX ს.]; ბარბარე ჭორჭადის აეტოგრაფი.

„ქალების სახელები წმინდანებისა და ისეც ურევი ა.—
 ანნა, ავგუსტა, ალაპია, ალათია...“ 1r—2v.

შენიშვნა: სახელები ანბანურ რიგზეა განლაგებული.

2991იე

ბ. ჭორჭადის წერილი ეგზარხოზისადმი. XIX

1 ფ.: 35×22; ქალაღი: მხედრული; [XIX ს.]

„მალაღ ყოვლად უსამდერ დელოესო(!) ექსარხოზო. —
 უკეთუ შვილნი ქუჭლისა ისრაჭლისანი დღესასწაულებდენ პასექსა, ანუ გან-
 ვლასა ეგვბით ქუჭყანასა შინა...“ 1r.

შენიშვნა: ტექსტის მეორე მხარეს მოიგვსებულია სასულიერო ხასიათის
 ამონაწერი (1v).

2991ივ

სხვადასხვა სასულიერო ხასიათის ამონაწერები. XIX

10 ფ.: 35×22; ქალაღი: უუდო; მხედრული: [XIX ს.]; ბარბარე ჭორჭადის აეტოგრაფი.

„ცის ქუჭშისა. — რა არს კაცი. რა არსე (!) კაცი თუნიერ აჩრდილი და
 სიზმარი. არა რაე არს კაცი, გარნა მატლი და წუთსი. აჰა წარხდა, აჰა დადუმნა,
 აჰა დასცხრა მოქაღული იგი...“ 1r—5v.

შენიშვნები: ტექსტს მოსდევს: 1. ასომთავრული ასოებით შესრულებული ქართული ანბანი.

2. სულხან-საბა ორბელიანის ლექსიკონიდან ამოწერილი სხვადასხვა სიტყვათა განმარტებანი: „ქარი“, „მეზი“, „გონება“, „გრძნობა“, „ქაფი“, „ქაშაჯი“ და სხვა; პროსოდის ნიშნები; ასოების რიცხვითი მნიშვნელობა (6r—9r).

3. „ყოფიანის ნაბენზე“ ლოცვა; „ციების ლოცვა“ (9r).

4. ქორნიკონები (9r).

5. „რაოდენი ცოდონი არიან სულის წმინდისა მშობისანი“ (9v).

6. სახარებიდან გამოკრებილი ადგილები (10r—v).

2991იზ

ლექსი. XIX

1 ფ.; 34,5×21,5; ქალაღი; მხედრული; [XIX ს.].

„ღეთის მშობელი ყოვლად პატროსანი,
დედა ქალწული შევნიერი შროშანი,
მას ახარებდა ანგელოსი ფროსანი,
შენგან იშვების მეფე გვირგვინოსანი
და მას მონებდენ მეფენი მრავალყმოსანი...“ 1v.

შენიშვნები: 1. ტექსტს წინ უძღვის „ზომა ქართულის წონისა“ (1r).

2. 1r-ზე არის ხელრთვა „რაფიელ ერისთვის და ეთისი!“; საფიტრებელია იყოს რ. ერისთავის ავტოგრაფი.

3. ამ ლექსის პირველი სტროფი დაცულია Q ფონდის ხელნაწერში № 707 (6v).

(1253)

3009

ზატიკი. 1761

425 ფ.; ქალაღი; ტყავის ტვიფრული ხის ყდა; ნუსხური (სათურები და საზედაო ასოები სინგურით); 1761 წ. (424v); გადამწერი — იესე მღვდელი (424v); დაუწერელია: 425v.

„დასაწყისი საღმრთოსა წმინდისა ერგასისა, რომელ არს ორმეოცდაათი. — დაიწყების დიდსა კვრიაკესა პასექისასა ცისკრად და ესრეთ ყოველთა წმიდათა კვრიაკესა აღესრულების...“ 1r—424v.

შენიშვნა: ხელნაწერი ტექსტი მისდევს 1738 წ. მოსკოვში გამოცემულ ნაბეჭდ ტექსტს.

ანდერძი: „განსრულდა“ და აღწერა წიგნი ესე ზატიკი საღიდებელად საშეხისა და ერთარსისა ღმრთისა, ჴელითა ცოდვილ[ისა] ტფილისის მეტკხთა ღთის-მშობლის ეკლესიის მღღ-ლის იესეს... ისის... ათა თვესა ივნისსა ზ, ქ ს აკეთ ჩღაა, ქს ომთ. წმიდასო მამანო, უკუეთუ ვინმე ჴელად მიიღოთ წიგნი ესე და შეეთმოიღებჳა რაჲმე კპო[ო]თ, ნუ მწყევთ(!) სიყუარულისათჳს

დ-ა. დიდებამ ღმერთსა სრულყოფელსა ყოვლისა კეთილისასა, ამინ“ (424v).
მინაწერი: (ქვედა საცავი ფურცლის შიდა მხარეს): „ქ-კს უოვ მისს კდ.
ეამსა შექქესსა მზეს ნათელი მოაქლდა და ვარსკელაჲი გამოჩნდა“.

(1254)

3011

ს.-ს. ორბელიანი, სიბრძნე სიცრუისა. 1792

214 ფ.: ქალაღი; მუყაოს ყდა (ორივე მხრივ მოცილებული); მხედრული (დასაწყისი და-
საზედარო ასოები სინგურით); 1792 წ. (214r); გადამწერი — კორნელი და თომა ჩაჩიკაშვი-
ლები (214r); დაზიანებულია: 7, 79, 80, 213, 214 ფ.ფ.; 7r-ზე გამოსახულია ქალის სურათი.

ს.-ს. ორბელიანი, სიბრძნე სიცრუისა). — „...მისცემდა
ვერცხლსა ანუ ვისღა მიყიდდა? ესრეთ არს ყოველივე ზმანება, მეფე რად შე-
იკირვებს ეშმაკურსა...“ 1r—214r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერს დასაწყისი ფურცლები აკლია. იწყება თავით:
„ხარბი გლახაკი“. იხ. ს.-ს. ორბელიანი, თხზულებანი, ტ. I, 1959 წ., გვ. 12.
2. ხელნაწერი ტექსტი მეორე რედაქციისაა. იხ. დასახ. წიგნი, გვ. 267.
ანდერძი: „ასრულდა წიგნი ესე ხელითა კორნილიეს და ძმისა მის
თომასითა. ღმერთო, მშვიდობაში ახმარე ორთავ ცოლთა და შვილთა. მის-
ს, ქ-კს უპ“ (214r).

მინაწერი: [თ ე ი მ უ რ ა ზ 1]—
„[ენ]ა მწარე, ენა ტკბილი, ენა მოკლე, ენა გრძელი,
[ენ] სევდის უეუმურელი, ენა ქვეყნის შე-ცა-მძებრელი,
[ენ] მკურნალ სნეულთათჳს, ენა მთელთა ლახვრის მკვრელი,
[და ენა] სული სული მობრძავეთა, ენა ზოგჯერ სისხლის მღვრელი“ (214v).
(შდრ. A კოლექციის ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. V, გვ. 66, შენ.).

(1255)

3014

კალენდარი (ლოცვანი და შვიდეულები). XVII

110 ფ.: 20,5X14; ქალაღი; ყდიანი, ახლად აკინძული; მხედრული (შავი მელანი); სა-
თაურები და დასაწყისები სინგურით; ნაკული; აქვს რვეულებრივი სათვალავი; [XVII]; აქვს
კვირნიშანი.

[კალენდარი (ლოცვანი და შვიდეულები)]. — „...იოთნ ერ-
რაკნ დ უნვარს ლა...“ 1r—103v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი სომხურია, დაწერილია ქართული ტრანსკრიპციით.
2. 104r—110v-ზე კალენდრის სქემაა მოცემული.
3. ტექსტში სხვა ხელით ჩამატებულია ლოცვები (51r—v, 90v და 103v).
მინაწერები: 1. „ქორონიკონს ტნი, ქორონიკონს...“ (97v).
2. „ესე წიგნი ფლანას დაწერილია, არის ამისი მოწამე ფცაკანა“
(98r).
3. მინაწერია აგრეთვე 23r-ზე.

(1256)

3029 ა

ეგნატე იოსელიანი, ფსალმუნთა განმარტება. 1825

90 ფ.: 34×22; ქალაღი, სვადასხვა: თეთრი, შეყვითლებული (1r—74v); ლურჯი (75r—90v); უყდო; მხედრული; ნაკლული; 1825 წ. (1r); თარგმნილი სომხურიდან ეგნატე ონისიმეს ძე იოსელიანის მიერ (1r); ავტოგრაფი, შავად ნაწერი; დაუწერელია: 86v—90v; კვირნიანი: 1813 წ.

«ეგნატე იოსელიანი, ფსალმუნთა განმარტება». — „...აწ თქმითა, რომელი არა მივიდა ზრახვასა უღმრთოთასა და სხვანი ყოველთაგან ხარისხთა სიბოროტისათა ნებავეს განშორებად სული იგი...“ 1r—86r.

წყდებ: „...და უკანასკნელისა მისვე სიტყვისაგან ვითარ ჩვენებული დამრჩობლდების...“.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერში არეულია ფსალმუნის ტექსტის თანმიმდევრობა: 1r-დან 4r-მდე მოთავსებულია I ფსალმუნის I მუხლის განმარტება. I ფსალმუნის მე-2 მუხლის განმარტება მოცემულია 11r-ზე. 11r-დან 74v-მდე გრძელდება II—VII ფსალმუნთა განმარტებები. VII ფსალმუნის მე-7 მუხლის განმარტება გრძელდება 4r-დან 10v-მდე. 10v-ზე მოთავსებული ტექსტი გრძელდება 75r-ზე.

2. ტექსტს აკლია I ფსალმუნის I და მე-2 მუხლებს შორის.

3. სათაური აღდგენილია ხელნაწერის ანდერძის მიხედვით.

ანდერძი (გადახაზულია): „წელსა ჩიეე-სა ვენეტეის მონასტირსა შინა წმინდისა ლაზარესისა დაბეჭდულსა პაოსთა ენისა ფსალმუნთა განმარტებისაგან ქართულთა ენასა ზედა წელსა ათას რუაას ოცდამეხუთესა, იანურის თთჳს ია-სა დღესა, გარდმოთარგმანებით დაწყებული ონისიმე მღუღლის ძისა მღუღლის ეგნატი იოსელიანისაგან. სელო, ყოვლად ძლიერო ღმერთო, შემეწიე მე“ (1r).

3029ბ

ეგნატე იოსელიანი, განმარტება 50-სა ფსალმუნისა. 1821

16 ფ.: 36×23; ქალაღი, მომწვანო; უყდო; მხედრული; დაუთავრებელი; 1821 წ. (1r); თარგმნილი სომხურიდან ეგნატი ონისიმეს ძე იოსელიანის მიერ (1r); ავტოგრაფი; დაუწერელია: 16r—v; კვირნიანი: 1814 წ.

ეგნატე იოსელიანი, „განმარტება 50-ისა ფსალმუნისა. — დაიწყებს დაეით ფსალმუნსა ამას სავედრებელად ღმრთისადმი...“ 6r—15v.

წყდებ: „...აჲ თვთ იგი მოსრულცა არს და დაუთხვევისცა ყოვლად...“

შენიშვნა: ფსალმუნის განმარტებას უძღვის „წინასიტყუაობა აექსონისაგან წიგნისა ამის, რომელსა შინა შემოკლებით მოითხრობის ცხოვრება და ქცევა წინასწარმეტყულისა და ეითისი, კშთავრდობა მისი ცოდვასა შინა და სინანული და მერმეცა ჰაზრი აექსონისა“ (1r—6r).

ანდერძი: „ყოვლად ძლიერო ღმერთო, შემეწიე მე. წელსა ათას რუაას ოცდართსა 1821-სა, ოცდომობის თთჳს 1-სა დღესა ვიწყე გარდმოთარგმანებად პაოსთა ენისაგან ქართულთა ენასა ზედა განმარტება 50-ისა ფსალმუნისა ონისიმე მღუღლისა ძემან მღუღელ მან ეგნატი იოსელიანმან და არს ესე შემდგომი განმარტება 50-ისა ფსალმუნისა“ (1r).

3029გ

ეგნატე იოსელიანი, კაცისათვის. 1823

24 ფ.; 34×22,5; ქალღი; უყდო; მხედრული; 1823 წ. (19v); თარგმნილი სიმბრძიდან. ეგნატი ონისიმეს ძე იოსელიანის მიერ (19v); ავტოგრაფი; დაუწერელია; 20r—24v; კვირინი-შანი: 1817 წ.

ეგნატე იოსელიანი, „კაცისათვის. — წრფელ აღმართებით და შუშნიერ ჰასაკოვანად შეიქმნა დასაბამსავე კაცობრივი ჰასაკი საკვრ-საოციता. კელოვნების მოქმედებითა საზოგადოასა ავქსონისაგან, რათა მით ყოვლითურთ უცხოლ პოვნილ იქმნესცა...“ 1r—19v.

შენიშვნა: ხელნაწერი ეგნატე იოსელიანის ავტოგრაფია, შავად ნაწერი და ნაწილობით.

ანდერძი: „ესე ითარგმნა ჰოსთა ენისაგან ქართულთა ჰმასა და ენასა ზელა ონისიმე მღუდლის ძის მღუდლის ეგნატე იოსელიანისა მიერ წელსა 1823-სა, იულისს“ (19v).

(1257)

3030

მოთხრობა ანდთა. 1817

12 ფ.; 20×16,5; ქალღი; უყდო; მხედრული; სათაფრები და სახედაო ასოები სინგურით; აკლია 6v-სა და 7r-ს შორის; მე-10, მე-11 და მე-12 ფურცლები ჩამოხეულია; 1817 წ. (11r); მთარგმნელი: დავით ბატონიშვილი, გადამწერი: ბაგრატ ბატონიშვილი; ადგილი: სანჯტ-პეტერბურგი (10v—11r); კვირინიშანი: 1816 წ.

„მოთხრობა ანდთა, ღმრთისმეტყველება ინდოური მისიონერისა მამა ბუშესგან მოწერილი ეპისკოპ[ო]სისათა ავრანშის მონასტრისასა. — რომელმანმე ბრამინმან ანუ ბრახმანმან გამომიცხადა მე მსხვაგვება კაცისა უმაღლესისა არსებისა და დამტკიცა ძველთა ანდთა წერილთაგან ესრეთ...“ 1r—11r.

შენიშვნები: 1. ტექსტი სხვა მელნით ჩასწორებულია დავით ბატონიშვილის მიერ (იხ. შენიშვნა 2).

2. ანდერძის შემდეგ დართულია დავით ბატონიშვილის წერილი „ლაღასადმი“, [დავით რექტორისადმი]. ეს წერილი მოხსენებული აქვს პლ. იოსელიანი, თარიღად 1819 წლის 8 იანვარს ასახელებს. (იხ. პლ. იოსელიანი, ცხოვრება გიორგი მეცამეტისა, 1936 წ., გვ. 245—246). ხელნაწერში წერილის ბოლო და თარიღი ჩამოხეულია „ეს თქუენთვის გარდვიდე უძლებობაში, ჩემო ლაღა, და ბაგრატს გარდაეწერიქიწე, მაგრამ ცრუ მწერალია, გთხოვ გამოართოთ. თქვენი დავითი.“

ანსილონი(1) ... მეხუთე თავში... [ძველ]ისა და ახლისა ... ჩაყვეით, ეგონებ არცა ერთი ლექსთაგანი არს. სხვათა შორის ესოდენ ხმელ ძვრისყოფას შინა, ვითარცა ლექსი ესე, რომელთა ბუნება ჩაყვეით: „ულისე და მწყემსი აპოლონ, ნავზიკა და ცოლი მისი“, ეს ცოლი მრავლობითად უნდა და არა მხოლოდობითად: ნავზიკა და ცოლი მისი, ასე უნდა. გთხოვ, გასოვდე.

გეორგ ალა მომიეთხე. ამას წინათ ჩემი ვერუშჩის წიგნი გამოუგზავნე, მოუვიდა თუ არა. ალალოს წიგნი ჩადე. პალატში დამტკიცებული... ისკო ჰქვან. ვეწილ ნამოს, ყველას მოკითხვა უბრძანეთ. ვინც ჩემზედ იცინის და ან ვინც ჩემთვის სწუხს, იმათ წაუკითხეთ ლუკას თავი კა, მუხლი კჳ ვიდრე

ლბ-მდის. ვმადლობ ღმერთსა, რომ სუყველას მოვრჩი. ვერც არავინ გულყონ გარდამაცემს და ვერც არავინ გამგზავნის სადმე. ჩემს წიგნებშია ... [ქართული თარგმანი]... ცოტა შინდის ჩურჩა წამომიღოს. ეღვეთერს ხელს აკოცე და შინდის ჩურჩა და კუნელი გამომიგზავნე, წამალთ მინდა კუნელი.

ჩემო ლალე, ცოტა რაკული წამალი კრებულის(!) გამო[მიგზავნე]...“ (11r—12v).

ანდერძი (გადამწერისა): „სრულ იქმნა უგანთლებულესო ძმო, მე ფიქციო დავით, ესე თქუენ მიერ ნაშრომი და გქარდმოლებული რუსულით ქართულსა ენესა(!) ზედა მნდთა [ღმრთისმეტყველება, რომელიცა გარდმოგელოცა გავითით „ინვალიდით“. ბრძანებითა თქუენითა მე, თქვენმან მდაბლმან მოსამსახურემ, თქვენმა ძმამ ბაგრატიან გარდავსწერე · თქუენითს ჩემად სასოვრად წელსა 1817, თთუქსა ივლისსა 8, სანკთბეტებრბურხსა“ (10v—11r).

(1258)

3031

კატელორია-სიმეტნე. XVIII

54 ფ.; 22×16,5; ქალაღი; ყდიანი, ახლად აკინძული; მხედრული; სათურები და საზედაო ასოები სინგურით; ნაკლული: [XVIII]; მთარგმნელი: ანტონ არხიებისკოპოსი (1r).

„გნოსის არისტოტელეებითა კატილორითა გარდამოცემისა შრომითა ანტონი არხიებისკოპოსისა დავითიანისათა. § 34. — ვიხაითგან სათანადო ვქმენით ჩუენდა გარდამოცემანი არისტოტელებრთა შესმენათანი, უფროვე ჟეროვნად პრაცხს დაკუჭთებისა ამის (აწინდელისა) მიზეზისა განხილუა, რათა არისტოტელებრ ვიწყეთმცა დადებად წესნი თქმადთა განკარგუათანი...“ 1r—54v.

წყდება „...ხოლო პირველობა ესე მეგრ დროხსა საკუთრად მგრძნობელთადმი მოიღების უხუცეს-ყოფა და უწინარეს ყოფაცა საზოგადო და უგრძნო...“.

შენიშვნები: 1. 14r-ზე მოცემულია „სქიმა ნაკუჭით პორფირიოსისგანი ცნობისა“.

2. 166 და 167 პარაგრაფები გადასმულია.

3. ამავე ნაწარმოებზე შეიცავს ხელნაწერი A-233. A-233-თან შედარებით S-3031 იწყება 13r-დან და წყდება 71v-ზე. ხელნაწერს აკლია 24v-სა და 25r-ს, აგრეთვე 38v-სა და 39r-ს შორის.

მიწაწერი: „№ 41 წიგნი ესე ეკუთვნის იოელ ალექსიევს...“ (1r).

3032

ბერძნული საგალობელი.

გადატანილია გრ ფონდში № 24.

(1259)

3033

კრებული. XIX

8 ფ.; 21,5×18; ქალაღი; უყდო; დაშლილი; მხედრული; ჩამოხეული მე-8 ფურცლის ქვედა ნახევარი; დაუწერელია 8v; [XIX]; აქვს პერინიშანი (7r).

1. „აღწერა უჩინებულესთა ერთა ევროპიისათა. — ნემენი, ფრანციანი, იტალიანელი, ლიშპანელი, ინგლისნი...“ 1r—v.

შენიშვნა: ამ ერთა დახასიათება მოცემულია ცხრილში, რომელსაც 13 დანაკრები აქვს: ქვევასა შინა, ტანადობასა შინა, სამოსელსა შინა, საზრდელსა შინა, ზნესა შინა, სახესა შინა, რჩევასა შინა, წერასა შინა, სჯულსა შინა, წინამძღვრობასა შინა, სამსახურის ჩუშნებასა შინა, ჭორწინებასა შინა, დედაკაცი. ცხრილის შემდეგ დამატებით მოცემულია პოლანდიელთა და ევროპის მთავარ ერთა დახასიათება.

2. „ღირსსახსოვარნი სიტყუანი. — თონი ნივთი არიან უკმოუქვეველნი ანუ დაუბრუნებელნი, ესე იგი: სიყმაწვილე, დროა, ნათქუამი სიტყუა და ქალწულება...“ 1v—2v.

3. „უბნობაჲ შორის მწიგნობარისა და ყმაწვილისა. — ყრმა ერთი დასეირნობდა მდინარისა პირსა ზედა და შემოეყარა მას მწიგნობარი ფრიად ჩაფიქრებული...“ 2v—5r.

4. „რომელნიმე შესწავაებანი დედაკაცთათჳს და ქორწინებისათჳს. — დედაკაცთა სილამაზესა შეადგენენ: ახალ-მოპასაკეობა, საშუალ-ტანადობა, კანონიერ-დაწყობილება ყოველთა ნაწილთა სხეულისათა...“ 5v—8r.

შენიშვნები: 1. ტექსტის ნაწილი (1r—3v) ნასწორებია სხვა ხელით.

2. ამავე შინაარსისა ხელნაწერი H—1098, რომელიც აღმწერელის, ქრ. შაშაშვილის, ახრით რუსულიდან ნათარგმნი ჩანს (იხ. H კოლექციის ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. III, 1948, გვ. 82).

(1260)

3034

ეგნატე იოსელიანი, თბილისის ეკლესიათა აღწერა. 1837

18 ფ.; 36×22,5; 34×21,5; ქალაღი; უყდო; მხედრული; [ეგნატე იოსელიანი]; 1837 წ. (1r); კვირნიშანი: 1836 წ. (ფ. 18); დაუწერელია: 5v—6v, 7v—12r, 16v, 17v—18v.

[ეგნატე იოსელიანი], „წელსა ჩელზსა აპრილის თვის ...-სა დღესა აღწერა სამსავე ნაწილსა ტფილისსა, ავლაბარსა და გარეთუბანსა შინა მყოფთა ბერძენ-როსის-ქართველთ ეკლესიათა, რომელნიცა არიან რიცხვით ... — უპირველესი ტფილისსა შინა არის დიდი ეკლესია გუმბათიანი სიონად წოდებული...“ 1r—16r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერის შედგენილობა: ა. „აღწერა სამსავე ნაწილსა ტფილისსა, ავლაბარსა და გარეთუბანსა შინა ბერძენ-როსის-ქართველთ ეკლესიათა, რომელნიცა არიან რიცხვით...“ (1r—5r). ბ. „აღწერა ტფილისის თემთა და უეზდთა შინა მყოფთა საეკლესიოთა ჩვენებათა“ (7r). გ. „აღწერა ტფილისსა შინა მდგომარეთა პაოსთა სარწმუნოებების ეკლესიათა, რომელნიცა არიან რიცხვით 22-ნი“ (12v—16r).

2. ეკლესიათა აღწერის ავტორის შესახებ იხ. ც. ჰანკიევი, ეგნატე იოსელიანის ლიტერატურული მემკვიდრეობის შესწავლისათვის, ხელნაწერთა ინსტიტუტის მოამბე, V, თბილისი, 1963 წ., გვ. 57—66.

3. გამოქვეყნებულია ლ. მელიქსეთ-ბეგის მიერ (ჩვენი მეცნიერება, № 1, 1923 წ., გვ. 81—96).

3035

პლ. იოსელიანი, გრამატიკა (ფრაგმენტები).

გადატანილია პლ. იოსელიანის არქივში № 37, 38.

(1261)

3036

ალაპიტ დიაკონი, სამეფო ტომარი. XIX

47 ფ.; 22×18; 35×22; ქალღი, სხვადასხვა; ფედო; მხედრული, სათაურები და საზედაო ასოები მთავრულით; [XIX ს.]; კვირნიშანი: 1837 (6—7 ფ. ფ.); მთარგმნელი გაიოს (34v); დაუწერელია: 1r—v, 35r—39v.

„სამეფო ტომარი. უსამლოდულოესა და უკეთილმსახურესა მეფესსა(1) ჩუჭნსა იმპერატორსა იუსტინიანეს ალაპიტ უმცირესი დიაკონი კრძალულებით შრომასა ამას უძღვნი. თავი ა. ღმერთი არს ყოველთა მეფობათა შემოქმედ, მყოფი უმალღესა ღირსებასა შინა. — ჰ იმპერატორო, უმალღეს ყოველთა ღირსებათა აღგიყვანა შენ ღმერთმან...“ 4r—34v.

შენიშვნები: 1. უძღვის: ა. მთარგმნელის გაიოს რექტორის მიმართვა ირაკლი მეფისადმი: „უმალღესა და უდიდებულესა კეთილმსახურსა ჯელმწიფესა მეფესა ირაკლის, მყრობელსა ყოელისა ზემოსა საქართულოსასა ომონებრიესი მოხსენება“ (2r—v). სრული ტექსტი იხ. H კოლექციის ხელნაწერთა აღწერილობაში, ტ. 1, 1946, გვ. 56, ხელნაწერი № 70, შენიშვნა ბ.

ბ. „უწება წიგნისა ამის“ (3r—4r), მოცემულია ცნობები წიგნის ავტორის ალაპიტ დიაკონის შესახებ.

2. ხელნაწერში ხშირად უს ნაცვლად ნახმარია ო.

3. ხელნაწერს დართული აქვს „სამეფო ტომარის“ ლათინური ტექსტი (40r—47v), რომელიც დაწერილია სხვა ფორმატის ქალღღზე (35×22) და ხელნაწერზე მიმაგრებულია კანაფით.

4. ამ ხელნაწერის შესახებ იხ. ტ. რუხაძე, ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან, XVII—XVIII სს., თბილისი, 1960, გვ. 197.

(1262)

3037

ვახუშტი ბატონიშვილი, გივი თუმანიშვილი, საბარათაშვილოსა და სომხითის აღწერა. 1721

ფ. 216; 33×22; ქალღღი; ხის ყდა, შემოსილი ტვიფრული ტყავით; მხედრული; სათაურები სინგურით; 1721 წ. (15v); ავტორგრაფი მდივან-მწიგნობარ გივი თუმანიშვილისა (15r); აქვს კვირნიშანი; დაუწერელია: 1r—4v, 5v—13v, 16r—17v, 26r—29v, 72r—79v, 81v—85v, 97v, 123r—127v, 142v—143r, 171v—175v, 186v—187v, 215r—217r.

[საბარათაშვილოსა და სომხითის აღწერა]. — „არის საბარათაშვილოში ბატონის მეფის სახასო დიდუბეს, მამასახლისი ბობოქაშვილი ღეთისავარ, კომლი ა, თავი ბ...“ 18r—216v.

შენიშვნები: 1. „აღწერა“ შედგენილია ვახტანგ მეექვსის ბრძანებით, ვახუშტი ბატონიშვილისა და გივი თუმანიშვილის მიერ (15r).

2. ხელნაწერი შედგება ორი ნაწილისაგან: საბარათაშვილოს აღწერა (18r—171r) და სომხითის აღწერა (176r—214v).

3. მოსახლეობის აღწერას უძღვის წინასიტყვაობა: „ეპა, რაბამ და ვითარ და რაოდენ ძნიად გამოსაკლევებელ, მისაწთომელ და გამოსათარგმანებელ არიან გამოთქმა ძალ-ძლიარებისა შენისანი...“ 14r—15v, (იხ. ე. თაყაიშვილის გამოცემაში, გვ. 1—2).

4. საბარათაშვილოში სადღეოდლო კომლების აღწერას უძღვის წინასიტყვაობა: „ეპა, ყოველთა დაბადებულთა(!) ძეთა ადამისთა პირველ დედისა ევას ცთომილებისაგან ჯოჯობითთ აღმოყუანებისა მიზეზო...“ (80r—81r), (იხ. ე. თაყაიშვილის გამოცემაში გვ. 97—99).

5. 5r-სა და 6r-ზე თხზული ასოებით წერია: „დედათ ღმრთისათ დედოფალო ქალწულო, ევედრე ძესა შენსა და უფ-ლსა ჩვენსა იესოს, რათა შეფე ჩვენი ვახტანგ განაძლიეროს“.

6. 6r-ზე ნაბეჭდი წიგნიდან ამოჭრილი წმინდანის გამოსახულება დაწებებული, წითელ ქალღალღმშობოვლებული, ქვევით მინაწერი აქვს: „ამაღლდა ღმერთთა ღთებითა და უფალი ხმითა საყვირისთა“. 1r-ზეც ჩანს დაწებებული სურათის ნაკაღვეო.

7. გამოქვეყნებულია ევ. თაყაიშვილის მიერ (იხ. მისალანი საქართველოს სტატისტიკურის აღწერილობისა შეთვრამეტე საუქუნეში, აღწერა მეწინავე დროშისა საბარათაშვილოსა და სომხითისა, შედგენილი მეფის ვახუშტი ბატონიშვილის და გივი თუმანიშვილის მიერ 1721 წ., თბილისი, 1907).

(1263)

3038

დოგმატიკურ-პოლემიკური კრებული. XIX

15 ფ.; 36×22; ქაღალდი; ყლიანი, ახლად აკნებული; მკედრული, დასაწყისი ასოება მთავრულით; ნაკლები: [XIX ს.].

1. „თვითოეულად მოხსენება ვითარებისა სომეხთა ბოროტმადიდებლობისათა. — შეიწყნარებს უკუჲ ცთომასა უვალენტინიანესსა ეკკლესიაჲ სომეხთა...“ 1r—6v.

2. „არს ჯვარცმულად შესმენილი იგი პირ მეოთხე. და სამხობელად უმადლოთა ერთბუნებიათა, რომელნიცა შერევენ დღესასწაულთა საუფლოთა და ერთსა დღესა, რომელ არს იანვარს 6, აღასრულებენ დღესასწაულსა ხორციელად შობისა უფლისასა და დღესასწაულსა ნათლისღებისასა საუფლოსასა წინამდგომად ჰეშმარტებისა. — ნათესაეთა უკვე და სახეთა და განუკვეთელთა ვითარებასა შეუდგა ეკკლესიი(!) ვალაშაატისა...“ 7r—9v.

წყდება „...6. იტყვის იაკობ მტყუარ მოძღვარი სომეხთაგანი თითვეულთა ვემაიტუს თავსა შინა 6 დღესასწაულთა ძლითსა შინა სიტყვასა...“.

3. „ვაჩვენებთ წინააღმდეგო მთა კრებისათა საზღვარსა, რომელსაცა არა შეიწყნარებენ, არამედ მყის სმენასა თანა გინებასა ჰყოფენ ჰურია ცნობილი იგი, რაათა იხილონ, თუ რაჲ არს ცთომად ამა შინა, არიან ამას შინა მდებარენი ნაწილნი სიტყვათანი 6, თავი 22. საზღვარი წმიდისა ჯალკიდონის კრებისა. — უფალი ჩვენი და მაცხოვარი ქრისტე მეციერებასა სარწმუნოებისასა დაუმტკიცებდა რაჲ მოწაფეთა, ეტყოდა: მშვიდობასა ჩემსა მოგცემ თქუჲნ...“ 10r—v.

შენიშვნა: ამოღებულია იოანე დამასკელის „გარდამოცემიდან“.

(მდრ. S—1463, 168v—169r).

17. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV.

4. „გამოთქმა აქამდე არ ყოფილა, რომელიც ამდენად მძიმედ დასაშინებელია, ვიდრე ესაა. — გერწამს ერთისა ღვთისა მამისა, ყოვლისა მპყრობელისა, ყოველთა ხილულთა და უხილავთა შემოქმედისა(!)..." 10v.

შენიშვნები: 1. ამოღებულია იოანე დამასკელის „გარდამოცემიდან“ (შტრ. S—1463, 169r).

2. ეს ტექსტი შეორდება ხელნაწერის 13r-ზეც.

5. „გამოთქმა აქამდე არ ყოფილა, რომელიც ამდენად მძიმედ დასაშინებელია, ვიდრე ესაა. — გერწამს ერთისა ღვთისა მამისა, ყოვლისა მპყრობელისა, შემოქმედისა ცისა და ქვეყანისა, ხილულთა და ყოველთა და არახილულთა..." 10v—11r.

შენიშვნა: ამოღებულია იოანე დამასკელის „გარდამოცემიდან“ (შტრ. S—1463, 169r).

6. „ხალკიდონის წმიდამან და მსოფლიომან კრებამან კითქვა. — კმა უკვე იყო სრულიადად(!) შესამცნებელად და დასამტკიცებელად კეთილმსახურებისა..." 11r—12r.

შენიშვნა: ამოღებულია იოანე დამასკელის „გარდამოცემიდან“ (შტრ. S—1463, 169r—v).

7. „ესე არს საზღვარი ხალკიდონისაი შეკრებულთა 630 მამათა ყოვლად წმიდისა სულისა მიერ ამოღებულნი(!), რომელსა არა შეიწყნარებენ უთანონი. გარნა იხილონ ყოვლად უბადრუკთა მათ მწუნებელთა ჭეშმარიტებისათა ამას წიგნსა შინა მდებარი საზღვარი ესე კრებისა, თუ რა არს შეუწყნარებელ ამას შინა ხატი მადიდებლობისა. — არაა თქვა ჭეშმარიტმან მან შეკრებულმან ირემთა უბიწოთამან ხარკიდონს, რომელნიცა შემორკბეს(!) ახლად აღმოჩენილთა ვეშაბათავის..." 12r—v.

შენიშვნა: მოსდევს: „7. ეხილეთ სხაიცა წამება დღესასწაულთა ჩუენთა ჭეშმარიტისა მისე იაკობს(!) ნაერ ერთბუნებიათა ებისკოპოსისა..."

8. „[დასამ]ხობელად უმაღლოთა ერთბუნებიათა, თუ რა ესათვის აღიდეს ეკკლესიისაგან თვისისა საიდუმლო მეშვიდე. ესე იგი არს ცხება უკანასკნელი. — მწყემსნი, რომელთა აქუნდა შესახედავი ცხოვართა, განსრულნი მდინარესა ეკკლესიისა(!) შორის გამოავალსა იცნეს რა მგელ მძვინარე, რომელნიცა იხილნა დიდმან მნათობმან ყოვლისა სოფლისამან გრიგორი მოწამემან..." 14r—15v.

წყდება: „მართალ არსა ცილისწამება შენი ანუ არა: ჭი უბადრუკო..."

გეოგრაფიული (ანოტირებული) და ისტორიულ პირთა საძიებელი. XIX

6 ფ.; 35×21,5; ქალაღი; უყდო; მხედრული, საზედაო ასოები მოვარულით; თავ-ბოლო-ნაკულული; [XIX ს.]; ჭვირნიშანი: 1828 წ.

1. [საქართველოს ციხეები]. — „113. თბის ციხე...“ 1r—2r.

შენიშვნა: ციხეების ჩამოთვლას მოსდევს ავტორის შენიშვნა: „თუმცა არიან სხუანიცა ციხენი შრავალნი, უსახელოებისა გამო დამკშინენ რომელიმე და რომელიმე იქმნება შემცდა. რომელ აქ ვერ მოიხსენენ, უკეთე გწადდესო, აღწერასა შინა იძიეთ. და ეგრეთვე შემოხსენებულთა ციხეთა აღშენება, თუ ვისგან აღშენებულან, მუნ სცნობთ“ (2r).

2. „მდინარენი უდიდესნი, რომელნიმე უწინარეს განყოფილებიან საქართუ შლოხსა არიან, ანუ რომელთა ჰქონან თევზნი, ანუ სახელნი რით ეწოდათ, აქვე მოიხსენებთან და ესე მდინარენი ანბანსა ზედან წერილან. — 1. აღგეთის მდინარე გამოსდის კლდეკარსა და მოდის აღმოსავლეთად...“ 2r—6r.

3. „ხოლო რადენი ტბანი არიან დიდნი და მცირენი, აეცხიანნი და უთევზონნი. — 1. აბოცის დაბის ტბა მცირე, ახალქალაქის წყალი გამოზდის, უთევზო...“ 6v—7r.

შენიშვნები: 1. ციხეების, მდინარეებისა და ტბების სახელწოდებები ანბანის რიგზეა დალაგებული.

2. მდინარეებისა და ტბების დახასიათება აღებულია ვახუშტი ბატონიშვილის წიგნიდან: „აღწერა სამეფოსა საქართველოსა“, თბილისი, 1941, გვ. 33, 34, 46 და ა. შ.

4. „მეფენი საქართველოხსანი. — 1. ფარნავაზ“. 7r—8v.

შენიშვნები: 1. ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით ჩამოთვლილია საქართველოს მეფეება და მათი გამეფების წლები.

2. მოკლედ დახასიათებულია გიორგი XIII შემდგომი პერიოდი: „99. გიორგი უკანასკნელი — 1798; დავით მეგვიდრე — 1801; რუსთა გადაადგივნეს დავით და განხსნეს მმართველობა დროებითი, სადაცა ისდნენ ლენერალ-მაიორი ლაზარევი, თავადნი ზაალ ბარათოვი, იოანე ჩოლაყაევი, სულხან მდივანი თუმანოვი — 1801, ლუბერნა განხსნეს 1802“ (8r).

5. „მეფენი დამთავარნი აფხაზეთ-იმერეთისანი. — 1. ლეონ“ 8v.

წყდება: „...ხოლო ნარინ დავითმა იწოდა იმერთა მეფობა და არლარა აფხაზთა“.

3042

ღრამოტა მღვდელობისა, მიცემული კათალიკოსის ანტონ მეორისაგან
 ეგნატე იოსელიანისადმი. 1810 წ.
 გადატანილია Sd ფონდში № 2342.

(1265)

3046

სვეტიცხოვლის საგალობლები. XVIII

16 ფ.; 16×11,5; ქალაღი; უყდო; ნუსხური; სათურები და საზედაო ასოები სინგურით,
 ნაკლული: [XVIII ს.]; კვირნიშანი: სამი შოვიარ.

[სვეტიცხოვლის საგალობლები]. — „...ამას სვეტსა ცხო-
 ველსა, რომელსა უხილავად ანგელოსნი უპირობენ და უგალობენ და ადიდებ-
 ბენ...“ 1r—16v.

წყდებ: „...წმიდათა მოწამეთა სასოებთა, ეამად-ეამად სახილველო
 ბრწყინვალეო...“.

შენიშვნა: ხელნაწერის შედგენილობა: ა. „გალობა პირველი სვეტისა ცხო-
 ველისა, სძლისპირი ბ გზის, დასდებელი ვ. სვეტო ნათლისაო, ბრწყინვალედ
 განათლებულო, განმანათლე მგალობელი დღესასწაულისა შენისა. გალობა ა,
 სძლისპირი“ (5v—6v).

ბ. „სხუად გალობა მეორე სვეტის ცხოველისა, თქმული უფლა-
 სად ბესარიონ კათოლიკოსისა, სძლისპირი ბ გზის, დასდებელი ვ“ (7r).

გ. „გალობა გ. სძლისპირი“ (8r—10r).

დ. „გალობა დ. სძლისპირი“ (10v—12r).

ე. „გალობა ე. სძლისპირი“ (12r—13v).

ვ. „გალობა ვ. სძლისპირი“ (13v—16v).

(1266)

3047 (Q—744)

ს.-ს. ორბელიანი, სიბრძნე სიცრუისა. 1759

26 ფ.; 27×18,5; ქალაღი; უყდო; ფრაგმენტი; მხედრული, დასაწყისები სინგურით; და-
 ზიანებულია: 1, 2, 19—24 ფფ; გადამწერი — მღვდელი გიორგი ალექსის ძე (26v); 1759 წ.
 (26v).

[ს.-ს. ორბელიანი, სიბრძნე სიცრუისა]. — „...[რომე შიგან
 შესვლასაც არ აღორსებდნენ, არ თუ დაჯდომილიყო. მან კაცმან, [რა კაცი]
 ეგრე მჯდომი ნახა, ერთი მოსამსახურე კაცი შეუყენ[ა]...“ 1r—26v.

შენიშვნები: 1. S—3047 ხელნაწერი აღმოჩნდა ფრაგმენტი Q—744 ხელნა-
 წერისა, ამიტომ ეს ორი ხელნაწერი ვაერთიანდა.

2. „სიბრძნე სიცრუის“ ხელნაწერთა შორის ეს ხელნაწერი ყველაზე აღ-
 რინდელი თარიღიანი ნუსხაა.

3. Q—744 ხელნაწერი 1942 წ. მუზეუმს გადმოსცა შ. რუსთაველის სახე-
 ლობის ლიტერატურის ინსტიტუტმა.

4. ხელნაწერის შედგენილობა: იწყება ზ რვეულის მე-2 ფურცლიდან (1r)
 და გრძელდება თ რვეულის მე-3 ფურცლამდე (18v), (შდრ. „ს.-ს. ორბელი-
 ანის სიბრძნე სიცრუისა“, 1957, თბილისი, გვ. 75—102). 18v-სა და 19r-ს შო-
 რის აქლია I ფ. 19r-დან იწყება თ რვეულის მე-5 ფ. და გრძელდება ი რვეულის

მე-2 ფ-მდე (24v), (შდრ. იქვე, გვ. 104—112). ი რვეულს მოსდევს იბ რვეული-დან შემორჩენილი მხოლოდ ბოლო ფურცელი (25r), (შდრ. იქვე, გვ. 142—144). ხოლო იბ რვეულს — „სიბრძნე სიცრუის“ ბოლო ფურცელი (26r), (შდრ. იქვე, გვ. 150).

5. ამ ხელნაწერის შესახებ იხ. დასახ. გამოცემა, გვ. 277.

6. 26v-ზე თხზული ასოებით წერია: „ფარსადან“.

ანდერძი (გადამწერისა) მიწერილია არაკალიგრაფიული ხელით: „უქმად მაშვრალი დეკანოზის ალექსის ძე, გლახაი უღირსი მღვდელი გიორგი, ყოველთა უკანასკნელი, მღუფელად არა ღირსი. უფალნო ჩემნი, ნუ გამიწერებთ მოცალეობისა ამისთვის. მაისს ე. ქორონიკონს უმე“ (26v).

მინაწერები: 26r-ზე გაკეთებულია მინაწერები.

(1267)

3048

მოქცევა მირიან მეფისა. XVIII

7 ფ.: 22×17; ქალაღი: კოლენკორგადაკრული მუყაოს ყდა; მხედრული, საზედაო ასოები მთავრულით, სინგურით; ფრაგმენტი; [XVIII ს.]; ჭვირნიშანი: ირემი, ზევით გვირგვინი, ასოები P, Ф, С, Я, [17]81 წ. (ფ. 3, 4).

„მოქცევა მირიან მეფისა და მის თანა ყოვლისა ქართლისა წმიდისა და ნეტარისა დედისა ჩუჭნისა ნინა მოციქულისა მიერ. — პირველად უკვე ვახსენოთ ცხოვრება წმიდისა და ნეტარისა დედისა ჩუჭნისა და ყოვლისა ქართლისა განმანათლებელისა ნინა მოციქულისა...“ 1r—7v.

წყდება „...ხოლო იგი დაეცა პირთა ზედა თვსთა...“.

შენიშვნები: 1. ტექსტი მცირეოდენი განსხვავებით მოსდევს საბინინის მიერ გამოქვეყნებულ „მოქცევა მირიან მეფისა და მის თანა ყოვლისა ქართლისა წმიდისა და ნეტარისა დედისა ჩუჭნისა ნინო მოციქულისა მიერ“. (შდრ. საბინინი, საქართველოს სამოთხე, პეტერბურდი, 1382, გვ. 119—155).

2. ხელნაწერს აკლია 5v-სა და 6r-ს შორის (შდრ. იქვე, გვ. 122—123) და 6v-სა და 7r-ს შორის (შდრ. იქვე, გვ. 123—124).

3. აღწერილია ექ. თაყაიშვილის მიერ (იხ. Описание, II, გვ. 704).

(1268)

3049

ფსალმუნი. XVII—XVIII

26 ფ.: 20×14,5; ქალაღი: ყდიანი, ახალი აკინძული; ნუსხური, ფსალმუნთა მუხლები დასაწყისები მთავრულით, სინგურით; ფრაგმენტი; [XVII—XVIII სს.]; ჭვირნიშანი: ვარსკვლავი, ნახევარმთვარე და გვირგვინი (ფფ. 8, 9).

[ფსალმუნი]. — „...და საკრავებდნი(!) მისნი ძეთა კაცთასა. აღა-შ[ა]ლლონ იგი კარებულსა შორის ერსა...“ 1r—26v.

წყდება: „...ნათესავი აქებდენ საქმეთა შენთა...“.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი იწყება 106 ფსალმუნის 31-ე მუხლით და გრძელდება 117 ფსალმუნის 15-ე მუხლამდე (8v), (შდრ. ფსალმუნის ძველი ქართული რედაქციები X—XIII საუკუნეთა ხელნაწერების მიხედვით, გამოსცა მზექალი შანიძე მ., ტექსტი, თბილისი, 1960, გვ. 302—325). 8v-სა და 9r-ს შორის

აკლია. 9r-ზე იწყება 118 ფსალმუნის 22-ე მუხლი და გრძელდება 118 ფსალმუნის 150-ე მუხლამდე (14v), (შდრ. იქვე, გვ. 331—349). 14v-სა და 15r-ს შორის აკლია. 15r იწყება 120 ფსალმუნის მე-8 მუხლის ბოლოდან და გრძელდება 131 ფსალმუნის მე-11 მუხლამდე (18v), (შდრ. იქვე, გვ. 355—368). 18v-სა და 19r-ს შორის აკლია. 19r იწყება 134 ფსალმუნის მე-5 მუხლიდან და გრძელდება 144 ფსალმუნის მე-5 მუხლამდე (26v), (შდრ. იქვე, გვ. 372—396).

2. ხელნაწერს ანმეტობა ახასიათებს.

3050

ლოცვანი, (ფრაგმენტი)

შეუერთდა A—1110 ხელნაწერს.

(1269)

3051

დანიელ წინასწარმეტყველი, ასოთ სამღერელი და წიგნი სასიზმრო. XVI

15 ფ.; 26×18,5; ქალაღი, მოყავისფრო; უყდო; დაშლილი; ფურცლები დაზიანებული, დახეული; ნუსხური; სათურება და საზედაო ასოები სინგურით; ფრაგმენტი; [XVI ს.].

1. [დანიელ წინასწარმეტყველი, ასოთ სამღერელი]. — „...თუ თხემი ემღერდეს, ქველმწიფებამ მიეცეს, რომელ ღირს იყოს, ანუ გზასა წავიდეს უცხოებასა...“ 1r—3v.

2. „სახელითა ღმრთისადათა წიგნი სასიზმროა(!). თქმული დანიელ წინასწარმეტყველისაჲ, რომელი თქუა სიზმრისათჳს კაცისა ასოთა ზედა მოწველილი(!). — რომელი თავისა თავსა უცემელად გაგებულსა ხედვიდეს და მიგვნიდეს(!), იგი ცემულსა თავისა უზუცესა(!) განეშოროს...“ 4r—15v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერის შედგენილობა:

ა. „გზაჲ განბჭობისაჲ და ჩინებაჲ დიდებისაჲ მეფეთა დ[ა] მთავართაჲ (6v—7v).

ბ. „საქმენი გაძართებულნი აბჯრისა შენისაჲ, სამოსლსა(!), სამქაველთა და კაცისა საღმობათაჲ“ (7v—9r).

გ. „საქმე გაგებულ[ი] ჭორცისა კამისაჲ, სარგებელისაჲ და საენებელისაჲ და ნახქე[ი] პირ[უ]ტყუთა“ (9r—v).

დ. „საქმე მსაგებული ორბთა, არწივთა, ყუფეთა და...“ (10r—v).

ე. „...ქურციკთა, პირტყუთა და ცეცხლისაჲ“ (10v—11v).

ვ. „...ჯორთაჲ, აქლემთაჲ...“ (12r—v).

ზ. „...გაგებული ერბო-ყველსაჲ(!) და ძმრისაჲ, ხუარბლისა მქარქაილბტისაჲ(!), ხილთაჲ, უჭულურთაჲ და ყოველთაჲ“ (12v). მომღვენო 13r—v-ზე ახალი თავის ფრაგმენტი, ახსნილი რას ნიშნავს უფლის, ანველოზისა და მოწამეთა ნახეა სიზმარში.

თ. „იდ კარი. მზისა, მთოვარისა, ვარსკელ[ა]ვეთა და ღ[რ]ებულთაჲ და ნისლისაჲ“ (13v—14r).

ი. „პილეთაჲ(!) წყალთა, ზღვათა...“ (14r—v).

2. ასოთ სამღერელი (1r—3v) დაწერილია ორ სვეტად, სიზმრის ახსნა კი (4r—15v) ვაბმული ტექსტია.

3. სიზმრის ახსნას უძღვი: „...უწყებამ არს სიციცხლისა და სიყუდლისა... და სიგლახიისა და სიმკმუნერისა, სიმდიდრისა, ბრუქმისა

და გამარჯვებისა და ყოვლისა საქმისა აღმასრულებელი(!) არს, ვითაცა სიზმარი ნახოს..." (4r).

4. მე-15 ფურცლის მხოლოდ ფრაგმენტია შემორჩენილი. იკითხება: „მკალი ნახოს...“ ეს ფურცელი უნდა იყოს ფრაგმენტი იმ თავიდან, რომელშიც ახსნილია, რას ნიშნავს მწერის ნახვა სიზმარში.

(1270)

3052

არსენ ბერი, ანდერძი დავით აღმაშენებლისა. XIX

2 ფ.; 35×22,2; ქალაღი; მხედრული; [XIX ს.]; დაუწერელია 2r—v.

[არსენ ბერი]. „ანდერძი დავით აღმაშენებლისა, რომელიც წარმოუთხრა ჟამსა მიცვალებებისა თვისისასა მოძღვარსა თვისსა არსენის და პირით მისით ყოველთა სამღვდელოთა დიდებულთა თვისთა. — გიბრძანებს და მოგახსენებთ მეფეთა მეფე დავით დღეთა შინა სიკვდილისა და სოფლით გასვლისა მისისათა ჩემ მიერ უნდოსა და უღირსისა მლოცველისა მათისა ბერისა პირითა...“ 1r—2v.

შენიშვნები: 1. ანდერძს უძველეს ცნობა: „ესე ვადმოწერილ არს ძველისა წიგნისაგან, რომელიცა იპოვეს გაენათის მონასტერსა შინა, ესრეთ იტყოდინ“ (1r).

2. გამოცემულია საბინინის მიერ (იხ. საქართველოს სამოთხე, 1882 წ., გვ. 512—513).

3053

ცხოვრება მეფის გიორგის მეცამეტისა.

გადატანილია პლ. იოსელიანის არქივში № 41—45.

(1271)

3054

სიტყვა ბოსუეტისა. XIX ს-ის I ნახ.

21 ფ.; 34,5×22; ქალაღი, ცისფერი; ქალაღის ყდა; მხედრული; [XIX ს. I ნახ.]; „კვირნიანი: 1802 წ.“

„სიტყვა ბოსუეტისა. — ყოვლად მოწყალე კელმწიფე, თქმულა და აღუავლენ თქმულსა იესო ქრისტესსა...“ 1r—17v.

შენიშვნები: 1. ზოგან კიდევ გატანილია ტექსტში ხმარებული სიტყვების სინონიმები: „მიხედულად — განმზურად“ (2r). „პატიესა — ვნებასა“ (3r). ასევე: 6r, 7r, 10r, 14r, 16r-ზე.

2. 18r—21v უკავია რუსულ ტექსტს, რომელიც სისამართლო დავას ეხება.

3. ყდაზე გადაწერის ხელით ჩამოწერილია სიტყვები: „მშვიდობა, სულგრძელება, სახიერება“ და ა. შ.

4. ყდაზე ჩამოწერილია სომხური ასოები სათანადო რიცხვობრივი შესატყვიებისათ. სომხურად წერია: „დასაბამითგან 5422; 1813“. დაწერილია იმავე მელ-

ნით, რომლითაც ტექსტია გადაწერილი, ეს მინაწერი გადამწერს უნდა ეკუთვნოდეს.

5. ამ ხელნაწერის შესახებ იხ. ტ. რუხაძე, ქართულ-რუსული ლიტერატურული ურთიერთობის ისტორიიდან, XVI—XVIII სს., თბილისი, 1960, გვ. 201.

3055

ქალაქდები ათონის მონასტრის შესახებ.

გადატანილია პლ. იოსელიანის არქივში № 23—25.

3056

ცნობები და შენიშვნები საქართველოს ეკლესიებისა და მონასტრების შესახებ.

გადატანილია Sd ფონდში № 2343, ნაწილი კი პლ. იოსელიანის არქივში № 18.

3057

ქალაქდები მღვდელ ონისიმე იოსელიანის შესახებ.

გადატანილია Sd ფონდში № 2344—2350.

3058

სია მეფეთა და ეკლესიის გამგეთა ქართლისათა.

გადატანილია Sd ფონდში № 2351—2356.

3059

გუჯრები და გუჯრის პირები.

გადატანილია Sd ფონდში 2357—2367, ხოლო ნაწილი პლ. იოსელიანის არქივში № 19.

3060

წარწერანი ეკლესიებისა და სხვადასხვა ნივთებისა.

გადატანილია პლ. იოსელიანის არქივში № 33—35.

3061

ათონის ხელნაწერთა სია.

გადატანილია პლ. იოსელიანის არქივში № 2.

კრებული. XIX ს. I მეოთხედი

166 ფ.; 21X16,5; ქალაღი: ცისფერი და თეთრი; ქალაღის ყდა: მხედრული; სათაურები სინგურით; აკლია: ერთი ფურცელი 9v-სა და 10r-ს შორის, 163v-სა და 164r-ს შორის; დაუწერელია: 86v, 146v—159r; 7r-დან 96v-მდე გადაწერილია 1813 წ. (96r), დანარჩენი ნაწილი — [XIX ს-ის I მეოთხედში]; კვირნიშნები: ცისფერი ქალაღისა 1812 წ., 1809 წ.; თეთრი ქალაღისა 1816წ. შემკვეთი — სტეფანე მამულაოვი (96r), გადაწერი — მოსესა ბახტის ძე ყორღანოვი (96r).

1. წიგნი ბარამ ფალავნისა, ურუმეთის კელმწიფის ძისა. ამოდსაკითხავი და სასიამოვნოდ სასმენელი. — ქვეყანასა ურუმეთისასა იყო კელმწიფე ქიშვარ, გაძრიეღებული, უკლებული, მორკმული, მოვლენილი და სიმდიდრისაგან ვალაღებული... 7v—95v.

შენიშვნები: 1. ტექტი „ბარამიანის“ ვრცელი ვარიანტია (იხ. ექ. თაყაიშვილი, Описание, I, გვ. 557).

2. გამოცემულია ექ. თაყაიშვილის მიერ (იხ. ბარამიანი, ამბავი ბარამისა და გულადამისა, თფილისი, 1901 წ.).

ანდრძი (გადაწერისა): „უერთბუღლ(!) იყოს, ვინცა ამისთანა და ანუ თუ სხვა რიგი ამბვის წიგნები ნახოს და ის გარდაწეროს და იმაზე იკირნახულოს ამაღ, რომ ქვეყანაზე პირველი ამბები არა ამოვარდეს და მათ ფალავნთა ამბავნი გაახლოს(!). შესაქცევრადაც დიახ კარგია, და თუმცა მწიგნობარს ჩაუვარდეს ვისმე, თვით კიხხვით შეექცევა და სხვათაც შეაქცევს. აგრეთვე ყმაწვილმან რომ კიხხვით ამგვარი წიგნები გატეხოს, მრავალსა შეიმატებს და კი მსწავლული შეიქნება. მრავალს ადგილს გამოიყენებს სამღვთოთ თუ საეროთ, კელმწიფეებთან თუ ამხანაგებთან. ეამი მოხვდება, რომ მრავლის წიგნის კიხხვა დიდათ გამოადგეს.

აღიწერა ესე წიგნი ბარამიანი ეამსა რუსეთის დიდებული კელმწიფის ალექსანდრ პავლოვიჩისასა. მას ეპყრა თავისი საბრძანებელი სრული რუსეთი და მას მსახურებდნენ: საჭართელო, ქართლქი სრული, ყახახი, ბორჩალო, განჯა, შუში და ყარაბაღი და სხვაც მრავალი. შესრულდა წიგნი ესე ბარამიანი წერითა ველითა პატრონისა მისივე ყორღანოვი ბახტის ძის მოსესისათა და ახლად პატრონისათა ბატონი სტეფან მამულაოვისათვის. უფალმან მრავალ-ეამიერ მყოს და მოახმაროს შექცევისა და სიხარულსა შინა და ჩვენდა საგონებლად, ამინ. დასრულდა ესე ბარამიანი თვესა მაისის გასულსა ღ-სა წელსა ჩვიგ, ქორთიკონს ფა. 1813-го года, мая (!) 30-го дня, амин.. რომელმანც ესე წიგნი პატრონისაგან ითხოვით და კიხხვით შეექცეთ და ანუ ისე ჩაგვარდესა, აგრეთვე პატრონსავე უბოგეთ და რომელმანც მიცემა აღარა ინებოთ, თუ ქართველი იყოს, მასამცა რისხავს მამა, ძე და სული წმინდა. თუ სომეხი იყოს, მასამც გაუწერეს წმინდა ლახვარი, და თუ თათარი იყოს, ღმერთი გაუწყურეს. და რომელმანცა მიცემა ინებოთ და არა დაუმალოთ, წყქველა ლოცვათ შეიცილოსთ, ამინ.

ესე წიგნი ადრე არის საკითხავი სპარსელთაგან, თარგმანული ქართველთავე მეფისა ვახტანგისაგან, ჩამივარდა, გარდაეწერე, მეცა ვიშოვე სხვისაგან, და რომ მიამა, შეეასრულე, თვარ ძალა შედგა ვისაგან.

ესე წიგნი ჩემგან ნახა, მყვანდა კარგი მეგობარი, ჩვენ გვიყვარდა ერთმანერთი, მმაზე უკეთ შენაყვარი, ვესურდა ერთად მუდამ ყოფნა, არაოდეს განაყარი და მოიხრა: მეცა გარდმიწერე, შენგნით მქონდეს გაუმყარი.

არ დამზარდა, დაუწერე ბატონ სტეფან მამულაძესა,
ჩვენ მივანდით უკეთესად, სიყვარული ხქონდა გულსა,
რადგან მთხოვა, უარ ვერ ვყავ, აღვასრულე ნება გულსა,
და ოდეს ჳელთა აიღებდე, მახსენებდე ყორღანოვსა.

მე ცოდელი ვითხოვ თქვენგან, რომელმანცა წაიკითხოთ
და ვისაც ვნებდესთ სახსენებლათ, შენდობით არ დამივიწყოთ“ (95v—96v).

2. [მელის წიგნი, არაკი, ლომი ავით გახდა]. — „ლომი ავით
გახდა. მოდიოდნენ ყოველნი ნადირნი სანახავათა და მელამ დაიგვიანა...“ 97r.

შენიშვნა: შდრ. ს. ყუბანეიშვილი, ძველი ქართული ლიტერატურის
ქრესტომათია, II, 1949, გვ. 309, არაკი 74. გამოყენებული ტექსტი რედაქციულად
განსხვავდება ხელნაწერის ტექსტისაგან.

3. ..მუნასიბი, თქმული მეფისათეიმურაზისაგან, გან-
კობა ვარდისა და ბუღბუღისა. —

პე. არსისა შემოქმედო! შე[ნ]გან არის ყოვლი ფერი...“ 98r—108r.

შენიშვნები: 1. თეიმურაზ I ოხულებათა სრულ კრებულში (აღ. ბარა-
მიძისა და გ. ჭავჭავაძის რედაქციით, ტფილისი, 1933) ეს ხელნაწერი გა-
მოყენებული არ არის.

2. ხელნაწერის ტექსტი რედაქციულად მიჰყვება H-59 ხელნაწერის „ვარდ-
ბუღბუღისა“ ტექსტს. H-59 ხელნაწერი მოსესა ყორღანოვის გადა-
წერილია.

ანდერძი (გადაწერისა): „ესე ლექსი ერთგან ვნახე ბუღბუღსა და ვარდზედ
თქმული,

მეც მოსესამ გარდავერე, რადგან იყო პირველ თქმული, ამინ“.
(108r).

4. სხვადასხვა თემაზე ამოღებულნი ტაეპები „ვეფხისტ-
ყაოსნიდან“ და „ფსალმუნნიდან“:

1. ნიშანზედ მაყრული. —

იგი საძღვნიდ მისად დასხნეს, ვისი შუქი ანათობდა.

2. ტახტის დადგმაზედ. —

მათ ქალ-ყმათათვის საჯდომი დაედგათ თეთრ-ძოწეული.

3. ტანთ ჩაცმაზედ. —

ადგა და კაბა ჩაიცვა, მჯობი ყოვლისა მთვარისა.

4. წასვლაზე. —

მთვარე მცხრალი, გავსებული მივა მზისა შესაყრელად.

5. მისვლაზედ. —

მივედით მისსა ქალაქსა ტურფასა, მაგრამ ცოტასა.

6. სახლიდამ ქალთან მისვლაზედ. —

მოდი, ნახე ვარდი შენი, უმჰკნელი და დაუმჰკნარი.

7. ქალთან სახლში შესვლაზე. —

გამოჩნდა მთვარე ნათლითა გარე შუქმონავანითა.

8. საყდარში შესვლაზე. —

უნარის შეყრა ვარდისა, არ ერთგან შეუყრელისა.

9. საყდრიდამ გამოსვლისა. —

აჰა, მიხვდა შესაფერი ყმა ქალსა და ქალი ყმასა.

10. სუფრაზე სათქმელი. —

მეფეო, ღმერთმან შენ მოგცეს ბედი და ბედნიერობა.

11. კიდევ მაყრული სათქმელი. —

სულა ნათლითა აივსო სახლი, შუკა და უბანი.

12. ფსალმუნი. —

აკურთხე გვირგვინი ამის წელიწადისა სიტკბოებითა შენითა, უფალო.

13. კიდევ ფსალმუნი. —

დაადგა თავსა მისსა გვირგვინი ქვისა მისგან უფასონი...“ 108v.

5. [დავით გურამიშვილი]. „კაცისა და საწუთროსაგან ცილობა და ბჭობა და ერთმანერთის ძვირის ხსენება. —

ჰაი, ჰაი ეს საწუთრო რას სტყუის და რას უპირობს...“ 109r—114v.

შენიშვნა: გამოცემულია (იხ. დავითიანი, 1955, გვ. 227—256).

6. [დავით გურამიშვილი]. „ხარების დღის ქება და შესმაყოვლად წმინდისა მარიამისა. —

ქალქანწულმან მარიამ წმინდათ თეი ატარა...“ 114v.

შენიშვნა: გამოცემულია (იხ. დავითიანი, 1955, გვ. 185). ხელნაწერში „ხარების“ მხოლოდ პირველი სტროფაა, შემდეგ მოსდევს ორტაყიანი ლექსი:

„რამეთუ გეოდე, უფალო, ვიხზოე შემინდო,

შენი ვარ მონა, წყალობა შენვე დამმართო“ (114v).

7. „კარი პირველი ლელი-მიჯნურისა პირველად სპარულად ნათქვამი და მეორედ ახლად ნათქვამი ლექსად პატრონის თეიმურაზისაგან. —

ღმერთო, რომელი თვით სიბრძნე ხარ სიბრძნის მომცემელობით...“

115r—146r.

შენიშვნა: თეიმურაზ I თხზულებათა სრულ კრებულში ეს ხელნაწერი გამოყენებული არ არის. ხელნაწერის ტექსტი რედაქციულად მიყვება H—59 ხელნაწერის „ლელი-მიჯნუნიანის“ ტექსტს (შდრ. დასახ. გამოცემას, გვ. 24—59).

8. [თეიმურაზ I], „ანბავი უსუთ-ზილიხანიისა ლექსად. —

მიჯნურთ ანბავი შემოკრება(!) წიგნსა ჩემგან თქმულებასა...“

159r—163v.

წყდება: „...დამეხოცენ, მარტო დავრჩი გლახ ლახვართა დასაძგერად...“

163v.

შენიშვნები: 1. თეიმურაზ I თხზულებათა სრულ კრებულში ეს ხელნაწერი გამოყენებული არ არის. ხელნაწერის ტექსტს რედაქციულად აკლია პოემის შესავალი. 161v-ზე გამოჩენილია 45-ე სტროფი. ხელნაწერს რედაქციულად აკლია: 162r-ზე — 51—55 სტროფები, 162v-ზე — 60-ე სტროფი, 163v-ზე — 66—162 სტროფები (შდრ. დასახ. გამოცემას, გვ. 60—98).

2. „ოსებ-ზილიხანიანის“ 187, 189 და 309 სტროფები ხელნაწერის 97v-ზეა, ხოლო 105 სტროფი — 166r-ზე (შდრ. დასახ. გამოცემას, გვ. 83, 98, 73).

9. [მელის წიგნი, არაკი, ერთი კაცი იყო, ანჩხლი ცოლი ჰყვანდა]. — კაცი ერთი იყო და მას ანჩხლი ცოლი ჰყვანდა, მუდამ ქარსა ავად ეპყრობოდა...“ 164r—165r.

შენიშვნა: შდრ. ს. ყუბანეიშვილი, ძველი ქართული ლიტერატურის ქრესტომათია, II, გვ. 322, არაქი 122. გამოცემული ტექსტი რედაქციულად განსხვავდება ხელნაწერის ტექსტისაგან.

10. [მელის წიგნი, არაქი, ერთს სულელს აბაზი ჰქონდა, ვირი უნდა ეყიდნა]. — „ერთ კაცს ერთი აბაზი ჰქონდა, უგონო და უმეცარი იყო...“ 165v—166r.

შენიშვნები: 1. შდრ. ს. ყუბანეიშვილი, ქართული ლიტერატურის ქრესტომათია, II, გვ. 308, არაქი 70. გამოცემული ტექსტი რედაქციულად განსხვავდება ხელნაწერის ტექსტისაგან.

2. ეს ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექ. თაყაიშვილს. იხ. Описание, ტ. I, გვ. 543—547.

მინაწერები: 1. (გადაწერისა):

„ესე წიგნი სტეფანასი; გვარად არის მამულთვი,

იკითხვედეს შესაქცევრად, ჰქონდეს მუდამ სიხარული.

ღმერთმან მისცეს ძენი ორნი, ერთი მნათობი ასული,

და ყრმანი ლომ-ვეფხვთა ნაკვეთად, ქალნი ქალურად ნახული“ (2r).

2. 2v—3r-ზე მიწერილია ცხრა სტროფიანი ლექსი:

„Песня — В час разлуки пастушок
Слезный взор склонил в поток“.

(127?)

3065

ტროპარნი და კონდაკნი. XIX

70 ფ.: 18×10,5; ქალალი; მხედრული; სათაურები და საზედაო ასოები სინგურით; ნა-
ვლული: [XIX ს.]; კვირნიშანი: 1819.

[ტროპარნი და კონდაკნი]. 1. [ნოემბერსა იბ]. — „...ამისთჳცა ყოველნი აღმასრულებელნი ჰხსენებისა შენისანი გადიდებთ მოწყალებისა თა-
ნა მოსახელეო...“ 1r.

2. „იგ. წმიდათა შორის მამისა ჩუჴნისა იოანე ოქროპირისა კოს-
ტანტინ უპოლელ მთავარეპისკოპოსისა, ხსნილი ღვინითა და
ზეთითა...“ 1r.

3. „იღ. წმიდისა და ყოვლად ქებულისა ფილიპპე მოციქულისა
ერთისა ათორმეტთაგანისა, ხსნილი თევზითა...“ 1v.

4. „იე. წმიდათა მოწამეთა და აღმსარებელთა გურიია, სამონა და
აბიბოსი. აქა იწყების მარხუა შობისა...“ 2r.

5. „ივ. წმიდისა და ყოვლად ქებულისა მოციქულისა და მახარებე-
ლისა მატთესი...“ 2v.

6. „[იზ]. ტროპარი მოწამისა [გრიგორისი]...“ 3r.

7. „იშ. წმიდათა მოწამეთა პლატონ და რომანოსისა...“ 3v.

8. „ით. წმიდისა წინასწარმეტყველისა აბდიასი და წმიდისა
მოწამისა ვარლამისა...“ 3v.

9. „იკ. წინა დღე ტაძრად მიუყანებისა ყოვლად წმიდისა ღმრთისმშო-
ბელისა...“ 4r.

10. [ნოემბერსა 21. ღმრთისმშობლისა მარიამისი] 5r.

11. [ნოემბერსა 23. „წმიდისა მოციქულისა ფილიმონისი“.
[ამასვე დღესა] „მამისა ჩუენისა ამფილოქეიკონელ მთავარეპის-

- კოპოსისა, გრიგოლი აკრაკანტელ ეპისკოპოსისა...“ 5v.
12. [ნოემბერსა 25, „წმიდისა ქალწულ მოწამისა ეკატერინასი, მასვე დღესა წმიდისა მოწამისა მეტკვირისი, ... მამათა ჩუენთა და მღუდელთ-მოწამეთა კლემენტოს რომთა პაპისა და პეტრე ალექსანდრიელი ს...“ 6r.
13. [ნოემბერსა 26, „წმიდისა მამისა ჩუენისა ალკვი მესვეტისა...“ 6r.
14. [ნოემბერსა 27, „წმიდისა დიდისა მოწამისა იაკობ სპარსისა...“ 6v.
15. [ნოემბერსა 28, „წმიდისა ღირსისა მამისა და მოწამისა სტეფანე ახლისა და წმიდისა მოწამისა ირინახოსი...“ 7r.
16. [ნოემბერსა 29, „წმიდისა მოწამისა პარამონისი და წმიდისა მოწამისა ფილიმონისა. მასვე დღესა ღირსისა აკაკისა, მასვე დღესა წმიდისა მღუდელ-მოწამისა აბიბოს, ნეკრესის ქალაქისა...“ 7v—8r.
17. [ნოემბერსა 30, მოციქულისა ანდრიაჲსი] 8r.
18. [დეკემბერსა 1, „წმიდისა წინასწარმეტყველისა ნაომისა...“ 8v.
19. [დეკემბერსა 2, „წმიდისა წინასწარმეტყველისა ამბაკომისა, მასვე დღესა წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ისე წილკანის ეპისკოპოსისა ათორმეტთაგანისა...“ 9r.
20. [დეკემბერსა 3, „წმიდისა წინასწარმეტყველისა სოფონიასი...“ 9v.
21. [დეკემბერსა 4, „წმიდისა მოწამისა ბარბარასი და ღირსისა მამისა ჩუენისა იოანე დამასკელისა...“ 9v—10v.
22. [დეკემბერსა 5, წმიდისა საბაჲსი] 10v.
23. [დეკემბერსა 7] „ამბროსი მედიოლანელ ეპისკოპოსისა...“ 11r.
24. [დეკემბერსა 8, „ღირსისა მამისა ჩუენისა პატაპისი...“ 11v.
25. [დეკემბერსა 9, წმიდისა ანაჲსი] 12r.
26. [დეკემბერსა 10, „წმიდათა მოწამეთა მინა, ერმოგენი და ევლრაფოსი...“ 12v.
27. [დეკემბერსა 11, „ღირსისა მამისა ჩუენისა დანიელ მესვეტისა...“ 13r.
28. [დეკემბერსა 12, „წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა სფირიდონსაკვირველთმოქმედისა...“ 13r.
29. [დეკემბერსა 13] „წმიდისა მოწამისა ლუკია ქალწულისა...“ 13v.
30. [დეკემბერსა 14] „წმიდათა მოწამეთა თვირსო, ლევკი, ფილიმონ, აპოლონ, არიანე და კალინიკესი...“ 14v.
31. [დეკემბერსა 15, „წმიდისა მღუდელმოწამისა ელევთერისა და ღირსისა მამისა ჩუენისა პავლე ლატრელისა...“ 15r.
32. [დეკემბერსა 16, „წმიდისა წინასწარმეტყველისა ანგეასი...“ 15v.
33. [დეკემბერსა 17, „წმიდისა წინასწარმეტყველისა დანიილისა და წმიდათა სამთა ყრმათა ანანია, აზაზია და მისაილისი...“ 15v.
34. [დეკემბერსა 18] „წმიდისა მოწამისა სავასტიანესი და მისთანათა... წმიდისა მოწამისა ვონიფანტესი...“ 16v.

35. [დეკემბერსა 20] „წმიდისა მღუღელმოწამისა ეგნატი ღმერთ-
 შემოსილისა...“ 17r.
36. [დეკემბერსა 21, „წმიდისა მოწამისა იულიანე მოწკომიდე-
 ლისა(!)...“ 17v.
37. [დეკემბერსა 22, „წმიდისა ღიდისა მოწამისა ანასტასია მწამლე-
 ლობათა დამსნელისა...“ 17v.
38. [დეკემბერსა 23, „წმიდათა ათთა მოწამეთა კრიტელთა...“ 18r.
39. [დეკემბერსა 24, „წმიდისა მოწამისა ევგენიასი...“ 18r.
40. [დეკემბერსა 25, შობაჲ იესუ ქრისტესი] 18v.
41. [დეკემბერსა 26, წმიდისა ღმრთისმშობლისაჲ. მასვე დღესა]
 „წმიდისა მღუღელმოწამისა ევთიმი, სარდის ეპისკოპოსისა...“
 19v.
42. [დეკემბერსა 27, სტეფანესი, მასვე დღესა] „ბევრთა მოწამეთა,
 ნიკომიდიას დამწვართა...“ 21r.
43. [დეკემბერსა 29, „წმიდათა ჩვილთა ათთობხმეტიათასთა ქრისტეს-
 ივის მოწყვედილთა იროდის მიერ ბეთლემს ურიპასტანის, და
 ღირსისა მამისა ჩუჴნისა მარკელე დაუძინებულთა მონასტრის ძინამღვ-
 რისა(!)...“ 21r.
44. [დეკემბერსა 30, „წმიდისა მოწამისა ანუსიასი...“ 21r. .
45. [დეკემბერსა 31] „ღირსისა ზოტიკე ხუცისა, [მასვე დღესა] ღირ-
 სისა მელანია რომაელისა...“ 21v.
46. [იანვარსა 1] „წმიდათა შორის მამისა ჩუჴნისა დიდისა ვასილი-
 სი, კესარიელ კაბადუკიელ მთავარეპისკოპოსისა“, [მასვე დღესა
 იესუ ქრისტესი] 22r.
47. [იანვარსა 2] „წმიდათა შორის მამისა ჩუჴნისა სილიბისტრო
 რომთა პაპისა...“ 22v.
48. [იანვარსა 3] „წმიდისა წინაწარმეტყუელისა მალაქიასი, მასვე
 დღესა წმიდისა მოწამისა გორდისა...“ 23r.
49. [იანვარსა 4] „წმიდათა მოწამეთა თეოპემპტო და თეონასი,
 მასვე დღესა ღირსისა დედისა სვინკლიკიტასი...“ 23v.
50. [იანვარსა 8] „ღირსისა მამისა ჩუჴნისა გიორგი ხოზიბელისა.
 მასვე დღესა ღირსისა დედისა ჩუჴნისა დომნიკასი, მასვე დღესა წმიდისა
 დიდისა მოწამისა აბოსი...“ 25r.
51. [იანვარსა 10] „წმიდისა მოწამისა პოლიევგეტოსი, [წმიდათა შო-
 რის მამისა ჩუჴნისა გრიგოლი ნოსელ ეპისკოპოსისა, მასვე დღესა
 ღირსისა დომენტიანე მელიტიანელ ეპისკოპოსისა, მასვე დღე-
 სა ღირსისა მამისა ჩუჴნისა მარკიანე ხუცისა...“ 25v.
52. [იანვარსა 12] „წმიდისა მოწამისა ტატიანასი...“ 25v.
53. [იანვარსა 13] „წმიდათა მოწამეთა ერმილე და სტროეტონი-
 კესი...“ 25v.
54. [იანვარსა 14] „ღირსთა მამათა ჩუჴნთა სინას და რაითას მოწყვე-
 დილთა“, [მასვე დღესა წმიდისა მოციქულისა ნინომასი] 26v.
55. [იანვარსა 15] „ღირსისა მამისა ჩუჴნისა პავლე თებელისა და
 იოანე გლახაკისა...“ 26v.
56. [იანვარსა 16] „ყოვლად ქებულისა მოციქულისა პეტრესი...“ 26v.
57. [იანვარსა 17, მამისა ანტონისი] 28r.

58. [იანვარსა 18] „მამათა ჩუენთა ათანასი და კირილე ალექსანდრიისა მთავარეპისკოპოსთა...“ 28r.
59. [იანვარსა 19] „ღირსისა მამისა ჩუენისა მაკარი მეგვიპტელისა...“ 28v.
60. [იანვარსა 20. „მამისა ჩუენისა] ევთიმისი...“ 29r.
61. [იანვარსა 21] „ღირსისა მამისა ჩუენისა მაქსიმე აღმსარებელისა და წმიდისა მოწამისა ნეოფიტესი. მასვე დღესა წმიდათა მოწამეთა ევგენი, კანდიდოს, ოვალერიანე და აკვილასი...“ 30r.
62. [იანვარსა 22] „წმიდისა მოციქულისა ტიმოთესი და ღირსისა მოწამისა ანასტასი სპარსისა...“ 30r.
63. [იანვარსა 23] „მლუდელოწამისა კლიმიანკირიელისა და წმიდისა მოწამისა ალათანგელოსისა...“ 30v.
64. [იანვარსა 24] „ღირსისა დედისა ჩუენისა ქსენისი...“ 31r.
65. [იანვარსა 25. გრიგოლ დვთისმეტყველისაჲ] 31v.
66. [იანვარსა 26] „ღირსისა მამისა ჩუენისა ქსენეფორესი, მასვე დღესა ჰსენება წმიდისა კეთილმსახურისა მეფისა დავით მესამისა...“ 32r.
67. [იანვარსა 27, იოანე ოქროპირისი] 32r.
68. [იანვარსა 28] „ღირსისა მამისა ჩუენისა ეფრემ ასურისა...“ 32v.
69. [იანვარსა 29] „წმიდისა მლუდელოწამისა ეგნატი ღმერთშემოსილისა...“ 32v.
70. [იანვარსა 30] „მლუდელოწამისა იპოლიტე რომთა პაპისა...“ 33r.
71. [იანვარსა 31] „საკვირველმოქმედთა უვერცხოთა კვიროს და იონანესი...“ 33v.
72. [თებერვალსა 1] „წმიდისა მოწამისა ტრიფონისა...“ 34v.
73. [თებერვალსა 3] „წმიდისა და მართლისა სვიმეონ დვთისმიმქმელისა და ანნა წინასწარმეტყველისა...“ 35v.
74. [თებერვალსა 4] „ღირსისა მამისა ჩუენისა ისიდორე პიუსტიელი...“ 35v.
75. [თებერვალსა 5] „წმიდისა მოწამისა ალათიასი...“ 36r.
76. [თებერვალსა 6] „ღირსისა მამისა ჩუენისა ვუკოლე ზმირინელეპისკოპოსისა...“ 36r.
77. [თებერვალსა 7] „ღირსისა მამისა ჩუენისა პართენილამფსაველეპისკოპოსისა და ღირსისა ლუკა ელადელისა. [მასვე დღესა] ღიდისა მოწამისა თეოდორე სტრატილატისა...“ 36r.
78. [თებერვალსა 9. „წმიდ]ისა მოწამისა ნიკიფორესი...“ 36v.
79. [თებერვალსა 10. „წმიდ]ისა მოწამის ხარალამპისი...“ 36v.
80. [თებერვალსა 11. „წმიდ]ისა მლუდელო-მოწამისა ვლასისი...“ 37r.
81. [თებერვალსა 13. „ღ]ირსისა მამისა ჩუენისა მარტიანესი...“ 37v.
82. [თებერვალსა 14] „ღირსისა მამისა ჩუენისა აექსენტისი...“ 38r.
83. [თებერვალსა 15] „მოციქულისა ონისიმესი...“ 38v.
84. [თებერვალსა 16] „მოწამისა პამფილესი და მისთანათა...“ 38v.
85. [თებერვალსა 17] „წმიდისა მოწამისა თეოდორე ტირონისა. [მასვე დღესა] მამისა ჩუენისა ლეონ რომთა პაპისა...“ 39v.

86. [თებერვალსა 20] მოციქულისა არქიპოსი. [მასვე დღესა] მამისა ჩუშნისა ლეონტიკატანელ ეპისკოპოსისა...“ 40r.
87. [თებერვალსა 21] ღირსისა მამისა ჩუშნისა და საკვირველთმოქმედისა ტიმოთესი, მასვე დღესა წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ეგესტათიანტოქელისა...“ 40r.
88. [თებერვალსა 23] „პოლიკარპე ზმირინელ ეპისკოპოსისა...“ 41v.
89. [თებერვალსა 24. პონაჲ თავისაჲ წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისაჲ] 41v.
90. [თებერვალსა 25] მამისა ჩუენისა ტარასი კოსტანტინუპოლის მთავარეპისკოპოსისა 42r.
91. [თებერვალსა 26] მამისა ჩუენისა პორფირი და ზელ მთავარეპისკოპოსისა. [მასვე დღესა] ღირსისა მამისა ჩუშნისა პროკოპი აღმსაარებელისა...“ 43r.
92. [თებერვალსა 27] ღირსისა მამისა ჩუშნისა და აღმსაარებელისა ვასილისი. [მასვე დღესა] ღირსისა მამისა ჩუშნისა კასიანე რომისა...“ 43v.
93. [მარტსა 1] „ღირსისა მოწამისა ევდუკიასი...“ 43v.
94. [მარტსა 2] „თეოდოტი კვირინელ ეპისკოპოსისა...“ 44r.
95. [მარტსა 3] „მოწამეთა ევტროპი, კლეონიკე და ვასილის კოსი [მასვე დღესა] ღირსისა მამისა ჩუენისა გერასიმე იორდანის პირველისა...“ 44v.
96. [მარტსა 6] წმიდისა მოწამისა კონონისა, [მასვე დღესა] ორმოცდაორთა მოწამეთა, [მასვე დღესა] მოწამეთა ქერსოვნეთის ეპისკოპოსთა ვასილი, ეფრემ, კაპიტონ, ევგენი, ეთერი და მათანათა...“ 44v—45r.
97. [მარტსა 8] „ღირსისა მამისა ჩუენისა თეოფილაქტე ნიკოდომელისა ეპისკოპოსისა...“ 45r.
98. [მარტსა 9. წმიდათა ორმეოცთაჲ] 45v.
99. [მარტსა 10, „წმიდისა მოწამისა კოდრატესი და მისთანათა, [მასვე დღესა] მამისა ჩუენისა სოფრონიერუსალიმელ პატრიარხისა...“ 45v.
100. [მარტსა 12] „ღირსისა მამისა ჩუენისა თეოფანესილრიანელისა...“ 45v.
101. [მარტსა 13] „წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა ნიკიფორე კოსტანტინუპოლელ პატრიარქისა...“ 46r.
102. [მარტსა 14] „ღირსისა მამისა ჩუენისა ვენედიკტესი...“ 46r.
103. [მარტსა 15] „წმიდისა მოწამისა ალაპისი და მის თანა ექუსთა მოწამეთა...“ 46r.
104. [მარტსა 16] „წმიდათა მოწამეთა საბიანე და პაპასი...“ 46r.
105. [მარტსა 17] „ღირსისა მამისა ჩუშნისა ალექსი კაცისა ღმრთისა...“ 46r.
106. [მარტსა 18] „წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა კირილე იერუსალიმელ პატრიარქისა...“ 46v.
107. [მარტსა 19] „წმიდათა მოწამეთა ხერისანთესი და დარიასი...“ 46v.

108. [მარტა 20] „ღირსთა მამათა ჩვენთა, რომელნი მოიხრნეს შავთა მიერ ლავრასა შინა წმიდისა საბასსა...“ 47r.
109. [მარტა 21] „ღირსისა მამისა ჩუჴნისა და აღმსაარებელისა იაკობ ეპისკოპოსისა...“ 47r.
110. [მარტა 22] „მლუდელ-მოწამისა ვასილისი...“ 47r.
111. [მარტა 23] „მლუდელ-მოწამისა ნიკონისი და ორასთა მოწაფეთა მისთა, მის თანავე წამებულთა მისთა...“ 47r.
112. [მარტა 24. „წინა დღესასწაული ხარებისა ყოვლად წმიდისა ღმრთისმშობელისა. [მასვე დღესა ღირსისა მამისა ჩუენისა ზაქარეისი და წმიდათა შორის მამისა ჩუენისა არტემისი...“ 47r.
113. [მარტა 26, წმიდისა მოწამისა გაბრიელისი] 47v.
114. [მაისსა 23, წმიდისა მოწამისა მიხაილისი] 49r.
115. [მაისსა 24] „ღირსისა მამისა ჩუჴნისა სიმეონისი...“ 49v.
116. [მაისსა 26] „წმიდისა მოციქულისა კარპესი, ერთისა სამეოცდაათთაგანისა. [მასვე დღესა მლუდელ-მოწამისა თერაპონისა...“ 50r.
117. [მაისსა 28] „ღირსისა მამისა ჩვენისა ნიკიტა ხალკიდონელ ეპისკოპოსისა...“ 50r.
118. [მაისსა 29] „ქალწულ მოწამისა თეოდოსიასი...“ 50v.
119. [მაისსა 30] „ღირსისა მამისა ჩუჴნისა ისაკისი...“ 51r.
120. [მაისსა 31] „წმიდისა მოციქულისა ერმისი...“ 51v.
121. [ივნისსა 1] „მოწამისა იუსტინესი...“ 52r.
122. [ივნისსა 2] „მამისა ჩუენისა ნიკიფორე კოსტანტინუპოლელ პატრიარქისა...“ 52r.
123. [ივნისსა 3] „წმიდისა მოწამისა ლუკიანესი და სხუათა მისთანათა...“ 52v.
124. [ივნისსა 4] „მამის ჩვენისა მიტროფანე კოსტანტინუპოლელ პატრიარქისა...“ 52v.
125. [ივნისსა 5] „მლუდელმოწამისა დოროთე ტვრისელ ეპისკოპოსისა...“ 53r.
126. [ივნისსა 6] „ღირსისა მამისა ჩუჴნისა ბესარიონ საკვირველთმოქმედისა. მასვე დღესა ღირსისა მამისა ჩუენისა ილარიონ ახლისა...“ 53v.
127. [ივნისსა 7] „მლუდელმოწამისა თეოდოტი ანკვირელ ეპისკოპოსისა...“ 54r.
128. [ივნისსა 8] „დიდისა მოწამისა თეოდორე სტრატილატიისა...“ 54r.
129. [ივნისსა 9] „მამისა ჩუჴნისა კირილე ალექსანდრიის მთავარ ეპისკოპოსისა...“ 54v.
130. [ივნისსა 10] „ტიმოთე პრუსელ ეპისკოპოსისა...“ 55r.
131. [ივნისსა 12] „ღირსისა მამისა ჩუჴნისა ონოფრისა, მასვე დღესა ღირსისა მამისა ჩუჴნისა პეტრე ათონელისა...“ 55r.
132. [ივნისსა 13] „წმიდისა ქალწულ მოწამისა აკვილინასი. [მასვე დღესა] წმიდისა ტრიფილესი, ლევკუსიის ეპისკოპოსისა კიპრელისა...“ 55v.

133. [ივნისსა 14] „წმიდისა წინასწარმეტყუელისა ელისესი და წმიდათა შორის მამისა ჩვენისა მეთოდი კოსტანტინუპოლელ პატრიარქისა...“ 56r.

134. [ივნისსა 15] „წმიდისა წინასწარმეტყუელისა ამოსისი...“ 56v.

135. [ივნისსა 16] „საკვირველთ-მოქმედისა ტუხონ ამათუნტელ ეპისკოპოსისა...“ 56v.

136. [ივნისსა 17] „წმიდათა მოწამეთა მანული, საბაილ და ისმაილისი...“ 57r.

137. [ივნისსა 18] „წმიდისა მოწამისა ლეონტისი...“ 57v.

წყდება: „...ამისთვის ხსენებასა შენსა სიყვარულით პატივს ვჰსცემთ ჩუენ. ყოვლად ბრძენო ლეონტი...“ 57v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი იწყება ვრცელით და წყდება ივრველს ჩათვლით. იბ და ივრველები, აგრეთვე ივრველის 1 და მე-8 ფურცლები აკლია.

2. ხელნაწერში ივნისის თვის მასალა მეორდება 58r-დან 70v-მდე.

3. 4v-დან 60r-მდე სათაურებისა და საზედაო ასოებისათვის გაშვებული ადგილი სინგურით ჩასაწერად. თვის დღეები და სათაურები აღვადგინეთ ვითრგი ათონელის სვინაქსარის მიხედვით (H—1661).

მინაწერები: 1. „დათიკო! ერთი იმორ წინათგანი ეს არის მღ. ვ. კარბელაშვილი. 1898 წ.ოკდ. 10 დღ. შაბათსა“ (62v).

2. მინაწერებია აგრეთვე 24v და 57r.

(1274)

3066

სამართლის წიგნები. 1809

321 ფ.; 36X21,5; ცისფერი ქაღალდი; კოლენკორგადაკრული მუყაოს ყდა; ბოლონაკლული; მხედრული; სათაურები და მუხლების დასაწყისი სინგურით; 1809 წ. IX.4; გადამწერი ნიკოლოზ ბაღინოვი (20r); დაუწერელია: 52v, 53r—v, 54r—v, 55r—v, 129v, 235r—v, 236r—v, 271v, 272r—v; შეუვსებელია გრაფები 40v და 52r-ზე; კვირნიშანი: 1807.

[სამართლის წიგნთა კრებულში]. 1. [სამართალი მოსესი]: „კარი პირველი. დასაწყისი წმინდისა სამართლისა, რომელი მოსცა ღმრთისათვის, რომელი დასწერა მან მოსე, წიგნსა მეორე სჯულისსა და გამოვლათასა. მცნება ღმრთისამან, სამართალი მოსესი ა. — მცნება ღმრთისამან, თუ უყავ მამასა შენსა და დედასა შენსა, ვითარცა გამცნო შენ უფალმან ღმრთისამან...“ 57v—67v.

2. [ბერძნული სამართალი]. „ლევან ბრძნისა და კონსტანტინესი და სხვათა კელმწიფეთა მიერ თქმული და განწესება სჯულის კანონი რაოდენიცა ეწეროს წიგნსა ამას შინა, მცირედიცა არ განვაგდო, არამედ ყოველივე ვისმინოთ და ვიყოდცა(!). ა. რომ მოხდეს და დადგეს კაცი ვინმე მსაჯულად სასამართლოდ კაცსა ზედა, უკეთუ ენებოს კაცსა მას მსაჯულად სახელის წოდება ამა წესითა და რიგითა...“ 68r—129r.

3. [ომხური სამართალი]. „ესე წიგნი არს დიდის სომხეთისა სამართლის წიგნთა ზედა გადმოთარგმანებული და ეწოდების სახელი სამართ-

ლისა. თუ იკითხავთ და შეტყობა გინდათ თუ რომლის წიგნისაგან შეგვიკრებია, მოგახსენებთ...“ 130r—234v.

4. [ქათალიკოსის სამართალი]. „ქ. სახელითა ღვთისათა მე ქრისტეს მიერ კურთხეულმან ყოვლისა საქართველოსა ქათალიკოზმან პატრიარქმან მალაქია, მე ქრისტეს მიერ კურთხეულმან აფხაზეთის კათალიკოზისამან მამათ მთავარმან ევდემონ დავსხედით და შევკრიბენით ყოველნი ებისკოპოზნი...“ 237r—240r.

5. [ძეგლის დება მეფეთ-მეფე გიორგის მიერ]. „თავი პირველი. ა. ქ. ძეგლის დადება მეფეთ-მეფის გიორგის მიერ. — ჩვენ, მეფეთ-მეფემან გიორგომ, ძემან ყოველთა შორის წარჩინებულისა მეფეთ-მეფის დიმიტრისამან, დავდევით ძეგლი განაჩენი ესე მას ჟამს, ოდეს შევედით მთულთა(!) შიგან...“ 241r—249r.

6. [სამართალი აღბულასი]. „პირველი. ქ. შევიყარენით ჭოლთა მინდობილნი ღვთისანი და აწყურისა ღვთის მშობლისანი(ო) და გაქცევისა დავიდევით წინა პატრონისა პაპის ჩემისა მანდატურთუხუცესის ბექას განაჩენი და იგი აგრეთვე სრულობით და უკლებლად დავსწერეთ...“ 250r—271r.

7. [სამართალი ვახტანგ ბატონიშვილისა]. „შესავალი პირველი ბატონისშვილის ვახტანგისა. მყოფისა უმყოფისა არსისა და უარსისა და მარსისა მჭები. არა თუ ღირსად და შეძლებისა ჩემისაებრ მჭებელი და მჭონებელი უდებად მჭონე მპოვნელ ვიქმენ. ვითარცა მეფენი დღითი-დღე მრევლნი, კელთა მარგალიტთა შინა და პოებენ მძივთა რათმე...“ 273r—321v.

წყდება: 1955 წლის გამოცემის მიხედვით 263-ე მუხლზე: „თუ მოვალის გარდაწყვეტის წიგნი არა ჰქონდეს და შემოსთვალოს, იქნება წიგნის აღება ვერ მოისწროს და თამასუქის პატრონმა კი აიღოს, იმას წიგნი უნდა...“ 321v.

შენიშვნები: 1. სამართლის წიგნთა კრებულის შესახებ იხ. S—2807-ის შენიშვნა 3.

2. წინ უძღვის: ა. ყველა წიგნის მუხლების საძიებელი, გაწყობილი ანბანთ რიგზე (1r—20r).

ბ. ყველა წიგნის კანონების „სიმფონია“, გრაფებში წარმოდგენილი (21r—51v).

გ. სამართლის წიგნთა კრებულის საერთო შესავალი: „დასაბამითგან დამბადებულმან საფურძველთა(!) ქვეყანისათამან და მქსეულმან ცათამან უფსრულთა(!) გამომვლელმან და სივრცეთა სოფლისათა გარე შემცველმან ყოველთა არსთა და არაარსთა...“ (56r—57v).

3. წიგნი აკინთულია არასწორად: 44 ფურცლის შემდეგ უნდა მოდიოდეს 46-ე, შემდეგ კი — 45-ე ფურცელი.

4. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. Описание рукописей, ტ. II, გვ. 616).

ანდრძი: დასრულდა ამბანით სარჩევი სამართლის დეპლადებული მოქალაქის მოსკისის ძის კოლესკის (!) რეისტრატორის ნიკოლოზ ბაღინოვის. სექტემბრის დ. 4, ჩყო, 1809 წელსა“ (20r).

(1275)

3073

მხითარ სევასტიელი, რიტორიკა. XVIII

173 ფ.; 15,5×10,5; ქალაღი; ტყავადარული ტვიფრული ხის ყდა; მხედრული; თავფურცელი ასომთავრული ხტყურით; სათაურები თხზველი ასომთავრულით, ზოგჯერ სინგურით; 68-ე ფურცელი დაზიანებულია; აკლია 1 ფურცელი 15 და 16 ფურცლებს შორის; დაუწერელია: 7v—8v, 170v; უთარიღო; [XVIII ს. მიწურული]; კვირნიშანი 1788 (170 ფ.).

[მხითარ სევასტიელი, რიტორიკა]. „თვს კელოვნებისათვის სარიტორიკა ესე იგი სამკვერმეთქოა. წიგნი ა. თვს სამზღურისა სამკვერმეთქოა და წულაღებისა ნაწილთა მისთასა. თავი პირველი. — მკვერმეთქუღობა, რომელიცა ითქმის რიტორიკად. არს კელოვნება საკეთილმეთქვო, ითქმის კელოვნებად, რომლითა ეზიარების სსხათა ყოველთა კელოვნებათა...“ 9r—170r.

შენიშვნები: 1. წინ უძღვის: ა. მხითარ ყოვლად ბრძნისა მოძღუარისა სომეხთასა სევასტიელისა კმნილი წიგნი რიტორიკა სარკმელად ყრმათა სხოლის შინათა ქართულსა კმასა ზედა გარდამოღებით შრომილი ანტონის მიერ არხიეპისკოპოსისა ყოვლისა საქართულოისა დაეთიან—ბაგრატიანისა დროსა უკეთილმზახურისსა ყოვლად უბრწყინუალისსა და უმაღლესისსა მეფისა ირაკლი მეორისა ყოვლისა საქართულოისასა მამათავრობასა ანტონისსა, წელსა დასაბამითან სოფლისა 7272, კორცილად შობითვან სიტყუსა ღმრთისა 1764 თთუშსა მეშვდესა, რიცხუსა 10“ (1r—v).

ბ. „წინასიტყუაობა ეპისტოლე, მიწერილი ანტონის მიერ არხიეპისკოპოსისა ყოვლისა საქართულოისა დაეთიან—ბაგრატიანისა ირაკლის მიმართ მეორისა, ამისა თვისსა, მეფისა ყოვლისა საქართულოისა, დაეთიან—ბაგრატიანისა ირაკლის დაეთიან—ბაგრატიანისა ყოვლად ბრწყინუალისა მეფისა ყოვლისა საქართულოისასა მის მეფობის სიმაღლეს, ჩემს ყოვლად სატრფოს ძმას...“ 1v—7r („ეპისტოლეს“ ტექსტი გამოქვეყნებულია, იხ. H კოლეჯის ბელნაწერთა აღწერილობა, ტ. I, № 256).

2. „რიტორიკის“ ტექსტს დართული აქვს „პინაქს-სიტყუაობა სარიტორიკა კელოვნებისა (ესე იგი სამკვერმეთქოა)“ (171r—173v).

3. „რიტორიკა“ წარმოდგენილია 5 „ნაწილად“.

4. ტექსტი შევადარეთ H—256 ნომრის ქვეშ დაუძღვ „რიტორიკას“. სავსებით მიყვება მას.

მიწაწერი: ზედა ყდის შიდა მხარეს მიერთულია ნაწერი ფურცელი XVIII ს. ხელით. ბოლო საცავ ფურცელზე მიწაწერი: „ეს ნაწერი დეკანოზის ასულის ნინოსია. ზინც წიკითხოს, შენდობა უბრძანეთ“.

(1276)

3074

ანტონ I, კატეხიზმო. XVIII

86 ფ.; 16×11; ქალაღი; ტყავადარული ტვიფრული ხის ყდა; თავ-ბოლონაკლული; სათაურები და კითხვა-მიგების დასაწყისები — სინგურით; უთარიღო [XVIII ს.].

[კატეხიზმო] „...განწორება მწიკტლისა, არამედ გონებისა კეთილისა ტრფიალება ღმრთისა მიერ აღდგომითა იესუ ქრისტესითა, რომელი არს მარჯუწნით ღმრთისა, რომელი ამადლდა ზეცად (1.21.22) 1r—75v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი ნაკლულია, იწყება ძველი პაგინაციის მე-17 გვერდიდან.

2. ბოლოს ერთის: „პინაქს-სიტყუაობა ჩუშნ მიერ ქმნილისა წიგნისა კატეხიზმოსისა, რომლისა შორის სიმეოლიონ აღიწნების 123 კითხვა-მიგებათა შინა ქართულსა აღჟავიტასა ზედა“ (76r—86v).

3. პინაქს აკლია 1 ფურცელი; წყდება: „...გ. ჯოჯოხეთად შთასრუამან სიტყუსამან მხოლოდ...“ (86v).

4. ტექსტი შევადართ Q—571 ნომრის ქვეშ დაცულ „კატეხიზმოს“ ტექსტს, სავსებით მისდევს მას.

მინაწერი: 64v-ზე: „შენის შვილის ნინოს კეთილად სახსენებლო მამავ ბატონო, თუ ჩვენს ანზავს იკითხავ, ამთარი(!)...“ უმნიშვნელო მინაწერებია 19v, 67v—68r, 81r-ზე.

(1277)

3075

თეატრო პოლიტიკა. 1822

56 ფ.: 36,5X22,5; ცისფერი ქაღალდი; უყდო; დაშლილი; ბოლონაკლული; სათაურები და დასაწყისი ასოები მთავრული სინგურით; 1822 წ. 22. X; ჰერინშანი; 1820 (43 ფ.).

„თეატრო პოლიტიკა. რომელსა შინა შემოკრებულ არს უაღრჩეულესი რჩევა, თუ რა უხმს ქმნდ ანუ რადასავან ჯერ არს, რათა ივლტოდეს მთავარი. თავი პირველი. მთავარსა თანა აძს განტარება პატიოსნითა ცხოვრებითა, ვინათგან მას შეუდგებინ კელის ქუჭშენი მისნი, ვითარცა აჩრდილი გუამსა. — თუმცა თითოეული კაცი თანამდებ არს, რათა გარეშეიცვდეს სათნოებასა...“ 10r—56v.

წყდება: „მსგავსად შენცა ზოი, მეფეო, გინა მთავარო! არა გექმნების საჭიროება საჭურველთა ზედა მკედრობათასა...“.

შენიშვნები: 1. „თეატრო პოლიტიკა“ შეიცავს 3 თავს, პინაქსიდან კი ირავევა, რომ უნდა ყოფილიყო 30 თავი.

2. თავფურცელზე წერია: „თეატრო პოლიტიკა ლათინურისაგან ელენურისა დიალექტსა უმაღლესისა ყოვლად ბრძნისა ონგრო-ვლახის მთავრისა ნიკოლაოს მავროკოდრატოვის მიერ. ესე პირველად გამოცემული ტიპოგრაფიით მიუძღუნა უმაღლესსა ღმრთის მსახურსა და ყოვლად ბრძენსა ძესა მისსა ონგრო-ვლახის მთავარსა უფალსა უფალსა(!) ნიკოლაოსის ძესა კონსტანტინე მავროკოდრატოვსა. ხარჯთა ჩინებულისა და საკონსტანტინე მავროკოდრატოვსა. ზეველი ღმრთისმშობლის ხატით იკოს მონასტრისა ზრუნვითა, გულსმოდგინებითა და ზედამდგომლობითა ყოვლად ღირსისა და უკეთილწავლულესისა უფლისა სერაფიმ პისიდიელისათა, მისეუ სამეფოსა მონასტრის არხიმანდრიტისათა, დაიბეჭდა იოანეს მიერ ვოტტლოპ ემშანელი პრეიტკოპჰისა საქსონიის ქალაქსა შინა ლიფსიას. 1758 წელსა“ (1r).

3. ტექსტს წინ უძღვის: სერაფიმ პისიდიელის მიმართვა ა. კონსტანტინე მავროკოდრატოვისადმი: „უმაღლესი ღმრთის მსახურო და უაღმატებულსო მთავარო! მრავალნი უუჭმ არიან მიზეზნი, რომელთა მიერ წიგნი ესე ესოდენ უმჯობესი შეწყობისაებრ და საკრველი ფრიად სწავ-

ლისამებრ აღმწერელისა და ესოდენვე შემწიერი და ბრწყინულად ჩემსისამებრცა დილეკტისა არს...“ (2r—4v).

ბ. „კითხვის მოუჭარეთა მიმართ. კითხვის მოუჭარენო! უკეთეს მსურველთა რომლისაჲ ისტორიისა ძეგლთა კაცთა და ახოვანთა ფილოსოფოსთა, მიმღებთა აღმოკითხვად დიდსა სიხარულსა და კმაყოფასა მისცემს...“ (5r—6v).

გ. პინაქსი (6v—9r).

4. ტექსტი თარგმნილია ბერძნულიდან ქართულად 1817 წ. ენე დიქტე არქიმანდრიტის მიერ (იხ. Q კოლექციის ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. II, № 721).

მინაწერი: „ვიწყე 1822-სა წელსა, ოქტომბრის 22-სა“ (1r).

(1278)

3076

ყოვლად საზოგადო ისტორია. XIX

78 ფ.; 33X21, ცისფერი ქაღალდი; უცდო; პირველი 7 ფურცელი მოცილებულია ხელნაწერს; მხედრული; სათურები და თავების დასაწყისები სინგური; დაუწერელია: 5r—v, 13v, 25v, 32r—v, 46v, 53r—v, 61r—62v, 77r—78v; კვირნიშანი: 1814 (4 ფ.); [XIX ს.].

„ყოვლად საზოგადო ისტორია. ნაწილი პირუშლი. ისტორია შობადმდე ქრისტესსა. პერიოდი პირუშლი. ადამითგან ნოემდე ანუ შექმნითგან სოფლისა რღუნადმდე. წელნი სოფლისა 1-თგან 1656-მდე უწინარეს შობისა ქრისტესსა 3984-თგან 2328-მდე. — კინლა უწინარეს ოთხიათასთა წელთა შობადმდე ქრისტესსა შექმნა ღმერთმან სოფელი...“ 23r—75v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი დაყოფილია 6 პერიოდად: 23v—25r, 29r—30v; 43v—46v; 51r—52v; 59r—60v; 74r—75v. თითველ პერიოდს მოსდევს „სხუდასხუანი აღნიშვნანი ისტორიისათს“.

2. ტექსტს წინ უძღვის: ა. „შესლუა ისტორიისა შინა — 1. ისტორია იწოდების ესრეთ ბერძნლისაგან ლექსისა, რომელიცა პინაქსს ხედუას...“ (1r—4v).

ბ. „წინაგანმზადებითი დანაკუთება ყოვლად საზოგადოასა ისტორიისა. განყოფა 1 ერთამებრ. — პირველთა ათწიდეშეტა საუკუნეთა შინა სოფლისათა დააწინებდენ კაცი სარწმუნო არს ნაწილსა აზიისასა და არა იუჟნენ ჭერეთ არავითარნი ერნი...“ (6r—13r).

გ. „წინაგანმზადებითი დანაკუთება ყოვლად საზოგადოასა ისტორიისა. განყოფა 2, პერიოდთამებრ. ნაწილი პირველი. ისტორია შობადმდე ქრისტესსა. პერიოდი პირუშლი. ადამითგან ნოემდე ანუ შექმნითგან სოფლისა რღუნადმდე. — ამას პერიოდსა შინა გარემო ათექვსშეტა საუკუნეთა ნახევროთურთ მიიღო ქმუყანამან ყოფად და სახე იგი...“ (14r—17r). ეს ნაწილი შეიცავს 4 პერიოდს.

დ. „წინაგანმზადებითი დანაკუთება ყოვლად საზოგადოასა ისტორიისა. განყოფა 2. ნაწილი მეორე. ისტორია შემდგომად შობისა ქრისტესსა. პერიოდი პირუშლი. იესო ქრისტეთგან თეოდოსადმდე და დიდად დაშენებამდე ერთა ანუ დაწყებითგან ქრისტეანობისა განყოფადმდე...“ (17v—22r). ეს ნაწილი შეიცავს 6 პერიოდს.

3. ტექსტს ახლავს ტაბულები: ა. „თანდროებითი ტაბლიცა (ანუ სქემა) ძეგლის ისტორიისა მეორისა პერიოდისათს 1657-თგან 2452 წ. ს. (31r):

ბ. „თანდროებითი ტაბლიცა ძეგლისა ისტორიისა მეექვსისა პერიოდისათს...“ (76r).

4. ტექსტი თარგმნილია რუსულიდან. 75v-ზე წერია: „გამართულია დედანხედ“.

5. ჩვენი ტექსტის გაგრძელებას უნდა წარმოადგენდეს S—398-ის ქვეშ და-
ცული „საზოგადო ისტორია. ნაწილი მეორე“, რომელიც რუსულიდანა თარგმნი-
ლი იოანე ბაზლიძის მიერ.

(1279)

3077

ქვემოთ

შოთა რუსთაველი, ვეფხისტყაოსანი. XVIII
(ცრცელი რედაქციისა)

56 ფ.: 33,5×23; ქაღალდი, გაყვითლებული; კოლენკორგადაკრული მუყაოს ყდა; ნა-
კული; მხედრული; სათურები და სტროფების დასაწყისები სინგურით; ტექსტი ჩასმულია
სწორკუთხოვან ფერად ჩარჩოში [XVIII ს. ბოლო]. ?

[შოთა რუსთაველი, ვეფხისტყაოსანი]

„...კვალი სძებნეს და უყვირდათ ვერ პოვნა ნაკვალევისა...“ 1r—56v.
წყედება:

„...თუმც მაშინ არ დამეშალა. თქვენ უმართლვე ხართ მღურვასა.
თავსამცა ჩემსა ვაბრალებ მას საშინელსა ურვასა.
მაგრამ უბრალოდ ჩავიჭერ ცრემლთა მორევსა ცურვასა.
და ამაღ ვერავინ დამიშლის გულსა სისხლისა წურვასა...“.

შენიშვნები: ტექსტი იწყება 1937 წლის აკადემიური გამოცემის 98-ე სტრო-
ფიდან.

2. ტექსტი ნაკულია. აკადემიურ გამოცემასთან შედარებით აკლია შემდე-
გი სტროფები: 108—143 (1—2 ფურცლებს შუა); 153—183 (2—3-ს შუა); 196—
211 (3—4-ს შუა); 232—241 (5—6-ს შუა); 279—387 (9—10-ს შუა); 407—446
(11—12-ს შუა); 457—519 (12—13-ს შუა); 529—540 (13—14-ს შუა); 573—609
(17—18-ს შუა); 618—633 (18—19-ს შუა); 643—652 (19—20-ს შუა); 659—675
(20—21-ს შუა); 684—701 (21—22-ს შუა); 712—959 (22—23-ს შუა); 970—
1004 (23—24-ს შუა); 1015—1040 (24—25-ს შუა); 1049—1070 (25—26-ს შუა);
1080—1086 (26—27-ს შუა); 1107—1155 (28—29-ს შუა); 1184—1261 (31—32-ს
შუა); 1272—1311 (32—33-ს შუა); 1322—1358 (33—34-ს შუა); 1378—1395
(35—36-ს შუა); 1434—1453 (39—40-ს შუა); 1463—1472 (40—41-ს შუა);
1503—1536 (43—44-ს შუა); 1567—1576 (46—47-ს შუა); 1587—1603 (47—
48-ს შუა); 1624—1656 (49—50-ს შუა); აკლია აგრეთვე: 191, 193, 222, 968,
1043, 1373, 1620, 1661 სტროფები.

3. აკადემიურ გამოცემასთან შედარებით ხელნაწერში ზედმეტია სტროფები,
რომლებიც ს. იორდანიშვილის წიგნში „ვეფხისტყაოსანი. ჩანარ-
თი. და დანართი“ შემდეგი ნომრებითაა წარმოდგენილი: 216¹ 276¹, 597¹, 1614¹²,
655¹, 655² 1663¹.

აშ წიგნში არ არის შესული შემდეგი სტროფები:

„მოუქდეს, ჯოგი წაუსხეს, დაღუნეს ჩიხი და ღობა,
იგ უყვეს შეუტუბებლად მათ ლალთა კარგი ლაღობა,
ფრიდონ გაფრთხილდა საომრად, მაგრამ ტარიელ დაღობა,
და სამთა შეენდა სიცილი და ტკბილი ამხანაგობა“. (35v. II სტროფი).

„შინა წავიდეს, გარდაქდეს ეს თურე არ ლაყაბია,
რამაზ ჰყავს ორთა დედათა, ყელსა მანდილი აბია,
შეშინებულნი საბრალოდ დღულდა მართ ვითა ქვაბია,
და შეგცოდე პაპკლ მე ზეალმე რამცაგინ მოასაბია“. (48v, III სტროფი).

„გამოეგებნეს... და ავთანდილ იარეს დღენი მცირენი,
გზამან გაყარანა, წავიდნეს თავისთვის ანატირები,
კარგათ მოუქდეს მათ მათნი თავისა დანაბირები
და ავთანდილ მიხუდა არაბეთს, მიხუდა არ ცუდი ჰიერენი“.

(50r, V სტროფი).

ქვემოთ

211-11

216-1

1015

1883

4. ჩვენი ხელნაწერი R ლიტერითაა აღნიშნული ს. ა. ო. რ. დ. ა. ნ. ი. შ. ვ. ი. ლ. ს. წიგნში „ვეფხისტყაოსანი. ჩანართი და დანართი“. 1968 წ.

5. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს: *Описание*. ტ. II, № 327.

6. 52r-ზე ქალაღის დაკრულ ზოლზე მთელი სტრიქონია დაწერილი საბა ორბელიანის მსგავსი ხელით:

„აბჯარ ახილნი დაკრევილნი. ტან-სარო შემოფრევილი“.

მიანწერები: 1. „ქ. ლონ ბედნიერის ხემწიფის კირი და სატიკიარი მოსცეს მათ ფეხთ მიწის მტვერსა შანშეს შვილს გიორგის. მისი ნამ სირჩი(!) ჯაეახი (21v).“

2. „თუ ფრიდონ მე შენ გაჯობო, ერთი... უყიღო თავადის ასულ კენიარუ სევისა... თუ ამაში გაეტყუნდე, სპტრაფი(!) გავიღო“. (39v). იქვე: „შე ამის ქვემოთად ხელს ვაწერ: თუ ამაზედ გაემტყუნდე, ამ სანაძლეოსი აღმასრულებელი ვიყო მე ევგენ ევგენისის ძე“.

მიანწერებია აგრეთვე: 7r, 18r, 31r, 38r-ზე.

(1280)

3084

უამნი. XVIII

357 ფ: 14X9; ქალაღი. მოყვითალო; კოლენკორგადაკრული მუყაოს ყდა; ნაყულაო; ნუსხური; სათურები და დასაწყისი ასოები სინგურით: „აღმწერელი“ მთავარდიაკონი ზაქარია (303v, 353v); [XVIII ს.].

[უამნი] „...კურთხეულ ღმერთი ჩვენი ყოვლადვე აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ამინ. კვკრიაკისა ცისკრად შუალამისად მდღელმან თქუას: კურთხეულ არს ღმერთი ჩუენი...“ 1r—357v.

წყდება: „...ხოლო დგეს ჯუარსა მას თანა დედა მისი და და დედისა მისისა მარიამ კლეობასი და მარიამ მაგდანელი. ხოლო იესუ. ვითარცა იხილა დედა თვისი და მოწაფე...“.

შენიშვნები: I. ხელნაწერი შევადარეთ ერეკლე მეფის სტამბაში გამოცემული „უამნის“ ტექსტს (1791 წ. დატულია საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის ბიბლიოთეკაში. 82.9291). ძირითადად მოსდევს მას. გამოცემული უამნისაგან განსხვავებით ჩვენი ტექსტი შეიცავს შემდეგ ავტორიან ლოცვებს:

1. ლოცვა წმიდისა მამისა ჩუენისა მაკარისი (74v—75v).
2. „ წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე ოქროპირისა (75v—78v).
3. „ განთიად და მიმწებრ სათქუმელი წმიდისა იოანე დამასკელი (90r—91v).
4. ლოცვა ყოვლად წმიდისა ლეთისმშობლისა მიმართ, თქუმული ღირსისა კრიფლოფის არქეპისკოპოსისა კონსტანტინე ქალაქისა (100v—105v).
5. ლოცვა წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე ოქროპირისა (107r—110v).
6. „ წმიდისა ამონისი (110v—111r).
7. „ წმიდისა ეფრემისი(!) (111r).
8. „ წმიდისა ისაკ განშორებულისა (111r—112v).
9. „ წმიდისა ტიმოთესი (112v—113r).
10. ვალოზანი ზიარებისნი, თქუმული თეოქთისტე მონოზანისა (117r—121r).
11. ლოცვა წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე ოქროპირისა (122v—123r).
12. „ წმიდისა იოანე დამასკელისა (123r—v).
13. „ წმიდისა იოანე ოქროპირისა (123v—124r).
14. „ წმიდისა სვმონ მეტაფრასისა (124v—125r).
15. „ წმიდისა იოანე დამასკელისა (125r—v).
16. „ წმიდისა დიდისა ბასილისი (125v—126r).
17. „ დიდისა იოანე ოქროპირისა (126r).

18. " წმიდისა სუმონ მეტაფრასისა (126r—131v).
19. " წმიდისა სუმონ ახლისა ღმრთისმეტყუელისა (131v—133r).
20. " წმიდისა იოანე დამასკელისა (133r—v).
21. " თქმული წმიდისა იოსებ გამომეტყუელისა (133v—135v).
22. " ზიარებისათჳს თქმული წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა ბასილისა (135v—138v).
23. " წმიდისა იოანე ოქროპირისა (140r).
24. " მისეე იოანე ოქროპირისა (140r).
25. " წმიდისა დიდისა ბასილისა(1) (140v).
26. " სუმეონ მეტაფრასისა (141r).
27. " წმიდისა კვირილე ალექსანდრიელისა (141v).
28. ლოცვაი ყოველთა შუდელთა დღეთანი, რომელიცა ვინ ჰყოფდეს აღსარებისათჳს ცოდვათა კვრავესა სათქმელი. თეოფანესგან სათქმელი (149r—155r).
 - ა. ლოცვა ორშაბათსა სათქმელი ღმრთისა მიმართ და წმიდათა ანგელოზთა თქმული იოანე დამასკელისა (155r—161r).
 - ბ. ამსეე დღესა სხუად ლოცვა სინანულისა, თქმული ეფრემისა (161r—164r).
 - გ. ლოცვა სამშაბათსა სვედრებელი წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა (164r—170r).
 - დ. სამშაბათსავე ლოცვა აღსარებთ თქმული ეფრემისი (170r—172v).
 - ე. ლოცვა ოთშაბათსა, სათქმელი სვედრებელი წმიდისა ღმრთისმეტყუელისა, თქმული იოანე დამასკელისა (172v—176r).
 - ვ. ოთშაბათსავე ლოცვა წმიდისა ეფრემისი სინანულისათჳს (177v—180r).
 - ზ. დღე... ხუთშაბათ საკითხავი სინანულისა სვედრებელი წმიდათა მოციქულთა, თქმული იოანე დამასკელისა (180r—186r).
 - თ. ხუთშაბათსავე ლოცვა, თქმული წმიდისა ეფრემისი (186r—187r).
 - ი. დღესა პარასკევსა... თქმული იოანე დამასკელისა (187v—192v).
 - კ. პარასკევსავე ლოცვა სინანულისა, თქმული ეფრემისი (192v—194r).
 - ლ. შაბათსა საკითხავი შესხმა წმიდათა მოწამეთა და მამათა, თქმული წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე დამასკელისა (195v—208r).
 - მ. ლოცვა შაბათსავე სათქმელი სინანულისა, თქმული წმიდისა იოანე დამასკელისა (208r—211v).
 29. ლოცვა წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა ბასილი მთავარეფესკოპოსისა სინანულისათჳს ცოდვათასა, თარგმნილი წმიდისა მამისა გიორგისი (211v—220r).
 30. ლოცვა სინანულისა, თქმული მისეე წმიდისა მამისა ჩუენისა დიდისა ბასილისი (220r—223r).
 31. ლოცვა წმიდისა მამისა დანიელისი ბრძოლასა სიძვისასა (223v—224r).
 32. ლოცვა წმიდისა სუმონისი გელისიტყუათათჳს (225r—v).
 33. " სინანულისა წმიდისა ეფრემისა (227v—228v).
 34. " წმიდისა იოანე მახარებლისა (320v—321r).
 35. თქმული წმიდისა მამისა ჩუენისა იოანე ოქროპირისა (333r—334r).
 36. მცნება წმიდისა ბასილისი მღვდელთმოდღუართ(1), თარგმნილი წმიდისა მამისა ჩუენისა არსენისი (334r—335r).
 37. მცნება წმიდისა ბასილისი ყამსა წირვისა მღვდელთა მიმართ (351r—v).
- II. ტექსტს მოსდევს ზანდუკი, რომლისგანაც მხოლოდ 2 ფურცელია შემორჩენილი. იწყება 32-ე ლოციდან (352r—353r).

111. ზანდუკის შემდგომ მოდის: „შობასა წმიდისა ღმრთისმშობლისასა. — მღლთა შინა აღდგა მარიამ და წარვიდა მთად...“ (354v).

ანდერძები: 1. „[უფალო] შეიწყალე ფრიად ცოდვილი ზაქარია მთავარ-
დაიკონი“ (303v).

2. „ქრისტე, შეიწყალე ცოდვილი ზაქარია“ (334r).

3. „სახელთა მამისათა და ძისათა და სულისა წმიდისათა ერთისა სამგვა-
მოენისა და თაყუანის საცემელისა ღმრთიებისა თანაარისისა და ცხოველთმთავრო-
ბითისა სამებისა ერთისა ღმრთისათა, რომლისა მიერ ყოველი მოცემა კეთილი
და ყოველი ნიჭი სრული ზეგარდამო გარდამოვლოს და მიეფინების ყოველთა
ნიჭისმყოფელთა და მსახურთა მისთა და აღმსარებელთა ნიჭისა მისისათა, ხოლო
ჩემებრ ცოდვილთა ესევეითარი ესე ნიჭი ყოველადვე უტეხო არს. აჰა ესერა ძა-
ლითა და შეწევნითა მალისა ღმრთისათა შე, ფრიად ცოდვილი და ყოველთა-
კაცთა უნარჩევნი მთავარდაიკონი გლახაკი ზაქარია, ღირს ვიქმენ აღწერად
ველითა ჩემთა წიგნისა ამის ქამნისა. დიდად ვიკირვე და ვიხარვე და ფრიად
გულსმოდგინება მქუენდა, ვიდრემდის ძალითა ღმრთისათა სრულეყავ წიგნი ესე.
ამანო ჩემნო, კეთილად მეცნიერნო! გვედრები ყოველთავე, რომელნიცა მი-
ემთხვენეთ და აღმოვიკითხვიდეთ ნაშრომსა ამას ჩემსა, შენდობა ყავთ ჩემ ცოდ-
ვილისათჳს“ (353v).

(1281)

3085

დავით უძლეველი, წიგნი საზღვართა. XVIII
ფრაგმენტი

19 ფ.: 15,5×11; ქალღი, ყვითელი დალაქაებული; უყდო, დაშლილი;
5 ფ. ამოვარდნილია; მხედრული; [XVIII ს.].

[დავით უძლეველი, წიგნი საზღვართა]. „...ყოდეთ რა ცხო-
ველი სიტყვიერი მოკვდავი გონებისა და კელოვნების შემწყნარებელი...“
1r—19v.

წყდება: „რამეთუ იგივე არს მოკვდავი და მოკვდავებითა, რამეთუ
მოკვდავებითა დამატებული ზმნა არს და არა საკელი...“.

შენიშვნა: ფრაგმენტი შევადართ H—3125-ის სრულ ტექსტს. ფრაგმენტი
შეიცავს 4 თავს (21 თავიდან); I და IV თავები მხოლოდ რამდენიმე ფურცლი-
თა წარმოდგენილი; II და III თავები სრულადაა. ფრაგმენტის ტექსტი ზუს-
ტად მიყვება ზემოთაღნიშნული ხელნაწერის ტექსტს (2v—13v).

(1282)

3086

პარაკლისი და ლოცვანი. XVIII

56 ფ.: 16,5×10,5; ქალღი, გაყვითლებული; ტვიფრული ხის ყდა; ნაკლუ-
ლი; ნუსხური; სათაურები სინგურით; გადამწერი ბერი იოანე (15r, 33r, 51r);
[XVIII ს.].

[პარაკლისი და ლოცვანი]. „ცნობისა უცნაურისა. ცნობისა მეძი-
ებელმან ქალწულმან კმაჲ ყო მსახურისა მიმართ წიაღთაგან უბიწოთა...“
1r—51v.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერის შედგენილობა:

- ა. სხუა ლოცვა ყოვლად წმიდისა ღმრთისმშობელისა (8r—v).
 - ბ. სხუა ლოცვა სვედრებელი (8v—9r).
 - გ. ლოცვა დღითი-დღე სათქმელი წმიდისა ღმრთის მშობელისა მიმართ, უკეთეს ვსურის ხილვა მისი ჟამსა სულისა შენისა განყოფისასა (9r—11v).
 - დ. ლოცვა ვანთიად და მიმწუხრ სათქმელი წმიდისა იოანე დამასკელიისა (11v—13r).
 - ე. ლოცვა, თქმული წმიდისა მარკოზისი (13r—15r).
 - ვ. პარაკლისი ახლადთარგმნილი სვედრებელი ყოვლად წმიდისა ღმრთის მშობლისა მიმართ (15v—22v).
 - ზ. პარაკლისი სვედრებელი წმიდისა იოანე ნათლისმცემელისა (23r—33r).
 - თ. ესე ლოცვა ყოველთა დღეთა (34r—37v).
 - ი. ლოცვანი ღამისნი ათორმეტთა ჟამთანი (37v—43v).
 - კ. ლოცვანი დღისანი ათორმეტნი (43v—51v).
2. ბოლოს ერთის „პასქალია“, რომელიც მოიცავს 1744—1763 წლებს.
 3. ხელნაწერი აღწერილი აქვს დ. კარიკაშვილს (იხ. «კატალოგი ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების წიგნთ-საცავისა», 1904 წ. გვ. 45).
- ანდერძი:** „ღმერთო შეიწყალე ცოდვილი ბერი იოანე“ (15r, 33r, 51r).
მინაწერები: 18v, 19r.

(1283)

3087

კურთხევანი. 1757

129 ფ.; 21,5×15,5; ქალღი; თავ-ბოლონაკლები; ტყავდაკრული (ახლად რესტავრირებული); ნუსხური; სათურები და საზედაო ასოები სინგური; გადამწერი ბასილი (69r); 1757 წ.

[კურთხევანი]ეება და მიხვედ. ეგრეთვე აქაცა, ქმენ უხილავად სიმტკიცითა შენითა, აკურთხე ქორწილი ესე და მომადლე მონათა ამათ შენთა“ 1r—129v.

წყდებ: „...უფალო, ო, ღმერთო ჩუენო, რომელმან მოწყალეებისა შენისა მოსლვითა ყოველი არაწმინდებანი მტერისანი შემუსრენ, რომელმან ბრძანე...“

შენიშვნა: კურთხევანის შედგენილობა:

- 1. კურთხევა გვირგვინისა (1r—7r).
- 2. კურთხევა ქორწილისა (7r—8r).
- 3. განგება ქორწილისა (8v—11v).
- 4. კურთხევა ზეთისა (11v—38r).
- 5. ლოცვა მცირისა აიაზმისა (38r—47v).
- 6. წესი დიდისა აიაზმისა (48r—57v).
- 7. პარაკლისი ღმრთის მშობლისა აღსრულებასა ზედა ცოდვილისასა, თქმული ფთვიმის მიერ მონაზონისა და სინგელისა (57v—69r).
- 8. ლოცვა გულმაიწყობისა (69v).
- 9. „სულთბრძოლისა (70r—75r).
- 10. „სოფლის კაცისა მუშლებური (75r).
- 11. წესი ერისკაცსა ზედა მიცვალებულსა (75v—100v).
- 12. ლოცვა ყოვლად სიყვდილისა შესანდობელი (100v—101r).
- 13. წესი, რომელი აღსრულების ჩჩვლსა ზედა აღსრულებულსა (101r—108v).

14. წესი და განგება პანაშუდისა, ახლად თარგმნილი ბერძელისაგან, რომელსა აღვასრულებთ მიცვალებასა ზედა (109r—117r).
15. ლოცვა თესლთა ზედა დასათესავად (117r—v).
16. „ კალოსი (117v—118r).
17. „ პირველისა ხილისა (118r—v).
18. „ ჭურჭნისა ეკლესიასა შინა (118v).
19. „ დანერგვისა ვენაჯისისა (119r—v).
20. „ სოლობასა ვენაჯისისა (119v).
21. კურთხევა ღვინისა ახლისა, ოდეს იქმის ვინმე (119v—120r).
22. წესი, რომელი აღვასრულებთ ყანისა, ვენაჯისა, ბოსტნისა — უკეთეს ანებდეს მფრინველნი... (120r—122v).
23. კურთხევა მარილისა (122v—123r).
24. „ წანდილისა (123r—v).
25. „ ყველისა და კეტრცხისა (123v—124r).
26. „ განჯსნასა კორცისასა წმიდა კვრიაყესა აღდგომასა (124r—v).
27. ლოცვა შეგინებულსა მჟამელსა ზედა (124v—125r).
28. „ სახლისა შეეგრძნებულისა(?) (125r—126v).
29. „ საკირის დაწვისა (126v—127v).
30. „ რა ეამს მოვიდეს ყრმა სწავლად წიგნისა (127v—128r).
31. „ ყრმისა ზედა ავის გულის შურაინისასა (128r—129v).
32. წესი, უკეთეს რაწმინდაა რამე შთავარდეს ჭურჭელსა ღვინისა, თავლისა და ზეთისასა ანუ სხვისა რაჲსამე შინა (129v).

ანდერძი: „დავსწერე გამოკრებული ესე კურთხევანი. სტანბის კურთხევანზე გარდმოვიღე, რაც სოფელში მოიხმარებოდა. ასო მეტნაკლებობითა ნუ მწყევთ. ღმერთმან უწყის, დიდის კირითა დავსწერე შიშლითა და წყურვილითა. ბური ლიტრა აბაზათ იყო, კიდევ არ იშოვებოდა, სიმინდი, ფეტვი, ქერი, ღობი, ღობიო ერთფასათ იყო — აბაზათ იყო ლიტრა. არ იშოვებოდა. ოდეს დავსწერე წიგნი ესე, ვიყავ ორმოცდაათის წლისა. დავსწერე ნუნის კანდეაკმან ბასილი მღვდელმან. ქორიციონსაა ორმე. ვი მას წელსა“ (69r).

(1284)

3091

ლოცვანი. XV ს.

77 ფ.: 13×10; ეტრატე: მსხვილი ნუსხური; ძალიან დაზიანებული, ნახევრად დამწვარი; თავბოლონაკლული; ამოვარდნილია 69—77 ფურცლები; სათაურები სინგურით; [XV ს.].

[ლოცვანი] „...ცხოვრებო... ზედა ქყნს... იგინი მცბ...“ 1r—77v.

შენიშვნა: პირველი ფურცლები თითქმის სულ არ იყოთხვა.

შეცვლით ზოგი სათაურის ამოკითხვა:

1. ლოცვა ჩრულ[ისა] ზედა აღისრულ[ებულისა] (14r).
2. „ მღვდელისა (15r).
3. „ თესლსა შესვენებულისა (17r).
4. განგება წყლისა წმიდისა ღმრთისა (18r).
5. სახარება მარკ[ოზისი] (27r).
6. წარდგომანი სულისანი (51v).
7. გალობანი სულისანი (54r).
8. სახარება (70r).
9. კურთხევა (75r).
10. ლოცვა შეგინებულისა (76r).

3092

სხვადასხვა დოკუმენტები გურიის შესახებ.

გადატანილია ისტ. დოკუმენტების კოლექციაში, იხ. Sd—2368—2800.

3093

წერილი ოდიშის დედოფლის ნინოსი. 1809 წ.

გადატანილია „სხვადასხვაში“, იხ. № 41.

(1285)

3163

ომანიანი. 1782

100 ფ.; 20×15,5; ქაღალდი, გაყვილებული; ტვიფრული მუყაოს ყდა; დაშლილი; მხედრული; სტროფების დასაწყისები და სათაურები სინგურით; გადამწერი კორნელი ჩაჩიკასშვილი (100r—v); შემოწირულია კნ. მარიამ დავითის ასულ ჭავჭავაძის მიერ; 1782 (100v).

„წ ი გ ნ ი ო მ ა ი ნ ჭ ა ბ უ კ ი ს ა. სხვა ანბავი, დასაწყისი. ტარიელის შვილის სარიდანის ძის ომაინ ჭაბუკის ცხოვრება. ზოგი მიიბაძს ამა ამბავსა ვეფხისტყაოსნისა ამბისა დასაწყისი(!), რომელი მიერთიგან მოიღოს სიტყვამან მოხსენებად.

— დიდება შენდა, დიდება, ღმერთო, ყოვლისა მპყრობელო...“ 1r—100r.

შენიშვნა: ხელნაწერი სხვა ნუსხებთან ერთად საფუძვლად დაედო გამოცემას (იხ. ომაინიანი, გ. ჭაკობიას რედაქციით, 1939 წ. გვ. VIII—IX).

ანდერძები: 1. სახელითა ღვთისათა გასრულდა წიგნი ესე სარდიან ხელმწიფისა და მისის ძის ომაინ ჭაბუკისა. ქება და დიდება მალალთა შინა ღმერთსა. მახსენებელი მათნი და მწერალი ამისი კორნელე უფალმან აცოცხლოს, აცხოვნოს მეუღლე და ძენი და ძმა და დანი. უცოცხლე დღეთა სიგრძითა, სიხარულითა, შვილითა სიმრავლითა და სენთა და მტერთა მოშორებითა ამინ, ამინ, ამინ“ (100r).

2. განსრულდა წიგნი ესე ომაინ ჭაბუკისა ხელითა ჩაჩიკასშვილის კორნელესგან. ღმერთო მშვიდობაში ახმარე მსყიდველსა. განსრულდა ოკდონბერს ლა, ქკს უო“ (100v).

მინაწერები: 1. [ვახტანგ VI] „იმატა ასეთ ასეთი, ითვის თავსა ატამი, იმატა ასეთ ასეთი, ითვის თავსა ატამი“. (ფორზაცი).

2. „თქვენი ჰირი შეეყარა თქვენს მახლის წულს სალომეს“ (50v).

3. „შენ განტრიან ყოველი ენანი ჩემო მიხაკო და ჩემო მიხაკო“ (ქვედა ყდის საცავი ფურცელი).

(1286)

3164

ვოლტერი, ტრაგედია „ელიპი“. XIX

20 ფ.; 35,5×22; ქაღალდი; უყდო; დაფურცლული; თავნაკლული; მხედრული; აბზაცის დასაწყისები სინგურით; დაუწერელია 19v, 20r—v; შემოწირულია კნ. მარიამ დავითის ასულ ჭავჭავაძის მიერ; [XIX ს.].

[ვოლტერი, ტრაგედია „ელიპი“] „...ანტიღონა. ოს! არა ვზოგავ მე თავსა ჩემსა განცხრომადისა დიდებისათვის მაგისა. ამპარტავნობ ამა ძონძითა, ჩემის გლახაკობისათა, შეთვლილ ვყოფ მას ბრწყინვალეს გვირგვინად...“ 1r—19r.

შენიშვნა: შეიცავს II მოქმედების ნაწილს და III, IV, V მოქმედებებს მთლიანად.

(1287)

3168

ქილილა და დამანა (საბახეული რედაქციის). XIX ფრაგმენტი

86 ფ.; 33,5×21,5; ქალაღი, მომწვანო; მუყაოს ყდა; ბოლონაკლული; მხედრული; დაუწერელია 85—86 ფ.; ხელნაწერი ჩუბინაშვილისეულია; კვირნიშანი: 1813; [XIX ს.].

[ქილილა და დამანა]. „კარი პირველი ქილილა და მანასი, სპარსულად ნათარგმანები მეფის ვახტანგისაგან.

— მეც მოვეყვებ სპარსთა ზღაპართა თარგმანებისა მეგებართა...“ 1r—84v.

წყდება: „...ლომმა სხვა რიგი პასუხი იწყო: უნდოდა დამანასათვის მისი შეშინება არ გაეცხადებინა. ამაზედ შეთურბას ყვირილისა ესრე ძლიერი კმა მოვიდა, რომე ლომი შიშით თვისის ადგილიდამ...“.

შენიშვნები: 1. ფრაგმენტი მიეყვება „ქილილა და დამანას“ 1962 წ. გამოცემას (იხ. სულხან-საბა ორბელიანი, თხზულებანი, ტ. II, აღ. ბარამიძისა და ე. მეტრეველის რედაქციით, გვ. 29—140).

(1288)

3175

სქიმა ოთხთათვის ნივთთა. 1798

1 ფ.; 17×10; ქალაღი, გაყვითლებული, კიდებგაცრეცილი; მხედრული; შედგენილი იოანე ქართველიშვილის მიერ; 1798 წ. (იხ. ანდერძი); დაწერილია მხოლოდ 1r.

⟨სქიმა ოთხთათვის ნივთთა⟩.

4	1	2	3	4
ოთხნი ნივთნი	ქუცყანა ანუ მიწა	წყალი	ჰაერი	ცეცხლი
ოთხნი დრონი	სთულისა ანუ შემოდგომა	ზამთარი	ჰაერისა ანუ გაზაფხული	ზაფხული

შენიშვნა: „სქიმა“ წარმოადგენს ტაბულას, შედგენილს 7 პორიზონტალურ და 6 ვერტიკალურ დახაყოფისაგან.

ანდერძი (შემდგენელს): „ვიწრომისმოყუარე წინამდებარე ესე სქიმა და

დავსდევ ადვლ-საცნობელად ოთხთათ-ს ნივთთა, დროთა და ვითარებათა მათთა, ეგრეთვე ოთხთათ-ს ბალღამთა, ფერთა და გემოთა და რღ-თაცა და რაოდენთა დღეთა შა შეცვთ მოქმედებენ იგინი, აღმომღებმან რ-ლთამე ფისიკისაგან და უფროსლა საღთოასა დამასკილოსა წიჯნისაგან. წელსა 1798 ოქტისის 15. სიბრძნის მოყუარე მეფის ძის იულონის კარის ხუცეს-მწიგნობარ მღვდელი იოანე ქართველოვი. ქალაქსა გორსა“ (1r).

(1289)

3176

სხვადასხვა ხელნაწერების ფრაგმენტები. XIX

ა

ფიზიკის სახელმძღვანელოს ფრაგმენტი

4 ფ.: 20×15,5; ქალღლი. მოყვითალო; დაფურცლული; მხედრული. [XIX ს.].

„III. წონა, ცენტრი სიმძიმისა, სასწორი. — წონა. შეიძლება ყოველი სხეულის დანაწილება ისეთ რიგათ, რომ იგინი წარმოგვიდგენდეს წერტილებს“ 1r—4v.

წყდება: „...უღელის მხრების წონასწორობა. თუ AB და BC სასტიკათ ეთანასწორებიან ერთმანეთს...“.

შენიშვნა: ტექსტი თარგმნილი უნდა იყოს ფრანგულიდან. ამას მოწმობს რამდენიმე ფრანგული სიტყვა, რომლებიც ქართულ სიტყვებს აქვთ მიწერილი ფრჩხილებში (1r—v, 2v). ზოგან ტექსტი ნასწორებია, გააღაზულია და ახალი სიტყვებია ჩაწერილი.

ბ

სლავი ხალხების (ჩეხები, სერბები, ბულგარები...) მე-18—19 ს. მოღვაწეთა შემოქმედების დახასიათება

21 ფ.: 26,5×20,5; ქალღლი. მოყვითალო; დაფურცლული; მხედრული; ფურცლის მარჯვენა არშია დაუწერელია. [XIX ს.].

„სლავიანის ეროვნების აღორძინების ეპოქა აღბეჭდილია ერთი შესანიშნავი მოვლინებით. ამ მოძრაობის საუკეთესო წარმომადგენლები, მისი სულის ჩამბერავნი იყვნენ ხალხის შვილები, მისი სისხლი და ხორცი...“ 1r—21r.

წყდება: „...ჩვენ ყველაფერი გვაქვს, ამბობს ის სხვაგან, რაც საჭიროა კაცობრიობაშიდ დიდი როლის დასაქერათ: ზღვა და ხმელეთი, ოქრო და ვერცხლი, მარჯვე ხელები, ენა და სასომო ლექსები, ერთილა გვაკლია ჩვენ — თან-ზმობა და განათლება...“.

შენიშვნები: 1. ტექსტი შინაარსით წარმოადგენს სლავი ხალხების (ჩეხები, სერბები, ბულგარები...) მე-18—19 საუკუნეების მოღვაწეების: ობრადოვიჩის, იუნგმანის, ვანკას, კოლარის, ლინდას შემოქმედების დახასიათებას.

2. ტექსტი ზოგ ადგილას ნასწორებია იმავე ხელით.

8

მხატვრული ნაწარმოების ფრაგმენტი. XIX

2 ფ.: 31X20; ქალაღი, გაყვითლებული, კიდეებშემოცრული; მხედრული [XIX ს.].

[მოთხრობა]. „ქუთ...ლო, რა ევრე შეგყვარებიათ ქალაქი, რომ იწვით და იდაგვით შიგ, ჰყლაპაბთ მტერიან ჰაერს და თავი მაინც ვერ დაგისწევიათ იქედგან“. 1r—2v.

წყდებალექსით:

„...მთვარიანსა ცაშიდ მიიფრენდა მსახური ღეთისა,
 მშუენიერად, ნაზათ მასთანავე ის დამღერებდა,
 გუნდი მთვარისა, ვარსკვლავის და ღრუბლებისა,
 წმინდასა მისსა სიმღერასა ყურსა უგდებდა“.

შენიშვნები: 1. ტექსტი რალაც მხატვრული ნაწარმოების ფრაგმენტს უნდა წარმოადგენდეს.

2. ტექსტი ბევრ ადგილას ნასწორებია: გადახახულია მთელი სტრიქონები და ახალი სიტყვებითაა შეცვლილი.

დ

მოთხრობის ფრაგმენტი. XIX

4 ფ.: 31X20; ქალაღი, გაყვითლებული; მხედრული; ფურცლის მარცხენა ნახევარია დაწერილი; დაუწერელია 3v, 4r—v, [XIX ს.].

[მოთხრობა]. „ოჰ, მადლობა ღმერთსა, არ კი დავადწიე ბოლოს თავი ამ დასაქცევის ნისლის და ყინულის ქვეყნიდგან, — ვფიქრობდი მე ცეცხლის ეტლში გაშოტვილი“ 1r.

წყდება: „რაც უფრო და უფრო იწვეთ წინ, მით უფრო და უფრო ცვიფრდებით, ვაოცებული ხართ, აღტაცებული ხართ ამ სიმშუენიერით და სიმდიდრით...“ 3r.

შენიშვნა: ტექსტი რალაც მხატვრული ნაწარმოების ფრაგმენტს უნდა წარმოადგენდეს.

9

ტელეფონი, მიკროფონი, ფონოგრაფი. XIX

4 ფ.: 36X23,5; ქალაღი; მხედრული; 4r—v ფანქრითაა ნაწერი; [XIX ს.].

„ტელეფონი, მიკროფონი, ფონოგრაფი. — კარგა ხანია იცოდენ, რომ ელექტრონით შეიძლება სიტყვების გადაცემა ძლიერ შორს...“ 1r—4v.

წყდება: „...უმთავრესი მოთხოვნაა ჰაერის ტელეგრაფისა მდგომარეობს იმაში, რომ როგორც გამგზავნის სტანციაში, აგრეთვე მიმღებშიც აპარატები უნდა მოქმედებდნენ თანანაზად, სინქრონიკულად, ესე იგი, ერთს და იმავე დროს. თანხმობა იმას ქვია, რომ ერთსა და იმავე დროს ორივე სტანციის აპარატებში სიმრგვლედი ამართულ ღერძს მარხილები ჰქონდეთ ერთნაირი სიჩქარის მასსა, აგრეთვე ანბანთანინან ბორბლებსაც...“

შენიშვნები: 1. ტექსტი შავს წარმოადგენს: ბერგანაა გადახატული, ნაწორები მეღვინით და ფანქრით.

2. შესაძლებელია თარგმნილი იყოს რუსულიდან (ზოგ სიტყვას გვერდით რუსული შესატყვისი უწერია).

3. დ. კაროკაშვილის კატალოგში ეს ხელნაწერი გატარებულია, როგორც ისიღორე წერობის ხელნაწერები. თვით ხელნაწერში დამწერის ვინაობა არ ჩანს. ჩვენ შევუდარეთ ეს ხელნაწერი S—2427-ის ტექსტებს, რომლებიც ის წერობის ნაწერებად არის მიჩნეული. ჩვენი ხელნაწერის ბოლო ნაწილის (ე) ხელი სავსებით ისეთივეა, როგორც S—2427-ისა. წინა ნაწილის ხელი კი განსხვავებულია, მსგავსება მხოლოდ რამდენიმე ასოს მოხატულობაში შეიმჩნევა.

(1290)

3177

ქილილა და დამანა. XVIII

307 ფ.: 30X20; ქაღალდი; მუყაოს ყდა; თაე-ბოლონაკული; პირველი დაზიანებული ფურცლები რესტავირებულია; დაზიანებულია 11—13, 25, 82 ფურცლები; მხედრული; სათაურები სინგური; ყოველი არაკის შემდეგ დატოვებულია ადგილი ნახატისათვის; დაუწერელია 49 ფურცელი; დ. ჩუბინაშვილის კოლექციიდან. [XVIII ს. დასაწყისი].

[ქილილა და დამანა]. „...შეტყორცნილისა მსგავსად ზეცას გასრული იყუნეს და შვარდენი, გავაზნი და ბარნი ფრჩხილითა სისხლთა მღურელითა ფრინველთა კელები დაუხსნეს...“ 1r—307v.

წყდება: „...და ჩახედა ჭასა და ნახა კაცი და თქვა: [ვეცდები იმ]ის ამოყვანას, რომ მადლად მომხუდების, და ჩაუ[შვა თოკი], შემოფრინდა თოკზედ მაიმუნი, ამოსწია და ამოიყვანა და ჩაუშვა მეორედ, მოექიდა ლომი და ამოიყვანა...“.

შენიშვნები: 1. „ქილილა და დამანას“ ეს რედაქცია წარმოადგენს კოლექტიური (დავით მეფე, სპარსი და სომეხი) შრომის ნაყოფს (იხ. აღ. ბარამიძე, „ნარკვევები ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან“, ტ. I, 1932 წ., გვ. 184).

2. წინ უნდა აკლდეს საკუთრივ ტექსტს 1 ფურცელი, ბოლოს — მე-13 კარის ნაწილი და მე-14 კარი მთლიანად.

3. ტექსტში ზოგ ადგილას რგოლია დასმული, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ სპარსულ ტექსტში შესაბამის ადგილას შაირია.

4. ხელნაწერის აშვიბზე და ტექსტის სტრიქონებს შორის სპარსული შაირების თარგმანებია პროზით, აგრეთვე რედაქციული ხასიათის შესწორებანი და შენიშვნები ეახტანგ VI-ის ხელით.

5. ხელნაწერი დაწერილებით აქვს აღწერილი ე. თაყაიშვილს (იხ. 19. ხელნაწერთა აღწერილობა, ტ. IV

Описание, ტ. I, გვ. 302—47).

მინაწერები: 1. 1r-ზე მიწერილია რუსულად: „Книлка и Дамна, перев. Ц. Вахтанга“.

2. 77r-ზე შემდეგი შენიშვნა ტექსტის ხელით: „ამას ქვემოთ, რომელიც ამ ნიშანსა და ნიშანს შუა წერილ არს, ეს სიტყვა სპარსულს წიგნში შიარად სწერია და ამა ნიშნითა სცნობთ“ (ეს ნიშანია რგოლი) (188r).

3. ტექსტისავე ხელითა მინაწერები აშიაზე: „დედანში ბადი სამუმი ეწერა და ზეპირათ სამურს ეძახიან“. „საცა ეს ოქსიო აქუს, შიარი ყოფილიყო“.

4. გერმანული წარწერაა 118v-ზე: „Dieses Buch gehört dem Fürst Georgi Ratieff (!) 1754 Jahr 25 Genniry“.

(1291)

3178

ასომთავრული და ნუსხური წერის, ბეჭდების და ხელმოწერის პირები. 1884

12 ფ.: სხვადასხვა ზომის, გაყვილებულა, გამჭვირვალე, მსხვერვალი ქალაქი: 1884 წ.

პირველ სამ ფურცელზე შემდეგი ბეჭდების პირებია ლეგენდებით:

1. იოანე, ბაგრატ (1r).

2. ერეკლე 2 სხვადასხვა ბეჭედი (2r).

3. ნაზარალიხანი, იმამყულიხანი (2 სხვადასხვა). ვახტანგი, ალექსანდრე, თეიმურაზ(?), დედოფალი ანნა, მეფის ძე იოანე, მეფის ასული თამარ; უფრო მკრთალად: თეიმურაზ, დედოფალი ფერიჯანბეგუმ, იოსებ, იოანე, გიორგი 3r.

4. ერეკლე, სოლომონ (3v);

5. გიორგი (არ ჩანს სახელი ვისია) (4r).

შენიშვნები: 1. ბეჭდის გამოხატულებებს ქვემოთ, ძალიან წერილად, ფანქრით მიწერილი აქვს ქორონიკონები.

2. ფურცლის მარცხენა ქვემო კიდეზე წერია: „თა იოანე ორბელიანი“.

6. გაკრული ძხედრული წერის ნიმუშები 5r.

7. იოანე ორბელიანის, თამაზ ორბელიანის, ეგნათი ციციანოვის, ელიზბარ ფალავანდოვის, ალექსანდრე მაყაშვილის, ეგნატი თუმანოვის, მუხრან ბატონის ძე თეიმურაზის, გრიგოლ ჩოლქაყაევის, თომა(?) ანდრონიკოვის ხელმოწერის პირები (6r).

8. რამდენიმე მთავრული ასოს მოხატულობა (7r).

9. ასომთავრული წერის ნიმუში (8r).

შენიშვნა: ფურცლის ზემოთ წარწერაა: „ასომთავრული ჩართული აიონის მთისა. მლ. პ. კ ა რ ბ ე ლ ო ვ ი“.

10. ნუსხა-ხუცურით წერია: „პირველისა მისთვის შობისა ღალადებდეს მეფსალმუნს და...“ 9r.

შენიშვნა: ზემოთ წარწერაა: „საკითხავიდან“ წმ. ნინოსი — ნათლისღებისათვის“.

11. ასომთავრული წერის ნიმუში 10r.

შენიშვნა: ზემო არშიაზე წარწერა: „ასომთავრული ათონის მთისა. მღ. ჰ. კარბელოვი. ჩუ $\frac{9}{38}$ პღ“.

12. ასომთავრული წერის ნიმუში 11r.

შენიშვნა: მარცხენა კუთხეში თარიღია „ჩუ $\frac{9}{38}$ პღ“.

13. ასომთავრულად ნაწერი ტექსტის ფრაგმენტი 12r.

(1292)

3179

ჩართული (თხზული) წერის ნიმუშები. XIX

2 ფ.: 36,5×24; ქალაღი; მხედრული; I ფურცელზე შავი მელნითა შესრულებული ხელრთვა, მეორეზე — სინგურით: 1v—2v დაუწერელია; დამწერი: შიოშ დედაბეროვი (12); შემოწირულია მარიამ ბერიძის მიერ; [XIX ს.].

[ჩართული წერის ნიმუშები]. — „მარამ, საღვთო... ადამისა, წინაშე ძისა... დღესა მას... განკითხვისასა...“ 1r—2r.

შენიშვნები: 1. ყველა სიტყვის გაშიფრვა ვერ შეეძლებოდა.

2. სინგურით ნაწერი სიტყვები უფრო დიდი ოსტატობითაა შესრულებული.

3. ორივე ფურცელზე ერთი და იგივე სიტყვებია ჩართვით შესრულებული.

ანდერძი: „დავწერე ესე ჩართული ხელი მე, შიოშ დედაბეროვი, ამინ და კირიალესონ“ (1r).

(1293)

3180 ა

ანტონის რიტორიკა. XIX

8 ფ. 17×11; ქალაღი, მომწვანო; მხედრული; სათაური სინგურით; აქვს კვირნიშანი; შემოწირულია თ. სახოკიასაგან. [XIX ს.].

[ანტონის რიტორიკა] „...რამეთუ განლევითა იქმნების ნიეთ ცეცხლისა: ხოლო ძელნი და ქუანი არიან კელოვნებითნი და მგებარენი ნიეთნი სახლისა და ცვლი კელოვნებითი და წარსული ნიეთი არს სანთლისა...“ 1r—8v.

წყდება: „...ჰამბავი იგი არს სიტყუა რამე ანგმნილი ვისთვისმე, რომელიცა თქმულ იქმნების მრავალთაგან თვნიერ ნამდღლისა ვისმე ავქსონისა, ოდეს იგი ითქუას მრავალთაგან პეტრესთვის, ვითარმედ მპარავ არს, ანუ წმიდა...“.

შენიშვნები: 1. ფრაგმენტი მისდევს ანტონის „რიტორიკის“ სრულ ტექსტს (S—920) და ფარავს ამ ხელნაწერის 16r—23v გვერდებს.

2. ფრაგმენტი წარმოადგენს „რიტორიკის“ II წიგნის მე-7 და მე-8 თავების ნაწილებს. მე-8 თავის სათაურია: „ოვს ექუსთა ადგილთა ვარგვანთა, თავი 8“ (8r).

3. ქვესათაურები გატანილია კიდეებზე.

3180ბ

ასკეტიკური ხასიათის ფრაგმენტი. XIX

2ფ.; 18×13,5; ქალაღი, გაყვითლებული; მხედრული; შემოწირულია თ. სახოკიას მიერ; [XIX ს.].

იწყება: „...ზა თუსსა სიცრუით და ნუ სიმართლით, რამეთუ ესეცა ყოვლად უჯერო არს...“ 1r—2v.

წყდება: „თვთ-ჰსკულობა, თავხედობა, ურჩება, ხოლო ურჩება ესე მრავალგუართა მიმართ ვნებათა, გარდა ცემისა...“.

შენიშვნა: ტექსტი წარმოადგენს ასკეტიკური ხასიათის თხზულების ფრაგმენტს, სადაც ლაპარაკია სხვადასხვა ცოდვათა შესახებ, როგორცაა: უკრძალუ-შლობა, შებიღწება, ამპარტუანება, ცუდად ზეუობა, თავილობა, თავის-მოყუარება, სოფლისმოყუარება, განცხრობა, თვთ-ჰსკულობა და სხვ.

(1294)

3181

ანტონ კათალიკოსისა და ქეთევან დედოფლის ბიოგრაფიები. XIX

2 ფ.; 35,5×21,5; ქალაღი, გაყვითლებული, მხედრული; შემოწირულია მ. საბინინის მიერ; [XIX ს.].

1. [ანტონ კათალიკოსის ბიოგრაფია]: „ანტონ კათალიკოზი იყო ძეგ იასე მეფისა. დისწული თეიმურაზ მეორისა, რომელმანცა მიიღო თათრობა და მეფობდა ქართლსა...“ 1r—2r.

წყდება: „...საფლავსა უქმნა ქტა თეთრის მარმარილომსა არჩიებისკობოსმან ექსარხოზ ვარლამ შემდგომისა ზედა-წარწერითა...“.

შენიშვნები: 1. ა. ტექსტში მოტანილია ანტონის მიერ დაწერილი და თარგმნილი 16 ნაწარმოების ნუსხა.

ბ. ანტონის მიერ აღზრდილი პირების ნუსხა.

2. ბიოგრაფიის ბოლოს შენიშვნა მ. საბინინის ხელით: „მიხაილ საბინინის საწიგნობლისაგან ჩყვდ წელსა მაისის ით დ. უძღვენი ქართუ-შლოთა, რათა დაიკუნან ესე შესანიშნავი ძეგლი და ტერტეროვან ბერებს არ ჩაუუვარდეს ხელში, თორემ მოიპარამენ, ვითარცა მთელი საქართუშლოს ეკლესიის განძი და ნიში ყურთაავლეკ ჰქმნეს და ყურის მსრესელი კი აღგრა იყო. მოსკოვ, ექსორიობასა ჩემსა“.

2. [ბიოგრაფია ქეთევან დედოფლისა]: „ქეთევან, ქალი თეიმურაზ II, დეიძლი დაამირაკლი II, შობილი დედოფლის თამარისაგან. ოდეს განძლიერდა ნადირშაჰ და მოითხოვა ირაკლი მზევლად, მასვე დროსა გამოსთხოვა მას, რამეთა მიჰსცეს მას ცოლად ქალი თვისი ქეთევან...“ 2v.

შენიშვნები: 1. ტექსტი დაწერილია 2v-ს ქვემოთ ნაწილზე — ზემო ნაწილი სრულიად დაუწერელია.

2. ნაწერი წარმოადგენს შავს. ტექსტი ბევრგან გადახატულია და ნასწორები.

ქილილა და დამანა. 1769 წ.

(სულხან-საბა ორბელიანის რედაქციის)

349 ფ.; 29,5×20; ქალაღი: ტყავგადაკრული ტვიფრული მეყაოს ყდა; მხედრული; სათარები და დასაწყისები სინგურით; დატოვებულია თავისუფალი ადგილები ნახატებისათვის წარწერით „დასახატავი“; ამოფარდნილია 41—42, 184—187 ფურცლები; გადამწერი ანჩისხატის დეკანოზის ძე ნიკოლოსი (349r); ხელნაწერი დ. ჩუბინაშვილისეულია. აქვს კვირნიშანი; 1769.

[ქილილა და დამანა]. „ამას უკან ამ შემოკლებულს არაკებს რომ საქებაარის სიტყვებით შეთხზილია(!) და მითვე შეიკაზმის და ის იტყვის. — ვიწყევით, პირველი არაკი იგავთა, თვალ-მარგალიტთა, მებაზრეთა და სიტყვა-კელოვნებთა გამოძჩხრეველთა და უცხბთა არაკებთათვის პირის ამლებთა და საკვირველთა შემშვერებითა თქმულთა...“ 10v—348v.

შენიშვნები: 1. უძღვის: ა. „კარი პირველი ქილილა და დამანასი. სპარსულსაგან ქართულად ნათარგმანები მეფის ვახტანგისაგან:

— მე მოვეყვ სპარსთა ზღაპრსა თარგმანებისა მეგბართა, არავინ მიშვებს გარეგან, მათა და გინა მე ბართა...“ (2r).

ბ. „ქ. დასაწყისი პირველი წიგნისა ამის შესავალად თქმული ბრძანისა ან-ვარი სთილისა. — სრული სიბრძნე ამისად შემსგავსებულად საფუძვლად დაუც და ყოველთა წიგნებთა შინა მოქმელისა სახელი დიდად უსაქელოვნებია...“ (2r—6v).

გ. „ანდერძი დიდს კირსა შინა მყოფისა მეფის ვახტანგისა. — ეამსა მას პატიოსნისა და ამაღლებელისა დედათშვენიერებისა თვითმპყრობელისა და ღმრთივეგვირგვინისანისა მეფეთ-მეფისა თამარისა ესე წიგნი ეთარგმნათ. რომელი ცხოვრებასა ქართლისასაცა წერილ არს...“ (6v—8r).

დ. [ანდერძი სულხან-საბა ორბელიანისა]. „ეს წიგნი ქირმანს, ისპანს შეკირებამი მყოფსა და უსაქმო მზრუნავს გონების ურვის წამლად მოემუშაეა მეფის ვახტანგს ქართველთასა სპარსულსაგან ქართულად ეთარგმნინა. — შაირი. მცონარს სოლომონ ამაგებს, კინველა მოსწონს ქებითა, მუშაქნი სამუშაოთა ვერ აღასრულებს დებითა...“ (8r—9v).

ე. „ზალუქი(!) წიგნისა ამის. ა კარი. რიდი ორენა ცაცისა და მიუნდობელი-საგან. ბ. კარი. ავის მოქმედის მისაგებელისა და ბოლო მათი...“ (სულ შეიცავს 14 კარს). (10r).

2. ერთვის: ა. „მეფის ვახტანგის ნაბრძანები:

— ელავ მიქმეს ისევ ისპანს, დამრჩა ეს შეფრთულბელი,

მომცეს პატივი მრავალი, ვა თუ დავაბი სულბი...“ (5 სტროფი) (348v).

ბ. ლექსს მოსდევს: „ვითა წინა ლექსი აჩნს, მე დამრჩა გაულექსავი და სულხან-საბამ გალექსა ორბელის ძემან. რასაც ლექსის აზიანედ მანი უზის, მეფის არის ნაბრძანები. დიდის ცდით ჩემგან ნალეაწი, თუცა გაკლიათ გულები“. (349r).

3. ტექსტი რამდენიმეჯერ არის გამოცემული. უკანასკნელად გამოიცა 1962 წ. (იხ. სულხან-საბა ორბელიანი, თხზულებანი, ტ. II, აღ. ბარამიძისა და ე. მეტრეველის რედაქციით).

4. ხელნაწერის კიდებზე სიტყვათა განმარტებებია მიწერილი. ზოგ ლექსს შენიშვნა აქვს „მეფის თქმულია“ (86v, 312r...).

5. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ექვთიმე თაყაიშვილს (იხ. Описание т. 1, გვ. 292—294).

ანდერძები: 1. „აღიწერა ქალაქსა ტფილისს ჯელითა ანჩისხატის დეკანოზის ნიკოლოზისათა. აწ წინა ვიყოფ სიყვარულსა ღმრთისასა და გვედრებით, რომელნიცა მემთხვივნეთ ნამუშავესა ამას, ჴსენებასა ჰყოფდდეთ ჩემთვის, ჴეშმარიტად ირწმუნეთ. რაოდენ ძალ-მედვა, სიმაართეს ვეცადე. იანუარს კქს უნა“ (349r).

2. 231r-ზეც ასეთივე შინაარსის შენიშვნაა: „მუშაკი ამისი აღექსისს დეკანოზის ძე უღირსი მღუფელი ნიკოლოზს“.

3. 143r-ზე ტექსტისაგან განსხვავებული ხელით შენიშვნაა: „ნიკოლოზის ნათქვამი“.

მიწერილები: 1. „სიტყვას ვიტყვი მეტად მზრიანს, თუ შეესმის ცაცსა მღუფიანს,

მოვახსენებ ბრძენსა, ჴკვიანს, არ ვამხილებ ვიეს, ბნედიანს, ვის ღმერთი სწამს ადამიანს, ნუ ჩახედავს ვისრამიანს, დაუბნელკეს დღესა მზიანს, ჴოჯობეთში ნახავს ჴიანს“ (1r).

2. „ქუბიღონ მკრა გულს ისარი, დამიკოდა, დამიწყულლა, ცნობა სრულად დამიფანტა, სასიკვდილოდ მიმარულლა, ვესტას ტაძრისთვის სანთებლად თავი ჩემი დანიშნულა, და თვალტრემლიანობს ბუღბუღი, რა ვარდზედ სარი დასმულა“ (1r).

3. ლექსის ბოლოს ინიციალებია პ. დ. ეგვეე ინიციალები უზის რუსულ ლექსს (v). ე.ე.გ. თაყაიშვილის აზრით პ. დ. შეიძლება პეტრე დადიანი იყოს (იხ. ჴემოთღასახელბუღი აღწერილობა).

(1296)

3184

ავგაროზი. XIX

გრაგნილი (დახვეულია მუყაოს ფირფიტაზე); 237×8,5; ქალაღი, მოყვი-თაღი, დაღაქიანებუღი, დაზიანებუღი (დასაწყისი შემოკვეთიღი, ტექსტი ზღაღ-აღაღ არ იღიხება); მღედრუღი; სითაღრუღი და დასაწყისუღი სინღურით; ტექსტი მთღიანად ჩარჩოშია ჩასმუღი; ლოცვები ერთმანეთისაღან გაოყოფიღი სწორი ჴორიზონტალური ან ხვეული ხაზუბით; [XIX ს.].

[ავგაროზი]. „...ცხოვრება იღი იყო ნათელ [კაცთა] და ნათელი იღი ბნელსა [შინა] სჩანს...“.

შენიშვნებღ: 1. იწყება იოვანეს თავის მე-4 მუხღით და გრძელდება მე-17 მუხღამდე (ჩათღლით).

2. ავგაროზში შესულია შემდეგი ლოცვებღ:

ა. ლოცვა სამას სამოცდახუთის ჴირის განმაქარვებუღი.

ბ. ლოცვა კვეთებისა.

გ. ჩამოთელიღი 99 სახელწოდების წმ. გიორგი.

დ. მამაო წმიდაო, მეურნაღო სულთა და ჴორცაო.

3. ყოვეღი ლოცვის ბოღოს წერღა: „შეეწინეთ მონასა ამას ღმრთისასა ეღისაბედ და მარღამ“.

4. უკანასკნელი ლოცვის ბოღოს სახელი არ არის მოხსენიებუღი, ცარიელი ადღიღი დატრევებუღი: „განარღნე მონა ესე შენი... ყოვეღისა განსაცდელისაღან“.

(1297)

3185

ავგაროზი. XIX

1 ფ: 33×42,5; ქალაღი; მთღიანი ფუტრეღი დაყოფიღი 48 პატარა ნა-კეცად; თღიეთელი მათგანი წარმოადგენს რვაკუთხედს, შემოჭრიღი კუთხებღი

ისე, რომ ერთმეორესთან დაკავშირებულია წახანგებით; შემკულია მდარე ხარისხის ილუსტრაციებით: ჭვრის, ღვთისმშობლის, მარკოზ, იოვანე, ლუკა; მათე მახარებლების, წმიდა გიორგის, ნინო მოციქულის; ყოველ ორ რვაკუთხედს აქვს ფერადი ჩარჩო, რომელშიც მოთავსებულია ტექსტი; მხედრული; ხელნაწერს აკლია 1 რვაკუთხედი; [XIX ს.].

[ავგაროზი]. „სახარება იოვანესი, თავი პირველი: პირველითგან იყო სიტყვა და სიტყვა იგი იყო ღვთისათან...“.

- შენიშვნები:** 1. წარმოდგენილია იოვანეს თავის 1—17 მუხლები.
2. ავგაროზი შეიცავს:
ა. ლოცვა ანგელოზის მიმართ.
ბ. სხვა ლოცვა სავედრებელი.
გ. ლოცვა უმუხრისა, სამას სამოცდა ხუთის კირის გამქარებლისა.
დ. ლოცვა კვეთებისა.
ე. ჩამოთვლილია 65 სახელწოდების წმ. გიორგი.

3. ავგაროზი გადაწერილია დათებასთევის, რაც შემდგომში წაუშლიათ (გარდა 4 შემთხვევისა, სადაც ისევ დათება იკითხება) და ჩაუწერიათ მიხელი (4 შემთხვევაში): „ოთხნო თავნო. სახარებანაო(!): მათე, მარკოზ, ლუკა და იოვანე(!), თქვენ შეიწყალენით და დაიფარეთ ყოველისა განსაცდელისაგან და მოაშორეთ ყოველივე სულისა და ხორცისა მავნე ეშმაკი მელდარი, გრძნებაშეტყუილი, ზავვა მონასა ღვთისასა სახელი მიხელი“.

(1298)

3189

კრებული. 1857—1866

203 ფ.; 22,5X17; ქალაღი; ტყავგადაკრული ხის ყდა; მხედრული; დაზიანებული; დასაწყისში აკლია 1 ფურცელი; ამოვარდნილია 123, 124, 141, 192 და 198. ფურცლები: გადამწერი ლუკა ასათიანოვი (104r); 1857—1866 (104r, 203r).

1. [სულხან-საბა ორბელიანი, სიბრძნე სიცრუისა]. „...თქვა სედრაქ ვეზირმან არაკი. — იყო ერთი მეფე ხორასანსა, დიდებული, კეთილგონიერი, უხვი და მოწყალე...“ 1r—104r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერი აღწერილია (იხ. სულხან-საბა ორბელიანი, ოთხულებანი, I, 1959 წ., გვ. 267).

2. ხელნაწერის ტექსტი ფარავს ზემოთდასახელებული გამოცემის 8—143 გვერდებს.

ანდერძი: 1857 წ. 27/11. ლუკა ასათიანოვისა არის. დასწერა ხალისთა თვისითა“ (104r).

2. [მირიანი]. „...ერთი გვრიტი იყო, გამოიყვანეს და და(!) გაუშვეს. გვრიტმა მიწას აკოცა და გაფრინდა...“ 105r—147v.

შენიშვნა: 1. ტექსტი შევედარეთ A—1199 ხელნაწერის „მირიანის“ ტექსტს. განსხვავებანი არის, მაგრამ ძირითადად მიჰყვება მას.

ანდერძი: „ეს ზღაპარი არის თათრულიდამ გადმოთარგმული, თუ ნაკლებობა აქვს, მდებარეა. დავსწერე ეს და დასრულდა 1857. 22. 12 წელსა, ლუკა ასათიანომა“.

(კ. ქაველიძეს მოჰყავს ეს ციტატა „ძველი ქართული მწერლობის ისტორიის“ II ტომში (III გამოცემა, გვ. 337) და წერს: „თუ ამ შენიშვნაში სიტყვა თათრული ნახშიარია არა კონფესიული მნიშვნელობით, რომელიც სპარსულ-

საც გულისხმობს ხალხურ თქმულებაში, შესაძლებელია ვიფიქროთ, რომ ზღაპარი ჩვენში თურქული გზით შემოვიდა“).

3. [კ ა ტ ის ო მ ი]. „კ ა ტ ა. —

ყოველს მგრძობელ ცნოველს შუა წინ წარმოდგა ნაზად კატა. მას მიუგავს თავი ლომსა, სინჯაბ ბეწვი გარდამტა“ 148r—153r.

შენიშვნა: ტექსტი წარმოდგენს ზაქარია გაბაშვილის „კატის ომს“. ნაბეჭდ გამოცემასთან შედარებისას (იხ. ანთოლოგია, ტ. II, 1928 წ., გვ. 232—237). აღმოჩნდა, რომ ხელნაწერს აკლია შემდეგი სტროფები: 4, 8, 21, 25, 33, 36, 37, 38, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52 (ნაბეჭდის ნუმერაციით). თავის მხრივ ხელნაწერში ზედმეტია შემდეგი სტროფები: 8, 10, 12, 14, 17, 22, 23, 25, 33, 37, 39, 43, 45, 46, 47, 49, 51 (ხელნაწერის ნუმერაციით). სულ ხელნაწერი შეიცავს 53 სტროფს, ნაბეჭდი კი — 52-ს. სტროფების თანმიმდევრობაც არ არის ერთნაირი.

4. [ი ო ს ე ბ-ზ ი ლ ი ხ ა ნ ი ა ნ ი]. „...კარი პირველი. სპარსულისაგან ქართულად ნათარგმანები დიდის მეფის თ ე ი მ უ რ ა ზ ის ა გ ა ნ და ლექსად მიხაგანვე თქმული.

არსებით ვიტყვი ცნობილსა სამეხით ერთ-უბნებულად.

ბუნებით განუყოფელად ლთაებით შერთებულად(!)...“ 154r—189r.

შენიშვნა: შეიცავს 309 სტროფს. ნაბეჭდ გამოცემასთან შედარებით აკლია 2 სტროფი — 141 და 309 (იხ. თეიმურაზ I, აღ. ბარამიძის და გ. ჯაობიას რედაქციით. 1934).

ანდერძები: 1. „სრულ იქმნა იოსებისა და ზილიხანისა ამბავი, იხილეთ კეთილად, მკითხველნო, ღვთის მოყვარება იოსებისა — რა მწუხარებანი მოითმინა და ვერ აედუნა ზილიხამ. გარნა ბოლოს ის ზილიხაცა და სდ მიხისს ეგვიპტე მოაქცია კერანი მსახურებისაგან და ბოლოც ხელმწიფობაცა მისის ეგვიპტისა და სჯულიერად ზილიხაცა ღონ მიანიჭა. აღიწერა წელსა 1858. 12. 10“ (189r).

2. „სხოლიო: —

ამის დამწერსა ლუკასა, ხელი მას უქოთ რომელსა, აწვედა გულს ალი მიჯნურის, აწ მისთვის ამის მშრომელსა, ბულბული ჰყეფდა, ეძებდა ვარდსა ჭიკჭიკის მდომელსა, და ეს ლექსი დააყვავებს ვარდსა ბულბულზედ მწყრომელსა.

1866. XIII“ (189r).

5. „ას ო ს ა მ ლ ე რ ე ლ ი. — თუ საქორხე ემღერდეს, ჰელმწიფისგან წყალობა მი[ი]ლოს“ 190r—192r.

6. „ს ი ზ მ ა რ შ ი რ ა ც ნ ა ხ ო. — თუ უღაბნოში იჯდე, ავანტყოფობა არის...“ 193r—198v.

7. „თ ვ ა რ ის ა ნ გ ა რ ი შ ი. — 4-სა მთვარისასა დღე კრძალვისა არის, ნურას ივაჭრებ, ნურას გაჰყიდი, ნურც გარეთ გახვალ...“ 192r—203r.

მინაწერები: 1. „1885 სექტემბრის 10 დღესა გარდაიცვალა სოპია ზტეპანოვნა ასათიანის მეუღლე ქალაქ ბათუმში და იქვეა მიბარებული მიწაში, რომელიც იმავე ზემო ხსენებულს თვის 12 მივაბარეთ. იყო სრული 60 წლისა. 1886 იანვრის 2 დღესა გარდაიცვალა ამ ქალის ზემო ხსენებულის მეუღლე, ესე იგი პავლე ივანეს ძე ასათიანი და(?) ქალაქ ტპილიში(!) და იქვე მიწას არის 65 წლისა მიბარებული, რომელიც 5 ამავე თვეში მივაბარეთ. თითონ იყვნენ ახალციხის მცხოვრებლები. 1886 წელსა 24 იანვრისა დღესა გარდაიცვალა ლუკა ივანეს ძე ასათიანი ქალაქ ახალციხესა და

იქვე არის, მიწას მიეხარებთ 26 იანვარს, 59 წლის იყო და აგრეთვე გთხოვთ, ამის წამკითხველთა, შენდობა შეუთვალეთ ამ სამთავე მიცალბებულს. ღმერთმა შეიწყნაროს სასუფეველსა თვისა“ (104v—105r).

2. „1887-ი წელსა ოქტომბერის სამსა მოქსოვე ქედი, სუხარნიცა, სუფრა, სალფეტო კოსტანცია ფირალოვის ასულმა, საქართველოდან გადმოსულმა, ესწავილბდი ემელია ასათიანოვთან, კ. ფ.“ (153v).

3. „მერცხალმა სიტვა: მინდა ვსთქვა გულით ერთი გალობა“.

— მერცხალმან სიტვა: მინდა გულით ვსთქვა ერთი გალობა კვირა დილის ვანთიადზე,

მგარამ არც არის მწვანე ბალახი, არც ბალახში ვარდი გაშლილა, მხოლოდ მე ვიწვი, ვიდავეი, ტურფა რომ დამიკარგია.

აი, ამითა ვარ უბედური, ორიგ ჩანავა მაქვს შეკრული,

გული დარღითა სავსე მაქვს, ველარ წარმოსთქვი ვერაფერი,

ახ, სიკვდილი, სიკვდილი ყოველს სჯობია,

იქ ვიძინებდი მოსვენებული“ (189v).

4. „...ბარბარისა შესატყვეა ყოველსა დღისათვისა დასწერე ესე 1832 წელსა თებერვლისა 24-სა“ — (ქვემო ყდის საცავი ფურცელი).

5. „1865-სა წელსა ღვინობის თვის 19-სა დღესა მივეცი სახლი ლეონიძესა. თვეში შეიდ მანეთით და ათ შურათ. ოცდა... 1866 წელსა კათათვის 15-სა დღესა დავიპირე მოჟამაგირეთ დიმიტრი კიკვაძე 20 მან. და ერთს ხელ ტანისამოსათა“ (203r).

(1299)

3191

ღმრთისმშობლის შესხმა („გიხაროდენი“). XIX

21 ფ.; 7,5×6; ქაღალდი, გაყვითლებული და დალაქავებული; 3—7 ფ. გახეხებული მწვანე ფერისა; დაშლილი; თავ-ბოლონაკული; პირველი ფურცლები დაღრღნილია; მხედრული; დაწერილია უწიგნურად; [XIX ს.].

[ღმრთისმშობლის შესხმა]. „...ესევითართ გიხაროდენ. რომლისა მიერ სიხარული გამებრწყინდების, გიხაროდენ, რომლისა მიერ წყევა მოაკლდების...“ 3r—21v.

წყდება: „...ცოდვანი ჩემნი შენ უწყი, დედუფალო ჩემო, ღმრთისმშობელო, რამეთუ მფრინველი ვარო, ცხოდ(!) არ მაქვს ადგილი. სადა თავი მივდრიკო. არნ შენდამი დედისა ქრისტეფის ღვთისა ჩვენისა. შენ ხარ შემწე ჩემი, დედუფალო, შენ ხარ მხსნელი ჩემი, შენ ხარ მფარველი ჩემი, შენი ჩემი ღრის მიმართ თავისი მდ...“.

(1300)

3192ა

ელისაბედიანი. XIX

3 ფ.; 28×21; ქაღალდი, გაყვითლებული; უფო; დაშლილი; მხედრული; შავი მელანი; გადამწერი ვასო ბიბილაშვილი (1r); [XIX ს.].

1. [დიმიტრი ბაგრატიონი, ელისაბედიანი]. „ელისაბედიანი, ლექსი ალერსიანი, მამისაგან ნათქვამი, აღარ დასაგვიანი...“ 1r—3r.

შენიშვნები: 1. ხელნაწერში სათაურად აქვს: „ძველებური ქართული ლექსები (მანუსკრიპტიდან)“.

2. ნაბეჭდ „ელისაბედინანთან“ შედარებით ნაკლებია (იხ. ანთოლოგია, ტ. II, 1928 წ., გვ. 249).

ანდერძი: „ორი ძველი მქრალთ ნაწერი რვეული მათხოვა ერთმა ურბნისელმა ქალმა კეკელა ხანიშვილისამ. ხელთნაწერი ქალური ხელია და შეიცავს რამდენიმე ლექსს, ლოცვებს, არაკებს და ცოტა რამეს წამლობისას. რვეულები მინდა(!) შეშეძინა ჩვენი წერა-კითხვის საზოგადოებისათვის. მაგრამ ქალს ვერ გავაჩუქებინე. ასე მითხრა: გენაცვაო, დედიჩემისეულია. ოქრო რომ მამცეთ, ვერ გავიმეტებო. მეც ავდექი და გადმოვიწერე. მამყავს აქ ყველა ლექსები სიტყვა-სიტყვით. ვასო ბიბილაშვილი“ (1r სქოლიო).

2. [ლექსი]. „მე ერთს სიტყვას მოვახსენებთ, მაგრამ გვიან გათავდებდა, ერთ ვერანა ქვეყანასა ერთი გლახა დასახლდებდა...“ 3v.

შენიშვნები: 1. ლექსი შეიცავს 3 სტროფს.

2. ხელნაწერი აღწერილი აქვს ე. თაყაიშვილს (იხ. Описание, ტ. II, გვ. 391).

მინაწერი: „ექიმ ტარსაიძის პირდაპირ ინსტიტუტის გვერდზედ იკითხონ ფურცელაძისა სახლში ნათესუვი(!)“ (2v).

3192ბ

ლექსები. XIX

5 ფ.; 36,5×22,5; ქაღალდი, გაყვითლებული; უყლო; დაწლილი; მხედრული; [XIX ს.].

1. „ცეცხლი მოედოს, ვინც რომ ენდოს ლამაზსა ქალსა, თვისსა ტრფიალსა არ დაუშლის სახმილის აღსა...“ 1r.
2. ოთარ ქობულოვი. — გული ოხრამს და გეტრფის შენ, შენ, შოი, შოი, ვიშ, ვიშ, სულო, სულო...“ 1r—v.
3. [ალ. ქავჭავაძე]. — მიველ წალკოტს სანუგეშოთ, გლახ ჩემს გულს სევედა ესეა...“ 1v.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. ალ. ქავჭავაძე, თხზულებანი, ი. გრიშაშვილის რედაქციით, 1940 წ., გვ. 106).

4. იოსებ ნაცვლიშვილი. — თავი ჩემი თვით მოგანდე შენ და მე...“ 2r.
5. ბესიკ გაბაშვილი. — შავნი შაშვნი, შავს გალიას შემსხდარნი...“ 2v.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. ბესიკის თხზულებათა სრული კრებული, ალ. ბარამიძისა და ვ. თოფურიას რედაქციით, 1932 წ., გვ. 21).

6. [ალ. ქავჭავაძე]. — ეამნი რბიან, შენცა მელტვი, შოი სულგრძელო საყვარელო...“ 2v.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. დასახელებული გამოცემა, გვ. 21—22).

7. გარსევან ყორღანოვი. — ახ მაღალო, მაღალო, რა შენ ჩემგნით წახველი...“ 3r—v.
8. [გიორგი თუმანოვი]. — ეშხისა ზღვასა რომ მიველ, ნაპირას უი, უი...“ 3v—4r.

შენიშვნა: ლექსი გამოცემულია (იხ. გ. მიქაძე, გიორგი თუმანიშვილი, კრებულში ძველი ქართული მწერლობის საკითხები, I, 1962 წ., გვ. 60).

9. „გზოვე ჩემად სასურველად,

სიამოვნის დასაცველად...“ 4r.

10. „მე ვარ ტრფიალი შენის სილვასა, ჩემო მძახალო...“ 4v.

შენიშვნა: ლექსს დასაწყისში ასეთი შენიშვნა აქვს: „ღნეგრალ ერისთავის მიერ მიწერილი მძახლისთვის სუნბათოვის ცოლისა მელანიასათვის“ (4v).

11. „ვაი რა დავკარგე ძვირფასი ლალი,

სისხლისა ცრემლით არ შრება თვალი...“ 4v—5r.

შენიშვნა: ყოველი ლექსის შემდეგ მიწერილია: „დასასრული“.

შინაწერი: „იანვარი აპანი

თებერვალი სარწყუნისი

მარტი მირკანი

აპრილი იგრიკა

მაისი ვარდობის თვე

ივნისი შთიბისა მთიბათვე

ივლისი მკისა მკათათვე

აგვისტო მარიაშობისთვე

მარიალი ანუ ქველობისა

სექტემბერი ენკნობისა

ოქტომბერი სთველისა ანუ ღვინობის თვე

ნოემბერი გიორგობისა ანუ ტირისკონი

დეკემბერი ქრისტეს შობის თვე

ტირის დენა“ (5r—v).

3192გ

ყარამანიანი. XIX

ფრაგმენტები

1. ფ.; 35×22,5; ქაღალდი, გაყვითლებული, დალაქავებული; მხედრული; [XIX ს.].

[ყარამანიანი]. „...მიყევ და ცეცხლს შიგან შედიო; რა მცირე გზას გაივლი, ერთს აივანს ნახამ, მაგრამ მრავალს საკვირველს მის მიდამოს იხილაე...“ 1r—v.

წყდება: „აქა გარდანქეშან აიარისავან გულუამიშრად აზრალ მეთილისმესთან მისვლის ანბის თქმა ყარამან ფალავანთან თუ ვითარ შეიპყრო წყეული იგი მეთილისმე აზრალ...“.

შენიშვნა: ტექსტი წარმოადგენს ფრაგმენტს „ყარამანიანის“ I კარიდან (იხ. ყარამანიანი. სპარსულისავან ქართულად ნათარგმნი სახლთხუცის და სარდლის თვად დავით ორბელიან ოვისავან. საამოჲ სასმენელი. გამოცემული დავით ლაზარევისავან და ნიკოლოზ კობალაძისავან. თბილისი, 1875 წ., გვ. 23).

საკიბეღები

1. ხელნაწერთა კრონოლოგიური ტაბულა

საუკუნე ან წელი	ხელნაწერის №	საუკუნე ან წელი	ხელნაწერის №
IX—X	2955 ეტრატი	1784	2576
XI ¹	2662	”	2956
XIII ¹	2855	1785	2770
XIII ¹ —XIV	2562	1788	2599
”	2574	1790	2588
”	2953 ეტრატი	1791	2575
XIV—XV	2579	1792	3011
XV	3091	1793	2587
XV—XVI	2602	1795	2600
XVI	3051	1798	3175
1689	2829	XVII ¹	2518
XVII	2570	”	2523
”	2577	”	2545
”	2663	”	2546
”	2954	”	2561
”	3014	”	2566
XVIII—XVIII	2601	”	2568
”	2747	”	2571
”	2785	”	2578
”	3049	”	2597
1721	3037	”	2632
1754	2594	”	2645
1755—1756	2916	”	2650
1756	2569	”	2664
1757	3087	”	2676 ა, ბ
1758	2696	”	2715
”	2727	”	2734
1759	3047 (Q—744)	”	2746
1761	2552	”	2764
”	3009	”	2771
1764	2563	”	2775
1766	2684	”	2792
1767	2680	”	2794
”	2850	”	2795
1769	3183	”	2797
1771	2572	”	
1774	2596	”	
1778	2798	”	
1782	3163	”	

საუკუნე ან წელი	ხელნაწერის №	საუკუნე ან წელი	ხელნაწერის №
XVIII	2799	1822	3075
"	2800	1823	3029 ^ა
"	2803 ა, ბ	1824	2773
"	2859	1825	3029 ა
"	2915	1826	2783
"	2942	1828	2725
"	2943	1829	2589
"	2951	1830	2700
"	2967	"	2724
"	2987	"	2784
"	2988	1831	2767
"	3031	1835	2694
"	3046	1836	2781
"	3048	1837	3034
"	3073	1839	2517
"	3074	1841	2701
"	3077	1843	2516
"	3084	1844	2889
"	3085	1848	2886
"	3086	1850	2530
"	3177	1853	2782
XVIII—XIX	2548	1855	2582
"	2564	"	2583
"	2582	"	2585
"	2666	1856	2604
"	2913	1857	2629
1800	2573	1857—1866	3189
1800—1801	2884	1859	2520
1801	2910	"	2865
1803	2744	1864	2881
1805	2804 ა	1871	2531
1809	3066	"	2695
"	3093	"	2841
1811	2912	1877	2519
1815	2522	1884	3178
"	2745	1892	2991 ბ
1816	2787	XIX	2514
"	2796	"	2515
1817	3030	"	2521
1818	2585	"	2524
1819	2560	"	2525
"	2806	"	2526
1820	2598	"	2527
1821	3029 ბ	"	2528
1822	2580	"	2529

საუკუნე ან წელი	ხელნაწერის №	საუკუნე ან წელი	ხელნაწერის №
"	2532	"	2786
"	2533	"	2789
XIX	2534	"	2790
"	2536 ა, ბ, გ, დ	"	2801
"	2541	"	2802
"	2542	"	2804 ბ
"	2543	"	2807
"	2544	"	2808
"	2565	"	2831
"	2567	"	2840
"	2581	"	2842
"	2583	"	2850
"	2584	"	2882
"	2586	"	2887
"	2590	"	2888
"	2591	"	2891
"	2592	"	2938
"	2593	"	2939
"	2595	"	2957
"	2603	"	2958
"	2605	"	2959
"	2644	"	2966
"	2646	"	2981
"	2648	"	2991ა-იზ
"	2649	"	3033
"	2677	"	3036
"	2678	"	3038
"	2682	"	3040
"	2686	"	3052
"	2690	"	3054
"	2691	"	3064
"	2692	"	3065
"	2714	"	3076
"	2726	"	3164
"	2753	"	3168
"	2765	"	3176 ა—დ
"	2766	"	3179
"	2768	"	3180 ა, ბ
"	2769	"	3181
"	2772	"	3184
"	2776	"	3185
"	2777	"	3191
"	2778	"	3192 ა-გ
"	2779	XIX—X	2535
"	2780	"	2647

პირთა საკითხავლი

ა

- აბაშიძე ევგენი 2884 (მინაწ. 2); 2987 (შენ. 4)
- აბაშიძე ვალერიანი 2981,5 (შენ.)
- აბდია წინასწარმეტყველი 2569:80, 121; 2953:7; 3065:8
- აბდულა ბეგი (1736 წ.) 2515
- აბერკი (მოწ.) 2569:178, 266
- აბიბო აღმსარებელი 2569:6, 76, 93; 2953:3; 3065:4
- აბიბოს ნეკრესელი 2696 (მინაწ.); 3065:16
- აბო (მოწ.) 3065:50
- აბრამ („აბრამიანი“) 2694:13
- აბრამ ივანიჩი (გადამწერი) 2780 (მინ. 3)
- აბრამ მონაზონი 2569:59
- აბრამ სპარსი 2569:155
- აბრაჰამ მამათმთავარი 2569:31, 39
- აბულაძე ილია 2541 (შენ. 2)
- აბულაძე იუსტინე 2714:1 (შენ.)
- აფაგო (მოციქული) 2569:220
- ადავკტოვა (მოწ.) 2569:34
- ადამ 2939 (შენ. 1)
- ადილშაჰ (შაჰნადირის ძმისწული, 1737 წ.) 2515
- ადრიანე (მოწამე) 2578:154
- ავალიშვილი გიორგი იოანეს ძე (მთარგმნელი) 2684 (მინაწ. 1, 5, 6, 7); 2724 (ტექ. აღწ.), (შენ. 1); 2725 (ტექ. აღწ.), (შენ. 3ა)
- ავალიშვილი დავით იოანეს ძე 2684 (მინაწ. 5, 6)
- ავალიშვილი ივან ივანიჩი 2684 (მინაწ. 5)
- ავალიშვილი იოანე 2684 (მინაწ. 5, 7)
- ავალიშვილი მარია ივანეს ასული 2684 (მინაწ. 5)
- ავალიშვილი სოლომონ ივანიჩი 2684 (მინაწ. 5)
- ავალოვი გიორგი იხ. ავალიშვილი გიორგი
- ავგაროზ (ედესიის მთავარი) 2684:2, 3, 4
- ავდა ეპისკოპოსი (სპარსეთის) 2569:210, 256
- ავდელი (მღვდელი) 2569:224
- ავდიშო 2569:316
- ავდისუ ეპისკოპოსი (სპარსეთის) 2569:256
- ავდოა (მღვდელ-მოწამე) 2569:5
- ავთანდილ (მელიქ-ზურაბას შვილი, 1732 წ.) 2515
- ავკტო (მოწ.) 2569:68
- ავლიბი მესვეტე 2569:87
- ავსისივი (კუპრელი ეპისკოპოსი) 2569:167
- ავქსენტი საკურველთმოქმედი 2569:104, 164; 2578:13, 70; 2953:28; 3065:82
- ავქსონი 3029ბ (შენ.)
- აზა (დიაკონი) 2569:224
- აზარია 2569:108; 2953:32; 3065:33
- აზარია წინასწარმეტყველი 2569:155
- აზატ-ხანი (1741 წ.) 2515
- აზი (მოწ.) 2569:76, 80; 2953:7
- ათანასე კოლიშმედი 2569:319
- ათანასია (მოწ.) 2569:150, 181
- ათანასი (ლავრისა მაშენებელი) 2569:306
- ათანასი ათონელი 2578:117
- ათანასი აღექსანდრიელი 2544:2 (შენ.); 2569:137, 242, 354; 2578:43, 96; 3065:58
- ათანასი აღმსარებელი 2569:172

- ათენაგენ ეპისკოპოსი 2569:318
 ათინოდორე (წმ.) 2569:68, 98; 2953:
 36
 აითალა (მოწ.) 2569:2, 64, 102
 აკაკი (წმ.) 2569:15, 87, 247, 259, 273.
 329; 2578:97; 2953:14; 3065:16
 აკაკი ეპისკოპოსი 2569:209
 აკაკი მედიტინელი 2569:15, 227
 აკაკი მორჩილი 2569:87, 308
 აკეფსიმა (წმ.) 2569:34, 40
 აკეფსიმა ეპისკოპოსი 2569:64
 აკეფსიმა სპარსეთს წამებული 2569:
 102
 აკეფსიმე (წმ.) 2569:102
 აკვილა (მოწ.) 2569:163; 2578:46;
 3065:61
 აკიმოვი იოვანე (ავტორი) 2519:37, 38
 აკულეთო (წმ.) 2569:254
 აკუსტიონ დიაკონი 2569:19
 აკვლა (წმ. მოციქული) 2569:315
 აკვლა იხ. აკვილა
 აკვლა ეპარხოზი 2569:203
 აკვლინე (წმ.) 2569:217, 284
 აკვლინე (წმ.) 2569:63, 228, 354
 ალალინოვი ნინო მიხეილის ასული
 (1874 წ.) 2899 (მინაწ. 1)
 აღელოვი გაბრიელ (1889 წ.) 2766
 (მინაწ. 1)
 აღელოვი იაკობ 2766 (მინაწ. 1, 4)
 აღელოვი სტეფანე 2766 (მინაწ. 5)
 აღექსანდრა (დედოფალი, წმ.) 2569:
 199, 231
 აღექსანდრე 2569:280, 307, 310, 330
 აღექსანდრე 3178:3
 აღექსანდრე (წმ.) 2569:28, 70, 108,
 175, 194, 220, 253, 254
 აღექსანდრე აღექსანდრიელი მთავარ-
 ეპისკოპოსი 2569:269
 აღექსანდრე აფხაზოვი (1811 წ.) 2912
 (მინაწ. 2)
 აღექსანდრე ეპისკოპოსი 2569: 52;
 3734 (შენ. 3)
 აღექსანდრე იერუსალიმელი პატრიარ-
 ქი 2569:256
 აღექსანდრე კოსტანტინეპოლელი მთა-
 ვარუპისკოპოსი 2569:81, 362
 აღექსანდრე კოსტანტინეპოლელი პატ-
 რიარქი 2578:156
 აღექსანდრე მაკედონელი 2888
 აღექსანდრე ნიკოლოზის ძე (მემკვდრე
 აღექსანდრე II. რუსეთის იმპერა-
 ტორი) 2560 (მინაწ. 1)
 აღექსანდრე პავლოვიჩი (რუსეთის
 ხელმწიფე) 3064:1 (ანდერძი)
 აღექსანდრე რომის პაპი 2569:195,
 269
 აღექსი (წმ.) 2804ა (შენ. 1)
 აღექსი (პეტრეს მამა. რუსეთის ხელ-
 მწიფის) 2515
 აღექსი (ღვთის კაცი) 2569:196, 288;
 2646:1; 2694:3, 3 (შენ.); 3065:105
 აღექსიევი იოელ (XVIII) 3031 (მი-
 ნაწ.)
 აღექსი-მესხიშვილი გიორგი (მღვდე-
 ლი, ანჩისხატის დეკანოზის აღექსის
 ძე) 2563 (ანდ.)
 აღიბი 2569:267
 აღი ყული-ხანი (აფილშაპ, 1737 წ.)
 2515
 აღი ყული-ხანი (1714 წ.) 2515
 აღი-ხან (1738 წ.) 2515
 აღფეზ (მოციქული) 2569:28, 79, 266
 აღფიოს (წმ.) 2569:250
 აღუპი მესვეტე 2953:14; 3065:13
 ამბაკომ წინასწარმეტყველი 2569:93;
 2578:2; 3065:19
 ამბერკი (იერაპოლელი ეპისკოპოსი)
 2569:52
 ამბროსი მედიოლანელი 2569:98;
 2578:7; 2953:22; 3065:23
 ამბროსი მანგლელი 2574 (მინაწ. 15)
 ამიანე 2569:4
 ამილახვრები 2567 (მინაწ. 1)
 ამიმფა (მოციქული) 2569:178
 ამმონიოს ერმისი 2562:2, 3, (შენ.)
 ამონა დიაკონი 2569:1; 3084 (შენ
 I)
 ამონი წინასწარმეტყველი 2569:286;
 3065:134
 ამპლოს მოციქული 2569:61
 ამფიანე (წმ.) 2569:212
 ამფილოქე იკონიელი 2569:49, 84;
 2953:11; 3065:11

ანა (ბეჟაძის ცოლი) 2798 (მინაწ. 6)
ანა (დედა გაბრიელ რატიევისა) 2910 (შენ. 2)
ანა (1807 წ., 2804ა (მინაწ. 2)
ანა (დედოფალი იმერთა) 2666 (ტექ. აღწ.)
ანა (წმ.) 2569:38, 52; 2953:24; 3065:25
ანანია (წმ.) 2569:92
ანანია (წმ. ეფესელი ყრმა) 2569:108; 2953:32; 3065:33
ანანია მოციქული (დამასკელ ეპისკოპოსი) 2569:31
ანანია ხუცი (წმ.) 2569:146
ანასტასი (წმ.) 2569:172
ანასტასი ანტიოქელი (მთავარეპისკოპოსი) 2569:230
ანასტასი პატრიარქი 2569:160
ანასტასი სინელი 2569:230
ანასტასი სპარსი 2569:141, 160; 2578:47; 3065:52
ანასტასია (წმ.) 2953:39
ანასტასია (მოწესე დედა) 2569:29, 225
ანასტასია (მოწ.) 2569:113; 3065:37
ანასტასია (რომაელი) 2569:59
ანასტასია (ქალწული) 2569:42
ანატოლე 2953 (შენ. 1)
ანატოლი კონსტანტინეპოლიელი მთავარეპისკოპოსი 2569:81, 304
ანატოლიო (წმ.) 2953:31
ანგეა წინასწარმეტყველი 2569:107; 2953:13, 31; 3065:32
ანდრეა 2569:313
ანდრია (მოწ.) 2569:50, 89, 255
ანდრია (გადამწერი 1816 წ.) 2796 (ტექ. აღწ., ანდ.)
ანდრია (მეგვბტელი მეუღაბნოე) 2569:93
ანდრია იერუსალიმელი 2569:275, 305
ანდრია კესარია-კაზადუკის ეპისკოპოსი 2570:4
ანდრია კრიტელი 2569:49, 244; 2578:116
ანდრია კურიტონი (მოწ.) 2569:6
ანდრია მოციქული 2969:91, 301, 314; 2953:18 (შენ. 1); 3065:17

ანდრია სტრატილატი (მოწ.) 2569:351; 2578:147
ანდრიანე (მოწ.) 2569:62, 153, 358
ანდრომახოს (მოწ.) 2569:42
ანდრონა (წმ.) 2569:65
ანდრონიკაშვილი ქაიხოსრო (ავტორი) 2694:18; 2776
ანდრონიკე (მოციქული) 2569:331
ანდრონიკე (წმ.) 2569:42, 181, 257
ანდრონიკე მხედარი (მოწ.) 2569:6
ანდრონიკოვი გიორგი (ავტორი) 2991ა, 4 (შენ. 4), 5 (შენ. 4)
ანდრონიკოვი ეფემია (ავტორი) 2991ა, 7 (შენ. 2)
ანდრონიკოვი თომა(?) 3178:7
ანექტო (წმ.) 2569:189
ანემპოდისტე (მოწ.) 2569:63
ანვარი სოილი (სოპალი) 2650 (შენ. 1ბ); 2726 (შენ. 1)
ანთიმე (მოწ.) 2569:80
ანთიმო (წმ.) 2569:87
ანთიმო (წმ.) 2569:122
ანთიმოს ნიკომიდიელი ეპისკოპოსი 2569:3
ანთიმო ხუცი 2569:278
ანთო (წმ.) 2569:171, 360
ანთუხი (წმ. დედა) 2569:354
ანია 2569:170
ანიკიტე (წმ.) 2578:140
ანიკიტო 2569:344
ანნა (ბატონიშვილი) 2676ა:6
ანნა (დედოფალი) 3178:3
ანნა (ლეთისმშობლის დედა) 2569:100, 326; 2578:9, 125
ანნა (წმ. იოვაკიმის მეუღლე) 2569:9
ანნა (წინასწარმეტყველი) 2569:153; 2578:59; 3065:73
ანტიოხო 2569:317
ანტიპა (პერლამის ეპისკოპოსი) 2569:221
ანტილონო (მოწ.) 2569:46
ანტონ 2569:311, 341; 2578:42
ანტონ (დიდი მამა) 2569:136; 3065:57
ანტონ (მოწ.) 2569:71, 68, 180, 244
ანტონ I კათალიკოსი 2515; 2518; 2578; 2580; 2594 (შენ. 3, 4); 2596 (შენ. 3); 2597, (ანდ.); 2630; 2734,

- (შენ. 1ა, 3); 2784, (შენ. 3, 4); 2803 ა, ბ; 2859; 2956 (შენ. 1, ბ); 2988; 3073 (შენ. 1 ა, ბ); 3074; 3180 ა; 3181 (შენ. 1 ა, ბ)
- ანტონ კონსტანტინეპოლელი პატრიარქი 2569:162
- ანტონ მარტყოფელი 2578:42; 2696 (მინაწ.)
- ანტონ მთავარეპისკოპოსი 2587 (შენ. 2); (მინაწ.). (ანდ.)
- ანტონ (ტერ-ანტონი) ხიზამბავრელი 2760 (მინაწ. 1. 3)
- ანტონ ქართველი 2916:17 (შენ. 2)
- ანტონინა 2569:280, 283
- ანტონინე 2569:52, 74, 180
- ანტონინე აღექსანდრიელი 2569:332
- ანტონინოა (წმ.) 2569:229
- ანუსია (მოწ.) 2569:121; 2578:24; 3065:44
- აპვლეონ 2569:19
- აპიონ (წმ.) 2569:150
- აპოლინარი 2569:324
- აპოლინარი (მწვალებელი) 2951:2 (შენ. 4)
- აპოლო (ეპისკოპოსი) 2569:281
- აპოლო (მოციქული) 2569:231; 2953: 23
- აპოლონ 2569:276, 311
- აპოლონ (მოწ.) 2569:105; 3065:30
- აპოლონ რომის პაპი 2569:324
- აპრონოს (წმ.) 2569:157
- არაბიძე ვ. 2629
- არაზი 2569:276
- არდალიონ მიმოსი (წმ.) 2569:227
- არეა (წმ.) 2569:110; 2953:36
- არეთა (წმ.) 2569:54
- არიადნი (დედოფალი) 2569:354
- არიადნი (მარიამად წოდებული) 2569:18
- არიადნი (წმ.) 2569:25
- არიანე (მოწ.) 3065:30
- არისტოკლესი სუცესი 2569:294
- არისტოკლო (მოციქული) 2569:194
- არისტოტელე 2562:3; 2563
- არკადი (ტრუმეფთვანტელი ეპისკოპოსი) 2569:186
- არსაკი (კონსტანტინეპოლელი ეპისკოპოსი) 2569:41
- არსაკი (მოწ.) 2569:73
- არსენ ბერი (დავით აღმაშენებლის მოძღვარი) 3052
- არსენ დიდი 2578:98
- არსენ იყალთოელი 2562:1 (შენ. 1); 2574 (შენ. 1, 2)
- არსენი (ლირსი მამა) 2569:248
- არსენი (წმ.) 3084 (შენ. 136)
- არსენი იერუსალიმის პატრიარქი 2569:312
- არტემი (დიდმოწამე) 2569:50
- არტემი (თესალონიკელი ეპისკოპოსი) 2578:88; 3065:112
- არტემიდორე (მოწ.) 2569:56
- არტემიდორე (წმ.) 2569:20
- არტემონ (მოწ.) 2569:70
- არტემონ (წმ.) 2569:69
- არტემონ სუცი 2569:38, 222
- არტემლაოზ (მოწ.) 2569:183
- არქიპო 2569:307
- არქიპო (მოწ.) 2569:80
- არქიპო (მოციქული) 2569:169; 2578: 75; 3065:86
- არჩილ მეფე 2663, (შენ. 3, 4), (მინაწ. 1); 2676a:13; 2770:1; 2912:1 (შენ. 3); 2913 (შენ. 3)
- ასაბალოვი სინონელი 2804ბ (მინაწ.)
- ასათიანი ლუკა ივანეს ძე 3189 (მინაწ. 1), (ანდ. 1, 2)
- ასათიანი ნიკოლოზ გაბრიელის ძე 2764 (ტექ. აღწ.); 2765 (მინაწ. 2, 3); 2766; 2768 (ტექ. აღწ.); 2769 (ტექ. აღწ.); 2770
- ასათიანი პავლე ივანეს ძე 2765 (მინაწ. 4, 5); 2768 (ტექ. აღწ.), (ანდ.); 2769 (შენ.); 3189 (მინაწ. 1)
- ასათიანი სოფიო სტეფანეს ასული 3189 (მინაწ. 1)
- ასათიანოვი ბარბარე ნიკოლოზის ასული 2629, (ანდ.)
- ასათიანოვი ემელია 3189 (მინაწ. 2)
- ასათიანოვი ლუკა იხ. ასათიანი ლუკა ივანეს ძე
- ასათიანოვი პავლე იხ. ასათიანი პავლე ივანეს ძე

- ასათაშვილი ალექსი 2804ა (მინაწ. 3)
ასენურიტი (მღვდელ-მოწამე) 2569:
291
ასკელიბოდა (მოწ.) 2969:169
ასკილიპიადო 2569:304
ასკილიპიდო (წმ.) 2569:15
ასკილიპოა 2569:308
ასკლა (წმ.) 2569:260
ასლანოვი ფარსადან სტეფანეს ძე
2684 (მინაწ. 4)
ასტერი (მოწ.) 2569:60
ასტი 2569:307
ატიკტიკო 2569:41, 63, 239, 358
ატტალო 2569:327
აქაია წინასწარმეტყველი 2569:128
აქაიკა (წმ.) 2569:115
აფთონი (მოწ.) 2569:63
აფრიკანო (მოწ.) 2569:192, 220
აფროდისი (წმ.) 2569:244
აფტონოზო (იტალიელი ეპისკოპოსი)
2569:12
აფხაზოვი ნიკოლოზ 2912 (მინაწ. 2)
აღათანგელოზი (წმ.) 2569:66, 142;
2578:48; 3065:63
აღათი (წმ.) 2569:155; 2578:61;
3065:75
აღათიკე შეუღაბნოე 2569:260
აღათოღორე (მღვდელ-მოწამე) 2569:
186
აღათოღორე (მოწ.) 2569:43, 299
აღათოკლია (წმ.) 2569:1, 17
აღათონ რომის პაპი 2569:170
აღათონიკე 2569:299, 354; 2578:150
აღათოპიო (მოწ.) 2569:215
აღათოპოდოს დიაკონი 2569:214
აღათოპოს (კრიტიკელი მოწამე) 2569:114
აღალო (XIX ს.) 3030 (შენ. 2)
აღამამად-ხან (მამამად-ასან-ხანის შვი-
ლი) 2515; 2798 (მინაწ. 6, 7)
აღა-მელიქი (1760 წ.) 2515
აღაპი 2569:20, 305, 333
აღაპი (ქალწული) 2569:226
აღაპი (წმ.) 2569:63, 83, 94, 194, 213,
351, 353; 3065:103
აღაპიტ დიაკონი (ავტორი) 2884:2
(შენ. 1გ, 2), (ანდ. 2); 3036 (შენ. 1ბ)
აღაპიტო (წმ.) 2569:168
აღაპიტო (რომთა პაპი) 2569:227
აღაქიში (პაჯი ჩალაბის შვილი, 1742
წ.) 2515
აღბულა [ათაბაგი] (ავტორი) 2565:7;
2807:5; 3066:6
აღმეროვი ივანე 2886 (ტექ. აღწ.);
(ანდ.)
აღნი (წმ.) 2569:140, 306
აღრიპა (მოწ.) 2569:62
აღრიპინა 2569:294
აშხარ-ბეგი (თბილისის მეღიქი) 2515
- ბ**
ბაბილა (ანტიოქელი მამათმოყვარი)
2569:4
ბაგრატ 3178:1
ბაგრატ ბატონიშვილი (გიორგი XII
ძე) (გაღამწერი) 2745 (ტექ. აღწ.,
ანდ.); 3030 (ტექ. აღწ., შენ. 2, ანდ.)
ბაგრატიონი ბაგრატ იხ. ბაგრატ ბატო-
ნიშვილი
ბაგრატიონი დავით (გიორგი XII ძე)
2531:9, 20; 2544:1 (შენ. 2); 2581:
2582:2; 2884:1 (შენ. 1); 2939 (შენ.
4ბ); 3030 (ტექ. აღწ., შენ. 1, 2,
ანდ.); 3040:4 (შენ. 2)
ბაგრატიონი დიმიტრი 2598 (შენ. 3);
2806:1; 3192ა:1
ბაგრატიონი ვახტანგ ირაკლის ძე (ავ-
ტორი) 2567
ბაგრატიონი ლეონ (ვახტანგ VI მამა)
2939 (მინაწ.)
ბაზლიძე იოანე (მთარგმნელი) 2850
(შენ. 2); 3076 (შენ. 5)
ბალახაშვილი ი. 2677 (შენ. 2ბ)
ბარათაშვილი ზაალ (ზალიკო) (ავტო-
რი) 2520:3; 2531:57; 2991ა:2 (შენ.)
ბარათაშვილი ნიკოლოზ 2516 (შენ. 1ა,
3); 2517; 2531:29, 54; 2701 (შენ.
1ა); 2991ა:119
ბართოვი ზაალ იხ. ბარათაშვილი ზაალ
ბართოვი ზაალ 3040:4 (შენ. 2)
ბარალამ, ბარალამე (მოწ.) 2569:77;
2578:66; 2953:4
ბარამ (ურუმეთას ხელმწიფის ძე,
3064:1
ბარამ (ფილოსოფოსი) 2726 (შენ. 1)

- ბარამიძე ალექსანდრე 2519:19 (შენ.); 2650 (შენ. 6); 2663 (შენ. 1); 2676ა (შენ. 11); 2676ბ:5 (შენ. 2); 2694:8 (შენ.), 18 (შენ. 2ა); 2775:2 (შენ.); 2778 (შენ.); 2806:7 (შენ.); 2887 (შენ. 2); 3168 (შენ.); 3177 (შენ. 1); 3183 (შენ. 3); 3189:4 (შენ.); 3192ბ:5 (შენ.)
- ბარამიძე რევაზ 2770 (შენ. 1)
- ბარაქიო (მოწ.) 2569:208
- ბარბარა, ბარბარე (მოწ.) 2569:95; 2578:4; 3065:21
- ბარბარო 2569:254
- ბარბაროზ 2569:245
- ბართლომე (მოციქული) 2569:282, 301, 357; 2578:108, 153; 2959 (შენ.)
- ბარნაბა (მოციქული) 2569:194, 282; 2578:108
- ბარსანოფი (წმ. მამა) 2569:156
- ბარუქ (ღირსი) 2569:76
- ბარუქოს (სპარსი) (მოწ.) 2569:206
- ბასა (მოწ.) 2569:353
- ბასილი (მოწ.) 2569:56
- ბასილი (მოწ.) 2569:156
- ბასილი (მოწ.) 2569:306
- ბასილი (მოწ.) 2569:308
- ბასილი აღმსარებელი 2569:178; 2578:84
- ბასილი დიდი 2569:123, 124, 201; 2570:3 (შენ.); 2578:26, 55; 2582:5; 2648; 2666:1 (შენ. 2), 2; 2785:3; 2799 (შენ. 1); 2916:18 (შენ.); 2953 (შენ. 1); 3065:46, 92; 3084 (შენ. I, 16, 22, 25, 29, 30, 36, 37)
- ბასილი ემესელი ეპისკოპოსი 2566:5; 2569:236, 238
- ბასილი კესარიელი მთავარეპისკოპოსი იხ. ბასილი დიდი
- ბასილი (მთავარეპისკოპოსი პაროვლი-სა) 2569:222
- ბასილი (მღვდელი) (გადამწერი) 3087 (ტექ. აღწ., ანდ.)
- ბასილი (ხუცი) 2569:201
- ბასილია (მოწ.) 2569:107
- ბასოს (მოწ.) 2569:139, 185
- ბატონიშვილი ბაქარ იხ. ბაქარ ბატონი-შვილი
- ბატონიშვილი გიორგი (ძმა ალექსან-დრე V, მამა დავით II იმერთა მე-ფისა) 2561 (მინაწ. 2)
- ბატონიშვილი ვახტანგ იხ. ვახტანგ VI ბაუმეისტერი ფრიდერიკოს ქრისტიან 2584; 2596 (შენ. 3)
- ბაქარ ბატონიშვილი (ვახტანგ VI ძე) 2515; 2782 (შენ. 3)
- ბაქო (მოწ.) 2569:107, 267
- ბაქრაძე დიმიტრი 2771 (შენ. 2, მი-ნაწ. 7)
- ბალინოვი ნიკოლოზ მოსეს ძე 3066 (ტექ. აღწ., ანდ.)
- ბახტაძე ოქროპირ (გადამწერი) 2865 (ანდ., მინაწ. 5)
- ბებულდოვი მელიგზედ იხ. ბებულთაშვი-ლი მელიგზედ
- ბებულთაშვილი მელიგზედ 2726 (ტექ. აღწ., შენ. 1)
- ბებულთოვი ღვთისწუალობა (ავტორი) 2519:6, 27; 2531:27; 2533:7
- ბებურისშვილი თამაზ 2798 (მინაწ. 6)
- ბებურისშვილი პაპუა (ერეკლე I სახლთუხუცესი) 2829 (ანდ. 2)
- ბენდამიანე (წმ.) 2569:151
- ბენიამენ (წმ.) 2569:331
- ბენიამენ დიაკონი (მოწ.) 2569:210
- ბეჟან 2910 (შენ. 2)
- ბეჟან 2798 (მინაწ. 6)
- ბერენიეე (წმ.) 2569:318
- ბერიონა (წმ. დედა) 2569:69
- ბერიძე მარიამ 3179 (ტექ. აღწ.)
- ბერძენიშვილი ნიკოლოზ 2770 (შენ. 1)
- ბესარიონ წმ. 2953:17
- ბესარიონ ეგვიპტელი იხ. ბესარიონ საკ-ვირველთმოქმედი
- ბესარიონ კათოლიკოსი (ავტორი) 3046 (შენ. 1ბ)
- ბესარიონ საკვირველთმოქმედი 2569:277; 3065:126
- ბესიკი (ავტორი) 2531:23, 24, 33; 3192ბ:5 (შენ.)
- ბექა ათაბაგი (მანდატურთუხუცესი) 2565:7
- ბიბილაშვილი ვასო 3192ა:1 (ანდ.)
- ბიკენტი (მოწ.) 2569:72

ბაქტორ მოწ. 2569:72, 228
 ბინაშვილი გრ. (შემომწირველი) 2632
 (ტექ. აღწ.)
 ბოსუეტი (აეტორი) 3054
 ბოცვაძე ლუარსაბ 2981 (შენ.)
 ბოჭორიძე გ. 2686 (შენ. 6)
 ბრეგაძე დ. 2770:3 (შენ.)
 ბრეგაძე თ. 2807:1 (შენ.), 6 (შენ. 2)
 ბრმაქაშუმ ხანი 2515
 ბროსე მ. 2898
 ბუშე (მისიონერი) 3030

ბ

გაბაევი იოსებ იხ. გაბაშვილი იოსებ
 გაბაონელიძე ზაქარია იხ. გაბაშვილი
 ზაქარია
 გაბაონი იოსებ იხ. გაბაშვილი იოსებ
 გაბაონი ნიკოლოზ იხ. გაბაშვილი ნი-
 კოლოზ
 გაბაშვილი ბესარიონ 2519:19, 20, 21;
 2806:1 (შენ. 2), 3 (შენ.)
 გაბაშვილი ზაქარია (მოდღვარი) 2562
 (მინაწ. 4, 6, 7); 2566 (შენ. 2); 2574
 (მინაწ. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12,
 13); 2915; 3189 (შენ. 3)
 გაბაშვილი ზაქარია (მოდღვრის ზაქარია
 გაბაშვილის შვილიშვილი) 2562 (მი-
 ნაწ. 4, 5, 6)
 გაბაშვილი იოსებ ნიკოლოზის ძე 2562
 (მინაწ. 11); 2563 (მინაწ. 1, 2)
 გაბაშვილი იოსებ (დიაკონი) 2574 (მი-
 ნაწ. 14)
 გაბაშვილი კოტია (ზაქარია გაბაშვი-
 ლის ძმისწულის ძე) 2574 (მინაწ.
 13)
 გაბაშვილი მინა ნიკოლოზის ძე 2562
 (მინაწ. 9, 10)
 გაბაშვილი ნიკოლოზ 2562 (მინაწ. 4,
 8, 9, 10, 11); 2571 (შენ. 2); 2574
 (მინაწ. 11)
 გაბაშვილი ოსე ზაქარიას ძე 2562:7
 გაბრიელ (იერომონახი) იხ. გაბრიელ
 მცირე
 გაბრიელ მთავარანგელოზი 2569:47,
 205, 314, 327; 2578:90, 120; 3065:
 113

გაბრიელ მცირე 2529 (შენ. 4); 2569:
 (ანდ.)
 გაბრიელ ძალთა მთავარი იხ. გაბრიელ
 მთავარანგელოზი
 გაიანე მოწ. 2569:27
 გაიანე მოწ. 2569:30
 გაიანე მოწ. 2569:34
 გაიანე მოწ. 2569:343
 გაიანო მოწ. 2569:245
 გაიო მოწ. 2569:245
 გაიოზ არხიდიაკონი იხ. გაიოზ რქე-
 ტორი
 გაიოზ რქეტორი 2783 (შენ. 1, მინაწ.
 2); 2831 (შენ. 3); 2884:2 (შენ. 1ბ,
 2); 2885 (შენ. 4); 2988 (შენ. 2ა);
 3036 (ტექ. აღწ., შენ. 1)
 გაიოს იხ. გაიოზ რქეტორი
 გაიოს მოწ. 2569:34
 გაიოს (გაიოა) 2569:51
 გაიოს (გიოს) 2569:343
 გაიოს (მოწესე) 2561:5 (შენ. 1)
 გამრეკელი 2780 (ტექ. აღწ.); 2781
 (ტექ. აღწ.); 2782 (ტექ. აღწ.); 2783
 (ტექ. აღწ.); 2784 (ტექ. აღწ.); 2785
 (ტექ. აღწ.); 2786 (ტექ. აღწ.); 2787
 (ტექ. აღწ.); 2789 (ტექ. აღწ.); 2790
 (ტექ. აღწ.)
 განკა 3176ბ (შენ. 1)
 გელასი მოწ. 2569:114
 გელასი მოწ. 2569:360
 გელაძე სვიმონ 2690 (მინაწ. 3)
 გემნიაე მოწ. 2569:17
 გენადი (კონსტანტინეპოლელი მთა-
 ვარეპისკოპოსი) 2569:81, 357
 გეორჯ ალა 3030 (შენ. 2)
 გერასიმე მოწ. 2569:273
 გერასიმე მოწ. 3065:95
 გერვასი მოწ. 2564:44
 გერმანოზიშვილი ბარამ 2519:7
 გერმანოს მოწ. 2569:79
 გერმანოს მოწ. 2569:308
 გერმანოს 2953 (შენ. 1)
 გერმანოს კონსტანტინეპოლელი მთა-
 ვარეპისკოპოსი 2569:259; 2578:101
 გერონტი მოწ. 2569:223
 გვილო დე კოლუმნი 2831

- გიგინეიშვილი ი. 2541 (შენ. 2)
 გიორგი 2580 (მინაწ. 5)
 გიორგი 3178:3
 გიორგი 3178:5
 გიორგი 2569:276
 გიორგი მოწ. 2552 (შენ. 2)
 გიორგი მოწ. 2569:321
 გიორგი (მხედართმთავარი, დიდი მოწამე) 2561 (მინაწ. 2); 2569:233; 2578:91
 გიორგი (მთავარმოწამე) 2569:71; 2694:2 (შენ. 2); 2916:18 (შენ.)
 გიორგი (წმ. მამა) 3084 (შენ. I_{2a})
 გიორგი 2910 (შენ. 2)
 გიორგი (მეფე) 2567 (მინაწ. 3)
 გიორგი V (ბრწყინვალე) 2565:6; 2807:4; 3066
 გიორგი XI 2526:1; 2785 (ანდ.)
 გიორგი XII 2544:1; 2884:1 (შენ. 1); 2939 (შენ. 1); 2939:4; 3040:4 (შენ. 2)
 გიორგი XIII იხ. გიორგი XII
 გიორგი ათონელი 3065 (შენ. 3)
 გიორგი აღექსის ძე (მღვდელი) (გადამწერი) 3047 (Q-744) (ტექ. აღწ. ანდ.)
 გიორგი ანტიოქელი 2569:228
 გიორგი (ანჩისხატის მღვდელი) 2563 (ტექ. აღწ.)
 გიორგი კონსტანტინეპოლელი მთავარ-ეპისკოპოსი 2569:350
 გიორგი ლიმნელი 2569:356
 გიორგი ლუდიელი მთავარმოწამე 2569:64
 გიორგი მალეოტელი 2569:214
 გიორგი მთაწმიდელი 2546 (შენ. 2); 2569 (შენ. 3); 253 (შენ.); 2578:113; 2601 (შენ. 2); 2666 (შენ. 1, 2); 2912:2 (შენ.)
 გიორგი უკანასკნელი იხ. გიორგი XII
 გიორგი ქოზელი მოწ. 2578:33
 გიორგი შანშეს შვილი 3077 (მინაწ. 1)
 გიორგი ხოზიბელი მოწ. 3065:50
 გობრონ მოწ. 2569:79
 გომელაური ივანე 2841 (ტექ. აღწ.)
 გორგაძე ს. 2574:1 (შენ.), 3 (შენ. 1, 2); 2579 (შენ. 2)
 გორგონ მოწ. 2569:30
 Горгеев И. 2662
 გორდი მოწ. 2569:125; 2578:28; 3065:48
 გორდიანე მოწ. 2569:13
 გორდიანე მოწ. 2569:244
 გორდიანე მოწ. 2569:249
 გორდიანე მოწ. 2569:269
 გრიგოლ აკრაქანტელი 2569:84; 2953:11; 3065:11
 გრიგოლ დეკალოლელი იხ. გრიგოლ დეკაპოლელი
 გრიგოლ დეკაპოლელი 2569:81; 2953:8
 გრიგოლ დიალოღონი (პრომთა პაპი) 2569:191
 გრიგოლ ეპისკოპოსი 2569:95
 გრიგოლ კუპრის ეპისკოპოსი 2569:184
 გრიგოლ მღვდელთ-მთავარი 2916:18 (შენ.)
 გრიგოლ მხატვარი (მესხიშვილი) 2715 (ანდ. 2, 3, 4)
 გრიგოლ ნოსელი 2569:129; 2578:35; 2666:2 (შენ. 1); 2785:1; 2951:2 (შენ. 8); 3065:51
 გრიგოლ პანდინელი ეპისკოპოსი 2569:320
 გრიგოლ საკვირველთმოქმედი 2569:73; 2953:5
 გრიგოლ სომხითის ეპისკოპოსი 2569:30
 გრიგოლ ღვთისმეტყველი 2568:3 (შენ. 4, 5, 6, 7, 8, 9 (შენ.), 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 (შენ.); 2569:144; 2578:50, 55; 3065:65
 გრიგოლ ხანძთელი 2916:17 (შენ. 2)
 გრიგორ მოწ. 3065:6
 გრიშაშვილი ი. 2519:8 (შენ.), 69 (შენ.); 2531:7 (შენ.), 41 (შენ.); 2802:2 (შენ.); 3192b:3 (შენ.)
 გულაშატ 2569:224
 გულინდუხტ 2569:304
 გულიოვი მამაჩანა 2533 (მინაწ.)
 გუნია ვ. 2701 (ტექ. აღწ.)

გურამიშვილი დავით 2534; 2536ბ;
2808; 2885 (მინაწ. 1, 2); 2981:7
(შენ. 1); 3064:5,6
გურგენისძე მარიამ იოვანეს ასული
2842 (ტექ. აღწ., მინაწ.)
გურია აღმსარებელი 2569:76; 2953:3;
3065:4
გურიელი გრ. 2650 (შენ. 6)
გურიელი ელენე, ელეონორა 2676ა
(ტექ. აღწ.); 2676ბ (ტექ. აღწ.); 2677
(ტექ. აღწ.); 2678 (ტექ. აღწ.)

დ

დადა (მოწ.) 2569:238, 329, 334
დადიანი დ. 2998
დადიანი პეტრე 3183 (მინ. 3)
დავით (მოწ.) 2569:173
დავით (მოწ.) 2916:17 (შენ. 2)
დავით (დათეზა) 3185 (შენ. 3)
დავით არმანთა ფილოსოფოსი იხ. დავით უძლეველი
დავით აღმაშენებელი 3052, 3065:66
დავით ბატონიშვილი იხ. ბაგრატიონი
დავით
დავით გარეჯელი 2546 (შენ. 1); 2696
(მინაწ.) 2916:16 (შენ. 2)
დავით II გიორგის ძე (იმერთა მეფე)
2561 (მინ. 2)
დავით თესალონიკელი (წმ.) 2569:297,
315
დავით მეფე (ბიბლიური) 2969:117
დავით მეფე 3177 (შენ. 1)
დავით (მუხრანის) (ავტორი) 2519:36
დავით მღვდელი 2747 (ანდ.); 2884
(ანდ. 1, 2)
დავით ნარინი 2939 (შენ. 4ა); 3040:5
დავით რექტორი 2519:57; 2531:16
(შენ.), 28; 2596 (შენ. 4. ანდ.);
2987:2, 3 (შენ. 1); 3030 (შენ. 2)
დავით სარდალი 2802:3
დავით უძლეველი 2563; 2564; 3085
დათიკო 3065 (მინაწ. 1)
დალმატ (მოწ.) 2569:335; 2578:131
დამიანე (მოწ.) 2569:59, 62, 87, 94,
100, 302

დამიანე საკვირველთოქმედი 2578:114
დანაკტო (მოწ.) 2569:135; 2646
დანიელ (წმ. მამა) 3084 (შენ I₃₁)
დანიელ (მოწ.) 2569:311
დანიელ მეგვიპტიელი 2569:166
დანიელ მესვეტე 2569:102; 2578:11;
2953:26; 3065:27
დანიელ წინასწარმეტკველი 2569:108;
2578:14; 2953:32; 3051:1, 2; 3065:33
დარეჯან 2798 (მინაწ. 6)
დარია (მოწ.) 2569:198; 3065:107
დარია (მოწ.) 2569:47
დასი (მოწ.) 2569:62
დასი (მოწ.) 2569:51
დასი (მოწ.) 2569:319
დასი (მოწ.) 2569:81
დასიონ (მოწ.) 2569:65
დასოს (მოწ.) 2569:80; 2953:7.
დედაბეროვი შიოშ 3179 (ანდ.)
დეშქეტრე (გიორგი ბრწყინვალის მამა) 2555:6
დეოა იხ. თადეოზ
დეოსკოროს მწვალებელი 2951:2 (შენ.
4, 8)
დიადოხო (სათატიკელი ეპისკოპოსი)
2569:184
დიდიმო (მოწ.) 2569:11
დივნიშვილი ბეჟან 2532 (შენ. 3)
დიმიტრი (დიკასტირიის მწერალ-მწიგ-
ნობარი) 2956 (შენ. 2), (მინ.)
დიმიტრი 2910 (შენ. 2)
დიმიტრი (მოწ.) 2569:76
დიმიტრი (მოწ.) 2569:246
დიმიტრი (მოწ.) 2569:234
დიმიტრი 2859 (მინ. 2)
დიმიტრი (დიდი მოწამე) 2569:56
დიმიტრი (მღვდელ-მოწამე) 2569:11
დიმიტრი დიაკონი 2569:294
დიმიტრი კალოუბანსკი 2585 (მინ.)
დიმიტრიანე (წმ.) 2569:11
დიმო (წმ.) 2569:213
დიმოფილოს (მოწესე, დიონისე არეო-
პაგელის ადრესატი) 2561 (შენ. 1)
დიო (წმ.) 2569:320
დიოგენე (წმ.) 2569:34
დიოდორე (მოწ.) 2569:11

- დიოდორე (მოწ.) 2569:154
 დიოდორე (მოწ.) 2569:150
 დიოდორე (მოწ.) 2569:42
 დიოდორე დიაკონი 2569:239
 დიომიდე (მოწ.) 2569:348
 დიომიდე (მოწ.) 2569:360
 დიომიდა (მოწ.) 2569:304
 დიომიდი ლევკოპოლისი 2569:58
 დიონოსი (მოწ.) 2569:187, 194, 255
 დიონოსი არეოპაგელი 2569:33; 2561:
 1, 2, 3, 4, 5 (შენ. 2, 4, 5), მინ. 1.
 დიონოსი (დიოდოსი) ეფესელი ყრმა
 2569:52
 დიონოსი კორინთელი ეპისკოპოსი
 2569:90
 დიონოსი წიგნის მკითხველი 2569:6
 დიონოსი ჩჩვილი 2569:138
 დიონოსო (მოწ.) 2569:274
 დიორიდე (მოწ.) 2569:251
 დიოსკორე (მოწ.) 2569:268
 დისიდერი კლირიკოსი 2569:19
 დოდაშვილი იოანე 2753 (შენ. 1);
 2780 (შენ.)
 დოდაშვილი სოლომონ 2753 (შენ. 1);
 2780 (შენ.)
 დოდო გარეჯელი 2696 (მინ.); 2916:16
 (შენ. 2)
 დოდოევი იხ. დოდაშვილი სოლომონ
 დოლიძე ისიდორე 2565 (შენ. 4);
 2807:6 (შენ. 3); 3066:6 (შენ.)
 დომე (იგივე დომენტთანე) მელიტინელ
 ეპისკოპოსი 2578:35
 დომენიკა (მოწ.) 2569:129
 დომენიკა (მოწ.) 2578:33
 დომენტი (მოწ.) 2569:186; 2578:135
 დომენტი (წმ. მამა) 2569:145
 დომენტი (მოწ.) 2569:203
 დომენტი (მოწ.) 2569:34
 დომენტი (მოწ.) 2569:339
 დომენტი (კათალიკოსი) 2773 (შენ.
 2, 3)
 დომენტთანე (მოწ.) 2569:289
 დომენტთანე მელიტინელი ეპისკოპოსი
 2569:129; 3065:51
 დომნა (მოწ.) 2569:94
 დომნიკა (მოწ.) 3065:50
 დონატი (მოწ.) 2569:305
 დორიმენდონ (მოწ.) 2569:29
 დორიმენდონ (მოწ.) 2569:59
 დორიმენდონ (ორიმენდონ) (მოწ.)
 2569:19
 დორთე ტვირელი ეპისკოპოსი 2569:
 39, 276; 2715 (შენ. 2); 3065:125
 დულა (მოწ.) 2569:286
 დუმბაძე იაკობ 2775:6 (მინაწ. 1)
- მ
- ებისტიმე (მოწ.) 2569:66
 ეგლონ განშორებული 2569:348
 ეგნატი (მოწ.) 2569:154
 ეგნატი იოსელიანი იხ. იოსელიანი ეგ-
 ნატე
 ეგნატი კონსტანტინეპოლელი პატრი-
 არქი 2569:53, 111, 148; 2578:54;
 2912:2; 2953:37; 3065:35, 69
 ეგნატი სტირიონელი 2569:327
 ეგნატი ღმერთშემოსილი იხ. ეგნატა
 კონსტანტინეპოლელი პატრიარქი
 ედესიოს (მოწ.) 2569:212
 ევა 2939 (შენ. 1)
 ევანგელი (მოწ.) 2569:308
 ევანთია (მოწ.) 2569:11
 ევარეტოს (მოწ.) 2569:114
 ევგენ ევგენის ძე 3077 (მინაწ. 2)
 ევგენი (მოწ.) 2569:85
 ევგენი (მოწ.) 2569:101
 ევგენი (მოწ.) 2569:111
 ევგენი (მოწ.) 2578:13, 46; 2953:28
 ევგენი (ტრაპეზუნტელი, ქერსოვნეთს
 წამებული) 2569:104, 139, 186;
 3065:61, 96
 ევგენია (მოწ.) 2953:41; 3065:39;
 2569:115
 ევგენიოს ეგზარხოსი (ევგენი ბაქანო-
 ვი) 2560 (მინაწ. 1)
 ევდემონ (აფხაზეთის კათალიკოსი)
 2565:5; 2807:3
 ევდოკია (ევდუკი, ევდუკია, ევდუკ-
 ლი) (მოწ.) 2569:180, 336, 345;
 2578:132; 3065:93
 ევდუკია (მეძაბე) 2563 (მინაწ. 4)

- ევდუკიმე (მოწ.) 2569:332; 2578:128
 ევდუკლი იხ. ევდოკია
 ევდუქსია (წმ. ქალწული) 2569:150
 ევდუქსიოს (მოწ.) 2569:6
 ეველბი (მოწ.) 2569:272
 ევეოლე (მოწ.) 2569:186
 ევვიოტ (მოწ.) 2569:267
 ევთალია (მოწ.) 2569:181
 ევთიმი (მოწ.) იხ. ექვთიმე დიდი
 ევთიმი (სარდის ეპისკოპოსი) იხ. ეფუ-
 თვიმი (სარდის ეპისკოპოსი)
 ევილასიო (მოწ.) 2569:156
 ევლამპი (მოწ.) 2569:40
 ევლამპია (მოწ.) 2569:40, 304
 ევლოგი (ალექსანდრიელი მთავარეპის-
 კოპოსი) 2569:163, 284
 ევლოგი (პალესტინელი) 2569:184
 ევლოგი (უცხოთ შემწყნარებელი)
 2569:237
 ევლოგიოს (არხიერი) 2727
 ევლოს (მოციქული) 2569:178
 ევლოდიოს (იოანე ავალიშვილის ძე;
 2684 (მინაწ. 5)
 ევმელიანე აღმსარებელი 2578:33
 ევმენი საკვირველთმოქმედი 2569:18
 ევმენი (ქერსოვნეთს წამებული)
 2569:186
 ევნიკი (მოწ.) 2569:58
 ევნიკიანე (მოწ.) 2569:114
 ევოდო (მოწ.) 2569:1
 ევორი (მოწ.) 2569:74
 ევაოლო (მოწ.) 2569:343; 2578:139
 ევაოროს (მოწ.) 2569:114
 ევპარქსია (წმ.) 2569:326; 2578:125
 ევრები (მოწ.) 2569:87
 ევსევი (მოწ.) 2569:139
 ევსევი (მოწ.) 2569:270
 ევსევი პანფილელი 2601 (შენ. 3ე)
 ევსევი სამოსატელი 2569:234, 238,
 293
 ევსელონ (მოწ.) 2569:337; 2578:133
 ევსტათი (მოწ.) 2528 (ანდ.)
 ევსტათი (მოწ.) 2569:28, 308
 ევსტათი (მოწ.) 2646:2
 ევსტათი (მოწ.) 2953:31
 ევსტათი ანკურელი 2569:329
 ევსტათი ანტიოქელი იხ. ევსტათი ან-
 ტიოქელი მთავარეპისკოპოსი
 ევსტათი პლაკიდა-ყოფილი 2569:20
 ევსტოლია (წმ.) 2569:70
 ევსტრათი (მოწ.) 2569:63, 104; 2578:
 13; 2953:28
 ევსტრათი (ანტიოქელი მთავარეპის-
 კოპოსი) 2569:171, 355; 2578:77;
 3065:87; 2951:1 (შენ. 2)
 ევსტუქია (მოწ.) 2569:350
 ევსუქი (მოწ.) 2569:7, 169
 ევსუქი აღმსარებელი 2569:250
 ევსუქი აღმსარებელი იხ. ევსუქი აღ-
 მსარებელი
 ევტროპი (მოწ.) 2569:170
 ევტროპი (მოწ.) 2569:182; 3065:95
 ევტუქი (მოწ.) 2569:4, 19, 110, 139,
 219
 ევტუქი (მღვდელ-მოწამე) 2569:356;
 2578:152
 ევტუქი იხ. ევტუქი
 ევტუქი კოსტანტინეპოლელი პატრიარ-
 ქი 2569:216
 ევტუქი კვირელი ეპისკოპოსი 2569:
 207
 ევფემია (მოწ.) 2569:199
 ევფემია (მოწ.) 2569:16, 256
 ევფემია (მოწ.) 2569:312; 2578:119
 ევფემია (მოწ.) 2569:80
ევფემიანე (მოწ.) 2646:1
 ევფემია (მოწ.) იხ. ევფემია 4
 ევფრასია (მოწ.) 2569:138
 ევფრასია (მოწ.) 2569:199
 ევფროსინე (ნეტარი) 2569:165
 ევფროსინე (სამარაგდელ წოდებული)
 2569:25
 ევღრაფო, ევღრაფოს (მოწ.) 2569:101;
 2578:10; 2953:25; 3065:26
 ეზეკიელი წინასწარმეტყველი 2569:
 321, 322
 ეზრა წინასწარმეტყველი 2629:1, 3
 ეთერ (მოწ.) 2569:186; 3065:96
 ეკატერინა (დავით სარდლის ასულა)
 2802:3
 ეკატერინა (პეტრე ალექსის ძის მეუღ-
 ლე) 2515

- ეკატერინა, ეკატერინე (მოწ.) 2569:85;
 2953:12; 3065:12
 ელადი (მოწ.) 2569:267
 ელასიპპო (მოწ.) 2569:136
 ელეაზარ (მოწ.) 2569:333
 ელევთერი 3030 (შენ. 2)
 ელევთერი (მოწ.) 2569:106, 336, 340,
 2953:30; 3065:31
 ელევთერი სპარსი 2569:223
 ელევონიდი (ელუკონიდი) (მოწ.)
 2569:268
 ელენე (მოწ.) 2569:266
 ელენე (დედოფალი) (მოწ.) 2569:261;
 2578:104
 ელენე ბატონი 2570 (მინაწ. 2)
 ელენე (ოსებ ბრომლის!) მეუღლე)
 2831 (მინაწ. 1)
 ელია (მოწ.) 2569:19, 110
 ელია (მეგვტელი) 2569:166
 ელია წინასწარმეტყველი 2569:321;
 2578:122
 ელიაზარ (მოწ.) 2569:333
 ელიაზარ (მღვდელი) (მოწ.) 2569:2
 ელიაზარ (მოძღვარი შვიდთა მოწამე-
 თა მკაცბელთა) (მოწ.) 2569:333;
 2578:129
 ელიანოზ (მოწ.) 2569:343
 ელინე (ტარსუსელი ეპისკოპოსი)
 2569:84
 ელიოზოვი ი. (ბ. ჯორჯაძის მოძღვარი)
 2991ა:7 (შენ. 1)
 ელისაბედ (მოწ.) 2569:38
 ელისაბედ (საკვირველთმოქმედი) 2569:
 52, 234
 ელისაბედ 2576 (მინაწ. 1)
 ელისაბედ 3184 (შენ. 3)
 ელისე წინასწარმეტყველი 2569:285;
 3065:133
 ელზიდი (მოწ.) 2569:305, 333
 ელზიდი (მღვდელ-მოწამე) 2569:134
 ელზიდი (ქერსოვნეთს წამებული)
 2569:186
 ელზიდიფორე (მოწ.) 2569:63
 ემელიანე (მოწ.) 2569:102
 ემელიანე (მოწ.) 2569:319
 ემელიანე (ემმელიანე) აღმსარებელი
 2569:340; 2578:136
 ემელიანე კვიზიკის ეპისკოპოსი იხ. ემე-
 ლიანე აღმსარებელი
 ემირ ასლან ხანი 2515
 ენდრონიკოვი ფეფე იხ. ანდრონიკოვი
 ეფემია
 ენუქაშვილი სამსონ 2561 (შენ. 5)
 ენუქიძე თ. 2457 (შენ. 1); 2565:1
 (შენ.); 2691 (შენ. 4); 2771 (შენ. 2,
 4); 2807 (შენ. 2)
 ენფიანჯიანცი ავეტიქ მკრტიჩის ძე
 2560 (მინაწ. 3); 2561 (მინაწ. 1);
 2562 (მინაწ. 12); 2563 (მინაწ. 5);
 2564 (მინაწ.); 2565 (მინაწ.); 2565
 (მინაწ.); 2567 (მინაწ. 4); 2568 (მი-
 ნაწ.); 2569 (მინაწ. 2); 2570 (მინაწ.
 3); 2571 (მინაწ.); 2572 (მინაწ. 2);
 2573 (მინაწ.); 2574 (მინაწ. 19);
 2575 (მინაწ.); 2576 (მინაწ. 3); 2577
 (მინაწ.); 2578 (მინაწ.); 2579 (მინაწ.
 2); 2580 (მინაწ. 6); 2581 (მინაწ.);
 2582 (მინაწ. 3); 2583 (მინაწ.); 2584
 (მინაწ.); 2585 (მინაწ. 2)
 ეპაფროდიტე მოციქული 2569:258
 ეპენტოს მოციქული 2569:331
 ეპიმახო (მოწ.) 2569:249
 ეპიმახოს (მოწ.) 2569:61
 ეპიმახოს (მოწ.) 2569:307
 ეპირახო იხ. ეპიხარო
 ეპირიქე (მოწ.) 2569:276
 ეპიფანე კონსტანტინეპოლელი 2569:
 357
 ეპიფანე კვირელი შთავარეპისკოპოსი
 2569:252, 315; 2578:101; 2735:2
 ეპისარო (მოწ.) 2569:27
 ერაზმო (მოწ.) 2569:273
 ერაზმ როტერდამელი 2724 (შენ. 1)
 ერაკლე ეპისკოპოსი (ტამასუ კვირისა)
 2569:17
 ერასტი (ერასტო) მოციქული 2569:71
 ერეკლე 3178:2
 ერეკლე 3178:4
 ერეკლე I 2676ა:1, 4, 6; 2829 (ტექ-
 აღწ. ანდ. 2)

ერეკლე II 2881:2; 3084 (შენ. 1)
 ერემი იხ. ერმი
 ერინოს (მოწ.) 2569:276
 ერისთავი (გენერალი) 3192ბ:10 (შენ)
 ერისთავი გიორგი (ავტორი) 2533:14;
 2677 (მინაწ. 2, 3)
 ერისთავი ელიზბარ (ავტორი) 2519:16.
 17
 ერისთავი მარიამ მეთოდეს ასულა
 (ავალოვისა) 2684 (მინაწ. 6)
 ერისთავი რაფიელ 2531:59; 2784
 (შენ. 2); 2991იზ (შენ. 2, 3)
 ერისთავი გიორგი იხ. ერისთავი გი-
 ორგი
 ერშე მოციქული 2569:187
 ერშეონ ხუცი 2569:65
 ერმი (მოწ.) 2569:271; 3065:120
 ერშილე (ერშვილე) (მოწ.) 2569:132,
 272; 2578:38; 3065:53
 ერშილა (მოწ.) 2569:109
 ერშიონ (მოწ.) 2569:4
 ერშიოს (მოწ.) 2569:308
 ერშიპო (მოწ.) 2569:327
 ერმოგენი (მოწ.) 2569:85
 ერმოგენი (ერმოგინე) (მოწ.) 2569:101;
 2578:10; 2953:25; 3065:26
 ერმოგინე (მოწ.) 2569:1
 ერმოგინე (მოწ.) 2569:326
 ერმოგინე (მოწ.) 2569:143
 ერმოკრავი (მოწ.) 2569:327
 ერმოლა (მოწ.) 2569:110
 ერმოლაოზ (ერმოლაოს) (მოწ.) 2569:
 327; 2578:126
 ერმონ (მოწ.) 2569:350
 ეროდიანე მოციქული 2569:207
 ერრდიტე (მოწ.) 2569:57
 ეროს (მოწ.) 2569:294
 ესაია (მეგეკატელი) (მოწ.) 2569:166
 ესაია წინასწარმეტყველი 2569:249;
 2955 (შენ. 2ბ, ე)
 ესპერე (მოწ.) 2569:242
 ეტუფანე კონსტანტინეპოლელი იხ.
 ეპიფანე კონსტანტინეპოლელი
 ეფაფროდიტე (მოწ.) 2953:23
 ეფთვიმე ქართველი იხ. ექვთიმე ათო-
 ნელი

ეფთვიმი (მოწ.) იხ. ექვთიმე დიდი
 ეფთვიმი (ავტორი) 3087 (შენ. 7)
 ეფთვიმი (სარდის ეპისკოპოსი) 2578:
 20; 3065:41
 ეფრემ (ავტორი) 2684:7 (შენ. 2);
 3084 (შენ. I, 28 ბ. დ. ვ. თ. კ. I₃₃)
 ეფრემ ასური 2569:147; 2578:53;
 3065:68
 ეფრემ მღვდელი 2582 (მინაწ. 1)
 ეფრემ მცირე (მთარგმნელი) 2561
 (შენ. 4); 2562:1 (შენ. 1); 2566:1
 (შენ.), 3 (შენ.), 5 (შენ.)
 ეფრემ ქერსოვნიის ეპისკოპოსი
 2569:186; 3065:96
 ექვთიმე ათონელი 2542 (შენ. 3);
 2569:253 (შენ.), 285; 2578:102;
 2912:3 (შენ. 1)
 ექვთიმე დიდი 2569:139; 2578:45;
 3065:60

8

ვადიმი არქიმანდრიტი (მოწ.) 2569:219
 ვაკტო (მოწ.) 2569:160
 ვაკხო (მოწ.) 2569:37
 ვალდინო (მოწ.) 2569:327
 ვალენტინო (მოწ.) 2569:234
 ვალერიანე (მოწ.) 2569:13
 ვალერიანე (უალერიანე) (მოწ.) 2578:
 46
 ვალერიანე (მოწ.) 2569:85
 ვარვარა ივანოვანა (ავალიშვილის ასუ-
 ლი) 2684 (მინაწ. 5)
 ვარიფსავა (მოწ.) 2569:10
 ვარლამი (მოწ.) 3065:8
 ვაროზ (მოწ.) 2569:55
 ვარსიმე ედესელი ეპისკოპოსი 2569:
 149
 ვარქთო (მოწ.) 2569:255
 ვასა (ელასი) (მოწ.) 2578:149
 ვასი (წმ.) 2569:59
 ვასიანე მონაზონი 2569:40
 ვასილი აღმსარებელი იხ. ბასილი დი-
 დი
 ვასილი დიდი იხ. ბასილი დიდი

- ვახილი ეპისკოპოსი იხ. ვლასი (სებასტიელი ეპისკოპოსი)
 ვახილი კესარიელი იხ. ბასილი დიდი
 ვახილი ქერსოვნეთის ეპისკოპოსი 3065:96
 ვახილიდი (მოწ.) 2569:223
 ვახილიდი (კრიტიკელი მოწამე) 2569:114
 ვახილიდო (მოწ.) 2569:139
 ვახილიფი გ. 2682
 ვახილისკო (მოწ.) 2569:182, 262, 331, 3065:95
 ვატა (მოწ.) 2569:241
 ვახტანგ 3178:3
 ვახტანგ 2579 (მინაწ. 1)
 ვახტანგ (ბატონი) 2519:18
 ვახტანგ ლეონის ძე იხ. ვახტანგ VI, მეფე
 ვახტანგ VI, მეფე 2515; 2526:1; 2650 (შენ. 1ა, 1 დ, 6); 2560 (შენ. 2); 2565:1 (შენ.), 7 (შენ. 2); 2691; 2694:8 (შენ.), 10 (შენ.), 11 (შენ.); 2696 (შენ. 3გ); 2726 (შენ. 1, 2); 2727; 2771 (მინაწ. 6); 2773 (შენ. 2); 2801; 2807 (შენ. 1, 2), 6 (შენ.); 2939 (შენ. 2, 3, მინაწ.); 3037 (შენ. 1, 5); 3064:1 (ანდ.); 3066:3 (შენ.), 7 (შენ.); 3163 (მინაწ. 1); 3177 (შენ. 4, მინაწ. 1); 3183 (შენ. 1ა, გ, დ, 2ა)
 ვევა (მოწ.) 2569:101
 ვევი (მოწ.) 2569:148
 ვეველია (მოწ.) 2569:5
 ველამპი იხ. ევლამპი
 ველამპია იხ. ევლამპია
 ვენედეკტე (წმ. მამა) 2569:193; 3065:102
 ვენედიქტე არქიმანდრიტი (მთარგმნელი) 3075 (შენ. 4)
 ვენეტოკტე იხ. ვენედიქტე
 ვენიდიმო (მოწ.) 2569:255
 ვენიო (მოწ.) 2569:331
 ვეონ იხ. პეონ
 ვერონიკი (მოწ.) 2569:313
 ვიანორ (მოწ.) 2569:311
 ვიოუნო (მოწ.) 2569:213
 ვიკენტი (მოწ.) 2569:102
 ვიკენტი დიაკონი (მოწ.) 2569:141
 ვილი (მოწ.) 2569:58
 ვინელი (მოწ.) 2569:173
 ვინი (მოწ.) 2569:331
 ვიპატი (მოწ.) 2569:75
 ვიტალი (მოწ.) 2569:238
 ვლასი (მოწ.) იხ. ვასა
 ვლასი (სებასტიელი ეპისკოპოსი) 2569:161, 172; 2578:67; 3065:80
 ვოკოლე იხ. ვუკოლე (ზმირინელი ეპისკოპოსი)
 ვოლტერი (ავტორი) — 3164
 ვონიფანტე (მოწ.) 2953:36; 3065:34
 ვორონინი პ. ი. (ბუკინისტი) 2516:25 (შენ. 2); 2517
 ვორონცოვი (მთავარმართებელი) 2560 (მინაწ. 1)
 ვუკოლე (ზმირინელი ეპისკოპოსი) 2569:156; 2578:62; 3065:76
- ზ
- Заозерский Н. А. 2595:2 (შენ. 2)
 ზარბილ 2569:148
 ზარგაროვი ა. 2695:1 (შენ.)
 ზარვილ (სარვილე) 2569:5, 58
 ზაქარია 2798 (მინაწ. 5, 8)
 ზაქარია 2804ა (მინაწ. 1)
 ზაქარია 2569:23, 79
 ზაქარია (ავტორი სასიზმროსი) 2629:3
 ზაქარია იერუსალიმელი 2569:171
 ზაქარია მთავარდიაკონი იხ. ზაქარია ცოდვილი
 ზაქარია მღვდელმომღვარი 2569:53
 ზაქარია ცოდვილი (მთავარდიაკონი) (აღმწერელი ჟამნისა) 3084 (ანდ. 1, 2, 3)
 ზაქარია წინასწარმეტყველი 2569:5; 161, 256; 2578:64, 88; 3065:112
 ზაქე 2569:79
 ზაქე მოციქული 2569:231
 ზედგინიძე (გადამწერი) 2629 (ანდ.)
 ზევირა 2569:74
 ზენონ (მოწ.) 2569:6; 215, 220, 238, 293, 343, 354

ზენონ ეპისკოპოსი 2569:283
 ზენონ იყალთოელი 2696 (მინაწ.)
 ზივერი 2569:272
 ზილიხან 2676ბ:1
 ზინა 2569:293
 ზინაიდა 2569:277
 ზინაილო 2569:41
 ზინობ (მოწ.) 2569:60
 ზინობია (მოწ.) 2569:60
 ზინონი (მოწ.) 2569:122
 ზოი (წმ.) 2569:242
 ზოილე (წმ.) 2569:223
 ზოსიმე (მოწ.) 2569:28
 ზოსიმე (მოწ.) 2569:290
 ზოსიმე (სვრაკოსელი ეპისკოპოსი) 2569:140
 ზოტაყე (მოწ.) 2569:13, 51, 114, 121, 127, 228, 354; 2578:24; 3065:45
 ზოტაყე (ზოტიკი) ხუცი 2569:121
 ზოტიკო იხ. ზოტაყე

თ

თადეოზ (მოციქული) 2569:290, 353; 2578:149
 თადეოზ სტეფანწმიდელი 2696 (მინაწ.)
 თავართქილაძე კონსტანტინე 2775 (ტექ. აღწ.); 2776 (ტექ. აღწ.); 2777 (ტექ. აღწ.); 2778 (ტექ. აღწ.); 2779 (ტექ. აღწ.)
 თაზო („თაზო მომღერალი“) 2991დ
 თათე იხ. თადეოზ სტეფანწმიდელი
 თალასი 2569:260
 თალელე (წმ.) 2569:20, 80, 260
 თამაზ-ხანი 2515
 თამარ (გრიგოლ მესხიშვილის მეუღლე. ალექსი მესხიშვილის დედა) 2715 (ანდ. 4)
 თამარ (დედოფალი, ირაკლი მეორის დედა) 2515
 თამარ (მეფეთ-მეფე) 3183 (შენ. 1გ)
 თამარ (მეფის ასული) 3178:3
 თამარ მეფე 2766 (მინაწ. 2)
 თარხან-მოურავი ელისაბედ 2694 (ტექ. აღწ.). (ანდ.)
 თაყაიშვილი ექვთიმე 2514 (შენ. 2); 2516 (შენ. 2); 2517 (მინაწ.); 2513

(მინაწ.); 2525 (შენ. 2); 2526 (შენ. 2); 2533 (შენ. 3); 2534 (შენ. 4); 2541 (შენ. 1); 2565 (შენ. 3) 2567 (შენ. 2); 2579 (შენ. 1); 2589 (შენ. 1); 2650 (შენ. 5); 2676ა:13 (შენ. 4); 2676ბ:5 (შენ. 3); 2686 (შენ. 7); 2691 (შენ. 3); 2692:2 (შენ. 2); 2694:4 (შენ.), 18 (შენ. 3); 2714:2 (შენ. 2); 2726 (შენ. 4); 2770:4 (შენ. 3); 2771 (შენ. 5); 2775:7 (შენ. 2); 2781 (შენ. 3); 2785 (შენ. 3); 2786 (შენ. 3); 2806:2 (შენ. 2), 6 (შენ.), (შენ. 2); 2829 (შენ. 6); 2840 (შენ. 4); 2881 (შენ. 3); 2938 (შენ. 4); 2939 (შენ. 7); 2957 (შენ. 3); 2958 (შენ. 5); 3037 (შენ. 3, 4, 7); 3048 (შენ. 3); 3064:1 (შენ. 1, 2), 10 (შენ. 2); 3066 (შენ. 6); 3077 (შენ. 5); 3177 (შენ. 5); 3183 (შენ. 5), (მინაწ. 3); 3192ა:2 (შენ. 2)

თეა 2569:317
 თებრონია (მოწ.) 2578:111
 თევდორე („თევდორეს საჩივარი“) 2991ა:მე
 თევდორე (მოწ.) 2569:92
 თევდორი (წმ.) 2569:130
 თევდორიტე (მღვდელი) 2569:258
 თევდოსი (მოწ.) 2569:205, 223
 თევდოსი დიდი, მეფე 2569:71
 თევდოსი მეფე (მცირე) 2569:145
 თევდოსი ორობის მამასახლისი 2569:341
 თევდოსია (წმ.) 2569:199
 თევდოსია (ქალწული) 2569:213, 269
 თევდოტე 2569:143
 თეოდოლე 2569:166
 თეიმურაზ 3178:3
 თეიმურაზ I 2663; 2676ა:11, 11 (შენ.), 12, 12 (შენ.), 13, 13 (შენ. 3); 2676 ბ:1, 2, 3, 4, 5, 5 (შენ. 2); 2694:1, 1 (შენ.), 5, 5 (შენ.), 6, 6 (შენ.), 7, 7 (შენ.), 9, 9 (შენ.), 16, 16 (შენ.), 17, 17 (შენ.), 18 (შენ. 2); 2775:2, 3, 7; 2806:7, 8; 3011 (მინაწ.); 3064:3, 7, 8; 3189:4 (შენ.)
 თეიმურაზ II 2515; 2676ა:1, 1 (შენ.)

- 2), 2, 2 (შენ.), 3, 3 (შენ.), 4, 4 (შენ.), 5, 5 (შენ.), 6, 6 (შენ.), 13 (შენ. 3); 2694:12, 12 (შენ.), 18 (შენ. 2ბ)
- თეიმურაზ (მუხრანბატონის ძე) 317ბ: 7
- თეიმურაზ მუხრანცკა 2519:26
- თეკლა (პირველმოწამე) 2569:24
- თეკლა (ქალწული) 2569:6
- თეკლა (წმ.) 2569:351
- თემიტოკლე (წმ.) 2569:112
- თემურ-ლენგი 2515
- თეოგენოს ეპისკოპოსი 2569:125
- თეოდოლე კუპრელი 2569:94
- თეოდოლო (მოწ.) 2569:215
- თეოდორა (წმ.) 2569:18, 226
- თეოდორა (ალექსანდრიელი) 2569:11
- თეოდორა (მორწმუნე მეფე) 2569:75
- თეოდორა (ქალწული) 2569:267
- თეოდორე 2569:321, 333
- თეოდორე (მოწ.) 2569:30, 176
- თეოდორე (წმ.) 2569:4, 21, 185, 220, 225, 231
- თეოდორე (ედესელი მთავარეპისკოპოსი) 2566:5
- თეოდორე ალექსანდრიელი ეპისკოპოსი (მღვდელ-მოწამე) 2569:12, 94
- თეოდორე აღმსარებელი 2569:22, 65
- თეოდორე გამომწერელი 2578:21
- თეოდორე განწმედილი 2569:255, 256
- თეოდორე ეპისკოპოსი 2569:89
- თეოდორე კიოტელი (ანასტასიაპოლელი ეპისკოპოსი) 2569:232
- თეოდორე კონსტანტინეპოლელი მთავარეპისკოპოსი 2569:119
- თეოდორე კვრინელი 2569:305
- თეოდორე მთავარეპისკოპოსი (ედესო-ახა) 2569:35
- თეოდორე რომის პაპი 2569:258
- თეოდორე საბაწმიდელი 2569:118
- თეოდორე სალოსი 2569:175
- თეოდორე სტრატილატი 2569:158; 279; 2578:64, 107; 3065:77, 128
- თეოდორე სტუდიელი 2569:72, 145
- თეოდორე ტირონი 2569:167; 2578:73; 3065:85
- თეოდორე ტრიქინა 2569:230
- თეოდოსი (წმ. დედა) 2569:203
- თეოდოსი (ლირსი მამა) 2578:36
- თეოდოსი ახალი 2569:331
- თეოდოსია (წმ.) 2569:158
- თეოდოსია (ქალწული) 3065:118
- თეოდოტე (მოწ.) 2569:65
- თეოდოტე (მოწ.) 2569:53, 169, 305
- თეოდოტე (წმ.) 2569:15
- თეოდოტე (წმ. დედა) 2569:52
- თეოდოტი (მღვდელ-მოწამე) 2569:181
- თეოდოტი (წმ.) 2569:2, 65
- თეოდოტი (წმ. ქალწული) 2569:150
- თეოდოტი ანკურელი 2569:258, 27ბ; 3065:127
- თეოდოტი კვირინელი ეპისკოპოსი 2569:138; 3065:94
- თეოდულე 2569:289
- თეოდულე (ესპერეს შვილი) 2569:242
- თეოდულე (წიგნის მკითხველი) 2569: 214
- თეოდულე (კრიტელი მოწამე) 2569: 114
- თეოდულე (წმ.) 2569:58, 143
- თეოკტისტე (წმ.) 2569:160
- თეონა (მოწ.) 2578:30; 3065:49
- თეონა (წმ.) 2569:229
- თეონილა (მოწ.) 2569:60
- თეოპემპტო (მაწ.) 2569:157; 3065:49
- თეოპეპო (მოწ.) 2578:30
- თეოპისტე (მოწ.) 2569:20
- თეოპროპრეპოა (წმ.) 2569:354
- თეოსტირიკტო 2569:167
- თეოსტირისტე (ხუტეს-მონაზონი) 2569:70
- თეოტქენა (მღვდელ-მოწამე) 2569:34
- თეოფანე 3084 (შენ. I 28)
- თეოფანე 2953 (შენ. 1)
- თეოფანე (წმ.) 2569:46
- თეოფანე (ანტიოქელი) 2569:281
- თეოფანე აღმსარებელი (კანონთმომელი) 2569:22; 2578:21
- თეოფანე ნიკიელი მთავარეპისკოპოსი 2569:41

- თეოფანე საკვირველთმოქმედი 2569:
107, 191
- თეოფანე სიღრიანელი (ღირსი მამა)
3065:100
- თეოფანია (დედოფალი) 2953:31
- თეოფილაქტე (ნიკომიდელი ეპისკოპო-
სი) 2569:187; 3065:97
- თეოფილე (ამბროველი) 2569:185
- თეოფილე (ეფესელი ეპისკოპოსი)
2569:25
- თეოფილე (მეგვპტელი მეუღაბნოე)
2569:93
- თეოფილე (მოწ.) 2569:210, 324
- თეოფილე ახალი 2569:149
- თეოფილე დიაკონი 2569:122
- თეოქთისტე 2569:154
- თეოქთისტე (მენავეთ მოძღვარი)
2569:6
- თეოქთისტე (მონაზონი) 3084 (შენ. 1
10)
- თეოქთისტე (მოყვასი დიდისა ეფთჳ-
მესი) 2569:3
- თეოქთისტე აღმსარებელი (წინამძღვა-
რი კუკუმოს სიკილიისა) 2569:126;
2578:29
- თეოქთისტე ლეჴველი 2569:70
- თეოქთისტე (წმ. ქალწული) 2569:150
- თეოდნი 2569:353
- თესალონიკე (წმ.) 2569:110
- თესალონიკი (მოწ.) 2569:68
- თერაპონ 2569:297
- თერაპონ ეპისკოპოსი 2569:267
- თერაპონი (მღვდელ-მოწამე) 3065:116
- თერინე (წმ.) 2569:246
- თერმო (წმ.) 2569:215
- თვირსო (მოწ.) 2569:105, 348; 2953:
29; 3065:30
- თინათინ (მთავრინა) 2684 (ტექ. აღწ.),
6, 9 (შენ. 2), 10 (შენ.), 14 (შენ. 1).
(ანდ. 1, 2, 3, 4, 5)
- თომა 2569:168
- თომა (კონსტანტინეპოლელი ეპისკო-
პოსი) 2569:172
- თომა (კონსტანტინეპოლელი პატრი-
არქი) 2569:75, 201
- თომა (მოციქული) 2569:36, 301
- თომა (ჩჩვილი) 2569:62
- თომა (ძე ფერდინანდისა) 2725 (შეს.
3)
- თომაიდა (წმ.) 2569:125
- თოფურია ვარლამ 2519:19 (შენ.;
3192ბ:5 (შენ.))
- თრდატ (სომეხთ მეფე, სალომე უჯარ-
მელის მამა) 2692:1
- თუთაე (მოწ.) 2569:5
- თუთაელ (მოწ.) 2569:101, 336
- თულუმბაჯიანი პეტროს (XIX ს.) 2765
(შენ. 3)
- თუმანიშვილი გივი ზურაბის ძე 2565
(შენ. 2); 3037 (ტექ. აღწ.), (შენ. 1)
- თუმანიშვილი გიორგი (ავტორი) 2519:
2, 5, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 31, 32,
33, 34, 35, 44, 46, 54, 56, 62, 63,
67; 2531:11, 13 (შენ.), 17, 19, 21
(შენ.), 25, 34, 35, 39, 45; 2593;
2781 (მინაწ. 2); 2850 (მინაწ. 2);
2991ა:6 (შენ. 1); 3192ბ:8 (შენ.)
- თუმანიშვილი დავით (ავტორი) 2519:
3, 4, 13
- თუმანიშვილი დიმიტრი 2519:12, 15;
2536ა:3; 2806:1 (შენ. 2); 2988 (ტექ.
აღწ.), (ანდ.)
- თუმანოვი გრიგოლ იხ. თუმანიშვილი
გიორგი
- თუმანოვი დიმიტრი იხ. თუმანიშვილი
დიმიტრი
- თუმანოვი ეგნატე 3178:7
- თუმანოვი ელიშერ 2884 (მინაწ. 1)
- თუმანოვი სულხან (მდივანი) 3040:4
(შენ. 2)
- ი
ია (ევფუსია) (წმ.) 2569:336
- ია (წმ.) 2569:11, 25
- იაკინთე (ამასტრიდელი, წმ.) 2569:319
- იაკინთო 2569:304
- იაკობ 2953 (შენ. 1)
- იაკობ (ბიბლ.) 2569:256
- იაკობ (ძმა უფლისა) იხ. იაკობ მოცი-
ქული

- იაკობ აღმსარებელი (ეპისკოპოსი) 2569:200; 3065:109
 იაკობ დაყუდებული 2569:147
 იაკობ მოციქული 2569:39, 53, 75, 117, 240, 301; 2578:94; 2959 (შენ.)
 იაკობ სპარსი 2569:88; 2953:15; 3065:14
 იაკობ შემოქმედელი იხ. ღუმბაძე იაკობ
 იაკობ ხუცი 2569:62, 224
 იალღუზისძე პეტრე (გადამწერი) 2522 (ტექ. აღწ.). (ანდ.)
 იამბლიქე (ეფესელი ყრმა) 2569:52
 იანვარ ეპისკოპოსი 2569:19, 231, 362
 იანოვსკი 2991ა:8
 იახე წილენელი 2696 (მინაწ.)
 იახონ (დამასკელი ეპისკოპოსი) 2569:39
 იახონ მოციქული 2569:237, 238
 იაშვილი სპირიდონ (გადამწერი) 2912 (ტექნიკ. აღწ.) (მინაწ. 1, 3)
 იბრემ ხანი (სპასალარი, ნადირშაჰ ძმა. 1728 წ.) 2515
 იბრემ ხანი (ფანახანის შვილი. 1760 წ.) 2515
 იგნატი (მღვდელ-მოწამე) 2578:16
 იეზუკიელი (ავტორი, ქართველი ჰიმნოგრაფი) 2568:30, 31, 32
 იერაიდა (ქალწული) 2569:270
 იერაიდო (წმ.) 2569:35
 იერაკო (წმ.) 2569:58, 272
 იერემია (წმ.) 2569:166
 იერემია წინასწარმეტყველი 2569:241; 2578:95
 იეროთეს (ათინელთა მთავარეპისკოპოსი) 2569:34
 იესე (თავადი. 1807 წ.) 2859 (მინაწ. 1)
 იესე დეკანოზი (გადამწერი) 2746 (ანდ. 1, 2)
 იესე მღვდელი (გადამწერი) 3009 (ტექ. აღწ.) (ანდ.)
 ივანგულოვი ივანგულ (გადამწერი) 2519 (ანდ. 1, 2)
 ივანე („ტიტია და ივანე“) 2991ე
 ივანე ხოლომონის ძე (XIX ს.) 2694 (მინაწ. 1)
 ივან ივანიჩი იხ. ავალიშვილი ივან ივანიჩი
 ივვატი (მოწ.) 2569:112
 ივლიანა (წმ. დედა) 2569:112; 2753:3
 ივლიანა (წმ. დედა) 2569:199, 267
 ივლიანე (წმ.) 2569:349 *
 ივლიანე (წმ.) 2569:293
 ივლიანე (წმ.) 2569:156, 166
 ივლიანე (წმ.) 2569:258
 ივლიანე (წმ.) 2569:4
 ივლიანე (წმ.) 2569:195
 ივლიანე მკურნალი 2569:186
 ივლიანე ტარსელი (წმ.) 2569:283, 292
 ივლიანე ხუცი 2569:13
 ივლიტა 2569:316
 ილარიონ (წმ.) 2569:313
 ილარიონ (წმ.) 2569:246
 ილარიონ (წმ.) 2569:107, 213, 315
 ილარიონ (დალმატის (მამასახლისი) 2569:276
 ილარიონ ახალი 2569:277; 3065:126
 ილარიონ დიდი (ღირსი მამა) 2569:51
 ილია (წმ.) 2569:13; 2953:36
 ილია თეზბიტელი (ბიბლ.) 2568:10
 ილიოდორე 2569:28, 281
 იმამ-ყული-ხანი (1732 წ.) 2515
 იმამ-ყული-ხანი 3178:3
 იმამ-ყული-ხანი დავითი (მეფე) 2676ა:3
 იმამ-მუსეინი (1733 წ.) 2515
 იმნაიშვილი ივანე 2570:4 (შენ.)
 ინგოროყვა პავლე 2650 (შენ. 6)
 ინდი (მოწ.) 2569:30, 94, 122
 ინდიო (მოწ.) 2569:122
 ინნა (წმ.) 2569:139
 ინოკენტი 2569:308
 იო ძმა უფლისა (იოსების ძე) 2569:234
 იოთამ 2567 (მინაწ. 3)
 იოანე 2569:263
 იოანე 2571:171
 იოანე 2560 (მინაწ. 2)
 იოანე 3178:1, 3
 იოანე (გრიგოლ დეკაპოლელის მოწაფე) 2569:228

- იოანე (გუთელი ეპისკოპოსი) 2569:297
 იოანე (ეფრემ შვდლის შვილი. 1832 წ.) 2582 (მინაწ. 2)
 იოანე (იერუსალიმელი პატრიარქი) 2569:208
 იოანე (იოანეს ძმისწული) 2780 (მინაწ. 1)
 იოანე (მეგვპტელი მეუღაბნოე) 2569:93
 იოანე (მიხეილ გადამწერის მამა) 2560 (ანდ.)
 იოანე (ქალკიდონელი მთავარეპისკოპოსი) 2569:319
 იოანე აბულჰერით-ყოფილი (ექვთიმე ათონელის მამა) 2569:253 (შენ.), 285
 იოანე ბაგრატიონი იხ. იოანე ბატონიშვილი
 იოანე ბატონიშვილი 2596 (შენ. 2); 2745 (ანდ.); 2780 (შენ. 2ა); 2806:9 (შენ.); 3178:3
 იოანე ბერი (გადამწერი. XVIII ს.) 3086 (ტექ. აღწ.) (ანდ.)
 იოანე გლაზაკი 2578:40
 იოანე გლაზაკი (ლირსი მამა) 2569:134; 3065:55
 იოანე დამასკელი 2562:1; 2569:90, 95; 2574, (მინაწ. 4); 2578:4; 2744 (შენ. 1); 2953 (შენ. 1); 3038:3 (შენ. 1), 4 (შენ. 1), 5 (შენ. 1), 6 (შენ. 1); 3065:21; 3086 (შენ. I 3, 4, 12, 15, 20, 28ა, ე, ზ, ი, ლ, მ); 3175 (ანდ.)
 იოანე ეპისკოპოსი იხ. იოანე ოქროპირი
 იოანე ვოტტლოპ ემმანუილ პრეილ-კოპი (1758 წ.) 3075 (შენ. 2)
 იოანე ზედაზნელი (ზედაძნელი) 2546 (შენ. 1); 2578:97; 2696 (მინაწ.); 2916:16 (შენ. 2)
 იოანე კლემაქსი იხ. იოანე სინელი
 იოანე კონსტანტინეპოლიელი მთავარეპისკოპოსი იხ. იოანე მმარხველი
 იოანე მამუჩოვი (ავტორი) 2981:1, 2, 3, 4
 იოანე მანსურ-წოდებული იხ. იოანე დამასკელი
 იოანე მახარებელი იხ. იოანე ღვთისმეტყველი
 იოანე (იოვანე) მეფის ძე იხ. იოანე ბატონიშვილი
 იოანე მმარხველი (კონსტანტინეპოლიელი მთავარეპისკოპოსი) 2569:2, 168, 350, 357, 362; 2578:156; 2582:3, 4; 2595:2, (შენ. 1)
 იოანე მონაზონი 2569:229
 იოანე მონაზონი იხ. იოვანიე მონაზონი
 იოანე მორწმუნე მეფე 2569:130
 იოანე მოწყალე (ალექსანდრიელი მთავარეპისკოპოსი) 2569:73
 იოანე მხედარი 2969:283, 331
 იოანე ნათლისმცემელი 2569:174, 265, 295, 361; 2573:4; 2578:32, 110, 155; 3065:89; 3084 (შენ. I, 28გ); 3086 (შენ. I7)
 იოანე ოქროპირი 2569:14, 62, 74, 146, 332; 2542; 2570:8; 2578:52, 55; 2600 (ანდ.); 2684:7 (შენ. 1); 2785:7; 2799 (შენ. 1); 2912:3; 2916:18 (შენ.) 3065:2, 67; 3084 (შენ. I, 2, 5, 11, 13, 17, 23, 24, 35)
 იოანე პეტრიწი 2563 (მინაწ. 3); 2568:1 (შენ.)
 იოანე საკვრველმოქმედი (უვეცხლო) 2569:150, 299; 2578:56; 3065:71
 იოანე სალოსი 2569:322
 იოანე სინელი 2568:1 (შენ.); 2569:209; 2684:13
 იოანე სპარსი (წმ. მღვდელ-მოწამე) 2569:90
 იოანე ტარიჰის ძე 2562:3 (შენ.)
 იოანე ქოზიბელი 2569:58
 იოანე ღვთისმეტყველი 2552 (შენ. 2); 2561 (შენ. 1); 2569:26, 248, 301, 340; 2574:4; 2578:94, 98, 152; 2715 (შენ. 2); 2942 (შენ. 1 ე, ე); 3084 (შენ. I34)
 იოანე შეყენებული 2569:99
 იოანე || იოვანე წინამორბედი იხ. იოანე ნათლისმცემელი

- იოანე ხუცესი 2569:229
 იობ მართალი 2569:246
 იობენალი (იერუსალიმის პატრიარქი) 2569:30
 იოვაკიმ (მართალი) 2569:9
 იოვანე (გადამწერი) 2956 (ანდ.)
 იოვანე (მოწ.) 2569:208
 იოვანე (წმ. ეფესელი ყრმა) 2569:52
 იოვანე ხუცი (საბაწმიდელი) 2569:22
 იოვანიკ მონაზონი (ავტორი) 2568:14 (შენ.); 2684:14
 იოვანიკე (ეგზარხოსი 1879 წ.,) 2865 (მინაწ. 3)
 იოვანიკი ულუმბელი 2569:65
 იოვენტიანე (მოწ.) 2569:39
 იოლი-ოლლანი (ავტორი) 2531:41
 იონა წინასწარმეტყველი 2569:22
 იორამაშვილი მოსე (გადამწერი) 2589 (ტექნიკ. აღწ.), (ანდ.)
 იორდანიშვილი სოლომონ 2829 (შენ. 5); 3077 (შენ. 3, 4)
 იოსებ 3178:3
 იოსებ 2953 (შენ. 1)
 იოსებ 2574 (მინაწ. 7, 17)
 იოსებ (ბიბლ.) 2569:256
 იოსებ (მოწ.) 2569:81
 იოსებ ალავერდელი (ავტორი) 2696 (მინაწ.)
 იოსებ ბრომლი (ელენეს მეუღლე) 2831 (მინაწ. 1)
 იოსებ გამომეტყველი 2569:214; 2684:5 (შენ.); 3084 (შენ. I₂₁)
 იოსებ განშორებული 2569:291
 იოსებ თესალონიკელი მთავარეპისკოპოსი 2569:145, 316
 იოსებ მართალი 2569:117
 იოსებ ნაცვალი იხ. მელიქოვი იოსებ
 იოსებ ძმა უფლისა იხ. იო
 იოსებ ხუცესი 2569:64
 იოსები 2910 (შენ. 2)
 იოსები („იოსებ-ზილიხანიანი“) 2676ბ:1
 იოსელიანი ეგნატე 3029ა (ტექ. აღწ.), (ანდ.); 3029ბ (ტექ. აღწ.), (ანდ.); 3029გ (ტექ. აღწ.), (ანდ.), (შენ. 1); 3034
 იოსელიანი პლატონ 3030 (შენ. 2)
 იოსტოს 2569:315
 იპატი 2569:105, 288, 299; 2953:2
 იპატი (წმ.) 2569:274, 289
 იპატი ეპისკოპოსი 2569:272
 იპატი მკურნალი 2569:214
 იპატი საკრველთმოქმედი 2569:210
 იპოლიტე 2569:342
 იპოლიტე რომის პაპი 2569:149; 2578:55; 2785:5, 6; 3065:70
 ირადი (ქალწული) 2569:23
 ირაილო (წმ.) 2569:183
 ირაკლამონ (მეგვპტელი მეუღაბნოე) 2569:93
 ირაკლი მეფე (II) 2515; 2544:1; 2567, 2630 (შენ. 5), (შენ. 9); 2684 (მინაწ. 6); 2784 (შენ. 4); 2884:2 (შენ. 1 ა, ბ); 2956 (შენ. 1, ბ); 2988 (შენ. 3, ა); 3036 (შენ. 1); 3073 (შენ. 1, ა, ბ)
 ირინა (დედოფალი) 2569:339
 ირინარხო (მოწ.) 2569:89; 2953:16; 3065:15
 ირინე (წმ. დედა) 2569:17, 245
 ირინეოს (მღვდელ-მოწამე) 2569:354
 ირინი (ქალწული) 2569:213, 226
 ირმიშოვი თათოა 2967 (მინაწ.)
 იროდი 3065:43
 ისავრო 2569:308
 ისაკ 2569:335; 2578:131
 ისაკ 2574 (მინაწ. 8, 9)
 ისაკ (წმ.) 2569:100, 191, 231, 255
 ისაკ (კვიპრელი ეპისკოპოსი) 2569:21
 ისაკ განშორებული 3084 (შენ. I_ა)
 ისაკ დაღმატელი 2569:270; 3065:119
 ისაყ-ფაშა (1724 წ.) 2515
 ისე წილკნელი 3065:19
 ისვიქი (წმ.) 2569:250, 308
 ისიდორე (წმ.) 2569:34, 254
 ისიდორე ეგზარხოსი 2560 (მინაწ. 1)
 ისიდორე ზისელი(I) 2696 (მინაწ.)
 ისიდორე პილუსელი 2569:154; 2578:60; 3065:74
 ისმაელ (მოწ.) 2569:288; 3065:136
 ისო ნავესი 2569:1
 იულა (უფლის ძმა) იხ. იულა მოციქული

იუდა მოციქული 2569:256, 290, 301;
 2578:109
 იუდა მოშურნე 2569:262
 იულიანე მოწკომიდელი(!) იხ. იული-
 ანე ნიკომიდელი
 იულიანე ნიკომიდელი 3065:36
 იულიანე (წმ.) 2569:350
 იულონი (მეფის ძე) 3175 (ანდ.)
 იუნგმანი (სლავი მოღვაწე XVIII—
 XIX სს.) 3176ბ (შენ. 1)
 იუსტინა (წმ. ქალწული) 2569:32
 იუსტინე (მოწ.) 2569:272; 2578:105;
 3065:121
 იუსტინე ფილოსოფოსი 2569:272;
 2578:105
 იუსტინიანე იმპერატორი 2884:2; 3036
 იუსტინიანე მეფე 2569:75, 316, 334

ბ

კაბადუკიელი გიორგი (მოწ.) 2692:1
 კავკასიძე მელქსიდეკ (გადამწერი)
 2696 (ტექ. აღწ.; ანდ. 2, 3); 2727
 (ტექ. აღწ.; ანდ. 2)
 კაიანი, მწვალდებელი 2951:2 (შენ. 8)
 კაკაბაძე სარგის 2567 (შენ. 3); 2632
 კაკაძე სვიმონ 2792 (ტექ. აღწ., ანდ.)
 კალიაღო (მოწ.) 2569:226
 კალანდარიშვილი მოსე 2981 (შენ.)
 კალინიკე (მოწ.) 2569:105; 2953:29;
 3065:30
 კალინიკე (მოწ.) 2569:47
 კალინიკე (მოწ.) 2569:329
 კალინიკე (მოწ.) 2569:330
 კალინიკე კოსტანტინეპოლელი მთავარ-
 ეპისკოპოსი 2569:355
 კალიოპი (მოწ.) 2569:71
 კალიოპი (მოწ.) 2569:217
 კალისტენი (მოწ.) 2569:34
 კალისტოს (მოწ.) 2569:1
 კალისტოს (სარკინოზთავან შეპყრო-
 ბილი) (მოწ.) 2569:185
 კალისტრატე (მოწ.) 2569:27
 კალოუზანსკი (კალოუზანსკი) ზაქარია
 .2585 (ანდ. 2, 3)
 კალოუზანსკი (კალოუზნიწკი) მიხაილ
 2584 (ანდ.); 2585 (შენ. 3, ანდ. 1)

კანდიდ, კანდილო, კანდილოს (მოწ.)
 2569:139; 2578:46; 3065:61
 კაპეტოლინე (კაპეტონე) (მოწ.). 2569:
 57
 კაპიტონ (მოწ.) 2569:325
 კაპიტონ (მოწ.) 2569:345
 კაპიტონ, ქერსოვნელი ეპისკოპოსი
 2569:113; 3065:96
 კარბელაშვილი ვასილ (მღვდელი)
 2529 (შენ. 3) 3065 (მინაწ. 1)
 კარბელოვი პ. (მღვდელი) 3178:9
 (შენ.), :11 (შენ.)
 კარიკაშვილი დავით 2724 (მინაწ. 3);
 2725 (ტექ. აღწ.); 2777 (შენ.); 3176
 (შენ. 3)
 კარიკაშვილი მარიაშ 2724 (მინაწ. 4)
 კარიკაშვილი ნიკოლოზ 2724 (მინაწ.
 2, 4)
 კარბე ეპისკოპოსი 2569:299
 კარბე, კარპო მოციქული 2569:266;
 3065:116
 კარპო (მოწ.) 2569:43
 კარტერი (მოწ.) 2569:63
 კარტერისიოს (წმ.) 2569:69
 კასიანე ჰრომაელი 2566:2, 3 (შენ.);
 2569: 179; 2578:85; 3065:92
 კასიანე ჰრომი იხ. კასიანე ჰრომაელი
 კასინი (მოწ.) 2569:68
 კასტორ (მოწ.) 2569:18
 კასტორ (კასტრო) (მოწ.) 2569:66
 კატონი (მთარგმნელი) 2677 (შენ. 1)
 კახაძე მ. 2666:1 (შენ. 2)
 კეკელიძე კ. 2528 (შენ.); 2529 (შენ.
 4); 2542 (შენ. 3); 2561 (შენ. 1, 4);
 2562:1 (შენ. 1), 3 (შენ.); 2564
 (შენ.); 2566:1 (შენ.), 3 (შენ.), 4
 (შენ.), 5 (შენ.); 2568:1 (შენ.), 3
 (შენ.), 4 (შენ.), 9 (შენ.), 13 (შენ.),
 14 (შენ.), 28 (შენ.), 29 (შენ.), 32
 (შენ.); 2570:6 (შენ.), 7 (შენ.); 2600
 (შენ.); 2694:4 (შენ.); 2695:1 (შენ.);
 2785:1 (შენ. 3), 2 (შენ.), 3 (შენ.),
 6 (შენ.); 2794 (შენ.); 2797 (შენ. 3);
 2841 (შენ.); 2842 (შენ.); 2884:2
 (შენ. 2); 2912:2 (შენ.), 3 (შენ. 1,

- 2); 2913 (შენ. 4); 2951:1 (შენ. 2);
 2966 (შენ. 2); 3189:2 (ანდ.)
- კელასი (მოწ.) 2569:44
- კელენჯერიძე მანანა 2765 (შენ.)
- კელისტინე ჰრომთა პაპი 2569:218
- კენდოს ეპისკოპოსი 2569:170
- კესარი მოციქული 2953:23
- კესარიონ (მოწ.) 2569:62
- კვალიაშვილი გრიგოლ 2842 (ტექ.
 აღწ.)
- კვინტოს კურციოსი 2888 (შენ.)
- კვიროს საკვირველმოქმედი 3065:71
- კიკვაძე დიმიტრი 3189 (მინაწ. 5)
- კიკლა (მოწ.) 2569:85; 2953:10
- კიკნაძე ფილადელფოს (იერომონაზი)
 2784 (ტექ. აღწ., ანდ. 1, 2)
- კინდოს (მღვდელი) 2569:312
- კირვალისძე გიორგი 2531 (ტექ. აღწ.);
 52 (შენ. 3, 4, 5; ანდ.)
- კირილე (მოწ.) 2569:183
- კირილე ალექსანდრიელი იხ. კირილე
 ალექსანდრიის მთავარეპისკოპოსი
- კირილე ალექსანდრიის მთავარეპისკო-
 პოსი 2569:137, 208, 280; 2578:43;
 3065:58, 129
- კირილე გორტინელი ეპისკოპოსი
 2569:285
- კირილე დიაკონი (მოწ.) 2569:209
- კირილე იერუსალიმელი პატრიარქი
 2569:197; 3065:106
- კირილე კატანელი ეპისკოპოსი 2569:
 201
- კირილე კრიტელი 2569:310
- კიფატჰიკოს მოციქული 2953:23
- კლავდი (მოწ.) 2569:154
- კლავდი, ჩჩული (მოწ.) 2569:138, 274
- კლავდია (მოწ.) 2569:199
- კლავდიოს (მოწ.) 2569:60
- კლავდიოს (მოწ.) 2569:150
- კლემენტი მოციქული იხ. კლემენტოს
 რომთა პაპი
- კლემენტოს რომთა პაპი 2569:86;
 2953:13; 3065:12
- კლეოღია (კურიაკოს მეუღლე) 2569:6
- კლეონიკე (მოწ.) 2569:182; 3065:95
- კლეოპა მოციქული 2569:59
- კლიმი (ანკვირიელი ეპისკოპოსი)
 2569:142; 2578:48; 3065:63
- კლიმი გამომეტყველი 2569:238
- კობალაძე ნიკოლოზ 3192გ (შენ.)
- კობიძე დავით 2882 (შენ.)
- კოდრატე (მოწ.) 2569:205
- კოდრატე (მოწ.) 3065:99
- კოდრატია (მოწ.) 2569:249
- კოდრატო (მოწ.) 2569:231
- კოდრატო ეპისკოპოსი 2569:360
- კოდრატო მოციქული 2569:21
- კოდრატოს (მოწ.) 2569:189
- კოვდოვი (წმ.) 2569:355
- კოზმა (მოწ.) 2569:87
- კოზმა (მაიუმის ეპისკოპოსი) 2574:1
- კოზმან (ავტორი) 2953 (შენ. 2)
- კოზმან საკვირველმოქმედი 2569:62,
 94, 100, 302; 2578:114
- კოზმან უვეცხლო იხ. კოზმან საკვირ-
 ველმოქმედი
- კოზმან უქრთამო იხ. კოზმან საკვირ-
 ველმოქმედი
- კოლლარი (სლავი მოღვაწე) 3176ა.
 (შენ. 1)
- კოლუბანსკი ე. 2592 (შენ. 2)
- კომაროვი მ. (ავტორი) 2883
- კონონ (მოწ.) 2569:184, 276; 3065:96
- კონონ (ისაევრიას წამებული) 2569:185
- კონონ მეზოსტენე 2569:185
- კონსტანტინე (ახალი მეფე) 2569:3
- კონსტანტინე მაგრო კოდრატოვი (ხა-
 კოლასის ძე) 3075 (შენ. 2, 3)
- კონტიანე (მოწ.) 2569:239
- კობრე (კობრი) (მოწ.) 2569:108, 310
- კორნილიოს ასისთავი 2569:50
- კორნოტელი (მოწ.) 2569:12
- კორონატო (მოწ.) 2569:348
- კოსტანტინე (ეფესელი ყრპა) 2569:52
- კოსტანტინე 2569:18ა
- კოსტანტინე (ქართველი მოწამე) 2916:
 17 (შენ. 2)
- კოსტანტინე [დიდი] 2565:3; 2569:89,
 261; 2578:97, 104

- კოსტანტინე (მორწმუნე მეფე) იხ. კოსტანტინე დიდი
- კოსტანტინე პატრიარქი 2569:331, 341
- კოტეტიშვილი გლახა 2883 (შენ. 2)
- კრისკენტი (მოწ.) 2569:189
- კრისკენტი (მოწ.) 2569:268
- კრისკენტი (კრისკენტო) (მოწ.) 2569: 223, 225
- კრისკენტი მოციქული 2569:331
- კრიფლოფი (არქიეპისკოპოსი) 3081 შენ. I4
- კუნტილიანე (მოწ.) 2569:238
- კვინინ იხ. კვრიენ (კვინინ)
- კვნი (მოწ.) 2569:303
- კვტილიანე (მოწ.) 2569:334
- კვტინე (მოწ.) 2569:329
- კვპრეელ ალექსანდრიელი იხ. კირილე ალექსანდრიელი
- კვპრიაანე (მოწ.) 2569:189
- კვპრიაანე (მღვდელ-მოწამე) 2569:32
- კვპრიაანე სამთავნელი 2773 (შენ. 3)
- კვრიაკი (მოწ.) 2569:254
- კვრიაკია (მოწ.) 2569:62
- კვრიაკოს (მოწ.) 2569:294
- კვრიაკოს ეპისკოპოზი 2569:209
- კვრიაკოს (ერისკაცი) 2569:6
- კვრიაკოს (ესპერეს შვილი) 2569:242
- კვრიაკოს, კოსტანტინელი მთავარეპისკოპოსი 2569:60
- კვრიაკოს (კვრიაკოზ) მღვდელმოწამე 2569:224
- კვრიენ (მოწ.) 2569:62
- კვრიენ (კვინინ) (მოწ.) 2569:104
- კვრიკე (მოწ.) 2569:316
- კვრიკე (მოწ.) 2569:333
- კვრილე იხ. კირილე
- კვრილე (დიაკონი) იხ. კირილე (დიაკონი)
- კვრილე ალექსანდრიელი იხ. კირილე ალექსანდრიის მთავარეპისკოპოსი
- კვრილე გორტანელი იხ. კირილე გორტანელი
- კვრილე იერუსალიმელი პატრიარქი იხ. კირილე იერუსალიმელი პატრიარქი
- კვრილე კატანელი ეპისკოპოსი იხ. კირილე კატანელი ეპისკოპოსი
- კვრილე კრიტელი იხ. კირილე კრიტელი
- კვრინე (მოწ.) 2569:250
- კვროს (კვროზ) განშორებული 2569:29
- კვროს საკვირველმოქმედი 2569:150, 299; 2578:56
- კვროს უვერცხლო იხ. კვროს საკვირველმოქმედი
- ლაბაძე სვიმონ 2953 (მინაწ. 1)
- ლავრა (მოწ.) 2569:350; 2578:148
- ლავრენტი 2569:360
- ლავრენტი (მთავარდიაკონი) 2569:342; 2578:138
- ლავრო: იხ. ლავრა
- ლავსაჲ 2566:1
- ლაზარე 2569:244; 2916:16 (შენ. 2); 2955 (შენ. 2, ა)
- ლაზარევი (გენერალ-მაიორი) 3040:4 (შენ. 2)
- ლაზარევი დავით 3192გ (შენ.)
- ლაზარევი პავლე (მღვდელი) 2548 (მინაწ.)
- ლალონოვი ღიზა 2829 (მინაწ. 2)
- ლამპარი (წმ. მამა) 2569:307
- ლანგთემური იხ. თემურ-ლენგი
- ლარაძე იოანე (ავტორი) 2588
- ლარაძე პეტრე 2780 (შენ. 2გ)
- ლევან (ვახტანგ VI-ის მამა) 2526:1
- ლევან ბრძენი (ავტორი) 2565:3
- ლევკი 2569:105; 2953:29; 3065:30
- ლევკო 2569:348
- ლევკუსი (კიპრელი ეპისკოპოსი) 3065: 132
- ლევშინი პლატონ 2783
- ლეილი 2676ბ:2
- ლეონ 2569:34; 3040:5
- ლეონ ბაგრატიონი იხ. ბაგრატიონი ლეონ
- ლეონ დიდი, მეფე 2569:134
- ლეონ (კონსტანტინეპოლის ეპისკოპოსი) 2578:76
- ლეონ რომის პაპი 2578:74; 3065:85
- ლეონიდი (ლეონიდო) 2569:226, 27ა, 340
- ლეონიძე 3189 (მინაწ. 5)

- ლეონიძე გიორგი 2536 დ (შენ.); 2694 (შენ.)
 ლეონტი 2953 (შენ. 1); 2566:3
 ლეონტი (მოწ.) 2569:46, 87, 234, 244, 289, 311; 3065:137
 ლეონტი (ფილოსოფოსი) 2569:61
 ლეონტი (კატანელი ეპისკოპოსი) 2569:170; 3065:86
 ლეონტი (კონსტანტინეპოლელი მთავარეპისკოპოსი) 2569:73
 ლეონტი მროველი 2692:1 (შენ.)
 ლეონტი რომის არქიმანდრიტი 2569:121
 ლეონტი რომის პაპი 2569:167, 168
 ლესხისიო 2953:31
 ლიბერი (რომის პაპი) 2569:359
 ლინდა 3176ბ (შენ. 1)
 ლისა თავდგირიძის ასული (გაღამწ.) 2841 (ტექ. აღწ.), (ანდ.)
 ლოთ 2569:39
 ლოლაშვილი ივ. 2775:4 (შენ. 2); 2798 (შენ.); 2951:2 (შენ. 3)
 ლონგინოზ 2564:294; 2569:234.
 ლონგინოზ ასისტავი 2569:46
 ლუკა 3189:4 (ანდ. 2)
 ლუკა ელადელი 2578:63; 3065:77
 ლუკა მახარებელი 2569:48; 2715 (შენ. 2); 2942 (შენ. 1, თ)
 ლუკი 2569:346
 ლუკია 2569:353
 ლუკია ქალწული 2569:104, 307; 2578:13; 2953:28; 3065:29
 ლუკიანე (მოწ.) 2569:13, 138, 303; 3065:123
 ლუკიანე (დავით გარეჯელის მოწაფე) 2696 (მინაწ.)
 ლუკიანე ხუცი 2569:45
 ლუკილიანე 2569:274
 ლუკიო (წმ.) 2569:355
 ლუპე (ლუპო) (მოწ.) 2578:150, 151
 ლუპლო 2569:355
 ლუკარიონ (წმ.) 2569:158
- მ**
- მავრა (წმ.) 2569:69
 მავრა (წმ.) 2569:70
 მავრა (წმ.) 2569:243
 მავრიკ (მეფე) (წმ.) 2684:5 (შენ.)
 მავრიკ (მორწმუნე მეფე) 2569:89
 მავრიკ (წმ.) 2569:311
 მათე მახარებელი 2542 (შენ. 3); 2569:77; 2715 (შენ. 2); 2942 (შენ. 1, ბ); 2955 (შენ. 2 დ); 2953:4; 3065:5
 მაიკო 2701 (შენ. ა)
 მაისუროვი რაფიელ იოანეს ძე 2744 (ანდ.)
 მაკარი (კვიპრეს ეპისკოპოსი) 2569:158
 მაკარი (მოწ.) 2569:111
 მაკარი (წმ.) 2569:343
 მაკარი (წმ.) 2569:220
 მაკარი (წმ.) 3084 (შენ. I, 1)
 მაკარი (წმ.) 2569:6
 მაკარი მეგვიპტელი 2569:6, 138, 2578:44; 3065:59
 მაკრინა (წმ.) 2567 (მინ. 1)
 მაკრინა (წმ.) 2569:320
 მაკრინა (კნენინა ფავლენოვის რძალი) 2567 (მინ. 1)
 მაკროვი (წმ.) 2569:244
 მაკროვიო (წმ.) 2569:13
 მალალა 2967 (მინაწ.)
 მალაქია კათალიკოსი 2807:3
 მალაქია წინასწარმეტყველი 2569:125; 2578:28; 3065:48
 მალთა საკვირველთმოქმედი 2569:46
 მამა (მოწ.) 2569:2
 მამა (წმ.) 2569:246
 მამა (წმ.) 2569:94
 მამა (წმ.) 2569:331
 მამაცაშვილი ქრისტეფორე 2771 (ტექ. აღწ.)
 მამულხათე (მოწ.) 2569:35
 მამულოვი სტეფანე 3064 (მინაწ. 1)
 მანათა (მოწ.) 2569:74
 მანანა 2677 (შენ. 2, გ)
 მანოელ (მოწ.) 2569:205
 მანოელ (წმ.) 2569:288
 მანუილ (მოწ.) 3065:136
 მანუჩარ („როსტომიანის“) 2714:2
 მარანელი ანდრო 2690 (მინ. 3)
 მარანელი გიო 2690 (მინ. 3)

- მარდარი (მოწ.) 2569:104; 2578:13;
2953:28
- მარდონიოს (მოწ.) 2569:122.
- მართა (სვიმეონ მესვეტის დედა)
2569:306; 2578:116
- მართა (მენელსაცხებლე) 2569:275
- მართა (მოწ.) 2569:158
- მართა (ქალწულ-მოწამე) 2569:277
- მარია ივანოვნა იხ. ავალიშვილი მარია
ივანეს ასული
- მარიამ (მენელსაცხებლე) 2569:275
- მარიამ („მირიამ“) 2991თ
- მარიამ (ქალწულ-მოწამე) 2569:277
- მარიამ (მოწ.) 2569:158
- მარიამ 2694:16 (შენ. 2)
- მარიამ (ფილიპე მოციქულის და)
2569:167
- მარიამ 3184 (შენ. 3)
- მარიამ (მარინოს) (წმ.) 2569:162
- მარიამ დედოფალი (1688 წ.) 2829
(ანდ. 1)
- მარიამ დედოფალი 2916:17 (შენ. 2)
- მარიამ კასოვოლეელი 2912:2
- მარიამ მაგდანელი 2569:244, 323; 2578:
123; 2694:14
- მარიამ მეგვპტელი 2569:211
- მარია? ღვთისმშობელი 2569:8; 2684:5
(შენ.)
- მარიაში 2865 (მინ. 4)
- მარიკა 2829 (მინ. 11)
- მარინა (მოწ.) 2578:121, 124
- მარინა (მოწ.) 2694:4
- მარინა (მოწ.) 2578:121, 318
- მარინა (მოწ.) 2692:2
- მარინე (მოწ.) 2570:5 (მინ. 2)
- მარინო (მოწ.) 2569:63
- მარინო (მოწ.) 2569:107; 2953:31
- მარინო (მოწ.) 2569:196
- მარინოა (მოწ.) 2569:101
- მარინოს ბერი (წმ.) 2569:340
- მარკელე (მონასტრის წინამძღვარი)
2569:120; 2578:23; 3065:43
- მარკელე (კვიპრელი ეპისკოპოსი) 2569:
175
- მარკელე (წმ.) 2569:319
- მარკელე (წმ.) 2569:159
- მარკელე (წმ.) 2569:180
- მარკელე (წმ.) 2569:346
- მარკელე (წმ.) 2569:262
- მარკიანე (წმ.) 2569:276
- მარკიანე (წმ.) 2569:279
- მარკიანე (წმ. მამა) 2569:119
- მარკიანე (წმ.) 2578:35
- მარკიანე (წმ.) 2569:297
- მარკიანე (წმ.) 2569:312
- მარკიანე (სიცილიის მთავარეპისკოპო-
სი) 2569:60
- მარკიანე დედოფალი 2569:146
- მარკიანე მეფე (წმ.) 2569:167; 2646:2
- მარკიანე მწიგნობარი 2569:55
- მარკიანე ღმერთშემოსილი 2569:177
- მარკიანე ხუცი 2569:129; 3065:51
- მარკოვ (წმ.) 2569:297
- მარკოვ (წმ.) 3086 (შენ. I₅)
- მარკოვ (წმ.) 2569:304
- მარკოვ (წმ.) 2569:343
- მარკოვ (წმ.) 2569:83
- მარკოვ (წმ.) 2569:54
- მარკოვ (გადამწერი) 2771 (ანდ.)
- მარკოვ (არტესიელი ეპისკოპოსი)
2569:208, 209
- მარკოვ განწორებული 2664 (შენ. 3)
(მინ.)
- მარკოვ მეუღაბნოე 2569:260
- მარკოვ მონაზონი (წმ.) 2569:184
- მარკოვ მონაზონი (წმ.) 2569:180
- მარკოვ მოციქული 2569:131, 235,
297; 2578:92; 2715 (შენ. 2); 2942
(შენ. 1დ)
- მარკოვ მძოვარი (წმ.) 2569:305
- მარკოს ავრელიელი 2885
- მარონა (წმ. დედა) 2569:69
- მარონი (წმ.) 2569:319
- მარტირი მწიგნობარი 2569:55
- მარტიანე (ღირსი მამა) 2569:163;
2578:69; 3065:81
- მარტიანე (პრომთა პაპი) 2569:16
- მარტიანე (ფარანელი ეპისკოპოსი)
2569:73
- მარტინე (წმ.) 2569:98
- მარტინიანე (მოწ.) 2569:258
- მარტინიანოს (ეფესელი ყრმა) 2569:52

- პართა (წმ.) 2569:166
 პატათა (წმ. მოწ.) 2578:137
 პატათა მოციქული 2569:322, 341
 პატრონა (ღირსი დედა) 2569:70
 პატრონა (წმიდა დედა) 2569:199
 პატრონა (მოწ.) 2569:69
 პატრონა თესალონიკელი 2569:206
 მაქსიმე (კოსტანტინეპოლის პატრიარქი) 2569:231
 მაქსიმე (მოწ.) 2569:254
 მაქსიმე (წმ.) 2569:220
 მაქსიმე (წმ.) 2569:215
 მაქსიმე (მოწ.) 2569:39
 მაქსიმე (მოწ.) 2569:15
 მაქსიმე (კონსტანტინეპოლის მთავარ-ეპისკოპოსი) 2569:81
 მაქსიმე (მოწ.) 2569:358
 მაქსიმე (წმ.) 2569:334
 მაქსიმე (წმ.) 2569:329
 მაქსიმე (მოწ.) 2569:169
 მაქსიმე აღმსარებელი 2569:14, 345; 2578:46, 140, 141; 3065:61
 მაქსიმოიანე (მოწ.) 2569:156
 მაქსიმოილიანე (ეფესელი ყრმა) 2569:52
 მაქსიმოს (წმ.) 2569:238
 მაღალაშვილი ვ. 2630
 მაყაშვილი ალექსანდრე 3178:7
 მაჩაბელი სიმონ 2677 (შენ. 2ბ)
 მაჯნუნი („ლეილ-მაჯნუნიანის“) 2676ბ: 2
 მახმად ყული-ხან 2515
 მახმად ხან, ახალი ხანი სარდარი 2515
 მაჰმად ასან-ხან 2515
 მაჰმუდ, მირვეიზის შვილი 2515
 მეგრელიძე იოსებ 2533:14 (შენ.)
 მეთოდი (კოსტანტინეპოლელი პატრიარქი) 2569:285; 3065:133
 მელანა 2771 (მინ. 3)
 მელანია (სუმბათოვის ცოლი) 3192ბ: 10 (შენ.)
 მელანია რომაელი 2569:122; 2578:24, 25; 3065:45
 მელასიპე (მოწ.) 2569:68
 მელასიპო (მოწ.) 2569:136
 მელეტი (ანტიოქიელი ეპისკოპოსი) 2569:162, 355; 2578:68
 მელეტი (მელტი) სტრატილატი 2569:263
 მელიტინე (მოწ.) 2569:16
 მელიქ ზურაბა 2515
 მელიქოვი იოსებ 2519:9, 10, 14, 61; 2531:10 (შენ.), 32 (შენ.)
 მელიქსეთ-ბეგი ლეონ 2807:6 (შენ. 3); 3034 (შენ. 3)
 მელქიონ (მელქონ) ფილოსოფოსი 2569:58
 მელქისედეკ მღივანი იხ. კავკასიძე მელქისედეკ
 მემნონ (წმ.) 2569:107
 მემნონ საკვირველთმოქმედი 2569:236
 მენანდრო (მოწ.) 2569:210
 მენანდრო (წმ.) 2569:259
 მენილნა (მოწ.) 2569:84
 მენილონ (მოწ.) 2569:195
 მენო (მოწ.) 2569:325
 მეორტი (მოწ.) 2569:131
 მერკვირი (მოწ.) 2569:85; 2953:12; 3065:12
 მესერეირი (წმ.) 2569:246
 მესროფაშვილი 2881:2 (შენ. 1)
 მესხიშვილი ალექსი 2563 (ანდ.); 2715 (შენ. 1ბ), (შენ. 1გ), (ანდ. 1, 2, 3, 4)
 მესხიშვილი ანდრია დავითის ძე 2527:4 (შენ.); 2528 (ანდ.); 2529 (ანდ. 1, 2); 2530 (შენ. 2)
 მესხიშვილი დავით 2527 (ანდ.); 2528 (ანდ.); 2529 (ანდ. 2)
 მეტრეველი ელენე 2650 (შენ. 6); 2887 (შენ. 2); 3168 (შენ. 1); 3183 (შენ. 3)
 მეფარიშვილი ლუბა 2991ა, 3 (შენ.), ზ (შენ.), ია (შენ.), იბ (შენ.), კვ (შენ.), კე (შენ. 2), კშ (შენ.), კთ (შენ.), ლბ (შენ.), 5 (შენ. 2), 9ბ (შენ. 2), 9თ (შენ.), 2991ე (შენ.), 2991ვ (შენ. 2); 2991ზ (შენ. 1); 2991თ (შენ. 2); 2991დ (შენ. 2)
 მიატორ (მოწ.) 2569:327
 მიაღღონ (მოწ.) 2569:259
 მილდა (მოწ.) 2569:244
 მილი (ეპისკოპოსი) 2569:74

- მილოტი აბაჯ 2850:3
 მინა (მოწ.) 2569:101; 2578:10; 2953:
 25; 3065:26
 მინა (მოწ.) 2569:314
 მინა (მოწ.) 2569:59
 მინა (მოწ.) 2569:72
 მინა კოსტანტინეპოლელი 2569:357
 მინადორა (წმ. მოციქული) 2569:10
 მინეო (მინეოასი) (მოწ.) 2569:59
 მიუეროვი გიორგი 2781 (მინ. 2)
 მირიან ერეკლე II ძე 2780 (შენ. 2ბ)
 მირიან მეფე 2692:1; 3048
 მირიან ხოსროვანი 2939:1
 მირიანაშვილი ალექსანდრე 2882 (ტექ.
 აღწ.)
 მირიანაშვილი გაბრიელ 2800 (მინაწ.
 5, 8)
 მირიანაშვილი ესტატე მატათიას ძე
 2792; 2793 (ტექნიკ. აღწ.); 2794
 (ტექნიკ. აღწ.); 2795 (ტექნიკ. აღწ.);
 2796 (ტექნიკ. აღწ.); 2797 (ტექნიკ.
 აღწ.); 2798 (ტექნიკ. აღწ.); 2799
 (ტექნიკ. აღწ.); 2800 (ტექნიკ. აღწ.);
 2801 (ტექნიკ. აღწ.); 2802 (ტექნიკ.
 აღწ.); 2804ა (ტექნიკ. აღწ.); 2804ბ
 (ტექნიკ. აღწ.); 2804გ (ტექნიკ.
 აღწ.); 2803ა (ტექნიკ. აღწ.); 2803ბ
 (ტექნიკ. აღწ.); 2803გ (ტექნიკ.
 აღწ.)
 მირიანაშვილი ივანე მატათიას ძე
 2800 (ტექნიკ. აღწ.), (მინაწ. 3, 4).
 (შენ. 8); 2801 (ტექნიკ. აღწ.); 2802
 (ტექნიკ. აღწ.); 2803 (ტექნიკ. აღწ.);
 2804 (ტექნიკ. აღწ.); 2804ბ (მინაწ.)
 მირდონ (მოწ.) 2569:30
 მირონ (მოწ.) 2578:145
 მირონ (მოწ.) 2569:349
 მირონ (ეპისკოპოსი) 2569:17
 მირონ საკვირველთმოქმედი 2569:340
 მიროპი (მოწ.) 2569:314
 მიროპი (მოწ.) 2569:84
 მიროპი (მოწ.) 2569:95
 მიხაილი (ყრმა. სამთავანი) 2569:108;
 3065:33
 მიტრადორა (წმ. ქალწული) 2569:10
 მიტროფანე დიაკონი 2566 (ანდ.)
- მიტროფანე კოსტანტინეპოლელი მთა-
 ვარეპისკოპოსი, (პატრიარქი) 2569:
 275; 3065:124
 მიქაელ 2353 (შენ. 1)
 მიქაელ აღმსარებელი 2569:111; 2953:
 35
 მიქაელ მამასახლისი 2569:31
 მიქაელ მთავარანგელოზი 2569:6, 69.
 მიქაელ სვინადელი ეპისკოპოსი 2569:
 263
 მიქაძე გივი 2531:13 (შენ.); 2593
 (შენ. 3); 2771 (მინ. 6); 2829 (შენ.
 4); 3192ბ:8 (შენ.)
 მიქა წინასწარმეტყველი 2569:346;
 2578:142
 მილდონ (მოწ.) 2569:30
 მილდონიოს (მოწ.) 2562:122; 2569:122
 მიხაილ (ცოდვილი მონაზონი) 2798
 (ანდ. 2)
 მიხაილ (მოწ.) 2953:32
 მიხაილ (მოწ.) 3065:114
 მიხაილ (გადამწერი) 2581
 მიხაილ ბერი 2798 (მინ. 8)
 მიხაილ ბერი (1805 წ.) 2804ა (ანდ. 1,
 2)
 მიხაილ იოანეს ძე (მღვდელი, გადამწე-
 რი) 2560 (ანდ.)
 მიხაკო 3163 (მინ. 3)
 მიხეილა (მამა ნინო ალაღინოვისა)
 2829
 მიხეილი 3185 (შენ. 3)
 მიხეილი მჭე... 2916 (მინ. 3)
 მოდისტოს (იერუსალიმელი ეპისკოპო-
 სი) 2569:49
 მოდისტოს (მოწ.) 2569:107
 მოკიოს ხუცი 2569:251
 მოლიერი 2991ვ (შენ. 3)
 მონაზონ (კვირელ ეპისკოპოსი) 2569:
 49
 მოსე აღმსარებელი 2569:93
 მოსე ეთიოპელი 2569:360
 მოსე წინასწარმეტყველი 2565:2, 4;
 2602 (შენ. 1)
 მოსე ხონელი 2632
 მუედნოვი სვიმონ 2916 (მინ. 4)
 მუკიანე (მოწ.) 2569:304

მურადოვი იაკობ 2767 (შენ. 3, 5)
 მუხრანბატონიშვილი გრიგოლ 2519:11

მხითარ სევასტიელი (მხითარბატონი) 3073
 (შენ. 1)

6

- ნავატოს (მწვალბებელი) 2951:2 (შენ. 4)
 ნაზარ (მოწ.) 2569:44
 ნაზარალიხანი 3178:3
 ნათნელ (ნათანელ) შოტიშელა 2569:
 232
 ნამო (ვექილი) 3030 (შენ. 2)
 ნამო წინასწარმეტყველი 2569:92;
 2578:1, 2, 3; 3065:18
 ნაოტ იხ. ნავატოს
 ნაპოლეონ ბონაპარტე (აგტორი) 2591
 ნარსი (მოწ.) 2569:70
 ნარსი (ნარესი) (მოწ.) 2569:100
 ნასრულა მირზა (შაჰნადირის შვილი)
 2515
 ნასყიდაშვილი ნინო 2771
 ნატალია (მოწ.) 2569:358; 2578:154
 ნატალია (მოწ.) 2569:268
 ნაფერნე (მოწ.) 2569:234
 ნაცვალოვი იოსებ 2531:10, 32
 ნექტარი კოსტანტინეპოლელი ეპისკო-
 პოსი 2569:41
 ნემესიოს ემესელი (აგტორი) 2579
 ნემოდიხტე იხ. ანემოდიხტე
 ნეონ (მოწ.) 2569:60, 234, 238
 ნეონილა (მოწ.) 2569:136
 ნეონილა (ნეოლინა) (მოწ.) 2569:58
 ნეონილო (მოწ.) 2569:28
 ნეოსტაო (მოწ.) 2569:238
 ნეოფიტე (მოწ.) 2569:34, 245, 343
 ნეოფიტე (მოწ.) 2569:140; 2578:46;
 3065:61
 ნეოფიტე (მოწ.) 2569:80, 354
 ნერსეს 2889 (მინაწ.)
 ნესტავ (მოწ.) 2569:234
 ნესტორ (მოწ.) 2569:55
 ნესტორ (მოწ.) 2569:57
 ნესტორ (მოწ.) 2569:180
 ნესტორ ეპისკოპოსი 2569:178
 ნესტორ მწვალბებელი 2951:2 (შენ. 3)
 ნესტორ ტრუმეიზენტელი ეპისკოპოსი
 2569:186
 ნიკანდორა (მოწ.) 2569:194
 ნიკანდორა (მოწ.) 2569:279
 ნიკანდორა (მოწ.) 2569:202
 ნიკანდორო (ეპისკოპოსი მირონ ქალა-
 ქისა) 2569:65
 ნიკანდრო (მოწ.) 2569:276
 ნიკანორა (მოციქული) 2569:329
 ნიკი (მოწ.) 2569:226
 ნიკიტა (მოწ.) 2569:15
 ნიკიტა პავლადონელი 2568:3 (შენ.)
 ნიკიტა ხალკიდონელი ეპისკოპოსი
 2569:268; 3065:117
 ნიკიფორე (მოწ.) 2569:74
 ნიკიფორე (მოწ.) 2569:150
 ნიკიფორე (მოწ.) 2569:252
 ნიკიფორე (მოწ.) 2569:159; 2578:65;
 3065:78
 ნიკიფორე (წმ.) 2569 (მინაწ. 3)
 ნიკიფორე კოსტანტინეპოლელი პატ-
 რიარქი 2569:192, 273; 2578:106;
 3065:101, 122
 ნიკიფორე მეფე 2569:102, 327
 ნიკიფორე მიდიკის წინამძღვარი
 2569:244
 ნიკიფორე (ნიკიტა?) (მოწ.) 2569:213
 ნიკოლა (მოწ.) 2569:98
 ნიკოლაოზ (ნიკოლაოს) (ალექსი დეკა-
 ნოზის ძე) 3183 (ანდ. 1, 2, 3)
 ნიკოლაოს მავრო-კოდრატოვი 3075
 (შენ. 2)
 ნიკოლოზ 2580 (მინაწ. 4)
 ნიკოლოზ I 2560 (მინაწ. 1); 2774
 ნიკოლოზ იერომონახი (აგტორი)
 2527:2, 3, 4 (შენ.)
 ნიკოლოზ (ნიკოლოს) კოსტანტინეპო-
 ლელი პატრიარქი 2569:255
 ნიკოლოზ მთავარეპისკოპოსი მირონ
 ქალაქისა 2569:97; 2578:99; 2953:21
 ნიკოლოზ მღვდელთ-მთავარი 2916:18
 (შენ.)
 ნიკონ (მოწ.) 2569:28, 281

ნიკონ (წმ. მამა) 2569:202
 ნიკონ მღვდელ-მოწამე 3065:111
 ნიკოპოლი 2569:62
 ნილო (ასორმეოცდაათა მოწამეთა-
 განი) 2569:19
 ნილო დაყუდებული 2569:73
 ნიფოდორა (მოწ.) 2569:10
 Нина 2753 (მინაწ. 2)
 ნინო 3074 (მინაწ.)
 ნინო (წმ. განმანათლებელი, მოციქუ-
 ლი) 2530; 2545 (მინაწ. 2); 2569:

133; 2692:1, 2 (შენ. 1); 2916:17
 (შენ. 2); 3048; 3065
 ნინო (დეკანოზის ასული) 3073 (მი-
 ნაწ.)
 ნინო (ოდიშის დედოფალი) 3093
 ნირეონ (მოწ.) 2569:71
 ნირსა ეპისკოპოსი 2569:81
 ნიტა (მოწ.) 2569:58
 ნოდარ არქიმანდრიტი ნიკიფორე 2715
 (მინაწ.)
 ნუნქია (მოწ.) 2569:226

ო

ობრადოვიჩი (სლავი მოღვაწე) 31763
 (შენ. 1)
 ოვალერიანე (ვალერიანე?) (მოწ.) 3065:
 61
 ოიკტორინო (მოწ.) 2569:150
 ოკიანე (მოწ.) 2569:4
 ოლუმპიადორა (მოწ.) 2569:13
 ომარ ხანი 2515
 ონანიანი პავლე 2767 (შენ. 3)
 ონიკოვი სოლომონ (ავტორი) 2531:26
 ონისიმე (მოწ.) 2569:307
 ონისიმე ეფესელი 2569:92
 ონისიმე მოციქული 2569:165; 2576:
 71; 3065:83
 ონისიმე მღვდელი (ეგნატე იოსელია-
 ნის მამა) 3029ა (ანდ.); 3029ბ (ანდ.);
 3029გ (ანდ.)
 ონისიმე საკურველთმოქმედი 2569:315
 ონისიფორე (მოწ.) 2569:70
 ონისიფორე მოციქული 2953:25
 ონიფანტე (მოწ.) 2569:286
 ონიფანტე (მოწ.) 2569:109, 110
 ონოფრე (მოწ.) 2569:283; 3065:131
 ონოფრე ბოდბელი 2545 (მინაწ. 1);
 2676ა:7, 10
 ორბანოს ეპისკოპოსი 2569:90
 ორბელი [ვახტანგ] იხ. ორბელიანი ვახ-
 ტანგ
 ორბელი ნიკოლოზ იხ. ორბელიანი ნი-
 კოლოზ
 ორბელიანი ასლან 2883 (მინაწ. 9)
 ორბელიანი გრიგოლ 2531:42 (შენ.);
 50 (შენ.); 2660; 2677 (შენ. 2)

ორბელიანი დავით (სარდალი) 2532:2;
 2533:3; 3192გ (შენ.)
 ორბელიანი დიმიტრი, სახლთუხუცესი
 2560 (შენ. 2); 2696 (შენ. 3დ); 2727
 (შენ. 3ე)
 ორბელიანი ელისაბედ 2888 (მინაწ.)
 ორბელიანი ვახტანგ 2535; 2574 (ანდ.);
 2770:3; 2806:2
 ორბელიანი თამაზ 3178:7
 ორბელიანი იოანე 3178:5 (შენ. 2), 7
 ორბელიანი მანანა 2677 (შენ. 1)
 ორბელიანი ნიკოლოზ (ნიკოლას)
 (საბა ორბელიანის ძმა) 2568:2
 (შენ.); 2574 (ანდ., მინაწ. 16); 2795:2
 ორბელიანი სულხან-საბა 2522 (შენ.
 1); 2523 (შენ. 1); 2524; 2560 (შენ.
 2, 3); 2599 (ანდ.); 2650 (შენ. 1კ,
 შენ. 4, შენ. 6); 2664; 2690 (შენ.);
 2696 (შენ. 3ე, ანდ. 1, ანდ. 3); 2726
 (შენ. 1); 2727 (შენ. 3ე, ანდ. 1, ანდ.
 2); 2770:4; 2798; 2887 (შენ. 1);
 2951:2 (შენ. 1), 7; 2987; 2991ივ
 (შენ. 2); 3011 (შენ. 1); 3077 (შენ.
 6); 3168 (შენ. 1); 3183 (შენ. 1დ,
 2ბ, 3); 3189:1 (შენ.)
 ორბელიანოვი დავით იხ. ორბელიან-
 დავით
 ორბელიანოვი ელისაბედ იხ. ორბელი-
 ანი ელისაბედ
 ორბელიაშვილი ბესარიონ 2942 (შენ. 3,
 მინაწ.)
 ორეთი პრეპოსიტი (მოწ.) 2569:122
 ორენტი (მოწ.) 2569:104; 2578:13

ორენტი (მოწ.) 2569:294
 ორესტი (მოწ.) 2569:71
 ორესტი (მოწ.) 2569:310
 ორესტი (ორსტი) (მოწ.) 2953 : 28
 ორიშენდონ იხ. დორიშენდონ
 ორსიკი იხ. ურსიკი

ოსე (გაბაშვილი?) 2571:2 (შენ.)
 ოსია წინასწარმეტყველი 2569:47
 ოქროვეი დიმიტრი (მღვდელი) 2806
 (ტექ. აღწ., ანდ. 1, 2, 3, 4, 5)
 ოქროშქედლიშვილი ნიკოლოზ 2892
 (შენ.); 2893 (ტექ. აღწ., მინაწ.)

3

პატა დიაკვანი (გადამწ.) 2576 (ანდ.)
 პავლე (მოწ.) 2569:25, 50, 138, 143,
 166, 183, 255, 267, 268, 317, 349
 პავლე (ჩჩვლი) 2569:138, 274
 პავლე აღმსარებელი 2569:67
 პავლე ახალი (კოსტანტინეპოლელი
 პატრიარქი) 2569:2, 352; 2578:156
 პავლე ბიჭი (მოსამსახურე) 2765 (მი-
 ნაწ. 1)
 პავლე ეფესელი 2955 (შენ. 2 გ)
 პავლე თეზაიდელი იხ. პავლე თებელი
 პავლე თებელი 2569:59, 134, 189;
 2578:40; 3065:55
 პავლე ლატრელი 3065:31
 პავლე მკურნალი 2569:299
 პავლე მოციქული 2569:112, 300, 301,
 340; 2942 (შენ 1 გ); 2959 (შენ.)
 პავლინა (მოწ.) 2569:255, 274
 პავსილიპო (მოწ.) 2569:225
 პავსირ (მოწ.) 2564:143
 პავსოპოლი (მოწ.) 2569:218
 პალადი (მოწ.) 2953:15
 პალადი კაპადუკიელი იხ. პალადი ჰე-
 ლენოპოლელი
 პალადი ჰელენოპოლელი (ავტორი)
 2566:1
 პალიევტო მკურნალი 2569:112
 პამბოა 2569:276
 პამფილე (მოწ.) 2569:166, 345; 2578:
 72; 3065:84
 პამფიო 2569:220
 პანკრათი 2569:310
 პანსემნი 2569:281
 პანსოფი 2569:135
 პანტელიმონ (მოწ.) 2569:328; 2578:
 127
 პაპა (მოწ.) 2569:74; 3065:104
 პაპია (მოწ.) 2569:14; 2569:154

პაპიანე (მოწ.) 2569:150, 308
 პაპილა (მოწ.) 2569:43
 პაპილე (დიაკონი) 2569:299
 პაპლია (დედათ დიაკონი) 2569:39
 პაპუწისშვილი-ქსიფილინოსი იოანე
 2797
 პარამონი (მოწ.) 2569:90; 2953:17;
 3065:16
 პართენი (ლამფსაკელი ეპისკოპოსი)
 2569:63, 157; 3065:77.
 პარმენ (მოციქული) 2569:181, 329
 პასიკრატოს (მოწ.) 2569:234
 პატაპი (წმ.) 2569:99; 2578:8; 2953:
 23; 3065:24
 პატერმოთოს (პატერმოთი) (მოწ.)
 2569:19, 108, 310
 პატოლეონ (მოწ.) 2569:17
 პატრიკი (მოწ.) 2569:185
 პატრიკი პროსელი ეპისკოპოსისი
 2569:259
 პაფნოტი (წმ.) 2569:25, 145, 230
 პაფნოტი (ეფეროსინეს მამა) 2569:165
 პახუმი (მოწ.) 2569:246, 255; 2578:103
 პელაგია (მოწ.) 2569:6, 38, 203, 244,
 245, 280, 330
 პელაგია ანტიოქელი 2569:38
 პელაგოს (მწეალკებელი) 2951:2 (შენ. 4)
 პეონ 2569:272
 პერატი 2569:318
 პერიღრინე 2569:308
 პერპეტვა (მოწ.) 2569:193
 პერპეტოა (მოწ.) 2569:152
 პერსი (მოწ.) 2569:24
 პეტრე 2684 (მინ. 4)
 პეტრე (მოწ.) 2569:50, 102, 122, 130,
 255
 პეტრე I (ალექსის ძე, რუსეთის იმპე-

- რატორი) 2515, 2800 (მინ. 1)
 პეტრე (ეპისკოპოსი) 2666:2 (შენ. 1)
 პეტრე (მეჭურჭლე) 2569:146
 პეტრე (ნიკიელი მთავარეპისკოპოსი) 2569:11
 პეტრე ათონელი 3065:131
 პეტრე ალექსანდრიელი 2569:86; 2953:13; 3065:12
 პეტრე გელათელი 2568:4 (შენ.), 29
 პეტრე იბერიელი 2561 (შენ. 5)
 პეტრე კაპეტოლელი 2569:34
 პეტრე მოგილა 2912:1
 პეტრე მოციქული 2569:91, 135, 300, 301, 340; 2578:41, 112; 2959 (შენ.); 3065:56
 პეტრე ხარტუპალაოკი 2601 (შენ. 3)
 პეტრონი (მოწ.) 2569:4
 პეტრონია (მოწ.) 2569:29
 პეტროს (კანაფელი, მწვალებელი) 2951:2 (შენ. 4)
 პილისიოს (მოწ.) 2569:194
 პიმენი 2569:359
 პინნა (მოწ.) 2569:139
 პიონ (მოწ.) 2569:190
 პიოს მეშუდე (ავტ.) 2591:2
 პიროს ბრეთელი 2696 (მინაწ.)
 პისტი 2569:305, 333
 პისტა 2569:353
 პილასი (მოწ.) 2569:63
 პლატონ (მოწ.) 2569:79; 2953:6; 3065:7
 პლოტინე (მოწ.) 2569:162
 პოლიევკტო (მოწ.) 2569:110, 128, 333; 2578:34; 3065:51
 პოლიენო 2569:350
 პოლიკარპე (პოლიკარპო) (ზმირინელი ეპისკოპოსი) 2569:173; 2578:7; 3065:88
 პოლიკარპე (მღვდელ-მთავარი) 2561 (შენ. 1)
 პოლიკარპო (მოწ.) 2569:158, 212, 308
 პოლინე (2569:327)
 პოლიქსენი 2569:23
 პოლუენო 2569:259
 პოლშერია (მოწ. დედოფალი) 2569:167
 პომპიანე (მოწ.) 2569:215, 293
 პომპიოს 2569:308
 პონტოს (კრიტელი მოწ.) 2569:114
 პოპლიო (მოწ.) 2569:76, 189, 289
 პოპლიოა (მოწ.) 2569:237
 პოპლიოს (მოწ.) 2569:192
 პორფირი (მოწ.) 2569:65, 70, 160, 166; 2953:35
 პორფირი (ლაზელი ეპისკოპოსი) 2569:176, 181; 2578:82; 3065:91
 პორფირი ფილოსოფოსი 2562:2
 პრეპოსტიტე (მოწ.) 2569:6
 პრისკილა (მოწ.) 2569:163
 პრისკო (მოწ.) 2569:98
 პროა (მოწ.) 2569:110
 პროვო (მოწ.) 2569:42, 107, 313
 პროკლე (მოწ.) 2569:313; 2953:8
 პროკლე (დიაკონი) 2569:19
 პროკლე (კონსტანტინეპოლელი პატრიარქი) 2569:54, 81
 პროკოპი (მოწ.) 2569:84, 309; 2578:118
 პროკოპი აღმსარებელი (დეკაპოლელი) 2569:177; 2578:83, 84; 3069:91
 პრომო (მოწ.) 2953:36
 პროტასი (მოწ.) 2569:44
 პროხორე (მოციქული) 2569:329

შ

- Жанднеров Диониси 2783 (მინაწ. 3) უორდანიო თ. 2807:6 (შენ. 3); 2933 (შენ. 1, 3). (მინაწ. 1)

რ

- რადიანი შალვა 2677 (შენ. 2ბ)
 რაზმაძე სოლომონ 2700 (შენ. 2ბ); 2780 (მინაწ. 2)
 რაუდენი 2569:335
 რატიევი გაბრიელ 2910:1 3. (3 შენ.), (ტქ. აღწ.), (შენ. 1, 3, 5)
 რატიევი გიორგი 3177 (მინაწ. 4)
 რატიევი სვიმონ გაბრიელის ძე 2910 (შენ. 5)

- რაფიელ („ძაო რაფიელ“) 2991ა:ია
 რევაზი (ქისიყის მოურავი) 2804ა
 (ანდ. 2)
 რეკვატი (მოწ.) 2569:152, 193
 რიზა უული მირზა (შაჰნადირის შვა-
 ლი) 2515
 რიმმა (მოწ.) 2569:139
 რიფსიმე (მოწ.) 2569:30
 რიქსი 2569:307
 როდობიანე დიაკონი 2569:239
 როზენი გრიგოლ ვლადიმერის ძე (მოთ-
 ვარმართებელი) 2560 (მინაწ. 1)
 რომანოვი ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე
 2604
 რომანოვ (რომანოს) (მოწ.) 2569:28,
 58, 79, 195, 270; 3065:7
 რომანოვ მგალობელი 2569:31
 რომეო 2677 (შენ. 1)
 რომილოს (მოწ.) 2569:19ა
 რომლოს (მოწ.) 2569:6
 როსკოვშენკო 2677 (შენ. 1)
 როსტომ 2714:2
 როსტომ მეფე 2515
 რუსევის კნენა 3077 (მინაწ. 2)
 რუსთაველი შოთა 2663; 2676ა:9, 13;
 2686; 2781; 2829; 3077
 რუსთველი ნიკოლოზ 2676ა:19
 რუსუდან დედოფალი (ვახტანგ VI-ის
 მეუღლე) 2515
 რუფინე (როფინე) დიაკონი 2569:217
 რუფო (როფო) 2598 (შენ. 5); 2596
 რუხაძე ტრ. 2598 (შენ. 5); 2596
 (შენ. 5); 2726 (შენ. 3); 2783 (შენ.
 2); 2831 (შენ. 2); 2850 (შენ. 1);
 2883 (შენ. 1); 2884:2 (შენ. 3); 2885
 (შენ. 4); 2912:1 (შენ. 2); 3036 (შენ.
 3); 3054 (შენ. 5)
 რჩეულიშვილი გრიგოლ (ავტორი)
 2531:7

ს

- სააკაძე იოსებ (თბილელი) 2536დ;
 2694:3, 4 (შენ.)
 საამ ფალავანი („როსტომიანი“) 2714:
 2
 საბა 2953 (შენ. 1)
 საბა (მოწ.) 2569:62
 საბა ასური 2569:358
 საბა განწმედილი 2569:96; 2578:ა
 2953:20; 3065:22
 საბა სტრატილატი 2569:59, 235
 საბაილ (მოწ.) 2569:288; 3065:136
 საბიანე (მოწ.) 2569:25, 62, 192, 195,
 205; 3065:104
 საბიანე კატანელი ეპისკოპოსი 2569:45
 საბიანე მცირე 2569:35
 საბინინი მიხეილი 2988 (შენ. 1); 3048
 (შენ. 1); 3052 (შენ. 2); 3181 (ტექ.
 აღწ.), (შენ. 2)
 სადუკ (სადუთ) (სპარსელი ეპისკოპო-
 სი. მღვდელ-მოწამე) 2569:49, 170
 სავასტიანე იხ. სევასტიანე
 სავატი (მოწ.) 2569:19, 29, 225
 სავეა (მოწ.) 2569:5
 სალომე 3163 (მინაწ. 2)
 სამოელ (მეგვპტელი) 2569:166
 სამოელ წინასწარმეტყველი 2569:35; 2;
 2578:148
 სამონა აღმსარებელი 2569:76; 2953:3;
 3065:4
 სამუილ რაბინ იუდიანი (ავტ.) 2598
 სამფსონ უცხოთშემწყუნარებელი 2569:
 298
 სანკტო 2569:327
 სარაპამეო განმზრახვი 2569:6
 სატორინინე (მოწ.) 2569:114, 152, 162,
 193, 293, 308
 სატურო (მოწ.) 2569:152, 193
 სატურო იხ. სატურო
 საძაგლიშვილი გ. 2831 (ტექ. აღწ.)
 სახოკია თედო 3180ა (ტექ. აღწ.);
 3180ბ (ტექ. აღწ.)
 სებასტიანე 2569:278
 სევასტიანე (წმ.) 2569:16, 109; 2953:
 35; 3065:34

- სევერიანე (წმ.) 2569:7, 9, 228, 354
 სევირონ (წმ.) 2569:65
 სეკუნდი (მოწ.) 2569:152
 სელევკო (მოწ.) 2569:94, 166
 სელინად 2569:276
 სენა დიაკონი 2569:74
 სეპრემინოს 2569:362
 სერაპიონ 2569:350
 სერაპიონ (წმ.) 2664 (შენ. 3)
 სერაპიონ (წმ.) 2569:150, 314
 სერაფიმ პისიდიელი 3075 (შენ. 2, 3)
 სერგი (წმ.) 2569:345
 სერგი (წმ.) 2569:37, 267
 სვიმეონ (წმ. მღვდელ-მოწამე) 2578:
 93
 სვიმეონ მესვეტე 2569:1; 2696 (მი-
 ნაწ.)
 სვიმეონ (სიმეონ) მოციქული 2569:
 250; 2578:100; 2959 (შენ.)
 სვიმეონ საკრველთმოქმედი 2569:
 264; 2578:116
 სვიმეონ ღვთისმომქმედი 2569:53, 152;
 2578:59; 3065:73
 სვიმონ 2771 (მინაწ. 4)
 სვინკლიკიტა (ღირსი დედა) 2569:30,
 126; 3065:49
 სილიბისტრო (მოწ.) 2569:180
 სილიბისტრო რომის პაპი 2569:124;
 2578:27; 3065:47
 სილოანე (მოციქული) 2569:331
 სილოანე (წმ.) 2569:156, 311
 სილოვანე (ღაზელი ეპისკოპოსი) 2569:
 244
 სილონა 2569:268
 სიმეონ 2569:301
 სიმეონი (ღირსი მამა) 3065:115
 სიმონ კანანელი (წმ. მოციქული)
 2569:238
 სისინი (წმ.) 2569:84, 358; 2953:11
 სისინი (კონსტანტინეპოლელი ეპისკო-
 პოსი) 2569:41
 სისო (ღირსი მამა) 2569:307
 სოზონ (მოწ.) 2569: 7, 339
 სოკრათი მღვდელი 2569:53
 სოლომანდრო (წმ.) 2578:129
 სოლომონ 2829 (ანდ. 3)
 სოლომონ 3178:4
 სოლომონ ბრძენი 2567 (მინაწ. 1)
 სოლომონ ეფესელი (მთავარეპისკოპო-
 სი) 2569:92
 სოლომონ ივანიჩი იხ. სოლომონ ავა-
 ლიშვილი
 სოლომონ მეფე (იმერთა) 2561 (ში-
 ნაწ. 2); 2939 (შენ. 4)
 სოლომონია 2569:333
 სოლიქონ (წმ.) 2569:255, 257
 სოლოლაშვილი ბაგრატ 2913 (შენ. 3)
 სოსანა (წმ. დედა) 2953:30
 სოსე დიაკონი 2569:19
 სოსთენი (წმ. მოციქული) 2953:23
 სოსითეო (მოწ.) 2569:100
 სოსიპატრე (მღვდელთ-მთავარი. დიო-
 ნისე არეოპაგელის აღრესატი) 2561
 (შენ. 1)
 სოსიპატრო (წმ.) 2569:238
 სოტირაზოს (მოწ.) 2569:54
 სოფიო (წმ. დედა) 2569:17, 305, 333
 სოფიო სოლომონის ასული იხ. სულ-
 ხანოვი სოფიო
 სოფიონ მკურნალი 2569:262
 სოფონია წინასწარმეტყველი 2569:94;
 2578:3; 3065:20
 სოფრონ (ეპისკოპოსი) 2569:169
 სოფრონ (კონსტანტი კპრიის ეპისკო-
 პოსი) 2569:99
 სოფრონ იერუსალიმელი 2569:189,
 190; 2715 (შენ. 2); 3065:99
 სოფრონიო (მოწ.) 2569:180
 სპევსიო (წმ.) 2569:136
 სპერატი იხ. პერატი
 სპირიდონ საკრველთმოქმედი 2953:
 27
 სტაქოს (მოციქული) 2569:61
 სტეფანე 2953 (შენ. 1)
 სტეფანე 2967 (მინაწ.)
 სტეფანე (წმ.) 2569:133
 სტეფანე (მოწ.) 2569:50, 83, 176, 263,
 278, 345
 სტეფანე ახალი 2569:89; 2953:16;
 3065:15

- სტეფანე კონსტანტინეპოლელი პატრი-
არქი 2569:267
- სტეფანე პირველმოწამე 2569:15, 112,
334; 2578:21, 130; 3065:42
- სტეფანე რომის პაპი 2569:334
- სტეფანე საბაიტელი 2578:120
- სტეფანე საბაწმიდელი 2569:58
- სტეფანე საკრველთმოქმედი 2569:119,
207
- სტეფანე ტრილვეელი 2569:3
- სტეფანე ქსუზინელი 2569:205
- სტეფანე ხირსილი 2696 (მინაწ.)
- სტეფანიდა (წმ.) 2569:72
- სტრატონ 2569:350
- სტრატონიკე (წმ.) 2569:30, 132, 272,
349; 2578:38; 3065:53
- სტურალი (მოწ.) 2569:63
- სულხანოვი იასე იოსების ძე 2939
(ტექ. აღწ.), (მინაწ.)
- სულხანოვი იესე ოსეფიჩი 2530 (შენ.
1)
- სულხანოვი სოფიო სოლომონის ასუ-
ლი (კაფავოვის მეუღლე) 2542 (შენ.
2)
- სურსაკი 2515
- სუსანა (წმ.) 2569:106
- სუმეონ (უფლის ძმა) 2569:234
- სუმეონ (ღირსი მამა) 2569:322
- სუმეონ (მოწ.) 2569:255
- სუმეონ (მთავარეპისკოპოსი სპარსეთი-
სა) 2569:224
- სუმეონ ახალი 3084 (შენ. I₁₉)
- სუმეონ მართალი იხ. სვიმეონ ღვთის-
მიქმელო
- სუმეონ მეტაფრასი 3084 (შენ. I 14; 13;
26)
- სუმეონ მოშურნე იხ. სვიმეონ მოცი-
ქული
- სუმეონ საკრველთმოქმედი იხ. სვი-
მეონ საკრველთმოქმედი
- სუმეონ სპარსი 2569:227
- სუმეონ შალაბელი 2569:327
- სუმონი (წმ.) 3084 (შენ. I₃₂)
- სუნეტო (წმ.) 2659:172
- სუნკლიტიკე იხ. სენკლიკიტა
- სფირიდონ საკრველთმოქმედი 2569:
103; 2578:12; 3065:28
- სქინნი (წმ.) 2569:115

ტ

- ტაბითა (წმ.) 2569:55
- ტაბიძე სიმონ (გაღამწერი) 2700 (ტექ-
ნიკ. აღწ.), (შენ. 2ა)
- ტაბლიაშვილი პეტრე მოსეს ძე (გაღა-
მწერი) 2686 (ტექ. აღწ.), (მინაწ. 1)
- ტავრიანე (მოწ.) 2569:68
- ტარასი კონსტანტინეპოლელი მთავარ-
ეპისკოპოსი 2569:175; 2578:81;
3065:90
- ტარიელ („ვეფხისტყაოსანი“) 2686
- ტარსაძე (ექიმი) 3192ა:2 (მინაწ.)
- ტარხო (წმ.) 2569:42
- ტასია მეგკუბტელი 2569:38
- ტატი 2569:25
- ტატიანე (მოწ.) 2569:127, 131, 356;
2578:37; 3065:52
- ტატიშვილი გაბრიელ 2520:1 (შენ.)
- ტელესფორე რომის პაპი 2569:172
- ტერენტი (მოწ.) 2569:192
- ტერენტი (მოწ.) 2569:58
- ტერენტი (მოწ.) 2569:220
- ტერენტი (მოწ.) 2569:46, 102, 215,
270
- ტირიფონ იხ. ტრიფონ
- ტივორტი (წმ.) 2569:85
- ტიმოთე (ავტორი ლოცვისა) 2684:7
(შენ. 2)
- ტიმოთე (წმ.) 3084 (შენ. I ფ)
- ტიმოთე (მოწ.) 2569:70, 243, 351
- ტიმოთე დიაკონი 2569:110
- ტიმოთე ეფესელი ეპისკოპოსი (დიო-
ნისე არეოპაგელის აღრესატი) 2561:
1, 2, 3, 4
- ტიმოთე კესარიელი 2569:169
- ტიმოთე მოციქული 2569:141; 2578:
47; 3065:62
- ტიმოთე პრუსელი ეპისკოპოსი 2569:
281; 3065:130
- ტიმოთე საკრველთმოქმედი 2566:4;

2569:171, 212; 2578:77; 3065:87
 ტიმოლაოს (მოწ.) 2569:194
 ტიმონა მოციქული 2569:329
 ტიტე (დიონისე არეოპაგელის აღრე-
 სატი) 2561 (შენ. 1)
 ტიტე (მღვდელ-მოწამე) 2953:2
 ტიტე მოციქული 2569:357; 2578:153
 ტიტია („ტიტია და ივანე“) 2991ე
 ტოლე (მოწ.) 2569:63
 ტრვიმი (მოწ.) 2569:180
 ტრიფენა (მოწ.) 2569:150
 ტრიფილე (დაკონ-მონაზონი) (გადამ-
 წერი) 2684 (ტექ. აღწ.), 9 (შენ. 1),
 14 (შენ. 1), (ანდ. 4), (ანდ. 6)
 ტრიფილე (ეპისკოპოსი) 2569:283;
 3065:132

ტრიფონ (მოწ.) 2569:29, 151, 249;
 2578:57; 3065:72
 ტრიფონ კონსტანტინეპოლელი პატ-
 რარქი 2559:228
 ტროფიმე (მოწ.) 2569:19, 29, 59, 324
 ტრუფილე (ეპისკოპოსი) იხ. ტრიფილე
 (ეპისკოპოსი)
 Туманов Александр 2850 (მინაწ. 1,2)
 Туманов Ашот 2850 (მინაწ. 2)
 Туманов Исак 2850 (მინაწ. 2)
 Туманов Каихосро 2850 (მინაწ. 2)
 ტურიფენი იხ. ტრიფენა
 ტურიფონ იხ. ტრიფონ
 ტუზონ საკურველთმოქმედი 2569:287;
 3065:135
 ტყეშელაშვილი მინა (გადამწერი) 2580
 (ტექ. აღწ.), (მინაწ. 1, 2, 3)

უ

უაღენტი (ვალენტი) (მოწ.) 2569:166
 უაღენტინა (ვალენტინა) 2569:317
 უვალენტინე (მოწ.) 2569:54
 უვალერიანე (ვალერიანე) (მოწ.) 2569:
 55, 139, 244
 უიკტოროს (მოწ.) 2569:150
 უიანო (მოწ.) 2569:63
 ულიბიანე 2569:269
 ულიერიანე იხ. ვალერიანე
 ულივიანე (ეპისკოპოსი) 2569:244

უღიმპა (ოლიმპიდა) (წმ. დედა)
 2569:326; 2578:125
 უღიმპო მოციქული 2569:71
 უღუმპოელი მიხეილ 2696 (მინაწ.)
 უღუმპია იხ. უღიმპა
 ურსიკი 2569:346
 უსუფ-ფაშა (1736 წ.) 2515
 უჯარმელი სალომე (დედოფალი,
 თრდატ სომეხო მეფის ასული)
 2692:1

ზ

ზაბათი (ჩჩული) 2569:138

ფ

ფავლენიშვილი მარიამ 2567 (მინ. 1,2)
 ფავსტა [ქალწული] (წმ.) 2569:156
 ფავსტე (მოწ.) 2569:314
 ფავსტე (მოწ.) 2569:335; 2578:131
 ფავსტო (მოწ.) 2569:156
 ფავსტო კლირიკოსი 2569:19
 ფავსტო ხუცი 2569:6
 ფალავანდოვი ელიზბარ 3178 : 7
 ფანახან 2515
 ფანტინე საკვირველთმოქმედი 2569:
 362

ფარნავაზ (ფარნაოზ) მეფე 2939:1;
 3040:4
 ფარნაკი (წმ.) 2569:294
 ფარსადან 3047 (შენ. 6)
 ფარსმან მეფე 2696 (მინ.)
 ფებრონია (წმ.) 2569:296
 ფელიქსი (წმ.) 2569:308
 ფელიქსი (მღვდელ-მოწამე) 2569:362
 ფერიჯანბეგუმ (დედოფალი) 3178:3
 ფერმაო ქალწული (წმ.) 2569:215

- ფერშანგოვი (ფერშანგიშვილი სტეფანე?) 2531:46
 ფითუაშვილი 2684 (მინ. 4)
 ფილადეფო (მოწ.) 2569:158
 ფილადეფოს (მოწ.) 2569:250
 ფილარე (კვიბრელი ეპისკოპოსი) 2569:159
 ფილიკიტატი (მოწ.) 2569:152
 ფილიმონ (მოწ.) 2569:307
 ფილიმონ (მოწ.) 2569:105; 3065:30
 ფილიმონ (მოწ.) 2569:90; 3065:16
 ფილიმონ (მოწ.) 2569:80
 ფილიმონ (მოწ.) 2569:200
 ფილიმონ (კარპათელი ეპისკოპოსი) 2569:143
 ფილიმონ (ლაზანელი ეპისკოპოსი) 2569:164
 ფილიმონ მოციქული 2953:10; 3065:11
 ფილიპე (მოწ.) 2569:2
 ფილიპე (მოწ.) 2569:350
 ფილიპე მოციქული 2569:41, 75, 167, 241, 301; 2953:2; 3065:3
 ფილიპე (წმ.) 2569:193
 ფილონიდე ეპისკოპოსი 2569:362
 ფილონიმა (მოწ.) 2569:41
 ფილორტი (მოწ.) 2569:259
 ფინეზ მღვდელი (წმ.) 2569:2
 ფირალოვის ასული კოსტანცია 3189 (მინ. 2)
 ფირდოუსი 2589 (შენ. 2); 2714
 ფირშალიანე კესარია-კაპადუკიის მთავარეპისკოპოსი 2569:58
 ფირმინოს (წმ.) 2569:294
 ფიროს (წმ.) 2569:294
 ფლაბიანე კოსტანტინეპოლელი ეპისკოპოსი 2569:73
 ფლანა 3014 (მინაწ. 2)
 ფლორენტი (მოწ.) 2569:43
 ფლორო (მოწ.) 2569:350; 2578:146
 ფლორო ამასელი ეპისკოპოსი 2569:109
 ფოკა (მოწ.) 2569:109
 ფოკა (მოწ.) 2569:334
 ფოკა (მოწ.) 2569:323
 ფოკა მღვდელმონაშემ 2578:123
 ფოკა ძე პამფილისი 2569:22
 ფორტონიანოს (მოწ.) 2569:362
 ფოტი (მოწ.) 2569:58
 ფოტი (მოწ.) 2578:140
 ფოტი (მოწ.) 2569:183
 ფოტი (მოწ.) 2569:344
 ფოტი პატრიარქი 2569:156
 ფოტინი (მოწ.) 2569:352
 ფოცხვერაშვილი გიორგი 2795 (მინ.)
 ფოცხვეროვი გიორგი იხ. ფოცხვერა-შვილი გიორგი
 ფრიდონ 3077 (მინ. 2)
 ფურცელაძე 3192ა:2 (მინ.)
 ფურცელაძე ანტონ 2677 (მინ. 1); 2772 (ტექ. აღწ.); 2773 (ტექ. აღწ.)
 ფუსიკი (ფოხიკი) (წმ.) 2569:224
 ფცაკანა 3014 (მინაწ. 2)

ფ

- ქაიხოსრო მეფე 2598 (შენ. 3)
 ქაიხოსროვი სულხანის ძე (მდივანი, გადამწერი) 2523 (ტექნიკ. აღწ.), (ანდ.)
 ქართველიშვილი იოანე 2585 (შენ. 5); 2850:1 (შენ. 1, 3); 3175 (ანდ.)
 ქართველოვი იოანე იხ. ქართველიშვილი იოანე
 ქართლოს 2518; 2567
 ქეთევან დედოფალი (წმ.) 2694:1; 2916:17 (შენ. 2); 2988 (შენ. 1)
 ქექაოზ („როსტომიანი“) 2714:2
 ქვარინი დათუნა 2842 (შენ.)
 ქიონი (წმ.) 2569:213, 226
 ქიშვარ („ბარამიანი“) 3064:1
 ქობულოვი თამაზ (ავტორი) 2519:51
 ქობულოვი ოთარ (ავტორი) 2519:51 (შენ.), 60
 ქრისტეფორე (წმ.) 2569:229
 ქრისტეფორე (წმ.) 2569:249; 2578:99
 ქრისტეფორე (წმ.) 2569:70, 80, 85, 234, 276
 ქრისტინა (წმ.) 2569:255, 270, 325; 2578:124

- ქრისტინა სპარსი 2569:193
 ქსანთიპე (წმ. დედა) 2569:23
 ქსენეფორე (ღირსი მამა) 2578:51;
 3065:66
 ქსენეფორე („ცხოვ. და მოქ. ქსენე-
 ფორესი“) 2646:3
 ქსენია (ღირსი დედა) 2569:143; 2578:
 49; 3065:64
 ქსენიფონ (წმ. მამა) 2569:145
 ქვსტე 2569:342
 ქუთათელაძე არისტო 2714 (ტექ. აღწ.)
 ქუთათელაძე ლილი 2560 (შენ. 3);
 2664 (შენ. 2); 2987 (შენ. 1)
 ქვსუნია (წმ.) 2569:202

ლ

- ლაბაევი მინა ნიკოლოზის ძე იხ. გაბა-
 შვილი მინა ნიკოლოზის ძე
 ლაბაევი ნიკოლოზს იხ. გაბაშვილი ნი-
 კოლოზ
 ლაბაევი ოსე ზაზარაის ძე იხ. გაბაშვი-
 ლი ოსე ზაქარაის ძე
 ლაქაქტიონ 2569:66, 293
 ლალინიკალ (ლალინი) 2569:226
 ლალჯკო (წმ.) 2569:213
 ღვლიკერი (მოწ.) 2569:56, 94, 102
 ღვლიკერია (მოწ.) 2569:54, 253
 ღვლიკერი (წმ.) 2569:52
 ლოლინდუხი (მარია-წოდებულ) 2569:
 313

მ

- მწიფიანი (მთარგმნელი) 2677 (შენ. 1)
 მწიფიანი დიმიტრი 2987 (მინაწ.)
 მწიფშიძე იოსებ 2696 (ანდ. 1); 2727
 (ანდ. 1)
 მკორღანოვი გარსევან 2532:6 (შენ.)
 მკორღანოვი მოსესა (მოსე) ბახუტის
 ძე (გადამწერი) 3064 (ტექ. აღწ.) 1
 (ანდ.), 3 (შენ. 2, ანდ.)
 მუბანეიშვილი სოლომონ 2522 (შენ.
 2); 2523 (შენ. 3); 2524 (შენ. 2);
 2525 (შენ. 1); 2568.1 (შენ.); 2570:
 12 (შენ.), 18 (შენ.), 2327 (შენ. 6);
 2966 (შენ. 3); 3064:2 (შენ. 1), 9
 (შენ. 1), 10 (შენ. 1)

შ

- შათიროვი იოანე (გადამწერი) 2526
 (ტექ. აღწ.), (შენ.), (ანდ.)
 შანიძე აკაკი 2526 (შენ.); 2696 (ანდ.
 1); 2727 (ანდ. 1)
 შანიძე მჭეჭალა 3049 (შენ. 1)
 შანშოანი ზურაბ 2794 (შენ.)
 შარაშიძე ქრისტინე 3033 (შენ. 2)
 შასინაკი 2804 (მინაწ.)
 შაქა 2967 (მინაწ.)
 შაჰთამაზ 2515
 შაჰნადირი 2515
 შაჰნავაზ 2515
 შერგილოვი ანასტასია 2981 (ტექ.
 აღწ.), (შენ.)
 შექსპირი 2677 (შენ. 2)
 შილა კორინთელი ეპისკოპოსი 2569:
 87
 შილა მოციქული 2569:331
 შიო ასური 2916:16 (შენ. 2)
 შიო მღვიმელი 2546 (შენ. 1), 2696
 (მინაწ.)
 შიშნევი სვიმონ 2784 (ანდ.)
 შუშის-ხანი 2515

ჩ

- ჩაჩიკაშვილი დარეჯან (ნიკოლოზის მე-
ულლე) 2572 (ანდ.)
- ჩაჩიკაშვილი თომა ნიკოლოზის ძე
2572 (ანდ.); 2575 (ანდ.); 2951
(ანდ.) 3011 (ტექ. აღწ.; ანდ.)
- ჩაჩიკაშვილი იოვანე ნიკოლოზის ძე
2569 (ანდ. 1); 2572 (ანდ.)
- ჩაჩიკაშვილი კორნილიე ნიკოლოზის
ძე 2572 (მინაწ. 1), (ანდ.); 2575
(ანდ.); 2951 (ანდ.); 3011 (ტექნიკ.
აღწ.)
- ჩაჩიკაშვილი ნიკოლოზ (მღვდელი)
(ვადამწერი) 2552 (ტექ. აღწ.), (ანდ.);
2569:62 (შენ.), (ანდ. 1); 2572 (ტექ.
აღწ.), (ანდ.); 2575 (ანდ.); 2578
(ანდ. 1, 2); 2951 (ტექ. აღწ.), 2
(შენ. 7, 9), (ანდ.)
- ჩაჩიკაშვილი პროტორონ ნიკოლოზის
ძე 2572 (ანდ.)
- ჩახრუხაძე 2775:4 (მინაწ. 1)
- ჩერქეზიშვილი დოსითეოზ 2564 (შენ.)
- ჩიქოვანი მიხეილი 2842 (შენ.)
- ჩილოკაევი ელისაბედ დიმიტრის ასუ
ლი (კნეინა) 2654 (მინაწ. 6)
- ჩილოკაევი ნინა ივანოვნა (ავალოვის
ასული) 2684 (მინაწ. 6)
- ჩილოკაევი გრიგოლ 3178:7
- ჩილოკაევი იოანე 3040:4 (შენ. 2)
- ჩილოკაშვილი ქაიხოსრო (ავტორი)
2514
- ჩუბინაშვილი დავით 3166 (ტექნიკ.
აღწ.); 3177 (ტექ. აღწ.), 3183 (ტექ.
აღწ.)
- ჩხატარასძე პეტრე 2841 (შენ.)

ც

- Цагарели А. 2783 (შენ. 1)
- ცაიშვილი სარგის 2781, (შენ. 2); 2829
(შენ. 2)
- Цицианов Давид 2649 (მინაწ. 2, 3)
- ციციანოვი ევსტათი 3178:7
- ციციშვილი იასონ 2649 (ტექ. აღწ.,
მინაწ. 1)

ძ

- ძიწენიძე ლალი 2583 (შენ.), 2782
(შენ. 3)

წ

- წერეთელი ხალომე 2829 (მინაწ. 10)
- წერეთელი ქეთევან (მეფის რძალი)
2560 (ანდ.)
- წეროძე ისიდორე 3176ე (შენ. 3)
- წინამძღვაროვი კანტელიმონ (პრო-
ტოიერი) 2666 (მინაწ. 1, 2),
2724 (მინაწ. 1); 2725 (მინაწ. 1)

ჭ

- ჭავჭავაძე ალექსანდრე 2519:8, 24, 47,
52, 53, 68 (შესა. 59 (შეკ.), 2526:3
(შენ.); 2531:12, 14, 15, 18, 36, 37,
47 (შენ.), 48, 49, 50; 2533:13; 2802:
2, 5, 6, 8, 9; 3193:3 (შენ.)
- ჭავჭავაძე ანნა 2991:ლუ
- ჭავჭავაძე ილია 2530:1 (შენ.); 2531:1,
2, 3, 4, 5, 55
- ჭავჭავაძე ოლგა 2662 (შენ.)
- ჭანკიევი ცაცა 3034 (შენ. 2)
- ჭელიძე 2966 (ტექ. აღწ.)
- ჭილაძე ვასილ 2787 (ტექ. აღწ., ანდ.)

ჰილაძე რაჟდენ 2690 (მინაწ. 3)
 ჰიჭინაძე ზ:ქარია 2734 (მინაწ.)

ჰყონია თორნიკე 2939 (შენ. 3, 6)
 ჰყონია ი. 2650 (შენ. 3, 6)

ბ

ბანიშვილი კეკელა (XIX ს.) 3192ა
 (ანდ.)
 ბანუშანთ ელენა (XIX ს.) 2766
 ბანჯალ-ხანი (1727 წ.) 2515
 ბარალაშვი (მოწ.) 2569:17, 160, 270;
 3065:79
 ბარიოს 2569:972
 ბარისი 2569:226
 ბარისიმე 2569:354
 ბარიტინე (წმ. დედა) 2569:7, 35
 ბარიტონ (მოწ.) 2569:4, 9
 ბარიტონ (წმ.) 2569:134, 272; 2578:
 117
 ბარიტონ აღმსარებელი 2569:28
 Баханов А. С. 2595:2 (შენ. 2); 2695:2
 (შენ.)
 ბელაევი დავით 2780 (მინაწ. 3)

ბელაშვილი იონა (მღვდელ-მონაზონი)
 2753; 2700 (შენ. 2ა, 2ბ, 3), (ანდ.);
 2780
 ბელაძე ექვთიმე (სტამბის პატრონი)
 2695:1 (შენ.); 2734 (შენ. 3)
 ბერისანთე (მოწ.) 3065:107
 ხოსრო შაჰი („მირიანი“) 2695:1
 ხოჯა ზადა (1684 წ.) 2515
 ხოჯა მელიქ ბებუღა (1662 წ.) 2515
 ხრისტოლდულე (მოწ.) 2569:95
 ხუნანოვი იაკოვ (გადამწერი) 2534
 (შენ. 2)
 ხურისანთო (ქურისანთო) (მოწ.) 2569:
 47, 198
 ხურისაფო (მოწ.) 2569:55
 ხურისოპალოგი (მოწ.) 2569:143

ჯ

ჯავახი 3077 (მინაწ. 1)
 ჯავახიშვილი მარიამ დავითის ასული
 3163 (ტექ. აღწ.); 3164 (ტექ. აღწ.)
 ჯაკობია გ. 2514 (შენ. 1); 2676ა:1
 (შენ. 2), 11 (შენ.); 2676ბ:5 (შენ. 2);
 2694:18 (შენ. 2ა, ბ); 2775:2 (შენ.);
 2806:7 (შენ.); 3163 (შენ.); 3189:4
 (შენ.)
 [ჯანდიერი] დიონისი 2783 (ტექ. აღწ.),
 (მინაწ. 1, 4)
 ჯერასიმე (წმ.) 2569:183

ჯვარიძე ერმალო 28050 (ტექ. აღწ.)
 ჯორჯაძე ბარბარე (ავტორი) 2991ა:1ა
 — მე, 3, 8, 9ა—თ, 11ა—ვ; 2991ბ,
 გ, დ; ე; ვ; ზ, თ, ია, იბ, იგ, იდ, იე,
 იზ
 ჯორჯაძე თამარ 2715 (ტექ. აღწ.)
 ჯორჯაძე კონსტანტინე ევსტათის ძე
 2782 (ტექ. აღწ.), (ანდ.)
 ჯულეტა („რომეო და ჯულეტა“) 2677
 (შენ. 1)

ჰ

ჰაჯი ჩალაბი 2515
 ჰერაკლე (მოწ.) 2569:255
 ჰერაკლე (მოწ.) 2569:314
 ჰერაკლე (პრაკლე) (მოწ.) 2569:52

ჰერაკლე (პრაკლე) (მოწ.) 2569:61
 ჰეროდე (მოწ.) 2569:120; 2578:23
 ჰრომანოზ იხ. რომანოზ

ფ

ფროუნდოძი ივანე ლეოვიჩი (ყიზლა-

რის კომენდანტი) 2518

3. გეოგრაფიულ სახელთა საკიბელო

ა

აბოცის დაბის ტბა 3040:3
 აგალაჯი 2515
 ავლაბარი 3034 (შენ. 1)
 ავრანშის მონასტერი 3030
 აკარი 2515
 ალავერდი 2515
 ალაზანი 2515
 ალგეთის მდინარე 3040:2

ალექსანდრია 3065:58, 129
 ალპანის მთა 2678
 ანანური 2515
 არდაგანი 2991:ა:ლუ
 ახალქალაქის წყალი 3040:3
 ახალციხე 2515; 2886 (ანდ.); 3189
 (მინაწ. 1)
 ახსუს ციხე 2515

ბ

ბათუმი 3189 (მინაწ. 1)
 ბაიდარი 2515
 ბეთანია 2955 (შენ. 2ა)
 ბეთლემი (ურიჰასტანისა) 3065:43
 ბელაქანი 2798 (მინაწ. 6)

ბოლნისი 2515
 ბორღალეთი 2569:327
 ბორჩალო 3064:1 (ანდ.)
 ბრეთი 2771 (მინაწ. 1)
 ბუხარა 2515

გ

გენათის მონასტერი 3052 (შენ. 1)
 განჯა 2515; 3064:1 (ანდ.)
 გარეჯას დიდი ლავრა იხ. დავით გარე-
 ჯის ლავრა

გორი 2598 (ანდ. 2); 2806 (ანდ. 5);
 3175 (ანდ.)
 გორისანი 2515
 გორკი 2939 (შენ. 3)
 გრემი 2531 (შენ. 5)

დ

დავით გარეჯის ლავრა 2696 (მინაწ.);
 2916 (მინაწ. 2)

დაღესტანი 2515
 დიდო 2515

ე

ეგვოტე 2798 (მინაწ. 2); 3189:4 (ანდ.
 1)
 ედესიოს 2692:2
 ეკატერინოდარი 2981 (შენ.)

ერანი 2515
 ერევანი 2515
 ეჩმიაძინი 2966 (მინაწ. 1)

ვენა 2767 (შენ. 3)
 ვლადიკავკავი [ვლადიკავკასი] 2773

3
 (ტექ. აღწ.). (ანდ.); 2981 (შენ.)
 ვლაქერნი 2569:347 (შენ.)

ზ

ზუგდიდი 2991ა:3 (შენ.), კზ, ლა (შენ. 1)

თ

თავრიზი 2515
 თბილისი (ტფილისი) 2515; 2517; 2560
 (მინაწ. 1); 2563 (ტექ. აღწ.). (ანდ.);
 2650 (შენ. 6); 2663 (შენ. 1); 2676ა:
 1 (შენ. 2), 11 (შენ.); 2676ბ:5 (შენ.
 2); 2677 (შენ. 2ა, ბ), (მინაწ. 2, 3);
 2684 (მინაწ. 4); 2691 (შენ. 4);
 2694:18 (შენ. 2); 2695:1 (შენ.);

2696 (ანდ. 1); 2701 (შენ. 1ბ); 2714:
 1 (შენ.); 2715 (ტექ. აღწ.). (ანდ. 3);
 2727 (ანდ. 1); 2744 (ანდ.); 2753
 მინ. 1); 2981 (შენ.); 2991ა, ბა
 (შენ.); 3009 (ანდ.); 3034 (შენ. 2):
 3183; 3189 (მინაწ. 1)
 თელავი 2684 (მინაწ. 6); 2956 (ანდ.);
 2991ა, კე (შენ. 1)

ი

იერუსალიმი (იეროსალიმი) 2598 (შენ.
 4); 2684:2
 იმერეთი 2515; 2787 (ანდ. 1)
 ინდოეთი 2515

იოანე ნათლისმცემლის მონასტერი
 (გარეჯაში) 2600 (ანდ.); 2951:2
 (შენ. 7)
 ისპანი 2515, 2726 (შენ. 1)

კ

კახეთი 2515
 კიკოს მონასტერი (ქალაქსა შინა კიპ-
 რიისასა) 3075
 კიპრიის ქალაქი 3075
 კლდეკარი 3040:2

კონსტანტინე ქალაქი იხ. კონსტანტინე-
 პოლი
 კონსტანტინეპოლი 3065:90; 3084 (შენ.
 14)
 კრემენჩუკი 2783 (მინაწ. 2)
 კუმუზი 2515

ლ

ლაზარეს მონასტერი (ვენეციაში)
 3029ა (ანდ.)
 ლაილაში 2991ა, ლზ. (შენ. 1), კქ
 (შენ.)
 ლენინგრადი 2939 (შენ. 6)

ლენქორანი 2991ა:8 (შენ.); 2991ბ
 (ტექ. აღწ.). (შენ. 2); 2991გ (ტექ.
 აღწ., შენ.)
 ლიფხია (საქსონიის ქალაქი) 3075 (შენ.
 2)

მ

მაიკოპი 2981 (შენ.)
 მაშათი 2515
 მეტეხი 3009 (ანდ.)

მელვრიკისი 2865 (მინაწ. 3)
 მთაწმინდა 2582 (მინაწ. 2)
 მოსდოვი 2684 (მინაწ. 4)

მოსკოვი 2515; 2572 (შენ. 3); 2604; მუხუღი, რომელ არს ნინევი 2515
 2724 (შენ. 1); 2725 (ტექ. აღწ.), მულაბი 2515
 (შენ. 3ა), (მინაწ. 2); 3009 (შენ.); მუშკაბარი 2515
 3181 (შენ. 2) მცხეთა 2966 (მინაწ. 1)
 მრავალმთის უდაბნო (გარეჯის) 2600

ნ

ნახჩევანი 2515 ნუნი (ნუნის კანდელაკი ბასილი) 3087
 ნიკომოდია 3065:42 (ანდ.)
 ნინევი 2515 ნუზი 2515

ო

ობის ციხე 3040:1 ონგრო-ვლახია იხ. უნგრო-ვლახია
 ოდიში 3093 ოქროყანა 2515

პ

პეტერბურგი 2516 (შენ. 1ბ); 2517 (ტექ. აღწ.), (ანდ. 2); 2745 (ანდ.);
 მინაწ.); 2598 (შენ. 2); 2684 (მინაწ. 2780 (შენ. 1); 3030 (ტექ. აღწ.),
 4); 2696 (ტექ. აღწ.), (ანდ. 3); 2727 (ანდ.)

რ

რაითა 3065:54

ს

საბას ლავრა 3065:108 სინა 3065:54
 სამარყანდი 2515 სოფია წმიდა 2569:28 (შენ.), 144
 სანკატეტერბურგი იხ. პეტერბურგი (შენ.), 146 (შენ.), 300 (შენ.), 347
 სარდი (ეგთომი, სარდის ეპისკ.) 3065: (შენ.)
 41 სტავროპოლი 2981 (შენ.)
 სეიდაბათი 2515 სურხავი 2515

უ

უნგრო-ვლახია 3075 (შენ. 2) ურუმეთი 3064:1

ძ

ქართლი 2515; 2518; 2526:1; 2569: ქისიყი 2804ა (ანდ. 2)
 335 (შენ. 1); 2692:1; 2726; 3064:1 ქუთაისი (ქუთათისი) 2561 (მინაწ. 2);
 (ანდ.) 2767 (ტექ. აღწ.), (შენ. 3); 2991გ
 ქერსოვნეთი 3065:96 (შენ. 3)

ქ

ყაზახი 3064:1 (ანდ.)
ყანდარი 2515
ყარაბალი 3064:1 (ანდ.)

ყარაღალი 2515
ყიზლარი 2518
ყუმუხი 2515

შ

შიგანაბათი 2515
შამახია 2515
შილდა 2798 (ტექ. აღწ.), (ანდ. 1);

2800 (მინაწ. 3, 4, 6)
შუში 3064:1 (ანდ.)

ჩ

ჩერქეზეთი 2515

ჩინეთი 2695:1

ც

წრომი 2569:335

ძ

ძარი 2515

ბ

ბალკუპრატია 2569:109

ბორახანი 2515

ჯ

ჯავახეთი 2515

4. დარგობრივი საძიებელი

ავიოგრაფია

ავიოგრაფიული თზულების ფრაგმენტი 2804ა	„ ვარვარესი 2766:11
ავიოგრაფიული კრებულები 2646; 2692	„ ვონოფრი ჭიქნაურისა 2766:27
ანტონ I მარტირიკა 2988	„ თევდორესი 2766:15
ბასილი ემესელი ცხობება და მოქალაქობა წმიდისა თეოდორესი 2566:5	„ თევდორე ჯარისთავისა 2766:16
მოქცევა მირიან მეფისა 3048	„ წმიდისა თეკლასი 2766:13
სიმხნე და მოთმინება წმიდისა ევსტათისა 2646:2	„ წმიდისა მამისა ჩუენისა თეოდორესი 2566:5
ცხოვრება აბბა მარკოზისი 2766:38	„ იაკობ მამამთავრისა 2766:14
„ ადრიანესი და ანატოლისა 2766:4	„ ივანტიო ღმერთმემოსილისა 2766:29
„ ათანასისი 2766:21	„ იოვანე ნებიერი გლახაკისა 2766:12
„ ანტონი მეუღაბნოელისა 2766:19	„ იოვანე ოქროპირისა 2766:10
„ ბასილისა 2766:18	„ კირილე ალექსანდრიელისა 2766:37
„ წმიდა გიორგისა 2766:8	„ კირილე იერუსალიმელისა 2766:25
„ გრიგოლ განმანათლებელისა 2766:40	„ კლემენტი ჰრომაელისა 2766:9
„ გრიგოლ ნოსელისა 2766:31	„ მავრიანე ქალისა 2570:7
„ გრიგოლ სასწაულთმოქმედისა 2766:32	„ მარიანე ქალწულისა 2766:28
„ გრიგოლ ღვთისმეტყველისა 2766:30	„ მარინასი 2692:2
„ დიომიდია მკურნალისა 2766:35	„ მარკოზ განშორებულისა 2664 (შენ. 3)
„ ევგენე ქალწულისა 2766:3	„ მევეგიმე კუსისა 2766:20
„ ევპრასისა 2766:17	„ ნინოსი 2692:1
„ ევსტათისი და სახლეულთა მისთა 2528	„ პანდელეონისა 2766:26
„ ევსტაქეოსი 2766:1	„ პელაგია ქალწულისა 2766:39
„ ევფემიანესი და ძისა მისისა ალექსი კაცისა ღმრთისა 2646:1	„ სანდუხტე ქალწულისა 2766:5
„ ეპიფანე კიპრელისა 2766:34	„ სარქისისი 2766:22

- „ სვიმონ მესვეტესი 2766:23
- „ ტიმოთე საკვირველმოქმედისაჲ 2566:4
- „ ულიანე ქალწულისა 2766:36
- „ ფებრონესი 2766:7
- „ ქატარინე ქალწულისა 2766:24
- „ ქრისტინე ქალწულისა 33
- „ ქსენეფორესი 2646:3
- „ შვიდთა ყრმათა ეფესოსთა 2766:2
- „ პრიფსიმე და გაიანესი 2766:41
- წამება მთავარმოწამის გიორგისა 2796
- „ შუშანისა 2766:6

აპოკრიფი

- ავგაროზი 2959; 3184; 3185.
- ავგაროზისა და იესუს ამბავი 2684:4
- ათორმეტნი პატრიარქნი 2568:16
- აპოკრიფული თხრობანი 2570:17
- ეპისტოლე ავგაროზ მთავრისა იესო ქრისტეს მიმართ 2684:2
- „ იესო ქრისტესი ავგაროსის მიმართ 2684:3
- იესო ქრისტეს წერილი 2644
- პავლეს მიმოსვლა 2570:19
- სნეულის საკითხავი 2570:16
- სწავლანი სულიერნი 2570:6
- ცათ მოხილვა და გამოცხადება ყოვლად წმიდისა ღვთისმშობელისა 2747:6

ასკეტიკა—ჰომლეტიკა

- ამაღლება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი 2981:9
- ასკეტიკური ხასიათის ფრაგმენტი 3180ბ
- ბასილი დიდი მიცვალება ღვთისმშობლისა 2648
- გაბაშვილი ზაქარია განზრახვანი 2915
- გაბაშვილი ნიკოლოზ სწავლა მოძღუერისა მიერ სარწმუნოებისათვის 2571:2
- ენებანი უფლისა ჩუშნისა იესო ხრისტესნი დაფარულსა და საზოგადოსა ცხოვრებასა შინა 2725 (შენ. 3)
- იოანე ოქროპირი მარგარიტი 2912:3; 2747:5
- „ სწავლანი, სარგებელნი სულთანი 2785:7
- „ ოქროს წყარო (გაბრიელ მცირის მიერ შედგენილი) 2600
- იოანე სინელი (კლემაქსი) ამპარტავენისათვის და შემდგომთა მისთა, ესე იგი შვიდთა მომაკვიდინებელთა ცოდვათა და მათთა წამალთა 2684:13
- იოანე სინელი კლემაქსი (გალექსილი იოანე პეტრიწის მიერ) 2568:1; 2568:29
- კასიანე პრომადელი თხრობაჲ წესსა და განგებასა ეგვიპტისა და აღმოსავლეთისა მონასტერთა საყრებულოთასა 2566:2
- კასიანე პრომადელი მიწერილი ლეონტის მიმართ მოქალაქობისათვის წმიდათა მამათა სკიტისათა 2566:3
- მოგონებანი განზრახვითი ჯვარცმისათვის უფლისა ჩუენისა იესო ქრისტესა 2684:10
- ორბელიანი ნიკოლოზ შვიდთა მომაკვიდინებელთა ცოდვათათვის 2795:2
- პალადი ჰელენოპოლელი ლავსაიკონი 2566:1
- პატერიკი (ფრაგმენტი) 2570:8
- საკითხავი აღდგომისა 2981:8
- სამოთხის ყვავილი, შედგენილი გაბრიელ მცირის მიერ 2529
- სიბრძნე ბალავარისი 2527:1
- სულიერი თხრობანი 2529
- სული წმინდის მოსვლა მოწაფეებთან 2981:10
- სულხანოვი იესე სიტყვა მოციქულთა სწორის ნინოს მიძინებაზე 2530

ფერისცვალება უფლისა და ღმრთისა შვიდათა ვნებათათვის 2568:2
 ზუენისა იესო ქრისტესი 2981:11 წიგნაკი აღსარებისათვის 2571:1

ეპისტოლეები

დიონისე არეოპაგელი ეპისტოლენი, ეპისტოლენი წმიდისა ეგნატი ღმრთ-
 თითო სახენი 2561:5 შემოსილისა 2912:2

ბიბლიოლოგია

აღმერთვი ივანე ბიბლიური ისტორია საქმე მოციქულთა 2571:1
 2886 სამოციქულო 2572
 კათოლიკე ეპისტოლენი 2572:2 საკითხავები სახარებისა და სამოცი-
 თობათვი 2546: 2662 (კანონები); 2715; ქულოსი 2747:2; 2942
 2855 (ფრაგმენტი) ფსალმუნი 2602; 2775 (გამოკრები-
 პავლეს ეპისტოლენი 2572:3 ლი); 2800; 3049

დოგმატიკა-პოლემიკა, ფილოსოფია-ღვთისმეტყველება

ამმონიოს ერმისი მოსაქსენებელი ათ- ბიანთა 3038:2:5
 თა კატილორიათადმი 2562:3 დიონისე არეოპაგელი ზეცათა
 „ მოსაქსენებელი ზუთთა კმა- მღვდელთმთავრობისათვის 2561:2
 თადმი 2562:2 „ საეკლესიო მღვდელთმთავ-
 ანტონ I გნოსის არისტოტელეებითა რობისათვის 2561:3
 კატილორიათა გარდამოცე- „ სიდიუმლოდ ღვთისმეტყვე-
 მა 3031 ლებისათვის 2561:4
 „ კატეხუზმო 2956: 3074 « საღმრთოთა სახელთათვის
 „ რიტორიკა 3180ა 2561:1
 „ წიგნი კატილორია-სიმეტნეჲ ევსტრავტი ნიკიელი მოსახსენებელი
 2630 შემოკლებული, თუ ოდეს რომნი და
 არისტოტელეს „პერი არმენიას“ გან- ეკლესია მათი რასათვის საღმრთოთა
 მარტება 2563 აღმოსავალისა ეკლესიათაგან განიჭ-
 აღსარების წიგნი 2543 რეს 2951:1
 ბაუმეისტერი ფილოსოფია საპრაქტი- ესე არს საზღვარი ხალციდონისაი შეკ-
 კო 2596 რებულთა .630 მამათა ყოვლად წმი-
 ბაუმეისტერი შემოკლებული ლოდიკა დისა სულისა მიერ ამოღთქმული(!)
 2584 3038:7
 გამოთქმამ სარწმუნოებისაჲ წმიდათა ვაჩვენებთ წინააღმდეგომთა კრებისათა
 სამას ათფურამეტთა მამათა 3038:4 საზღვარსა 3038:3
 გამოთქმა სარწმუნოებისა წმიდათა მა- თვითოეულად მოხსენება ვითარებისა
 მათა ასერგასისთა 3038:5 სომეხთა ბოროტმადიდებლობისათა
 დავით ბაგრატიონი სიმეოლო 2884:1 3038:1
 დავით უძლეველი წიგნი საზღვართა იოანე დამასკელი გარდამოცემა 2744
 2564; 3085 „ დიალექტიკა 2562:1
 დასამხობელად უმადლოთა ერთბუნე- იოსელიანი ეგნატე კაცისათვის 3029-გ

კატეხიზმო 2544:2; 2647
 ღვეწინი პლატო ბოროტთა ანგელოს-
 თათუს 2783
 ლოგია 2605; 2790
 მოგილა პეტრე აღსარება მართლისა
 სარწმუნოებისა 2912:1
 მოთხრობა ღნდთა; ღმრთისმეტყუელე-
 ბა ინდოური 3030
 მხითარ სევასტიელი რიტორიკა 3073
 ნემესიოს ემესელი ბუნებისათვის კა-
 ცისა 2579
 ორბელიანი ს. ს. სამოთხის კარი 2951:

2
 ორბელიანი ს. ს. საქრისტიანო მოძღვ-
 რება 2798
 პორფირის შეყვანილება 2794
 სამუილ რაბინ იუდაიანი ოქროს აღნაქ-
 ვისი 2598
 ფსიკა (ანტონის თარგმნილი და გადა-
 მუშავებული) 2597
 ხალკიდონის წმიდამან და მსოფლიო-
 მან კრებამან პტეკა 3038:6
 ხელაშვილი იოანე კატეხიზმო 2753;
 2780

ეგზეგეტიკა

ბასილი დიდი ექუსთა ღღეთაჲ 2666:1
 ბასილ კესარიელი მჭეტათავის სახისა
 2786:3
 გრიგოლ ნოსელი კაცისა შესაქმისათ-
 ვის 2666:2; 2785
 დავით ბაგრატიონი სიმბოლოს განმარ-
 ტება 2544:1
 ეპიფანე კვიპრელი ათორმეტთა თვა-
 ლათავის 2785:2
 თარგმანებაჲ წმიდათა მოციქულთა სა-
 ხელთაჲ (ლექსად) 2568:15
 თარგმანებისაგან წმიდისა იოანე მახა-
 რებლისა გამოცხადებისა, გამოკრე-
 ბულნი სიტყუანი 2570:4
 იოანე ოქროპირი „მამათ ჩვენოს“ თა-
 რგმანება 2542
 იოსელიანი ეგნატე განმარტება 50-ისა

ფსალმუნისა 3029-ბ
 იოსელიანი ეგნატე ფსალმუნთა გან-
 მარტება 3029ა
 იპოლიტე განმარტება კურთხევათა მო-
 სესათა ათორმეტთა მიმართ ნათესა-
 ვთა 2785:5
 იპოლიტე კურთხევათა მათთვის იაკო-
 ბისთა, ვითარ იგი ათორმეტნი ნახ-
 პეტნი აკურთხა 2785:6
 მღვდელთმთავრის ლიტურდიის განმა-
 რტება 2582:1; 2801
 50-ე ფსალმუნის განმარტება 2548
 სახისმეტყველი პირუტყუთა გამო წიგ-
 ნთაგან 2570:3
 ხელაშვილი იონა დამაკავშირებელი-
 ასოთა და გუამთა 2700

კანონიკა

ბასილი დიდი კანონნი ღღითი-ღღეთა
 ცთომათანი 2582:5; 2595:3
 ვითარ ჯერ-არს აღსაარება წინაშე მო-
 ძღვრისა და მოწაფისა მიერ 2951:3
 იოანე მმარხველი კანონნი შეცოდე-
 ბულთანი 2582:3,4; 2595:2

სწავლა მღვდელთ-მთავართაგან ახლად
 დადგინებულთა მღვდელთა მიმართ-
 2795:1
 წესი მართლმადიდებლობის მიღებისა
 2787
 ხელმწიფის კურთხევის ცერემონია
 2604

მღვდელთმსახურება, ჰიმნოგრაფია

- აღსაარება 2951:4
 აღსარების წიგნი 2595:1
 განგება აღდგომის კვირათა 2747:4
 განზრახუა თვისთა ცოდვათა კვირია-
 კესა 2684:9
 ეფრემი ლოცვა სინანულით სათქმე-
 ლი 2684:7 (შენ. 2)
 ვედრება ღვთისმშობლისადმი 2684:12
 ზატიკი 2545; 2552; 3009
 თვეთა მეტყუელებანი 2916:17
 იოანე ოქროპირი ლოცვა სინანულით
 ცოდვათა თვისთა აღსარებისა 2684:
 7 (შენ. 1)
 იოსებ გამომეტყველი ლოცვანი შუა-
 ღამისანი 2684:5 (შენ.)
 კალენდარი (ლოცვანი და შეიდეულე-
 ბი) 3014
 კონდაკი 2799; 2804ბ
 კურთხევანი 2764; 2773; 2792; 2893;
 2954; 3087
 ლექციონარი 2955
 ლოცვა 2943
 ლოცვა ათორნი დღისანი 2684:8
 ლოცვა გამდლობსი 2684:7
 ლოცვა (კათოლიკური) 2770:2
 ლოცვანი 2916:1—5, 7, 8, 20; 2967;
 3091
 ლოცვანი სავედრებელნი ძისა ღვთისა-
 ნი 2684:5
 მარხვანი 2747:3
 მღვდელთ-მსახურების წიგნი 2684;
 2916
 პარაკლისი 2573; 2684
 პარაკლისი არსებისა ხატისა, ესე იგი
 ანჩის ხატისა 2595:4
 პარაკლისი და ლოცვანი 3086
 ყამნი 2575; 2577; 2601; 2746; 2747:1;
 2916:9, 10, 13; 3084
 საღმრთო ლიტურღია 2772
 სვინაქსარი 2569
 სწავლა მოძღვრისა აღმსარებელისა
 მიმართ 2571:3
 ტიმოთე ლოცვა ცრემლით სათქმელი
 2684:7 (შენ. 2)

ჰიმნოგრაფია

- აღდგომის საგალობლის ფრაგმენტი
 2802:1
 კალობანი 2891
 კრიგოლ ღვთისმეტყველი (იამბიკონი):
 კანსჯისათჳს გულის სიტყუ-
 ათა და ვნებათა და სათნო-
 ებათა 2568:23
 „ ვნებათ წარმწყმედლისა მა-
 ლლისა მდაბალ მზრახველო-
 ბისათჳს უხილავითა გრძნო-
 ბითა 2568:22
 „ ზეშთმჩენობისათჳს 2568:2
 „ თანშემკრველისათვის სათ-
 ნოებიანისა სამობისა სათ-
 ნოებათა შინა 2568:25
 „ იამბიკოები 2568:3—9, 12,
 13, 17—28
 „ მრავალმეტყველებისა და
 დუმბილისათვის 2568:17
 „ მწყემსისა მიმართ 2568:26
 „ საზღვარნი ზრქელკერძოე-
 ბითნი იამბიკონნი 2568:12
 „ სიმშვიდისათვის და სიმარ-
 ტივისა და უმანკობისა და
 სიბოროტისა 2568:28
 „ სწავლანი 2568:13
 „ სხუანი ორმუტყედნი იამბი-
 კონი 2568:4
 „ ტყუილისათვის 2568:18
 „ უხრწნელისათვის განხრწ-
 ნადთა შორის შრომათაგან
 და ოფლთა სიწმიდისათვის
 და მრავალცნობობისა 2568:
 20
 „ ქუეყანის ზედასათჳს წმი-
 დისა ღმრთის მსგავსისა უე-
 ნებელობისა და სისრულისა
 და აღდგომისათვის სულისა

- პირველ ზოგადისა აღდგომისა 2568:24
- „ ყოვლად განთქმულისათვის და დედოფლისა ბოროტისა მუტელისა 2568:19
- „ ცუდ დიდებისათვის 2568:21
- დოროთეოს სინოფსელი ეპისკოპოსი (ტირონელი)** შესხმა მარკოზ მახარებელისა 2715 (შენ. 2)
- „ შესხმა მახარებლისა იოანესი 2715 (შენ. 2)
- „ შესხმა მახარებლისა ლუკასი 2715 (შენ. 2)
- თვენი 2953
- იამბიკონი ამბერკის საფლავსა ზედა 2806:6
- იბაკონი მარიამისნი 2684:6
- იეზეკიელი** „ბუნებითა მათ აღძრვათად ესე...“ 2568:31
- „ იამბიკოები 2568:30—32
- „ „იძღუნენ საცემნი ორფევის ჯმათ დამქსნელნი...“ 2568:30
- „ „ნათელთა შორის უღამოსა მბრწყინავმან“ 2568:32
- ილია თეზბიტელი** „ყორანთა მიერ პირველ გამოიზარდა...“ 2568:10
- იოანე ლარაძე ქრისტეშობის მილოცვა 2588
- იოანე მონაზონი იამბიკონი მოციქულთ აღსრულებისანი 2684:14
- იოვანიკ მონაზონი იამბიკონი 2568:14
- „ იამბიკონი წმიდათა მოციქულთა აღსრულებისა 2568:14
- ნიკოლოზ იერომონახი** სავალობელი ხარებისა 2527:2
- ნიკოლოზ იერომონახი** „უზეშთაესად ბუნებითა წმიდაო 2527:3
- ონითა და იბაკონი 2916:6, 14—16
- პატრე გელათელი** „აჰა შენთაცა, დიდო, იქართლეს კულად...“ 2568:29
- სვეტიცხოვლის სავალობელი 3046
- სოფრონი** შესხმა მახარებლისა იოანესი 2715 (შენ. 2)
- „ „ „ ლუკასი 2715 (შენ. 2)
- „ „ „ მათესი 2715 (შენ. 2)
- „ „ „ მარკოზისი 2715 (შენ. 2)
- ტროპარნი და კონდაკნი 3065
- „უძღვნი ძღვენსა სასოს ჩემსა...“ 2527:4
- შესხმანი 2916:18
- შესხმა ღმრთისმშობლისა 3191
- ძლისპირნი 2576

**ასტრონომია-კოსმოგონია და
კალენდარული მასალა**

- ასოთ სამღერელი 2570:9; 3189:5
- დანიელ წინასწარმეტყველი** ასოთ სამღერელი და წიგნი სასიზმრო 3051
- დენი თუშთან კეთილნი და ბოროტნი 2570:11
- ეფუდი 2775:1
- ზედნადები წელიწადისა მოწვევულისა და მოწვენადისა 2570:13
- კალანდრა თქმული ეზრა წინასწარმეტყველისა 2570:12
- კალენდარული ცნობები 2910:2
- მთვარის ანგარიში 3189:7
- მთვარის მსრბოლობა 2789
- ნიშნი ძრვისა და ქუხილისა 2570:14
- საეკლესიო კალენდარი 2916:19
- საკვმატონი თუეთანი 2570:10
- სამთავრო 2570:1; 2629; 2747:7
- სამთვარიო და სიზმრის წიგნი 2865
- სიზმარში რაც ნახო 3189:6
- სინქრონული ფრაგმენტი 2803ბ:2
- ცნობაჲ ქამთა შხის ქცევისა 2570:15

ბუნებისმეტყველება

სქემა დროთა, ვითარებათა, ბალაშთა, ჰაერისათვის, ცეცხლისა, ჰაერისა და
 ფერთა და გემოთა 3175 წყალისა 2568:11

გეოგრაფია, მოგზაურობა

მდინარენი უდიდესნი, რომელნიმე 3040:3
 უწინარეს განყოფილებისა საქარ- საქართველოს ციხეები 3040:1
 თუშლოასა არიან 3040:2 ს.-ს. ორბელიანი სამოგზაურო ჩანაწე-
 რთა დანი არიან დიდნი და მცი- რები 2770:4
 რენი, თევზიანნი და უთევზონნი

**გრამატიკული ლიტერატურა
 და ლექსიკონები**

ანტონ I სიმეტნე ღრამმატიკისა 2580; რუსულ-ქართული ლექსიკონი 2649;
 2803ბ; 2859 2765
 ანტონ I ქართული გრამატიკა 2594; ს.-ს. ორბელიანი ნარევი ლექსიკონი
 2734; 2784; 2803ა სიტყვის კონიდან (ამოკრებილი) 2599
 გრამატიკული ფრაგმენტი 2803გ:1 „ სიტყვის კონა 2560; 2664;
 იტალიურ-თურქული ლექსიკონი 2880 2696; 2727; 2987
 Краткое начертание словосочинения ქართველიშვილი იოანე ქართული გრა-
 российского 2850:2 მათიკა 2585; 2850

ეთიკა და პედაგოგია

აღაპიტ დიაკონი (კოსტანტინეოლე- მარკოს ავრელიელი საყოფაქცევო ჰსჯა
 ლი) სამეფო ტომარი 2884:2; 3036 2885
 ბოსუეტი სიტყვა ბოსუეტისა 3054 რომელნიმე შესწავებანი დედაკაცთა-
 გაწვრთნა ყრმათა 2767 თუს და ქორწინებისათუს 3033:4
 დავით მეფის ძე ათორმეტი წარწერი- სასწავლო წიგნი 2785:4
 ლებანი. მოცალეა კაცთა შესაქცე- ფიზიკის სახელმძღვანელო, ფრაგმენ-
 ველად უქმთათუს 2582:2 ტი 3176ა
 თეატრო პოლიტიკა 3075 დირსასხსოვარნი სიტყუანი 3033:2
 შეგონებები, ფრაგმენტი 2804გ

ილუსტრაციები

შვიდთა მომავდინებელთა ცოდვთა ამსახველი ილუსტრაციები 2684:11

ისტორია

ალექსანდრე მაკედონელის ისტორია ანტონ I საქართველოს ისტორია 2518
 2888 ბაგრატიონი ვახტანგ საქართველოს

ისტორია 2567
გვილო დე კოლუმნი ტროადის დარღ-
ვევის ისტორია 2831

მილოტი აბატ Всеобщая история
2850:3
ყოვლად საზოგადო ისტორია 3076
ხრონოგრაფი 2913.

ისტორიის მახალა

ანდერძი დავით აღმაშენებელისა 3052
აღწერა რომელთაჲ შეხდომილთა სა-
ქმეთა 2515
აღწერა უჩინებულესთა ერთა ევრო-
პიისათა 3033:1
გეოგრაფიული (ანტიკრებული) და
ისტორიულ პირთა საძიებელი 3040
ვახუშტი ბატონიშვილი, გივი თუშანი-
შვილი საბარათაშვილოსა და სომხი-
თის აღწერა 3037
თბილისის ეკლესიათა აღწერა 3034
მამაკაცთა სახელები 2991 ივ
მეფენი და მთავარნი აფხაზეთ-იმერე-
თისანი 3040:5
მეფენი საქართველოჲსნი 3040:4

ნაპოლეონ ბონაპარტე ეპისტოლე პა-
პის პიოს VII-სადმი 2591:1
„ სინანულის ეპისტოლე 2591
პიოს მეშვიდე პასუხის-გება ნაპოლე-
ონ ბონაპარტესადმი 2591:2
საქართველოს კათალიკოსთა სია 2938
საქართველოს მეფეთა შთამომავლო-
ბის ხე 2939
საქართველოს მეფობა 2991ი
სხვადასხვა სასულიერო ხასიათის ამო-
ნაწერები 2991 ივ
ქალთა სახელები 2991 იდ
წერილების კონა 2603
ჯორჯაძე ბ. წერილი ეგზარხოსისადმი
2991 ივ

**მხატვრული ლიტერატურა
ეპოსი**

აბრამიანი 2694:13
ალექსანდრიანი 2841
ამბავი პილატონ და ნათანელისა
2882:1
ამბავი ჭუმჭუმთ ხემწიფისა 2694:15
ანტონ კათალიკოსისა და ქეთევან დე-
დოფლის ბიოგრაფიები 3181
აპოთეგმატა 2583
არჩილი გაბაასება თეიმურაზისა და
რუსთველისა 2663; 2676ა:13
ბაასი ხუთთა ფრინველთა ფილოსო-
ფოსთა და ხელმწიფის ძის რიფიმო-
ნისა ხელმწიფე ზაბისორის წინაშე
2777
ბაგრატიონი დ. ელისაბედიანი 3192ა:1
ბარათაშვილი ნიკოლოზ ბედი ქართ-
ლისა 2517
ბარამიანი 3064:1
ბუქანიანი 2589
ბრძენთა ბრძენი 2769

გაბაშვილი ზ. კატის ომი (კატა) 3189:3
გურამიშვილი დავით დავითიანი 2808
„ ქაცვია მწყემსი 2981:7
დუმბაძე იაკობ მოთხრობა და სიტყ-
ვისგება მცირე რამე შემოკლებით
ულთოსა მოჰამედისა 2775:6
ერაზმ როტერდამელი ხრისტეანე მქე-
დარი 2724
ზალუმჯანიანი 2778
თეიმურაზ I ანბანთქება წმინდანებზედ
2694:5
„ გაბაასება გაზაფხულისა და
შემოდგომისა 2775:7
„ იოსებ-ზილიხანიანი 2676ბ:1;
2694:17; 2775:2; 3064:8
(ანბავი უსუთ-ზილიხანისა)
„ ლეილ-მაჯნუნისანი 2676ბ:2;
2694:16; 2775:3; 3064:7
„ შამი-ფარვანიანი 2676ბ:5

- „ შვიდთა კრებათათვის 2676:11; 2694:6
- თეიმურაზ II** სარკეთქმულთა 2676:1 ისტორია აბელარდ და ელოასისა 2521 ისტორია გულადს ვაჟკაცზედ ფრანკულ ვენციაზედ და მშვენიერს ხელმწიფის ქალ რენცივენაზედ 2520:2 **კომაროვი მ.** მილორდიანი 2883 **ლოთი** (მოთხრობა) 2520:7 **მელის წიგნი** 2966; 3064:2:9:10 (ცალკეული არაკები) **მირიანი** 2695:1; 3189:2 **მოთხრობა** მამალ-ძმობილასი 2768 **მოსე ხონელი** ამირან-დარეჯანიანი 2632 **მხატვრული ნაწარმოები** (ფრაგმენტი) 2892; 3176გ, დ **ორბელიანი ვახტანგ** ამბავნი ჟელმწიფისა სრა-სასახლთა და ბაღჩა-ბაღთანი 2770:3 **ორბელიანი ს.-ს.** სიბრძნე სიცრუისა 2522; 2523; 2524; 2690; 3011; 3047 (Q—744); 3189:1 **რატივეი გაბრიელ** მცირედი რაიმე მოთხრობა როსიისა 2910 **როსტომიანი** (გალექსილი) 2714:2 **რუსთაველი შოთა** ვეფხისტყაოსანი 2525; 2686; 2781; 2829; 3077 **რუსუდანიანი** 2541 **საკაძე იოსებ** (თბილელი) დიდმოურავიანი 2536დ „ ცხოვრება და მოქალაქობა ალექსი კაცისა ღთისა, ახლად შაირად გარდათარგმნული 2694:3 **საამიანი** 2714:1 **სასწაული მთავარმოწამისა წმიდისა გიორგისა** (გალექსილი) 2694:2 **საყვარლის ტირილი** 2520:5 **სულეერი თხრობანი** (აპოვთეგმატა) 2779 **სწავლანი სამეცნიერო** (აპოვთეგმატა) 2782 **სხვადასხვა თემაზე ამოღებული ტექსტები** ვეფხისტყაოსნიდან და ფსალმუნნიდან 3064:4 **უბნობაჲ შორის მწიგნობარისა და ყმა-წვილისა** 3033:3 **უდაბნო ალპანის მთისა, ანუ განსაცდელნი შემთხუშულებანი სტუარტის შთამომავლობათა** 2678 **უთრუთიანი** 2882:2 **ფირდოუსი შაჰნამე** 2714 **ფრინველი** 2520:6 **ქალ-ვაჟიანი** 2786:2; 2881:1 **ქება და წამება წმინდისა მარინასი** (გალექსილი) 2570:5; 2694:4 **ქვარიანი დათუნა** წმ. გიორგის წამება (გალექსილი) 2842 **ქილილა და დამანა** 2650; 2726 (ბებუთაშვილისეული რედაქცია); 2887; 3177; 3183 **ყარამანიანი** 2645 (ფრაგმენტი); 2840; 3192გ **ჩარდაერიშიანი** 2695:2 **ჩახრუხაძე** თამარიანი 2775:4 **ჩოლოყაშვილი ქაიხოსრო** ომანიანი 2514; 3163 **ცხოვრება პეტერბურღისა ღარიბის** ჩინოვნიკისათვის 2520:8 **ჯორჯაძე ბარბარე** ზღაპარი უკვდავეთისა 2991ზ:1 „ თაზო მომღერალი 2991 დ „ მაგალითი 2991ზ:2 „ მარიამ 2991თ „ მოთხრობა 2991ზ:3 „ ტიტია და ივანე 2991ე
- ღრამა**
- ედიბი ტრაგედია** 3164 **შექსპირი** რომეო და ჯულიეტა 2677 **ჯორჯაძე ბარბარე** სარკით მოტყუება 2991გ
- ღირიკა**
- აკიმოვი იოვანე** „ჩემთვის მზეთა მზე...“ 2519:37 „ ჰოი სასტიკო საყვარელო...“ 2519:38

- არჩილ მეფე** ანბანთქება, „არსი ყოველთა დამაარსი“ 2770:1
- „ ანბანთქება, „ასულა ასულა მკვრეტელნი დასულა...“ 2663 (შენ. 4)
- „ სამიჯნურო ლექსი აქა იქ ნათქვამი, „ვნახე ედგმა ალვა რგული...“ 2663 (მინაწ. 1)
- ანდრონიკაშვილი ქაიხოსრო მიჯნურთა** ბადე 2634:18; 2776
- ანდრონიკოვი ე. კ. ბ.** ჯორჯაძისას. „ბადრო მზეო...“ 2991ა:7
- ბაგრატიონი დავით** „გამიფრინდა სიხარულის ფრინველი...“ 2531:9
- „ „რა შევიქენ სოფლისაგან ესრეთ მცირედ განწირული...“ 2531:20
- ბაგრატიონი დიმიტრი** ანბანთქება 2806:1
- ბარათაშვილი ზაალ** „ბულბული მწუხარეობს“ 2520:3
- „ „ჰე მნათობო, გვევდრები“ 2991ა:2
- ბარათაშვილი ნიკოლოზ** „არ უეცივნო სატრფოო“ 2516:17
- „ „აღმოჰხდა მნათი“ 2516:16
- „ „ბულბული ვარღზედ“ 2516:1; 2701:1
- „ ვჰპოვე ტაძარი 2516:18
- „ თვადის ჭ...ძის ასულს ეკატერინას 2516:7
- „ კნიაზ ბარათაევის აზარფეშაზედ 2516:25
- „ მერანი 2516:23
- „ მიყვარს თვალეზი 2516:19
- „ ნაპოლეონ 2516:9; 2701:7
- „ „რად მრისხანებ ჩემო ბედის ვარსკვლავო“ 2531:29
- „ „რად ჰყვედრი კაცსა“ 2516:22
- „ „სატრფოვ მახსოვს“ 2516:13
- „ საფლავი მეფის ირაკლისა 2516:24
- „ საყურე 2516:10; 2701:10
- ბარათაშვილი ნიკოლოზ** სულო ბაბილო 2516:26; 2531:54
- „ სული ობოლი 2516:12
- „ სუმბული და მწირი 2516:20
- „ ფიქრნი მტკერის პირას 2516:5; 2701:6
- „ ქეთევან 2516:2; 2701:2
- „ ღამე ყაბახზედ 2701:4
- „ შემოღამება მთაწმინდაზე 2516:3; 2701:5
- „ შენნი დაღალნი 2516:21
- „ ჩემი ლოცვა 2516:14
- „ ჩემო მეგობარო 2516:15
- „ ჩემს ვარსკვლავს 2516:8; 2701:8
- „ ჩონგურს 2516:6; 2701:9
- „ ჩვილი 2516:11; 2701:11
- „ „ძია გ...სთან...“ 2701:3
- „ ჯმა იღუმალი 2516:4
- ბარათოვი ზაალ** გოსტაშაბისშვილი „შენლა ნახვამდის ვით გასძღვება გული...“ 2531:57
- ბებუთოვი ღვთისწყალობა**
- „ „მოვედ ვარსკვლავთა“ 2519:6
- „ მუხამბაზი, „გული ყოველთვის მიძგერს...“ 2519:27; 2531:27
- „ მუხამბაზი, „გული შენსკენ მოფრინამს...“ 2533:7
- გაბაშვილი ბესიკ** „მე შენი მგონე ჭირს შემკონე...“ 2531:24
- „ „მიწურვილობდა ზამთრისაჟამი...“ 2806:3
- „ „რა გული დავაგე“ 2519:21
- „ „შავნი შაშვნი შავს გალიას შემსხდარნი...“ 2519:20; 3192ა:5
- „ „ხმა სირინოზ...“ 2519:19
- გერმანოვიშვილი ბარამ** „ნუ მწევე მიჯნურო...“ 2519:7
- გურამიშვილი დავით** კაცისა და საწულთროსაგან ცილობა და ბჭობა და ერთმანერთის ძვირის

- ხსენება, „ჰი, ჰი ეს საწუ-
 თრო რას სტყუის და რას
 უპირობს...“ 3064:5
- გურამიშვილი დავით** „სიტყვა ესე ღვთი-
 სა“ 2534; 2536:ბ
- „ ხარების დღის ქება და შეს-
 ხმა ყოვლად წმინდისა მა-
 რიამისა 3064:6
- დავითი (მუხრანის)** „ბედმან ჩემმან
 მომცა ეზღენ ჭირები...“ 2519:36
- დავით რექტორი** მუხამაზი, „ცე მოყ-
 ვარეო. ზილფ ნარეო, ნარინჯო გუ-
 ლო...“ 2519:57; 2531:28
- ენდრონიკოვი ფ.** კნენა ბ. ჯორჯაძი-
 სას. „ქართამან შენმან სალბუნა...“
 2991ა:4
- ერისთავი გიორგი** „ახ. ივერნო, ისმი-
 ნეთ...“ 2533:14
- „ ე... „ამოდ მიჰკვრეტ... გუ-
 ლი ჩემი აღარა არს მტრფო-
 ბი...“ 2677 (ძინაწ. 2)
- „ ე... წ... „ჰეი. მშვენიერო,
 რად მიფრინავ უცხო მხა-
 რეს...“ 2677 (შენ. 3)
- „ სიმონ მაჩაბელთან, „გახ-
 სოვს რომ ძმად...“ 2677
 (შენ. 2 ბ)
- ერისთავი ელიზბარ** „ვაი, ესე ღრო-
 ნი...“ 2519:16
- „ „ვემონე მასა. ვბედავ თქმა-
 სა...“ 2519:17
- ერისთავი რაფიელ** „ერთხელ ველტო-
 დი...“ 2531:59
- ვახტანგ VI** ანბანთქება. „არა ბრძანებ
 გიორგ ღვდავ...“ 2694:11
- „ ანბანთქება. „ასრე არის ამ-
 გებელი. ამგებელსა აქ აქებ-
 დეს...“ 2694:8
- „ „კვლავ მიხმეს ისევ ისპა-
 ანს...“ 2650 (შენ. 2); 2726
 (შენ. 2)
- „ „მეც მიეყევ სპარსთა ზღა-
 პარსა თარგმანებისა მგება-
 რთა...“ 2650 (შენ. 1ა)
- „ ჩახრიხაული. „ჯუფთა არს
 არვის. ეთქვა არვის...“
 2694:10
- ვახტანგ VI** „წუთის სოფლისა სურვილი
 უგუნურება მგონია...“ 2726
 (შენ. 1)
- ვახტანგ ბატონი** „შეყრილან ერთათ
 მკრთოლვარენი“ 2519:18
- თეიმურაზ I** „ადამ ვახსენოთ პირვე-
 ლად, თვით ღმერთმან შექმნა რო-
 მელი...“ 2676ა:12; 2806:8
- „ ანბანთქება. „ანო აღვისა,
 ბანო ბროლ-ვარდი...“ 2694:
 7
- „ ანბანთქება. „ასახვენ ჩემნი
 ბაგენი...“ 2806:7
- „ გრემის სასახლეზე 2694:9
- „ ენა მწარე, ენა ტკბილი, ენა
 მოკლე, ენა გრძელი...“
 3011 (მინაწ.)
- „ ვარდ-ბულბულიანი 2676ბ:3;
 3064:3
- „ ქება და წამება ქეთევან დე-
 დოფლისა შაჰაბაზისაგან
 2694:1
- „ შედარება გაზაფხულისა და
 შემოდგომისა 2676ბ:4
- თეიმურაზ II** ანბანთქება (ამოცანად
 ნათქვამი). „არის რამ უც-
 ხოთ საცნობელი...“ 2676ა:4
- „ ანბანთქება (ამოცანად ნათ-
 ქვამი). „აღეძრათ სიტყვა სა-
 ცნობელი...“ 2676ა:5
- „ ანბანთქება. „აღმეძრა ბაგე
 გულის ნადებით...“ 2676ა:3
- „ ბიჟინას სიკვდილზე, „ვითა
 ესთქვენთ ძნელად სათქმელ-
 ნი, აწ თქვენთან ჩემის პირი-
 თა...“ 2676:6
- „ მეფისა სიბრძნით ნაშრომმა
 უსიტყვ ყვნა...“ 2676ა:1
 (შენ. 1)
- „ ქება სრისა 2694:12
- „ ყუმარზედ ზმა ლექსად
 თქმული (განჯაფისა. ჭადრა-
 კისა, ნარდისა), „ამისგან ჯა-

- ფას ბევრს ვნახავ, ვინ მზესა დაედარების...“ 2676ა:2
- თუმანიშვილი გიორგი** ახალ აღნაგოს სულისა ხმაზედ 2531:13
- „ბროლის მკერდმან შუქით აავსო ის არე...“ 2531:11
- „ბულბულს მხვდა გულსა ლხენანი...“ 2519:23; 2531:34
- „დავკარგე ფერთა მდიდრათ შემკული...“ 2519:31
- „დახე მაისს, ბულბულო...“ 2519:33
- „დილით თვალთა-მხილველი...“ 2519:62; 2531:21
- „ეშყისა ზღვასა...“ 2519:28; 2519:46; 2531:25; 3192ბ:8
- „ეპა, მნათობო...“ 2519:67; 2593:2
- „ეპა, ყოვლად სატრფოვ...“ 2531:45
- „ვარდი არა გათავდეს...“ 2519:35
- „ვარდო ამყო“ 2519:2
- „ვით შეამკო ველნი...“ 2519:34
- „ვფუცავ კრონოსი დიდა...“ 2519:32; 2519:56
- „შე, საყვარელო...“ 2519:30
- კ. ბარ. ჯორჯაძისას, „უცხო კალმითა განგვიანათლე...“ 2991ა:6
- „მუშტარის გაფი, „ვბჭობ სიყვარულით...“ 2519:54; 2531:39
- „მუხთალმან ამა სოფელმან...“ 2519:63; 2531:19
- „სრალს უცხო საშვებული...“ 2519:25
- „ულმობელო დიანავ 2519:22; 2519:44
- „წალკოტს ყვავილნი შეებასა“ 2531:35
- „წმატებილი იაღონი ჰსტირს ცრემლით მკმუნვარედ...“ 2593:1
- თუმანიშვილი გიორგი** „შ ქამნო, ყოფილნო, ტკბილად...“ 2519:29; 2531:17
- „ „შოი, ვითარ მწველად...“ 2519:5
- თუმანიშვილი დავით** ბულბული ნახეთ 2519:4
- „ ტრფილთა ქველი 2519:13
- „ „ჰე უწყალო მარეხო“ 2519:3
- თუმანიშვილი დიმიტრი** ანბანთქება, „აწ, ასპიროზს ასფადელობს. ნიადავ ყმდების, ყვავილდების...“ 2536ა:3
- „ მზე მემთხვია, დესკო გარე მოველო...“ 2519:12
- „ „პირ-ზანბახი, ლაწვი ვარდი...“ 2519:15
- იმამყულიხანი დავით** (მეფე) ანბანთქება, „ადამ ბრძანების განგებულებით დაბადა ევა, ვინ ზმნა...“ 2676ა:8
- იოლჩი იოლანი** „ახ წვიმავ, წვიმავ, არ დამასველო...“ 2531:41
- კირვალძე გიორგი** „ცრემლით მტირალი ბულბული...“ 2531:52
- ლარაძე იოანე** „ქებად ქებადთა მჭედთა თავის არა ბრძნად...“ 2588
- ლექსები უავტორო:** „აბა ჩემო მოურავო მაიწყე...“ 2663 (მინაწ. 3)
- „ „ამ ქამათ შენ ქშვენის ქება...“ 2519:64
- „ „ამ წიგნის აღწერისათვის...“ 2910:21
- „ [ანბანთქება], „აფროდიტად ბადრებს გაესითა...“ 2536ა:2
- „ ანბანთქება, „ალცავსტირდე, ალცავსდუღდე...“ 2806:4
- „ [ანბანთქება], „ჯღომოა ჯიქურად ჯართადმი...“ 2536ა:1
- „ „არ შობილა შენებრივ...“ 2532:9

ლექსები უავტორო „ასპიროზო, მოვე,
 მარგე...“ 2531:58
 „ „აწ მოვსთქვამ შენსა ქება-
 სა...“ 2533:9
 „ „აწ სოფელს მყოფსა, ამ სა-
 მყოფსა...“ 2910:12
 „ „ახ ივანგულ, ივანგულ...“
 2519:1
 „ „ბადრი საჩენი მივეცემი
 ნეტარებასა...“ 2532:8
 „ „ბაიათი, „ეშხით მე ვარ, ის
 არა...“ 2531:30
 „ „ბებუტრისშვილს ღმერთმან
 ავმაროს პაპუა სამართლია-
 ნი...“ 2829 (ანდ. 2)
 „ „ბუვერი გასჭრეს მუცელზე-
 და...“ 2786:1
 „ „განვეკრთი, როს ვნახე წალ-
 კოტ მსხდომარე...“ 2531:16
 „ „განვშორდი საყვარელს...“
 2531:44
 „ „განშორდა იგი მზე, ვარ
 დაშთენილი...“ 2531:6
 „ „გპოვე ჩემად სასურვე-
 ლად...“ 2531:53; 3192ბ:9
 „ „დავკარგე ფერთა, დიდ-
 რათ შემკული...“ 2519:58
 „ „დამწყები აწლა შაირსიტ-
 ყვაობისა...“ 2806:10
 „ დივანი, „შეჩვენდა დღენი
 მავნენი...“ 2533:21
 „ დილ დირ ჩირს ჯმა, „ზეს-
 თა მზეო მალრიბთ მზეო...“
 2910:9
 „ ეპიტაფია იოანე ავალიშვი-
 ლის საფლავზე... 2684 (მი-
 ნაწ. 7)
 „ ეპიტაფია, „მაყრია მტვერი
 ნაცარი...“ 2981:5
 „ „ვაი, რა დავკარგე ძვირფა-
 სი ლალი...“ 3192ბ:11
 „ „ვანდე შენებრ მოყუასს...“
 2802:7
 „ „ვარდო, რად ხარ თავდახ-
 რილი...“ 2519:69; 2526:3
 „ „ვარდსა, ყვავილთა ხელ-

მწიფეს...“ 2883 (მინაწ. 2)
 ლექსები უავტორო „ვარდსა შუშნის
 სიწითლე...“ 2677 (შენ. 2გ)
 „ „ვინ სჭვრეტამს მის შავ
 თვალებსა...“ 2532:1
 „ „...ვიხილე ქარტა, ვისაგან
 ვისაგან...“ 2533:18
 „ „ვიხილეთ წალკოტ ვარ-
 დია...“ 2533:4
 „ „В час разлуки пастушок...“
 3064 (მინაწ. 2)
 „ „ზაფხულის დილა, გრილის
 ჰაერით...“ 2520:4
 „ თეჯლისი, „დღე და ღამე მი-
 წყევ...“ 2910:16
 „ თეჯლისი, „მოი მტილო...“
 2910:4
 „ თეჯლისი, „სევდის ბაღსა
 შვეულ ნახვად ყვავილთა...“
 2910:5
 „ თეჯლისი, „ჰე მნათობო, შე-
 ნგან ესრეთ ვნებული...“
 2910:8
 „ თეჯლისი, „ჰეა მწუხარებით
 შორით მომთქმელსა...“
 2910:6
 „ თურქული ლექსები 2519:70-
 161; 2532:5; 2533:6
 „ იამბიკო, „სადა მიდრკა მზე,
 მნათობი ივერიისა...“ 2802:3
 „ „კაცსა მიხედეს საწადე-
 ლი...“ 2829 (ანდ. 4)
 „ „კეკელო კეკლუცის ჯმა, „მა-
 შერალი გზისა სვლისაგან...“
 2910:11
 „ „კეკლუც ხელმწიფა ვიხი-
 ლე...“ 2531:56
 „ ლექსების კრებული 2532;
 2533; 2536:გ; 3192:ბ
 „ „ლუარსაბ დიდო, სისხლს
 სარდიონე ტოპაზე...“ 2806:
 5
 „ „მართლად ბაფა არა აქეთ...“
 2532:4
 „ მარიამ მაგდალინელზე 2694:
 14

ლექსები	უავტორო	„მას ბალს მივმართე“	ლექსები	უავტორო	მუხამბაზი; „რის- ხვა დაშალე მწველო...“
		„გულსევიანი...“ 2533:26			2533:22
„		„მას მნათობსა შევნებითა...“ 2536:4	„		მუხამბაზი, „სინაზით შე- ნით...“ 2533:20
„		„მაშინ ვიგრძენ მეყსეუ- ლად...“ 2519:43	„		მუხამბაზი, „ფარვანისებრ გარს ვლი შენთან...“ 2910: 15
„		„მე არა ვარ თავმოხრილი...“ 2531:38	„		მუხამბაზი, „ცოცხალს მო- მისწარ...“ 2533:19; 2538:19
„		„მე ერთს სიტყვას მოგახსენ- ნებთ...“ 3192ა:2	„		„მფარავს ღრუბელი, ვეძ- ლევი ბნელსა...“ 2526:2
„		„მე ვარ ტრფიალი შენის ხილვისა...“ 3192ბ:10	„		„მცირეო, სენის ეგზომ ში- ში...“ 2885 (მინაწ. 3)
„		„მე მონათ შეეკმნილვარ...“ 2531:43	„		„მჭვირულეს ყელს რიდე- ვლებულსა...“ 2802:4
„		„მერცხალმა სთქვა: მინდა ვსთქვა...“ 3189 (მინაწ. 3)	„		„მხილველი მისი ნატრობს მარად მასთან ხლებასა...“ 2533:25
„		„მეტრფოდა მარად სულუ- და...“ 2519:48	„		„მხილველნი ამა წიგნისა...“ 2883 (მინაწ. 1)
„		„მეფეს... მიერ ეკლესია ვადიდე...“ 2677 (შენ. 2დ)	„		„მხოლოთ საწუტე(!) ვერ მაკლა...“ 2519:49
„		„მეც ვისურვებ მართვობა- სა...“ (ფრავმენტი) 2690 (მი- ნაწ. 1, 2)	„		„ნარნარო, როს გნახამ აკო- კრებულსა...“ 2519:41
„		„მიჯნურთავან რა გსურს, წუთისოფელო...“ 2519:45	„		„ნეტარ მის ბედსა, ვინც შენს არეს...“ 2531:22
„		„მნათობი, ესებრ შენწედ მსახავი...“ 2519:42	„		ოსმალოს ილაის ხმაზედ, „ამ ყამად შენ გშვენის ქე- ბა...“ 2533:16
„		„მოსულვარ, შავდივარ...“ 2829 (ანდ. 1)	„		„...ოხვრით კეკლუტის ხსო- ვნა...“ 2533:15
„		მუხამბაზი, „აწ ვის ვამგზავ- სო...“ 2910:13	„		„ოხვრით, კმუნვით განვატა- რე დღენი...“ 2531:51
„		მუხამბაზი, „ბადრი საჩინო მივეცემი ნეტარებასა...“ 2533:11	„		„პირ მანგსა კშვენის ხალ- ნი...“ 2910:17
„		მუხამბაზი, „ვაი შენ ტფი- ლის ქალაქო...“ 2533:17	„		„პირსა ბადრსა გშვენის ლა- წვთა ხალობა...“ 2910:19
„		მუხამბაზი, „ვიწყვლი(!) სუ- რვილით ვარდის ჳილვითა...“ 2910:14	„		„რა აქლემი ცასა ზომდეს, ზაქმა სიბრძენ იჩინოსა...“ 2776 (შენ. 4)
„		მუხამბაზი, „მზემან ნარნარი სხივით კამარა...“ 2533:23	„		„რა ვქნა, ტყვე შეეკმნილ- ვარ...“ 2532:10
„		მუხამბაზი, „ნარგის ვეა- ხელ...“ 2533:24	„		„რა საქმე არა ჳქონდა...“ 2694 (მინაწ. 2)
„		მუხამბაზი, „რა სოფელში გაიზარდე...“ 2533:8	„		

- „რაბამც განვიდე, სოფე-
ლო...“ 2519:40
- ლექსები** უავტორო „რამეთუ გოდღე
უფალო, ვითხოვ შემინ-
დო...“ 3064:6 (შენ. 1)
- „სადა არს ერთგულება...“
2533:5
- „სადა უნდა გბოვო, გაზაფ-
ხულის ყვავილო...“ 2520:1
- „სევდისა ნისლი მეღება გა-
რე...“ 2536გ:2
- „სომხური ლექსი, „ამენ შეკ
მტიკტალოვ...“ 2519:39
- „სულ მაცდურო, რათ მო-
მევიღინე...“ 2531:8
- „სჯობს სიყვარულით...“
2532:7; 2533:10
- „უვაცის ხელით გაზდილი...“
2883 (მინაწ. 3)
- „...უშენობა მასურნეს...“
2533:1
- „ფილასოფოსთ უწერიათ,
სწორე არის მათი მცნება...“
2798 (მინაწ. 1)
- „ქალო, კეკლუტო, გიხდე-
ბა...“ 2523 (მინაწ.)
- „ქართველთა ძეთა გულად
მხნეთა...“ 2910:20
- ქაფარ ბარუხათის წმა, „დი-
სკო მზისგან საჩენად...“
2910:10
- „ქონებისა ხარ საუნჯე...“
2806:9
- „ღეთისმშობლის ნანა, „მოი-
სვენე, მოისვენე, შვილო
ჩემო, საყვარელო...“ 2592
- „ყვავილად, ხელმწიფავ, აღ-
მოჩენილო...“ 2519:66
- „შენკენ ვრბი ჭკუით, ცნო-
ბითა...“ 2533:12
- „ჩვეულებრივად უსტვენს და
უსტვენს...“ 2536გ:1
- „ცეცხლი მოედოს, ვინც
რომ ენდოს ღამაზსა ქალ-
სა...“ 3192ბ:1
- „ძველი ქართული ლექსები
3192ა
- „წავიკითხე წიგნი ესე, არ-
ძალმიძს სრულად ქებანი...“
2883 (მინაწ. 31)
- ლექსები** უავტორო „წალკოტი ვერ
გკობს...“ 2519:55
- „ხედავთ ვით ჟამსა სოფელ-
მან...“ 2519:59
- „წმა მოგვესმა წერილით-
გან...“ 2775:5
- „ჰე, საყვარელო, შენის გო-
ნებით...“ 2910:18
- „ჰე სოფელო, შე მაცდუ-
რო...“ 2531:40
- „ჰოი მუხთალო სოფელო...“
2531:31
- „ჰოი სატრფოო, ხსოვნა შე-
ნი...“ 2532:3; 2533:2
- მამუჩოვი** იოანე (მღვდელი მამუჩაშვი-
ლი) ანბანთქება, „ღვიძრა
გონება მე ბილწმან, ცოდვი-
სთვის ვიწყო გოდება...“
2981:3
- „მამაო ჩვენო, ყოვლის გამ-
ჩენო...“ 2981:6
- „პირველგანვე შენ იყავ, ყო-
ველ შემქმნელო არსადა...“
2981:1
- „როგორ წავსდგე სამართა-
ლში, ოდეს შეიყაროს ჯა-
რი...“ 2981:4
- „ჰე ღმერთო, გამდლობ, რო-
მელი ხარ ყოვლისა გამომ-
ზრდელი...“ 2981:2
- მელიქოვი** იოსებ (ნაცვალოვი) „ბუნ-
დოვანს გულს შენ აღმოჩნ-
დი დარადა...“ 2519:61;
2531:10
- „გამიხმა რა სიხარულის წა-
ლკოტი...“ 2519:10
- „თავი ჩემი თვით მოგანდე
შენ...“ 3192ბ:4
- „მოველ სიყვდილო...“ 2519:9
- „მომევიღინა საყვარლისგან
კიდება...“ 2519:14

- შესროფელაშვილი „მეფე ირაკლის კახთა ბატონისა...“ 2881:2
- მუხრანბატონიშვილი გრიგოლ „ბედმა მამცა შეგება...“ 2519:11
- მუხრანცვი თეიმურაზ „საწუთროს ეტლის ბრუნვაე...“ 2519:26
- ნაცვალოვი იოსებ იხ. მელიქოვი იოსებ ონიკოვი სოლომონ „თალხად მოსილსა, შემოსილსა, ვეტრფოდი მარად...“ 2531:26
- ონოფრე ბოდბელი ანბანთქება. „არ ბალში გამცენ დღე ესე...“ 2676ა:10
- „ ბიეინას სიკვდილზე, „როს მოკვდა თქვენი ბიეინა, შეექმნა ეტლი წყეული...“ 2676ა:7
- ორბელიანი გრიგოლ ლოთური მუხამბაზი. „გინდ მეძინოს, მაინც სულში მიზიხარ...“ 2531:42
- „ ნ... „ცე საყვარელო, ვის მიერ ძვირფას მიჩნს კვალად სიცოცხლე...“ 2677 (შენ. 2)
- ორბელიანი დავით კოკობო ვარდო 2532:2; 2533:3
- ორბელიანი ვახტანგ ანბანთქებანი 2806:2
- „ იმედი 2535
- ორბელიანი ს.-ს. „ვიყავ ვითარ და მგობდა ვერად. ვიქმენ ბერად, ვემსგზასე ვერად...“ 2951:2 (შენ. 7)
- რაზმაძე სოლომონ მის მაღალ ღირსებას მღუდელ მონაზონს მ:მა იონას 2700 (შენ. 2ბ)
- რატიევი გაბრიელ „ჰე მოყვასნო ნუ დამგმობ“ 2910:3
- რუსთველი ნიკოლოზ ანბანთქება. „ოვსნი, ჰაფხაზნი, ჯიჰ-ჰადელები. ხედავ ჰარდალელთ...“ 2676ა:9
- რჩეულიშვილი გრიგოლ „ახ, მთვარეე, მთვარეე...“ 2531:7
- ტაბიძე სვიმონ „ივერიის ნორჩსა ვახს...“ 2700 (შენ. 2ა)
- ფერშანგოვი ჰუმის გუშა, „კეკალუტო ხლება მიჭირს...“ 2531:46
- ფურცელაძე ანტონ „როგორც კაცი ვერ იწყნარებს ქალსა ჰკვიანსა...“ 2677 (მინაწ. 1)
- ქობულოვი თამაზ „გონება შმაგობს ხელად...“ 2519:51
- ქობულოვი ოთარ „გული ოხრამს და გეტრფის შენ...“ 2519:60; 3192ბ:2
- ყორღანოვი გარსევან „ახ, მაღალო, მაღალო. რაც შენ ჩემგან წახველი...“ 2532:6; 3192ბ:7
- ყორღანოვი მოსესა „ესე წიგნი ადრე არის საკითხავი სპარსელთაგან, თარგმანული ქართველთავე მეფის ვახტანგისაგან...“ 3064:1 (ანდ.)
- „ „ესე წიგნი სტეფანასი, გვარად არის მამულოვი...“ 3064 (მინაწ. 1)
- ჭავჭავაძე ალექსანდრე „ბალახშ ბეზეკმა ბავით სიტყვა...“ 2802:5
- „ „ვაა სოფელსა ამას და მისთა მდგმურთა...“ 2802:2
- „ ვარდი და ბულბული. „ვარდო რათ ხარ თავდახრილი...“ 2531:37
- „ „თავსა უფლად ნუვენ ჰგონებთ...“ 2531:12
- „ მაისის ვარდმან 2519:53
- „ „მოველ წალოტს სანუგეშოთ...“ 2519:68; 2531:36; 3192ბ:3
- „ მუშტაზადის ხმა, „უგვანთა ტრობა...“ 2531:48
- „ „შშვენიერთა ხელმწიფავ“ 2519:47; 2531:50
- „ „ჟამნი რბიან. შენცა მელტეი“ 2519:50; 2531:15; 3192ბ:6
- „ „როს არშიყი საყვარლისასა ხილვასა ეშურებოდეს...“ 2531:18
- „ „სიყვარულსა შეუპყრივარ აწ შენსა...“ 2802:9
- „ „ქენებით ვჰმოვანებ(!)“ 2802:6
- „ „შენჯან არს გული“ 2519:8; 2531:14; 2533:13

- „მუჭნებანო სახილოდ სასურველო...“ 2802:8
- „ჰსიგერს გლახ გული...“ 2519:24; 2531:49
- ქვეკავადე ალექსანდრე „ში. გაბადრულო მთვარე“**, 2519:52
- ქვეკავადე ილია „გახსოვს ტურფავ...“** 2531:55
- „მძინარე ქალი, „მე შენ დაგყურებ მშვიდ მძინარესა...“ 2531:5
- „ქართველ სტუდენტების სიპლერა. „დედამ რომ შვილი გაზარდოს...“ 2531:1
- „ჩემო მკვლელო! ვიცი, ვიცი...“ 2531:4
- „ჩ. სას, „უცხო სთემის ყარბო მთქმელსა...“ 2531:3
- „ჩ...ს...სასს, „სატრფოვ, ხშირად ლალი ფიქრი...“ 3531:2
- ჯორჯადე ბარბარე „აღავერდის დღეობაზედ განვლილო დღეო...“** 2991:ად
- „არაგვი, „ყვირის და მორბის არაგვი...“ 2991:აკვ
- „ა. წ., „ერთი მერცხლის შემოფრენით...“ 2991:ა9ბ
- „ა. წ. ს., „პოეტო ჰსცნი ამ ჩემს გულზედა“ 2991:აკვ
- „ბალკონის სვეტზედ დაბმული“ 2991:ა9დ
- „გაზაფხული, „გაზაფხულია მშუჭნიერი...“ 2991:ა11ა
- „გამომძიებელს, „შენ ევ კალამი...“ 2991:ალზ
- „გაქსუებულ პირს, „ნუ გიხარიან ჩემი ტანჯვა...“ 2991:აკ
- „გრემის ნაქალაქევი, „რა შავი ნისლი...“ 2991:აზ
- „გული, „გული არი ჰსწორეთ მეფე კაცისა“ 2991:აღდ
- „გულისადმი, „გულო, რას დეღავ...“ 2991:ა3
- „დავჰხარი აკაცის კალამს...“ 2991:ა9ზ
- „დამწვარ დადაგულმან მივმართე მზესა...“ 2991:ა10
- „დაო მაშო. „ბევრი ვიცელებეთ მე და შენ...“ 2991:ა1
- ჯორჯადე ბარბარე დედა შვილს, „დღეს შემისრულდი...“** 2991:ალბ
- „დედა შვილს, „ნორჩო ჭაბუკო...“ 2991:ა11გ
- „დ. ყი..., „გულის საკუდავად უნდა...“ 2991:ა9ე
- „ერთმა ქალმა დამაწერინა, „ნათელი დღის შეღამება...“ 2991:აიჭ
- „ერთმა ყმაწვილმა დამაწერინა, „რა დავნატრი, ჩემო პალტო...“ 2991:აკა
- „ზალიკოს, „გეტყვი შენი სიყუარული...“ 2991:აივ
- „ზოგიერთ კაცებს, „გულმტკივნეულად ჰქადაგებთ...“ 2991:ა9გ
- „თავად ნ. ბარათაშვილზედ, „შენმავე ჩანგმა ეს ციური ჩანვი მოგფინა...“ 2991:ა11ე
- „თველორეს საჩივარი, „დავიბადე, სიღარიბე თან დამყვა...“ 2991:ამე
- „ი..., „ვირც კერპეზს ჰსცემს თაყუანს...“ 2991:აივგ
- „იანოვსკის, „წელთა გიპყრია უფასო...“ 2991:ა8
- „იას..., „იავ სურნელო, მშვენიერო...“ 2991:ავ
- „იომ ჩემ სამშობლოს მხარეზედ...“ 2991:ალა
- „ინწობა, „ვიჯექ მკმუნჯარე...“ 2991:აიე
- „ის..., „მშვენიერს თვალტანადსა...“ 2991:აღმ
- „იკაცო რათ გგონიათ...“ 2991:იბ3
- „იკაცი, „იკაცია მეფე ქუჭყნისა...“ 2991:ამდ
- „ი. კა. ჩ., „მეფე ხარ, მითხარ. შენ სიტურფისა...“ 2991:აღშ

- „ კნეიენა ლ., „მსურს ვაგრ-
ძნობინო, განემზადოს ამა
კალამსა...“ 2991ა:ჭ
- „ კ. ნ. ჩ. „როგორც თუალად
სიტუირფითა...“ 2991ა:კდ
- ჯორჯაძე ბარბარე** კ. პოემაზედ, „ნაწერ-
ნი ესე გულს კაცისას აგრჟ-
ნობინებენ...“ 2991ა:ივ
- „ ლანქორანი, „ ქუჭყენები ესე
სხუა და სხუა...“ 2991ა:9ვ
- „ ლეილას, „აგერ მერცხალი
დაცელქობს...“ 2991ა:იე
- „ ლოცვა ჩემი წინაშე მღუ-
თისმშობლისა, „გულმხუ-
რვალეებით, ცრემლმჩქეთა-
რე...“ 2991ა:კჭ
- „ მადლობის შესხმა რედაქ-
ტორთან, „გამზავავებ
ბრძენსა, სოლომონს მძლე-
სა...“ 2991ა:იზ
- „ მარია, მ. ჩ. ს., „ეგ თვალე-
ბი ცეცხლის ბურჯღლებს...“
2991ა:კზ
- „ „მაშინ მოვიდა ძე მღუთი-
სა...“ 2991ა:9ა
- „ მთიელური, „ქართუშლის
დედა თჳს ყრმასა...“ 2991ა:იღ
- „ მოლალურს, „ტკბილად უს-
ტვენ მოლალურთ...“ 2991ა:
მბ
- „ მოსამართლეს, „ეინ არ იცის
გამოცანა...“ 2991ა:მგ
- „ მოჩვენება, „ფიქრით განვს-
ჭვრეტდი...“ 2991ა:3
- „ ნ... „ჭაბუკი და ჯერეთ ნო-
რჩი...“ 2991ა:ლთ
- „ „ორი კაცი თურმე ჩხუ-
ბობს...“ 2991ა:11ბ
- „ პასუხი მევე დამაწერინა.
„მე რათ მემდური, მას და-
ემდურე...“ 2991ა:იოთ
- „ ს..., „მიკვირს გულში რათ
ჩაგეჭრათ...“ 2991ა:მა
- „ საქართუშლო, „საქართუშ-
ლო კეკლუც ქალს ჰვავს...“
2991ა:9შ
- „ საქრმოზედ დაუწერე ერთ
ქალს, „ბრძანებ, ვითომ ვა-
რდსა ვჰგვევარ...“ 2991ა:იზ
ს. ჯ. საბუეს, „ჰსჯობს, რომ
გაშლიდე იმ მწვანეზედ...“
2991ა:ი
- „ ტ... „ტურფა ქმნილება.
მშუშნიერო...“ 2991ა:კბ
- „ უძღვნი დროებას, ღმერთო
ძლიერო...“ 2991ა:კთ
- „ შაქროზედ, „ნანი ნანა ნანი-
ნა...“ 2991ა:11ვ
- „ „ჩამძინებოდა და სიზმარში
რა მომეზმანა...“ 2991იბ:1
- „ ჩემი ნატვრა, „რაც ვინატრო
რომ ასრულდეს...“ 2991ა:
11დ
- „ ჩემს დას ანნა ქავეჰავადისა-
ზედ, „წუთისოფლისგან...“
2991ა:ლე
- „ ჩემს მეუღლეს, „მუხლმოდ-
რეკილი შენ საფლავზედ...“
2991ა:9თ
- „ ჩემს პაწაწა მანანას, „რა შე-
მოვხედავ შენსა ნორჩო-
ბას...“ 2991ა:თ
- „ „ჩვენებური სულია...“
2991ა:ა
- „ ცისკარზედ მიმავალი, „ზამთ-
რის ღამესა ბნელს წყუდი-
ადში...“ 2991ა:კე
- „ ძმაო რაფიელ, „ჰხედავ
ცვლას ეამთა...“ 2991ა:ია
- „ ჭორის ბოხჩა, „ვინც ვერ
მიცნობთ...“ 2991ა:ლ
- „ ხარბ პირს, „მთლათ კავკა-
სიის ტინი კლდენი...“ 2991
ა:მ
- „ „ჯერ პირჯვარი დაიწერე...“
2991ა:ბ

ლიტერატურათმცოდნეობა

სლავი ხალხების (ჩეხები, სერბები, ბულგარები) XVIII—XIX სს. ზოგი მოღვაწის შემოქმედების დახასიათება 3176ბ

ჯორჯაძე ბარბარე ვეფხისტყაოსნის შესახებ 2991ბ, გ

პალეოგრაფია

ასომთავრული და ნუსხური წერის, ბეჭდების და ხელმოწერის პირები 3178

თხზული წერის ნიმუშები 3179

სამართალი

ვახტანგ VI სამართლის წიგნთა კრებული 2565; 2691; 2771; 2807; 3066
 პაპუწისშვილი-ქსიფილინოსი იოანე სისხლის ნათესაობისათვის 2797

სამკურნალო წიგნები

კარაბადინი 2682; 2889; 2957; 2958

ტექნიკა

ტელეფონი, მიკროფონი, ფონოგრაფი 3176ე

ფოლკლორი

„აბესალომ და ეთერი ღმერთმა შეყარა ერთფერი“ 2663 (მინაწ.)
 გამოცანები 2883 (შენ. 1—31)
 ლექსები დასაწერი ქისაზედ, საულვაშეზედ, თუთუნის ქისაზედ, ქამარზედ 2694 (მინაწ. 3)

მეტალოღია ანუ ზღაპარსიტყვაობა 2581

სასიზმრო მართალი 2570:2

დაიბეჭდა საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის
სარედ.-საგამომც. საბუღალრო-დადგენილებით

*

რედაქტორი ე. მეტრეველი
გამომცემლობის რედაქტორი ც. შალამბერიძე
ტექნიკური რედაქტორი ე. ბოკერიძე
კორექტორი რ. ფარესიშვილი

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 13.11.1965; ნაბეჭდი თაბაზი 31.84;
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბაზი 28.33;
უფ 02225; ტირაჟი 1000; შეკვეთა 1102;
ფასი 2 მან. 19 კაპ.

გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი, ძერჯინსკის ქ. № 8
Издательство «Мецниереба», Тбилиси, ул. Дзержинского № 8

გამომცემლობა „მეცნიერების“ სტამბა, თბილისი, გ. ტაბიძის ქ. № 3/5
Типография Издательства «Мецниереба», Тбилиси, ул. Г. Табидзе 3/5

ОПИСАНИЕ ГРУЗИНСКИХ РУКОПИСЕЙ

ТОМ IV

(на грузинском языке)

